SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto esityslista 21.10.2024

Esityslistan kansilehti ... 1

1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus ... 2

2 Pöytäkirjan tarkastaminen ... 3

3 Vantaa 50 vuotta -juhlapäätös: Linnanmetsän ja Vaskivuoren luonnonsuojelulain mukainen rauhoittaminen ... 4

- Luonnonsuojelualueiden rajausehdotus ... 8

- Yleiskaavaote ... 10

- Asemakaavaote ... 12

- Linnanmetsän rauhoitushakemuksen luonnos ... 14

- Vaskivuoren rauhoitushakemuksen luonnos ... 19

4 Eron myöntäminen Ulla Kaukolalle konsernijaoston puheenjohtajan tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen ... 22

5 Keskusvaalilautakunnan uusien varavaltuutettujen määräämistä koskevat päätökset ... 24

6 Helsingin seudun ja valtion välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen (MAL-sopimus) 2024-2035 hyväksyminen ... 26

- Helsingin seudun ja valtion välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus (MAL-sopimus) 2024–2035 (valmisteluryhmän ehdotus 17.9.2024) ... 32

- Arviolausunto, Santa-radan maa-alueet Vantaalla, 22.9.2024 (henkilötiedot peitetty) ... 51

7 Vuoden 2023 arviointikertomuksesta aiheutuneet toimenpiteet ... 83

- Selvitys vuoden 2023 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä kh 7.10.2024 § 12 ... 85

- Lautakuntien selvitykset arviointikertomuksesta vuodelta 2023 ... 106

- Arviointikertomus 2023 (pdf) ... 121

8 Vuoden 2024 toinen osavuosikatsaus 1.1.-31.8.2024 ... 236

- Vantaan kaupungin toinen osavuosikatsaus 2024 ... 242

- Suurimpien tytäryhtiöiden osavuosikatsaukset 2/2024 ... 311

- Sitovien tavoitteiden raportointi osavuosikatsaus 2/2024 ... 347

9 Kaupunginhallituksen kokousaikataulu 2025 ja ehdotus kaupunginvaltuuston 2025 kokousaikatauluksi ... 369

- Vuoden 2025 kokousaikataulut luonnos ... 371

10 Asemakaavan muutos 002528 ja tonttijako, 68. Koivuhaka, Tikkurilan sähköasema ... 372

- 002528 Koonti lausunnoista 3.9.2024 Tikkurilan sähköasema ... 376

- 002528 asemakaavaehdotus II kala 3.9.2024 Tikkurilan sähköasema (4.9.2024)_allek ... 379

- 002528 Asemakaavamuutoksen selostus 3.9.2024 Tikkurilan sähköasema (ID 995209) ... 380

11 Asemakaavamuutos 002054, 41 Viinikkala / Voudintie 1 ... 406

- 002054 asemakaavamuutosehdotus 7.10.2024, Voudintie 1 ... 410

- 002054 selostus, asemakaavamuutos 7.10.2024, Voudintie 1 ... 411

- 002054 Lausunnot ja vastineet 17.9.2024 Voudintie 1 ... 462

12 Vantaan Energia -konsernin yhteisökohtaisten omistajapoliittisten linjausten hyväksyminen 2024 ... 465

- Vantaan Energia -konsernin omistajapoliittiset linjaukset (Puhdas) ... 467

- Vantaan Energia -konsernin omistajapoliittiset linjaukset (Muutokset näkyvillä) ... 470

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto esityslista 21.10.2024

13 Vastaus Tarja Eklundin ja Naima El- Issaouin sekä 21 muun valtuutetun aloitteeseen Hakunilaan monitoimitalo elinkaarimallilla ... 473

- Tarja Eklundin ja Naima El- Issaouin sekä 21 muun valtuutetun aloite Hakunilaan monitoimitalo elinkaarimallilla ... 477

14 Vastaus Ulla Kaukolan ja 36 muun valtuutetun aloitteeseen Pähkinärinteen entisen neuvolan tilojen saaminen käyttöön ... 478

- Ulla Kaukolan ja 36 muun valtuutetun aloite Pähkinärinteen entisen neuvolan tilojen saaminen käyttöön ... 480

15 Vastaus Juha Järän ja Nina Nummelan sekä 18 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaalle kiinteät kaupunkikulttuurilavat ... 482

- Juha Järän ja Nina Nummelan sekä 18 muun valtuutetun aloite Vantaalle kiinteät kaupunkikulttuurilavat ... 485

16 Vastaus Vihreän valtuustoryhmän ja 17 muun valtuutetun aloitteeseen "Suojellaan Linnaistenmetsän pientalokaavan ulkopuoliset alueet" ... 486

- Vihreän valtuustoryhmän ja 17 muun valtuutetun aloite suojellaan Linnaistenmetsän pientalokaavan ulkopuoliset alueet ... 489

17 Vastaus Juha Järän ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan matkailuun, palveluihin ja tapahtumiin mobiilisovellus ... 490

- Juha Järän ja 23 muun valtuutetun aloite Vantaan matkailuun, palveluihin ja tapahtumiin mobiilisovellus ... 493

18 Vastaus Keskustan valtuustoryhmän, Kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän, Liike Nyt valtuustoryhmän, Vasemmistoliiton valtuustoryhmän, Perussuomalaisten valtuustoryhmän, Vihreiden valtuustoryhmän ja Suomen ruotsalaisen kansanpuolue ryhmän sekä 4 muun valtuutetun aloite Vantaan perusopetuksen ryhmäkokojen pienentäminen selvitettävä ... 494

- Liitelaskelma valtuustoaloitteeseen koskien luokka- ja opetusryhmäkokojen pienentämistä 15.8.2024, Luokkakoko ... 509

- Liitelaskelma valtuustoaloitteeseen koskien luokka- ja opetuskokojen pienentämistä 15.8.2024, Ryhmäkoko ... 510

- Keskustan valtuustoryhmän, Kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän, Liike Nyt valtuustoryhmän, Vasemmistoliiton valtuustoryhmän, Perussuomalaisten valtuustoryhmän, Vihreiden valtuustoryhmän ja Suomen ruotsalaisen kansanpuolue ryhmän sekä 4 muun valtuutetun aloite Vantaan perusopetuksen ryhmäkokojen pienentäminen selvitettävä ... 511

19 Vastaus Antero Eerola ja 19 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaalle saatava korruption vastainen toimintaohjelma ... 512

- Antero Eerolan ja 19 muun valtuutetun aloite Vantaalle saatava korruption vastainen toimintaohjelma ... 515

20 Vastaus kokoomuksen valtuustoryhmän, Suomen ruotsalaisen kansanpuolue ryhmän, Keskustan valtuustoryhmän, Kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän ja Liike Nyt valtuustoryhmän aloitteeseen toimenpideohjelma asuntorakentamisen edistämiseksi Vantaalla ... 516

- Kokoomuksen valtuustoryhmän, Suomen ruotsalaisen kansanpuolue ryhmän, Keskustan valtuustoryhmän, Kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän ja Liike Nyt valtuustoryhmän aloite toimenpideohjelma asuntorakentamisen edistämiseksi Vantaalla ... 521

21 Vastaus Eeva Tikkasen ja 29 muun valtuutetun aloitteeseen sairauspoissaoloja ja niiden kustannuksia vähennettävä systemaattisemmin Vantaalla ... 523

- Eeva Tikkasen ja 29 muun valtuutetun aloite sairauspoissaoloja ja niiden kustannuksia vähennettävä systemaattisemmin Vantaalla ... 526

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto esityslista 21.10.2024

22 Vastaus Jussi Särkelän ja 35 muun valtuutetun aloitteeseen Vetokannaksen ruoppaamiseksi ja kunnostamiseksi 527

- Jussi Särkelän ja 35 muun valtuutetun aloite Vetokannaksen ruoppaamiseksi ja kunnostamiseksi 529

23 Vastaus Eeva Tikkasen, Tarja Eklundin ja Mika Kasosen sekä 25 muun valtuutetun aloite varhaiskasvatukselle lisätilaa Itä-Hakkilaan 530

- Eeva Tikkasen, Tarja Eklundin ja Mika Kasosen sekä 25 muun valtuutetun aloite varhaiskasvatukselle lisätilaa Itä-Hakkilaan 533

24 Vastaus Vaula Norrenan ja 21 muun valtuutetun aloitteeseen varjoa päiväkodin pihoille 535

- Vaula Norrenan ja 21 muun valtuutetun aloite varjoa päiväkodin pihoille 537

25 Vastaus Juha Järän ja 19 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan esiintymislavatilanne kuntoon 538

- Juha Järän ja 19 muun valtuutetun aloite Vantaan esiintymislavatilanne kuntoon 541

Kaupunginvaltuuston kokous

21.10.2024 klo 18.00
Kaupungintalo, Tikkurila

1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kuulutus valtuuston kokouksesta on julkaistu kaupungin internetsivuilla 14.10.2024 ja jokaiselle valtuutetulle on lähetetty sähköpostitse henkilökohtainen kokouskutsu.

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Esitys:

a) todetaan läsnä olevat valtuutetut ja

b) todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2 **Pöytäkirjan tarkastaminen**

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Esitys:
Päätetään
a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisenä maanantaina 28.10.2024 klo 16.00 ja
b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 30.10.2024 lähtien.

3 Vantaa 50 vuotta -juhlapäätös: Linnanmetsän ja Vaskivuoren luonnonsuojelulain mukainen rauhoittaminen

VD/4941/00.02.00.00/2024

TeA/JV/TKr/JH/LK/EJ

Vantaa kaupunki täyttää 50 vuotta 2024. Juhlavuoden teema on ”Kotona Vantaalla” ja juhlavuoden ohjelmisto rakentuu yhdessä kaupungin toimialojen, henkilökunnan ja kaupunkilaisten kanssa. Yhteisöt ja yritykset on kutsuttu mukaan juhlavuoden tekemiseen.

Kaupunginhallitus nimesi 19.6.2023 § 16 toimikunnan valmistelemaan juhlavuoden päätöksen valintaa. Juhlavuoden kunniaksi jokaisessa viidessä syksyn 2024 kaupunginvaltuuston kokouksessa tehdään yksi Vantaa 50 vuotta -juhlapäätös. Juhlavuoden päätöksien sarja huipentuu 16.12.2024 olevaan kaupunginvaltuuston juhlakokoukseen.

Juhlapäätös numero 3: Linnanmetsän ja Vaskivuoren luonnonsuojelulain mukainen rauhoittaminen

Vantaa 50 -juhlavuoden kunniaksi Vantaan ympäristökeskuksessa on valmisteltu luonnonsuojelulain 47 §:n mukaista rauhoitusta Kivistössä sijaitsevan Linnanmetsän ja Myyrmäen-Kaivokselan alueella sijaitsevan Vaskivuoren alueille. Muistoksi juhlavuodesta kaupunki saa suojelun piiriin ja säästettäväksi tuleville sukupolville noin 50 hehtaaria lisää monimuotoista luontoa (liite 1).

Luonnonsuojelualueita perustetaan ensisijaisesti kaupungin luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi sekä alueen lajien, luontotyyppien ja ekologisen verkoston turvaamiseksi. Luonnonsuojelualueilla on kuitenkin myös monia muita merkityksiä. Ne auttavat säilyttämään kaupunkimme kulttuuriperintöä, sen kauniita maisemia ja joskus myös historiallisia alueita. Lisäksi luonnonsuojelualueet tarjoavat ihmisille paikkoja nauttia luonnosta, kasvattaa luontosuhdettaan, harrastaa ja rentoutua. Koululaisille ja opiskelijoille ne ovat myös oppimisen paikkoja ja oivia opetuskohteita. Nämä alueet auttavat hillitsemään ilmastonmuutosta ja myös sopeutumista siihen. Luonnolla on positiivinen vaikutus ihmisen fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin: luonnossa liikkuminen elvyttää, vähentää stressiä ja ehkäisee allergioita ja autoimmuunisairauksia.

Luonnonsuojelualueiden perustaminen tukee myös Vantaan tavoitetta olla luontopositiivinen kaupunki vuonna 2030. Luontopositiivisuudella tarkoitetaan, että kaupunki pyrkii parantamaan luonnon monimuotoisuutta sekä luonnon tilaa nykyisestä ja että kaupungin toiminnasta aiheutuu luonnolle kokonaisuutena enemmän hyvää kuin haittaa.

Kiinteistötiedot

Vaskivuoren luonnonsuojelualueeseen sisältyy kiinteistöjen 92-419-1-259, 92-419-1-323, 92-419-1-218 ja 92-419-18-4 alueita sekä kiinteistöstä 92-414-1-57 määräalat M502 ja M611. Linnanmetsän luonnonsuojelualue muodostuu kiinteistöihin 92-406-2-29, 92-406-2-149 ja 92-406-2-151 kuuluvista alueista.

Alueiden kaavoitustilanne

Linnanmetsä ja Vaskivuori on varattu Vantaan yleiskaavassa luonnonsuojelualueeksi (SL). Linnanmetsän pohjoisin osa kuuluu Vantaanjokivarren arvokkaaseen maisema-alueeseen. Linnanmetsässä ja sen

reunoilla on yleiskaavan ohjeellisia ulkoilureittejä. Vaskivuori on yleiskaavan arvokasta kulttuuriympäristöä (liite 2).

Linnanmetsän suojelualuerajauksesta vain pieni osa länsireunassa on asemakaavoitetulla alueella. Vuonna 1983 vahvistetussa asemakaavassa (nro 230300) on Linnanmetsään sisältyvä alue merkitty lähivirkistysalueeksi (VL) (liite 3).

Vaskivuoren luonnonsuojelualuerajaus on kokonaan asemakaavoitettua aluetta, johon kuuluu aluetta kolmesta eri asemakaavasta. Ne on vahvistettu vuonna 1983 (asemakaava nro 160200), vuonna 1989 (asemakaava nro 160600) ja vuonna 2010 (muutosalue kaavasta nro 161300). Kaavamerkinnöissä luonnonsuojelualeen rajaus on lähivirkistysaluetta (VL) tai puistoa (VP). Vuonna 1983 vahvistetussa kaavassa merkinnät ovat luonnontilassa säilytettävää puistoa (PL) ja puistoa (P) (liite 3).

Alueiden omistusolot ja rajaus

Linnanmetsän alue on kokonaan Vantaan kaupungin omistuksessa. Suojeltavaksi esitettävän alueen pinta-ala on 39,0 ha. Suojelualuerajaus on yleiskaavan mukainen, vaikkakin vähäisiä tarkennuksia on tehty niin, että maastonmuodot ja tielinjaukset tulevat paremmin huomioiduiksi.

Vaskivuoren suojeltavaksi esitettävä alue on kaupungin omistuksessa ja pinta-alaltaan 11,7 hehtaaria. Suojelualueen rajaus on yleiskaavan mukainen pienin tarkennuksin. Yleiskaavan suojelualueen rajausta on muutettu niin, että suojelualueen ja yksityisen maan väliin ei jää pieniä metsäisiä koloja, vaan rajaus seuraa maanomistusoloja.

Luonnonsuojelualueiden perustamisedellytyksistä luonnonsuojelulain 43 §:n 2 momentin mukaisesti

Luonnonsuojelualain mukaan luonnonsuojelualueen perustamisen yleisenä edellytyksenä on, että
1) alueella elää tai on uhanalainen, harvinainen tai harvinaistuva eliölaji, eliöyhteisö, luontotyyppi tai ekosysteemi;
2) alueella on 78 §:ssä tarkoitetun tiukkaa suojelua edellyttävän eläinlajin yksilön lisääntymis- tai levähdyspaikkoja;
3) alueella on erikoinen tai harvinainen luonnonmuodostuma;
4) alueella on erityistä maisemallista arvoa;
5) luontotyypin tai eliölajin suotuisan suojelutason säilyttäminen tai saavuttaminen sitä vaatii;
6) alueella on erityistä merkitystä luontotyyppien tai eliölajien mahdollisuuksille sopeutua ilmastonmuutoksen vaikutuksiin;
7) alue on muutoin kuin 1–6 kohdassa tarkoitetuilla tavalla niin edustava, tyypillinen tai arvokas, että sen suojelu voidaan katsoa luonnon monimuotoisuuden tai kauneuden säilyttämisen kannalta tarpeelliseksi.

Linnanmetsän luontoarvoista

Linnanmetsä on monipuolinen luontokokonaisuus useine valtakunnallisesti uhanalaisine luontotyyppeineen. Linnanmetsässä on muun muassa pähkinäpensaslehtoa ja jalopuumetsiköitä, jotka ovat suojeltuja luontotyyppejä. Linnanmetsän runsaslahopuustoiset vanhat kangasmetsät ovat edustavia luontotyyppinsä esimerkkejä. Vantaanjokivarren rehevän lehtovyöhykkeen ja kallioiden huippujen kilpikaarnamänniköiden väliin jää komea kalliojyrkänne. Alueen luonnon monimuotoisuutta lisäävät norot ja suojelualueen länsireunassa luonnontilaisessa uomassaan virtaava puro, Linnanoja.

Luonnonolojen vaihtelut luovat pohjan Linnanmetsän monipuoliselle lajistolle. Linnanmetsä on uhanalaisen liito-oravan elinympäristöä. Alueen kokoon nähden Linnanmetsässä on paljon lintulajeja, kuten uhanalainen viherpeippo. Huomionarvoisista linnuista Linnanmetsässä esiintyvät runsaina esimerkiksi mustapääkerttu ja sirittäjä. Linnanmetsän arvokkaaseen kasvilajistoon kuuluvat lahopuulla kasvavat valtakunnallisesti uhanalainen lahokaviosammal ja alueellisesti uhanalainen rakkosammal. Linnanmetsästä on lisäksi löytynyt alueen kokoon suhteutettuna paljon kääpiä, noin 80 lajia. Niihin kuuluvat muun muassa valtakunnallisesti silmälläpidettävät valkorihmakääpä, kaarnakääpä ja rustikka (liite 4).

Vaskivuoren luontoarvoista

Vaskivuori on monipuolinen lehtojen, kangasmetsien ja kallioketojen muodostama luontokokonaisuus sekä paikallisesti arvokas kallioalue. Vaskivuoresta löytyy METSO-kriteerit täyttävää runsaslahopuustoista lehtoa ja vanhaa kuusivaltaista kangasmetsää. Kallioalueen länsireunan kallioseinämät ja länteen jyrkästi viettävän rinteen järeä puusto luovat jylhää metsämaisemaa.

Vaskivuoren huomionarvoisiin lintulajeihin kuuluu kanahaukka. Alueella myös elää muita vanhoissa havumetsissä viihtyviä lajeja, kuten puukiipijä ja valtakunnallisesti uhanalainen hömötiainen. Vaskivuoren kasveja ovat muun muassa rehevimpien lehtojen koiranheisi ja mustakonnanmarja, sekä kuivien kallioketojen keto-orvokki ja mäkitervakko. Suuri lahopuun määrä ja pitkä lahopuujatkumo on perustana Vaskivuoren monipuoliselle ja runsaalle kääpälajistolle. Siihen kuuluvat muun muassa rusokääpä, voikääpä ja hammaskurokka (liite 5).

Suojelualueiden kytkeytyneisyys

Linnanmetsä on olennainen osa Luoteis-Vantaan ekologista verkostoa. Se on laaja metsäinen ydinalue, joka yhdistyy ekologisen runkoyhteyden kautta sen itäpuolella sijaitsevaan Sotilaskorven suojelualuevarauksen metsään sekä lähistön pienialaisempiin arvometsiin.

Vaskivuori rajautuu Mätäojan luonnonsuojelualueeseen. Yhdessä ne muodostavat hyvin monimuotoisen kokonaisuuden, johon kuuluu Mätäojan purovarren märkiä luhtasoita ja Vaskivuoren kuivia avokallioita, sekä niiden välissä erilaisia lehto- ja kangasmetsiä. Mätäoja–Vaskivuori-kokonaisuus on osa Lounais-Vantaan laajempaa suojelualueiden ekologista verkostoa, joka jatkuu idässä Pitkäkosken ja Silvolanmetsän luonnonsuojelualuiden kautta Helsingin puolelle ja lännessä Kolokallio-Raappavuorten luonnonsuojelualuevarauksen kautta Linnaisten ja Hämeenkylän alueen luonnonsuojelualueisiin.

Hoito- ja käyttösuunnitelma

Luonnonsuojelualueille on tarpeen laatia Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa hyväksytettävä hoito- ja käyttösuunnitelma. Erityisen tärkeää on ulkoilureittien suunnittelu, kunnostaminen ja maastoon merkitseminen, sekä haitallisten vieraslajien torjunta. Linnanmetsässä myös mahdollisesti tarvittavat lehtojen hoidon toimenpiteet tulee arvioida. Rauhoitusmääräyksissä on jo otettu huomioon reittien varsien ja suojelualueen asutukseen ja viljeltyyn peltoon rajautuvien metsänreunojen puuston hoito. Näihin voidaan kuitenkin esittää tarkennuksia hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

Mielipiteet

Suojelualueiden rajausehdotuksesta ja rauhoitusmääräyksistä pyydettiin mielipiteet seuraavilta Vantaan kaupungin tahoilta: asemakaavoitus, yleiskaavoitus, viheralueiden suunnittelu, viheralueiden kunnossapito, liikuntapalvelut, kaupunginmuseo sekä kiinteistöhallinta ja asuminen.

Viheralueiden kunnossapidon ehdotuksen mukaisesti rauhoitusmääräyksiä täsmennettiin niin, että ne huonokuntoiset puut, jotka pituutensa puolesta kaatuessaan yltäisivät tontille, kadulle tai hoidetulle reitille, voidaan kaataa sen sijaan, että olisi määrätty tietty metrimäärä hoidettavalle reuna-alueelle.

Kaupunginmuseo täydensi Vaskivuoren rauhoitushakemuksen tekstiluonnokseen tietoja alueen muinaismuistomerkistä. Yleiskaavasta saatiin täydennyksiä rauhoitusmääräyksiin.

Kaupungin sisäisten mielipiteiden lisäksi saatiin kommentit metsästäjiltä Linnanmetsän ja maastopyöräilijöiltä Vaskivuoren rauhoitusmääräysiin. Niihin lisättiin mahdollisuus hirvieläinten ajoon Linnanmetsässä. Vaskivuoren luonnonsuojelualueella maastopyöräilyä tarkastellaan käynnissä olevan hoito- ja käyttösuunnitelman laadinnan yhteydessä.

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle luonnonsuojelulain (9/2023) 47 §:n mukaisen rauhoituksen hakemista Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta Linnanmetsän ja Vaskivuoren alueille.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

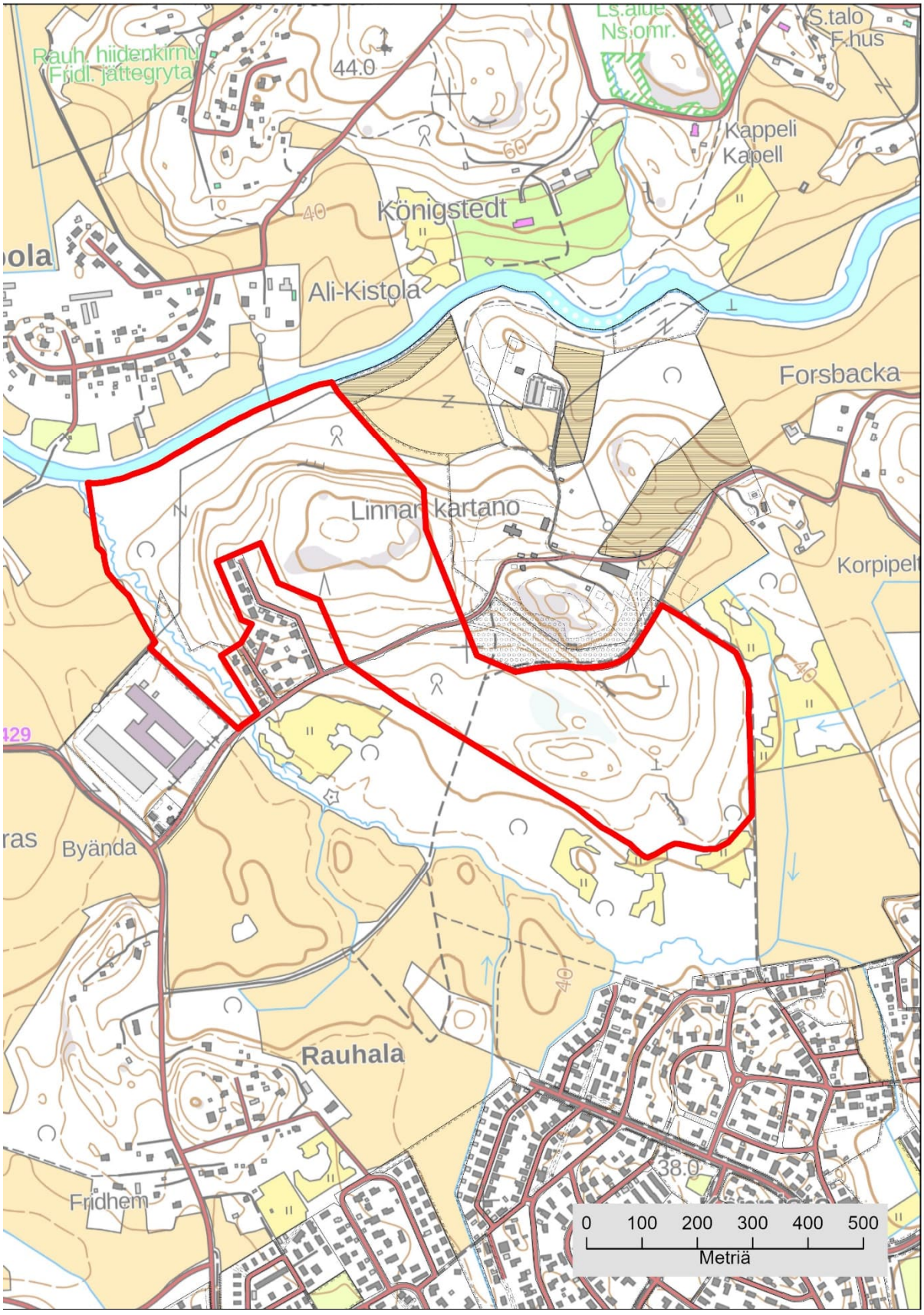
Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään luonnonsuojelulain (9/2023) 47 §:n mukaisen rauhoituksen hakemista Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta Linnanmetsän ja Vaskivuoren alueille.

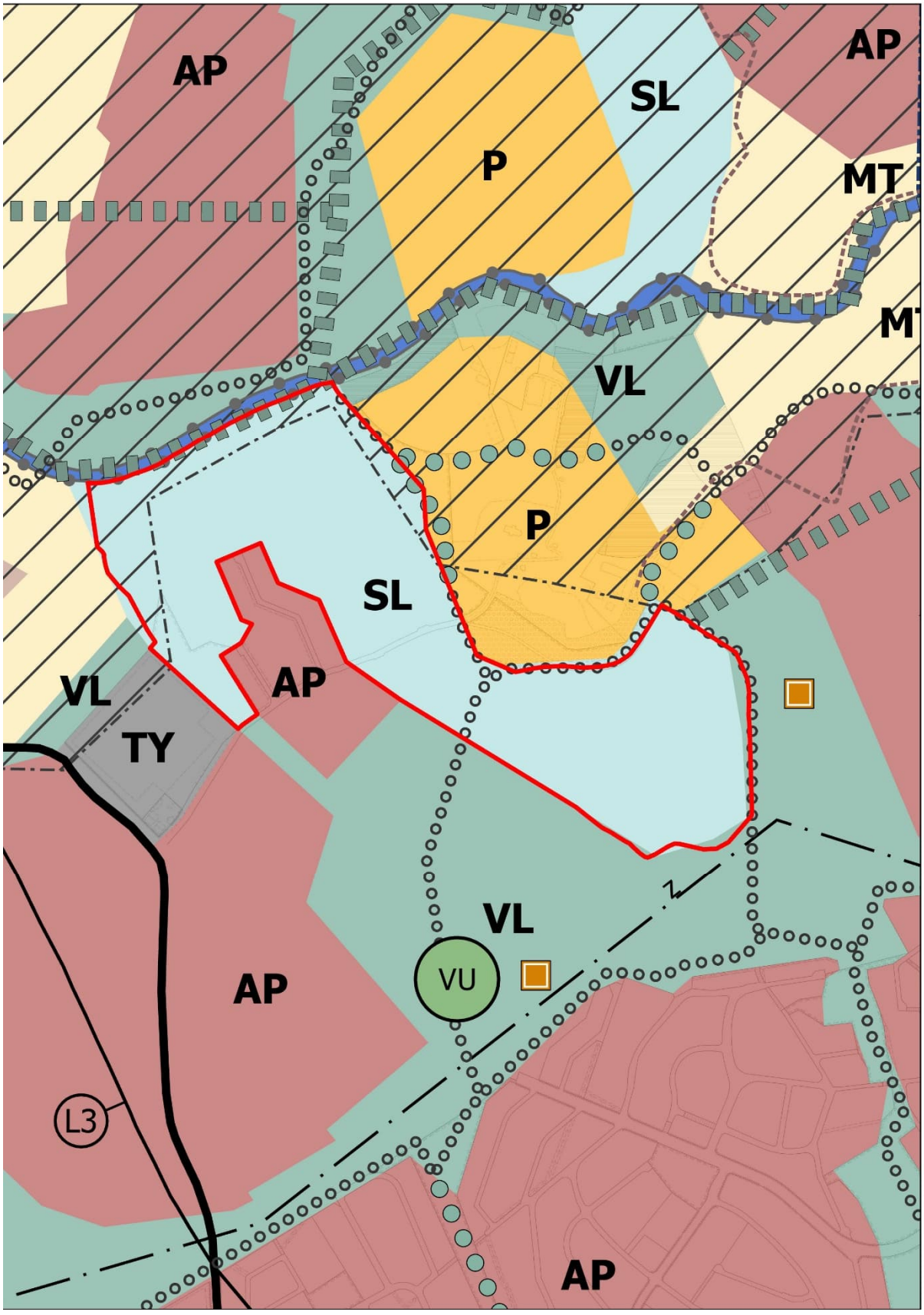
Liitteet:
- Luonnonsuojelualueiden rajausehdotus
- Yleiskaavaote
- Asemakaavaote
- Linnanmetsän rauhoitushakemuksen luonnos
- Vaskivuoren rauhoitushakemuksen luonnos

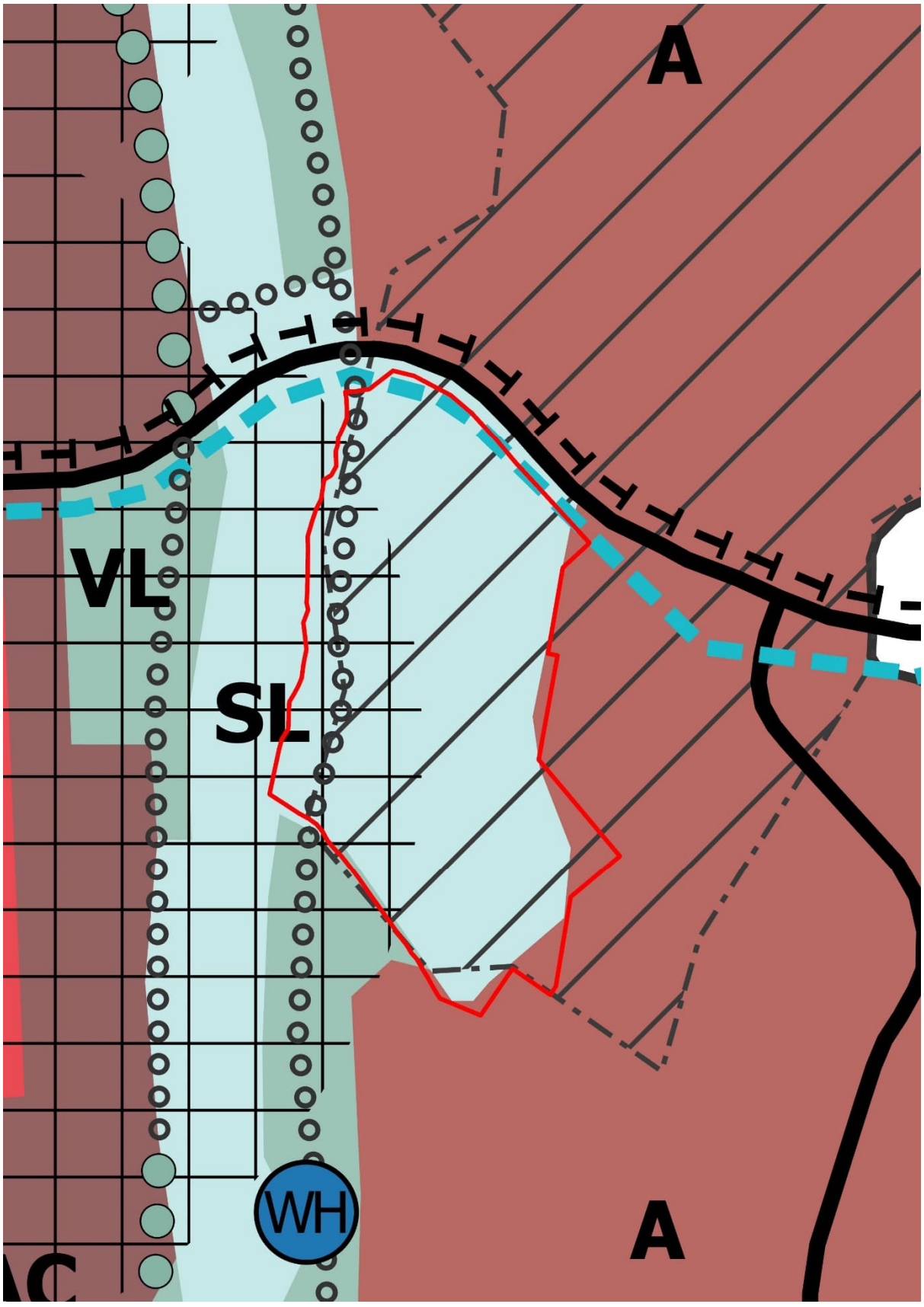
Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

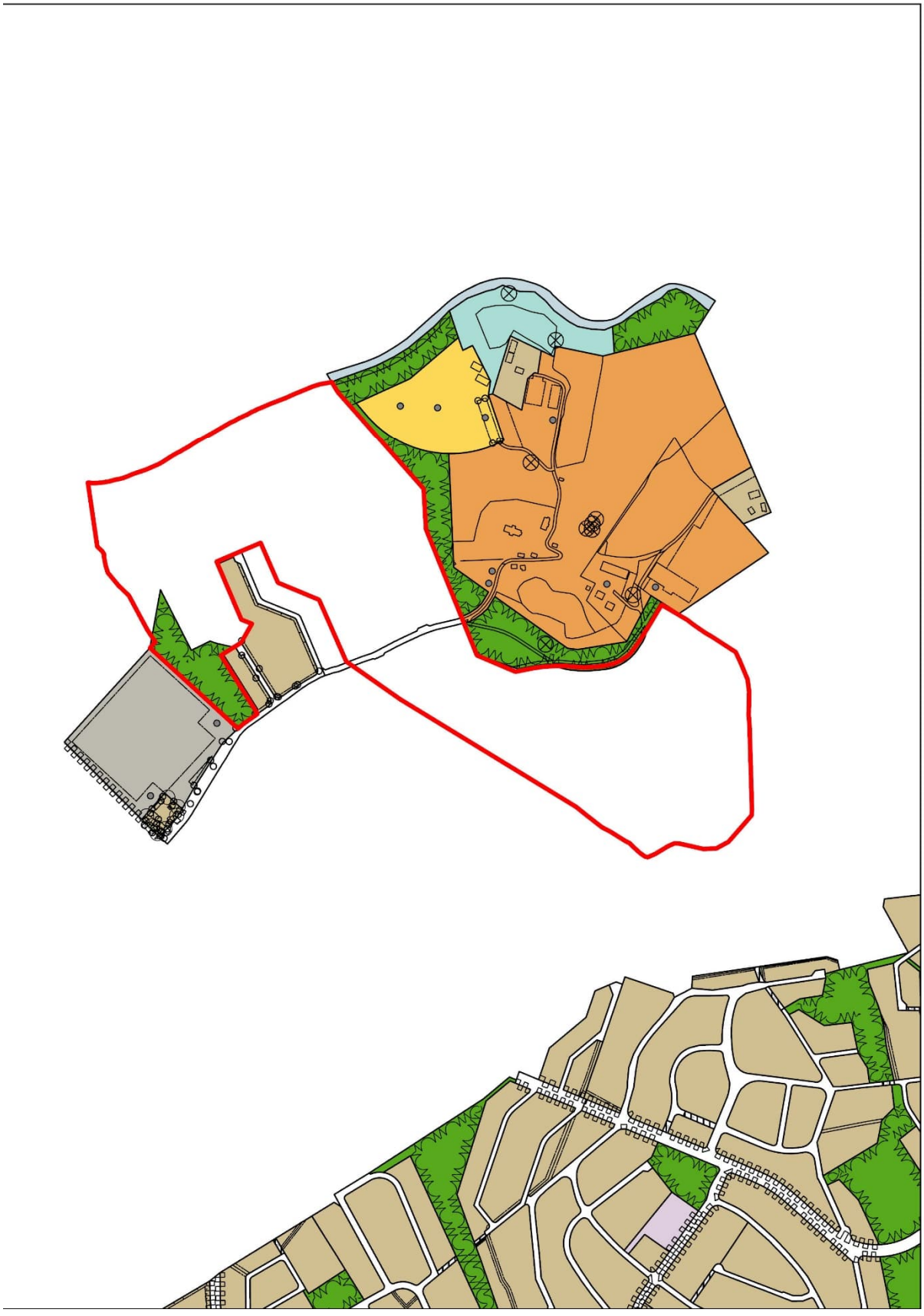
Lisätiedot:
ympäristösuunnittelija Jarmo Honkanen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi, puh. 040 841 9962

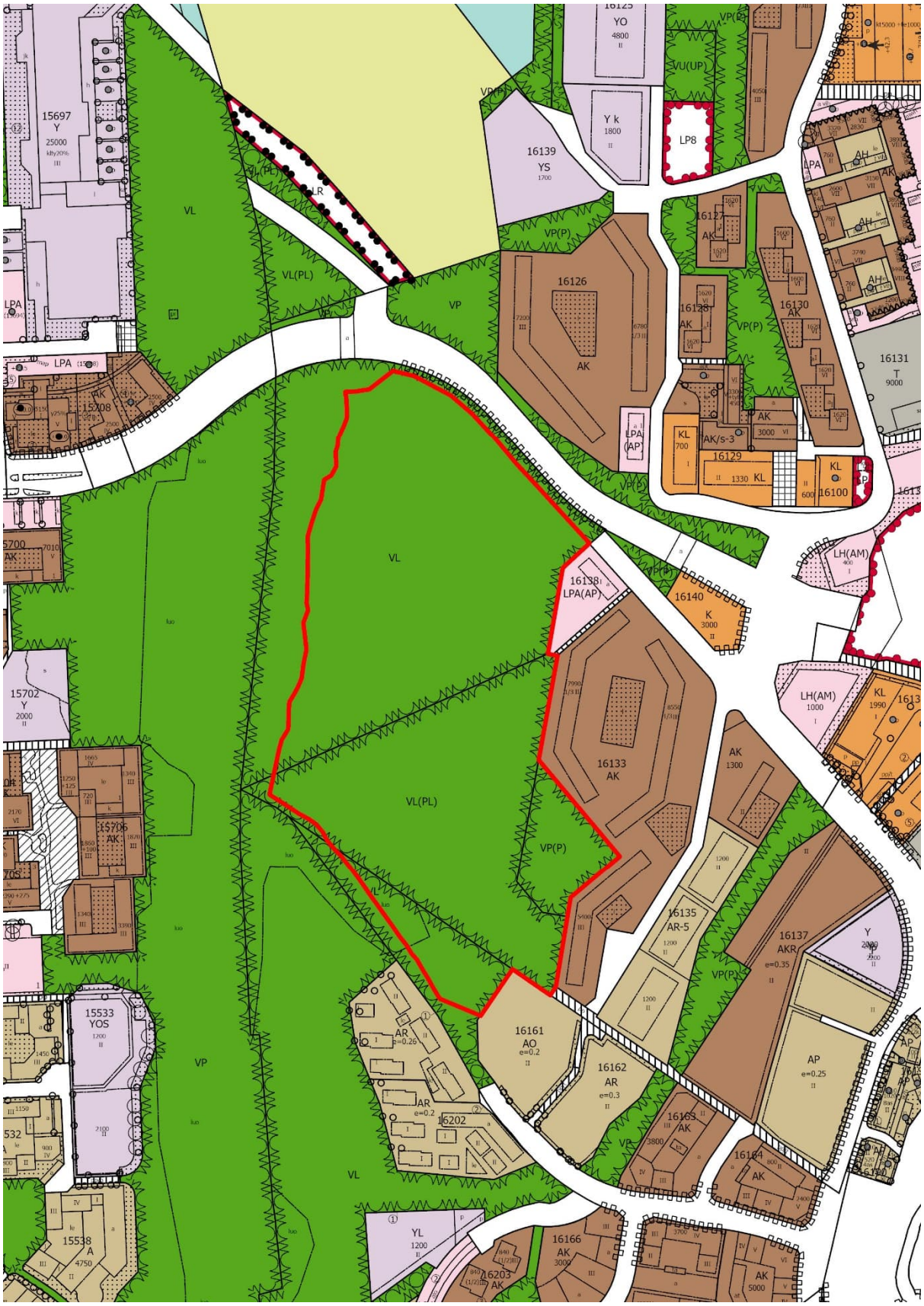

Rauh. hiidenkirnu
Fridl. jättegryta
44.0
Ls.alue
Ns.omr.
S.talo
F.hus
Kappeli
Kapell
Königstedt
Ali-Kistola
Forsbacka
Linnan kartano
Korpipeli
Byända
Rauhala
Fridhem
38.0
0 100 200 300 400 500
Metriä

läroanstalt
vik. asuinpaikka
oplats från stenåldern
Vaskivuori
Kopparberg
Ls.alue
Ns.omr.
Rutjan
0
100
200
Metriä

AP
SL
AP
P
MT
M
VL
P
SL
AP
VL
TY
VL
VU
AP
L3
AP

A
VL
SL
WH
A

16125
YO
4800
II
VU(UP)
VP(P)
Y k
1800
II
LP8
16139
YS
1700
15697
Y
25000
III
VL
VL(PL)
LR
VP
16126
AK
16127
AK
16138
AK
16130
AK
VP(P)
AH
LPA
16131
T
9000
LPA
15708
AK
LPA (AP)
KL
700
I
AK/s-3
16129
1330
KL
600
16100
KL
VP(P)
VL
LH(AM)
400
I
16138
LPA(AP)
16140
K
3000
II
15700
AK
7010
V
15702
Y
2000
II
16133
AK
AK
1300
LH(AM)
1000
KL
1990
I
VL(PL)
VP(P)
15706
AK
16135
AR-5
1200
II
16137
AKR
e=0.35
II
VP(P)
15533
YOS
1200
II
AR
e=0.26
II
16161
AO
e=0.2
II
16162
AR
e=0.3
II
AP
e=0.25
II
AR
e=0.2
16202
VP
VL
16163
AK
3800
16164
AK
15538
A
4750
II
YL
1200
II
16166
AK
3000
16203
AK
AK
5000

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

HAKEMUS
luonnonsuojelualueen perustamiseksi
(LSL 47 §/2023)

1. SUOJELTAVAA ALUETTA KOSKEVAT KIINTEISTÖTIEDOT

Kunta:	Vantaa
Tila:	Kiinteistötunnukset:
	92-406-2-29 – Aluma II
	92-406-2-149 – Linnanpuut
	92-406-2-151 – Aluma VI
Pinta-ala:	39,0 ha
Suojelukohde:	Linnanmetsä, Vantaa 50 -juhlavuoden suojelukohde

2. KOHDEKUVAUS

Alueen kuvaus (LSL 43 §:n edellytykset suojelualueen perustamiselle):
Linnanmetsä on huomattavan monipuolinen luontokokonaisuus, johon kuuluu useita valtakunnallisesti uhanalaisia ja silmälläpidettäviä luontotyyppejä. Etenkin Linnanmetsän lehdot ja runsaslahopuustoiset vanhat kangasmetsät ovat edustavia luontotyyppinsä esimerkkejä. Metsämaiseman monimuotoisuutta ja arvoa lisäävät kilpikaarnamäntyjä kasvavat kalliometsät, komea kalliojyrkänne, Vantaanjoki, pienvesikohteet sekä entisille pelloille syntyneet eri sukkessiovaiheiden lehtipuuvaltaiset kulttuurilehdot.

Linnanmetsässä on pähkinäpensaslehtoa ja jalopuumetsiköitä, jotka ovat luonnonsuojelulain 64 §:ssä mainittuja suojeltuja luontotyyppejä. Suojelualueen useat lehtokohteet sekä huomattavan edustava lehtokorpi täyttävät metsälain 10 §:n mukaiset kriteerit. Tämän lisäksi suojelualueen rajaukseen sisältyy kolme luonnontilaista tai sen kaltaista noroa, jotka ovat vesilain 2 luvun 11 §:n suojelemia pienvesikohteita. Suojelualuerajauksen länsireunassa meanderoi luonnontilaisessa uomassaan Linnanoja-puron osuus, joka on vesilain 3 luvun 2 §:n nojalla suojeltu. Valtaosa Linnanmetsästä täyttää Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman (METSO) valintaperusteet.

Linnnanmetsä on uhanalaisen liito-oravan elinympäristöä. Alueella pesii sen kokoon nähden hyvin monipuolinen linnusto. Siihen kuuluu esimerkiksi uhanalainen viherpeippo. Erityisesti huomioon otettavista lajeista

mustapääkertun ja sirittäjän parimäärät ovat suuria. Muita alueella pesiviä lajeja ovat muun muassa lintudirektiivin lajit harmaapäätikka, palokärki ja pikkusieppo. Linnanmetsässä on myös havaintoja uhanalaisesta valkoselkätikasta.

Alueen arvokkaaseen kasvilajistoon kuuluvat valtakunnallisesti uhanalainen lahokaviosammal ja alueellisesti uhanalainen rakkosammal. Muita Linnanmetsän huomionarvoisia kasvilajeja ovat muun muassa vuorijalava, saarni ja kelta-apila.

Varsinkin lehtilahopuussa elävälle lahottajasienilajistolle Linnanmetsä on merkittävä alue. Sieltä on tavattu noin 80 kääpälajia, joka on alueen kokoon suhteutettuna huomattava määrä. Linnanmetsän kääpälajeja ovat esimerkiksi valtakunnallisesti silmälläpidettävät valkorihmakääpä, kaarnakääpä ja rustikka.

Kytkeytyminen muihin suojelualueisiin
Linnanmetsä on tärkeä osa Luoteis-Vantaan metsäistä ekologista verkostoa.

3. ESITYS RAUHOITUSMÄÄRÄYKSIKSI

1. Yleiset rajoitukset

Alueella on kielletty:

- metsänhakkuu ja muut metsänhoitotoimet;
- elävien ja kuolleiden kasvien, kasvinosien ja sienien ottaminen tai vahingoittaminen;
- ojien kaivaminen ja muu maa- ja kallioperän vahingoittaminen, muuttaminen ja sen ainesten ottaminen;
- rakennuksien, rakennelmien, teiden tai polkujen rakentaminen;
- moottoriajoneuvoilla liikkuminen;
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen tai niiden pesien hävittäminen ja selkärangattomien eläinten pyydystäminen tai kerääminen;
- tulenteko, telttailu ja muu leiriytyminen;
- roskaaminen;
- koirien, kissojen ja muiden lemmikkien irti pitäminen;
- kaikenlainen muu toiminta, joka muuttaa alueen maisemakuvaa tai vaikuttaa epäedullisesti luonnonoloihin tai eliölajien säilymiseen.

2. Sallitut toimenpiteet

- marjojen ja hyötysienien poimiminen;
- alueen käyttö luonto-opetukseen;
- tontteihin rajautuvien reunojen sekä katujen ja reittien varsien puuston hoito niin, että huonokuntoiset, kaatuessaan tontille, kadulle tai hoidetulle reitille yltävät puut voidaan kaataa. Kaadetut puut jätetään luonnonsuojelualueelle maapuiksi;
- haitallisten vieraslajien (kasvit ja eläimet) poistaminen;
- kapean ulkoilureitin tai luontopolun rakentaminen;
- suojelualueella olevien teiden ja teknisen huollon johtojen, kuten viemärien, kaasuputkien ja kaapeleiden ym. ylläpitäminen;
- pyöräily vain sille osoitetuilla reiteillä;
- hirvieläinten ajo;
- alueella sijaitsevien kiinteiden muinaisjäännösten tutkiminen ja kunnostus sekä muut muinaisjäännösten suojelun ja hoidon kannalta tarpeelliset toimenpiteet museoviraston ja ELY-keskuksen suostumuksella.

3. Poikkeaminen rauhoitusmääräyksistä

ELY-keskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelualuetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai tutkimuksen kannalta.

4. Hoito- ja käyttösuunnitelma

Luonnonsuojelualueelle voidaan tarvittaessa laatia suunnitelma luontoarvojen säilyttämiseksi ja parantamiseksi sekä käytön ohjaamiseksi. Uudenmaan ELY-keskus hyväksyy suunnitelman.

4. KORVAUS

Maanomistaja ei vaadi korvausta suojelualueen perustamisesta.

5. HAKIJAN EHDOTUS LUONNONSUOJELUALUEEN NIMEKSI

Linnanmetsä, Linnaskogen

6. ALLEKIRJOITUKSET

Aika ja paikka

Allekirjoitukset

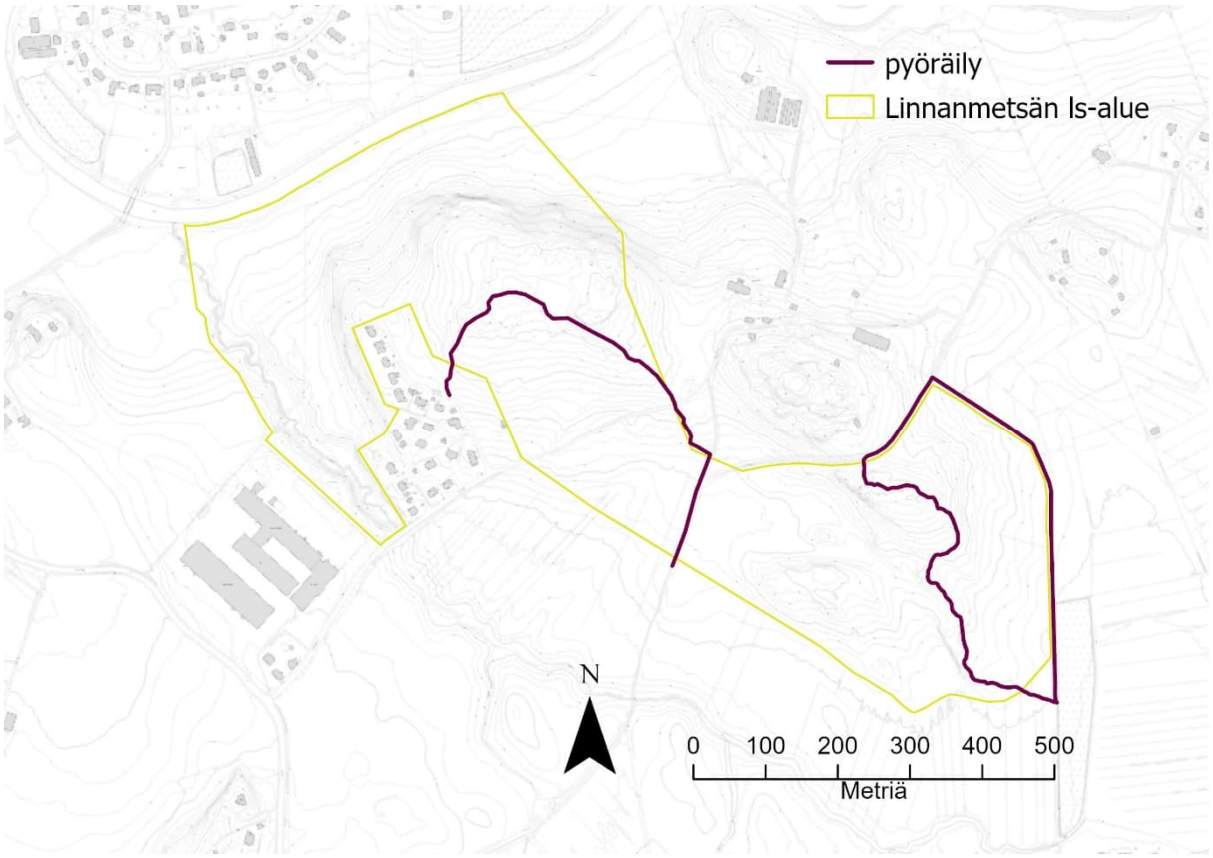
7. LIITTEET

Liite 1: Linnanmetsän luonnonsuojelualueen rajaus

Liite 2: maastopyöräily

Liite 2. Maastopyöräily

Linnanmetsän polkuverkosto on suhteellisen harva. Metsässä on kovapohjaisia ja hyväkuntoisia polkuosuuksia, jotka kestävät hyvin maastopyöräilyn. Kulku pyritään ohjaamaan ja keskittämään oleville poluille. Rauhoituksen yhteydessä maastopyöräilylle osoitetaan kokonaan kaupungin maalla olevia polkuja, jotka on merkitty oheiseen karttaan. Suojelualueelle tehdään myöhemmässä vaiheessa hoito- ja käyttösuunnitelma, ja sen yhteydessä voidaan tarkentaa ja tarvittaessa täydentää maastopyöräilylle sallittuja reittejä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

HAKEMUS
luonnonsuojelualueen perustamiseksi
(LSL 47 §/2023)

1. SUOJELTAVAA ALUETTA KOSKEVAT KIINTEISTÖTIEDOT

Kunta:	Vantaa
Tila:	Kiinteistötunnukset:
	92–419–1–259 – Grufvstahus,
	92–419–1–232 - Gröndal II
	92–419–1–218 - Kaivospuisto
	92–414–18–4 – Vaskipuisto
	92–414–1–57 – Kopparnäs
Pinta-ala:	11,7 ha
Suojelukohde:	Vaskivuori, Vantaa 50 -juhlavuoden suojelukohde

2. KOHDEKUVAUS

Alueen kuvaus (LSL 43 §:n edellytykset suojelualueen perustamiselle):
Vaskivuori on Uudenmaan oloissa hyvin säilynyt lehtojen, kangasmetsien ja kallioketojen muodostama luontokokonaisuus ja paikallisesti arvokas kallioalue. Sen lisäksi Vaskivuoressa on METSO-kriteerit täyttävää runsaslahopuustoista lehtoa ja vanhaa kuusivaltaisia kangasmetsää sekä kalliometsää. Uhanalaisten luontotyyppien ohella Vaskivuoressa on valtakunnallisesti uhanalaista tai silmälläpidettävää lintu-, hyönteis- ja sienilajistoa.

Alueen länsi- ja pohjoisosa koostuvat enimmäkseen vanhojen, jopa 100–150-vuotiaiden kuusten hallitsemasta, tuoreesta ja lehtomaisesta kangasmetsästä, sekä lehdosta. Lahopuustoa, varsinkin kuusi-, koivu- ja leppälahopuuta, on paljon. Suurelta osin metsä täyttää METSO I -luokan suojelukriteerit puuston iän, lahopuun määrän ja monimuotoisen lajiston osalta. Myös Vaskivuoren kalliometsät yli 100-vuotiaine mäntyineen täyttävät METSO I -luokan kriteerit.

Vaskivuoren suuret korkeuserot, jossa kallioiset huiput vaihettuvat nopeasti kangasmaiksi ja lehdoiksi, luovat monimuotoisen kasvupaikkojen mosaiikin. Rehevimpien lehtoalojen lajistoon kuuluvat muun muassa koiranheisi ja mustakonnanmarja. Kalliokedoilta löytyy muun muassa keto-orvokkeja, mäkitervakkoja ja ahosuolaheiniä.

Vaskivuorella on merkitystä monimuotoisen kääpälajiston suojelulle. Alueella on tavattu monia huomionarvoisia kääpälajeja, kuten kirjokerikääpä, hammaskurokka, rusokääpä, levykääpä ja voikääpä. Kääpälajiston monimuotoismKääpälajiston monimuotoisuutta tukee runsas ja monilajinen lahopuusto. Erityisesti kuusella ja koivulla elävä kääpälajisto on runsas.

Vaskivuoren linnustoon kuuluu useita vanhoissa havumetsissä eläviä lajeja, kuten kanahaukka, puukiipijä sekä valtakunnallisesti uhanalaiseksi luokiteltu hömötiainen. Runsas lahopuusto on edesauttanut tikkojen esiintymistä ja alueella onkin tavattu lähes kaikki Suomessa esiintyvät tikkalajit. Muita alueella esiintyviä lintulajeja ovat muun muassa hippiäinen, peukaloinen ja kuusitiainen. Vaskivuoren lehtoalueen pesimälajistoon kuuluu mm. sirittäjä.

Alueella sijaitsee kiinteä muinaisjäännös Vaskivuoren-Kopparbergin kaivos (muinaisjäännösrekisterin tunnus 1000001641). Kaivos on muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu ja liittyy Sillbölen kaivosyhtiön toimintaan 1800-luvulla.

Kytkeytyneisyys muihin suojelualueisiin
Vaskivuori ulottuu länsireunastaan Mätäojan suojelualueeseen. Yhdessä ne muodostavat laajan ja monimuotoisen ekologisen kokonaisuuden Länsi-Vantaalla, joka kytkeytyy Helsingin viheralueisiin.

3. ESITYS RAUHOITUSMÄÄRÄYKSIKSI

3.1. Yleiset rajoitukset

Alueella on kielletty:

- metsänhakkuu ja muut metsänhoitotoimet;
- rakennuksien, rakennelmien, teiden tai uusien polkujen rakentaminen;
- ojien kaivaminen ja muu maa- ja kallioperän vahingoittaminen, muuttaminen tai maa-ainesten otto;
- moottoriajoneuvoilla liikkuminen;
- tulenteko, telttailu ja muu leiriytyminen;
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten häiritseminen, pyydystäminen tai tappaminen, niiden pesien hävittäminen sekä selkärangattomien eläinten pyydystäminen ja kerääminen;
- elävien kasvien ja sienten vahingoittaminen;
- koirien, kissojen ja muiden lemmikkieläinten irti pitäminen;
- roskaaminen;
- kaikki muu toiminta, joka muuttaa alueen maisemakuvaa tai vaikuttaa epäedullisesti alueen luontoon tai eliöstöön.

;

- alueen käyttö luonto-opetukseen;
- tontteihin rajautuvien reunojen sekä katujen ja reittien varsien
- tontteihin rajautuvien reunojen sekä katujen ja reittien varsien puuston hoito niin, että huonokuntoiset, kaatuessaan tontille, kadulle tai hoidetulle reitille yltävät puut voidaan kaataa. Kaadetut puut jätetään luonnonsuojelualueelle maapuiksi;
- kapean ulkoilureitin tai luontopolun rakentaminen;
- pyöräily vain siihen osoitetulla reitillä;
- suojelualueella olevien teiden ja teknisen huollon johtojen, kuten viemärien, kaasuputkien ja kaapeleiden ym. ylläpitäminen;
- haitallisten vieraslajien (kasvit ja eläimet) poistaminen;
- alueella sijaitsevien kiinteiden muinaisjäännösten tutkiminen ja kunnostus sekä muut muinaisjäännösten suojelun ja hoidon kannalta tarpeelliset toimenpiteet museoviraston ja ELY-keskuksen suostumuksella.

3.3. Poikkeaminen rauhoitusmääräyksistä

ELY-keskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelualuetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai tutkimuksen kannalta.

3.4. Hoito- ja käyttösuunnitelma

Luonnonsuojelualueelle voidaan tarvittaessa laatia suunnitelma luontoarvojen säilyttämiseksi ja parantamiseksi sekä käytön ohjaamiseksi. Uudenmaan ELY-keskus hyväksyy suunnitelman.

4. KORVAUS

Maanomistaja ei vaadi korvausta suojelualueen perustamisesta.

5. HAKIJAN EHDOTUS LUONNONSUOJELUALUEEN NIMEKSI

Vaskivuori, Kopparberget

6. ALLEKIRJOITUKSET

Aika ja paikka

7. LIITTEET

4 Eron myöntäminen Ulla Kaukolalle konsernijaoston puheenjohtajan tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen

VD/3879/00.00.01.00/2023

PT/EJ

Ulla Kaukola on 25.9.2024 saapuneella viestillään pyytänyt eroa kaupunginhallituksen konsernijaoston puheenjohtajan tehtävästä henkilökohtaisen syyn vuoksi. Kaukola jatkaa kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenen tehtävässä.

Hallintosäännön 7 luvun 2 §:n mukaan kaupunginhallituksessa on konsernijaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee konsernijaostoon kaupunginhallituksen jäsenistä tai varajäsenistä kaupunginhallituksen toimikautta vastaavaksi toimikaudeksi vähintään seitsemän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Hallintosäännön 8 luvun 4 §:n mukaan konsernijaosto vastaa konsernihallinnon järjestämisestä yhdessä kaupunginhallituksen kanssa kaupunginvaltuuston hyväksymässä kaupungin omistajapolitiikassa sekä muissa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen antamissa ohjeissa ja määräyksissä tarkoitetulla tavalla.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 19.6.2023 § 6 valinnut kaupunginhallituksen konsernijaostoon toimikaudeksi 2023–2025 seuraavat henkilöt:

Jäsen	**Henkilökohtainen varajäsen**
Ulla Kaukola (kv 11.12.2023 § 4), puheenjohtaja	Tiina Vesa
Sami Kanerva, I varapuheenjohtaja	Susanna Kaiju
Kai-Ari Lundell, II varapuheenjohtaja	Pekka Virkamäki
Marjo Vacker	Tiina Tuomela
Minna Kuusela	Eve Rämö
Mika Kasonen (kv 16.9.2024 § 5)	Maarit Raja-aho (kv 18.9.2023 § 4)
Minna Räsänen (kv 11.12.2023, § 4)	Joni Hilden
Anitta Orpana	Sakari Rokkanen
Kristian Rehnström	Heli Hakala (kv 16.9.2024 § 5)
Janne Hartikainen (kv 11.12.2023 § 6)	Niilo Kärki
Faysal Abdi	Osmo Kähkönen

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle
a) myönnettäväksi ero Ulla Kaukolalle kaupunginhallituksen konsernijaoston puheenjohtajan tehtävästä, ja
b) toimitettavaksi kaupunginhallituksen konsernijaoston puheenjohtajan täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2023–2025.

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Ulla Kaukola poistui kokouksesta osallisuusjäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään
a) myöntää ero Ulla Kaukolalle kaupunginhallituksen konsernijaoston puheenjohtajan tehtävästä, ja
b) toimittaa kaupunginhallituksen konsernijaoston puheenjohtajan täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2023–2025.

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

5 Keskusvaalilautakunnan uusien varavaltuutettujen määräämistä koskevat päätökset

VD/9532/00.00.01.00/2022

PT/NK/EJ

Vantaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Säde Tahvanainen on ilmoittanut valtuuston varavaltuutettujen määrän jääneen vajaaksi seuraavasti:

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p. – Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.
Valtuusto on myöntänyt 19.8.2024 § 4 Heidi Hilakselle, § 5 Zabi Yawarille ja § 8 Maiju Atzmonille eron varavaltuutetun tehtävästä sekä § 22 Hussein al-Taeelle eron kaupunginvaltuutetun tehtävästä. Valtuusto on kaupunginvaltuuston puheenjohtajan pyynnöstä kutsunut al-Taeen tilalle valtuutetuksi Suomen Sosialidemokraattisen puolueen 1. varavaltuutettu Ranbir Sodhin.

Kansallinen Kokoomus r.p. - Samlingspartiet r.p.
Valtuusto on myöntänyt 19.8.2024 § 6 Minna Erkkilälle eron varavaltuutetun tehtävästä.

Vaalilain 93 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja kuntalain 17 §:n mukaisesti, jos valtuuston toimikauden aikana varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi. Keskusvaalilautakunnan on määrättävä uusiksi varavaltuutetuiksi ne henkilöt, joiden vertausluvut vaalilain mukaisesti ovat seuraavaksi suurimmat niiden henkilöiden vertauslukujen jälkeen, jotka on valittu varavaltuutetuiksi.

Valtuuston puheenjohtajan ilmoituksen perusteella Suomen Sosialidemokraattiselle puolueelle tulee määrätä neljä varavaltuutettua ja Kansalliselle Kokoomukselle yksi varavaltuutettu. Kuntavaalien 2021 tuloksen mukaisesti Suomen Sosialidemokraattisen puolueen seuraavana olevat valitsematta jääneet vaalikelpoiset ehdokkaat ovat Tiina Anttonen (vertausluku 583,829), Kalle Eklund (vertausluku 567,611), Mila Kangasniemi (vertausluku 552,270) ja Matti Kotiranta (vertausluku 537,737). Kansallisen Kokoomuksen seuraavana oleva valitsematta jäänyt vaalikelpoinen ehdokas on Matti-Jussi Partanen (vertausluku 588,711).

Lisäksi merkitään tiedoksi keskusvaalilautakunnan 20.9.2023 § 4 päätös, jossa on todettu varavaltuutettujen osalta seuraavasti:

Perussuomalaiset r.p. – **Sannfinlandarna r.p.**
Valtuusto on myöntänyt 21.8.2023 § 5 Erika Veltheimille eron valtuutetun tehtävästä ja kutsunut hänen tilalleen valtuutetuksi varavaltuutettu Pekka Virkamäen.

Kansallinen Kokoomus r.p. – **Samlingspartiet r.p.**
Valtuusto on myöntänyt 21.8.2023 § 21 Matti Lepistölle eron varavaltuutetun tehtävästä.

Kuntavaalien 2021 tuloksen mukaisesti Perussuomalaiset r.p.:n seuraavana oleva valitsematta jäänyt vaalikelpoinen ehdokas on Jouni Herranen (vertausluku 605,077) ja Kansallinen Kokoomus r.p.:n seuraavana oleva valitsematta jäänyt vaalikelpoinen ehdokas on Miriam Villagracia-Pasquariello (vertausluku 604,622).

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi keskusvaalilautakunnan uusien varavaltuutettujen määräämistä koskevat päätökset 20.9.2023 § 4 ja 25.9.2024 § 5 tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä keskusvaalilautakunnan uusien varavaltuutettujen määräämistä koskevat päätökset 20.9.2023 § 4 ja 25.9.2024 § 5 tiedoksi.

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
keskusvaalilautakunnan sihteeri Niina Kolju,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

6 Helsingin seudun ja valtion välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen (MAL-sopimus) 2024-2035 hyväksyminen

VD/6647/00.04.00/2024

TeA/HW/TH/MH/EJ

Valtion ja Helsingin seudun kuntien välisestä maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksesta 2024–2035 (MAL-sopimus) saavutettiin neuvottelutulos 17.9.2024. Sopimus pohjautuu pääosin aikaisemmin yhteistyössä valmisteltuun ja kuntien vuonna 2023 hyväksymään MAL-suunnitelmaan (Vantaa, KV 13.11.2023 § 7). Valtion puolelta talouspoliittinen ministerivaliokunta puolsi osaltaan kaupunkiseutujen (Helsinki, Tampere, Turku, Oulu, Jyväskylä, Lahti ja Kuopio) MAL-sopimusten linjauksia 23.9.2024. MAL-sopimus hyväksytään Helsingin seudun yhteistyökokouksessa (HSYK) ja HSL:n hallituksessa arviolta lokakuussa ja seudun kuntien päätöksenteossa loka-marraskuun aikana. Lisäksi sopimus edellyttää valtioneuvoston periaatepäätöstä, joka tehtäneen joulukuussa 2024. Helsingin seudun MAL-sopimus koostuu neuvottelutuloksesta ja allekirjoituspöytäkirjasta, joka allekirjoitetaan valtioneuvoston periaatepäätöksen jälkeen.

MAL-sopimus linjaa Helsingin seudun 14 kunnan ja valtion yhteisen tahtotilan seudun kehittämisestä. Sovitut toimenpiteet tukevat kaupunkiseutujen kestävää kasvua ja edistävät sujuvaa liikkumista eri kulkumuodoilla. Helsingin seudun väestömäärän ennustetaan jatkavan voimakasta kasvua, joten myös asuntotuotannon vauhdittaminen on yksi keskeisiä sopimuksen tavoitteita. Sopimuksella vahvistetaan kuntien keskinäistä yhteistyötä ja suunnitteluyhteistyön jatkuvuutta, kumppanuutta seudun kuntien ja valtion välillä sekä osapuolien sitoutumista seudun kehittämiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin pitkäjänteisesti. Sopimus on luonteeltaan aiesopimus ja sopijaosapuolet sitoutuvat yhdessä edistämään sopimuksen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista. Kaupunkiseudun MAL-suunnittelun prosessia ja päätöksenteon rakennetta on tarkoitus selkeyttää seuraavalle suunnitelmakaudelle. Myös suunnittelun hyväksyttävyyttä ja suunnitelmaan sitoutumista kehitetään jatkuvalla vuorovaikutuksella luottamushenkilöiden kanssa.

Vantaan kaupungin keskeisenä tavoitteena MAL-sopimusneuvotteluissa oli valtion rahoituksen varmistaminen Vantaan ratikan rakentamiselle. Hanke on ollut Helsingin seudun sopimusneuvotteluissa liikennejärjestelmän päähankkeena. Ratikan arvioidut, valtionavustuskelpoiset kokonaiskustannukset, ovat 594 miljoonaa euroa, josta 30 %:n rahoitusosuudella valtion osuuden tulisi olla noin 178 miljoonaa euroa.

Valtio on sitoutumassa sopimuksessa Vantaan ratikan osalta 144,1 miljoonan euron suoraan rahoitusosuuteen sekä jäljelle jäävän rahoitusosuuden kattamiseen valtion omistamien maa-alueiden luovutuksella Vantaan kaupungille nykyisen Santaradan raideliikenteen alueen ja ns. Hakkilan sepelinkuormausalueen osalta. Vantaalle luovutettavien alueiden pinta-ala on yhteensä noin 14,5 hehtaaria ja nykyarvo sekä kaupungin että kaupungin teettämän ulkopuolisen arvion mukaan noin 4,5–5 miljoonaa euroa. Kaupungin ja ulkopuolisen arvioijan varovaisen arvion mukaan luovutettavien alueiden rakentamismahdollisuuksien nykyarvo on n. 35 miljoonaa euroa nykyisen yleiskaavan mukaisella maankäytöllä.

Catella Property Oy on laatinut kaupungin pyynnöstä arviolausunnon Santaradan maa-alueista Vantaalla 22.9.2024. Edellä mainittu maa-alueen arvo perustuu Catellan arvioon maa-alueiden yksikköhinnoista sekä Catellan näkemykseen rakennusoikeuden määrästä.

Santaradan poistaminen mahdollistaa myös viereisten kaupungin jo omistamien maa-alueiden rakentamisen. Catellan arvion mukaisia neliöhintoja käyttäen arvioidaan, että näistä viereisistä alueista voidaan saada maanmyyntituloja 33,5 milj. euroa. Laskelma sisältää ainoastaan ratikan kaavarungon ulkopuolisia alueita, joten niiden tuotot eivät ole olleet mukana hankesuunnitelman laskelmissa. Alueiden maankäytön tehostaminen on kaupungin omassa päätäntävallassa yleis- ja asemakaavojen kautta.

Hakkilan kuormauspaikan ja Santaradan alueiden hallinta voidaan luovuttaa Vantaan kaupungille täysimääräisesti silloin, kun Väylävirastolle suunniteltu uusi kuormauspaikka-alue Hosantiellä on toteutettu ja käytössä. Kaupunki vastaa kaikista Hosantien kuormauspaikan ja sen liikenneyhteyksien suunnittelu- ja toteuttamiskustannuksista sekä Santaradan purkukustannuksista. Vantaan kaupunki on arvioinut uuden kuormauspaikan toteutuskustannuksiksi 5–7,2 milj. euroa ja Santaradan purkukustannuksiksi alustavasti n. 3 miljoonaa euroa. Kustannukset tarkentuvat ratasuunnitelman laatimisen yhteydessä. Vantaan kaupunki luovuttaa Hosantien kuormauspaikan maa-alueet Väylävirastolle. Väylävirastolle luovutettavien maa-alueiden arvo on arviolta noin 160 000 euroa.

<u>Vantaan ratikka ja Santarata-kokonaisuus</u>

	Valtion luovuttaman maan arvo yleiskaavan mukaisessa käytössä
Kokonaisinvestointi	594,0 milj, €
Valtion MAL-rahoitus	144,1 milj.
Valtion maanluovutus	35 milj. €
Muu maan myyntitulo ratikan kaavarungon ulkopuolella	33,5 milj. €
Hosantie rakentamisen kustannukset	-10,2 milj. €
Kokonaisrahoitus yht.	202,4 milj. € **34,1 %***

*Valtion suoran rahoituksen, valtion luovuttaman maan arvon (kaavoitettuna) sekä valtion maanluovutuksen mahdollistaman muiden maa-alueiden maan myyntitulojen osuus Vantaan ratikan kokonaiskustannuksista

MAL-sopimuksessa on kuvattu tavoitetilat vuodelle 2035, kehityspolut ja tarvittavat toimenpiteet vuosille 2024–2027 tavoitteisiin pääsemiseksi. Ne on jaettu kolmen kokonaisuuden alle, jotka ovat ”seudullisen suunnittelun ja tietopohjan kehittäminen”, ”kestävä ja vähäpäästöinen yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelmä” ja ”asuminen ja elinympäristön laatu”. Lisäksi sopimukseen on kirjattu muut sopimuksen toteuttamisen kannalta tärkeät valtion toimenpiteet, joita ovat mm. alueidenkäytön lainsäädännön uudistaminen, pitkäaikaisasunnottomuuden poistamisen ohjelma sekä valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelu vuosille 2025–2036.

Sopimuksessa kuvattu tavoitetila 2035+ ja kehityspolut sen saavuttamiseksi noudattavat MAL 2023-suunnitelman sisältöä. Toimenpiteistäkin merkittävä osa pohjautuu suunnitelmaan. Alla muutamia toimenpiteitä tiivistettynä Vantaan näkökulmaa painottaen (suluissa tavoitteen numero sopimuksessa):

Seudullisen suunnittelun ja tietopohjan kehittäminen

- MAL-sopimusmenettelyä pohjustavaa kuntien väliseen yhteistyöhön perustuvaa seudullista alueidenkäytön, asumisen ja liikennejärjestelmän yhteensovittavaa suunnittelua jatketaan. Kunnat ja HSL päivittävät yhteistyössä MAL-suunnitelman sopimuskautta 2028–2039 varten. Valtion asiantuntijoiden riittävä ja oikea-aikainen osallistuminen suunnitteluun varmistetaan. Kunnat varmistavat, että Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma laaditaan Euroopan laajuisia liikenneverkkoja (TEN-T) koskevan asetuksen mukaisesti kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmaksi (SUMP) vuoden 2027 loppuun mennessä. (1)

Maankäyttö ja asuminen

- Kunnat sijoittavat uudesta asuntotuotannosta vähintään 95 % MAL 2023 -suunnitelmassa esitetyille maankäytön ensisijaisille vyöhykkeille (5)
- Valtio osoittaa omistamaansa maata asuntotuotantoon myymällä, vaihtamalla ja tarvittaessa maankäyttösopimuksia hyödyntäen. Valtion tarpeista vapautuvat asuntorakentamiseen ja julkisten palvelujen kehittämiseen soveltuvat alueet luovutetaan kohtuuhintaisesti ensisijaisesti kunnille tai toissijaisesti muulle alueen lopulliselle asuntotuotannon tarjoajalle. (6)
- Helsingin seudun kunnat huolehtivat, että asuntotuotantoon soveltuva asemakaavavaranto vastaa vähintään viiden vuoden asuntotuotantotarvetta (44)
- Pitkän aikavälin tavoitteena on, että Helsingin seudulle valmistuu keskimäärin 16 500 uutta asuntoa vuodessa. Asuntotuotantotavoitteen seurannassa otetaan huomioon kuntien toiminnasta riippumattomat tekijät mm. suhdannetilanne. Seudulle on arvioitu valmistuvan keskimäärin 10 000 asuntoa vuodessa vuosina 2024–2027. (45)
- Vantaan osuus asuntotuotantotavoitteesta on noin 1 650 uutta asuntoa vuosina 2024–2027 ja pitkällä aikavälillä MAL 2023 -suunnitelman mukaisesti 2 720 asuntoa vuosittain.
- Kunnat huolehtivat maapolitiikan ja asemakaavoituksen keinoin, että asuntotuotannon käynnistämisen edellytykset turvataan erityisesti maankäytön ensisijaisilla kehittämisvyöhykkeillä huomioiden rakentamisen kustannuskehitys ja kilpailu. Kunnat raportoivat asuntotuotannon käynnistymistä vauhdittavat toimet osana vuosittaista MAL-sopimusten toteutumisen seurantaa. (46)
- Valtio kohdentaa valtion tukemaa asuntotuotantoa MAL 2023 -suunnitelman maankäytön ensisijaisille vyöhykkeille. (47)

Liikenne

- Vantaan ja Helsingin kaupungit käynnistävät Vantaan ratikan toteutuksen hankesuunnitelman mukaisesti. Vantaan ratikan hankesuunnitelman mukainen kokonaiskustannusarvio on 606 milj. euroa, josta kiinteästi raitiotien rakentamiseen liittyviä kustannuksia tällä hetkellä on tunnistettu olevan 594 milj. euroa. Valtio avustaa Vantaan ratikan kiinteästi raitiotien rakentamiseen liittyvistä kustannuksista (sis. yhdysraideparin varikolle) enintään 30 % ja enintään 144,1 milj. euroa. Rakentaminen käynnistyy vuonna 2025 ja tuki maksetaan aina jälkikäteen perustuen edellisen vuoden toteutuneisiin kustannuksiin. (7)
- Valtio/Väylävirasto luovuttaa ehdollisesti Hakkilan teollisuustontit, Hakkilan kuormauspaikan sekä Santaradan alueet Vantaan kaupungille ilman erillistä rahallista korvausta. Vantaan kaupungin alustavien arvioiden mukaan luovutettavien alueiden nykyarvo voimassa olevan asemakaavan mukaisesti on noin 5 miljoonaa euroa ja tulevaisuuden rakentamismahdollisuudet huomioiden 35–45 miljoonan euron välillä. Omistusoikeuden siirtymisen ehtona on, että korvaavan ja radanpidon näkökulmasta riittävän toiminnallisuuden omaavan kuormauspaikan toteuttamisesta Hosantielle on laadittu Vantaan kaupungin ja Väyläviraston välillä toteuttamissopimus. (8)
- Nykyisin kuormauskäytössä olevien alueiden (Hakkilan kuormauspaikka ja Santaradan alueet) hallinta voidaan luovuttaa Vantaan kaupungille täysimääräisesti silloin, kun Hosantien uusi

kuormauspaikka-alue on toteutettu ja otettu käyttöön. Vantaan kaupunki vastaa kaikista Hosantien kuormauspaikan ja sen liikenneyhteyksien suunnittelu- ja toteuttamiskustannuksista sekä Santaradan purkukustannuksista. Vantaan kaupunki luovuttaa Hosantien ratkaisun vaatimat maa-alueet Väylävirastolle. (8)

- Hosantien kuormausasema toteutetaan siten, että se vastaa liikenneteknisiltä ja toiminnallisilta ominaisuuksiltaan sekä radanpidon edellyttämältä palvelutasoltaan Hakkilan nykyistä kuormauspaikkaa. Vantaan kaupunki on arvioinut uuden kuormauspaikan toteutuskustannuksiksi 5–7,2 milj. euroa ja siihen liittyvien turvalaitejärjestelmämuutosten sijoittuvan Tikkurilan alueelle. Toteutuskustannukset tarkentuvat ratasuunnitelman laatimisen yhteydessä. Hosantien kuormausalue jää Väyläviraston omistukseen ja kunnossapidettäväksi. (8)
- Väylävirasto laatii Hosantien ratasuunnitelman, jossa ratkaistaan myös Santaradan lakkauttaminen, rinnakkain alueen asemakaavoituksen kanssa vuosien 2025–2026 aikana. Sopijaosapuolten yhteinen tavoitetila on, että uusi kuormauspaikka on toteutettu ja otettu käyttöön sekä Hakkilan teollisuustontit, Hakkilan kuormauspaikka ja Santaradan alueet on luovutettu Vantaan kaupungille vuoteen 2031 mennessä, Hosantien kuormausalue on luovutettu Väylävirastolle ja alueiden hallintaoikeus viimeistään vuoden 2034 aikana (8)
- Kunnat perustavat asematoimijoiden seudullisen verkoston, jonka tehtävänä on monitoimijaisen yhteistyön kautta edistää juna-asemien ja asema-alueiden infrastruktuurin parantamista ja kunnossapitoa MAL 2023 -suunnitelman mukaisesti sekä kehittää juna-asema-alueita liikenteen solmupisteenä matkaketju- sekä matkustajapalveluiden näkökulmasta. Valtio osallistuu verkoston toimintaan. (12)
- Valtio avustaa Helsingin seudun julkisen henkilöliikenteen palveluita vuosina 2024–2027 18,8 miljoonalla eurolla. (15)
- Valtio ja kunnat edistävät raskaan liikenteen taukopaikkojen toteutumista elinkeinoelämän kuljetusten tarpeisiin. Taukopaikoilla mahdollistetaan vaihtoehtoisten käyttövoimien jakelu. (17)
- Tiesuunnitelma raskaan liikenteen taukopaikan rakentamisesta valtatien 3 ja maantien 132 eritasoliittymän yhteyteen Vantaalla ja Nurmijärvellä valmistuu loppuvuodesta 2024. Taukopaikan alustava kustannusarvio on noin 15 milj. euroa. Vantaan kaupunki ja Nurmijärven kunta kaavoittavat alueen. Valtion ja kuntien tavoitteena on, että hanke olisi toteutusvalmiudessa vuonna 2027. Nurmijärven kunta huolehtii siitä, että Nurmijärven Vesi-liikelaitos osoittaa liitoskohdan Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen verkostoon, josta hankkeen kustannuksella rakennetaan vesihuoltolinja taukopaikalle. (20)
- Kunnat varmistavat valtakunnallisen ja lähijunaliikenteen kehittämisen toteuttamalla kolme uutta lähijunaliikenteen varikkoa junaliikenteen tarpeisiin perustuen. Varikoiden toteuttamisesta vastaa Pääkaupunkiseudun Junakalustoyhtiö Oy. Uudet varikot toteutetaan Pääradalle Keravan Jäspilään Rantaradalle Espooseen tai Kirkkonummelle sekä lähijunaliikenteen varikkoselvitykseen perustuen Kehäradalle Petakseen tai Keimolaan. (36)
- Vantaan kaupunki käynnistää Kehäradan lähijunaliikenteen varikon kaavoituksen. Vantaan kaupungin aloitteesta Pääkaupunkiseudun Junakalustoyhtiö Oy käynnistää YVA-menettelyn Kehäradan varikosta (40).
- Valtio kehittää valtakunnallista liikennejärjestelmää liikenne 12-suunnitelman mukaisesti (42). Suunnitelman investointihankkeista Vantaan kannalta keskeisimpiä ovat Vt 3 Hämeenlinnanväylän parantaminen välillä Kehä 1-Kaivoksela (Helsinki) (vuosina 2024–2027), Vt 4 välillä Kehä III-Keravantie ja Lapinkylän asema (vuosina 2032–2035).

Pidemmän aikavälin tavoitteiden ja niihin johtavien kehityspolkujen osalta MAL-sopimus on 12-vuotinen. Sopimus päivitetään vuosien 2027–2028 aikana siten, että sopimuksen tavoitetilat ja kehityspolut tarkistetaan ja täsmennetään suhteessa kansainvälisiin, kansallisiin ja seudullisiin

tavoitteisiin. Samalla sovitaan vuosille 2028–2031 ajoittuvista konkreettisista toimenpiteistä, joilla edistetään tavoitetilojen toteutumista.

Sopimuksen toteutumista seuraa sopijaosapuolten edustajien vuosittain kokoontuva seurantakokous, jonka valmistelusta vastaa MAL-sopimussihteeristö. Seurattaviin asioihin kuuluvat tässä sopimuksessa sovittujen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutuminen.

HSL:n hallitus hyväksyy MAL-sopimuksen liikenteen osalta. Virallisesti Vantaan kaupungin hyväksyntä koskee sopimuksen maankäytön ja asumisen osuuksia.

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 6

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että

a) hyväksytään Helsingin seudun ja valtion välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus vuosille 2024–2035, ja
b) valtuutetaan kaupunginjohtaja ja tämän estyneenä ollessa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja allekirjoittamaan sopimus.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Kai-Ari Lundell esitti sopimuksen esittämistä kaupunginvaltuustolle hylättäväksi. Kaupunginhallituksen jäsen Juha Suoniemi kannatti Lundellin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä, ja teki seuraavan äänestysehdotuksen: he, jotka kannattava kaupunginjohtajan pohjaesitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat Lundellin muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 11 jaa-ääntä (Karinen, Abdi, Tammi, Räsänen, Kaukola, Rokkanen, Kasonen, Raja-Aho, Orpana, Rämö, Valtanen) ja 4 ei-ääntä (Lundell, Suoniemi, Niikko, Tuomela), joten puheenjohtaja totesi kaupunginjohtajan pohjaesityksen tulleen hyväksytyksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Ville Karinen jätti asiakohtaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon yhtyivät sosiaalidemokraattinen kaupunginhallitusryhmä ja kaupunginhallituksen jäsen Tiina Tuomela:

”Helsingin seudun ja valtion välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus (MAL-sopimus) 2024-2035 ei sisällä riittäviä toimenpiteitä kohtuuhintaisen asumisen ja asuntotuotannon edistämiseksi Vantaalla ja Helsingin seudulla. Sopimukseen ei sisälly asuntopolitiikkaan tai asuntotuotannon tukemiseen kohdentuvaa valtion tukea eikä se ohjaa riittävällä tavalla asuntopolitiikkaa ja asuntotuotantoa. Vasemmistoliitto edellyttää, että Vantaan kaupunki varmistaa kohtuuhintaisen asumisen omilla asuntopoliittisilla linjauksillaan.”

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Tiina Tuomela jätti asiakohtaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

”Se, että osa valtion rahallisesta osuudesta on korvattu maa-alueilla, ei ole alkuperäisen valtuuston päätöksen mukaista. Maa-alueen kehittäminen vie rahaa ja tuotto realisoituu myöhemmin sekä tuoton kokonaismäärä on epävarma. Valtuusto myös teki lausuman, että ratikan rakentaminen ei saa vaikuttaa kuntalaisten palveluihin. Hankkeen riskit jäävät meille.”

Merkittiin, että perussuomalaisten kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

”Ratikan kaavarunkoalueen ulkopuolisten alueiden myyntitulojen kohdistaminen ratikan rahoitukseen on valtuuston rakentamispäätöksen periaatteiden vastaista. Esitykseen on merkitty ratikan rahoitukseen 33,5 M euron myyntituloa viereisistä Vantaan omista maista. Ko. myyntituloa ei voida pitää ratikan rahoitustulona, vaan spekulatiivisena rahana.”

_____

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään
a) hyväksyä Helsingin seudun ja valtion välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus vuosille 2024–2035, ja
b) valtuuttaa kaupunginjohtaja ja tämän estyneenä ollessa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja allekirjoittamaan sopimus.

Liitteet:
- Helsingin seudun ja valtion välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus (MAL-sopimus) 2024–2035 (valmisteluryhmän ehdotus 17.9.2024)
- Arviolausunto, Santaradan maa-alueet Vantaalla, Catella Property Oy, 22.9.2024 (henkilötiedot peitetty)

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:
kiinteistökehityspäällikkö Tomi Henriksson, puh. 050 318 0992
kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 040 041 7436,
suunnittelupäällikkö Markus Holm, puh. 043 827 0942
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Helsingin seudun kuntien ja valtion välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus 2024–2035

Avtal mellan Helsingforsregionens kommuner och staten rörande markanvändning, boende och trafik 2024–2035

17.9.2024

Sopijaosapuolet

Valtio: ympäristöministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, valtiovarainministeriö, Väylävirasto, Liikenne- ja viestintävirasto, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (Uudenmaan ELY-keskus) sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA.

Kunnat: Espoo, Helsinki, Hyvinkää, Järvenpää, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula, Vantaa, Vihti.

Kuntayhtymät: Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL).

Sopimus on luonteeltaan aiesopimus. Sopijaosapuolet sitoutuvat yhdessä edistämään sopimuksen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista.

Sopimuksen tarkoitus ja tavoitteet

Maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus (jäljempänä MAL-sopimus) perustuu Helsingin seudun 14 kunnan ja valtion yhteiseen tahtotilaan seudun kehittämisestä. Sopimuksella vahvistetaan kuntien keskinäistä yhteistyötä ja suunnitteluyhteistyön jatkuvuutta, kumppanuutta seudun kuntien ja valtion välillä sekä osapuolien sitoutumista seudun kehittämiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin. Sopimuksella varaudutaan pitkäjänteiseen kehitykseen.

Sopimuksen toimenpiteet luovat edellytyksiä seudullisesti tarvetta vastaavalle monipuoliselle asuntotuotannolle sekä liikennejärjestelmän ja -investointien ja maankäytön yhteensovittamiselle. MAL-sopimuksella edistetään Helsingin seudun kestävää kasvua kehittämällä valtion ja kuntien yhteistyönä vähäpäästöistä ja kestävää yhdyskuntarakennetta ja liikennejärjestelmää ilmastonmuutoksen ehkäisemiseksi, elinkeinoelämän elinvoimaisuutta, liikenneturvallisuutta, liikennejärjestelmän digitalisaatiota sekä tarpeita vastaavaa asuntokaavoitusta ja -tuotantoa. Tavoitteena on myös torjua segregaatiota ja asunnottomuutta sekä edistää asuinalueiden monimuotoisuutta ja alueiden asuntokannan monipuolisuutta.

Sopimuksessa on kuvattu tavoitetilat vuodelle 2035, kehityspolut ja tarvittavat toimenpiteet vuosille 2024–2027 tavoitteisiin pääsemiseksi. Sopimus päivitetään neljän vuoden välein. Sopimukseen on sisällytetty keskeisimmät ja vaikuttavimmat maankäyttöä, asumista ja liikennejärjestelmän kehittämistä koskevat toimenpiteet, jotka edellyttävät kuntien keskinäistä tai kuntien ja valtion yhteistyötä. Sopimuksen toteutumisen kannalta on tärkeää, että myös kuntien ja valtion muut kehittämistoimet tukevat sopimuksen tavoitteiden toteutumista.

Sopimuksen lähtökohdat

Helsingin seudun MAL-sopimuksen keskeisiä lähtökohtia ovat:

- Kansainväliset ilmastosopimukset
- Euroopan vihreän kehityksen ohjelma
- Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma 20.6.2023
- Kansallinen energia- ja ilmastostrategia ja ilmastolain mukainen suunnittelujärjestelmä (pitkän aikavälin ilmastosuunnitelma, sopeutumissuunnitelma, keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma ja maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma)
- Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet
- Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma vuosille 2021–2032 (Liikenne 12-suunnitelma)
- Liikenneturvallisuusstrategia 2022–2026
- Helsingin seudun MAL 2023 -suunnitelma ja siihen liittyvät MAL-taustaselvitykset

- Helsingin seudun MAL-sopimus 2020–2031
- Helsingin seudun MAL-seurantakatsaus kaudesta 2020–2023
- Seurantakatsaus MAL-sopimusten vaikuttavuudesta

Seudullisen suunnittelun ja tietopohjan kehittäminen

Tavoitetila 2035+

Jatkuva seudullinen maankäytön, asumisen ja liikennejärjestelmän suunnitteluyhteistyö on osaltaan mahdollistanut kehityksen, jolla Helsingin kaupunkiseudusta on tullut Euroopan kestävin ja toimivin metropolialue. Helsingin seudun suunnittelu on perustunut kaupunkiseudun ja valtion yhteiseen näkemykseen seudun kilpailukyvyn merkityksestä koko Suomen taloudelle. Päätökset on tehty perustuen yhteiseen tietopohjaan ja ymmärrykseen kaupunkiseudun maankäytön, asumisen ja liikennejärjestelmän kehittämistarpeista sekä niiden edellyttämistä toimenpiteistä pitkällä (10–15 vuotta) ja lyhyellä aikavälillä (neljä vuotta). Ajantasaiseen tietoon, jatkuvaan seurantaan ja tulevaisuuden ennakointiin perustuva suunnittelu on mahdollistanut nopean varautumisen hitaisiin ja äkillisiin sekä ennakoituihin ja ennakoimattomiin muutoksiin.

Kehityspolut tavoitetilan saavuttamiseksi

Helsingin seudulla jatketaan seudullista maankäytön, asumisen ja liikennejärjestelmän yhteensovittavaa ja jatkuvaa suunnittelua. Seudulliselle suunnitteluyhteistyölle varataan riittävät resurssit.

Kaupunkiseudun kuntien, Helsingin seudun liikenteen (HSL) ja valtion yhteistyöllä sekä samansuuntaisilla tavoitteilla ja toimenpiteillä varmistetaan, että seudullinen ja valtakunnallinen suunnittelu on yhdensuuntaista ja vaikuttavaa. Keskeisenä yhteensovittamisen välineenä toimii Helsingin seudun MAL-suunnitelma. Kaupunkiseudun kehittämisessä vältetään seudun yhteisen edun kannalta haitallista osaoptimointia.

Suunnittelun tietopohjaa sekä suunnittelun ja vaikutusten arvioinnin menetelmiä kehitetään yhteistyössä valtion ja kaupunkiseudun kesken. Seudullista ja valtakunnallista MAL-sopimusten toimenpiteiden ja vaikuttavuuden seurantaa jatketaan. Seurantaa kehitetään edelleen ja siinä otetaan huomioon Euroopan laajuisia liikenneverkkoja (TEN-T) koskevan lainsäädännön vaatimukset. Kaupunkiseudun suunnittelun kannalta keskeisten sidosryhmien riittävä ja oikea-aikainen osallistuminen suunnitteluun varmistetaan.

Seudullista liikennejärjestelmää kehitetään vuorovaikutteisesti valtakunnallisen liikennejärjestelmän kanssa. MAL-sopimusmenettelyä ja Liikenne 12 -suunnitelman prosesseja yhteensovitetaan.

Kaupunkiseudun MAL-suunnittelun prosessia ja päätöksenteon rakennetta selkeytetään. Suunnittelun hyväksyttävyyttä ja suunnitelmaan sitoutumista kehitetään jatkuvalla vuorovaikutuksella luottamushenkilöiden kanssa.

Toimenpiteet 2024–2027**:**

1. MAL-sopimusmenettelyä pohjustavaa kuntien väliseen yhteistyöhön perustuvaa seudullista alueidenkäytön, asumisen ja liikennejärjestelmän yhteensovittavaa suunnittelua jatketaan. Kunnat ja HSL päivittävät yhteistyössä MAL-suunnitelman sopimuskautta 2028–2039 varten. Valtion asiantuntijoiden riittävä ja oikea-aikainen osallistuminen suunnitteluun varmistetaan. Kunnat ja valtio sitoutuvat varaamaan suunnitelman laatimiseen tarvittavat henkilö- ja muut resurssit. Kunnat varmistavat, että Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma laaditaan Euroopan laajuisia liikenneverkkoja (TEN-T) koskevan asetuksen mukaisesti kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmaksi (SUMP) vuoden 2027 loppuun mennessä.

2. Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnittelussa hyödynnetään ajantasaisimpia valtion laatimia arviointiohjeita ja osallistutaan aktiivisesti niiden kehittämistyöhön. Kaupunkiraidehankkeiden suunnittelussa kunnat noudattavat Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin kaupunkiraiteiden hankearviointiohjetta.
3. Valtio toteuttaa valtakunnallisen henkilöliikennetutkimuksen vuonna 2025 ja mahdollistaa seutujen osallistumisen tutkimukseen. Kunnat ja HSL tuottavat Helsingin seudun liikkumistutkimusten pohjalta valtakunnallisella tasolla mahdollisimman vertailukelpoista tietoa liikkumisesta.

4. Valtio ja kaupunkiseutu jatkavat ja kehittävät yhteistyössä valtakunnallista MAL-sopimusten vaikuttavuuden ja rahoituksen seurantaa. Kehittämisessä huomioidaan TEN-T-asetuksen täytäntöönpanoasetus mm. tietojen toimittamisesta Euroopan komissiolle.

Kestävä ja vähäpäästöinen yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelmä

Tavoitetila 2035+

Yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelmä ovat mahdollistaneet seudun kestävän kasvun, sujuvan ja turvallisen arjen sekä kestävien liikkumismuotojen kilpailukyvyn. Asuminen, työpaikat ja palvelut ovat sijoittuneet seudulla siten, että yhä useammalla seudun asukkaalla on mahdollisuus liikkua kestävästi ja matkaketjut ovat sujuvia. Yhdyskuntarakenne on eheä ja tiivistynyt erityisesti keskustoihin ja raideliikenteeseen tukeutuen. Valtakunnallista liikennejärjestelmää on kehitetty Liikenne 12-suunnitelman mukaisesti.

Helsingin seutu on parantanut kilpailukykyään suhteessa muihin metropolialueisiin ja on kansainvälisesti houkutteleva niin työvoimalle kuin yrityksillekin. Seudun yhdyskuntarakenne, asuntotarjonta ja liikennejärjestelmä ovat mahdollistaneet työnantajille osaavan työvoiman saannin ja hyvän toimintaympäristön. Seudulla on varmistettu riittävä, erikokoisten yritystonttien tarjonta ja hyvät yritys- ja toimitilarakentamisen edellytykset. Maankäytön ja liikennejärjestelmän kehittämisessä on varauduttu tuotanto- ja logistiikkatoimintojen kasvuun pääväylien varsilla ja huomioitu toimistotyöpaikkojen keskittyminen kestävin kulkumuodoin hyvin saavutettaville alueille. Seudun sisällä on huolehdittu valtakunnallisten kuljetusten sujuvuudesta varmistamalla toimivat yhteydet keskeisiin logistisiin solmuihin kuten satamiin, lentoasemalle ja keskeisille logistiikka-alueille. Raskaan liikenteen taukopaikat on toteutettu pääkaupunkiseudun sisääntuloväylien välittömään läheisyyteen ja Kehä III -vyöhykkeelle.

Seudullisen liikennejärjestelmän kehittämisinvestointeja on hyödynnetty täysimääräisesti ja ne tukevat kansainvälisten ja kansallisten ilmastotavoitteiden saavuttamista. Kestävien kulkutapojen osuus matkoista Helsingin seudulla on vuonna 2035 vähintään 65 prosenttia. Joukkoliikenteen palvelutaso on hyvä alueilla, joilla se on mahdollista järjestää kustannustehokkaasti. Uudet liikkumisen palvelut tukevat joukkoliikennejärjestelmää. Lähijunaliikenteen hyvän palvelutason mahdollistamiseksi lähijunaliikenteen varikot on toteutettu kaikille ratasuunnille junien liikennöinnin ja sen kustannustehokkuuden kannalta toimiville sijainneille. Kattava vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfra palvelee henkilö- ja tavaraliikenteen tarpeita ja on vauhdittanut siirtymää puhtaisiin käyttövoimiin. Kaikkien liikenne- ja kulkumuotojen turvallisuus on parantunut kansallisen liikenneturvallisuusstrategian mukaisesti.

Kehityspolut tavoitetilan saavuttamiseksi

Kaavoituksella mahdollistetaan yhdyskuntarakenteen tiivistyminen sijoittamalla uusi asuntotuotanto MAL 2023 -suunnitelmassa määritellyille maankäytön ensisijaisille kehittämisvyöhykkeille, erityisesti keskustoihin ja raideliikenteeseen tukeutuville alueille. Asuinkerrostalotonttien kaavavarannon riittävyys varmistetaan. Oikein kohdennetuilla joukkoliikennejärjestelmän investoinneilla varmistetaan riittävän asuntokaavoituksen

edellytykset. Asemanseutuja kehitetään tiiviinä ja toiminnoiltaan sekoittuneina keskuksina verkostomaisessa kaupunkirakenteessa.

Elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä parannetaan MAL 2023 -suunnitelman elinkeinojen kehityskuvan 2040 mukaisesti kehittämällä keskeisiä elinkeinoalueita ja varmistamalla riittävät tilavaraukset erilaisiin elinkeinotoiminnan tarpeisiin. Seudun toimistotyöpaikkojen keskittymiä kehitetään tiiviinä, rakenteeltaan sekoittuneina ja monipuolisina työn tekemisen ympäristöinä. Maankäytön ja liikennejärjestelmän kehittämisessä varaudutaan tuotanto- ja logistiikkatoimintojen kasvuun pääväylien varsilla.

Liikenteen päästöjä vähennetään liikennesuoritteiden kasvua vähentävillä toimilla ja edesauttamalla siirtymää kestävämpään tapaan liikkua. Kestävien kulkumuotojen kilpailukykyä suhteessa henkilöautoon parannetaan. Joukkoliikenteen ja liikkumisen palveluiden sekä liikenteen solmukohtien palvelutasoa parannetaan. Joukkoliikenteen taloudellinen kestävyys varmistetaan, jotta mahdollistetaan joukkoliikenteen palvelutason parantaminen ja kohtuulliset lipunhinnat. Kävelyn ja pyöräilyn määrää ja kulkutapaosuutta lisätään panostamalla näiden kulkumuotojen infrastruktuuriin ja olosuhteisiin ympäri vuoden. Liikennemelulle altistumista vähennetään alueidenkäytön suunnittelussa, kasvattamalla kestävien kulkumuotojen osuutta ja toteuttamalla meluntorjuntaa erityisesti tiivistyvän maankäytön edellyttämissä kohteissa. Liikenteen turvallisuutta Helsingin seudulla kehitetään valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti. Erityishuomio on kävelyn ja pyöräilyn turvallisuudessa niiden suoritteiden ja kulkumuoto-osuuden kasvaessa.

Helsingin seudun tie- ja katuverkkoa kehitetään ensisijaisesti joukkoliikenteen ja logistiikan tarpeet huomioiden ja pohjautuen mm. Helsingin seudun tieverkon luokittelu- ja palvelutasotyöhön. Seudun valtakunnallisia yhteyksiä ja saavutettavuutta kehitetään Liikenne 12-suunnitelman mukaisesti huomioimalla mm. sujuvat matkaketjut ja yhteydet kansainvälisen liikenteen solmupisteisiin kuten Helsinki-Vantaan lentoasemalle ja satamiin sekä liikenneturvallisuuden parantaminen. Helsingin seudun asemaa TEN-T-asetuksen mukaisena kaupunkisolmukohtana vahvistetaan kuntien ja valtion yhteistyöllä eurooppalaisten liikennekäytävien toteutuksessa ja EU-rahoituksen hyödyntämisessä.

Uudet lähijunaliikenteen varikot toteutetaan Pääradan, Rantaradan ja Kehäradan suunnissa. Ratakapasiteetin riittävyys varmistetaan myös digitalisaatiota hyödyntäen. Alueidenkäytön suunnittelussa huomioidaan vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluverkon ja raskaan liikenteen taukopaikkojen tarpeet. Raskaan liikenteen taukopaikoilla mahdollistetaan vaihtoehtoisten käyttövoimien jakelu.

Seudun liikennejärjestelmäsuunnittelussa ja kuntien liikennesuunnittelussa huomioidaan liikennepalveluiden ja automaation kehittyminen ja hyödynnetään liikennettä koskevaa tietoa täysimääräisesti. Uusia mm. digitalisaation mahdollistamia liikkumisen ja kuljettamisen palveluja edistetään vaikutusarvioihin perustuen siten, että niiden käyttöönotto tukee siirtymää kestävään ja vähäpäästöiseen liikennejärjestelmään.

Toimenpiteet 2024–2027:

Asuntotuotannon sijoittaminen maankäytön ensisijaisille vyöhykkeille

5. Kunnat sijoittavat uudesta asuntotuotannosta vähintään 95 % MAL 2023 -suunnitelmassa esitetyille maankäytön ensisijaisille vyöhykkeille.
6. Valtio osoittaa omistamaansa maata asuntotuotantoon myymällä, vaihtamalla ja tarvittaessa maankäyttösopimuksia hyödyntäen. Valtion tarpeista vapautuvat asuntorakentamiseen ja julkisten palvelujen kehittämiseen soveltuvat alueet luovutetaan kohtuuhintaisesti ensisijaisesti kunnille tai toissijaisesti muulle alueen lopulliselle asuntotuotannon tarjoajalle.

<u>Joukkoliikenneinfran kehittäminen</u>

Vantaan ratikka

7. Vantaan ja Helsingin kaupungit käynnistävät Vantaan ratikan toteutuksen hankesuunnitelman mukaisesti. Vantaan ratikan hankesuunnitelman mukainen kokonaiskustannusarvio on 606 milj. euroa, josta kiinteästi raitiotien rakentamiseen liittyviä kustannuksia tällä hetkellä on tunnistettu olevan 594 milj. euroa. Valtio avustaa Vantaan ratikan kiinteästi raitiotien rakentamiseen liittyvistä kustannuksista (sis. yhdysraideparin varikolle) enintään 30 % ja enintään 144,1 milj. euroa. Rakentaminen käynnistyy vuonna 2025 ja tuki maksetaan aina jälkikäteen perustuen edellisen vuoden toteutuneisiin kustannuksiin.

Santaradan ja Hakkilan kuormauspaikan siirto Hosantielle

8. Valtio (Väylävirasto) luovuttaa ehdollisesti Hakkilan teollisuustontit, Hakkilan kuormauspaikan sekä Santaradan alueet Vantaan kaupungille ilman erillistä rahallista korvausta. Vantaan kaupungin alustavien arvioiden mukaan luovutettavien alueiden nykyarvo voimassa olevan asemakaavan mukaisesti on noin 5 milj. euroa ja tulevaisuuden rakentamismahdollisuudet huomioiden 35–45 milj. euron välillä. Omistusoikeuden siirtymisen ehtona on, että korvaavan ja radanpidon näkökulmasta riittävän toiminnallisuuden omaavan kuormauspaikan toteuttamisesta Hosantielle on laadittu Vantaan kaupungin ja Väyläviraston välillä toteuttamissopimus.

   Nykyisin kuormauskäytössä olevien alueiden (Hakkilan kuormauspaikka ja Santaradan alueet) hallinta voidaan luovuttaa Vantaan kaupungille täysimääräisesti silloin, kun Hosantien uusi kuormauspaikka-alue on toteutettu ja otettu käyttöön. Vantaan kaupunki vastaa kaikista Hosantien kuormauspaikan ja sen liikenneyhteyksien suunnittelu- ja toteuttamiskustannuksista sekä Santaradan purkukustannuksista. Vantaan kaupunki luovuttaa Hosantien ratkaisun vaatimat maa-alueet Väylävirastolle. Hosantien kuormausasema toteutetaan siten, että se vastaa liikenneteknisiltä ja toiminnallisilta ominaisuuksiltaan sekä radanpidon edellyttämältä palvelutasoltaan Hakkilan nykyistä kuormauspaikkaa. Vantaan kaupunki on arvioinut uuden kuormauspaikan toteutuskustannuksiksi 5–7,2 milj. euroa (alv 0 %) ja siihen liittyvien turvalaitejärjestelmämuutosten sijoittuvan Tikkurilan alueelle. Toteutuskustannukset tarkentuvat ratasuunnitelman laatimisen yhteydessä. Hosantien kuormausalue jää Väyläviraston omistukseen ja kunnossapidettäväksi.

   Väylävirasto laatii Hosantien ratasuunnitelman, jossa ratkaistaan myös Santaradan lakkauttaminen, rinnakkain alueen asemakaavoituksen kanssa vuosien 2025–2026 aikana. Väylävirasto pyrkii käynnistämään ratasuunnitelman laatimisen ja Vantaan kaupunki alueen maaperätutkimukset vuoden 2024 loppuun mennessä. Väylävirasto pyrkii käynnistämään rakentamissuunnitelman laatimisen ilman aiheetonta viivästystä asemakaavoituksen ja ratasuunnitelman ratkaisujen ja tulevan rautatiealueen ulkorajojen varmistumisen jälkeen. Sopijaosapuolten yhteinen tavoitetila on, että uusi kuormauspaikka on toteutettu ja otettu käyttöön sekä Hakkilan teollisuustontit, Hakkilan kuormauspaikka ja Santaradan alueet on luovutettu Vantaan kaupungille vuoteen 2031 mennessä, Hosantien kuormausalue on luovutettu Väylävirastolle ja alueiden hallintaoikeus viimeistään vuoden 2034 aikana. Valtio ja Vantaan kaupunki sitoutuvat jatkoneuvotteluihin, mikäli hankkeen toteuttamisaikataulu uhkaa viivästyä.

Asemien ja matkaketjujen kehittäminen

9. Valtio (Väylävirasto) osoittaa yhteensä 15 milj. euroa vuosina 2025–2028 valtion rataverkon asemien korjaus- ja parantamistoimenpiteiden suunnitteluun ja toteutukseen Helsingin kaupungin alueella. Valtion rahoitus kohdistuu valtion omistuksessa ja vastuulla olevaan infrastruktuuriin. Helsingin kaupunki toteuttaa vastaavilla asemilla tarvittavia toimenpiteitä oman infrastruktuurinsa osalta omalla rahoituksellaan. Hankkeiden tulee käynnistyä vuoden 2028 loppuun mennessä ja niiden toteutus voi jatkua vuodelle 2029. Hankkeilla edistetään erityisesti matkustajien kannalta toiminnallisuutta, turvallisuutta, esteettömyyttä ja viihtyisyyttä asemilla. Valtion rahoitusta voidaan kohdistaa myös parannettavien asemien liityntäpysäköintiin seudulle laadittujen kustannusjakoperiaatteiden mukaisesti. Kohteina priorisoidaan Pääradalla huonojen olosuhteiden takia kiireellisimmin toimenpiteitä tarvitsevat asemat ja Rantaradalla liikennejärjestelmänäkökulmasta kiireellisimmin toimia tarvitseva asema. Edistettävistä hankkeista sovitaan tarkemmin Helsingin kaupungin ja Väyläviraston yhteistyönä. Hankkeiden edistymistä seurataan jatkuvassa liikennejärjestelmätyössä osana MAL-sopimuksen toimeenpanoa. Rahoitusta voidaan käyttää myös toimenpiteessä 11 (päärautatieaseman vaihtoyhteydet ja jalankulkuolosuhteet) esitetyn selvityksen laatimiseen.
10. Valtio (Liikenne- ja viestintävirasto Traficom) sitoutuu avustamaan Helsingin kaupungin rahoitusvastuulla olevien metro- ja juna-asemien peruskorjauksen ja parantamisen toteuttamisesta vuosina 2024–2028 syntyneitä kustannuksia yhteensä enintään 15 milj. eurolla ja enintään 30 %:n rahoitusosuudella asemakohtaisesti. Hankkeilla edistetään erityisesti matkustajien kannalta toiminnallisuutta, turvallisuutta, esteettömyyttä ja viihtyisyyttä asemilla. Valtio sitoutuu avustamaan juna- ja metroasemien parantamisen rakentamiseen ja suunnitteluun kiinteästi liittyviä kustannuksia. Avustus myönnetään hakemuksesta Helsingin kaupungille. Tuettavista hankkeista sovitaan tarkemmin yhteistyössä valtion ja Helsingin kaupungin kesken.
11. Helsingin kaupunki ja valtio (Väylävirasto) selvittävät yhteistyössä VR:n kanssa, miten päärautatieaseman vaihtoyhteyksiä ja jalankulkuolosuhteita parannetaan (2025–2026).
12. Kunnat perustavat asematoimijoiden seudullisen verkoston, jonka tehtävänä on monitoimijaisen yhteistyön kautta edistää juna-asemien ja asema-alueiden infrastruktuurin parantamista ja kunnossapitoa MAL 2023 -suunnitelman mukaisesti sekä kehittää juna-asema-alueita liikenteen solmupisteenä matkaketju- sekä matkustajapalveluiden näkökulmasta. Valtio osallistuu verkoston toimintaan. Toimenpiteitä tehtäessä huomioidaan läpileikkaavasti asemien esteettömyyden ja saavutettavuuden parantaminen esimerkiksi asemien opastukseen ja talvikunnossapitoon liittyen ja niillä toteutetaan osaltaan kansallista esteettömyysvisiota. Asemanseutujen kehittämisessä huomioidaan jalankulun, pyöräliikenteen, pitkämatkaisen bussiliikenteen sekä muiden liikkumispalveluiden tilatarpeet (liityntäpysäköinti, yhteiskäyttöautot- ja pyörät, taksipalvelut, mikroliikkumisen palvelut).
13. Valtio on varautunut Keravan aseman liityntäpysäköinnin valtionosuuden rahoittamiseen 4,6 miljoonalla eurolla osana Helsinki-Riihimäki 2. vaiheen valtuutta. Hanke toteutetaan Helsingin seudun liityntäpysäköinnin kustannusjakoperiaatteiden mukaisesti. Hankkeen toteutuksesta vastaa Keravan kaupunki.
14. Helsingin seudun kunnat voivat hakea valtionavustusta kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteiden parantamiseen kunnan katuverkolla. Traficom toteuttaa valtionavustushaun ja myöntää rahoituksen.

<u>Joukkoliikenteen kehittäminen</u>

15. Valtio avustaa Helsingin seudun julkisen henkilöliikenteen palveluita vuosina 2024–2027 18,8 miljoonalla eurolla. Valtionavustuksen edellytyksenä on, että kaupunkiseutu toteuttaa alla esitettyjä joukkoliikennejärjestelmän kehittämistoimenpiteitä. Kunnat tavoittelevat joukkoliikenteen palvelutason kehittämistä ja matkustajamäärien lisäämistä seuraavin toimenpitein:

    - HSL suunnittelee joukkoliikennetarjontaa ja sen muutoksia kohdennetusti vastaamaan asiakastarpeita. Raideliikenteen ja vahvojen joukkoliikenneyhteyksien kehittämistä jatketaan lähivuosina. Bussiliikenteen runkolinjastolla tiheät vuorovälit ja laajat liikennöintiajat tarjoavat houkuttelevan joukkoliikennepalvelun. Kaupunkiraideliikenteessä Kruunusiltojen raitioliikenteen on tarkoitus käynnistyä vuoden 2027 aikana. Joukkoliikennepalveluiden uusien teknologioiden pilotteja kehitetään todelliseen asiakastarpeeseen perustuen. Kokeiluja toteutetaan tarvittaessa esimerkiksi automaattiajoon ja kutsuohjaukseen liittyen.
    - HSL edistää joukkoliikenteen nopeuttamista, kuten liikennevaloetuuksia ja joukkoliikennekaistoja, yhdessä kuntien ja ELY-keskuksen kanssa. HSL kehittää Sujuvuuden seuranta -menetelmää, jotta eniten matkustajia palvelevat nopeuttamistarpeet voidaan luotettavasti datan avulla tunnistaa.
    - HSL suunnittelee poikkeusreitit, järjestää tarvittaessa korvaavaa liikennettä sekä tekee ennakoivaa yhteistyötä muiden seudun toimijoiden kanssa. Helsinki kehittää menetelmää, jolla koottaisiin yhteen tulevien vuosien eri lähteistä (kunnat, Kaupunkiliikenne Oy, Väylävirasto) tulevat poikkeusliikennetarpeet, jotta pystytään välttämään merkittävien joukkoliikennereittien yhtäaikainen katko ja varmistamaan Helsingin seudun liikennejärjestelmän toimivuus myös poikkeustilanteissa. HSL osallistuu kehitystyöhön.
    - HSL:n tavoite on, että vuonna 2035 kaikki liikenteessä olevat bussit ovat päästöttömiä sähkö- tai polttokennobusseja. HSL on myös järjestänyt vuosittain ympäristöbonuskilpailun, jossa fossiilista dieselpolttoainetta korvataan biopolttoaineilla ja siten vähennetään joukkoliikennejärjestelmän päästöjä. Ympäristöbonuskilpailua on tarkoitus jatkaa, kunnes kalusto on vaihtunut päästöttömäksi.
    - HSL päivittää joukkoliikenteen matkatiedon tietojärjestelmiä ja sovelluksia tarjoamaan entistä paremmin reaaliaikaista tietoa aikatauluista, reiteistä ja poikkeuksista. Mobiili- ja verkkopalveluiden helppokäyttöisyyttä ja luotettavuutta parannetaan. Lisäksi kehitetään matkustajainformaation jakelua monipuolisesti eri kanavissa. Osana metron kapasiteetin lisäämishanketta METKA:a uudistetaan metroasemien järjestelmiä ja uusien metrojunien hankinnassa junien informaatiojärjestelmiä.
    - HSL panostaa joukkoliikenteen asiakaslähtöiseen markkinointiin matkustajamäärien kasvattamiseksi, esimerkkinä digitaalinen markkinointiviestintä valituille asiakaskohderyhmille.

16. Valtio laatii linjaukset henkilöjunaliikenteen tulevaisuudesta. Osana kokonaisuutta tarkastellaan yhteistyössä kuntien kanssa lähijunaliikenteen lisäämismahdollisuuksia Helsingin seudulla. Huomio on erityisesti tarjonnan kohdentamisessa tarpeiden mukaisesti. Yhteisrahoitteisuus on lähtökohtana alueellisen junaliikenteen suunnittelussa, kehittämisessä ja toteuttamisessa.

<u>Kuljetusketjujen sujuvuuden ja raskaan liikenteen käyttövoimamuutoksen edistäminen</u>

Raskaan liikenteen taukopaikat ja vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfra

17. Valtio ja kunnat edistävät raskaan liikenteen taukopaikkojen toteutumista elinkeinoelämän kuljetusten tarpeisiin. Taukopaikoilla mahdollistetaan vaihtoehtoisten käyttövoimien jakelu.

18. Vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluinfrastruktuuria koskevan AFIR-asetuksen tavoitteisiin vastaamiseksi seudulla tulee olla vuoteen 2025 mennessä vähintään kaksi aluetta raskaan kaluston sähkön latausaseman ja vuoteen 2030 mennessä yksi alue vedyn tankkausaseman tarpeisiin. Lisäksi kunnat varmistavat, että seudulta löytyy vähintään kaksi aluetta nesteytetyn metaanin jakelun tarpeisiin. Sähkön jakeluverkon kapasiteetin osalta raskaalle liikenteelle osoitettavilla alueilla huomioidaan AFIR-asetuksen mukaiset latauspisteiden antotehotavoitteet.
19. Valtio laajentaa tietopohjaa raskaan liikenteen taukopaikkojen kehittämistarpeista yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Seudun liikennejärjestelmätyössä kunnat ja valtio edistävät aktiivisesti taukopaikkojen kehittymistä purkamalla niiden toteutuksen tiellä olevia esteitä. Valtio varautuu varaamaan rahoitusta taukopaikkojen toteutukseen seudulla taukopaikkojen mahdollistavien kaavojen ja tiesuunnitelmien valmistuttua.
20. Tiesuunnitelma raskaan liikenteen taukopaikan rakentamisesta valtatien 3 ja maantien 132 eritasoliittymän yhteyteen Vantaalla ja Nurmijärvellä valmistuu loppuvuodesta 2024. Taukopaikan alustava kustannusarvio on noin 15 milj. euroa. Vantaan kaupunki ja Nurmijärven kunta kaavoittavat alueen. Valtion ja kuntien tavoitteena on, että hanke olisi toteutusvalmiudessa vuonna 2027. Nurmijärven kunta huolehtii siitä, että Nurmijärven Vesi-liikelaitos osoittaa liitoskohdan Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen verkostoon, josta hankkeen kustannuksella rakennetaan vesihuoltolinja taukopaikalle.
21. Kunnat varmistavat kaavoittamalla ja maanhankinnalla vuosien 2024–2027 aikana, että valtatien 3 ja maantien 132 eritasoliittymän yhteyteen suunnitteilla olevan taukopaikan lisäksi on varattuna kaksi muuta uutta aluetta raskaan liikenteen taukopaikkakäyttöön. Nämä kaksi uutta aluetta sijaitsevat seudun keskeisten sisääntuloväylien ympäristössä, soveltuvat yöaikaiseen pysäköintiin ja ovat riittävän laajoja. Lisäksi kunnat osoittavaan lyhytaikaiseen pysäköintiin soveltuvia alueita läheltä merkittäviä logistisia solmupaikkoja. Kunnat ja valtio huolehtivat olemassa olevien taukopaikkojen kehittämisestä. Valtio vastaa uusien taukopaikkojen edellyttämien tiesuunnitelmien laadinnasta.
22. Kunnat ja valtio edistävät liikenteen sähköistymistä ja vaihtoehtoisten käyttövoimien käyttöä. Valtio laatii kansallisen jakeluinfraohjelman ja edistää kuntien välistä tiedonvaihtoa jakeluinfran kehittämisestä esimerkiksi MAL-verkoston vuonna 2024 käynnistämässä hankkeessa.
23. Kunnat kehittävät määränpäälatausta hallinnassaan olevilla pysäköintipaikoilla, kuten liikuntapaikkojen ja liityntäpysäköintien yhteydessä. Kunnat kehittävät kadunvarsilatauksen edellytyksiä kysynnän mukaisesti. Sähköautojen latausinfraa kehitetään myös pysäköintialueille ja -laitoksiin. Pitkämatkaisen linja-autoliikenteen käyttövoimamuutosta ennakoiden kunnat selvittävät mahdollisuuksia kehittää latausinfraa multimodaaleissa eli eri liikennemuodot mahdollistavissa matkustajaterminaaleissa. Helsingin kaupunki tukee uusiutuviin energialähteisiin siirtymistä satamissa omistajapolitiikallaan ja huolehtii siitä, että Helsingin satamissa tarjotaan AFIR-asetuksen mukaisesti aluksille maasähköä viimeistään vuoden 2029 lopusta alkaen. Helsingin kaupunki arvioi edellytyksiä ja tarvetta tarjota kehittyviä aluspolttoaineita satamissaan.

Liikenteen digitalisaatio

24. Kunnat sitoutuvat yhteistyöhön valtion liikennehallinnon sekä muiden MAL-seutujen kanssa yhteen toimivien toimintamallien ja ratkaisuiden kehittämiseksi digitaalisen liikennetiedon hallinnoimiseksi ja jakamiseksi. Yhteistyössä määritellään olennaiset liikennetiedot sekä laaditaan suunnitelma siitä, miten tietoja kerätään ja jaetaan kansalliseen yhteyspisteeseen. Suunnitelman tulee varmistaa käytettyjen toimintamallien, keräystapojen ja tietojärjestelmien yhteensopivuus sekä alan sääntelyn mukaisten standardien käyttö. Valtio

mahdollistaa avoimen yhteistyöfoorumin, jonka kautta kuntasektorin toimijat pyritään kytkemään tiiviimmin mukaan liikenteen digitaalisen toimintaympäristön kehittämiseen. Yhteistyössä hyödynnetään MAL-seuduilla jo laadittuja selvityksiä.

25. Kunnat toimittavat jo keräämäänsä katuverkkojen liikennetietoa kansalliseen yhteyspisteeseen alan sääntelyn edellyttämässä standardimuodossa.
26. HSL ja kunnat toteuttavat seudulla laadittua Liikenteen automaation tiekarttaa ja edistävät uusien teknologioiden hyödyntämistä liikennejärjestelmän tehostamisessa. Valtio kehittää lainsäädäntöä pysyvään käyttöön tulevien automaatiosovelluksien mahdollistamiseksi.
27. Kunnat edistävät liikenteen digitalisaation ja automaation mahdollistamien uusienliikkumis- ja kuljetustapojen huomioimista kaavoituksessa, liikennesuunnittelussa ja katutilojen suunnittelussa. Valtio tuottaa tietoa digitalisaation ja automaation mahdollistamien uusien liikkumis- ja kuljetustapojen huomioimista katutilojen suunnittelussa yhdyskuntarakentamislain valmistelun yhteydessä.

Väyläverkon parantamishankkeet ja suunnittelu

28. Valtio osoittaa yhteensä 17,8 milj. euroa vuosina 2025–2028 valtion väyläverkon pieniin yhteisrahoitteisiin parantamishankkeisiin KUUMA-seudulla. Hankkeiden tulee käynnistyä vuoden 2028 loppuun mennessä ja niiden toteutus voi jatkua vuodelle 2029. Näillä yhteisrahoitteisilla hankkeilla edistetään liikenneturvallisuutta, kestävää liikkumista ja yhdyskuntarakennetta sekä muita MAL-sopimuksen tavoitteita. Rahoitusta voidaan kohdentaa valtion maanteiden ja rautateiden parantamisinvestointien suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä valtion liikenneväylien yhteydessä olevien liityntäpysäköintialueiden suunnitteluun ja toteuttamiseen. Kuntien rahoitusosuuksia voidaan käyttää myös näiden valtion väylähankkeiden toteuttamisen edellyttämiin katujärjestelyihin. Hankekokonaisuus rahoitetaan valtion ja kuntien kesken kustannusjaolla 50/50. Edistettävistä hankkeista sovitaan jatkuvassa liikennejärjestelmätyössä KUUMA-seudun kuntien, Väyläviraston ja ELY-keskuksen yhteistyönä osana MAL-sopimuksen toimeenpanoa.
29. Valtio osoittaa yhteensä 2 milj. euroa valtion väyläverkon yhteisiin suunnittelukohteisiin KUUMA-seudulla. Suunnittelukokonaisuus rahoitetaan valtion ja KUUMA-kuntien kesken erikseen sovittavalla kustannusjaolla. Suunnitteluhankkeista sovitaan jatkuvassa liikennejärjestelmätyössä Helsingin seudun kuntien, Väyläviraston ja ELY-keskuksen yhteistyönä osana MAL-sopimuksen toimeenpanoa. Suunnitteluhankkeita voivat olla mm. valtatie 25 Kapulin eritasoliittymä Mäntsälässä ja Keski-Uudenmaan pohjoinen logistiikkayhteys Järvenpää–Nurmijärvi. Valtio on laatinut tiesuunnitelman kantatien 50 (Kehä III) parantamisesta Masalan ja Majvikin kohdalla Kirkkonummella. Osana lähijunaliikenteen lisäämismahdollisuuksia Helsingin seudulla voidaan selvittää liikenteen käynnistämisen mahdollisuuksia ja edellytyksiä Keravan ja Sipoon Nikkilän välillä. Selvitysten tulosten perusteella arvioidaan edellytyksiä ratasuunnitelman laatimisen käynnistämiseksi.

<u>Väyläverkon kehittäminen</u>

Teiden liikenneympäristön muuttaminen maankäytön tiivistämiseksi

30. Valtio selvittää yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien kanssa pääkaupunkiseudun pääväylien roolia ja valtakunnallista merkitystä vuoden 2025 aikana. Selvityksen yhteydessä valtio muodostaa kannan siitä, minkä tiejaksojen on tarpeen pysyä maankäytön tiivistyessäkin valtion maanteinä ja minkä tiejaksojen osalta voidaan arvioida hallinnollisia muutoksia tai muita toimenpiteitä, joilla ydinalueen lähestymisjaksojen liikenneympäristöä voidaan muuttaa tiiviimpää yhdyskuntarakennetta mahdollistavaksi.

    Selvityksen valmistuttua kunnat ja valtio voivat yhdessä väyläkohtaisesti keskustella

hallinnollisista muutoksista ja muista mahdollisuuksista muuttaa liikenneympäristöä alhaisempia ajonopeuksia ja tiiviimpää yhdyskuntarakennetta tukevaksi.

Vt 4 Lahdenväylän kehittäminen

31. Lahdenväylän (vt 4) liikennekäytävässä on kaksi hankekokonaisuutta: 1) Kehä I–Kehä III ja Ilmasillan eritasoliittymän kehittäminen (vt 4) 2) Suunnitteilla oleva Helsingin kaupungin pikaraitiotie Viikki–Malmi ja siihen liittyvät vt 4 Koskelantie–Kehä I toimenpiteet, Koskelan raitiotievarikko sekä maankäytön merkittävä lisääminen alueella.

    Viikki–Malmin pikaraitiotien toteuttamiseen liittyvien vt 4 Koskelantie–Kehä I toimenpiteiden toteuttamiseksi on ko. välille tällä hetkellä hyväksytty suunnitteluperusteeksi 80 km/h nopeusrajoitus. Helsingin kaupunki selvittää kaavoituksen yhteydessä maankäytön kehittämisedellytyksiä Lahdenväylän ympäristössä Kehä I sisäpuolella. Selvitysten lähtökohtana on Lahdenväylän (vt 4) kehittämistä välillä Koskelantie–Kehä I koskeva esiselvitys sekä siinä tunnistetut jatkosuunnittelussa huomioitavat asiat, ml. mahdolliseen matalampaan nopeusrajoitukseen ja sen mahdollistamaan maankäyttöön liittyvä verkollinen tarkastelu. Jatkokeskusteluja käydään Helsingin kaupungin ja valtion välillä vuonna 2025 valmistuvan selvityksen (toimenpide 30) pohjalta sen valmistuttua.
32. Valtio yhdessä Helsingin kaupungin kanssa kehittää Lahdenväylää (vt 4) välillä Kehä I–Kehä III ja Ilmasillan eritasoliittymää tiesuunnitelman mukaisesti. Valtatien 4 toimenpiteiden kokonaiskustannusarvio on 138,1 milj. euroa (MAKU 2020=100, 145). Valtion osuus näistä kustannuksista on enintään 64 milj. euroa ja Helsingin kaupungin osuus on enintään 74,1 milj. euroa. Kustannusjako vastaa tiesuunnitelmassa esitettyä kustannusjakoa indeksillä korotettuna. Hankkeesta laaditaan erillinen toteutussopimus osapuolten kesken. Hanke pyritään käynnistämään vuoteen 2026 mennessä. Tämän lisäksi Helsingin kaupunki toteuttaa hankkeeseen liittyvät katuverkon kehittämistoimet.

Mt 101 Kehä I Maarinsolmun eritasoliittymä (Espoo)

33. Valtio käynnistää Kehä I:n (mt 101) parantamisen Maarinsolmun kohdalla Espoossa. Hankkeen kustannusarvio on noin 59,1 milj. euroa (MAKU-indeksi 145, 2020=100), josta valtion osuus on enintään 33,7 milj. euroa ja Espoon kaupungin osuus enintään 25,4 milj. euroa. Hankkeesta laaditaan erillinen toteutussopimus osapuolten kesken. Hanke on mahdollista käynnistää vuonna 2025.

Koivusaaren eritasoliittymä Länsiväylällä (Helsinki)

34. Valtio varautuu toteuttamaan kt 51 Länsiväylällä sijaitsevan Koivusaaren eritasoliittymän. Hanke palvelee Helsingin maankäyttöä ja sen kustannusarvio on noin 52 milj. euroa (MAKU-indeksi 145, 2020=100).

    Koivusaaren eritasoliittymän rakentamisen edellyttämästä valtion rahoituksesta voidaan päättää siinä vaiheessa, kun alueen maankäytön kehittymisen aikataulu on selvillä ja kun hankkeen suunnitelmavalmius mahdollistaa hankkeen toteutuksen, aikaisintaan vuoden 2025 loppupuolella. Valtion rahoitus hankkeelle on enintään 14,3 milj. euroa ja lopusta vastaa Helsingin kaupunki. Hankkeesta laaditaan erilliset suunnittelu- ja toteutussopimukset osapuolten kesken.

Mikäli hanke ei ole toteutusvalmiudessa maaliskuun 2026 loppuun mennessä, kohdistetaan 14,3 milj. euron rahoitus vuosille 2026–2028 toimenpiteeseen 10. Päätöksestä sovitaan valtion ja Helsingin kaupungin välillä.

Rantaradan baana (Kauniainen)

35. Kauniainen yhdessä valtion (Väylävirasto) kanssa toteuttaa Rantaradan baanan Kauniaisten kaupungin alueelle sijoittuvan osuuden siten, että reitti jatkuu katkeamattomana Espoon kaupungin alueella muodostaen yhtenäisen pyöräilyn laatukäytävän kaupunkiseudulle. Valtio kohdentaa Kauniaisten kaupungille baanan toteutukseen enintään 2,6 milj. euroa. Baanan Kauniaisten kaupungin alueelle sijoittuvan osuuden kustannusarvio on 6 milj. euroa. Rantaradan baana toteutetaan Espoon kaupunkiratahankkeen rinnalla vuosien 2024–2027 aikana.

Lähijunaliikenteen varikkokokonaisuuden suunnittelu

36. Kunnat varmistavat valtakunnallisen ja lähijunaliikenteen kehittämisen toteuttamalla kolme uutta lähijunaliikenteen varikkoa junaliikenteen tarpeisiin perustuen. Varikoiden toteuttamisesta vastaa Pääkaupunkiseudun Junakalustoyhtiö Oy. Uudet varikot toteutetaan Pääradalle Keravan Jäspilään, Rantaradalle Espooseen tai Kirkkonummelle sekä lähijunaliikenteen varikkoselvitykseen perustuen Kehäradalle Petakseen tai Keimolaan.
37. Traficom sai vuoden 2021 talousarviossa valtuuden sitoutua lähijunaliikennealueen varikoiden suunnitteluun siten, että avustuserien yhteismäärä on enintään 3 000 000 euroa ja enintään 30 % suunnittelukustannuksista. Rahoituksesta on käyttämättä vielä noin 2 973 000 euroa. Valtio sitoutuu tarvittaessa uudelleenbudjetoimaan rahoituksen, joka on vanhenemassa vuosien 2024–2027 aikana. Avustus osoitetaan kunnille.
38. Espoon kaupunki ja Kirkkonummen kunta laativat selvityksen Rantaradan lähijunaliikenteen varikoiden vaihtoehtoisista sijaintipaikoista vuoden 2024 aikana. Selvityksen perusteella kunnat käynnistävät kumpikin lähijunaliikenteen varikon kaavoituksen viimeistään vuoden 2025 aikana omilla alueillaan. Tavoitteena on, että varikon toteutuksen mahdollistavat kaavat etenevät niin, että vuoden 2027 loppuun mennessä voidaan päättää liikenteellisen tarkastelun, toiminnallisuuden ja kustannusarvioiden perusteella minne varikko toteutetaan.

    Osana kasvun edistämistä valtio, Espoon kaupunki ja Kirkkonummen kunta selvittävät yhteistyössä vuoden 2025 aikana Rantaradan läheisyydessä Espoossa ja Kirkkonummella sijaitsevien valtion omistuksessa olevien kiinteistöjen myymisen edellytyksiä Espoon kaupungille ja Kirkkonummen kunnalle. Tarkasteltavia kohteita voivat olla esimerkiksi Espoossa Leppävaarassa, Kaupunginkalliossa ja Espoon keskuksessa sijaitsevat kiinteistöt sekä Kirkkonummella asemanseutujen läheisyydessä, keskustassa ja Masalassa sijaitsevat kiinteistöt. Tavoitteena on mahdollistaa ko. kuntien maankäytön kehittämistä kuntien tavoitteiden mukaisesti tilanteessa, jossa seudun liikennejärjestelmän kehittämisen kannalta olennainen lähijunaliikenteen varikko sijoittuu kuntien alueelle. Lähijunaliikenteen varikko mahdollistaa tulevaisuudessa osaltaan junaliikenteen lisäämisen.

    Valtion osalta kiinteistöjen myyntiä koskevaan selvittämiseen osallistuvat VM ja tarpeen mukaan muita toimijoita kuten Senaatti-kiinteistöt. Kiinteistöjen Espoolle tai Kirkkonummelle myymisen ehtona on, että päätös lähijunaliikenteen varikon toteuttamispaikasta on tehty.

39. Kuntien toimeksiannosta Pääkaupunkiseudun Junakalustoyhtiö Oy käynnistää Keravan Jäspilän varikosta hankesuunnittelun.
40. Vantaan kaupunki käynnistää Kehäradan lähijunaliikenteen varikon kaavoituksen. Vantaan kaupungin aloitteesta Pääkaupunkiseudun Junakalustoyhtiö Oy käynnistää YVA-menettelyn Kehäradan varikosta.
41. Valtion maaomaisuudesta Helsingissä suuri osa sijaitsee Ilmalan ratapiha-alueella. Mikäli alueen liikenteen ja radanpidon tilatarpeita voitaisiin siirtää muualle ja järjestellä tiiviimmin, olisi alueelle mahdollista kehittää seudullisesti merkittävä määrä tiiviiseen maankäyttöön perustuvaa asuntorakentamista, joka sijaitsee seudullisesti keskeisesti eheyttäen kaupunkirakennetta.

    Valtio ja Helsingin kaupunki tekevät yhteistyössä selvityksen, jossa tutkitaan edellytykset Ilmalan alueella maankäytön muutoksille. Tavoitteena on kartoittaa edellytykset ja luoda tavoitetila muutoksille eri aikajänteillä huomioiden seudullisen ja valtakunnallisen liikennejärjestelmän kannalta kriittisten toimintojen mahdolliset uudet liikenteellisesti käyttökelpoiset ja taloudellisesti järkevät sijoituspaikat tai niiden järjestämisvaihtoehdot Ilmalan alueella tiiviimmin. Lähtökohtana on kehittää valtion ja Helsingin kaupungin yhteistyössä alueen maankäyttöä pitkäjänteisesti molemminpuoliset hyödyt tunnistaen.

    Helsingin kaupunki vastaa selvityksen kustannuksista. Valtion osalta selvitykseen osallistuvat asiantuntijapanoksella VM, YM, LVM ja Väylävirasto sekä tarpeen mukaan muita toimijoita kuten Senaatti-kiinteistöt.

    Tavoitteena on, että selvitys valmistuu vuoden 2025 aikana. Selvityksen pohjalta päätetään keväällä 2026 mahdollisista jatkotoimenpiteistä, kuten toimintojen uusien sijoituspaikkojen etsimisestä ja jo nykyisellään kehittämiskelpoisten kriittisistä toiminnoista vapaiden Ilmalan osa-alueiden kaavoituksen etenemisestä ja näiden osa-alueiden mahdollisista maanluovutuksista. Mahdollisten jatkotoimenpiteiden toteuttamiseen valtiolla ei ole vuosina 2024–2027 osoittaa rahoitusta jatkoselvityksiä lukuun ottamatta. Jatkoselvitykset ohjelmoidaan niin, että niiden tulokset ovat käytettävissä osana seuraavaa MAL-suunnitelmaa siten, että niiden toimeenpanosta voidaan sopia kuntien ja valtion kesken seuraavassa MAL-sopimuksessa tai muussa yhteydessä.

    Ilmalan toimintoja korvaavien tai tiivistävien ratkaisujen suunnittelussa on huomioitava rautatieliikenteen kehittämisnäkymät valtakunnallisesti ja Helsingin seudulla sekä varikkotoimintojen tarpeet ja niiden sijoittuminen logistisesti ja toiminnallisesti hyväksyttäviin kohteisiin. Varikko- ja radanpitotoimintojen vähintään nykyisentasoiset edellytykset turvataan Ilmalassa, kunnes korvaavat käyttökelpoiset ja taloudellisesti järkevät ratkaisut ovat valmiita ja käytössä. Vasta tämän jälkeen valtio voi luopua toiminnoilta vapautuneista osa-alueista.

Liikenne 12 -suunnitelma

42. Valtio kehittää valtakunnallista liikennejärjestelmää Liikenne 12-suunnitelman mukaisesti. Valtion väyläverkon kehittämisessä huomioidaan mm. eurooppalaisten liikennekäytävien vaatimukset TEN-T-asetuksen mukaisesti.
43. Helsingin kaupunkiseudun prioriteetit valtakunnallisen liikennejärjestelmän kehittämisessä ovat:
    - Investointihankkeet vuosina 2024–2027

- Espoon kaupunkiradan lisätoimenpiteet
- Helsinki-Pasila ratakapasiteetin lisääminen
- Vt 3 Hämeenlinnanväylän parantaminen välillä Kehä I–Kaivoksela (Helsinki)
- Kt 50 Masalanportti (Kirkkonummi)
- Päärata Pasila-Riihimäki 3.vaihe
- Vt 25 parantaminen välillä Hanko – Mäntsälä
- Valtio osoittaa rahoituksen kolmen raskaan liikenteen taukopaikan toteutukseen

- Investointihankkeet vuosina 2028–2031

  - Kerava-Nikkilä ratayhteys
  - Keski-Uudenmaan pohjoinen logistiikkayhteys (Järvenpää ja Nurmijärvi)
  - Satamatunneli ja siihen kytkeytyvät yhteydet (Helsinki)
  - Vt 25 Kapulin eritasoliittymä (Mäntsälä)

- Investointihankkeet vuosina 2032–2035

  - Vt 4 välillä Kehä III–Keravantie
  - Lapinkylän asema (Vantaa)

- Kestävän liikenteen edistäminen ja tuet

  - Valtio korottaa Helsingin seudun joukkoliikenteen tukea joukkoliikenteen paremman palvelutason mahdollistamiseksi.
  - Valtio toteuttaa osaltaan seudullisen pyöräilyn pääverkon puuttuvat osat sekä varmistaa hyvän laatutason ja talvikunnossapidon vuoteen 2031 mennessä. Pyöräilyn pääverkon toteutuksen rahoitustarpeesta 30 milj. euroa kohdistuu valtion verkolle.
  - Valtio kohdistaa tukea erityisesti raskaan liikenteen julkisten latauspisteiden toteuttamiseen.
  - Valtio avustaa jatkossakin vähintään 30 prosentin rahoitusosuudella kaupunkiraide- ja asemahankkeita (juna- ja metroasemat, rataverkon kehittämishankkeet, pikaraitiotiehankkeet, junaliikenteen varikot, metrohankkeet, asemien liityntäpysäköinti). MAL 2023 -suunnitelman investointiohjelmassa mainittuja kohteita ovat Hyvinkään liityntäpysäköinti, metron kulunvalvontajärjestelmän uusiminen, pikaraitiotieyhteys Hakaniemi-Länsisatama ja Jokeri0-pikaraitiotie.

- Perusväylänpito

  - Valtio varmistaa tieverkon kunnossapidon elinkeinoelämän toimintaedellytysten vaatimalla tasolla.
  - Valtio osallistuu myös tulevina MAL-sopimuskausina pienhankeohjelman rahoitukseen 50/50 jaolla.

Asuminen ja elinympäristön laatu

Tavoitetila 2035+

Seudulle on rakennettu vuoteen 2035 mennessä noin 180 000 uutta asuntoa, joista 95 % sijoittuu seudun maankäytön ensisijaisille kehittämisvyöhykkeille. Asuntokaavoitus- ja tuotanto on laadukasta ja määrällisesti riittävää sekä mahdollistanut seudun väestönkasvun.

Seudun asuntotuotanto on asuntojen koko- ja hallintamuotojakaumalta monipuolista ja tarjolla on monipuolisia asumisen vaihtoehtoja eri väestöryhmien tarpeisiin. Seudun asuntomarkkinat tukevat osaltaan työvoiman saatavuutta ja työmarkkinoiden toimivuutta. Asuinalueiden segregaation ehkäisyssä on onnistuttu. Asuinalueiden monipuolinen asuntokanta vahvistaa seudun sosiaalista kestävyyttä. Myös heikoimmassa asemassa oleville väestöryhmille on riittävästi tarpeita vastaavia asumisratkaisuja ja asunnottomuus on poistettu Helsingin seudulla.

Kehittämispolut tavoitetilan saavuttamiseksi

Asuntotuotantoon soveltuva asemakaavavaranto pidetään pitkäaikaisen asuntotuotannon tarpeen edellyttämällä tasolla ja seudulle valmistuu asuntotuotantoa väestönkasvun tarpeiden mukaisesti.

Seudulla turvataan asuntokannan kokojakauman ja hallintamuotojen monipuolisuus sekä kohtuuhintaisen asumisen edellytykset siten, että myös heikommassa asemassa oleville on tarjolla asumisratkaisuja. Asumisen korkeaan hintaan vastataan ensisijaisesti varmistamalla riittävä asuntotuotanto. Asuntokannan monipuolisuuden ja asuntomarkkinoiden toimivuuden varmistamiseksi toteutetaan vapaarahoitteisen asuntotuotannon lisäksi valtion tukemaa asuntotuotantoa. Segregaatiota torjutaan turvaamalla asuinalueiden monipuolinen asuntotarjonta ja kehittämällä liikenneyhteyksiä sekä huolehtimalla kaavoituksessa palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta eri väestöryhmille sekä lähivirkistysalueiden saavutettavuudesta ja laadusta.

Vähennetään asunnottomuutta ja ehkäistään sen uusiutumista aktiivisesti.

Sovitut toimenpiteet:

44. Helsingin seudun kunnat huolehtivat, että asuntotuotantoon soveltuva asemakaavavaranto vastaa vähintään viiden vuoden asuntotuotantotarvetta.
45. Pitkän aikavälin tavoitteena on, että Helsingin seudulle valmistuu keskimäärin 16 500 uutta asuntoa vuodessa. Asuntotuotantotavoitteen seurannassa otetaan huomioon kuntien toiminnasta riippumattomat tekijät mm. suhdannetilanne. Seudulle on arvioitu valmistuvan keskimäärin 10 000 asuntoa vuodessa vuosina 2024–2027.
46. Kunnat huolehtivat maapolitiikan ja asemakaavoituksen keinoin, että asuntotuotannon käynnistämisen edellytykset turvataan erityisesti maankäytön ensisijaisilla kehittämisvyöhykkeillä huomioiden rakentamisen kustannuskehitys ja kilpailu. Kunnat raportoivat asuntotuotannon käynnistymistä vauhdittavat toimet osana vuosittaista MAL-sopimusten toteutumisen seurantaa.
47. Valtio kohdentaa valtion tukemaa asuntotuotantoa MAL 2023 -suunnitelman maankäytön ensisijaisille vyöhykkeille.

Muut sopimuksen toteuttamisen kannalta tärkeät valtion toimenpiteet

- Alueidenkäytön lainsäädäntöä uudistetaan pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaisesti. Tämä koskee alueidenkäyttölakia, yhdyskuntakehittämislakia ja yhdyskuntarakentamislakia.
- Pitkäaikaisasunnottomuuden poistamisen ohjelma laaditaan pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaisesti. Pitkäaikaisasunnottomuusohjelman puitteissa tuetaan hankkeita, joilla

vähennetään asunnottomuutta ja kehitetään ohjelmakaupunkien ja hyvinvointialueiden yhteistyötä.
- Energia- ja ilmastostrategia ja Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma KAISU päivitetään hallitusohjelman mukaisesti.
- Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma valmistellaan vuosille 2025–2036.
- Markkinaehtoisen henkilöjunaliikenteen markkinat avataan tosiasialliselle kilpailulle pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaisesti. Henkilöjunaliikenteen kilpailua lisätään mahdollistamalla kunnille, kuntayhtymille ja alueille ostoliikenteen järjestäminen.
- Valtion maaomaisuuden luovuttamista kaupunkien ja kuntien kehitettäväksi selvitetään vuoden 2026 loppuun mennessä Valtion kiinteistöasioiden neuvottelukunnassa yhteistyössä kaupunkien ja kuntien kanssa.
- Valmisteltavassa kansallisessa ennallistamissuunnitelmassa määritellään kansalliset keinot EU:n ennallistamisasetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi sekä kaupunkivihreän ja puuston latvuspeitteisyyden tyydyttävä taso.
- Sopimuksellisen kaupunkipolitiikan osana ja sen toteuttamiseksi kaupunkien roolia vahvistetaan Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaisesti. MAL-sopimusten lisäksi kumppanuusperusteista yhteistyötä tehdään Helsingin, Espoo, Vantaa, Tampereen, Turun ja Oulun kaupunkien kanssa strategisessa yhteistyöallianssissa sekä Jyväskylän, Lahden ja Kuopion kanssa elinvoimakumppanuuksilla. Lisäksi valtio toimeenpanee yliopisto-, yliopistokeskus- ja pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa innovaatiotoimintaa vahvistavia ekosysteemisopimuksia (2021–2027). Sopimuksen toimenpiteillä voidaan soveltuvin osin täydentää ja tukea kaupunkiseudun MAL-sopimuksen elinvoimatavoitteita.

Voimassaolo

Tämä sopimus on voimassa x.x.2024–31.12.2035. Sopimus päivitetään 2027–2028 siten, että tämän sopimuksen tavoitetilat ja kehityspolut tarkistetaan ja täsmennetään suhteessa kansainvälisiin, kansallisiin ja seudullisiin tavoitteisiin. Samalla sovitaan vuosille 2028–2031 ajoittuvista konkreettisista toimenpiteistä, joilla edistetään tavoitetilojen toteutumista. Liikenteen toimenpiteiden lähtökohtana on Liikenne 12 -suunnitelma vuosille 2025–2036. Konkreettisia toimenpiteitä valittaessa otetaan huomioon tämän sopimuksen toteutuminen ja toimien vaikuttavuus. Valtio-osapuolten sitoutuminen sopimukseen määritellään valtioneuvoston periaatepäätöksellä, jossa linjataan valtion tahtotila ja tuki julkisen talouden suunnitelman ja talousarvioiden puitteissa. Valtion rahoitustoimenpiteet edellyttävät eduskunnan päätöstä. Valtion ehtona tähän sopimukseen sitoutumiselle ja siihen sisältyvien rahoitustoimenpiteiden toteuttamiselle on, että seudun kunnat ovat omalta osaltaan toteuttaneet sopimukseen sisältyvät ja kuntien toimivallassa olevat toimenpiteet. Seudun kuntien sitoutuminen sopimukseen edellyttää vastaavasti, että valtio on toteuttanut sopimuksessa sovitut toimenpiteet.

Seuranta

Sopimuksen toteutumista seuraa sopijaosapuolten edustajien vuosittain kokoontuva seurantakokous, jonka valmistelusta vastaa MAL-sopimussihteeristö. Seurattaviin asioihin kuuluvat tässä sopimuksessa sovittujen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutuminen.

Seuranta-aineiston kokoamisesta vastaa sopijaosapuolista ja seututiedon tuottajista muodostettu työryhmä. Seuranta-aineiston ylläpidosta ja koordinoinnista vastaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY), joka kokoaa muilta sopijaosapuolilta tarvittavat seurantatiedot MAL-sopimussihteeristön ohjauksessa. Seurantaraportti käsitellään vuosittain sopimusosapuolten yhteisessä seurantakokouksessa ja seurantaraportti hyväksytään yhteisesti. Seurantakokousten tarkoituksena on

tukea sopimusten toteutumista. Sopimusten vaikuttavuutta seurataan valtakunnallisesti kahden vuoden välein. Seurantakokouksen yhteydessä varaudutaan tarvittaessa tarkistamaan sopimuksen sisältöä jäljellä olevan sopimuskauden osalta merkittävistä olosuhteiden muutoksista johtuen.

Allekirjoitukset

Helsingissä x.x.2024 / Helsinginfors den x x-ber 2024

Ympäristöministeriö

Kai Mykkänen
Ympäristö- ja ilmastoministeri

Liikenne- ja viestintäministeriö

Lulu Ranne
Liikenne-, viestintä- ja sisäministeri

Valtiovarainministeriö

Riikka Purra
Valtiovarainministeri

Työ- ja elinkeinoministeriö

Anna-Kaisa Ikonen
Kunta- ja alueministeri

Espoon kaupunki

Jukka Mäkelä
Kaupunginjohtaja

Helsingin kaupunki

Juhana Vartiainen
Pormestari

Kauniaisten kaupunki

Christoffer Masar
Kaupunginjohtaja

Vantaan kaupunki

Pekka Timonen
Kaupunginjohtaja

Hyvinkään kaupunki

Johanna Luukkonen
Kaupunginjohtaja

Järvenpään kaupunki

Iiris Laukkanen
Kaupunginjohtaja

Keravan kaupunki

Kirsi Rontu
Kaupunginjohtaja

Kirkkonummen kunta

Virpi Sailas
Kunnanjohtaja

Mäntsälän kunta

Hannu Laurila
Kunnanjohtaja

Nurmijärven kunta

Outi Mäkelä
Kunnanjohtaja

Pornaisten kunta

Antti Kuusela
Kunnanjohtaja

Sipoon kunta

Mikael Grannas
Kunnanjohtaja

Tuusulan kunta

Kalle Ikkelä
Pormestari

Vihdin kunta

Erkki Eerola
Kunnanjohtaja

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA

Hannu Rossilahti
Ylijohtaja

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Jarkko Saarimäki
Pääjohtaja

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Petri Knaapinen
Ylijohtaja

Väylävirasto

Kari Wihlman
Pääjohtaja

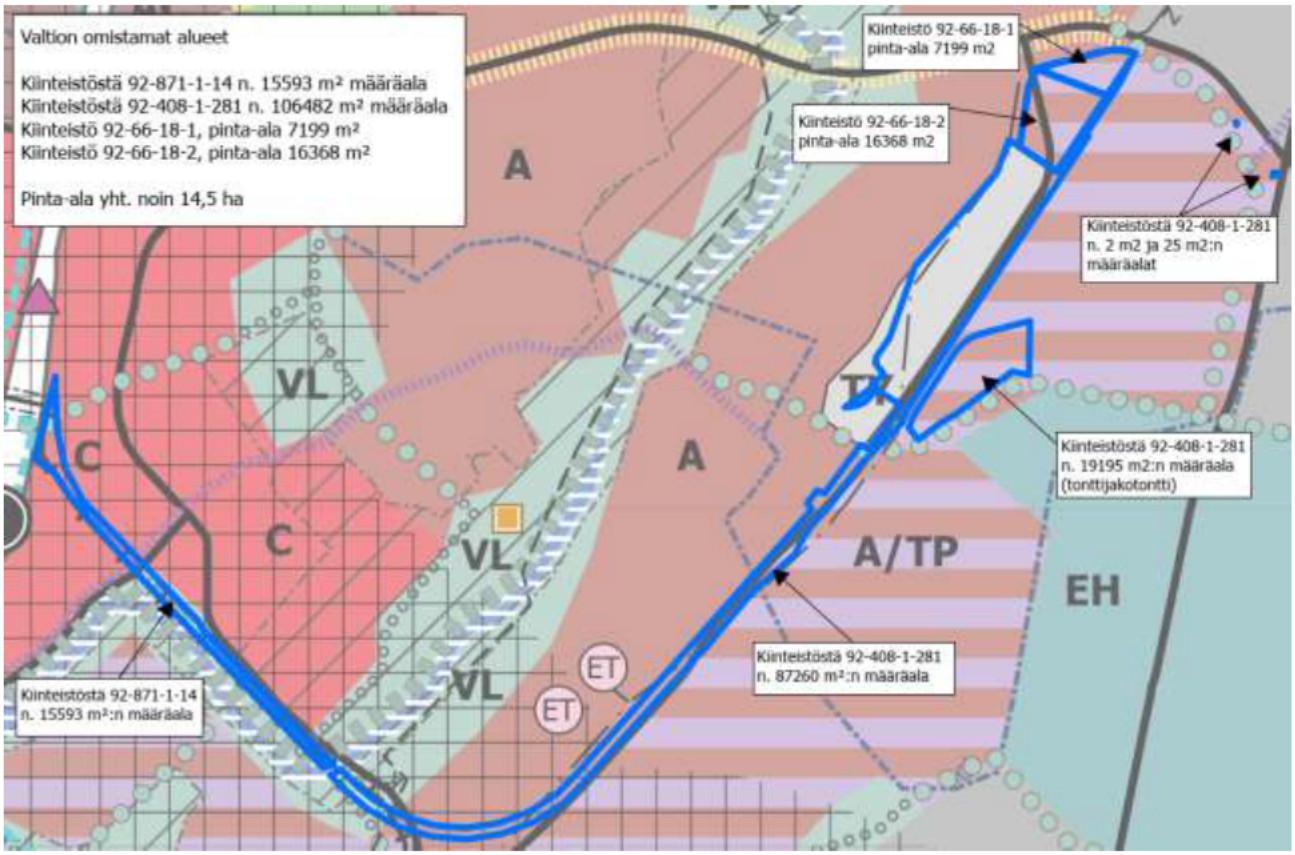
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL

Vesa Silfver
Toimitusjohtaja

ARVIOLAUSUNTO

Santaradan maa-alueet
Vantaalla

22.9.2024

Catella Property Oy
Y-tunnus 2214835-6

SISÄLLYSLUETTELO

ARVION PERUSTIEDOT 3
Arviointitoimeksiannon tausta ja lähtökohdat 3
Arvion kohde 3
Tilaaja 4
Arvion tarkoitus ja markkina-arvon määritelmä 4
Arvioitsijat 4
Arvopäivä 5
Tiedot kohteesta ja katselmus 5
Oletukset ja erityisoletukset 5
Catella Property Oy:n vastuut ja velvollisuudet 5
KOHTEEN PERUSTIEDOT 6
Kohteen yksilöinti 6
Lainhuuto, rasitteet ja oikeudet 7
Kaavatilanne ja alueiden maaperä 7
Kohteen lähiympäristö 9
MARKKINA-ANALYYSI 9
Yleistä taloustilanteesta 9
Lyhyesti yleisestä kiinteistömarkkinatilanteesta 10
Lyhyesti teollisuus- ja varastotonttien markkinatilanteesta 10
Lyhyesti asuintonttien markkinatilanteesta 11
Kohteen markkina-asemasta 11
ARVIOINNIN PERUSTEET 12
1. Arviointi voimassa olevan asemakaavan mukaisilla käyttötarkoituksilla 12
T-rakennusoikeuden arviointi 12
LR-alueiden arviointi 15
Arvioitavien LR-alueiden markkina-arvo 22
Yhteenveto markkina-arvosta nykyisten asemakaavojen käyttötarkoituksilla 23
2. Arviointi yleiskaavan mukaisilla käyttötarkoituksilla 24
Asumisen rakennusoikeuden arviointi 24
Työpaikkarakentamisen rakennusoikeuden arviointi 27
Tulevat rakennusoikeuden määrät yleiskaava-alueella 27
Arvion tarkkuus 31
MARKKINA-ARVO 32
ARVION SUORITTI 32
LISÄTIEDOT 32

ARVION PERUSTIEDOT

Arviointitoimeksiannon tausta ja lähtökohdat

Arviointitoimeksianto liittyy seuraavaan lähtötilanteeseen:

- MAL-sopimukseen liittyen Vantaan kaupunki ja valtio ovat sopimassa, että valtio luovuttaa ehdollisesti Hakkilan teollisuustontit, Hakkilan kuormauspaikan sekä Santaradan alueet Vantaan kaupungille vuoteen 2030 mennessä.
- Luovutettavat alueet on Vantaan yleiskaavassa 2020 (voimaantulo 11.1.2023) merkitty asumisen- ja työpaikkojen alueeksi A/TP ja teollisuusalueeksi TY, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia.
- Voimassa olevissa asemakaavoissa alueet on merkitty teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi T-3 ja rautatiealueeksi LR.
- Yllä mainittu yleiskaavan mukainen TY alue olisi Vantaan kaupungin mukaan mahdollisesti toteutettavissa (yleiskaavasta poiketen) myös A/TP-kaavamerkinnän mukaisesti. Ympäröivä muu maankäyttö on kaavamerkinnän A/TP kaltaista. Arvioinnissa tarkastellaan kyseisen TY-alueen arvoa myös siitä näkökulmasta, että se olisikin A/TP.

Arviolausunto jakautuu kahteen osaan:

- Lausunnossa arvioidaan yllä mainittujen maa-alueiden nykyarvo.
- Lisäksi lausunnossa esitetään Catellan näkemys realistisesta rakennusoikeuden määrästä kyseessä oleville yleiskaava-alueille. Kommentoitavana lähtötietona on Vantaan kaupungilta saadut arviot rakennusoikeuden määrästä.

Arvion kohde

Edellä todetusti arvion kohteena on Santaradan maa-alueiden nykyarvot:

1. Voimassa olevan asemakaavan mukaiset käyttötarkoitukset:
   - T-3-tontti: 92-66-18-1, pinta-ala 7.199 m^2, rakennusoikeus 4.319 kem^2
   - T-3-tontti: 92-66-18-2, pinta-ala 16.368 m^2, rakennusoikeus 9.821 kem^2
   - T-3-tontti: 92-408-1-128 ma / (92-66-20-5), pinta-ala 19.195 m^2, rakennusoikeus 11.517 kem^2
   - LR-alue: 92-871-1-14, pinta-ala 15.593 m^2 suuruinen määräala
   - LR-alue: 92-408-1-281, pinta-ala 87.260 m^2 + 2 m^2 + 25 m^2 = yht. 87.287 m^2 suuruinen määräala

   ➔ Arvioidaan **T-3 rakennusoikeuden yksikköhinta €/kem^2**

   ➔ Arvioidaan **LR-alueen maaneliön yksikköhinta €/maa-m^2**

2. Nykyisen yleiskaavan mukaiset käyttötarkoitukset, arviot rakennusoikeuden määrästä perustuvat Vantaan kaupungin arvioon:
   - Yleiskaavan alue A/TP, pinta-ala 101.400 m^2, rak.oikeus 76.050 kem^2
   - Yleiskaavan alue TY, pinta-ala 36.166 m^2, rak.oikeus 13.020 kem^2

3. Koko alue Vantaan kaupungin ehdotuksen mukaisesti aluetta A/TP (oletus), arviot rakennusoikeuden määrästä perustuvat Vantaan kaupungin arvioon:
   - Yleiskaavan alue A/TP, pinta-ala 137.566 m^2, rak.oikeus 103.175 kem^2 (josta asumista 77.381 kem^2 ja työpaikkoja 25.794 kem^2)
   - ➔ Yllä oleviin kohtiin 2 ja 3 liittyen arvioidaan **asumisen rakennusoikeuden yksikköhinta €/kem^2** (yleiskaava A/TP, oletus asumisen sallivasta vahvasta asemakaavasta) ja **työpaikkarakentamisen rakennusoikeuden yksikköhinta €/kem^2** (yleiskaava A/TP tai TY, oletus työpaikkarakentamisen sallivasta vahvasta asemakaavasta)

Tilaaja

Vantaan kaupunki / maankäyttöinsinööri [redacted]

Arvion tarkoitus ja markkina-arvon määritelmä

Markkina-arvon määrittäminen tilaajan sisäistä käyttöä / mahdollisia neuvotteluja varten

Markkina-arvo määritellään (IVS 2022) arvioiduksi rahamääräksi, jolla omaisuuserän tai vastuun pitäisi arvopäivänä vaihtaa omistajaa transaktioon halukkaiden ja toisistaan riippumattomien ostajan ja myyjän välillä asianmukaisen markkinoinnin jälkeen osapuolten toimiessa asiantuntevasti, harkitusti ja ilman pakkoa.

Ostajatahojen subjektiivisia erityisintressejä kohteen suhteen ei arvioinnissa oteta huomioon. Velaton arvo tarkoittaa sitä, ettei mahdollisia yhtiövelkoja, arvonlisäverovelkoja yms. vastuita ole vähennetty.

Arvio on tehty noudattaen Keskuskauppakamarin kiinteistönarviointilautakunnan sääntöjä, lautakunnan antamia muita ohjeita ja määräyksiä, hyvää kiinteistöarviointitapaa sekä kansainvälistä arviointistandardia (IVS). Arvion laatija on auktorisoitu kiinteistöarvioija (AKA), jonka toimintaa valvoo Keskuskauppakamarin kiinteistönarviointilautakunta. Lisätietoja auktorisoinnista ja valvonnasta voi lukea Keskuskauppakamarin verkkosivuilta ”https://kauppakamari.fi/palvelut/kiinteistonarviointi/”. Lausunto täyttää AKA-vaatimukset.

Arvioitsijat

[redacted] on suorittanut kohteen arvioinnin, ja [redacted] on osallistunut osaan arvioinnista. [redacted] on tarkastanut arviolausunnon. Mitään arvion osa-aluetta ei ole teetetty alihankintana.

[redacted]
- Arviointipalvelun johtaja, DI, LKV
- Auktorisoitu kiinteistöarvioija (AKA), yleisauktorisoitu
- Keskuskauppakamarin hyväksymä kiinteistönarvioitsija (KHK)

[redacted]
- Arviointiasiantuntija, DI
- Auktorisoitu kiinteistöarvioija (AKA), yleisauktorisoitu
- Keskuskauppakamarin hyväksymä kiinteistönarvioitsija (KHK)

[redacted]
- Vanhempi Arviointiasiantuntija, DI, LKV
- Auktorisoitu kiinteistöarvioija (AKA), yleisauktorisoitu

- Keskuskauppakamarin hyväksymä kiinteistönarvioitsija (KHK)

Vakuutamme, että arvioitsijat ovat suorittaneet kohteen arvioinnin ja arvioinnin tarkastuksen itsenäisinä ja ulkopuolisina arvioitsijoina ja että heillä on riittävä ammatillinen koulutus ja kokemusta sijaintialueesta sekä kohteen tyyppisten kiinteistöjen arvioinnista. Catella Property Oy:llä ei ole eturistiriitoja toimeksiantoon liittyen.

Arvopäivä

Arvopäivä on 22.9.2024. Määritetty markkina-arvo kuvastaa arvopäivän mukaisen markkinatilanteen todennäköisintä kauppahintaa. Markkina-arvo voi muuttua markkinatilanteen muuttuessa.

Tiedot kohteesta ja katselmus

Tiedot kohteesta on saatu arviolausunnon tilaajalta ja julkisista rekistereistä. Alueella ei ole suoritettu katselmusta.

Oletukset ja erityisoletukset

Arvioinnissa on käytetty seuraavia oletuksia ja erityisoletuksia:

- Oletuksena on, että arvioitaviin maa-alueisiin ei kohdistu arvoon vaikuttavia rasitteita, rasituksia tai käyttörajoitteita.
- Oletuksena on, että arvioitavien maa-alueiden maaperä on saastumaton, eikä puhdistamisesta aiheudu ostajalle tavanomaisesta poikkeavia kustannuksia. Julkisuudessa olevien tietojen mukaan saattaa olla, että alueelle on kapseloitu pilaantuneita maita sekä jätettä, lähinnä rautaromua ja rakennusjätettä, mutta arvioinnissa näitä ei ole huomioitu. Emme myöskään tiedä, onko kyseisiä maa-alueita puhdistettu.

Catella Property Oy:n vastuut ja velvollisuudet

Tämä arvio on luottamuksellinen Catella Property Oy:n ja tilaajan välillä. Catella Property Oy ei kanna mitään vastuita kolmansia osapuolia kohtaan.

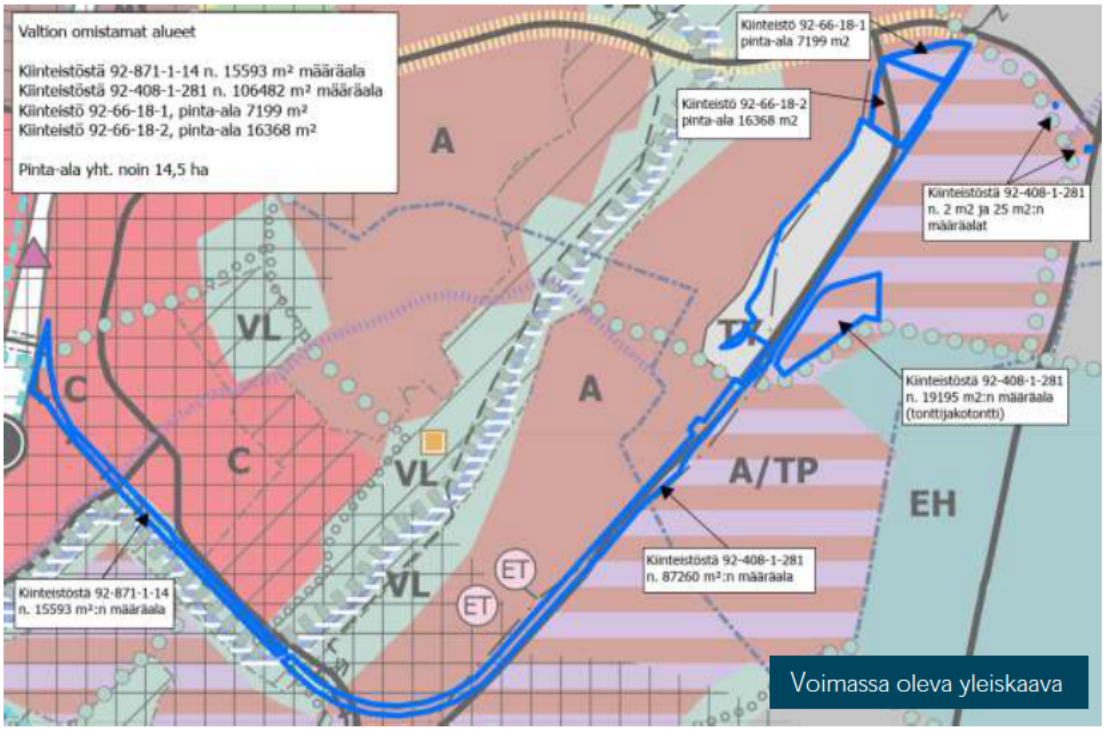
Arviota ei saa julkaista kokonaan tai osissa, eikä siihen tai sen sisältämiin arvioinnin lukuihin, arvioijien nimiin tai ammatillisiin sidonnaisuuksiin saa tehdä viittauksia ilman Catella Property Oy:n kirjallista lupaa.

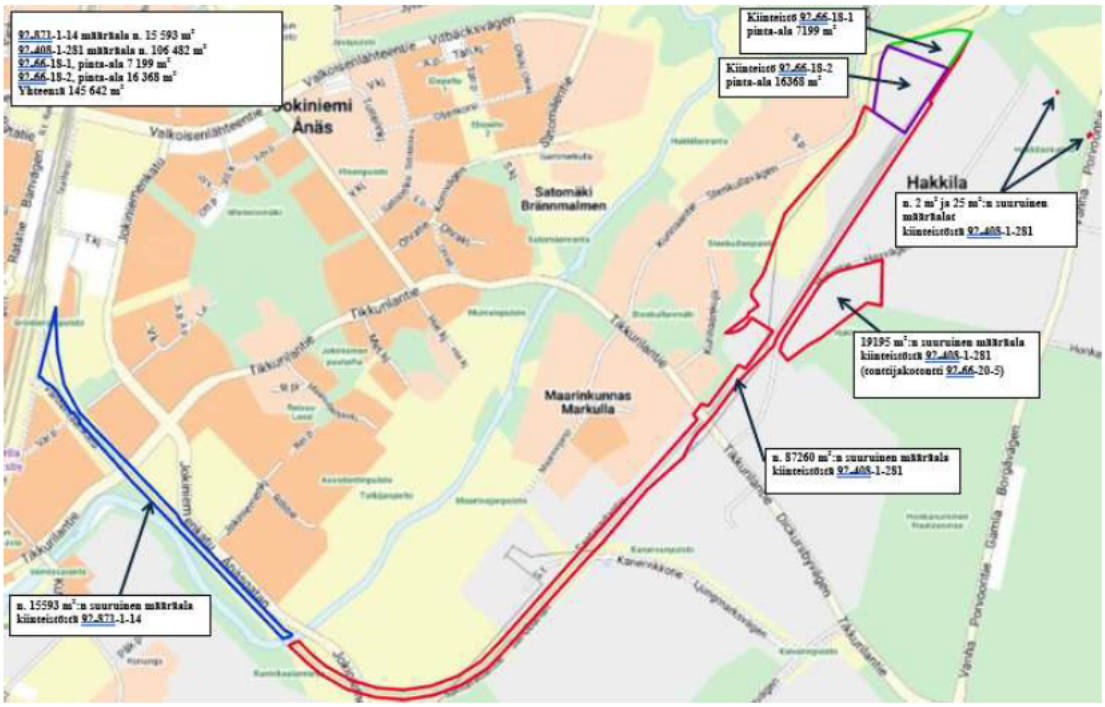
KOHTEEN PERUSTIEDOT

Kohteen yksilöinti

Arvion kohteena on edellä arviolausunnossa tarkemmin yksilöidyt maa-alueet Vantaalla Tikkurilan ja Hakkilan alueilla. Kokonaisuus käsittää nykytilanteessa teollisuustontteja ja kuormauspaikan Hakkilassa sekä Santaradan alueet Hakkilan ja Tikkurilan välillä.

Santarata tunnetaan myös nimellä Tikkurila-Hakkila-rata ja kyseessä on huoltorautatie ja entinen teollisuusrautatie. Yhteyttä käytetään raideliikenteen kunnossapidon tavarakuljetuksiin. Liikennöinti radalla on julkisten tietojen mukaan melko vähäistä. Rata-osuudesta vastaa Väylävirasto.

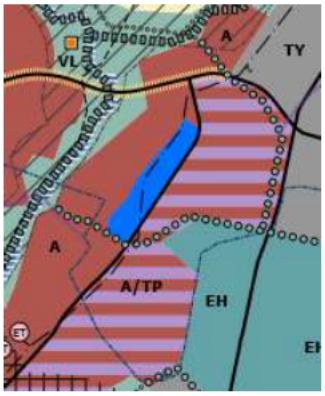
Lainhuuto, rasitteet ja oikeudet

Arvioinnin yhteydessä ei ole haettu kiinteistöjen lainhuuto- ja rasitustodistuksia tai kiinteistörekisteriotteita. Arvioitavat maa-alueet omistaa tilaajalta saadun tiedon mukaan Suomen valtio, hallinnoivana viranomaisena Senaatti-kiinteistöt. Arvioinnissa on oletettu, että maa-alueisiin ei kohdistu sellaisia tavanomaisesta poikkeavia rasitteita tai käyttöoikeuksia, joilla olisi vaikutusta kohteiden arvoon.

Kaavatilanne ja alueiden maaperä

Yleiskaava

Arvioitavalla alueella on voimassa Vantaan yleiskaava 2020, joka on tullut voimaan 11.1.2023. Yleiskaavassa arvioitavat maa-alueet kuuluvat kartan mukaan alueisiin A (Asuinalue), A/TP (Asumisen ja työpaikkojen alue), TY (Tuotanto- ja varastotoiminnan alue – yleiskaava osittain kumoutunut) sekä länsipäädyssä myös alueisiin C (Kaupunkikeskustan alue) ja VL (Lähivirkistysalue).

Yleiskaavamerkintä kumoutunut osittain HAOn päätöksellä 28.6.2022
- Myllykyläntie 4 – 8 luonnonsuojelualuevaraus kumottu, mutta voimaan tulee lentomeluvyöhyke 2 ja ohjeellinen ulkoilureitti
- Hakkilan radanpidon alueen asuinaluevaraus kumottu, mutta voimaan tulee pohjavesialue ja voimajohto

Vaikka yleiskaavamerkintä TY on osittain kumoutunut, olemme tarkastelussa olettaneet sen olevan voimassa siniseksi merkityllä alueella.

Yleiskaavan karttaote on esitetty edellisellä sivulla ja kaavamerkinnät alla.

A

Asuinalue

Alue varataan monipuoliseen asumiseen.

Alueen kehittämisessä ja täydennysrakentamisessa tulee parantaa kaupunkitilan viihtyisyyttä sekä kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksia. Alue tulee toteuttaa vihertehokkaasti. Alueella tulee olla riittävästi virkistysalueita. Alueelle saa sijoittaa asuinympäristöön ja paikalliseen alakeskukseen soveltuvia palveluita sekä toimitilaa. Asemakaavoituksen yhteydessä tulee varmistaa palveluverkon riittävyys ja palveluiden saavutettavuus kestävillä kulkumuodoilla. Alueelle voidaan sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikkörajan alittavaa lähialueen asukkaita palvelevaa kauppaa.

Olemassa olevan pientaloalueen uudis- ja täydennysrakentamisessa tulee vaalia alueen ympäristön arvokkaita ominaispiirteitä sekä rakentamisen tapoja. Näille alueille saa rakentaa ensisijaisesti erilaisia pientalotyyppejä ja lähipalveluita. Suurin sallittu rakennuskorkeus on kolme kerrosta. Pientaloalueen rakennetta muuttavat asemakaavat tulee laatia riittävän laajoina kokonaisuuksina vuorovaikutuksessa alueen asukkaiden kanssa.

Alueella on suosittava tehokkaita pysäköintiratkaisuja.

A/TP

Asumisen ja työpaikkojen alue

Alue varataan sekä asumiseen että monipuolisille työpaikkatoiminnoille. Muutos asumiseen tulee suunnitella yhtä tonttia laajempana kokonaisuutena. Asuntorakentamisen edellytyksenä on, että alueen joukkoliikenneyhteydet ovat hyvät ja lähialueen toiminnot soveltuvat asuinympäristöön.
Alueen kehittämisessä tulee parantaa kaupunkitilan viihtyisyyttä sekä kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksia. Alueet tulee toteuttaa vihertehokkaasti. Alueella tulee varata riittävästi tilaa julkisille virkistysalueille.

Asemakaavoituksen yhteydessä tulee varmistaa palveluverkon riittävyys ja palveluiden saavutettavuus kestävillä kulkumuodoilla. Alueelle voidaan sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikkörajan alittavaa paikallisia asukkaita palvelevaa kauppaa. Alueella on suosittava tehokkaita pysäköintiratkaisuja.

TY

Tuotanto- ja varastotoiminnan alue

Alue varataan tuotanto- ja varastotoiminnoille, jotka eivät aiheuta merkittäviä ympäristöhäiriöitä.

C

Kaupunkikeskustan alue

Kaupunkikeskustan aluetta kehitetään monipuolisena, toiminnoiltaan sekoittuneena kaupunkiympäristönä. Olemassa olevissa keskustoissa tulee varmistaa, että liike- ja toimitilan määrä kehittyy edelleen ja rakentaminen parantaa kaupunkitilan laatua erityisesti katutasolla. Keskeisillä keskusta-alueilla maantasokerrosten tilojen tulee avautua kaupunkitilaan ja ne tulee osoittaa liike- ja toimitiloiksi.

VL

Lähivirkistysalue

Alue varataan virkistyskäyttöön. Alueita ylläpidetään ja kehitetään yhtenäisinä, hyvin saavutettavina sekä toiminnoiltaan ja luonnonympäristöltään monipuolisina virkistys- ja viheralueina. Aluetta ja sen toimintoja tarkemmin suunniteltaessa ja lupamenettelyn yhteydessä tulee ottaa huomioon luontoarvot, kulttuurihistoriallliset ja maisemalliset arvot, varmistaa ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuus sekä turvata ekosysteemipalvelut. Alueella sallitaan ulkoilua tai muuta yleistä virkistystoimintaa palveleva rakentaminen.

Asemakaava

Arvioitavat maa-alueet kuuluvat useampaan voimassa olevaan asemakaava-alueeseen. Suurin osa kapeasta pitkästä lännestä Tikkurilan suunnasta tulevasta alueesta on LR-aluetta. Itäpäädyssä Hakkilan puolella alue on mm. LR-aluetta (rautatiealue), T-3 (teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue) ja VP-aluetta (puisto). Alueen asemakaavat ovat tulleet eri aikoina voimaan, eikä tässä yhteydessä ole tarkemmin käsitelty jokaisen kaava-alueen tietoja. Alueen T-3 tontteihin liittyen voidaan kuitenkin todeta seuraavaa: tonttien tehokkuus e=0,60 ja suurin sallittu kerrosluku 2–3 krs. Alla on esitetty karttakuva T-3 tonttien alueesta.

Voimassa oleva asemakaava
T-3 tonttien alueella

Voimassa oleva asemakaava
T-3 tonttien alueella

Maasto ja maaperä

Arvioinnin yhteydessä ei ole erikseen tarkasteltu arvioitavien maa-alueiden maaperä- ja maastotietoja. Rakennettavuuden on oletettu olevan tavanomaista tasoa.

Kohteen lähiympäristö

Arvioitava alue alkaa länsipäässä Tikkurilan juna-aseman vierestä. Nykyisellään kapean LR-alueen varteen sijoittuu Tikkurilan päässä (Jokiniemen alueella) muutama toimistokortteli, asuinkerrostaloja, toimitilaa (YH, Y, T) ja viheralueita. Hakkilan puolella kapean LR-alueen varteen jää itäpuolella teollisuusalueita ja länsipuolella yksittäisiä toimitilatontteja (Y ja T), viheraluetta sekä rivitalo- ja kytkettyjen asuinrakennusten asuinalue (AR ja A).

Arvioitavan alueen pohjoispuolella on kaavoittamatonta metsäaluetta, mutta sinne ollaan kaavoittamassa mm. tuotanto-, varasto- ja logistiikkatoimintoja (Rusokallio 2 kaavahanke). Etäisyys alueen pohjoispäädystä Tikkurilan rajalle on noin 2 km.

MARKKINA-ANALYYSI

Yleistä taloustilanteesta

Suomen BKT kasvoi v. 2021–2022 3,0 % ja 1,6 %. Taloustilanne kuitenkin heikentyi v. 2023 aikana, ja ennakkotietojen mukaan BKT laski 1,0 %. Suomen Pankin ennusteet tuleville vuosille 2024–2026 ovat –0,50 %, 1,6 % ja 1,5 %.

Inflaatio nousi voimakkaasti v. 2023 aikana (6,2 % koko vuonna). Inflaatio 7/2024 oli 1,0 %.

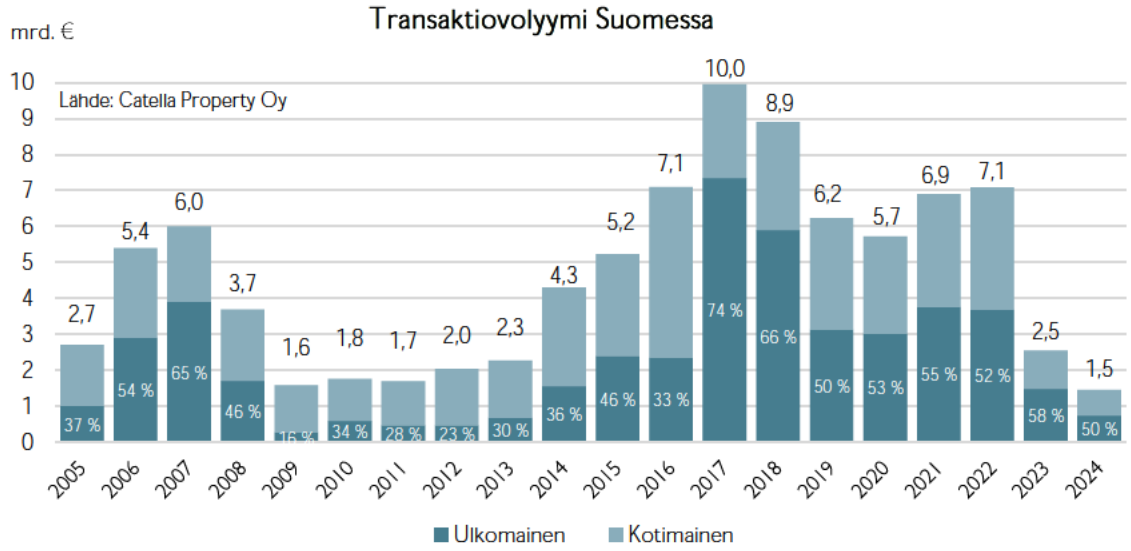
Korkotaso kääntyi nousuun v. 2022 aikana. Euribor 12 kk on syyskuun 2024 aikana laskenut alle 3,0 %:n tason. Kiinteistösijoittamisen kannalta tärkeämpi 10 vuoden pitkä korko (valtion 10 v obligaation korko) on sekin noin tasolla 2,8 %. Kiinteistösijoitusten rahoitus sidotaan usein 5-vuoden Swap-korkoon, joka on tasolla 2,5 %. Suomen Pankin mukaan markkinat odottavat 3 kk euriborin laskevan vähitellen, keskimäärin alle 3 %:iin v. 2025.

Kuluttajien luottamus on ollut korkojen nousun jälkeen jo pidempään heikolla tasolla. Matalimmillaan käytiin loppuvuonna 2023 (–13,3), mutta tuorein elokuun 2024 lukema on kuitenkin hieman parempaan päin (–7,2). Pitkän ajan keskiarvo on –2,5.

Lyhyesti yleisestä kiinteistömarkkinatilanteesta

Kiinteistömarkkinan yleisvireen havainnollistamiseksi alla on yleisesti kommentoitu ammattimaisen kiinteistösijoitusmarkkinan tilannetta:

Kiinteistösijoitusmarkkinan vilkkautta tarkastellaan seuraamalla vuosittaista transaktiovolyymiä, joka on ammattimaisten kiinteistösijoittajien tekemien kiinteistökauppojen yhteenlaskettu arvo. V. 2016–2022 volyymi oli korkea (6–10 mrd. €), ja matala korkotaso tuki vilkasta kaupankäyntiä. Korkojen nousu keväästä 2022 eteenpäin muutti markkinatilannetta voimakkaasti. V. 2023 volyymi oli 2,5 mrd. € ja kuluvan v. 2024 volyymi on toistaiseksi 1,5 mrd. €.

Kaupankäynnin hiljaisuuteen vaikuttavat mm. kohonnut korkotaso, sen myötä muuttunut markkinaympäristö, rahoituksen haastavampi saatavuus sekä myyjien ja ostajien erilaiset näkemykset hintatasosta. Investointikysynnän ennakoidaan pysyvän maltillisena vielä ainakin v. 2024 ja v. 2025 alkupuolen.

Sijoittajat ovat myös aiempaa valikoivimpia tilatyypin ja sijainnin suhteen. Eniten kauppaa on viime vuosina käyty asuntoportfolioista, jotka ovat olleet vaihdetuin tilaluokka viimeiset kolme vuotta. Myös teollisuus- ja logistiikkasektori on nähty kiinnostavana. Suurin volyymitason lasku on nähty toimistoissa, joista ei ole v. 2024 aikana käyty kauppaa juuri ollenkaan.

Lyhyesti teollisuus- ja varastotonttien markkinatilanteesta

Pääkaupunkiseudulla tyhjän teollisuus-, varasto- ja logistiikkatilan määrä kääntyi 2000-luvulla nousuun finanssikriisin aikoihin vuosina 2008–2009 ja takaisin laskuun hyvän talouskasvun siivittämänä vuosina 2015–2016. Vuoden 2020 lopusta alkaen vajaakäyttö on pysynyt alle 4 %:ssa ja vajaakäytön osalta ollaan jo lähellä finanssikriisiä edeltäviä aikoja. Vuoden 2024 puolivälissä tyhjää tilaa oli vain noin 3,7 %, mikä tarkoittaa hieman yli 300.000 neliötä. Vaikean taloustilanteen takia vajaakäyttö on kuitenkin kasvanut vuodessa noin 0,6 %-yksikköä.

Teollisuus-, varasto- ja logistiikkatilojen markkinatilanne on viime vuosina ollut pääkaupunkiseudulla melko aktiivinen. Uusia rakennuksia on valmistunut lukuisia ja tiloja on saatu hyvin myytyä ja vuokrattua viime vuosien vaikeasta markkinatilanteesta huolimatta. Yleisesti ottaen kyseisten tilojen alueellinen kysyntä kohdistuu voimakkaimmin

selkeille teollisuus- ja varastoalueille kehäteiden ja sisääntuloväylien varsille sekä Helsinki-Vantaan lentokentän läheisyyteen. Myös kehyskunnissa kysyntä on viime vuosina ollut aktiivista ja erityisesti uusia logistiikkakohteita on rakennettu useita. Varsinkin tilaa vaativat käyttäjät ovat siirtäneet toimintojaan kehyskuntiin, koska tonttimaa on siellä selvästi halvempaa eikä suuria tontteja ole pääkaupunkiseudun kunnissa juurikaan tarjolla. Järvenpään teollisuus- ja varastotilojen kannalta Lahden moottoritien läheisyys sekä myös rautatie ovat tärkeitä alueen vetovoimaisuuden kannalta.

Teollisuus- ja varastotonttien kysyntä on sidoksissa suoraan kansantalouden suhdanteiden vaihteluihin. Logistiikka-alan toimintojen keskittämistrendi on viime vuosina näkynyt positiivisesti rakentamisessa, ja suurten logistiikka- ja varastorakennusten rakentaminen on ollut pienempiin varasto- ja tuotantotiloihin verrattuna aktiivista. Teollisuus-, varasto- ja logistiikkatonttikauppoja syntyy useimmiten vain silloin, kun tontille rakennettavalle rakennukselle on tiedossa loppukäyttäjä. Kysynnän taustalla vaikuttavat tällä hetkellä selkeästi kaupan rakenteiden ja logistiikkaketjujen toiminnan rakenteiden muuttuminen sekä toimintojen keskittäminen suuriin yksiköihin pienten sijasta.

Lyhyesti asuintonttien markkinatilanteesta

Yleistä asuntomarkkinasta: Korkojen nousu on vaikuttanut voimakkaasti yleiseen asuntomarkkinatilanteeseen v. 2023–2024 aikana: kauppaa käydään vähemmän, myyntiajat ovat pidentyneet ja hinnat laskeneet. Muutos koskettaa sekä kuluttajien että ammattimaisten sijoittajien tekemiä kauppoja. Uusien kerrostaloasuntojen kohdalla myyntimäärät ovat romahtaneet ja kauppaa on käyty v. 2023–2024 harvakseltaan. Asuntojen hinnat nousivat aiemmin v. 2020–2021 useilla sijainneilla voimakkaasti, ja v. 2023–2024 aikana palattiin keskimäärin v. 2019 hintatason tienoille. Vaikka korot ovat v. 2024 syksyllä kääntyneet hieman laskuun, ei asuntokaupassa ole toistaiseksi ollut nähtävissä merkittävää suunnan muutosta.

Asuinkerrostalotonttien markkinat ovat sidoksissa asuntokaupan kehitykseen. PKS:lle suuntautuva muuttoliike pitää pitkällä tähtäimellä yllä asuntojen kysyntää, vaikka arviohetkellä uudisasuntojen kysyntä onkin hyvin vaimeaa ja tyhjiä vuokra-asuntoja markkinoilla tarjolla paljon. Kun rakennusliikkeet joutuvat arviohetken markkinatilanteen vuoksi viivästyttämään tai perumaan aloituksia pääkaupunkiseudulla, ennustetaan tämän näkyvän asuntomarkkinoilla parin vuoden viiveellä. Viivästyvät hankkeet vähentävät asuntojen tarjontaa parin vuoden päästä ja tämän seurauksena hintataso lähtee oletusten mukaan nousemaan/ markkina palautumaan. Pääkaupunkiseudulla positiivisen väestökehityksen katsotaan siis toimivan uudisrakentamisen ja uusien asuntojen kaupan ajurina keskipitkällä aikavälillä, vaikka markkina arviohetkellä onkin vaikeuksissa.

Kohteen markkina-asemasta

Arvioitava alue tunnetaan osittain Tikkurila–Hakkila -rata-alueena (Santarata) ja se on Vantaalla sijaitseva huoltorautatie ja entinen teollisuusrautatie. Se erkanee Tikkurilan rautatieasemalta kaakkoon, ylittää Keravanjoen, kääntyy koilliseen, rajoittuu teollisuusalueeseen ja päättyy Hakkilan alueelle. Yhteyttä käytetään raideliikenteen kunnossapidon tavarakuljetuksiin muutaman kerran vuodessa, ja rataosuudesta vastaa Väylävirasto. Arvioitavalla alueella kulkee myös sähkölinja. (lähde; mm. Wikipedia)

Tarkasteltava alue on pitkänomainen ja laajenee pohjoisosastaan. Alue sijaitsee osittain hyvinkin keskeisesti Vantaan kaupunkirakenteessa sekä rajoittaa alueiden suunnittelua

ja kaavoitusta. Pohjoisosaltaan (yleiskaavassa TY) alue sijoittuu nykyisten ja suunniteltujen teollisuusalueiden viereen.

ARVIOINNIN PERUSTEET

Kohteen markkina-arvon määrityksen perusteena on käytetty tiedossamme olevia vertailuhintatietoja. Arvioinnissa on lisäksi hyödynnetty kiinteistönvälitys- ja arviointitoiminnassamme saatua markkinatietoutta. Arviointi on suoritettu markkinalähestymistavalla (vertailukaupat). Tiedot on kerätty julkisista lähteistä, eikä niitä ole lähtökohtaisesti erikseen tarkistettu muista lähteistä.

Edellä arviolausunnossa todetusti arvion kohteena ovat seuraavat yksikköhinnat:

1. **Voimassa olevan asemakaavan mukaiset käyttötarkoitukset:**
   - T-3 rakennusoikeuden yksikköhinta €/kem^2
   - LR-alueen maaneliön yksikköhinta €/maa-m^2

2. **Yleiskaavan mukaiset käyttötarkoitukset:**
   - Asumisen rakennusoikeuden yksikköhinta €/kem^2
     (yleiskaava A/TP, oletus asumisen sallivasta vahvasta asemakaavasta)
   - Työpaikkarakentamisen rakennusoikeuden yksikköhinta €/kem^2
     (yleiskaava A/TP tai TY, oletus työpaikkarakentamisen sallivasta vahvasta asemakaavasta)

Yksikköhintojen arvioimisen jälkeen arviolausunnossa on kommentoitu tulevaa rakentamisen määrää yleiskaava-alueella.

1. Arviointi voimassa olevan asemakaavan mukaisilla käyttötarkoituksilla

Edellä arviolausunnossa todetusti arvioitavat maa-alueet ovat seuraavat:

- T-3-tontti: 92-66-18-1, pinta-ala 7.199 m^2, rakennusoikeus 4.319 kem^2
- T-3-tontti: 92-66-18-2, pinta-ala 16.368 m^2, rakennusoikeus 9.821 kem^2
- T-3-tontti: 92-408-1-128 ma / (92-66-20-5), pinta-ala 19.195 m^2, rakennusoikeus 11.517 kem^2
- LR-alue: 92-871-1-14, pinta-ala 15.593 m^2 suuruinen määräala
- LR-alue: 92-408-1-281, pinta-ala 87.260 m^2 + 2 m^2 + 25 m^2 = yht. 87.287 m^2 suuruinen määräala

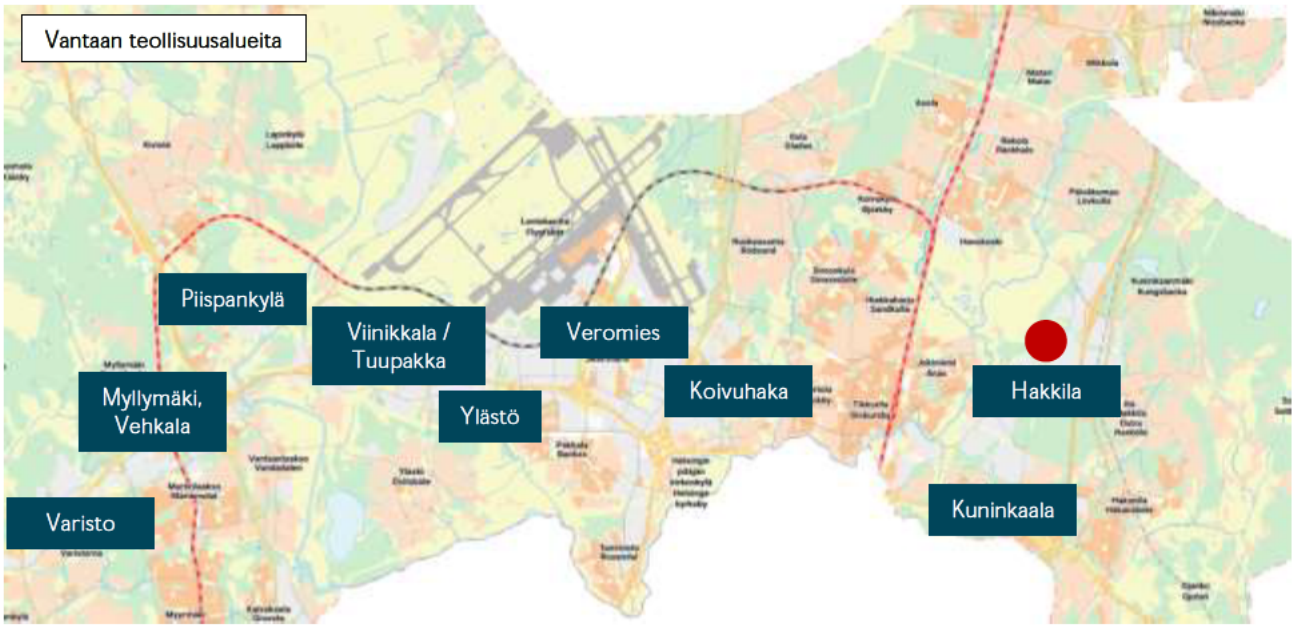
➔ Arvioidaan **T-3 rakennusoikeuden yksikköhinta €/kem^2**
➔ Arvioidaan **LR-alueen maaneliön yksikköhinta €/maa-m^2**

T-rakennusoikeuden arviointi

T-tonttien vertailuhavaintoja Vantaalla

Viime vuosina Vantaalta on tiedossamme teollisuus- ja varastotonttien vertailuhavaintoja pääosin hintaluokassa **150–300 €/kem^2**. Tonttitehokkuus vertailukohteissa on ollut pääosin 0,50–0,60 ja rakennusoikeuden määrät ovat vaihdelleet muutaman tuhannen ja reilu 30.000 kem^2 välillä. Heikommilla sijainneilla yksikköhinta on saattanut myös jäädä edellä mainitun haarukan alapuolelle. Suurimmassa osassa kohteista luovuttajana on ollut Vantaan kaupunki. Kauppaa on käyty pääosin vakiintuneille teollisuus- ja varasto-

alueilla Kehä III:n ja Lahdenväylän varressa. Alla olevassa kartassa on esitetty Hakkilan sijainti suhteessa vertailualueisiin. Arvioitavien T-3 tonttien sijainti on merkitty punaisella.

Hakkila: Alla on esitetty tiedossamme olevia teva-tonttien havaintoja Itä-Vantaalta Hakkilan alueelta v. 2016–2023. Tuoreimmassa v. 2023 havainnossa Koy (Sponda) myi T-tontin kaupungille hintaan **141 €/kem²**. Tontilla oli muita vertailukohteita merkittävästi enemmän rakennusoikeutta (reilu 32.000 kem²). Lisäksi kahdessa v. 2020–2021 havainnossa yksikköhinnat olivat **200 €/kem²**. Vanhemmissa v. 2016–2018 havainnoissa taso on ollut **120–155 €/kem²**.

Vuosi	Osoite	Kaava	Pinta-ala (m2)	e	Rak.oik. (kem2)	Kauppahinta	€/kem²	€/ maa-m²	Myyjä	Ostaja
HAKKILA										
2023	Hakintie 5	T-3	53 610	0,60	32 166	4 541 208	141	85	Koy Sandkil (Sponda)	Vantaan kaupunki
2021	Santaradantie 7	TKT	4 053	0,36	1 471	294 200	200	73	Koy Tikkurilan Talliosake 4	Koy Tikkurilan Talliosake H
2020	Hakintie 4	LR	6 000	-	-	VUOKRAUS	200		Kaupunki	Stena Recycling Oy
2018	Vanha Porvoontie 256	TV	1 480	0,50	740	115 000	155	78	GC Vantaa Logistics	Koy
2018	Vanha Porvoontie 256	TV	9 357	0,50	4 678	725 168	155	78	GC Vantaa Logistics	Koy

Koivuhaka: Vantalla paljon teva-tonttien kauppoja on tehty myös Tikkurilan länsipuolelle lentokentän läheisyyteen sijoittuvalla Koivuhaan alueella. Tiedossamme olevissa v. 2018–2024 havainnoissa taso on ollut pääosin **190–250 €/kem²**, joukossa on yksittäinen kalliimpi 300 €/kem² havainto.

Vuosi	Osoite	Kaava	Pinta-ala (m2)	e	Rak.oik. (kem2)	Kauppahinta	€/kem²	€/ maa-m²	Myyjä	Ostaja
KOIVUHAKA										
2024	Koivupuistontie 11	KTY	1 514	0,60	908	190 680	210	126	Kaupunki	Heikkinen Invest Oy
2023	Sinikellontie 7	KTY	8 426	0,50	4 200	1 050 000	250	125	Kaupunki	Monditaly Finland Oy
2023	Koivupuistontie 11	KTY	1 514	0,60	908	172 520	190	114	Koy V.Koivupuist.tie 11	Kaupunki
2022	Kuriiritie 32	KTTY	7 283	0,80	5 098	1 529 400	300	210	Kaupunki	Endress+Hauser Oy
2021	Koivulehdontie 13	KTY	3 758	0,50	1 879	394 590	210	105	Kaupunki	Helaform Oy
2019	Koivukummuntie 8	TY-3	975	0,45	439	80 797	184	83	Kaupunki	Yksityinen
2018	Koivukummuntie 6	TY-3	827	0,45	372	70 700	190	85	Kaupunki	Yksityinen
2018	Koivulehdontie 16a	KTY	1 288	0,60	773	146 870	190	114	Kaupunki	Uusimaa Holding Oy
2018	Koivulehdontie 16b	KTY	1 288	0,60	773	146 870	190	114	Kaupunki	Koy Overland
2018	Koivupuistontie 9	KTY	1 991	0,60	1 195	227 050	190	114	Kaupunki	Heikkinen Yhtiöt Oy
2018	Koivupuistontie 11	KTY	1 514	0,60	908	172 520	190	114	Kaupunki	Koy
2018	Koivulehdontie 10	TY-3	1 660	0,60	996	189 240	190	114	Kaupunki	Koy
2018	Koivulehdontie 18	KTY	1 514	0,60	908	172 520	190	114	Kaupunki	Perust. yhtiön lukuun

Viinikkala–Tuupakka: Toisena alueena paljon vertailuhavaintoja löytyy lentokentän läheisyydessä sijaitsevalta Viinikkalan ja Tuupakan alueelta. V. 2018–2024 havainnoissa taso on ollut luokkaa **160–210 €/kem²**.

Vuosi	Osoite	Kaava	Pinta-ala (m2)	e	Rak.oik. (kem2)	Kauppahinta	€/kem²	€/ maa-m²	Myyjä	Ostaja
VIINIKKALA / TUUPAKKA										
2022	Vasamakuja 14	TKT	2 351	0,50	1 176	211 680	180	90	Kaupunki	Koy Vasamakuja 14
2021	Vanha Kalliosolantie 18	TKT	3 015	0,50	1 508	VUOKRAUS	210	105	Kaupunki	Betoni Center Oy
2021	Varpuskalliontie 2	T	16 143	0,50	8 100	VUOKRAUS	180	90	Kaupunki	SSA Project Oy
2020	Tuupakantie 9	TKT	7 020	0,50	3 510	789 750	225	113	Kaupunki	Koy, Bestlevel Oy, Sinla Oy
2020	Suokalliontie 1	TKT	49 387	0,50	24 369	3 899 040	160	79	YIT Suomi Oy	Aneure Oy
2019	Suonkallionkuja 8	TKT	28 783	0,39	11 310	1 809 600	160	63	Koy K3-Logistics 2	K3 Logistics West Oy
2019	Vasamakuja 11	TKT	8 814	0,50	4 407	837 330	190	95	Kaupunki	Koy Vantaan Vasamakuja 11
2018	Tahkopolku 2	TKT	9 496	0,50	4 748	902 120	190	95	Kaupunki	Verhoomo Sorsa Oy
2018	Tuupakantie 9	TKT	7 020	0,50	3 510	737 100	210	105	Oy Otto Brandt Ab	Kaupunki

Muut Vantaan alueet: Alla olevassa taulukossa on lisäksi esitetty yksittäisiä tuoreempia v. 2022–2024 havaintoja Vantaan muilta alueilta. Yksikköhinnat ovat olleet pääosin luokkaa **260–290 €/kem²**. Muutamissa yksittäishavainnoissa, joissa kaupunki ei ole ollut osapuolena, ovat yksikköhinnat olleet selkeästi korkeampia: Piispankylässä 351 €/kem² sekä Ylästössä 402 €/kem² ja 467 €/kem².

Vuosi	Osoite	Kaava	Pinta-ala (m2)	e	Rak.oik. (kem2)	Kauppahinta	€/kem²	€/ maa-m²	Myyjä	Ostaja
MARTINLAAKSO, VARISTO										
2024	Martinkyläntie 37	KTTV	4 813	0,60	2 888	700 000	242	145	Vartimar Oy	Kaupunki
MYLLYMÄKI, VEHKALA, KEIMOLA										
2024	Härkähaankuja 7	TK	6 000	0,50	3 000	VUOKRAUS	260	130	Kaupunki	ALS Finland Oy ja Noste Kiinteistökehitys Oy
2023	Härkähaankuja 4	KTY	1 900	0,50	950	275 500	290	145	Kaupunki	Lasessor Oy
2022	Härkähaankuja 10	KTY	6 360	0,50	3 180	VUOKRAUS	260	130	Kaupunki	Vilpe Oy ja JMH-Invest Group Oy
2022	Härkähaankuja 7	TK	6 000	0,50	3 000	780 000	260	130	Kaupunki	Map Medical Technologies Oy ja NCC Suomi Oy
PETIKKO										
2022	Petikontie 23	KM	13 319	0,75	10 000	2 700 000	270	203	Kaupunki	Teräselementti Oy
PIISPANKYLÄ										
2022	Mestarintie 3	TT	2 281	0,60	1 369	480 000	351	210	Koy Vantaan Mestaritie 3	Perust. yhtiön lukuun
VEROMIES										
2022	Pakkalantie 26a	KTY-1	9 521	0,80	7 617	1 904 250	250	200	Kaupunki	Senoco Oy => perustettava yhtiö
YLÄSTÖ										
2024	Linkokuja 3–5	TP	6 665	0,35	2 248	904 000	402	136	Kuolinpesä	Asfalttipojat Oy
2023	Tulkintie 23 / Mustikkamäentie 6	T	25 900	0,50	12 950	3 626 000	280	140	Kaupunki	Scania Real Estate Finland Oy
2022	Kalliosolantie 4	TKTY	11 996	0,50	5 998	2 800 000	467	233	Koy V.Gamma, LK Yhtiöt Oy, Yksityinen (2)	Koy Vantaan Kalliosolantie 4
2022	Riistakuja 1	KTY	37 227	0,50	18 614	5 211 920	280	140	Kaupunki	Koy Vantaan Riistakuja
2022	Mustikkamäentie 16	T	2 025	0,50	1 013	240 000	237	119	Yksityinen	Kaupunki

Espoo: Naapurikunnista Espoosta on tiedossamme teollisuus- ja varastotonttien luovutuksia pääosin hintatasolla **150–250 €/kem²**.

Helsinki: Helsingin puolelta teollisuus- ja varastotonteista ei juurikaan käydä kauppaa, ja suurin osa havainnoista on kaupungin vuokrauksia. Helsingissä vuokrauksia on pääosin hintaluokassa **200–300 €/kem²**.

Arvioitavien tonttien T-rakennusoikeuden markkina-arvo

Edellä todetusti PKS:llä teva-tonttien hintataso liikkuu pääosin suuruusluokassa **150–300 €/kem²**. Vantaalla yksityisten välisissä yksittäisissä kaupoissa on nähty tätä korkeampiakin havaintoja. Vantaan parhailla lentokentän läheisyydessä sijaitsevilla alueilla taso on keskimäärin **200–250 €/kem²**. Arvioitavien T-3 tonttien alueella Hakkilassa on muutamia luovutuksia v. 2016–2023 tasolla **120–200 €/kem²**. Tuoreimmassa noin 140 €/kem² havainnossa rakennusoikeuden määrä oli poikkeuksellisen suuri (reilu 32.000 kem²), mikä mielestämme vaikuttaa yksikköhintaan hieman laskevasti. Arvioitavilla T-3 tonteilla yhteenlaskettu rakennusoikeuden määrä on kuitenkin sekin reilu 25.000 kem². Arvioimme T-rakennusoikeuden yksikköhinnaksi alueella noin **150 €/kem²**.

Edellä olevan perusteella arvioimme T-rakennusoikeuden markkina-arvoksi 150 €/kem².

LR-alueiden arviointi

Seuraavaksi on esitetty vertailutietoja LR-alueiden arviointiin liittyen. Puhtaasti LR-alueista on vertailuhavaintoja vaikeasti saatavilla. Arviolausunnossa on tämän vuoksi yleisellä tasolla käsitelty laajemmin erilaisia yleisten alueiden kauppahavaintoja kokonaiskuvan muodostamiseksi. Alueita yhdistää se, että niitä ei käytetä varsinaiseen rakentamiseen. Seuraavaksi on käsitelty **yleisten alueiden vertailukauppoja** seuraavassa järjestyksessä:

1. Liikenne- ja rautatiealueiden vertailuhavaintoja, kaavamääräys L
2. Virkistysalueiden kaupat, kaavamääräys V
3. Erityisalueiden kaupat (suojaviheralueiden kaupat ym.), kaavamääräys E
4. Katu- ja puistomaan kaupat, kaavamääräys G (katu/ tori)

Arvioitavien LR-alueiden arvoa voidaan lähestyä myös **raakamaan** arvon kautta. Arviointia raakamaan arvon kautta on käsitelty erikseen jäljempänä arviolausunnossa.

Vertailuhavaintoja LR-alueiden arviointiin

Rautatiealueista tai laajemmin liikennealueista (lukuun ottamatta LPA-alueet) käydään pääkaupunkiseudulla kiinteistökauppaa erittäin harvakseltaan. Liikennealueiden kiinteistökaupat liittyvät usein johonkin omaisuusjärjestelyyn tai kaupungin ja maanomistajien maankäyttösopimuksiin. Riippuen sopimuksesta ja luovutettavan alueen luonteesta, maanomistaja luovuttaa liikenne yms. alueet joko korvauksetta tai korvausta vastaan.

Arviolausunnossa on seuraavaksi esitetty vertailutietoja liikennealueiden ja virkistysalueiden kaupoista. Kaavamääräykset saattavat näissä vaihdella, eikä tarkkoihin kaavamääräyksiin välttämättä pääse järkevästi käsiksi näiden kategorioiden kaupoissa, sillä myydyt alueet ovat useimmiten määräaloja ja pieniä palasia sieltä täältä kiinteistöjen reunoista. Kaupat havainnollistavat kuitenkin yleisemmällä tasolla sitä suuruusluokkaa, millä tällaisista alueista on käyty kauppaa. Seuraavilla sivuilla esitettyjen taulukkojen yksikköhintoihin ja keskimääräisiin yksikköhintoihin liittyen tulee myös huomioida,

ettei tiedossamme ole kaikkien kauppojen muitakaan taustoja. Taustatekijöillä on saattanut olla merkittävääkin vaikutusta toteutuneeseen kauppahintaan ja kohde on saatettu esim. virheellisesti MML:n tiedoissa luokitella mukaan johonkin alueeseen, vaikka todellisuudessa kauppa olisikin sisältänyt esim. rakennusoikeutta.

Liikennealueiden kaupat Vantaalla: Haimme Maanmittauslaitoksen kauppahintarekisteristä Vantaan alueen kaupat v. 2010–2023, **kaavamääräys L eli liikennealue**, rakentamaton. Kauppoja löytyi 109 kpl. Kauppoja ei ole käyty yksityiskohtaisemmin yksitellen läpi. Kaupat on esitetty alla olevassa taulukossa hintajärjestyksessä.

- Kaupoista 1/109 ilmoitettiin sisältävän rakennusoikeutta, ja ne poistettiin aineistosta. Noin puolet kaupoista on ollut vastikkeettomia, ja ne poistettiin aineistosta.
- V. 2010–2024 kaupat (58 kpl): **mediaani 38 €/maa-m²** ja kvartiiliväli 5–75 €/maa-m² (puolet havainnoista sijoittuu tälle välille). Vastaavasti pelkät v. 2019–2024 kaupat (17 kpl): **mediaani 52 €/maa-m²** ja kvartiiliväli 10–75 €/maa-m².
- Jos aineistossa huomioidaan vain kaupat, joissa maa-alueen pinta-ala on ollut yli 1.000 m² ovat yksikköhinnat v. 2010–2024 olleet (31 kpl): **mediaani 13 €/maa-m²** ja kvartiiliväli 5–78 €/maa-m². Tällä rajauksella olevat kaupat on esitetty tarkemmin alla olevassa taulukossa.
- Muutamissa kaupoissa yksikköhinnat ovat olleet merkittävästi korkeampia (220–320 €/maa-m² ja yksittäinen 752 €/maa-m²). Yleisestikin ottaen kaupoista ei pääse suoraan käsiksi siihen, mitä kaupat ovat tosiasiallisesti sisältäneet ja mikä myytyjen tosiasiallinen käyttömahdollisuus on (tiedossa vain MML:n tietoihin syötetty kaavarajaus L). L-käyttötarkoituksen kaupoissa on mukana mm. pysäköintialueita.
- Yhteenvetona kaupoista voidaan todeta, että niiden vertailukelpoisuuteen liittyy paljon epävarmuustekijöitä, kun kauppojen tarkemmat taustat eivät ole tiedossa.

Vantaa, kaupat 2010–2024, kaavan käyttötarkoitus L (liikennealue), rakentamaton, maa-alue yli 1.000 m2

Pvm	Kiinteistötunnus	m2	€	€/ maa-m2	Myyjä	Ostaja
19.3.2013	92-52-125-9	2 320	2 500	1	YIT Suomi Oy	Avia Line Pysäköinti Oy
4.3.2013	92-12-202-1-M504	3 833	5 000	1	Koy Ärrävaara	Per.yht.lukuun
28.11.2012	92-16-206-1	6 706	13 160	2	Husbackan Pysäköinti Oy	8 kpl eri AsOy
10.10.2014	92-73-12-24	1 216	3 000	2	Yksityinen	3 kpl eri AsOy
4.12.2015	92-68-161-2, 92-68-161-9	1 745	5 400	3	AsOy Vantaan Kukonharja	AsOy V. Puutarhatie 9
21.12.2012	92-425-4-44	2 730	8 865	3	Kuolinpesä	Vantaan kaupunki
23.8.2012	92-407-13-7-M608	1 344	4 704	4	Vantaan ja Helsingin seurakuntayhtymät	Suomen valtio / Väylävirasto
21.3.2019	92-15-801-8	1 007	5 000	5	Koy V. Kilt.kujanparkki, AsOy	3 kpl eri AsOy
19.2.2018	92-16-206-9	3 203	16 015	5	Husbackan Pysäköinti Oy	4 kpl eri AsOy
13.11.2013	92-62-25-6	2 403	15 000	6	5 kpl eri AsOy	NCC Rakennus Oy
1.11.2019	92-871-1-1-M508	2 557	17 771	7	Suomen valtio / Väylävirasto	Vantaan kaupunki
29.9.2010	92-401-6-19	5 654	44 990	8	Yksityinen	Vantaan kaupunki
6.11.2018	92-418-8-56-M601	17 000	170 000	10	Yksityinen (4)	Finavia Oyj
12.5.2015	92-418-5-19-M1	1 000	10 000	10	OY KWH FREEZE AB	Vantaan kaupunki
26.6.2013	92-871-1-1-M501	8 912	96 570	11	Suomen valtio / Väylävirasto	Vantaan kaupunki
1.6.2011	92-401-6-217	2 166	28 876	13	Suomen valtio / Väylävirasto	Vantaan kaupunki
2.10.2015	92-424-3-16-M503	15 000	441 000	29	Yksityinen (2)	Recycle Star Oy
20.8.2010	92-66-200-6-M504	4 573	177 070	39	Vantaan kaupunki	Koy Vantaan Honkatalo
25.2.2015	92-15-407-1	3 347	130 000	39	Ruukkukujan autopaikat	Vantaan kaupunki
12.10.2017	92-94-1-1, 92-94-2-1, 92-94-3-1	8 508	390 517	46	Vatrotalot 5 Oy, Koy	Per.yht.lukuun
18.6.2021	92-22-12-2	1 148	52 820	46	2 kpl eri AsOy	Koy V.Lincolninaukion Pysäköinti
18.11.2020	92-94-9903-21-M501, 92-94-9901-0-M508	2 021	121 260	60	Vantaan kaupunki	Koy Vantaan Kärry
30.11.2023	92-93-34-7	4 302	322 650	75	St1 Oy	Vantaan kaupunki
29.6.2017	92-407-2-430-M502, 92-407-11-109-M501, 92-407-11-85-M501	20 890	1 671 200	80	Vantaan kaupunki	Koy V. Autoairport
6.2.2014	92-60-75-7, 92-60-75-2	4 294	936 000	218	Vantaan kaupunki	Suomen Osatontti II Ky
18.11.2013	92-12-202-17, 92-12-202-15	5 664	1 260 255	223	Vantaan kaupunki	VAV Yhtymä Oy
28.12.2011	92-94-19-27	2 143	500 000	233	SATO Oyj	Vantaan kaupunki
30.11.2023	92-94-19-1	1 711	425 000	248	St1 Oy	Vantaan kaupunki
22.3.2017	92-91-9901-0-M502	1 053	335 749	319	Vantaan kaupunki	VAV Yhtymä Oy
18.11.2020	92-94-9901-0-M506, 92-94-9901-0-M507	1 398	573 995	411	Vantaan kaupunki	Koy Vantaan Kaara
20.12.2016	92-52-125-6-M501, 92-52-125-7-M501, 92-52-125-19-M501, 92-52-125-20-M501	12 052	9 065 700	752	YIT Suomi Oy	Ålandsbanken tonttirahasto

Virkistysalueiden kaupat Vantaalla: Haimme Maanmittauslaitoksen kauppahintarekisteristä Vantaan alueen kaupat v. 2010–2024, **kaavamääräys V eli virkistysalue**, rakentamaton. Kauppoja löytyi 91 kpl.

- Aineistosta poistettiin 15 kauppaa, joissa mainittiin asuinrakennus tai asuinrakennuspaikka käyttötarkoituksena (kaavamerkinnästä huolimatta). Aineistosta poistettiin 14 kauppaa, jotka olivat kauppahinnaltaan vastikkeettomia.
- V. 2010–2024 kaupat (46 kpl, yli 1.000 m^2): **mediaani 3 €/maa-m^2** ja kvartiiliväli 2–9 €/maa-m^2.

Erityisalueiden kaupat / suojaviheralueiden kaupat Vantaalla: Haimme Maanmittauslaitoksen kauppahintarekisteristä Vantaan alueen kaupat v. 2010–2024, **kaavamääräys E eli erityisalue**, rakentamaton. Kauppoja löytyi 27 kpl. Kaavamääräyksellä E olevat alueet ovat usein suojaviheralueita, mutta joukossa voi olla myös esim. yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevia alueita (ET, osoitettu rakentamista).

- Aineistosta poistettiin 4 kauppaa, joissa mainittiin rakennusoikeus tai joissa kauppa oli vastikkeeton.

- V. 2010–2024 kaupat (20 kpl, yli 1.000 m^2): **mediaani 6 €/maa-m^2** ja kvartiiliväli 3–16 €/maa-m^2 (puolet havainnoista sijoittuu tälle välille).

Katu- ja puistomaan kaupat Vantaalla: Haimme Maanmittauslaitoksen kauppahintarekisteristä Vantaan alueen kaupat v. 2010–2024, **kaavamääräys katu/tori**, rakentamaton. Kauppoja löytyi 146 kpl.

- Aineistosta poistettiin 73 kauppaa, joissa kauppahinta oli 0–1 €. Näissä vastikkeettomissa kaupoissa maapinta-alan suuruusluokka oli keskimäärin 100–1.700 m2 (puolet havainnoista).
- V. 2010–2024 kaupat (73 kpl, yli 1.000 m^2): **mediaani 11 €/maa-m^2** ja kvartiiliväli 4–20 €/maa-m^2 (puolet havainnoista sijoittuu tälle välille).

Alla on vertailun vuoksi kommentoitu Helsingin katu- ja puistomaan hinnoittelukäytäntöä sekä esitetty muutama yksittäishavainto liikennealueiden kaupoista.

Katu- ja puistomaan hinnat Helsingissä: Helsingissä on käytössä katu- ja puistomaan hinnoittelun osalta vyöhykehintakartta.

- Helsingin kaupunki (kiinteistölautakunta) on v. 2016 hyväksynyt katu- ja puistomaan hankinnassa noudatettavat vyöhykehinnat. Kartta koskee katumaan ja muiden yleisten alueiden kuin yleisten rakennusten tonttien hankintaa. Tuoreempaa hintakarttaa ei ole, vaan v. 2016 hintoja käytetään indeksoituina. Yksikköhinnat ovat kalleimmillaan keskustan läheisyydessä 100–150 €/maa-m^2 ja edullisimmillaan Helsingin laita-alueilla 45–50 €/maa-m^2 (indeksoimattomat yksikköhinnat v. 2016 tasossa). Yksikköhintoihin liittyen tulee huomioida, että hintakarttaan liittyy erillinen soveltamisohje, jonka mukaan mm.:
  - Rakennetuilla alueilla tai niiden osien alueella (tosiasialliset tontit) käytetään lähtökohtaisesti kerrointa 1.
  - Muilla rakentamattomilla alueilla (raakamaat) käytetään lähtökohtaisesti kerrointa 0,50 (laajoja viheralueita lukuun ottamatta). Tällöin Helsingin rakentamattomilla alueilla yksikköhinnat ovat kalleimmillaan 50–75 €/maa-m^2 ja edullisimmillaan vajaa 25 €/maa-m^2.

Liikennealueiden kaupat Helsingissä: Alla on esitetty tiedossamme olevia LR-alueiden luovutuksia Helsingissä.

- **Helsinki, Huopalahti (2021):** Helsingin kaupunki teki AsOy Helsingin Orapihlajantie 24 kanssa kiinteistökaupan esisopimuksen 645 m^2 suuruisesta rakentamattomasta määräalasta, joka on asemakaavassa merkitty liikennealueeksi (LR). Myytävällä alueella ja sen läheisyydessä on osittain sijainnut rautatiealue sekä mm. korjaamotoimintaa. Yksikköhinnaksi muodostui **27 €/maa-m^2** eli 17.700 €. Hinta perustui Helsingin kaupungin ja AsOy:n välisiin neuvotteluihin. Kaupungin päätöstiedotteessa on mainittu, että kaupan hinnoittelu noudatti yllä olevaa kaupungin hinnoittelumenetelmää.
- **Helsinki, Pasila (2012):** VR-Yhtymä Oy myi VR Eläkesäätiölle 22,15 ha suuruisen rautatiealueen, joka on asemakaavassa merkitty LR-alueeksi. Yksikköhinnaksi muodostui **54 €/maa-m^2**. Alueella sijaitsi rakennuksia, mm. logistiikan terminaalikeskus. Kyseessä ei siten ollut rakentamaton liikennealue.

Liikennealueiden kaupat Espoossa: Haimme Maanmittauslaitoksen kauppahintarekisteristä Espoon alueen kaupat v. 2010–2023, **kaavamääräys L eli liikennealue**, rakentamaton. Kauppoja löytyi 85 kpl. Kauppoja ei ole käyty yksityiskohtaisemmin yksitellen läpi.

- Kaupoista 14/85 on ollut vastikkeettomia (0–1 €), ja ne poistettiin aineistosta. Lisäksi poistettiin kolme yksikköhinnaltaan poikkeuksellisen kallista kauppaa.
- V. 2010–2024 kaupat (68 kpl): **mediaani 22 €/maa-m²** ja kvartiiliväli 7–100 €/maa-m² (puolet havainnoista sijoittuu tälle välille).
- Jos aineistossa huomioidaan vain kaupat, joissa maa-alueen pinta-ala on ollut yli 1.000 m² ovat yksikköhinnat v. 2010–2024 olleet (22 kpl): **mediaani 10 €/maa-m²** ja kvartiiliväli 0,4–11 €/maa-m².

Yleistä raakamaan arvioinnista

Edellä arviolausunnossa todetusti arvioitavien LR-alueiden arvoa voidaan mielestämme lähestyä myös **raakamaan** arvon kautta. Alla on ensin käsitelty raakamaan arviointia yleisellä tasolla.

Lakikieli ei tunne raakamaan käsitettä, mutta oikeuskäytännössä käytetään raakamaan määritelmää ja raakamaan arviointia on käsitelty useissa julkaisuissa ja ammattikirjallisuudessa. Perinteisen määritelmän mukaan raakamaa on asemakaavoittamatonta maata, jonka käyttötarkoitus todennäköisesti muuttuu, ja tähän muutokseen liittyy epävarmuus.

Maanmittauslaitoksen julkaisemassa *Raakamaan arviointiohjeessa* on raakamaaksi määritelty alue, jolla:

- on odotusarvoa, joka perustuu käyttötavan muutokseen
- ei ole asemakaavaa
- asemakaavan laatiminen on todennäköistä lähitulevaisuudessa
- ei ole arvokkaita rakennuksia
- tuleva käyttötarkoitus on kaupunkimainen maankäyttö erilaisiin toimintoihin
- vastaisen rakentamisen laji ja tehokkuus eivät ole tarkasti ja varmuudella tiedossa.

Maaoikeus on v. 2012 peräisin olevassa päätöksessään määritellyt raakamaan seuraavasti: Raakamaalla tarkoitetaan sellaista maa- ja metsätalouskäytössä olevaa maata, jolla ei ole merkittäviä välittömiä rakentamismahdollisuuksia, mutta jonka odotetaan sijaintinsa tai maankäytön suunnittelutilanteen perusteella tulevan lähitulevaisuudessa yhdyskuntarakentamisen piiriin ja jolle tästä aiheutuvien rakentamismahdollisuuksien odotusten vuoksi on muodostunut maa- ja metsätalousmaan arvon ylittävää odotusarvoa. Edelleen Maaoikeuden v. 2020 päätöksessä kuitenkin todetaan, että vaikka raakamaan markkina-arvo perustuu edellä todetusti pääasiassa odotuksiin siitä, että alueella aikanaan voidaan myydä tai rakentaa asemakaavan mukaisia tontteja, niin tähän arvoon ei voida sisällyttää sellaista tulevasta kaavoituksesta aiheutuvaa odotusarvon nousua, jollaista lunastuspäätöksen ajankohtana vielä ei ole tapahtunut.

Arvioitavien LR-alueiden tapauksessa niiden alueella on voimassa oleva asemakaava (LR), mutta voimassa olevan yleiskaavan perusteella niihin kohdistuu odotusarvoa käyttötavan muutokseen liittyen. Alueet ovat siis yleiskaavan perusteella muuttumassa/ muutettavissa tulevaisuudessa rakentamiskäyttöön.

Raakamaan hinnoitteluun liittyen voidaan yleisperiaatteena todeta, että mitä vähemmän epävarmuutta raakamaan tonttimaaksi muuttumiselle on, sitä arvokkaampaa raakamaa on. Yleiskaavoituksen tilanne vaikuttaa raakamaan arvoon: yleiskaavassa rakentamiseen tarkoitettu maa on arvokkaampaa kuin muuhun tarkoitukseen (virkistysalue, liikenneväylä) osoitettu maa. Maantietoimituksissa raakamaa-alueet luokitellaan yleensä kahteen hintakategoriaan 1) yleiskaavassa rakentamiseen osoitetut alueet ja 2) yleiskaavassa ei-rakentamiseen osoitetut alueet. Raakamaan hinnanmuodostukseen vaikuttavat kaavoituksellisen tilanteen lisäksi erityisesti etäisyydet kuntakeskukseen ja lähimmille jo asemakaavoitetuille alueille sekä alueen rakennettavuus.

Arvioitavat alueet on yleiskaavassa osoitettu rakentamiseen, mikä vaikuttaa niiden arvoon nostavasti.

Tiedossamme on useampia Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden alle kuuluvan Maaoikeuden tuomioratkaisuja, joissa on myös käsitelty raakamaan arvon muodostumista ja hintatasoa. Näitä ratkaisuja on käsitelty tarkemmin jäljempänä arviolausunnossa.

Raakamaan vertailuhavaintoja

Raakamaan arvioinnissa arvoa voidaan lähestyä sekä toteutuneiden kauppojen että raakamaan hintaa käsittelevien maaoikeuden ratkaisujen kautta. Alla on ensin käsitelty toteutuneita kauppahintahavaintoja.

Raakamaan kaupat Vantaalla (yleiskaava, rakentamaton): Haimme Maanmittauslaitoksen kauppahintarekisteristä Vantaan alueen kaupat v. 2010–2024, rajauksella **yleiskaava** ja rakentamaton alue. Kauppoja löytyi 17 kpl. Kaupat on esitetty alla olevassa taulukossa hintajärjestyksessä.

- Aineistosta poistettiin 1 kauppa, jossa kauppahinta oli käytännössä vastikkeeton.
- V. 2010–2024 kaupat (16 kpl): **mediaani 6 €/maa-m²** ja kvartiiliväli 3–11 €/maa-m².

Vantaa, kaupat 2010–2024, raakamaa-alue, yleiskaava, rakentamaton

Pvm	Kiinteistötunnus	m2	€	€/ maa-m2	Myyjä	Ostaja
9.7.2013	92-418-4-87-M602	2 100	2 000	1	Yksityinen	Yksityinen
25.10.2013	92-416-4-111-M601	600	1 000	2	Yksityinen (4)	Yksityinen (2)
24.9.2019	92-406-1-48-M602, 92-406-4-70-M604	81 720	164 000	2	Yksityinen	Vantaan kaupunki
24.4.2019	92-418-6-48	16 335	33 000	2	Kampin Redem Oy	Vantaan kaupunki
3.5.2019	92-424-4-20-M607	753	2 190	3	Kuolinpesä	Vantaan kaupunki
29.3.2011	92-406-1-49	61 414	220 000	4	Yksityinen	Vantaan kaupunki
28.4.2014	92-418-4-21-M601	474	2 370	5	Yksityinen	Yksityinen (2)
15.9.2011	92-416-4-159	2 650	15 000	6	Yksityinen, Kuolinpesä	Vantaan kaupunki
14.5.2014	92-410-2-10	53 300	390 000	7	Yksityinen (5)	Hyvinkään Tieluiska Oy
18.12.2017	92-401-17-14-M603	62 751	459 200	7	Kuolinpesä (2)	Vantaan kaupunki
10.8.2020	92-418-4-144, 92-418-4-145	16 240	154 280	10	Yksityinen	Vantaan kaupunki
22.9.2014	92-409-6-193-M1	1 395	14 861	11	Yksityinen	Yksityinen
13.12.2017	92-409-8-0, 92-413-2-8, 92-409-6-9	479 840	5 839 982	12	Koy Vantaan Erikas	Vantaan kaupunki
11.12.2012	92-410-13-28	28 259	380 000	13	Yksityinen	Helsingin kaupunki
29.6.2012	92-410-4-41	45 576	780 000	17	Yksityinen	Helsingin kaupunki
13.10.2014	92-405-1-811-M608	2 400	50 500	21	Yksityinen	Yksityinen

Raakamaan kaupat Vantaalla (yleiskaava, vain arvottomia rakennuksia): Haimme Maanmittauslaitoksen kauppahintarekisteristä Vantaan alueen kaupat v. 2010–2024, rajauksella **yleiskaava** ja vain arvottomia rakennuksia. Kauppoja löytyi 2 kpl. Yksikköhinnat olivat 3 ja 8 €/maa-m^2.

Vantaa, kaupat 2010–2024, raakamaa-alue, yleiskaava, vain arvottomia rakennuksia

Pvm	Kiinteistötunnus	m2	€	€/ maa-m2	Myyjä	Ostaja
11.9.2024	92-404-6-283	177 404	470 000	3	Yksityinen	Vantaan kaupunki
21.11.2014	92-409-5-23, 92-409-5-31, 92-409-5-38, 92-409-5-52	29 480	250 000	8	Casatino Oy	Vantaan kaupunki

Maaoikeuden ratkaisuja Vantaalla:

Alla on esitetty kaksi tiedossamme olevaa viime vuosien maaoikeuden ratkaisua Vantaan alueelta.

- **Tuomio 30.4.2024 (Dnro M23/85532), Westerkullan kartanon palsta:** Asia koski Vantaan kaupungin lunastamaa Westerkullan kartanoalueeseen kuulunutta noin 10,6 ha suuruista palstaa. Alue sijaitsee Kaakkois-Vantaalla, aivan Helsingin kaupungin rajalla. Lunastettava alue oli asemakaavassa osoitettu suojaviheralueeksi (EV), lähivirkistysalueeksi (VL), urheilu- ja virkistyspalveluiden alueeksi (VU) ja vesialueeksi (W). Yleiskaavassa alue oli osoitettu lähivirkistysalueeksi (VL) ja urheilu- ja virkistyspalveluiden alueeksi (VU). Lunastustoimikunnan alkuperäinen hinnoittelupäätös pysyi tuomiossa ennallaan: muuhun kuin rakentamiseen osoitetut alueet oli lunastustoimikunta hinnoitellut 3,90 €/maa-m^2 ja maaoikeus arvioi vertailuhinnaksi 3,60 €/maa-m^2.

  Alla on lisäksi esitetty sellaisia nostoja ja lainauksia tuomiosta, jotka koskevat yleisemminkin raakamaan arviointia ja hintatasoa Vantaalla.

  Lunastustoimikunta oli käyttänyt vertailukauppoina 24 kauppaa v. 2020–2023 (raakamaata eli asemakaava-alueen ulkopuolinen rakentamaton yli 0,5 ha alue, joka ei muodosta erillistä rakennuspaikkaa). Näissä pääosin ostajana oli ollut Vantaan kaupunki. ”Kauppahinnat sellaisista kohteista, jotka yleiskaavassa oli osoitettu rakentamiseen, olivat vaihdelleet 5,67–9,50 €/maa-m^2 ollen keskiarvoltaan 7,88 €/maa-m^2 ja mediaaniltaan 8,00 €/maa-m^2. Kauppahinnat sellaisista kohteista, jotka yleiskaavassa oli osoitettu muuhun kuin rakentamiseen, olivat vaihdelleet 2,69–3,67 €/maa-m^2 ollen keskiarvoltaan 2,23 €/maa-m^2 ja mediaaniltaan 2,45 €/maa-m^2.”

  ”Raakamaamarkkinoille tyypillistä on, että kunnan asema on merkittävä ja kunnat ovatkin pääasiallisia raakamaan ostajia.”

- **Tuomio 30.10.2020 (Dnro M20/20311), Saraksen tila:** Asia koski Vantaan kaupungin lunastamaa noin 43,4 ha suuruista määräalaa ns. Saraksen tilasta. Lunastettava alue oli maa- ja metsätalousmaata, jonka kautta kulki muutamia yksityisteitä. Alueella ei ollut voimassa asemakaavoja. Noin 60 % alueesta oli yleiskaavassa osoitettu pientaloalueeksi sekä 40 % lähivirkistysalueeksi, urheilu- ja virkistyspalvelujen alueeksi ja tieliikenteen alueeksi. Lunastustoimikunnan alkuperäinen hinnoittelupäätös pysyi tuomiossa ennallaan: **yleiskaavan A4-alueet 10,50 €/maa-m^2**, yleiskaavan VU-alueet 4,50 €/maa-m^2 ja L, VL ja EV-alueet 1,00–3,00 €/maa-m^2.

Alla on lisäksi esitetty sellaisia suoria lainauksia tuomiosta, jotka koskevat yleisemminkin raakamaan arviointia ja hintatasoa Vantaalla.

”Kunnan harjoittaman maa- ja maankäyttöpolitiikan vaikutuksesta johtuu, että raakamaan hinnat läheisten ja monilta olosuhteiltaan saman kaltaisten kuntienkin välillä voi poiketa toisistaan. Tämän vuoksi raakamaan arvioinnissa tulee pääsääntöisesti käyttää kysymyksessä olevan kunnan alueella tehtyjä raakamaakauppoja. Jo tämän vuoksi nyt [ratkaistavana olevana tapauksessa], kun Vantaalla on tehty markkinalähestymistavan soveltamiseen riittävä määrä vertailukelpoisia raakamaakauppoja, ei Espoon ja Helsingin alueilla tehtyjä kauppoja tule ottaa huomioon.”

”Lunastustoimikunta oli käyttänyt vertailukauppoina 16 kauppaa v. 2017–2020 sekä yhtä kauppaa v. 2014, joissa kaikissa Vantaan kaupunki oli joko ostajana tai käyttänyt etuosto-oikeuttaan. Näistä 9 kauppaa oli koskenut yleiskaavassa pääosin rakentamiseen varattuja alueita, joissa kauppahinnat olivat vaihdelleet 4,54–15,28 €/maa-m^2 ollen keskiarvoltaan 10,28 €/maa-m^2. Loput 8 kauppaa olivat koskeneet yleiskaavassa muuhun kuin rakentamiseen osoitettuja alueita ja niissä kauppahinnat olivat vaihdelleet 1,34–2,34 €/maa-m^2 ollen keskiarvoltaan 1,91 €/maa-m^2.”

”Lunastustoimikunta oli lisäksi todennut, että Vantaalla raakamaan hintaa koskeneissa maaoikeuden tuomioissa -- oli arvioitu yleiskaavassa tehokkaaseen rakentamiseen osoitetun raakamaan hintatasoksi 10–20 €/maa-m^2, tavanomaiseen rakentamiseen osoitetun raakamaan hintatasoksi 6–13 €/maa-m^2 ja muuhun kuin rakentamiseen osoitetun raakamaan hintatasoksi 1–6 €/maa-m^2.”

Maantietoimituksia Espoossa: Alla on esitetty tiedossamme olevia maantietoimituksissa määrättyjä korvauksia Espoon alueelta.

- Espoossa Tuomarilassa v. 2018 suoritetussa maantietoimituksessa (nro 2017-564007), joka koski Valtatie 1:n (Turunväylä) parantamista välillä Tuomarila-Nihtisilta, määrättiin korvaukseksi yleiskaavassa ei-rakentamiseen varatusta raakamaasta 7 €/maa-m^2 ja rakentamiseen varatusta raakamaasta **14 €/maa-m^2**.
- Espoossa Keilaniemessä v. 2017 suoritetussa maantietoimituksessa (nro 2015-511530), joka koski Kehä I:n (mt101) parantamista välillä Länsiväylä (kt51) - Tapiolantie, määrättiin korvaukseksi yleiskaavassa ei-rakentamiseen varatusta raakamaasta 13 €/maa-m^2 ja pientalorakentamiseen varatusta maasta **26 €/maa-m^2**.
- Espoossa Matinkylässä v. 2015 suoritetussa maantietoimituksessa (nro 2013-463134), joka koski kantatie 51 (Länsiväylä) tiejärjestelyjä liittyen Länsimetroon ja Matinkylän eritasoliittymän (Piispansilta) itäramppeihin, määrättiin korvaukseksi yleiskaavassa ei-rakentamiseen varatusta raakamaasta 10 €/maa-m^2 ja rakentamiseen varatusta raakamaasta **22 €/maa-m^2** välillä Suomenoja – Kehä II. Korvaus määritettiin v. 2013 hintatasossa.

Edellä olevien perusteella Espoossa korvaukset ei-rakentamiseen varatusta maasta ovat olleet noin puolet yleiskaavassa rakentamiseen varattujen alueiden korvauksista.

Arvioitavien LR-alueiden markkina-arvo

Yhteenvetona edellä esitetyistä vertailutiedoista voidaan todeta seuraavaa:

- Liikennealueiden kaupat Vantalla (L, yli 1.000 m^2): **mediaani 13 €/maa-m^2** ja kvartiiliväli 5–78 €/maa-m^2
- Virkistysalueiden kaupat Vantaalla (V, yli 1.000 m^2): **mediaani 3 €/maa-m^2** ja kvartiiliväli 2–9 €/maa-m^2.
- Erityisalueiden kaupat / suojaviheralueiden kaupat Vantaalla (E, yli 1.000 m^2): **mediaani 6 €/maa-m^2** ja kvartiiliväli 3–16 €/maa-m^2.
- Katu- ja puistomaan kaupat Vantaalla (G, yli 1.000 m^2): **mediaani 11 €/maa-m^2** ja kvartiiliväli 4–20 €/maa-m^2.
- Katu-, puisto- ja muiden yleisten alueiden hinnat Helsingissä: vyöhykehintakartan hinnat rakentamattomille raakamaa-alueille **27–91 €/maa-m^2** (indeksoidut hinnat).
- Raakamaan kaupat Vantaalla (yleiskaava, rakentamaton): **mediaani 6 €/maa-m^2** ja kvartiiliväli 3–11 €/maa-m^2.
- Maantietoimituksia Espoossa: rakentamiseen varatut raakamaat **14–26 €/maa-m^2**.
- Maaoikeuden päätöksiä Vantaalla: tehokkaaseen rakentamiseen osoitetut raakamaat **10–20 €/maa-m^2**, tavanomaiseen rakentamiseen osoitetut raakamaat **6–13 €/maa-m^2** ja muuhun kuin rakentamiseen osoitetut raakamaat **1–6 €/maa-m^2**.

Arvioitavat alueet on yleiskaavassa osoitettu pieneltä osin C-alueeksi sekä A/TP ja TY (yleiskaava kumottu osittain) alueiksi. Myöhemmin esitettävissä skenaarioissa Vantaan kaupunki on hahmotellut alueelle sijoittuvaa rakentamisen määrää ja se on pääosin A/TP yleiskaavamerkinnän mukaisesti asumista /työpaikkoja. Näkemyksemme mukaan alueen markkina-arvo on alhaisempi kuin tehokkaaseen asumiseen osoitetun alueen arvo ja sijoittuu tavanomaiseen rakentamiseen osoitetun raakamaan arvon yläkvartiiliin. Kumotun yleiskaavan osalta oletamme alueen tulevan rakentamisen piiriin, mutta todennäköisemmin työpaikkarakentamiseen.

Edellä olevan perusteella arvioimme LR-alueiden markkina-arvoksi 11,00 €/maa-m^2.

Yhteenveto markkina-arvosta nykyisten asemakaavojen käyttötarkoituksilla

Edellä olevan perusteella yhteenvetona voidaan todeta seuraavaa:

- T-3 rakennusoikeuden yksikköhinnaksi arvioimme 150 €/kem^2
- LR-alueiden maaneliön yksikköhinnaksi arvioimme 11 €/maa-m^2

Lähtötietojen perusteella arvioitavien alueiden kokonaisuuden markkina-arvoksi muodostuu noin 5.000.000 €.

Kokonaisuuden markkina-arvo (arviointi voimassa olevan asemakaavan mukaisilla käyttötarkoituksilla)

Asemakaava	Kiinteistötunnus	m2	kem2	€/kem2	€/maa-m2	Markkina-arvo (€)
T-3 tontti	92-66-18-1	7 199	4 319	150		647 850
T-3 tontti	92-66-18-2	16 368	9 821	150		1 473 150
T-3 tontti	92-408-1-128 ma / (92-66-20-5)	19 195	11 517	150		1 727 550
LR-alue	92-871-1-14	15 593			11	171 523
LR-alue	92-408-1-281	87 287			11	960 157
Yhteensä		145 642	25 657			4 980 230

2. Arviointi yleiskaavan mukaisilla käyttötarkoituksilla

Edellä arviolausunnossa todetusti arvioitavat yksikköhinnat ovat seuraavat:

- Asumisen rakennusoikeuden yksikköhinta €/kem^2
  (yleiskaava A/TP, oletus asumisen sallivasta vahvasta asemakaavasta)
- Työpaikkarakentamisen rakennusoikeuden yksikköhinta €/kem^2
  (yleiskaava A/TP tai TY, oletus työpaikkarakentamisen sallivasta vahvasta asemakaavasta)

Asumisen rakennusoikeuden arviointi

Yleiskaavan merkintä ”A / Asuinalue” tarkoittaa kaavamerkintöjen mukaan sitä, että alue varataan monipuoliseen asumiseen. Asuinrakennusten tyyppiä ei ole tarkasti määritetty kaavamerkinnöissä. Yleisesti voidaan kuitenkin todeta, että yleiskaavan eritasoiset asumista sallivat kaavamerkinnät ovat: C Kaupunkikeskustan alue, AC Kaupunkikeskustan asuinalue, A Asuinalue, AP Pientalovaltainen asuinalue ja AT Kyläalue. A-alueelle sijoittuva asuminen voi siis käsityksemme mukaan olla asuinkerrostaloja, kytkettyä asumista sekä mahdollisesti myös pientaloja (ei kuitenkaan varsinaisesti pientaloalue).

Arvioinnin yhteydessä käytössämme ei ole ollut tarkempaa tietoa tulevan asuinrakennusoikeuden laadusta ja tyypistä. Käsityksemme mukaan kaikki alueelle sijoittuva asuinrakennusoikeus ei ole vapaarahoitteista, vaan osa tulee toteuttaa tuettuna asumisena.

Alla on esitetty vertailutietoja lähialueiden AK-rakennusoikeudesta sekä ARA:n kerrostalotonttien vähimmäishinnat.

AK-rakennusoikeuden vertailuhavaintoja

Alla on esitetty tiedossamme olevia AK-rakennusoikeuden havaintoja Tikkurilasta ja sen lähialueilta Jokiniemestä, Viertolasta ja Hiekkaharjusta v. 2016–2023. Tikkurilasta ja sen itäpuolelta Jokiniemestä on havaintoja suuruusluokassa **730–970 €/kem^2**. Viertolasta (Tikkurilan itäpuolelta) ja Hiekkaharjusta (Tikkurilan pohjoispuolelta) on muutamia vanhempia havaintoja luokassa **700–900 €/kem^2**. AK-rakennusoikeuden hintoihin liittyen tulee huomioida, että markkinatilanne on muuttunut voimakkaasti v. 2022–2024 välillä.

AK-rakennusoikeuden havaintoja Vantaalla

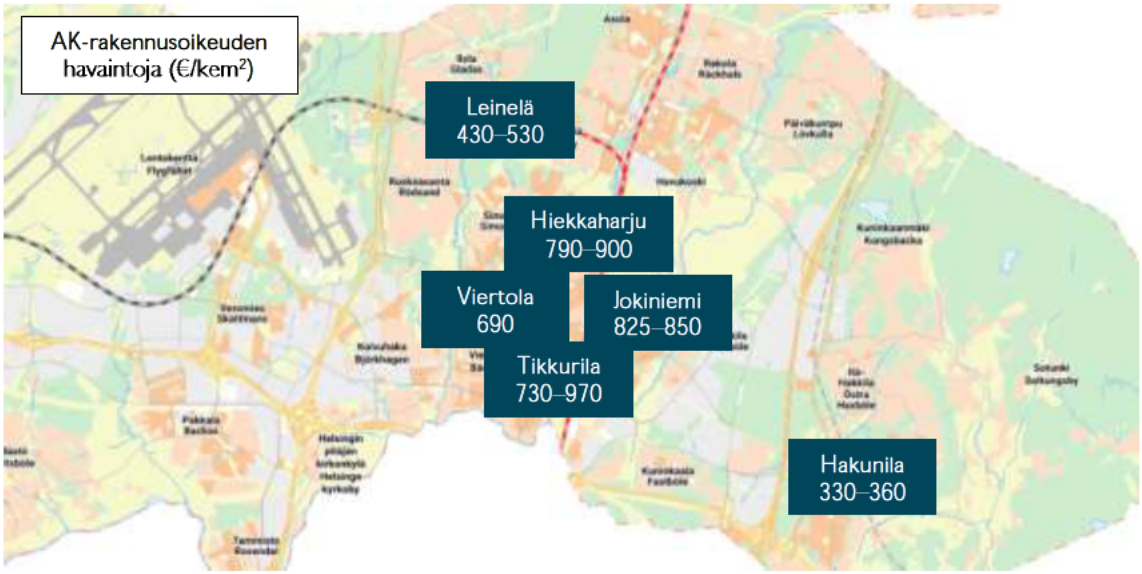
Vuosi	Kaupunginosa	Osoite	Rak.oik. (kem2)	€/kem2	Luovuttaja
TIKKURILA					
2023	Tikkurila	Neilikkatie 17a	2 436	967	AsOy V. Akva (VRP Rakennuspalvelut Oy)
2023	Tikkurila	Neilikkatie 17a	2 285	967	AsOy V. Neito (VRP Rakennuspalvelut Oy)
2022	Tikkurila	Silkkitehtaantie 4	1 189	841	Koy Kielotie 1–3 Vantaa
2022	Tikkurila	Kielotie 34c	1 421	760	VVO Vuokratalot Oy
2021	Tikkurila	Kielotie 34c	6 579	728	VVO Vuokratalot Oy
2021	Tikkurila	Esikkotie 3	6 056	888	Vantaan kaupunki
2020	Tikkurila	Kielotie 15e	4 900	896	AsOy V. Stuiveri (Peab)
Esisop. 2018	Tikkurila	Kielotie 15	20 002	887	Senaatti-kiinteistöt ja kaupunki
2016	Tikkurila	Tikkurilan kirkkokortteli	–	900–920	Vantaan kaupunki
JOKINIEMI					
2017	Jokiniemi	Jokiniemenkuja 3, 5 ja 7	4 800	825	Senaatti-kiinteistöt
2017	Jokiniemi	Maanviljelijänkuja 9	2 500	850	Senaatti-kiinteistöt
VIERTOLA					
2016	Viertola	Talvikkitie 38	8 000	688	Jatke Uusimaa
HIEKKAHARJU					
2021	Hiekkaharju	Vanha Sahatie 18	3 600	903	Suomen Asuntoyhtymä Oy
2020	Hiekkaharju	Vanha Sahatie 18	3 600	767	Koy Sahatien Kruunu
2018	Hiekkaharju	Talkootie 1	2 160	787	Vantaan kaupunki

Lisäksi alla on esitetty AK-rakennusoikeuden havaintoja muilta läheisiltä edullisemman hintaluokan alueilta Hakunilasta (pääosin **330–360 €/kem²**), Koivuhaasta (**400–560 €/kem²**), Koivukylästä (**500 €/kem²**) ja Leinelästä (**430–530 €/kem²**) v. 2016–2024.

AK-rakennusoikeuden havaintoja Vantaalla

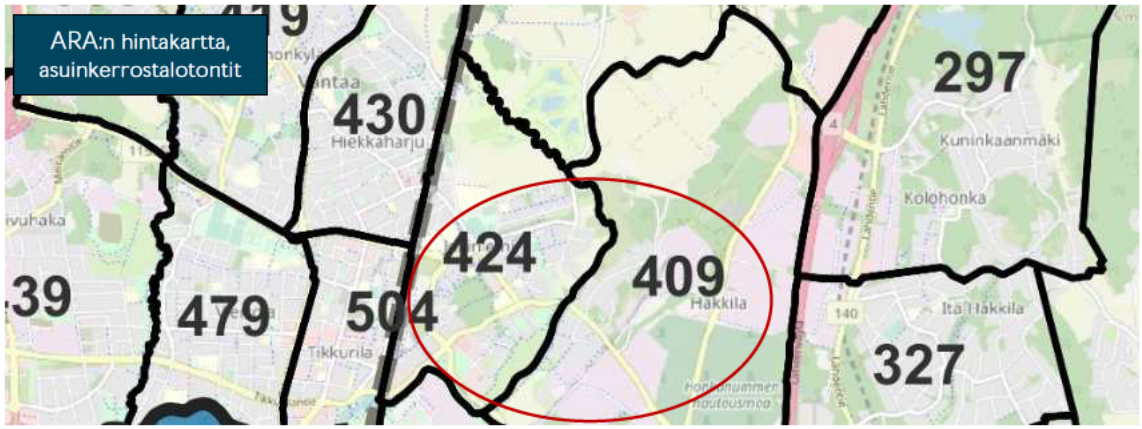
Vuosi	Kaupunginosa	Osoite	Rak.oik. (kem2)	€/kem2	Luovuttaja
HAKUNILA					
2023	Hakunila	Raudikkokuja 8a ja 8b	6 250	362	Koy Vantaan Kärry (Sato)
2023	Hakunila	Kaskelantie 23	3 300	338	AsOy V. Selleri (YIT)
2023	Hakunila	Kaskelantie 21	3 150	338	AsOy Porkkana (YIT)
2022	Hakunila	Saagatie 14 ja 16	1 800 ja 3 600	Kilpailun pohjahinta 370 (ei tarjouksia)	Vantaan kaupunki
2021	Hakunila	Hakunilantie 38b	2 460	617	AsOy Hakunilan Heporinne
2021	Hakunila	Raudikkokuja 1	2 810	362	Koy V. Kaara (Sato)
2021	Hakunila	Raudikkokuja 1	2 800	362	Koy V. Kaara (Sato)
2020	Hakunila	Kaskelantie 11	2 700	343	Vantaan kaupunki
2016	Hakunila	Kaskelantie 8–12 & 21–23	4 750, 6 450	330 & 305	Senaatti-kiinteistöt
KOIVUHAKA					
2020	Koivuhaka	Peltolantie 44	4 100	Vuokraus 550	Vantaan kaupunki
2018	Koivuhaka	Puutarhatie 11	3 600	552	Vantaan kaupunki
2018	Koivuhaka	Nukenkaulus 1	2 200	558	Vantaan kaupunki
2016	Koivuhaka	Puutarhatie 9	3 900	400	Vantaan kaupunki
KOIVUKYLÄ					
2019	Koivukylä	Asolanväylä 14	6 315	500	Asolantien Liikekiinteistö Oy (Elite Rahastoh.)
LEINELÄ					
2022	Leinelä	Leinelänkaari 3	4 950	Varaus 762	Vantaan kaupunki
2020	Leinelä	Auringonkehrä 5	3 520	510	Vantaan kaupunki
2020	Leinelä	Leineläntie 10	2 530	526	Vantaan kaupunki
2019	Leinelä	Leinelänkaari 1b	3 740	514	Vantaan kaupunki
2019	Leinelä	Leinelänkaari 5	3 190	510	Vantaan kaupunki
2017	Leinelä	Leineläntie 5	3 540	450	Vantaan kaupunki
2017	Leinelä	Leinelän puistotie 12	5 350	435	Vantaan kaupunki
2017	Leinelä	Leinelänkaari 21	4 836	433	Vantaan kaupunki

Kokonaiskuvan muodostamiseksi alla olevassa karttakuvassa on esitetty yllä mainittuja alueita ja niiden AK-rakennusoikeuden keskimääräinen toteutunut hintataso (€/kem²).

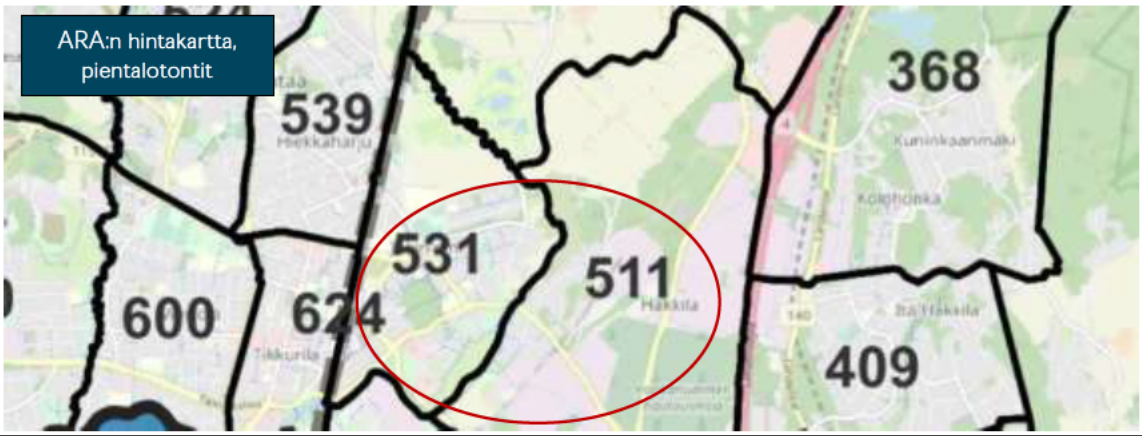

ARA-rakennusoikeuden yksikköhinnat

Alla on esitetty ARA:n asuintonttien enimmäishintakartat v. 2024. Arvioitavilla maa-alueilla (Jokiniemen ja Hakkilan kohdalla) **asuinkerrostalotonttien** ARA-yksikköhinnat ovat **409–424 €/kem²**.

Arvioitavilla maa-alueilla (Jokiniemen ja Hakkilan kohdalla) **pientalotonttien** ARA-yksikköhinnat ovat **511–531 €/kem²**.

Arvioitavien alueiden asuinrakennusoikeuden markkina-arvo

Asuinrakennusoikeuden markkina-arvoa arvioidessamme, näkemyksemme lähtökohtana on:

- Alueella on voimassa vahva asemakaava
- Rakentaminen on pääosin kerrostalovaltaista, pieneltä osin kyseeseen voi tulla rivitalo / erillistalorakentaminen
- Noin 70 % rakentamisesta on vapaarahoitteista ja 30 % tuettua (ARA-hintaista) tuotantoa
- Nykyinen markkinatilanne asuinrakentamisessa on vaikea ja erityisesti vapaarahoitteisen tuotannon aloitusten määrä on laskenut yli 90 % vuoden 2021 tasosta. Toteutuneesta hintatason laskusta on hyvin vähän vertailutietoja, mutta yksittäisten kauppojen perusteella hintatasossa on kalleimmilla alueilla voinut tapahtua jopa 20 %:n arvojen lasku. Edullisemmilla alueilla ero aikaisempaan tonttien hintatasoon on näkemyksemme mukaan noin 0-10 %.
- Osa alueesta sijoittuu Tikkurilan alueelle ja lähiympäristöön, joka on yksikköhinnaltaan arvokkaampaa (oletus 20 % sijoittuu tälle alueelle, vapaarahoitteisen tuotannon keskihinta noin 825-850 €/kem^2 ja tuetun tuotannon keskihinta noin 450 €/kem^2)
- Arvioimme mukaan noin 80 % asuinrakennusoikeudesta sijoittuu edullisemmalle hinta-alueelle, painottuen pohjoiseen. Olemme laskelmissa käyttäneet tämän alueen vapaarahoitteisen asuinrakennusoikeuden keskihintana noin 525-550 €/kem^2 ja tuetun tuotannon keskihintana 400 €/kem^2.
- Edellä mainituilla perusteilla asuinrakentamisen keskimääräiseksi markkina-arvoksi muodostuu 530-550 €/kem^2.

Arviointihetkellä

Edellä olevan perusteella arvioimme asuinrakennusoikeuden keskimääräiseksi tasoksi suuruusluokkaa 540 €/kem^2 (yleiskaava, oletus vahvasta asemakaavasta).

Työpaikkarakentamisen rakennusoikeuden arviointi

Edellä arviolausunnossa arvioitiin asemakaavoitettujen T-3 tonttien yksikköhinnaksi 150 €/kem^2. Näkemyksemme mukaan vastaava taso pätee myös arvioitavien yleiskaava-alueiden kohdalla (oletus vahvasta asemakaavasta).

Edellä olevan perusteella arvioimme työpaikkarakentamisen rakennusoikeuden markkina-arvoksi 150 €/kem^2 (yleiskaava, oletus vahvasta asemakaavasta).

Tulevat rakennusoikeuden määrät yleiskaava-alueella

Kaupunki on toimittanut arviointia varten lähtötietoina Vantaan kaupungin yleiskaavoituksen laatimat arviot tulevasta rakennusoikeuden määrästä. Skenaarioita on laadittu kaksi. Skenaario 1 perustuu nykyisen yleiskaavan mukaiseen jakoon sekä alueisiin A/TP ja TY. Nykyinen TY-alue olisi kuitenkin kaupungin mukaan mahdollisesti toteutettavissa (yleiskaavasta poiketen) myös A/TP-kaavamerkinnän mukaisesti, sillä ympäröivä muu maankäyttö on kaavamerkinnän A/TP kaltaista. Skenaariossa 2 on tämän perusteella oletettu, että koko arvioitava alue olisi A/TP-aluetta. Alla on esitetty skenaarioiden yksityiskohdat tarkemmin.

Kaupungin skenaario 1. Nykyinen yleiskaava:

- Osa A/TP-aluetta ja osa TY-aluetta
- Asuminen 57.038 kem^2 + työpaikat 32.033 kem^2 = yht. 89.070 kem^2

Kaupungin skenaario 1. Nykyinen yleiskaava

	A/TP	TY	yht.
Pinta-ala (m2)	101 400	36 166	137 566
Tehokkuusluku	1,25	0,60	
Korttelimaan osuus (%)	0,60	0,60	
Rakennusoikeus (kem2)	**76 050**	**13 020**	**89 070**
Asumisen osuus kerrosalasta (%)	0,75	0,00	
Työpaikkojen osuus kerrosalasta (%)	0,25	1,00	
Asumisen kerrosala (kem2)	**57 038**	**0**	**57 038**
Työpaikkakerrosala (kem2)	**19 013**	**13 020**	**32 033**
Asukasmäärä	1 141	0	1 141
Työpaikkamäärä	190	130	320
Asumisväljyys	50		
Työpaikkaväljyys	100	100	

Kaupungin skenaario 2. Koko alue kaupungin ehdotuksen mukaista A/TP-aluetta:

- Osa A/TP-aluetta ja osa TY-aluetta
- Asuminen 57.038 kem^2 + työpaikat 32.033 kem^2 = yht. 103.175 kem^2

Kaupungin skenaario 2.
Koko alue kaupungin ehdotuksen mukaista A/TP-aluetta

	A/TP	yht.
Pinta-ala (m2)	137 566	137 566
Tehokkuusluku	1,25	
Korttelimaan osuus (%)	0,60	
Rakennusoikeus (kem2)	**103 175**	**103 175**
Asumisen osuus kerrosalasta (%)	0,75	
Työpaikkojen osuus kerrosalasta (%)	0,25	
Asumisen kerrosala (kem2)	**77 381**	**77 381**
Työpaikkakerrosala (kem2)	**25 794**	**25 794**
Asukasmäärä	1 548	1 548
Työpaikkamäärä	258	258
Asumisväljyys	50	
Työpaikkaväljyys	100	

Kaupunki on pyytänyt Catellalta näkemystä realistisesta rakennusoikeuden määrästä kyseessä oleville yleiskaava-alueille. Tässä yhteydessä haluamme huomauttaa, että Catellan arviointiasiantuntijat eivät ole kaavoittajia ja sen vuoksi kyse on nimenomaan näkemyksestä.

Olemme seuraavassa esittäneet vertailutietoina Malmin lentokentän alueen, Tikkurilan alueen sekä Espoon Keran ja Suurpellon alueiden kaavarunko-/kaavasuunnitelmia ja niissä käytettyjä aluetehokkuuksia. Kaikki tiedot on kerätty julkisista lähteistä ja niihin on voinut tulla muutoksia, jotka eivät ole tiedossamme.

Malminkentän alue, Helsinki (kaavarunko 2015-16)

Alue suunnitellaan noin 25.000 asukkaalle, kerrosalatavoite on 1.350.000 kem^2, josta 1.100.000 kem^2 on asuinrakentamista ja 250.000 kem^2 on toimitilarakentamista sekä palveluita.

Alueen pinta-ala on noin 330 ha ja **aluetehokkuus noin 0,41.**

Malmin lentokenttä, Kiitotien korttelit, Helsinki

Kiitotienkortteleista suunnitellaan koko Malminkentän alueen keskustaa.

Alueelle suunnitellaan noin 353.100 kem^2 asumista (n. 9000 asukasta) ja kaikkiaan kerrosalaa 392.000 kem^2.

Alueen pinta-ala on 370.037 m^2 ja **aluetehokkuus on 1,06.**

Tikkurilan kaavarunko (2020-)

Mitoitus mahdollistaa 10 000 uutta asukasta ja tavoitella 4 000 uutta työpaikkaa vuoteen 2040 mennessä. Nykytilanteeseen verrattuna tämä merkitsee asukasmäärän kaksinkertaistumista ja työpaikkamäärän kasvua noin 40 prosentilla. Asukasmäärä kasvaisi siten 21.000:een ja työpaikkamäärä 13.500:een, ja **aluetehokkuus nykyisestä 0,5:stä tulevaisuuden 0,8:aan.**

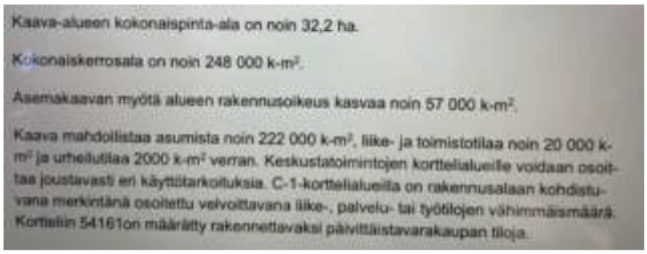
Tikkurilan väritehtaan alue

Alueelle tavoitellaan 3.500 – 4.500 asukasta ja 2.500-3.000 työpaikkaa.

Alueen pinta-ala on noin 40 ha ja **aluetehokkuustavoite noin 0,6 – 0,7.**

Yleiskaavassa alue on pääosin A/TP -merkinnällä ja pieneltä osin C sekä keskialueella kaavamerkintä on VL.

Suunnitelmien mukaan A/TP-alueen maankäytöstä 25 % on muuta kuin asumista tai palveluja.

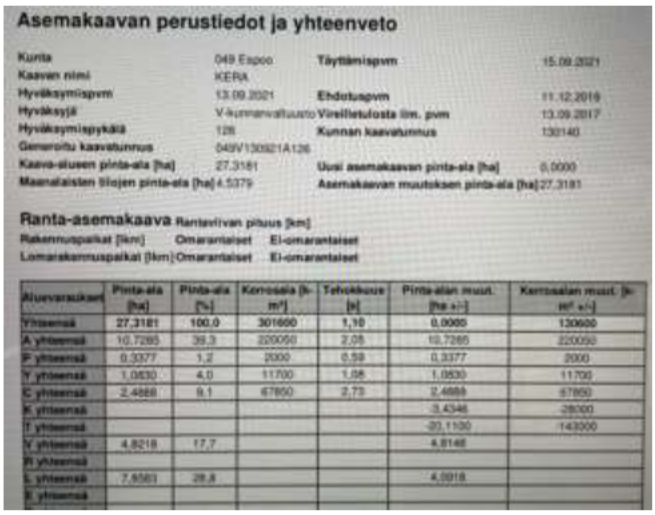
Kaava-alueen kokonaispinta-ala on noin 32,2 ha.

Kokonaiskerrosala on noin 248 000 k-m².

Asemakaavan myötä alueen rakennusoikeus kasvaa noin 57 000 k-m².

Kaava mahdollistaa asumista noin 222 000 k-m², liike- ja toimistotilaa noin 20 000 k-m² ja urheilutilaa 2000 k-m² verran. Keskustatoimintojen korttelialueille voidaan osoittaa joustavasti eri käyttötarkoituksia. C-1-korttelialueilla on rakennusalaan kohdistuvana merkintänä osoitettu velvoittavana liike-, palvelu- tai työtilojen vähimmäismäärä. Korttelin 54161on määrätty rakennettavaksi päivittäistavarakaupan tiloja.

Espoon Keran alueella, rautatien pohjoispuolella alueen 32,2 ha suunniteltu (kaava ei ole vielä lainvoimainen) **aluetehokkuus on 0,77.**

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	049 Espoo	Täyttämispvm	15.09.2021
Kaavan nimi	KERA		
Hyväksymispvm	13.09.2021	Ehdotuspvm	11.12.2019
Hyväksyjä	V-kaupunginvaltuusto	Vireilletulosta tiim. pvm	13.09.2017
Hyväksymispykälä	128	Kunnan kaavatunnus	130140
Generoitu kaavatunnus	049V130921A126		
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	27,3181	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	0,0000
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]	4,5379	Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	27,3181

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

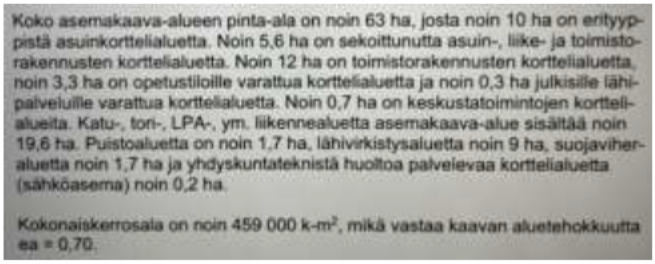
Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Aluevarauksen	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Korrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Korrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	27,3181	100,0	301600	1,10	0,0000	130600
A yhteensä	10,7265	39,3	220050	2,05	10,7265	220050
P yhteensä	0,3377	1,2	2000	0,59	0,3377	2000
Y yhteensä	1,0830	4,0	11700	1,08	1,0830	11700
C yhteensä	2,4888	9,1	67950	2,73	2,4888	67950
K yhteensä					-3,4346	-28000
T yhteensä					-20,1130	143000
V yhteensä	4,8218	17,7			4,8146	
R yhteensä						
L yhteensä	7,8583	28,8			4,0018	
E yhteensä						

Espoossa Keran alueen n. 27,3 ha **aluetehokkuus on 1,1.**

Alueelle on suunniteltu lähinnä asumista ja sitä palvelevia toimintoja (P ja Y), ei toimitiloja.

Koko asemakaava-alueen pinta-ala on noin 63 ha, josta noin 10 ha on erityyppistä asuinkorttelialuetta. Noin 5,6 ha on sekoittunutta asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta. Noin 12 ha on toimistorakennusten korttelialuetta, noin 3,3 ha on opetustiloille varattua korttelialuetta ja noin 0,3 ha julkisille lähipalveluille varattua korttelialuetta. Noin 0,7 ha on keskustatoimintojen korttelialueita. Katu-, tori-, LPA-, ym. liikennealuetta asemakaava-alue sisältää noin 19,6 ha. Puistoaluetta on noin 1,7 ha, lähivirkistysaluetta noin 9 ha, suojaviheraluetta noin 1,7 ha ja yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevaa korttelialuetta (sähköasema) noin 0,2 ha.

Kokonaiskerrosala on noin 459 000 k-m², mikä vastaa kaavan aluetehokkuutta ea = 0,70.

Espoossa Suurpellon alueen (63 ha) **aluetehokkuus on 0,7.**

Catellan näkemys:

- Tikkurila on Vantaan keskeisintä aluetta ja yllä esitetyn kaavarungon mukaan aluetehokkuutta on suunniteltu nostettavaksi siellä tasoon 0,8. Arvioitavan alueen pohjoispäädystä on Tikkurilan rajalle noin 2 km. => Yleiskaavassa tarkasteltavaa aluetta ei ole merkitty keskustatoimintojen alueeksi, joten mielestämme sen aluetehokkuuden tulee jäädä selvästi Tikkurilan aluetehokkuutta alhaisemmalle tasolle. Skenaariossa 1 aluetehokkuus on 0,65 ja skenaario 2:ssa 0,75. Näkemyksemme mukaan skenaario 2:n aluetehokkuus on liian korkea.
- Tikkurilan Väritehtaan alueen suunniteltu aluetehokkuus on 0,6-0,7 ja alue on pääosin A/TP aluetta yleiskaavassa. Väritehtaan alueen suunniteltu aluetehokkuus vastaisi Skenaario 1:n tehokkuutta, mutta näkemyksemme mukaan Väritehtaan alue on kuitenkin hieman keskeisempää aluetta kuin tarkasteltava alue.
- Kun vertaa Malmin, Suurpellon ja Keran alueiden aluetehokkuuksia, niin mitä suuremmasta alueesta on kyse, niin sitä alhaisemmaksi aluetehokkuus muodostuu

esim. Malminkentän alue 330 ha / 0,41 ja toisaalta Keran alue 27,4 ha / 1,1 (ei toimitiloja).

- Olemme myös tarkastelleet Vantaan alueella suunniteltua asukasmäärää / maa-m2:
  - Tikkurilan alue: 0,018 asukasta + työpaikkaa /maa-m^2
  - Väritehtaan alue; 0,015 – 0,018 as+tp/maa-m^2
  - Skenaario 2; 0,013 as+tp / maa-m^2
  - Skenaario 1; 0,011 as+tp / maa-m^2
- Ottaen huomioon kohteen sijainti, suunnitellut asukas- ja työpaikkamäärät sekä yleiskaavan merkintä A/TP, niin skenaario 1 on mielestämme mahdollinen.

Arvion tarkkuus

Kiinteistön käyvän arvon määrittämisen tarkkuus riippuu kohteen luonteesta ja sen kaltaisista kiinteistöistä tehtävien kauppojen volyymistä (vertailuhinta-aineiston laajuus ja luotettavuus, markkinoiden toimivuus). Arvion tarkkuus on hieman tavanomaista heikompi, johtuen alueen suuresta koosta ja sijainnista hintatasoltaan erilaisilla alueilla, suuruusluokkaa +/– 10 - 15 %.

MARKKINA-ARVO

Edellä esitetyn perusteella arvioimme kohteen (Santaradan maa-alueet, voimassa olevan asemakaavan mukaisten käyttötarkoitusten mukaan) velattomaksi markkina-arvoksi arvopäivänä 22.9.2024 seuraavaa:

Kokonaisuuden markkina-arvo (arviointi voimassa olevan asemakaavan mukaisilla käyttötarkoituksilla)

Asemakaava	Kiinteistötunnus	m2	kem2	€/kem2	€/maa-m2	Markkina-arvo (€)
T-3 tontti	92-66-18-1	7 199	4 319	150		647 850
T-3 tontti	92-66-18-2	16 368	9 821	150		1 473 150
T-3 tontti	92-408-1-128 ma / (92-66-20-5)	19 195	11 517	150		1 727 550
LR-alue	92-871-1-14	15 593			11	171 523
LR-alue	92-408-1-281	87 287			11	960 157
Yhteensä		**145 642**	**25 657**			**4 980 230**

Lisäksi arvioimme yleiskaavan mukaisten käyttötarkoitusten A/TP ja TY rakennusoikeuksien markkina-arvon yksikköarvoksi arvopäivänä 22.9.2024 seuraavaa:

- Yleiskaavan alue A/TP, rakennusoikeuden markkina-arvo 540 €/kem^2
- Yleiskaavan alue TY (alueen 2020 yleiskaava on osittain kumottu, mutta arvioinnissa ko. aluetta käsitellään TY yleiskaavamerkinnän mukaisesti), rakennusoikeuden markkina-arvo 150 €/kem^2

ARVION SUORITTI

CATELLA PROPERTY OY
Arviointi & konsultointi
Helsinki 22.9.2024

[redacted]

[redacted]
Arviointipalvelun johtaja, DI, LKV
Auktorisoitu kiinteistöarvioija (AKA), yleisauktorisoitu
Keskuskauppakamarin hyväksymä kiinteistönarvioitsija (KHK)

[redacted]
Arviointiasiantuntija, DI, LKV
Auktorisoitu kiinteistöarvioija (AKA), yleisauktorisoitu
Keskuskauppakamarin hyväksymä kiinteistönarvioitsija (KHK)

LISÄTIEDOT

Lisätietoja tästä arviosta antaa [redacted].

7 Vuoden 2023 arviointikertomuksesta aiheutuneet toimenpiteet

VD/1405/00.03.00.00/2024

PT/MR/AT/EJ

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Lautakunnan on myös hankittava tilintarkastuskertomuksessa kohdistetuista muistutuksista asianomaisten selvitykset ja kaupunginhallituksen lausunto sekä tehtävä tämän jälkeen oma päätösehdotuksensa valtuustolle niistä toimenpiteistä, joihin tilintarkastuskertomus, siinä tehdyt muistutukset sekä hankitut selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Tarkastuslautakunta laatii vuosittain kaupunginvaltuustolle tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä luovutettavan arviointikertomuksen. Arviointikertomus on yhteenveto arviointimuistioista ja tilinpäätöksen johdosta tehtävistä havainnoista ja arvioista kyseistä toiminta- ja varainhoitovuotta koskien. Valtuustokauden päättyessä laadittavassa arviointikertomuksessa tarkastellaan myös valtuustokauden tavoitteiden toteutumista mukaan lukien taloussuunnittelukauden tavoitteiden yleinen linja.

Tarkastuslautakunnan laatima Vantaan kaupungin arviointikertomus vuodelta 2023 merkittiin tiedoksi kaupunginvaltuuston kokouksessa 20.5.2024 § 3 ja se lähetettiin kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus päätti 3.6.2024 § 5 lähettää valtuuston päätöksen ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Talouden ja strategian palvelualue on pyytänyt toimialoilta ja eräiltä kaupunkistrategia ja johto -toimialan palvelualueilta selvitykset niitä koskevista arviointikertomuksen kohdista. Lautakuntakäsittelyssä toimialojen selvitykset ovat olleet seuraavasti: kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 5, kaupunkiympäristölautakunta 3.9.2024 § 5, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 10.9.2024 § 7 sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta 17.9.2024 § 6.

Talouden ja strategian palvelualue on koostanut lautakuntien sekä kaupunkistrategia ja johto -toimialan omien vastuualueidensa osalta antamista selvityksistä yhteenvedon, jossa on käsitelty arviointikertomuksen tiivistelmässä ja sisältökohdissa esiintuodut aiheet. Lautakuntien selvitykset kokonaisuudessaan ovat toisena liitteenä.

Arviointikertomus on asian liitteenä.

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 12

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) hyväksyä liitteenä oleva selvitys vuoden 2023 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä, ja
b) esittää se kaupunginhallituksen selvityksenä tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja teki liitteen Selvitys vuoden 2023 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä kohtaan Selvitykset tiivistelmä kohtaan 11 sekä johtopäätöksiin s. 85–86 ja suosituksiin s. 86 **”**Talous ja strategia” -osuuden loppuun seuraavan lisäyksen:

Keravan kaupunginhallituksen, Vantaan kaupunginhallituksen ja hyvinvointialueen hallituksen ja johtavien viranhaltijoiden tapaaminen järjestettiin 1.10.2024. Hyvinvointialue aikoo esittää kaupungeille sopimuspohjaisen neuvottelukunnan perustamista.

Päätös:
Hyväksyttiin täydennetty esitys.

_____

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä tiedoksi liitteenä oleva selvitys vuoden 2023 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä.

Liitteet:
- Selvitys vuoden 2023 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä kh 7.10.2024 § 12
- Lautakuntien selvitykset arviointikertomuksesta vuodelta 2023
- Arviointikertomus 2023

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
Talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Yhteenveto vuoden 2023 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä

Tässä yhteenvedossa on vastaukset arviointikertomuksen tiivistelmäkohtiin (kohdat 1–14) sekä johtopäätöksiin ja suosituksiin.

Toimialojen vastaukset on kirjoitettu ao. kohtien jälkeen. Yhteenvedon lopussa ovat tavoitekohtaiset sitoviin tavoitteisiin annetut selvitykset.

Arviointikertomuksen tiivistelmän huomioihin sekä johtopäätöksiin ja suosituksiin esitetään annettavaksi seuraavat selvitykset

Tarkastuslautakunta:
1. Kaupunki asetti 41 tavoitetta vuodelle 2023. Näistä 83 prosenttia raportoitiin kokonaan tai osittain toteutuneeksi. Toteutumatta jäi muun muassa koulukiusaamiseen vähentämiseen, opiskelijoiden hyvinvoinnin tilaan, lukutaidon kehittymiseen sekä työttömyyden vähentämiseen liittyviä tavoitteita. Näitä tavoitteita jäi kokonaan toteutumatta myös vuonna 2022. Konserniyhteisöille asetetut tavoitteet toteutuivat kokonaisuutena paremmin kuin vuotta aiemmin.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 1 sekä johtopäätöksiin s. 14, 17 ja 20 ja suosituksiin s. 17 (sitovien tavoitteiden tavoitekohtaiset selvitykset lopussa kohdassa sitovat tavoitteet):

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että tulevaisuudessa panostetaan raportoinnin täsmällisyyteen ja mittareiden ajantasaisuuteen. Yhtenä haasteena on se, että kouluterveyskysely toteutetaan vain joka toinen vuosi, kuten myös monet muut kaupungin kyselyt. Kouluterveyskyselyllä on kuitenkin pitkät perinteet, ja se toimii edelleen keskeisenä työkaluna. Herää kysymyksen siitä, onko 79 strategista tavoitetta liian paljon.

Hyvinvoinnin mittaaminen muilla kuin kouluterveyskyselyillä saattaa olla haastava, ja sopivien mittareiden kehittäminen vaatisi henkilöstöresurssia, jotta hyvinvointitiedonkeruuta voisi johdonmukaisesti kehittää. Lapsilta ja nuorilta kerättävän hyvinvointitiedon keräämisessä tulee myös huomioida eettiset näkökulmat, jotta tiedon kerääminen on turvallista, oikeudenmukaista ja kunnioittava osallistujille. Lisäksi mittareiden sovittaminen lukuvuoden aikatauluihin on hankalaa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:
Toimialan selvitys on tavoitekohtaisesti kohdassa sitovat tavoitteet.

Kaupunkiympäristön toimiala:
Vuonna 2023 valtuuston asettamista 41 sitovasta tavoitteesta 12 oli vastuutettu ensisijaisesti kaupunkiympäristön toimialalle. Tavoitteiden tilinpäätösraportoinnin mukaan näistä 2 toteutui täysin, 7 osittain ja 3 ei lainkaan. Tarkastuslautakunta oli yhtä mieltä kaupunkiympäristön toimialan raportointivastuulla olleiden tavoitteiden toteutumisesta kaikkien muiden paitsi tavoitteen 3.4 osalta. Tähän otetaan alla kantaa erikseen.

Vuoden 2022 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta huomautti muutaman kaupunkiympäristön toimialan vastuulla olevan tavoitteen mittaroinnin selkeydestä. Antamassaan selvityksessä kaupunkiympäristön toimiala yhtyi tarkastuslautakunnan näkemykseen ja totesi pyrkivänsä jatkossa kehittämään mittareitaan yhä kuvaavammiksi. Nyt käsillä olevassa vuoden 2023 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta ei ole kiinnittänyt huomiota yhdenkään kaupunkiympäristön toimialan tavoitteen mittarin selkeyteen, vaikka se edelleen on löytänyt

epätäsmällisyyksiä tai puutteita muista mittareista. Näin ollen kaupunkiympäristön toimialan voidaan katsoa onnistuneen pyrkimyksessään.

Konsernipalvelut:
Yhtiöiden vuositavoitteita päivitetään vuonna 2025 vastaamaan syksyllä 2024 päivitettäviä yhteisökohtaisia omistajapoliittisia linjauksia. Sen lisäksi tavoitteiden asettamisessa otetaan huomioon merkittävien yhtiöiden vastuullisuusohjelmat, ja niiden perusteella johdetaan merkittäville yhtiöille keskeisimmät vastuullisuustavoitteet. Tavoitteiden toteutumista seurataan osana tytäryhtiöiden osavuosi- ja vuosiraportointia kolmannesvuosittain. Raportoinnissa pyydetään tytäryhtiöitä raportoimaan korjaavista toimenpiteistä, mikäli tavoitteiden toteutuminen on epävarmaa.

Talous ja strategia:
Tavoitteiden raportoinnin selkeyttä ja täsmällisyyttä kehitetään myös jatkossa. Jo tavoitteita ja mittareita valmisteltaessa on syytä myös jatkossa varmistaa, että tavoite, mittari ja siten myös raportointi kohtaavat eli mittari mittaa oikeaa asiaa tavoitteen seurannan kannalta ja raportointi vastaa mittaria.

Tarkastuslautakunta:
2. Vantaan kaupungin ja kaupunkikonsernin taloudelliset tulokset olivat ylijäämäisiä vuonna 2023. Hyvää taloudellista tulosta pohjustivat verokertymää kasvattaneet kertaluontoiset erät. Kaupungin talous on viime vuosina kehittynyt suotuisasti. Tulevaisuudessa kuntatalouteen liittyy lukuisia epävarmuustekijöitä, jotka voivat heikentää talouden tasapainoa.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 2 sekä johtopäätöksiin s. 26, 30, 33 ja 36

Talous ja strategia:
Vantaan vuoden 2023 tilinpäätös toteutui lähes alkuperäisen talousarvion mukaisena vuosikatteen ollessa 162,0 milj. euroa ja tilikauden tuloksen päätyessä 50,1 milj. euroa ylijäämäiseksi. Toimintatuotot alittivat alkuperäisen talousarvion 10,9 milj. eurolla ja ylittivät muutetun talousarvion 20,8 milj. eurolla. Ylitys johtuu pääosin maankäyttö- ja kehittämiskorvauksista, ELY:n maksamista korvauksista pakolaislapsista, valtion muista avustuksista sekä rakennusten vuokratuotoista. Toimintakulut ylittivät alkuperäisen talousarvion 18,5 milj. eurolla ja alittivat muutetun talousarvion 13,3 milj. eurolla. Muutetussa talousarviossa huomioitiin mm. varhaiskasvatuksen henkilöstön vuokrauskulujen kasvu sekä palvelusetelikustannukset, kunnossapidon ja kiinteistönhoidon kustannukset sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu. Erityisesti henkilöstömenot alittivat alkuperäisen talousarvio, mutta toisaalta palveluiden ostoihin kirjautuva työvoiman vuokrauksen kustannukset ylittivät alkuperäisen talousarvion.

Vuoden 2023 verotulot ylittivät alkuperäisen talousarvion noin 28,7 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 2,7 milj. eurolla. Valtionosuudet alittivat alkuperäisen talousarvion 1,3 milj. eurolla ja ylittivät muutetun talousarvion noin 2,0 milj. eurolla. Kunnallisveron toteuma ylitti alkuperäisen talousarvion 18,2 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 1,2 milj. eurolla. Yhteisöverotulon kertymä ylitti alkuperäisen talousarvion 7,3 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 2,3 milj. eurolla. Vuoden 2023 alusta voimaan astuneen hyvinvointialueuudistuksen vuoksi kunnallisveroprosenttia laskettiin 12,64 prosenttiyksiköllä ja yhteisöverotuottoja noin kolmanneksella. Tämän vuoksi kunnallisverotilitykset laskivat koko maassa 52,5 prosenttia ja yhteisöverot 33,4 prosenttia vuoteen 2022 verrattuna. Kaupungin vuoden 2023 kunnallisverotuloja samoin kuin yhteisöverotuloja korottivat hyvinvointialueuudistukseen liittyvät ns. verohännät. Tämä tarkoittaa sitä, että osa kunnallisveroista tilitettiin kaupungille vielä vanhan kunnallisveroprosentin mukaisesta ja osa yhteisöveroista vanhalla jako-osuudella. Kiinteistöveroihin hyvinvointialueuudistus ei vaikuttanut ja

ne ylittivät alkuperäisen talousarvion 3,1 milj. eurolla ja alittivat muutetun talousarvion 0,9 milj. eurolla. Rahoitustuottoja ja -kuluja toteutui vuonna 2023 yhteensä 17,7 milj. euroa, talousarviossa yhteenlasketuiksi rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi oli arvioitu 12,0 milj. euroa. Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2023 yhteensä 111,8 milj. euroa, joka oli 1,0 milj. euroa talousarviossa arvioitua enemmän.

Talousarvion investointien tuloarviota pienennettiin 1,5 milj. eurolla ja menoarviota kasvatettiin 31,9 milj. eurolla vuoden 2023 aikana. Menokorotukset tehtiin kiinteän omaisuuden (+16 milj. euroa), julkisen käyttöomaisuuden (+15,2 milj. euroa) sekä rakentamisen (+2,7 milj. euroa) hankeryhmiin. Vuoden 2023 toteutuneet bruttoinvestointimenot olivat yhteensä 166,8 milj. euroa jääden 28,8 milj. euroa alle talousarvion. Suurin alitus oli rakentamisinvestoinneissa, jotka alittivat muutetun talousarvion 22,8 milj. eurolla erityisesti toteutusajankohtien siirtymisen sekä toteutuneiden hankkeiden ennakoitua pienempien kustannusten vuoksi. Talousarviossa 2023 arvioitiin 1,7 milj. euron nettolainanlyhennykseen. Kaupungin pitkäaikaista lainakantaa pystyttiin lyhentämään vuoden 2023 aikana noin 5,5 milj. eurolla.

Tarkastuslautakunta:
3. Kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden valvontajärjestelmä muodostuu ulkoisesta ja sisäisestä valvonnasta. Ulkoinen valvonta on riippumaton kunnan organisaatiosta ja toimivasta johdosta. Sisäinen valvonta on johdon ja hallinnon työväline sekä osa johtamisjärjestelmää. Sisäisen tarkastuksen suorittamien tarkastusten osalta sisäisen valvonnan arvioidaan kokonaisuutena olevan kaupungissa keskimäärin hyvällä tasolla. Annettujen suositusten toteuttamisessa on paikoin parantamisen varaa.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 3 sekä johtopäätöksiin s. 41–42 ja suosituksiin s. 42

Sisäinen tarkastus:
Sisäinen tarkastus toteaa, että sisäisen tarkastuksen organisaatio muodostuu viidestä vakanssista, jotka kaikki on täytetty. Organisaatioon kuuluu tarkastusjohtajan lisäksi neljä sisäistä tarkastajaa. Tarkastuslautakunta on suositellut, että riittävät sisäisen tarkastuksen resurssit tulee turvata. Nykyisillä viiden henkilön ammattitaitoisilla resursseilla voidaan tällä hetkellä toteuttaa riittävässä laajuudessa sisäistä tarkastusta koko kaupunkikonsernissa ja huolehtia sisäisen tarkastuksen vastuulla olevien väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavaan tulleiden ilmoitusten paikkansapitävyyden selvittämisestä.

Kuntademokratia:
Kuntademokratian palvelualue toteaa, että riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan periaatteet on juuri päivitetty ja hyväksytty kaupunginvaltuustossa. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan prosessien kehittämistä jatketaan sekä koulutetaan toimialoja ja palvelualueita riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan merkityksestä ja toteutuksesta. Kaupunginvaltuuston edellyttämänä kaupungille tullaan laatimaan ohjelma korruption ehkäisyyn.

Tarkastuslautakunta:
4. Kaupungin viestinnällä on tärkeä rooli tiedon jakamisessa, kaupunkistrategian arvojen ja tavoitteiden välittäjänä sekä kaupungin maineen ja vetovoimaisuuden edistäjänä. Viestinnän saavutettavuuden ja vaikuttavuuden parantamiseen kiinnitetään kaupungissa koko ajan huomiota. Valmistelussa olevalla maineohjelmalla ohjataan viestinnän suunnittelua ja toteutusta kaupungissa sekä kehitetään pitkäjänteisesti Vantaan mainetta ja vetovoimaa.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 4 sekä johtopäätöksiin s. 48–49 ja suosituksiin s. 49

Viestintä:
Kaupungin viestinnän saavutettavuuden parantaminen on viestinnän jatkuva ja tärkeä kehityskohde. Vantaan tärkeimmän viestintäkanavan eli kaupungin verkkosivujen saavutettavuutta on parannettu jatkuvasti ja verkkosivujen saavutettavuus onkin erittäin hyvällä tasolla (92/100 WCAG 2.1 AA -tason vaatimuksilla). Verkkosivujen saavutettavuuden parantamiseksi on tänä vuonna mm selkeytetty sivuston navigaatiota ja kiinnitetty erityisesti huomiota sivustolla käytettävään selkeään yleiskieleen. Lisäksi verkkosivustolle on rakennettu selkokielinen sivusto vantaa.fi/selkosuomi, jossa kerrotaan mm. kaupungin palveluista ja päätöksenteosta selkokielellä. Lisäksi sivustolla on otettu käyttöön konekääntäjä, joka kääntää verkkosivujen tekstit yli sadalle kielelle.

Vantaa voitti toukokuussa 2024 kuntaviestinnän SM-kultaa kaupungin selkokielisen viestinnän kehittämisestä. Vantaa nosti selkokielen yhdeksi viralliseksi viestintäkielekseen vuonna 2023. Selkokielisen verkkosivuston lisäksi Vantaa tekee tiivistä yhteistyötä Vantaan Sanomien julkaiseman Selkovantaalaisen kanssa. Selkovantaalainen on ensimmäinen selkokielinen paikallislehti Suomessa. Lisäksi viestintä järjestää kaupungin henkilöstölle vuosittain selkokielen koulutuksia. Niihin on osallistunut yli 120 työntekijää. Kaupungin selkokielistä viestintää laajennetaan ja kehitetään edelleen.

Kaupungin häiriö- ja kriisiviestintäohje päivitetään vuoden 2024 aikana. Ohjeen päivityksessä otetaan erityisesti huomioon Vantaan monimuotoinen ja monikielinen väestö ja sen saavuttaminen myös kriisitilanteissa.

Viestinnän ja markkinoinnin pitkäaikainen ja kokonaisvaltainen maineohjelma tähtää Vantaan vetovoiman ja pitovoiman parantamiseen viestinnän ja markkinoinnin keinoin. Maineohjelma laadittiin vuonna 2023 ja sen toteutus käynnistettiin tänä vuonna. Maineohjelman kärkiteemat – turvallisuus, viihtyisyys, yhteisöllisyys ja elinvoima – ohjaavat kaupungin viestinnän ja kaupunkimarkkinoinnin toiminnansuunnittelua. Kaupunkitasoinen viestinnän johtoryhmä ohjaa maineohjelman johtamista ja kehittämistä. Maineohjelman käytännön toteutusta varten perustettiin lisäksi kaupunkilaajuinen sisältöstudio, joka ohjaa kaupungin viestinnän yhteistä tekemistä ja seuraa viestinnän vaikuttavuutta. Maineohjelman toteutus jatkuu ja sen ohjaavuutta kehitetään edelleen osana viestinnän ja markkinoinnin yhteistä toiminnansuunnittelua.

Tärkeä keino nostaa esille Vantaan vahvuuksia on Vantaan strategisten kärkihankkeiden onnistunut viestintä ja markkinointi. Kärkihankkeet - Vantaan ratikka, osaamiskampus, Kuusijärvi ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo - ovat kiinnostavia vantaalaisia vahvuuksia, joiden viestintä ja markkinointi parantavat myös kaupungin vetovoimaa ja pitovoimaa. Kaikille kärkihankkeille on perustettu kaupunkitasoiset viestintäryhmät, joiden tehtävänä on suunnitella ja toteuttaa hankkeiden yhteistä viestintää ja markkinointia.

Tarkastuslautakunta:
5. Valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista. Omistajaohjauksella kaupunki pyrkii ohjaamaan yhtiöitä siten, että niiden toiminnassa otetaan huomioon kaupunkikonsernin kokonaisetu. Hyvinvointialueuudistus on vaikuttanut merkittävästi konserniomistusten kokonaisuuteen. Omistusten kokonaisuutta arvioidaan jatkossa siten, että se on kaupungin jäljellejäänyttä palvelutuotantoa tukeva. Konserniomistusten kokonaissuunnitelmaan sisältyy konserniyhtiöiden myyntejä sekä muita yhtiöjärjestelyjä.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 5 sekä johtopäätöksiin s. 52 ja suosituksiin s. 53

Konsernipalvelut:
Konserniohjetta, omistajapoliittisten linjausten yleistä osaa ja cg-ohjetta on päivitetty henkilöstö- ja konsernipalveluiden organisaatiomuutoksen takia. Lisäksi ohjeistuksiin on tehty muita teknisiä päivityksiä.

Konserniomistusten kokonaissuunnitelma päivitetään vuoden 2025 aikana, kun omistajapoliittisten linjausten yleinen osa ja yhteisökohtaiset linjaukset on päivitetty vuoden 2024 loppuun mennessä. Konserniyhteisöille asetettavat vuositavoitteet johdetaan päivitetyistä yhteisökohtaisista omistajapoliittisista linjauksista.

Hankintalain uudistukseen liittyvän sidosyksikkösääntelyn muutosten osalta kaupunki on huolehtinut edunvalvonnasta tekemällä yhteistyötä työryhmässä kuntia edustavan Kuntaliiton sekä muiden pks-kaupunkien kanssa. Kevään aikana kuntaliiton edustaja on koonnut PKS kaupunkien näkemyksiä ennen työryhmän kokoontumisia ja työryhmän kokousten jälkeen on sovittu yhdessä jatkotoimenpiteistä sekä tuotettu tausta-aineistoa Kuntaliiton edustajalle. Vantaan kaupungin konserniohjauksen päällikkö on pitänyt alustuspuheenvuoron TEM:in sidosyksikköhankintoja ja 10 % omistusosuusrajaa koskeneessa tilaisuudessa 17.4.2024. Tilaisuuden jälkeen Vantaan konserniohjaus on yhdessä kuutoskaupunkien edustajien kanssa jättänyt kirjalliset kommentit tilaisuudessa esitettyyn. Kommenteissa on tuotu esiin sidosyksikkösääntelymuutosten ongelmia suurten kaupunkien näkökulmasta. Edunvalvontatyö asiassa jatkuu syksyllä 2024.

Tarkastuslautakunta:
6. Toimitilainvestointeja ohjataan ja hallitaan palveluverkkosuunnittelulla. Palveluverkkosuunnittelussa ennakoidaan erilaisten palvelutarpeeseen vaikuttavien taustatekijöiden, maankäytöllisten ratkaisujen ja kaupungin omien linjausten vaikutukset tulevaisuuden palvelu- ja toimitilatarpeisiin. Palvelu- ja toimitilatarpeet tarkennetaan vuosittain, jolloin on mahdollisuus reagoida muutostarpeisiin.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 6 sekä johtopäätöksiin s. 56

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että toiminta on arviointikertomuksen mukaista. Jatkossakin tulee toimia niin, että investointisuunnittelua tehdään kytkettynä palveluverkkosuunnitteluun. Vuotuinen tarkastelu on tärkeää, jotta säilytetään mahdollisuus huomioida muutokset tila- ja palvelutarpeissa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa, että toimialalla palveluverkkosuunnittelua on tehty pohjautuen valtuuston hyväksymään palveluverkkosuunnitelmaan. Jotkin toimitilainvestoinnit ovat siirtyneet eteenpäin. Palveluverkon tarkastelua tehdään toimitilainvestointiesitysten yhteydessä vuosittain.

Kaupunkiympäristön toimiala:
Vantaalla toimitilainvestointeja ohjataan ja hallitaan palveluverkkosuunnittelulla, jolla pyritään ennakoimaan maankäytöllisten ratkaisujen, kaupungin linjausten ja taustatekijöiden muutosten vaikutukset tulevaisuuden palvelutarpeeseen. Taustatekijöiden muutoksia ovat esimerkiksi palveluntuottamisen tavan muutokset, väestönmuutos ja lakimuutokset.

Vaikka palveluverkkosuunnitelma laaditaan kymmeneksi vuodeksi, palveluverkon ja tilatarpeiden muutoksia tarkastellaan vuosittain. Erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja tutkitaan alueellisilla tai palvelukohtaisilla esiselvityksillä. Esiselvitykset antavat selvitysajankohdan tilannekuvan tarkasteltavasta toimitilaverkosta ja investointitarpeista, jolloin toimitilojen investointisuunnittelussa on mahdollista ottaa huomioon palvelutarpeiden ja tilatarpeiden muutokset. Toimitilainvestointiesitykset perustuvat viralliseen väestöennusteeseen, palveluverkkosuunnitelmaan tai esiselvitykseen, ja investointiesitykset tehdään kaikista hankkeista toteuttajatahosta tai –tavasta riippumatta. Toimialat vastaavat investointiesitystensä perusteluista ja mahdollisuudesta tilojen monikäyttöisyyteen.

Talous ja strategia:
Palveluiden tilatarpeiden muutoksia hallitaan säännöllisellä palveluverkkosuunnittelulla ja ratkaisuvaihtoehtoja tutkitaan alueellisilla tai palvelukohtaisilla selvityksillä. Tavoitteena on palvelutarpeiden mukaisen taloudellisesti ja toiminnallisesti tehokkaan sekä monikäyttöisen palveluverkon kehittäminen, mikä vastaa myös kaupungin väestömäärän kasvun aiheuttamaan palvelutarpeen lisääntymiseen.

Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma laaditaan valtuustokausittain. Palveluverkkosuunnitelmassa pyritään luomaan kokonaiskuva muutoksista, jotka voivat vaikuttaa palveluverkon tarpeisiin ja määritellään palveluverkon linjaukset seuraavaksi kymmeneksi vuodeksi. Palveluverkkosuunnitelmassa esitetyt palvelutarpeet tarkennetaan vuosittain päivitetyn asuntorakentamis- ja väestöennusteen sekä muiden havaittujen palvelu- ja toiminnallisten muutostarpeiden perusteella.

Toimitilajohtaminen pyytää toimialoja päivittämään hyväksytyn toimitilainvestointiohjelman tiedot ja arvioimaan toimitilatarpeensa vuosittain. Toimialojen toimitilainvestointiesitykset kootaan yhteen ja arvioidaan esitykset suhteessa talouden raameihin. Luonnos toimialojen investointiesitykseksi tuodaan kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnittelun workshoppeihin toimialojen asiantuntijoiden käsiteltäväksi. Toimitilajohtaminen valmistelee muutostarve-esitykset hankejohtoryhmän käsiteltäväksi. Hankejohtoryhmässä hankkeita priorisoidaan, sovitetaan kaupunginhallituksen päättämään talousarviokehykseen ja päätetään hankkeiden rahoitustavasta. Kaupungin palveluverkko- ja investointisuunnittelua tehdään toimialojen yhteistyönä niin palveluverkkosuunnittelun workshopeissa kuin hankejohtoryhmässä.

Tarkastuslautakunta:
7. Variassa tehdään paljon työtä opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemiseksi ja Varian saamat opiskelija- ja työelämäpalautteet ovat hyvällä tasolla. Aktiiviset toimenpiteet ovat vähentäneet opintojen keskeyttämistä. Hallitusohjelma sisältää useita ammatillista koulutusta koskevia kirjauksia, joiden jatkovalmistelussa Varia pyrkii olemaan aktiivisesti mukana.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 7 sekä johtopäätöksiin s. 62–63 ja suosituksiin s. 63–64

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että Varia on ollut ja tulee jatkossakin olemaan aktiivinen edunvalvontaan liittyvissä kysymyksissä. Toisen asteen koulutuksen palvelualueen johtaja sekä Varian rehtori osallistuvat aktiivisesti pääkaupunkiseudun ammatillisen koulutuksen yhteistyöryhmän toimintaan. Työtä opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemiseksi jatketaan ja samalla huolehditaan siitä, että Varian toiminta kehittyy entisestään. Toimintamalleista hyvinvointialueen kanssa sovitaan osana kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä hyvinvointialueen laajempaa yhteistyön kokonaisuutta.

Tarkastuslautakunta:

8. Varhaiskasvatus on joutunut turvautumaan aiempaa enemmän vuokratyövoiman käyttöön. Kasvaneen sijaistarpeen taustalla vaikuttavat muun muassa rekrytointivaikeudet, merkittävästi lisääntyneet sairauspoissaolot, lasten lisääntyneet tuen tarpeet sekä alle kolmivuotiaiden lasten suuri osuus varhaiskasvatuksessa. Vuokratyövoimaan käytettyjen kustannusten ennakoitua suurempi määrä aiheutti vuodelle 2023 merkittävän lisämäärärahatarpeen. Varhaiskasvatuksessa analysoidaan sijaistarpeen taustasyitä ja pyritään tehokkaisiin korjaaviin toimenpiteisiin.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 8 sekä johtopäätöksiin s. 69–70 ja suosituksiin s. 70

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:
Varhaiskasvatus on raportoinut lautakunnan edellyttämällä tavalla jokaisessa lautakunnan kokouksessa henkilöstökuluista ja vuokratyövoiman käytöstä. Varhaiskasvatuksessa on laadittu ohje henkilöstöresurssin suunnitteluun ja kohdentamiseen päiväkodin johtajien työn tueksi. Tämä sisältää ohjeistukset työvuorosuunnitteluun, toiminnan yllättävissä poissaolotilanteissa sekä vuosilomiin ja päivystysaikoihin liittyvät ohjeistukset. Lisäksi siinä on ohjeistus myös sijaisten tilaamiseen. Varhaiskasvatuksessa luovuttiin lomarahan vaihtamisesta vapaaksi, koska myös tämä on aiheuttanut sijaistarpeita. Henkilöjärjestöt ovat saaneet kommentoida ohjetta ja siitä on keskusteltu toimialan johtoryhmässä ja yhteistoimintaryhmässä.

Tarkastuslautakunta:
9. Kulttuuripalvelut tuottaa ja järjestää monipuolista ja eri kohderyhmille suunnattua kulttuuritoimintaa. Kaupungin omaa toimintaa täydentävät alueen muut kulttuuritoimijat, joiden kanssa kaupunki tekee yhteistyötä. Kulttuuripalvelut tuo kaupunkiin eloa, osallistaa asukkaita ja tarjoaa harrastusmahdollisuuksia. Tällä kaikella on oma merkityksensä syrjäytymisen ehkäisemisessä.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 9 sekä johtopäätöksiin s. 76 ja suosituksiin s. 76

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa, että kulttuuri- ja kirjastopalvelut jatkavat monipuolisten eri väestöryhmät tavoittavien palveluiden kehittämistä ja tarjoamista.

Tarkastuslautakunta:
10. Yleis- ja asemakaavoitus vastaavat kaupunkirakenteen tasapainoisesta ja resurssiviisaasta kehittämisestä tiiviissä yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Kaupunkisuunnittelussa tavoitellaan tasapainoista kokonaisuutta lähipalvelujen, asuntojen ja työpaikkojen kaavoituksen välillä. Eriarvoistumiskehityksen ehkäisemiseksi on tärkeää kehittää tasaisesti eri suuralueita. Asukkailta tulleiden yhteydenottojen perusteella kaavoituksen viestintä ja tiedottaminen eivät panostuksista huolimatta ole riittävässä määrin tavoittaneet alueiden asukkaita. Selkeä ja avoin vuorovaikutus on tärkeää. Tarve viestintä- ja vuorovaikutusosaamiselle korostuu erityisesti lakisääteisen kuulemisen ylittävältä osin.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 10 sekä johtopäätöksiin s. 81–82 ja suosituksiin s. 82

Kaupunkiympäristön toimiala:
Eriytymiskehityksen ehkäisemiseksi kaupunkiympäristön toimialalle laaditaan eriytymiskehityksen tiekarttaa. Tavoitteena on yhden esimerkkialueen kautta löytää toimialan käytössä olevat keinot eriytymiskehityksen korjaamiseen. Työn avulla on tarkoitus määritellä niin tulevaan strategiaan toimialaa koskevia nostoja kuin paikallisia kehittämishankkeita. Työ toteutetaan ns. backcasting-menetelmällä, jossa kolmen Demos Helsingin ohjaaman työpajan kautta haetaan toivottua

tavoitetilaa ja polkua sen saavuttamiseksi. Työ on ohjelmoitu tälle vuodelle, ja sen on tarkoitus valmistua vuoden loppuun mennessä.

Osoitteessa Kielotie 28 sijaitsevan toimitilarakennuksen 2. kerroksen sisäilmaongelmiin on viime syksyn ja kevään kuluessa reagoitu kiinteistöä koskevin tutkimuksin ja korjauksin. Suurimmat tunnistetut puutteet liittyivät ilmanvaihtoon. Kevään aikana ilmanvaihtohormistoa on puhdistettu ja säädetty, ja sisäilmatilannetta on siten parannettu. Lisäksi ilmansuodattimien määrää kerroksessa lisättiin käytäville sijoitetuin laittein. Heti tutkimusten valmistuttua pystyttiin kuitenkin arvioimaan, etteivät tehdyt toimenpiteet riitä varmistamaan pahoista sisäilmaoireista kärsivien työntekijöiden terveellistä työntekoa rakennuksen 2. kerroksessa, ja asemakaavayksikkö sai käyttöönsä uusia tiloja Silkkitehtaan Konttorin 3. kerroksesta.

Tällä hetkellä asemakaavayksikön työntekijöitä sijoittuu sekä Kielotie 28:n 2. kerroksen tiloihin, kaupungintalon tiloihin että Silkin tiloihin. Viidestä asemakaavatiimistä yksi joutuu edelleen järjestämään tiimitapaamisensa joko hybridisti tai kaupungin tilojen ulkopuolella, sillä tiimissä on henkilö, joka ei pysty työskentelemään missään kokeilemassaan kaupungin omistamassa tilassa oireettomasti. Kevään aikana päätettiin myös koko toimialan yhteisiin väistötiloihin muuttamisesta. Lauri Korpisen katu 9:ään valmistuvat uudet tilat saadaan käyttöön ensi vuodenvaihteen tienoilla.

Kaupunkisuunnittelun ja kaavoituksen ajankohtaisista hankkeista vuorovaikutusta ja viestintää kehitetään jatkuvasti. Vuoden 2024 kuluessa on tarkoitus ottaa käyttöön suuraluekohtaiset ajankohtaistilaisuudet kaikilla suuralueilla. Tilaisuudet järjestetään hybridiperiaatteella, jotta mahdollisimman moni voisi osallistua haluamallaan tavalla. Viestinnässä pyritään aina käyttämään monipuolisesti eri kanavia. Käynnistyvistä kaavatöistä tiedotetaan kaavahankkeiden omilla verkkosivuilla, vuosittain kaavoituskatsauksessa, naapureille lähetettävin kirjein, lehti-ilmoituksin ja suuraluekohtaisissa uutiskirjeissä. Käynnissä olevat hankkeet löytyvät myös kartta.vantaa -palvelusta, josta on lisäksi linkki kunkin kaavan verkkosivuille.

Keväällä 2024 julkaistiin keskustojen kehittämissuunnitelmat kaikille avoimina tarinakarttoina. Yksittäisiin kaavahankkeisiin liittyvää vuorovaikutusta jatketaan myös kunkin hankkeen edellyttämissä määrin mm. kaavakävelyitä, vuorovaikutustilaisuuksia ja verkkokyselyitä järjestämällä. Lisäksi keskustelun jälkeen on päädytty säilyttämään kaavoittajien yhteystiedot ja suorat puhelinnumerot mm. kaavahankkeiden verkkosivuilla yhteydenpidon ja kaavoittajien saavuttamisen helpottamiseksi.

Vuorovaikutuksen oikea-aikaisuutta pyritään lisäämään panostamalla kaavahankkeiden käynnistymisvaiheen vuorovaikutusmahdollisuuksien hyvään kuvaamiseen osallistumis- ja arviointisuunnitelmissa. Nyt kehittäminen kohdistuu erityisesti pientaloalueille sijoittuvien hankkeiden vuorovaikutukseen, sillä käytännössä juuri nämä hankkeet tuottavat osapuolten välisiä ristiriitaisia tavoitteita, joista on hyvä päästä keskustelemaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa suunnittelua.

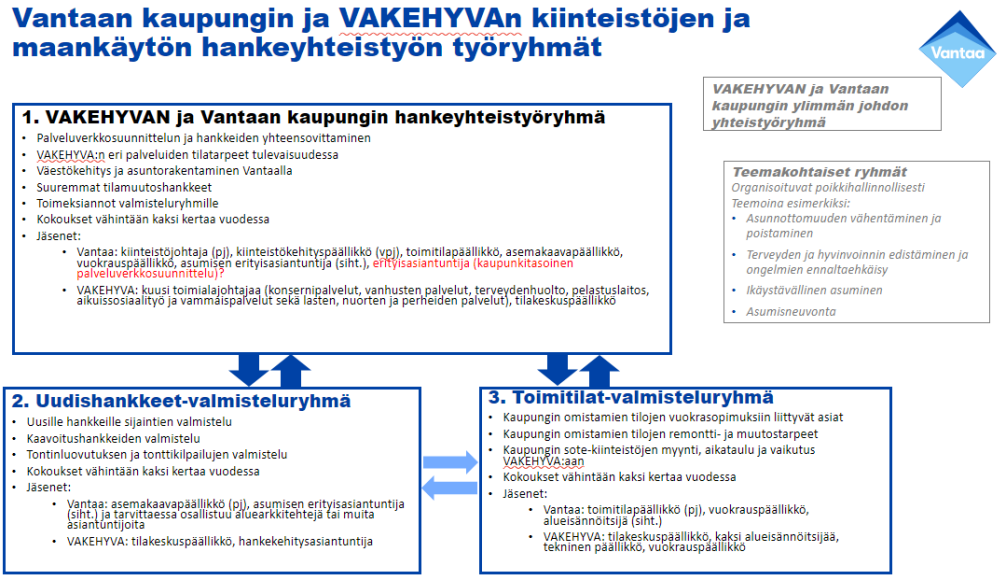
Tarkastuslautakunta:
11. Hyvinvointialueella on ollut vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu. Vuoden 2023 aikana kaupunki ja hyvinvointialue ovat neuvotelleet yhteistyöstä ja kartoittaneet yhteisiä prosesseja. Hyvinvointialueen käytännöt ja toimintatavat ovat vielä osittain muotoutumassa, joten yhdyspintojen ja niiden toimivuuden kartoitus jatkuvat edelleen. Esimerkiksi opiskeluhuollon uusissa toimintamalleissa on vielä kehittämistä.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 11 sekä johtopäätöksiin s. 85–86 ja suosituksiin s. 86

Kaupunkiympäristön toimiala:
Sitovan tavoitteen 5.3 mukaan on varmistettava, että toimialojen eri palvelukokonaisuuksilla on ajantasaiset yhdyspintasuunnitelmat tai -sopimukset hyvinvointialueen kanssa. Kaupunkiympäristön toimialan mittarina on ollut rakennusvalvonnan ja pelastuslaitoksen välisten yhdyspintasuunnitelmien laatiminen. Tässä onnistuttiin, joten kaupunkiympäristön toimiala saavutti asetetun tavoitteen.

Hyvinvointialueen kiinteistö- ja asemakaavoitustarpeille on muodostettu oma yhteistyörakenteensa yhteistyöryhmineen. Vantaan ja VAKEhyvan hankeyhteistyötä koordinoidaan tällä hetkellä kaupungin (kaupunkiympäristön toimiala) toimesta. Hankeyhteistyössä tehdään kokonaiskoordinointia ja vedetään yhteen kaikkien hankkeiden kokonaiskuva. VAKE:n kaava-, tontti- ja toimitilahankkeet toimivat kukin itsenäisesti. Yksityisiä sote-hankkeita koordinoidaan erillisen ohjeistuksen mukaan (VAKE:lta pyydetään hankkeista kannanotto palveluverkon tarpeiden näkökulmasta). Tämä yksityisiä hankkeita koskeva malli on vasta testikäytössä.

Työryhmät ovat seuraavat:

Hankeyhteistyölle on olemassa vuosikellot vuosille 2024 ja 2025.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että työryhmä, jossa mukana edustajat Vantaa-Kerava-VAKE on kartoittanut yhdyspintasuunnitelmia, -sopimuksia ja yhteistyöryhmiä ja rakenteita. Työryhmä on esitellyt selvitystään maaliskuussa 2024 pidetyssä Vantaan kasvatuksen ja oppimisen ja VAKE:n LANUPE-johtoryhmien miniseminaarissa, jossa mm. hyväksyttiin rakenne yhteistyöryhmille. Vantaan ja VAKE:n yhteistyön tilannetta on käsitelty myös mm. Vantaan ja Keravan luottamushenkilöiden tapaamisessa 19.4. Yhteistyötä tehdään useissa rakenteissa ja toimintaa pyritään yhdessä suunnittelemaan, kehittämään ja toteuttamaan noudattaen jo laadittuja suunnitelmia ja sopimuksia.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa, että vuoden 2023 aikana on kehitetty toimivaa yhteistyötä hyvinvointialueen sekä Keravan kaupungin suuntaan sekä asiantuntija-, johto- että

päättäjätasolla. Yhteistyötä ja neuvotteluita on käyty lakisääteisissä hyte-neuvotteluissa sekä toimialojen omissa neuvotteluissa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osalta on kartoitettu yhdyspintoja ja käyty neuvotteluja muun muassa ehkäisevän päihdetyön työnjaosta. Vantaan kaupunki on myös muista osin kartoittanut yhdyspintoja laaja-alaisesti ja työ jatkuu. Yhdyspintasopimuksia on laadittu tarpeen mukaan ja uusien sopimusten tarvetta kartoitetaan jatkuvasti.

Yhteistä ymmärrystä sote-uudistuksen jälkeisestä yhteistyöstä on muodostettu myös vuosittaisessa valtuutettujen yhteisessä seminaarissa. Järjestöillä on jatkossakin tärkeä rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Palveluyhteistyötä parannetaan neuvottelemalla ajankohtaisista ilmiöistä ja tarvittavista teemoista tarpeen mukaan. Myös hankeyhteistyön ja verkostojen avulla kehitetään yhteistyötä ja palvelupolkuajattelua.

Kuntademokratia:
Kuntademokratian palvelualue toteaa, että yhteistyörakenteet hyvinvointialueen kanssa on vakiintuneet mm. valtuustojen, hallitusten ja ylimmän johdon säännöllisten tapaamisten, turvallisuussuunnittelun ohjausryhmän ja yhteisten valmiusharjoitusten muodossa.

Talous ja strategia:
Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, Keravan kaupungin ja Vantaan kaupungin ylimmän johdon yhteistyösopimus on laadittu ja hyväksytty alkuvuodesta 2023. Sopimuksella on sovittu sekä viranhaltijajohdon että luottamushenkilöjohdon yhteistyöstä. Sopimuksessa määritellään yhteistyön foorumit ja se, miten usein näiden foorumien tulee vuosittain kokoontua. Hyvinvointialuejohtaja ja kaupunginjohtajat tapaavat vähintään kaksi kertaa vuodessa. Samoin hyvinvointialueen johtoryhmä ja kaupunkien johtoryhmät tapaavat kaksi kertaa vuodessa. Hyvinvointialueen hallitus sekä kaupunkien hallitukset tapaavat kerran vuodessa. Tätä tapaamista edeltää valmisteleva puheenjohtajien tapaaminen. Näiden lisäksi em. organisaatioiden valtuustoille järjestetään vuosittain yhteinen seminaari.

Sopimuksen mukaiset tapaamiset on järjestetty suunnitellusti. Järjestelyvastuussa oleva organisaatio vaihtelee vuosittain siten, että sopimuksen ensimmäisenä vuonna se oli hyvinvointialue, tänä vuonna Keravan kaupunki ja ensi vuonna Vantaan kaupunki. Yhteistyön yleisinä tavoitteina ovat yhteisen tilannekuvan saavuttaminen, yhteisistä tavoitteista sopiminen, tiedonkulun varmistaminen sekä saavutettavat ja saumattomat palveluketjut ja eri osapuolten kattava yhteistyö yhdyspintatehtävissä. Sopimuksen mukainen systemaattinen ylimmän johdon yhteistyö mahdollistaa tarkastuslautakunnan suositteleman yhdyspintayhteistyön sujumisen jatkuvan seurannan sekä mahdollisten ongelmakohtien läpikäynnin ja yhteisten ratkaisukeinojen hakemisen.

Keravan kaupunginhallituksen, Vantaan kaupunginhallituksen ja hyvinvointialueen hallituksen ja johtavien viranhaltijoiden tapaaminen järjestettiin 1.10.2024. Hyvinvointialue aikoo esittää kaupungeille sopimuspohjaisen neuvottelukunnan perustamista.

Työllisyys- ja kotoutuminen:
Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue on laatinut sopimukset hyvinvointialueen kanssa. Käytännön yhteistyötä toteutetaan lakisääteisten palveluiden osalta asiakasohjauksen osalta. Yhteisistä toimintamalleista on sovittu ja niitä seurataan esimiesten ja päälliköiden yhteisissä tapaamisissa. Haasteeksi muodostuvat yhteisten tavoitteiden puuttuminen ja seuranta yhteisten mittareiden avulla sekä riittämättömät palvelut työkykypalveluiden osalta.

Tarkastuslautakunta:
12. VTK Kiinteistöt Oy saavutti kaupungin asettamat tavoitteet vuonna 2023 ja yhtiön talouden kehitys jatkui myönteisenä. Vuonna 2023 päivitetyissä VTK-konsernin omistajapoliittisissa

linjauksissa huomioitiin entistä painokkaammin vastuullisuus kiinteistöjen omistajana. VTK-konsernin vastuullisuusohjelman tavoitteilla tuetaan myös kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen toteuttamista. Vuoden 2024 alusta VTK Kiinteistöt Oy toimii kaupungin sidosyksikkönä.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 12 sekä johtopäätöksiin s. 97

Konsernipalvelut:
Yhtiön tavoitteiden asettamisessa huomioidaan yhtiön SDG-viitekehykseen pohjautuva vastuullisuusohjelma sekä vuonna 2023 päivitetyt yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset. Investointihankkeiden johtaminen on keskeisessä asemassa yhtiön liiketoiminnassa lähivuosien aikana, sillä yhtiöllä on mittava, satojen miljoonien eurojen investointiohjelma. Yhtiön on investointihankkeiden suunnittelussa ja toteutettaessa huolehdittava riittävästä riskienhallinnasta. Yhtiö raportoi kaupungille riskienhallintaan liittyen kaksi kertaa vuosittain. Yhtiön johdon ja hallituksen toimesta seurataan aktiivisesti hankkeiden etenemistä.

Tarkastuslautakunta:
13. Mercuria on ammatillisen koulutuksen oppilaitos, joka tarjoaa pääasiassa liiketoiminnan perus-, ammatti- ja erikoisammattikoulutusta. Toiminnan opiskelija- ja työelämälähtöisyys näkyvät oppilaitoksen saamissa korkeissa palautearvosanoissa. Opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen on tärkeä toiminnan lähtökohta. Oppilaitoksessa on tarjolla laaja valikoima opiskelun ja hyvinvoinnin tukipalveluja.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 13 sekä johtopäätöksiin s. 93

Konsernipalvelut:
Syksyn 2024 aikana päivitettävissä yhteisökohtaisissa omistajapoliittisissa linjauksissa korostetaan opiskelijoiden syrjäytymisen ehkäisyä, opintojen loppuunsaattamista ja yleisesti yhtiön kehittämistoimia sosiaalisen vastuullisuuden näkökulmasta.

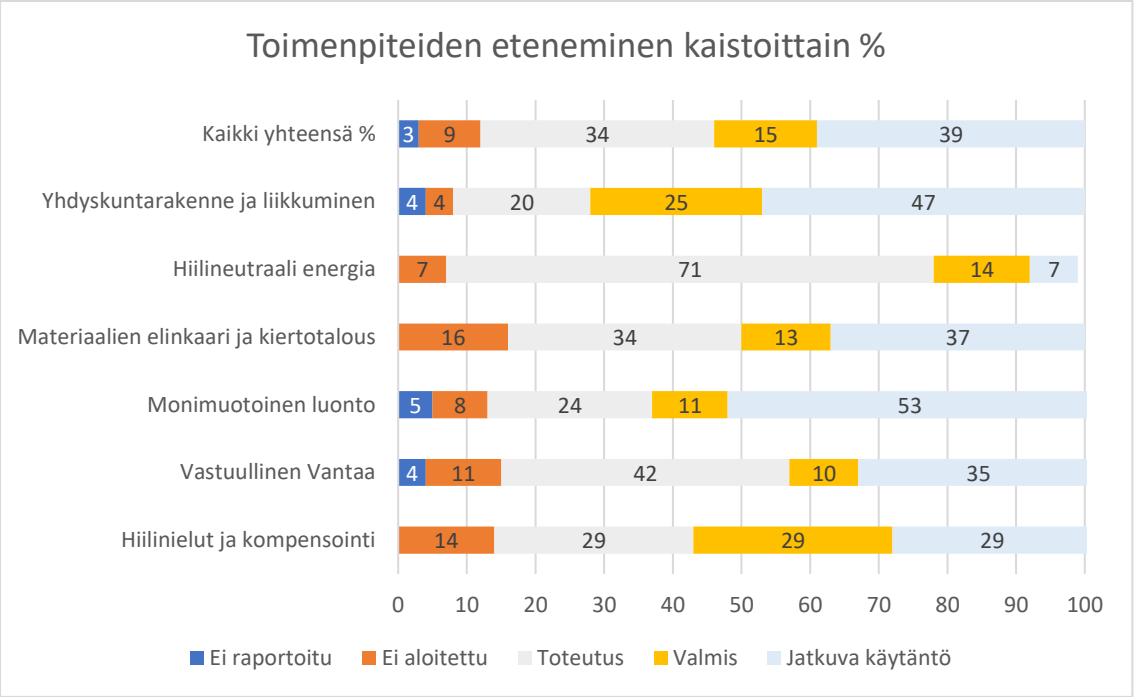
Valtionosuusrahoitukseen on tulossa muutoksia vuoden 2025 aikana, sillä valtiovarainministeriö on ilmoittanut ammatillista koulutusta koskevista valtionosuusleikkauksista. Tällä on vaikutusta yhtiön taloudelliseen tuloksellisuuteen, joka yhtiön on huomioitava tulevaa liiketoimintaa suunniteltaessa.

Tarkastuslautakunta:
14. Resurssiviisauden tiekartan toimenpiteistä yli 80 prosenttia on aloitettu, valmistunut tai jatkuvana käytäntönä. Suhteellisesti eniten aloittamatta olevia toimenpiteitä (29 prosenttia) liittyy hiilinielut ja kompensointi -kaistaan. Materiaalien elinkaari ja kiertotalous -kaistan tilanne on samansuuntainen, toimenpiteistä 24 prosenttia on aloittamatta tai raportoimatta. Hiilineutraaliustavoitteen toteutumisen osalta kokonaispäästöt eivät ole vähentyneet tavoiteltua tahtia.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 14 sekä johtopäätöksiin s. 101–102

Kaupunkiympäristön toimiala:
Vantaan resurssiviisauden tiekartan raportointi 2023–2024 tehtiin vuonna 2024 myöhemmin kuin aikaisemmin. Kasvihuonekaasupäästötiedot saatiin HSY:ltä vasta kesäkuussa, ja Ympäristövastuuraportin julkaisemista tämän myötä siirrettiin myöhemmäksi. Näin ollen raportti hyväksyttiin elokuun 2024 kaupunkiympäristölautakunnassa. Samalla myös toimenpiteiden joka keväistä raportointia siirrettiin myöhemmäksi. Raportin tulokset näkyvät jäljempänä olevassa kuvassa.

Tavoitteita toteutetaan lähes 250 toimenpiteellä. Suunnitelluista toimenpiteistä lähes 90 prosenttia on valmiita, toteutuksessa tai jatkuva käytäntönä. Suhteellisesti eniten aloittamatta olevia oli Materiaalien elinkaari ja kiertotalous -kaistalla (16 %). Tilanne on samansuuntainen Hiilinielut ja kompensointi -kaistalla (toimenpiteistä 14 prosenttia) sekä Vastuullinen Vantaa -kaistalla, jolla raportoimatta tai aloittamatta on 15 prosenttia toimenpiteistä.

HSY:n päästölaskennan mukaan Vantaan kokonaispäästöt laskivat 11 prosenttia vuodesta 2022 vuoteen 2023. Samaan aikaan väkiluku on kasvanut, joten asukaskohtaiset päästöt ovat laskeneet hieman enemmän, 13 prosenttia. Eniten Vantaalla vähenivät sähkönkäytön päästöt, mutta myös kaukolämmön ja liikenteen päästöt laskivat. Vantaa on oikealla polulla kohti hiilineutraaliutta. Tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan kuitenkin lisää toimia kaikilla sektoreilla, ja mukaan tekemiseen tarvitaan myös yritykset ja asukkaat.

Vantaa haluaa parantaa alueensa luonnon monimuotoisuutta ja olla tulevaisuudessa luontopositiivinen. Luontopositiivinen Vantaa 2030 -työ on käynnistynyt ympäristökeskuksen koordinoimana ja kokonaisheikentymättömyyden mallin kehittäminen yleiskaavoituksen kestävä kaupunki -tiimissä. Molempia töitä tukemaan saatiin vuonna 2023 kaksi uutta suunnittelijanvakanssia.

Luontopositiivisuus tarkoittaa, että kaupungin toiminnasta aiheutuu luonnolle kokonaisuutena enemmän hyvää kuin huonoa. Tavoite on kunnianhimoinen, sillä kaupungin kasvaessa ihmisten toiminta vaatii luonnolta yhä enemmän tilaa.

Kaupunkiympäristön toimialan toiminta on Ekokompassi-sertifikaatin mukaista. Toimenpiteiden tulokset raportoidaan vuosittain Ekokompassin sähköiseen järjestelmään 30.4. mennessä. Vantaan kaupunkiympäristön toimialalle myönnettiin marraskuussa 2022 Ekokompassi-sertifikaatti, ja sen jälkeen raportointia on tehty kaksi kertaa, vuosina 2023 ja 2024. Auditointi tehdään kolmen vuoden välein. Ulkopuolinen todentaja varmistaa, että toiminta täyttää ekokompassin 10 kriteeriä.

Kokonaisheikentymättömyyden malli

Osana luontopositiivinen Vantaa 2030 -tavoitetta on maankäytön suunnittelulle laadittava kokonaisheikentymättömyyden malli. Mallin tavoitteena on, että maankäytön suunnittelussa ja kaavoituksessa otetaan entistä kattavammin huomioon luontoarvot ja tavoitellaan kokonaisheikentymättömyyttä, jossa luonnon tila ja monimuotoisuus eivät heikkene. Kokonaisheikentymättömyyden malli nojautuu lieventämishierarkiaan, jossa pyritään ensisijaisesti välttämään tai lieventämään luontoarvojen heikkenemistä, ja viimeisenä keinona on heikentyneiden luontoarvojen ekologinen kompensaatio.

Kokonaisheikentymättömyys maankäytössä on tavoitettavissa Vantaalla. Kokonaisheikentymättömyyden mallin myötä saadaan lieventämishierarkia ja ekologinen kompensaatio tehokkaasti osaksi Vantaan kaupungin maankäytön suunnittelun prosesseja, ja näin kyetään tavoittelemaan luontokadon pysäyttämistä. Mallin avulla kyetään estämään korvaamattomien luontohaittojen syntyä, ottamaan käyttöön toimiva ja suunnitelmallinen lievennyshierarkia ja ekologinen kompensaatio sekä välttämään kaavoitusprosesseja hidastavia ulkoisia ja sisäisiä tekijöitä.

Luontopositiivisuuden ja kokonaisheikentymättömyyden tavoittelussa olennaista on koko kaupungin kattavan luontotiedon kokoaminen, jotta ensinnäkin kyetään toteamaan tapahtuva muutos luonnon tilassa ja toisekseen tunnistamaan ne alueet, jotka ensisijassa tulee turvata. Luontotieto on ensisijaisen tärkeää ekologisessa kompensaatiossa, jotta voidaan tunnistaa alueet luonnolle syntyvien haittojen hyvittämiseen.

Sitovat tavoitteet

Tarkastuslautakunnan arvioita vuoden 2023 tavoitteiden toteutumisesta

Tavoitekohtaiset sitoviin tavoitteisiin annetut selvitykset.

Tarkastuslautakunta:
Sitova tavoite 2.2 Työttömyys vähenee.
Tavoitteeseen liittyy kolme mittaria:

- *Pitkäaikaistyöttömien määrä.*
- *Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä.*
- *Vieraskielisten työttömien määrä.*

Nykyiset mittarit mittaavat työttömien määriä eri ryhmissä. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan mittareita olisi hyvä täydentää lisäämällä niihin mahdollisuuksien mukaan myös prosentuaaliset osuudet. Esimerkiksi vieraskielisten työttömien prosentuaalinen osuus kaikista Vantaalla asuvista vieraskielisistä. Tämä antaisi kokonaisvaltaisemman kuvan työttömyydestä.

Työllisyys- ja kotoutuminen:
Pitkäaikaistyöttömien määrä: Tämän tunnusluvun esittäminen prosenttiosuuksin esimerkiksi työttömien määrästä on hyvin mahdollista, koska tiedämme samalta ajankohdalta myös työttömien henkilöiden määrän. Pitkäaikaistyöttömien määrän esittäminen prosenttiosuuksina väestöstä, työvoimasta jne. ei anna oikeaa tietoa, koska väestötieto päivittyy takautuvasti. Alle 30-vuotiaiden määrän esittäminen prosenttiosuuksina väestöstä, työvoimasta jne. ei anna oikeaa tietoa, koska väestötieto päivittyy takautuvasti. Eli käytännössä meillä ei ole käytettävissä kuukausittaista alle 30-vuotiaiden vantaalaisten kokonaismäärää. Vieraskielisten määrän esittäminen prosenttiosuuksina väestöstä, työvoimasta jne. ei anna oikeaa tietoa, koska väestötieto päivittyy takautuvasti. Eli käytännössä meillä ei ole kuukausittaista vieraskielisten vantaalaisten kokonaismäärää. Tämä luku vääristyisi erityisesti, koska vantaalaiset ja vantalla olevat työttömät kasvavat erityisesti

vieraskielisistä, jolloin tämä näkyy työttömyysluvussa, mutta ei vieraskielisten kokonaismäärässä, joka on yleensä edellisen vuoden väestötietoa.

Tarkastuslautakunta:
Sitova tavoite 3.4 Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 550 asuntoa.
Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- *Vantaalle valmistuu 550 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja). Vuoden 2021 lähtötaso valmistuneissa pientaloasunnoissa oli 378 asuntoa. Omakoti-, pari-, erillis- ja rivitaloihin valmistui vuonna 2023 yhteensä 452 asuntoa. Tilinpäätöksen raportoinnin mukaan tavoite ei toteutunut lainkaan. Tarkastuslautakunta katsoo, että vaikka vuoden 2023 tavoitetasoa ei saavutettukaan, oli kehitys kuitenkin positiivista lähtötasoon verrattuna. Koska pientaloasuntoja valmistui 82 prosenttia tavoitteena olevasta määrästä, tarkastuslautakunta katsoo, että tavoite toteutui osittain.*

Kaupunkiympäristön toimiala:
Omakoti-, pari-, erillis- ja rivitaloihin valmistui vuonna 2023 yhteensä 452 asuntoa. Tilinpäätöksen raportoinnin mukaan asetettu tavoite 550 pientaloasunnon valmistumisesta ei toteutunut lainkaan. Tarkastuslautakunta katsoi, että koska pientaloasuntoja valmistui 82 prosenttia tavoitteena olevasta määrästä, tavoite toteutui osittain. Kaupunkiympäristön toimiala yhtyy tarkastuslautakunnan arvioon tavoitteen osittaisesta toteutumisesta.

Tarkastuslautakunta:
Sitova tavoite 3.5 Vantaan maine ja vetovoima paranee.
Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- *Kuntien mainetutkimus.*
- *Kysely Vantaalle muuttaville ja vantaalaisille Vantaan vetovoimatekijöistä sekä pois muuttaville muuton syistä.*

Huomio liittyy jälkimmäisen mittarin tavoitetasoon ja sen raportointiin. Tavoitetasoksi oli asetettu, että kysely on tehty ja kyselyn johtopäätöksiä aletaan hyödyntää Vantaan maineen ja vetovoiman parantamiseksi. Toteuman osalta on raportoitu ainoastaan, että kysely on toteutettu, mutta sen johtopäätösten hyödyntämistä ei ole kuvattu. Raportoinnissa tulisi ottaa paremmin huomioon asetettu tavoitetaso ja sen toteutuminen kokonaisuudessaan.

Viestintä:
Muuttajakyselyn keskeisiä tuloksia ja kehityskohteita (asuinalueiden turvallisuus ja viihtyisyys) on käytetty kaupunkimarkkinoinnin ja viestinnän pohjana, mutta tämän kaksiosaisen mittarin toisen osa-alueen raportointi on jäänyt epähuomiossa tekemättä.

Tarkastuslautakunta:
Sitova tavoite 4.1 Kuntalaisten fyysinen aktiivisuus ja kaupungin toimenpiteet hyvinvoinnin edistämiseksi kehittyvät.
Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- *Vantaan hyte-kerroin (hyvinvointi ja terveys) nousee vuoden 2022 tasosta.*
- *Työikäisten ja ikääntyneiden ryhmäliikunnan, virtuaalisen liikunnan ja vertaisryhmätoiminnan tarjonta kasvaa vuoden 2022 tasosta.*

Sitovaan tavoitteeseen liittyvät kaksi mittaria ovat yksiselitteisiä. Huomiona kuitenkin, ettei vuoden 2022 tasoa ole tavoiteasetannassa tuotu esille. Raportoinnin mukaan ensimmäisen mittarin mukainen hyte-kerroin ei ole noussut tavoitteen mukaisesti. Toisen mittarin osalta on raportoitu

toteutuneen toiminnan tarjontaa todeten, että tavoite on toteutunut täysin. Koska vuoden 2022 tasoa ei ole kummankaan mittarin osalta esitetty raportoinnissa, ei tavoitteen toteutumista voida arvioida.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen. Hyte-kertoimen laskennassa käytetään toimintaa kuvaavia prosessi-indikaattoreita sekä tuloksia kuvaavia tulosindikaattoreita. (Lähde: THL)

Vuoden 2022 hyte-kerroin oli 77 ja vuonna 2023 se oli 72. Kerroin on siis laskenut, vaikka tavoitteena oli sen nouseminen. Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo on pysynyt samana vuodesta 2020 lähtien ollen joka vuosi 85. Sen sijaan tulosindikaattoreiden keskiarvossa on tapahtunut laskua, vuoden 2022 keskiarvosta 69 vuoden 2023 keskiarvoon 60. Tulosindikaattoreissa laskua vuodesta 2022 vuoteen 2023 on ollut seuraavissa indikaattoreissa: kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä, toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64-vuotiaat ja ylipaino (8.- ja 9-luokkalaiset).

Jatkossa lähtötaso kannattaa tuoda tavoitteen asetannassa esille, jotta toteutuminen voidaan arvioida selkeästi.

Hyte-kertoimen parempaan tulokseen voidaan jatkossa vaikuttaa kaikkien toimialojen yhteisellä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työllä ja siihen saatavilla riittävillä resursseilla, sekä varmistamalla, että valtuutetut tuntevat hyte-työn sisällön, merkityksen ja kokonaisvaltaisuuden. Tähän tarpeeseen vastaamme mm uudella hyte-videolla ja entistä paremmilla verkkosivuilla, jossa hyvinvointikatsaukset ja muut hyvinvointiin liittyvät suunnitelmat ja -raportit ovat selkeämmin luettavissa.

Tavoitteessa työikäisten ja ikääntyneiden ryhmäliikunnan, virtuaalisen liikunnan ja vertaisryhmätoiminnan tarjonnan kasvamisesta vuoden 2022 tasosta ei ollut esitetty lähtötason lukemia. Vuoden 2022 lähtötasona on seuraava palvelutarjonta:

- Työikäisten ryhmäliikunta: 161 ryhmää
- Ikääntyneiden ja erityisryhmien ryhmäliikunta: 508 ryhmää
- Virtuaalijumpat: 150 live-kertaa
- Vertaisryhmätoiminta: 129 ryhmää

Vuoden 2023 palvelutarjonnan määrä on:

- Työikäisten ryhmäliikunta: 156 ryhmää
- Ikääntyneiden ja erityisryhmien ryhmäliikunta: 514 ryhmää
- Virtuaalijumpat: 189 live-kertaa
- Vertaisryhmätoiminta: 130 ryhmää

Tavoitteen voidaan katsoa toteutuneen lukuun ottamatta työikäisten ryhmäliikuntaa, jossa vuoden 2023 ryhmien määrä oli viisi ryhmää vähemmän kuin vuonna 2022. Tämä aiheutui Martinlaakson uimahallin peruskorjauksesta, jolloin hallissa ei ollut mahdollista järjestää kevätkaudella vesiliikuntaryhmiä eikä ohjattuja kuntosaliryhmiä.

Määriteltyyn lähtötasoon verrattuna tavoitteen mukainen tarjonta on kasvanut, mutta kokonaisuuden laajuus huomioiden tarjonnan voidaan katsoa pysyneen lähes ennallaan.

Tarkastuslautakunta:
Sitova tavoite 6.1 6–8-vuotiaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat.
Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- *Lukuseula-testi.*
- *Kilpailutetaan matemaattisen osaamisen testi.*

Sitovaan tavoitteeseen liittyvät kaksi mittaria ovat yksiselitteisiä. Raportoinnin mukaan ensimmäisen mittarin mukaiset lukuseula-testin tulokset ovat laskeneet kaikissa seurantaryhmissä. Toisen mittarin on raportoitu toteutuvan täysin, vaikka arvioinnin mahdollistavaa lähtötasoa ei ole esitetty. Koska ensimmäisen mittarin mukainen tavoite ei ole toteutunut lainkaan ja toisen mittarin toteutumista ei voida arvioida, ei tavoite ole toteutunut lainkaan.

Lisäksi huomiona tuodaan esille, että raportointi ei vastaa täysin sitovana tavoitteena olevaa ikäluokkaa. Matemaattisen osaamisen osalta raportointi koskee osin myös 7. luokan oppilaita.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että perusopetuksen oppilaiden luku- ja kirjoitustaitoa sekä matemaattisia perustaitoja tulee arvioida säännöllisesti. Arviointi on tärkeää, jotta tuki lukemiseen ja matemaattisiin taitoihin osataan kohdentaa oikein ja oikea-aikaisesti. Kahdesta tavoitteesta toteamme seuraavaa: Tavoitteena oli kilpailuttaa matemaattisen osaamisen testi. Tämä tavoite toteutui ja palveluntuottajaksi valikoitui Funa- matemaattisten perustaitojen seula. Toinen tavoite oli, että Lukuseulan tulokset paranevat. Tämä tavoite ei toteutunut, vaan tulokset olivat laskevat.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala jakaa valtakunnallisen huolen oppimistulosten laskusta, joka on myös havaittavissa osittain Lukuseulan tulosten myötä. Samalla tulee myös huomioida, että käytössä olevat seulat ja arvioinnit ovat vain yksi osa oppilaiden oppimisen arviointia ja arviointi on jokaisen opettajan päivittäistä työtä. Tulee myös huomioida, että Lukuseulan normiarvot on tehty suomenkielisille oppilaille. Tämä näkyy tuloksissa Vantaalla, jonka oppilaista kolmasosa on vieraskielisiä. Funa-matemaattisten taitojen seula tehdään 3.lk alussa eli alkuopetuksen jälkeen, jotta alkuopetuksen aikana vahvistetut perustaidot nähdään selkeämmin.

Tarkastuslautakunta:
Sitova tavoite 9.1 Lasten ja nuorten sosiaaliset taidot paranevat ja kiusaaminen vähenee. Opiskelijoiden hyvinvointi paranee.
Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- *School Day ja kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä.*

Huomio liittyy mittarin tuottaman tiedon ajantasaisuuteen. Koska kouluterveyskysely toteutetaan joka toinen vuosi, tulee toimenpiteiden vaikuttavuuden seurantaan viivettä. Toisaalta koko valtuustokautta tai pidempiäkin ajanjaksoja tarkastellen myös vanhempi tieto näyttää kehityksen suuntaa. Kehitys voi toisinaan myös olla nopeaa, jolloin mahdollisimman ajantasainen tieto auttaa aloittamaan korjaavia toimenpiteitä nopeammin. Mittaroinnin kehittämistä tai täydentämistä olisi hyvä pohtia, jotta tilanteen kehittymistä ja tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta voitaisiin seurata tiheämmin. Pohdinnan tueksi olisi hyvä kartoittaa nykyisten järjestelmien hyödyntämismahdollisuudet, jotta tietoa voitaisiin tuottaa kuormittamatta liikaa käytössä olevia henkilöstöresursseja. Mahdollisessa täydentävässä kyselyssä olisi hyvä kartoittaa myös

oppilailla/opiskelijoilla olevia ajatuksia ratkaisuista, joilla kiusaamiseen voitaisiin tehokkaasti puuttua.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että oppilaiden hyvinvoinnin seuraaminen on erittäin tärkeää niin koulutasolla kuin kaupunkitasolla niin lasten ja nuorten oppimisen edellytysten kuin hyvinvoinnin tukemisen näkökulmasta. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen joka toinen vuosi toteuttama Kouluterveyskysely on tärkeä ja vakiintunut mittari oppilaiden hyvinvoinnin seuraamiseen, sillä se mahdollistaa lasten ja nuorten hyvinvoinnin pitkäaikaisen seurannan sekä vertaamisen koko maahan ja muihin suuriin kaupunkeihin. Kouluterveyskysely mahdollistaa hyvinvointitiedon tarkastelun myös erilaisten taustamuuttujien mukaan (sukupuoli, syntyperä), mikä vahvistaa merkittävästi tiedon hyödyntämistä. Kouluterveyskysely tuottaa tärkeää tietoa myös koulutasolla oppilaiden hyvinvoinnin seuraamiseen. Esimerkiksi vuoden 2024 alussa perusopetuksessa käynnistettiin kohdennettua tukea kiusaamisen vastaisen työn kehittämiseen niille kouluille, joissa kouluterveyskyselyn mukaan esiintyy säännöllistä kiusaamista enemmän kuin kaupungissa keskimäärin.

Hyvinvoinnin säännölliseen seurantaan Vantaalla on kuluvaksi strategiakaudeksi otettu käyttöön School Day-palvelu. Tämä kysely toteutetaan 4. ja 7. vuosiluokkien oppilaille (vastaus vähintään kerran kuukaudessa läpi lukuvuoden), joissakin kouluissa palvelu on käytössä myös muilla luokka-asteilla.

Lapsilta ja nuorilta kerättävän kokemustiedon lisäksi hyvinvoinnin seuraamiseen käytetään myös muita mittareita, kuten oppilaiden poissaoloja sekä opiskeluhuollon omavalvontatietoja. Kasvatuksen ja oppimisen toimiala esittää, että uuden strategiakauden alkaessa selvitetään mahdollisuudet koota hyvinvointitietoa laajemmin joko jollakin saatavissa olevalla valmiilla hyvinvointikyselytyökalulla tai itse laadittavalla mittaristolla. Tämä edellyttää riittävän henkilöstöresurssin varaamista, jotta tietoa voidaan tuottaa ja hyödyntää kaikkia tasoja palvelevalla tavalla (luokka, kouluyhteisö, kaupunki). Tämänhetkiset hyvinvoinnin seurantaan käytettävät mittarit tuottavat poikkileikkaustietoa tietyistä vuosiluokista, eikä samoja oppilaita ja heidän hyvinvointinsa kehittymistä ole mahdollista seurata pitkällä aikavälillä, mikä vaikeuttaa toteutettavien toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointia.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala jakaa tarkastuslautakunnan esiin nostaman huolen koulukiusaamisen lisääntymisestä. Kiusaamisen yleisyyteen vaikuttavat monet lasten ja nuorten kasvuympäristöön liittyvät ilmiöt sekä yhteiskunnalliset muutokset. Kouluterveyskyselyn tulosten mukaan koulukiusaaminen on lisääntynyt viimeisen kahden vuoden aikana koko maassa, mutta Vantaalla hieman kansallista keskiarvoa enemmän. Elokuussa 2022 käyttöönotettua kiusaamisen vastaista toimenpideohjelmaa juurrutetaan edelleen käyttöön ja koko toimialalla on aloittanut kiusaamisen puuttumisen erityisasiantuntija keväällä 2023. Kiusaamisen vastaisen työn toimintatapoja kehitetään jatkuvasti. Kuluvan lukuvuoden aikana keskitytään erityisesti kiusaamisen vastaisen toimintakulttuurin vahvistamiseen, koulukohtaisten kiusaamisen puuttumisen tiimien osaamisen vahvistamiseen sekä kiusaamisen selvittelyprosessin ja sen kirjaamisen toimintatapojen kehittämiseen.

Tarkastuslautakunta:
Sitova tavoite 11.1 Alueiden eriytymiskehitys pienenee.
Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- *Sosioekonominen indeksi.*

Huomio liittyy raportoinnissa käytettävissä olevan tiedon ajantasaisuuteen. Raportoinnissa on tukeuduttu vuoden 2021 tietoihin, koska tuoreempia tilastoja ei ole saatavissa. Mittarointia olisi syytä

kehittää, jotta tilannearvioinnin perusteena voitaisiin käyttää ajantasaista tietoa. Vuoden 2023 toimintaa arvioitaessa tarkastuslautakunnan on vaikea ottaa kantaa vanhempaan tilastotietoon. Toisaalta koko valtuustokautta tai pidempiäkin ajanjaksoja tarkastellen myös vanhempi tieto näyttää kehityksen suuntaa. Kehitys voi toisinaan myös olla nopeaa, jolloin mahdollisimman ajantasainen tieto auttaa aloittamaan korjaavia toimenpiteitä nopeammin.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:
Ajantasaisempia mittareita segregaatiokehityksen arvioimiseksi on jo olemassa, mutta ne kuvaavat ilmiötä tietyistä näkökulmista eli eivät ole niin kokonaisvaltaisia. Sosioekonomista indeksiä täydentävää tai sen korvaavaa mittaria ei ole päätetty.

Talous ja strategia:
Yhteiskunnallisissa ilmiöissä on tunnistettu ongelma, että ilmiöiden seuraamisessa ollaan Tilastokeskuksen aineistojen varassa, jotka päivittyvä usein 2–3 vuoden viiveellä. Sosioekonominen indeksi perustuu pienituloisuuden, kouluttautumattomuuden ja työttömyyden kasaantumiseen eri alueille. Eri alueiden väliset erot muuttuvat yleensä hitaasti ja nopeammat muutokset johtuvat yleensä suhdannevaihtelusta eli esim. työllisyyden positiivinen kehitys näkyy nopeammin heikoimmilla alueilla. Vantaalla on kuitenkin panostettu reaaliaikaisempien mittareiden kehittämiseen. Vantaa on mukana mm. PUHTI-hankkeessa, jossa hyödynnetään eri reaaliaikaisemmista lähteistä saatavaa dataa. Näin ollen voidaan paremmin tarkastella mm. maksuhäiriöiden alueellista kehitystä. C6-kaupunkien datahuoneessa taas saadaan tuoretta tietoa tulotasosta. Työtä tehdään sen eteen, että näistä vaihtoehdoista osataan valita ne mittarit, jotka kuvaavat segregaatiota riittävän luotettavasti, mutta reaaliaikaisemmin.

Tarkastuslautakunta:
Sitova tavoite 14.1 Kotouttamisohjelman vuoden 2023 toimenpiteet on toteutettu.
Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- *Toteutetaan vuodelle 2023 suunnitellut toimenpiteet.*

Huomio liittyy mittarin tavoitetasoon ja sen raportointiin. Tavoitetasoksi oli asetettu, että vuodelle 2023 asetetut toimenpiteet on toteutettu. Toteuman osalta on raportoitu, että kotouttamisohjelma on hyväksytty valtuustossa joulukuussa 2023 ja myös toimenpiteiden seuranta on aloitettu joulukuussa. Raportoinnin osalta jäi hieman epäselväksi, onko vuodelle 2023 suunnitellut toimenpiteet myös toteutettu.

Työllisyys- ja kotoutuminen:
Koska kotouttamisohjelma hyväksyttiin valtuustossa vasta joulukuussa 2023, tämä tarkoitti sitä, että tavoitteet asetettiin vasta tuolloin. Ohjelman hyväksynnän jälkeen on laadittu taulukko ohjelman totutuksen seurannasta ja ensimmäinen raportointi tulee tapahtumaan vuoden 2024 toisen osavuosikatsauksen yhteydessä.

Tarkastuslautakunta:
Sitova tavoite 19.1 Tehostetaan kierrätystä kaupungin toimipisteissä.
Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- *Kaupunkiympäristön toimialan toiminta on Ekokompassi-sertifikaatin mukaista.*
- *Käyttöönottoauditointien toteutus-% Kaupunkikulttuurin kirjasto- ja asukaspalveluiden sekä kulttuuripalveluiden palvelualueiden toimipisteissä.*

Huomio liittyy ensimmäisen mittarin tavoitetason toteutumisen raportointiin. Tavoitetason mukaan Ekokompassin mukainen toiminta tuli todentaa vuosiraportilla. Raportoinnin mukaan vuosiraportointi jätetään vasta huhtikuussa 2024. Epäselväksi jää, onko toiminnan Ekokompassin mukaisuus ollut

todennettavissa raportointiajankohtana. Ainakaan tästä ei ole raportoinnin yhteydessä mainittu. Raportoinnissa on syytä ottaa kantaa tavoitetason toteutumiseen kaikilta osin. Lisäksi toinen mittari viittaa vanhaan organisaatiorakenteeseen. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan organisaatiouudistus tapahtui vuoden 2023 alussa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla tapahtui organisaatiomuutos vuoden 2023 alusta, minkä vuoksi sitovan tavoitteen 19.1 toimeenpano on aloitettu vuonna 2023 koko toimialalla. Toimialan ensimmäinen ympäristöohjelma valmistuu syksyllä 2024 ja se auditoidaan Ekokompassi-sertifikaatin saavuttamiseksi.

Kaupunkiympäristön toimiala:
Kaupunkiympäristön toimialan toiminta on Ekokompassi-sertifikaatin mukaista. Toimenpiteiden tulokset raportoidaan vuosittain Ekokompassin sähköiseen järjestelmään 30.4. mennessä. Vantaan kaupunkiympäristön toimialalle myönnettiin marraskuussa 2022 Ekokompassi-sertifikaatti, ja sen jälkeen raportointia on tehty kaksi kertaa, vuosina 2023 ja 2024. Auditointi tehdään kolmen vuoden välein. Ulkopuolinen todentaja varmistaa, että toiminta täyttää ekokompassin 10 kriteeriä.

Tarkastuslautakunta:
Sitova tavoite 23.1 Asukaslähtöinen osallistuva budjetointi vahvistaa osallistuvien asukkaiden osallisuuden kokemusta.
Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- *Osallisuuden kokemus selvitetään hyödyntäen osallisuusindikaattoria prosessin alussa, puolivälissä ja lopussa.*

Sitovaan tavoitteeseen liittyvä mittari on yksiselitteinen. Vuodelle 2023 asetetun tavoitetason mukaan osallistuvan budjetoinnin tuli olla vakiintunut toimintamuoto ja käytössä kaikilla suuralueilla. Lisäksi osallistuneiden osallisuuden kokemuksen tuli kasvaa prosessin aikana. Raportoinnin mukaan mittarin mukainen ensimmäinen kaupunkitasoinen osallistuvan budjetoinnin prosessin asukasvuorovaikutuksen vaihe tulee päättymään kesällä 2024, jonka jälkeen saadaan tietoa prosessin vaikutuksista. Koska osallisuuden kokemuksen kehityksestä ei vielä ole tietoa, ei tavoitteen toteutumista voida arvioida.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:
Osallistuvan budjetoinnin asukasvuorovaikutusvaihe jakautuu vuosille 2023-2024. Tästä syystä vuonna 2023 tuloksia ei vielä ole ollut käytössä. Ideavaiheeseen marraskuussa 2023 osallistuneille asukkaille tehtiin sähköinen kysely osallisuusindikaattoria (THL) hyödyntäen. Vastaajamäärä oli 196 marraskuussa. Osallisuusindikaattorin arvo tällöin 75,7.

Seuraavan kerran samoille vastaajille toteutettiin kysely kesällä 2024 eli asukasvuorovaikutusvaiheen loppupuolella. Tällöin päästiin mittamaan, onko osallistuneiden osallisuuden kokemus noussut. Vastaajamäärä kesällä oli 142 ja osallisuusindikaattori 76,4 eli pientä nousua vastaajien osallisuuden kokemuksesta on löydettävissä.

Osallistuvan budjetoinnin kierros on vielä kesken, sillä hankkeiden toteutus on alkanut kesällä 2024 ja jatkuu vuoden 2025 loppuun. On syytä arvioida, mitataanko samojen vastaajien osalta osallisuusindikaattorikysely vielä kerran alkuvuodesta 2026, kun hankkeet on toteutettu ja nähdään miten toteutus vaikuttaa osallisuuden kokemukseen.

Tarkastuslautakunta:
Sitova tavoite 28.1 Jokainen esihenkilö johtaa valmentavasti.
Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- *Kunta10 kapeikot on paikallistettu ja toimenpiteet luotu.*

Sitovaksi tavoitteeksi on asetettu, että jokainen esihenkilö johtaa valmentavasti. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan asetettu tavoite on erittäin kunnianhimoinen. Mittari on asetettuun tavoitteeseen nähden hieman epätarkka. Raportoinnin perusteella valmentavan johtamisen taso näyttää valikoiduissa yksiköissä säilyneen hyvin samalla tasolla kuin Kunta10-kyselyssä. Tarkastuslautakunta nostaa myönteisenä asiana esille kaupungin mittavan panostuksen esihenkilökoulutukseen. Esihenkilövalmennuksia on tarjottu laajasti ja osallistumisaste on ollut korkea.

Henkilöstöpalvelut:
Kunta10-työhyvinvointitutkimus toteutettiin vuonna 2022, jonka pohjalta asetettiin vuoden 2023 Sitova tavoite. Haluttiin tarjota tukea ja uusinta-arviointi yksiköille, joiden johtamisosaaminen ei ollut vahvaa.

Kunta10-tutkimuksessa Valmentavaa johtamista tutkitaan kolmella mittarilla:
1. Lähiesihenkilö kannustaa työntekijöitä yhteistyöhön
Vastausvaihtoehdot ovat 1=täysin samaa mieltä, 2=melko samaa mieltä, 3=en samaa enkä eri mieltä, 4=melko eri mieltä, 5=täysin eri mieltä.
Tulokset esitettiin vaihtoehdon 1 ja 2 valinneiden prosenttiosuutena. Kunta10-tutkimuksen mukaan 76,6 % oli asiasta samaa tai melko samaa mieltä. Mitä suurempi prosenttiosuus, sitä useampi kokee, että esihenkilö kannustaa työntekijöitä yhteistyöhön.
2. Lähiesihenkilö vahvistaa työntekijöiden kyvykkyyttä
Vastausvaihtoehdot ovat 1=täysin samaa mieltä, 2=melko samaa mieltä, 3=en samaa enkä eri mieltä, 4=melko eri mieltä, 5=täysin eri mieltä.
Tulokset esitettiin vaihtoehdon 1 ja 2 valinneiden prosenttiosuutena. Kunta10-tutkimuksen mukaan 77,8 % oli asiasta samaa tai melko samaa mieltä. Mitä suurempi prosenttiosuus sitä useampi kokee, että esimies vahvistaa työntekijöidensä kyvykkyyttä.
3. Lähiesihenkilö kannustaa työntekijöitä itsenäiseen työskentelyyn
Tulokset esitettiin vaihtoehdon 1 ja 2 valinneiden prosenttiosuutena. Kunta10-tutkimuksen mukaan 73,6 % oli asiasta samaa tai melko samaa mieltä. Mitä suurempi prosenttiosuus, sitä useampi kokee, että esimies kannustaa itsenäiseen työskentelyyn.

Kaiken kaikkiaan Vantaalla toteutetaan valmentavaa johtamista hyvin.

Toimialoilla johtoryhmät kävivät alkuvuodesta 2023 tuoreet Kunta10-tulokset läpi ja tunnistivat eniten tukea tarvitsevat yksiköt. Niihin suunnattiin heti johtamisen tukea, ja käytettävissä oli saatavuusohjelman kautta kehittämisen rahoitusta, jota linjajohto sai hakea keskitetyistä kehittämispalveluista.

Kehittämisrahaa saatavuusohjelmasta hankkeisiin
Kehittämishankkeet olivat työnohjausta, coachingia, pienimuotoisia kehittämisprosesseja tai valmennusta. Työyhteisöjen ja lähijohtamisen hankkeita toteutui vuonna 2023 yhteensä 22 kappaletta.

Seurantakysely valittuihin yksiköihin
Vuoden 2023 marraskuussa toteutettiin seurantakysely linjajohdon nimeämille tai tukea saaville yksiköille, jotta tilannetta voitiin seurata heti kehittämistoimenpiteiden jälkeen. Kysely toteutettiin Kevan tarjoamalla verkkotyökalulla. Kyselyyn vastasi yhteensä 1108 työntekijää. Kyselyn vastausprosentti oli noin 50,5 %. Kyselyn avulla saatiin arvokasta seurantatietoa yksiköiden tai tiimien työn sujumisesta, voimavaroista, palautumisesta ja esihenkilötyöstä. Tavoitteena on

varmistaa pito- ja vetovoimaiset ja kyvykkäät työyhteisöt sekä pito- ja vetovoimaa tukeva lähijohtaminen. Kysely ei ollut aivan Kunta10-kyselyä vastaava, mutta molemmissa kyselyissä on valmentavan johtamisen mittareita ja kysymyksiä. Koska kysely toteutettiin Kevan valmiilla pohjalla, sitä ei ollut mahdollista muokata kuin jonkin verran.

Vaikka Kunta10 ja tämä välikysely eivät ole suoraan verrannollisia, nostettiin molemmista kyselyistä juuri valmentavan johtamisen kysymykset ja verrattiin tuloksia toisiinsa. Vertailu Kunta10-tulosten ja välikyselyn tulosten osalta tehtiin yksikkötasolla, välikyselyyn valittuihin yksiköihin. Uusintakyselyyn ei otettu lainkaan yksiköitä, joissa valmentava johtamisen oli v 2022 Kunta10-kyselyn pohjalta hyvällä tasolla. Vaikka kyselyt eivät ole aivan samanlaisia, teemat ja kysymykset ovat vertailukelpoisia ja skaalat pystyttiin mukauttamaan kysymystasolla. Kyselyn tuloksista voitiin päätellä, miten eri yksiköissä voidaan tämän kyselyn valossa nyt.

”Raportoinnin perusteella valmentavan johtamisen taso näyttää valikoiduissa yksiköissä säilyneen hyvin samalla tasolla kuin Kunta10-kyselyssä.”

Tulosten jälkeen yksiköt/palvelualueet hakivat saatavuusohjelman kehittämisrahaa myös jatkokehittämiseen. Kehittämishankkeita käynnistyi paitsi vuonna 2023 myös vuonna 2024. Rahoitusta on käytetty erityisesti lähijohtamisen ja valmentavan johtamisen, sekä työyhteisön toiminnan sekä työkyvyn kehittämiseen.

Vuoden 2024 Kunta10-kysely antaa uuden tilannetiedon taas kaikissa yksiköissä ja tiimeissä.

Tarkastuslautakunnan laatima Vantaan kaupungin arviointikertomus vuodelta 2023 merkittiin tiedoksi kaupunginvaltuuston kokouksessa 20.5.2024 § 3 ja se lähetettiin kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus päätti 3.6.2024 § 5 lähettää valtuuston päätöksen ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Lautakuntien selvitykset arviointikertomuksesta vuodelta 2023

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 10.9.2024 § 7
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta 17.9.2024 § 6
Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 5
Kaupunkiympäristölautakunta 3.9.2024 § 5

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta
VD/1405/00.03.00.00/2024

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan selvitykset vuoden 2023 arviointikertomuksesta

Sisältökohta 1.1 Tarkastuslautakunnan arvioita vuoden 2023 sitovien tavoitteiden toteutumisesta

Sitova tavoite 6.1 6–8-vuotiaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat.
Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Lukuseula-testi.
- Kilpailutetaan matemaattisen osaamisen testi.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvät kaksi mittaria ovat yksiselitteisiä. Raportoinnin mukaan ensimmäisen mittarin mukaiset lukuseula-testin tulokset ovat laskeneet kaikissa seurantaryhmissä. Toisen mittarin on raportoitu toteutuvan täysin, vaikka arvioinnin mahdollistavaa lähtötasoa ei ole esitetty. Koska ensimmäisen mittarin mukainen tavoite ei ole toteutunut lainkaan ja toisen mittarin toteutumista ei voida arvioida, ei tavoite ole toteutunut lainkaan.

Lisäksi huomiona tuodaan esille, että raportointi ei vastaa täysin sitovana tavoitteena olevaa ikäluokkaa. Matemaattisen osaamisen osalta raportointi koskee osin myös 7. luokan oppilaita.

Johtopäätökset:
Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kahden tavoitteen toteumasta. Kahden tavoitteen toteutumista ei tarkastuslautakunnan mielestä voinut arvioida. Lisäksi lautakunta huomautti seitsemän tavoitteen mittarista tai siihen liittyvästä raportoinnista. Huomiot liittyivät edellisvuoden tapaan mittarien tavoitearvojen tai toteuma-arvojen puuttumiseen, ajantasaisten vuoden 2023 tilannetta kuvaavien toteuma-arvojen puuttumiseen tai siihen että mittari ei vastaa täysin tavoitetta. Tarkastuslautakunnan arviointityötä helpottaa, että raportointia on kehitetty kirjaamalla monta mittaria sisältäviin tavoitteisiin toteumat mittareittain. Tavoiteraportoinnista saadun tiedon perusteella tarkastuslautakunta on myös huolissaan koulukiusaamisesta, opiskelijoiden hyvinvoinnin tilasta sekä lukutaidon kehittymisestä. Koulukiusaaminen ei ole vähentynyt tavoitellulla tavalla. Myöskään lukutaidossa ei ole saavutettu tavoiteltua tulosta, vaan osaamistaso on laskenut.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että perusopetuksen oppilaiden luku- ja kirjoitustaitoa sekä matemaattisia perustaitoja tulee arvioida säännöllisesti. Arviointi on tärkeää, jotta tuki lukemiseen ja matemaattisiin taitoihin osataan kohdentaa oikein ja oikea-aikaisesti. Kahdesta tavoitteesta toteamme seuraavaa: Tavoitteena oli kilpailuttaa matemaattisen osaamisen testi. Tämä tavoite toteutui ja palveluntuottajaksi valikoitui Funa- matemaattisten perustaitojen seula. Toinen tavoite oli, että Lukuseulan tulokset paranevat. Tämä tavoite ei toteutunut, vaan tulokset olivat laskevat.
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala jakaa valtakunnallisen huolen oppimistulosten laskusta, joka on myös havaittavissa osittain Lukuseulan tulosten myötä. Samalla tulee myös huomioida, että käytössä olevat seulat ja arvioinnit ovat vain yksi osa oppilaiden oppimisen arviointia ja arviointi on jokaisen opettajan päivittäistä työtä. Tulee myös huomioida, että Lukuseulan normiarvot on tehty suomenkielisille oppilaille. Tämä näkyy tuloksissa Vantaal-

la, jonka oppilaista kolmasosa on vieraskielisiä. Funa-matemaattisten taitojen seula tehdään 3.lk alussa eli alkuopetuksen jälkeen, jotta alkuopetuksen aikana vahvistetut perustaidot nähdään selkeämmin.

Sitova tavoite 9.1 Lasten ja nuorten sosiaaliset taidot paranevat ja kiusaaminen vähenee. Opiskelijoiden hyvinvointi paranee.
Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- School Day ja kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä.

Huomio liittyy mittarin tuottaman tiedon ajantasaisuuteen. Koska kouluterveyskysely toteutetaan joka toinen vuosi, tulee toimenpiteiden vaikuttavuuden seurantaan viivettä. Toisaalta koko valtuustokautta tai pidempiäkin ajanjaksoja tarkastellen myös vanhempi tieto näyttää kehityksen suuntaa. Kehitys voi toisinaan myös olla nopeaa, jolloin mahdollisimman ajantasainen tieto auttaa aloittamaan korjaavia toimenpiteitä nopeammin. Mittaroinnin kehittämistä tai täydentämistä olisi hyvä pohtia, jotta tilanteen kehittymistä ja tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta voitaisiin seurata tiheämmin. Pohdinnan tueksi olisi hyvä kartoittaa nykyisten järjestelmien hyödyntämismahdollisuudet, jotta tietoa voitaisiin tuottaa kuormittamatta liikaa käytössä olevia henkilöstöresursseja. Mahdollisessa täydentävässä kyselyssä olisi hyvä kartoittaa myös oppilailla/opiskelijoilla olevia ajatuksia ratkaisuista, joilla kiusaamiseen voitaisiin tehokkaasti puuttua.

Johtopäätökset:
Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kahden tavoitteen toteumasta. Kahden tavoitteen toteutumista ei tarkastuslautakunnan mielestä voinut arvioida. Lisäksi lautakunta huomautti seitsemän tavoitteen mittarista tai siihen liittyvästä raportoinnista. Huomiot liittyivät edellisvuoden tapaan mittarien tavoitearvojen tai toteuma-arvojen puuttumiseen, ajantasaisten vuoden 2023 tilannetta kuvaavien toteuma-arvojen puuttumiseen tai siihen että mittari ei vastaa täysin tavoitetta. Tarkastuslautakunnan arviointityötä helpottaa, että raportointia on kehitetty kirjaamalla monta mittaria sisältäviin tavoitteisiin toteumat mittareittain. Tavoiteraportoinnista saadun tiedon perusteella tarkastuslautakunta on myös huolissaan koulukiusaamisesta, opiskelijoiden hyvinvoinnin tilasta sekä lukutaidon kehittymisestä. Koulukiusaaminen ei ole vähentynyt tavoitellulla tavalla. Myöskään lukutaidossa ei ole saavutettu tavoiteltua tulosta, vaan osaamistaso on laskenut.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että oppilaiden hyvinvoinnin seuraaminen on erittäin tärkeää niin koulutasolla kuin kaupunkitasolla niin lasten ja nuorten oppimisen edellytysten kuin hyvinvoinnin tukemisen näkökulmasta. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen joka toinen vuosi toteuttama Kouluterveyskysely on tärkeä ja vakiintunut mittari oppilaiden hyvinvoinnin seuraamiseen, sillä se mahdollistaa lasten ja nuorten hyvinvoinnin pitkäaikaisen seurannan sekä vertaamisen koko maahan ja muihin suuriin kaupunkeihin. Kouluterveyskysely mahdollistaa hyvinvointitiedon tarkastelun myös erilaisten taustamuuttujien mukaan (sukupuoli, syntyperä), mikä vahvistaa merkittävästi tiedon hyödyntämistä. Kouluterveyskysely tuottaa tärkeää tietoa myös koulutasolla oppilaiden hyvinvoinnin seuraamiseen. Esimerkiksi vuoden 2024 alussa perusopetuksessa käynnistettiin kohdennettua tukea kiusaamisen vastaisen työn kehittämiseen niille kouluille, joissa kouluterveyskyselyn mukaan esiintyy säännöllistä kiusaamista enemmän kuin kaupungissa keskimäärin.

Hyvinvoinnin säännölliseen seurantaan Vantaalla on kuluvaksi strategiakaudeksi otettu käyttöön School Day-palvelu. Tämä kysely toteutetaan 4. ja 7. vuosiluokkien oppilaille (vastaus vähintään kerran kuukaudessa läpi lukuvuoden), joissakin kouluissa palvelu on käytössä myös muilla luokka-asteilla.

Lapsilta ja nuorilta kerättävän kokemustiedon lisäksi hyvinvoinnin seuraamiseen käytetään myös muita mittareita, kuten oppilaiden poissaoloja sekä opiskeluhuollon omavalvontatietoja. Kasvatuksen ja oppimisen toimiala esittää, että uuden strategiakauden alkaessa selvitetään mahdollisuudet koota hyvinvointitietoa laajemmin joko jollakin saatavissa olevalla valmiilla hyvinvointikyselytyökalulla tai itse laadittavalla mittaristolla. Tämä edellyttää riittävän henkilöstöresurssin varaamista, jotta tietoa voidaan tuottaa ja hyödyntää kaikkia tasoja palvelevalla tavalla (luokka, kouluyhteisö, kaupunki). Tämänhetkiset hyvinvoinnin seurantaan käytettävät mittarit tuottavat poikkileikkaustietoa tietyistä vuosiluokista, eikä samoja oppilaita ja heidän hyvinvointinsa kehittymistä ole mahdollista seurata pitkällä aikavälillä, mikä vaikeuttaa toteutettavien toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointia.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala jakaa tarkastuslautakunnan esiin nostaman huolen koulukiusaamisen lisääntymisestä. Kiusaamisen yleisyyteen vaikuttavat monet lasten ja nuorten kasvuympäristöön liittyvät ilmiöt sekä yhteiskunnalliset muutokset. Kouluterveyskyselyn tulosten mukaan koulukiusaaminen on lisääntynyt viimeisen kahden vuoden aikana koko maassa, mutta Vantaalla hieman kansallista keskiarvoa enemmän. Elokuussa 2022 käyttöönotettua kiusaamisen vastaista toimenpideohjelmaa juurrutetaan edelleen käyttöön ja koko toimialalla on aloittanut kiusaamisen puuttumisen erityisasiantuntija keväällä 2023. Kiusaamisen vastaisen työn toimintatapoja kehitetään jatkuvasti. Kuluvan lukuvuoden aikana keskitytään erityisesti kiusaamisen vastaisen toimintakulttuurin vahvistamiseen, koulukohtaisten kiusaamisen puuttumisen tiimien osaamisen vahvistamiseen sekä kiusaamisen selvittelyprosessin ja sen kirjaamisen toimintatapojen kehittämiseen.

Sisältökohta 1.2 Strategisten vuositavoitteiden yhteenvetoa 2022–2023
Tarkastuslautakunnan arvioinnista

Seuraavan taulukkoon on koottu vuosilta 2022–2023 tavoitemäärät, joista tarkastuslautakunta oli eri mieltä tai lautakunnalla oli tavoitteista jotakin huomautettavaa. Suluissa oleva prosenttiluku kertoo, kuinka suurta osaa tavoitteita erilaiset huomautukset koskivat.

Taulukko: Tarkastuslautakunnan huomiot vuosilta 2022–2023.

	2022	2023	Yhteensä
Huomiot	10 (26 prosenttia)	11 (27 prosenttia)	21 (27 prosenttia)

Tarkastuslautakunta oli eri mieltä 4 tavoitteen toteumasta, huomautti yhteensä 15 tavoitteen osalta raportoinnista tai mittaroinnista ja 2 tavoitteen kohdalla tarkastuslautakunta totesi, että arviointia ei voinut tehdä. Raportoinnin osalta huomiot koskivat raportoinnin epätäsmällisyyksiä (raportoinnin perusteella oli epäselvää, oliko tavoite toteutunut). Mittareiden osalta huomautettiin muun muassa siitä, että mittareilta puuttuivat ajantasaiset toteuma-arvot tai lähtöarvot ja joissain tapauksissa mittarit eivät vastanneet täysin tavoitetta.

Johtopäätökset:
Vantaan kaupunki asetti vuosina 2022–2023 yhteensä 79 strategista tavoitetta. Tavoitteet jakaantuvat kuuteen strategian osa-alueeseen. Raportoinnin mukaan tavoitteista oli toteutunut kokonaan tai osittain noin 77 prosenttia ja 23 prosenttia ei toteutunut lainkaan. Monet työllisyystavoitteet ja jotkin nuorten hyvinvoinnin parantamiseen liittyvät tavoitteet jäivät toteutumatta.

Tarkastuslautakunta oli tarkastelujaksona eri mieltä tavoitetoteumasta tai antoi muutoin huomautuksen yhteensä noin 27 prosenttiin tavoitteista. Huomautuksia annettiin tavoitteiden raportointiin ja mittarointiin. Raportoinnin osalta huomiot koskivat epätäsmällisyyksiä ja mittareista puuttui lähtötasoarvoja, tai puutteita oli mittarien arvojen ajantasaisuudessa.

Suositukset:
Tavoiteraportoinnin täsmällisyyteen ja mittarien ajantasaisuuteen tulee kiinnittää huomiota, koska tämä auttaa myös tavoitteiden toteutumisen arvioinnissa.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että tulevaisuudessa panostetaan raportoinnin täsmällisyyteen ja mittareiden ajantasaisuuteen. Yhtenä haasteena on se, että kouluterveyskysely toteutetaan vain joka toinen vuosi, kuten myös monet muut kaupungin kyselyt. Kouluterveyskyselyllä on kuitenkin pitkät perinteet, ja se toimii edelleen keskeisenä työkaluna. Herää kysymyksen siitä, onko 79 strategista tavoitetta liian paljon.

Hyvinvoinnin mittaaminen muilla kuin kouluterveyskyselyillä saattaa olla haastava, ja sopivien mittareiden kehittäminen vaatisi henkilöstöresurssia, jotta hyvinvointitiedonkeruuta voisi johdonmukaisesti kehittää. Lapsilta ja nuorilta kerättävän hyvinvointitiedon keräämisessä tulee myös huomioida eettiset näkökulmat, jotta tiedon kerääminen on turvallista, oikeudenmukaista ja kunnioittava osallistujille. Lisäksi mittareiden sovittaminen lukuvuoden aikatauluihin on hankalaa.

Tiivistelmäkohdat 6, 7, 8 ja 11 sekä luvut 3.4, 4 ja 7

Tiivistelmäkohta 6, Toimitilainvestointeja ohjataan ja hallitaan palveluverkkosuunnittelulla. Palveluverkkosuunnittelussa ennakoidaan erilaisten palvelutarpeeseen vaikuttavien taustatekijöiden, kuten maankäytöllisten ratkaisujen ja kaupungin omien linjausten vaikutukset tulevaisuuden palvelu- ja toimitilatarpeisiin. Palvelu- ja toimitilatarpeet tarkennetaan vuosittain, jolloin on mahdollisuus reagoida muutostarpeisiin.

Johtopäätökset:
Toimitilojen investointisuunnittelu on Vantaalla kytketty osaksi palveluverkkosuunnittelua. Palvelu- verkkosuunnittelussa pyritään ennakoimaan erilaisten maankäytöllisten ratkaisujen, kaupungin omien linjausten ja erilaisten taustatekijöiden muutosten (esimerkiksi väestönmuutos ja lakimuutokset) vaikutukset tulevaisuuden palvelutarpeeseen ja suunnittelemaan palveluverkkoa ja toimitilakokonaisuutta ja niiden rakentamista niin, että pystytään ennakoituihin muutoksiin parhaiten vastaamaan. Vaikka palveluverkkosuunnitelma laaditaan kymmeneksi vuodeksi, palvelu- verkkoa tarkastellaan vuosittain, jolloin on mahdollisuus ottaa toimitilojen investointisuunnittelussa huomioon palvelutarpeiden ja tilatarpeiden äkillisetkin muutokset.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että toiminta on arviointikertomuksen mukaista. Jatkossakin tulee toimia niin, että investointisuunnittelua tehdään kytkettynä palveluverkkosuunnitteluun. Vuotuinen tarkastelu on tärkeää, jotta säilytetään mahdollisuus huomioida muutokset tila- ja palvelutarpeissa.

Tiivistelmäkohta 7, Variassa tehdään paljon työtä opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemiseksi ja Varian saamat opiskelija- ja työelämäpalautteet ovat hyvällä tasolla. Aktiiviset toimenpiteet ovat vähentäneet opintojen keskeyttämistä. Hallitusohjelma sisältää useita ammatillista koulutusta koskevia kirjauksia, joiden jatkovalmistelussa Varia pyrkii olemaan aktiivisesti mukana.

Johtopäätökset:
Opintojen keskeyttäminen on kokonaisuutena vähentynyt ammatillisessa koulutuksessa. Myönteistä kehitystä ovat edesauttaneet aktiivinen puuttuminen keskeyttämisen riskeihin ja mielen hyvinvoinnin tukeminen.

Elokuusta 2021 alkaen oppivelvollisuus päättyy 18 ikävuoteen tai tutkinnon suorittamiseen.
Oppivelvollisuus suoritetaan pääsääntöisesti toisen asteen koulutuksessa lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa. Vantaa on toteuttanut jo pitkään koulutustakuuta, jossa kaikille peruskoulun päättäville on tarjottu opiskelupaikka. Näin ollen oppivelvollisuuden laajentuminen ei tuonut suurtakaan muutosta aiempaan toimintaan. Opiskelija- ja työelämäpalautetta kerätään muun muassa opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen toteuttamilla valtakunnallisilla opiskelijoiden aloitus- ja päättökyselyillä sekä työelämäpalautekyselyillä. Varian tulokset ovat olleet hyviä ja kehityssuunta on myönteinen.

Suurimmalla osalla opiskelijoista menee hyvin. Hyvinvointi on kuitenkin jakautunut voimakkaasti. Osalla menee erinomaisesti ja osalla on haasteita laajemminkin elämän eri osa-alueilla. Varian kaikissa toimipisteissä on tarjolla laajat oppimisen tuen palvelut. Opiskelijoita kannustetaan myös osallistumaan oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen. Monipuoliset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet lisäävät osaltaan opiskelijoiden hyvinvointia.

Hyvinvointialueuudistuksessa opiskeluhuollon palvelut siirtyivät osaksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialuetta. Uudistus ei ole näkynyt arjen työssä, mutta uusien toimintamallien luominen on vielä osin kesken. Varian arvion mukaan nykyiset opiskeluhuollon resurssit eivät riitä vastaamaan palvelutarpeeseen. Arvio perustuu opiskelijoiden määrään ja toimintaympäristön erityispiirteisiin kuten erityistä tukea tarvitsevien ja S2-opiskelijoiden määriin.

Hallitusohjelmassa on useita ammatillista koulutusta koskevia kirjauksia. Ammatillinen koulutus on keskeisessä asemassa myös työ- ja elinkeinopalvelujen uudistuksessa. Varia on aktiivisesti mukana muutosten valmistelussa.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että Variassa tehdään paljon työtä opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemiseksi ja Varian saamat opiskelija- ja työelämäpalautteet ovat hyvällä tasolla. Aktiiviset toimenpiteet ovat vähentäneet opintojen keskeyttämistä kokonaisuutena. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että hyvinvointialueen kanssa sovitaan uusista opiskeluhuollon toimintamalleista ja, että sovitut toimintatavat toteutuvat arjessa. Hallitusohjelman monet ammatillista koulutusta koskevat kirjaukset konkretisoituvat käytännön toimenpiteiksi jatkovalmistelussa. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että Varia on aktiivisesti mukana edunvalvonnassa.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että Varia on ollut ja tulee jatkossakin olemaan aktiivinen edunvalvontaan liittyvissä kysymyksissä. Toisen asteen koulutuksen palvelualueen johtaja sekä Varian rehtori osallistuvat aktiivisesti pääkaupunkiseudun ammatillisen koulutuksen yhteistyöryhmän toimintaan. Työtä opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemiseksi jatketaan ja samalla huolehditaan siitä, että Varian toiminta kehittyy entisestään. Toimintamalleista hyvinvointialueen kanssa sovitaan osana kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä hyvinvointialueen laajempaa yhteistyön kokonaisuutta.

Tiivistelmäkohta 8, Varhaiskasvatus on joutunut turvautumaan aiempaa enemmän vuokratyövoiman käyttöön. Kasvaneen sijaistarpeen taustalla vaikuttavat muun muassa rekrytointivaikeudet, merkittävästi lisääntyneet sairauspoissaolot, lasten lisääntyneet tuen tarpeet sekä alle kolmivuotiaiden lasten suuri osuus varhaiskasvatuksessa. Vuokratyövoimaan käytettyjen kustannusten ennakoitua suurempi määrä aiheutti vuodelle 2023 merkittävän lisämäärärahatarpeen. Varhaiskasvatuksessa analysoidaan sijaistarpeen taustasyitä ja pyritään tehokkaisiin korjaaviin toimenpiteisiin.

Johtopäätökset:
Seure on pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteinen voittoa tavoittelematon henkilöstöpalveluyhtiö, joka välittää työntekijöitä eri pituisiin sijaisuuksiin. Seuren kautta työskentelevät haluavat muun muassa määritellä itse työn ja vapaa-ajan ajoittumisen sekä hankkia alan työkokemusta eri työpaikoista.

Kaupungin linjausten mukaan Seure on lyhytaikaisten sijaisten pääasiallinen rekrytointikanava.
Päiväkodin johtajia ohjeistettiin aiemmin tilaamaan sijaisia aina, kun henkilöstömitoitus uhkasi alittua. Varhaiskasvatuksen sijaishankintaa koskevaa ohjeistusta on tarkennettu loppuvuodesta 2023. Tarkennetun ohjeistuksen mukaan päiväkodin lapsi- ja henkilöstömääriä sekä toteutuvaa käyttöastetta ja mitoitusta tulee jatkossa tarkastella kokonaisuutena ennen sijaisten tilaamista. Jatkossa pidempiin sijaisuuksiin on tarkoitus palkata suoraan kaupungin palvelukseen. Seuren sijaispalvelujen käyttö ja kustannukset ovat kasvaneet useamman vuoden ajan. Vuonna 2023 Seuren sijaispalvelujen käyttö aiheutti varhaiskasvatukseen merkittävän määrärahaylityksen, kun kasvaneiden sijaistarpeiden takia palveluja jouduttiin käyttämään ennakoitua enemmän. kasvatuksen ja oppimisen lautakunta seuraa säännöllisesti varhaiskasvatuksen henkilöstö- ja taloustilanteen kehitystä.

Päiväkodin johtajat seuraavat ja arvioivat sijaispalvelujen laatua. Lisäksi varhaiskasvatuksen johtoryhmä seuraa säännöllisesti sijaispalvelujen käyttöä sekä käyttökokemuksia. Myönteistä on, että sijaisten toimitusvarmuus on parantunut. Toisaalta sijaisten osaamistaso on laskenut, mikä näkyy esimerkiksi puutteellisina työelämävalmiuksina. Sijaiset eivät myöskään samalla tavalla sitoudu yhteiseen toimintakulttuuriin kuin vakituinen henkilöstö.

Hallitusohjelma lisää varhaiskasvatuksen opettajan tutkinnon aloituspaikkoja sekä varhaiskasvatuksen sosionomien koulutusta. Vantaan kaupunki on hakenut järjestämislupaa lastenohjaajien kouluttamiseksi. Vantaa mahdollistaa varhaiskasvatuksen avustajan tehtäviin kouluttautumisen oppisopimuksella. Vantaa tukee myös varhaiskasvatuksen opettajien kouluttautumista työn ohessa erityisopettajiksi sekä lastenhoitajien kouluttautumista varhaiskasvatuksen opettajiksi ja sosionomeiksi. Sijaisten saatavuuden parantamiseksi kaupungin varhaiskasvatukseen on perustettu myös oma sijaispooli, joka tosin kokonsa puolesta hyödyttää vain akuuteissa tilanteissa.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta toteaa, että kasvatuksen ja oppimisen lautakunta seuraa säännöllisesti varhaiskasvatuksen henkilöstötilannetta ja määrärahojen käyttöä. Tarkastuslautakunnan mielestä vuokratyövoiman käytön seurantaa on syytä jatkaa. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että vuokratyövoiman käytön taustasyitä analysoidaan ja tehdään korjaavia toimenpiteitä käytössä olevia keinoja tehokkaasti hyödyntäen.

Varhaiskasvatus on raportoinut lautakunnan edellyttämällä tavalla jokaisessa lautakunnan kokouksessa henkilöstökuluista ja vuokratyövoiman käytöstä. Varhaiskasvatuksessa on laadittu ohje henkilöstöresurssin suunnitteluun ja kohdentamiseen päiväkodin johtajien työn tueksi. Tämä sisältää ohjeistukset työvuorosuunnitteluun, toiminnan yllättävissä poissaolotilanteissa sekä vuosilomiin ja päivystysaikoihin liittyvät ohjeistukset. Lisäksi siinä on ohjeistus myös sijaisten tilaamiseen. Varhaiskasvatuksessa luovuttiin lomarahan vaihtamisesta vapaaksi, koska myös tämä on aiheuttanut sijaistarpeita. Henkilöjärjestöt ovat saaneet kommentoida ohjetta ja siitä on keskusteltu toimialan johtoryhmässä ja yhteistoimintaryhmässä.

Tiivistelmäkohta 11, Hyvinvointialueella on ollut vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu. Vuoden 2023 aikana kaupunki ja hyvinvointialue ovat neuvotelleet yhteistyöstä ja kartoittaneet yhteisiä prosesseja. Hyvinvointialueen käytännöt ja toimintatavat ovat vielä osittain muotoutumassa, joten yhdyspintojen ja niiden toimivuuden kartoitus jatkuvat edelleen. Esimerkiksi opiskeluhuollon uusissa toimintamalleissa on vielä kehittämistä.

Johtopäätökset:
Sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi 1.1.2023 Vantaan kaupungilta perustetulle Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Vuoden 2023 aikana kaupunki ja hyvinvointialue ovat käyneet neuvotteluja yhteistyöstä. Neuvottelujen lisäksi kaupunki ja hyvinvointialue ovat tehneet yhteistyötä monissa yhteisissä työryhmissä, joissa tarkastellaan ja hiotaan yhteistyötä sekä sovitaan yhteisistä toimintatavoista. Myös alueen sosiaali- ja terveyspalveluja tuottavat järjestöt ovat olleet mukana neuvotteluissa ja jatkossakin järjestötoimijat ovat mukana yhteistyössä.

Vantaalla on kartoitettu kaupungin ja hyvinvointialueen palveluissa yli 140 yhdyspintaa ja työ jatkuu edelleen. Hyvinvointialueen käytännöt ja toimintatavat ovat vielä osittain muotoutumassa, mikä on viivästyttänyt joidenkin yhdyspintojen toimivuuden kartoittamista. Yhdyspinnat arvioidaan parhaiten kyseisessä palvelussa, joten yhdyspintojen tarkastelu tapahtuu luontevasti työskentelyn edetessä. Koska palvelut ja palvelutilanteet vaihtelevat ja saattavat edellyttää jatkossa uudenlaista yhteistyömuotoa, on yhdyspintojen tarkastelua syytä tehdä säännöllisesti, jotta mahdollisiin muutostarpeisiin voidaan tarvittaessa vastata.

Opiskeluhuollossa ei-lakisääteisten rakenteiden valmistelu on vielä työn alla. Lisäksi opiskeluhuollon palvelujen tuottamiseen vaadittavan tiedonsiirron ja tietojärjestelmien käytön järjestämisessä on ollut haasteita. Opiskeluhuollon resurssipula on vaikeuttanut palvelujen saatavuutta. Kaupungin ja hyvinvointialueen maankäytön ja palveluverkkosuunnittelun yhteistyön suunnittelussa päästiin alkuun marraskuussa 2023. Kyseessä on monia yhteensovitettavia asioita käsittävä asiakokonaisuus, joten yhteistyö vaatii huolellista suunnittelua. Kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyöhön palveluverkkosuunnittelussa tuo haastetta hyvinvointialueen investointirahoituksen epävarmuus.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyössä tärkeää on saada muodostettua kaupungin ja hyvinvointialueen palveluista ja palveluverkoista toimiva kokonaisuus. Nyt luodut yhteistyörakenteet antavat mahdollisuudet rakentaa jatkossa yhteisiä mittareita hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen ja näiden pohjalta asettaa käytännön tason tavoitteet, joilla ohjataan toimintaa niin, että organisaatioiden palvelut tukevat toisiaan. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kaupungin ja hyvinvointialueen yhdyspintayhteistyön sujumista seurataan jatkuvasti, ja erityisesti palveluyhteistyössä esiin nousseita ongelmakohtia käydään läpi ja haetaan niihin yhteistyössä ratkaisukeinoja.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että työryhmä, jossa mukana edustajat Vantaa-Kerava-VAKE on kartoittanut yhdyspintasuunnitelmia, -sopimuksia ja yhteistyöryhmiä ja rakenteita. Työryhmä on esitellyt selvitystään maaliskuussa 2024 pidetyssä Vantaan kasvatuksen ja oppimisen ja VAKE:n LANUPE johtoryhmien miniseminaarissa, jossa mm. hyväksyttiin rakenne yhteistyöryhmille. Vantaan ja VAKE:n yhteistyön tilannetta on käsitelty myös mm. Vantaan ja Keravan luottamushenkilöiden tapaamisessa 19.4. Yhteistyötä tehdään useissa rakenteissa ja

toimintaa pyritään yhdessä suunnittelemaan, kehittämään ja toteuttamaan noudattaen jo laadittuja suunnitelmia ja sopimuksia.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta
VD/1405/00.03.00.00/2024

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan selvitykset vuoden 2023 arviointikertomuksesta

VASTAUKSET SITOVIIN TAVOITTEISIIN

1.1.1 Tarkastuslautakunnan arvioita vuoden 2023 sitovien tavoitteiden toteutumisesta (tiivistelmäkohta 1)
Sisältökohdat ja huomiot kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan kannalta:

Sitova tavoite 4.1 Kuntalaisten fyysinen aktiivisuus ja kaupungin toimenpiteet hyvinvoinnin edistämiseksi kehittyvät.

Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Vantaan hyte-kerroin (hyvinvointi ja terveys) nousee vuoden 2022 tasosta.
- Työikäisten ja ikääntyneiden ryhmäliikunnan, virtuaalisen liikunnan ja vertaisryhmätoiminnan tarjonta kasvaa vuoden 2022 tasosta.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvät kaksi mittaria ovat yksiselitteisiä. Huomiona kuitenkin, ettei vuoden 2022 tasoa ole tavoiteasetannassa tuotu esille. Raportoinnin mukaan ensimmäisen mittarin mukainen hyte-kerroin ei ole noussut tavoitteen mukaisesti. Toisen mittarin osalta on raportoitu toteutuneen toiminnan tarjontaa todeten, että tavoite on toteutunut täysin. Koska vuoden 2022 tasoa ei ole kummankaan mittarin osalta esitetty raportoinnissa, ei tavoitteen toteutumista voida arvioida.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa sitovan tavoitteen 4.1 osalta seuraavaa:
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen. Hyte-kertoimen laskennassa käytetään toimintaa kuvaavia prosessi-indikaattoreita sekä tuloksia kuvaavia tulosindikaattoreita. (Lähde: THL)

Vuoden 2022 hyte-kerroin oli 77 ja vuonna 2023 se oli 72. Kerroin on siis laskenut, vaikka tavoitteena oli sen nouseminen. Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo on pysynyt samana vuodesta 2020 lähtien ollen joka vuosi 85. Sen sijaan tulosindikaattoreiden keskiarvossa on tapahtunut laskua, vuoden 2022 keskiarvosta 69 vuoden 2023 keskiarvoon 60. Tulosindikaattoreissa laskua vuodesta 2022 vuoteen 2023 on ollut seuraavissa indikaattoreissa: kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä, toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64-vuotiaat ja ylipaino (8.- ja 9-luokkalaiset).

Jatkossa lähtötaso kannattaa tuoda tavoitteen asetannassa esille, jotta toteutuminen voidaan arvioida selkeästi.

Hyte-kertoimen parempaan tulokseen voidaan jatkossa vaikuttaa kaikkien toimialojen yhteisellä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työllä ja siihen saatavilla riittävillä resursseilla, sekä varmistamalla, että valtuutetut tuntevat hyte-työn sisällön, merkityksen ja kokonaisvaltaisuuden. Tähän tarpeeseen vastaamme mm uudella hyte-videolla ja entistä paremmilla verkkosivuilla, jossa hyvinvointikatsaukset ja muut hyvinvointiin liittyvät suunnitelmat ja –raportit ovat selkeämmin luettavissa.

Tavoitteessa työikäisten ja ikääntyneiden ryhmäliikunnan, virtuaalisen liikunnan ja vertaisryhmätoiminnan tarjonnan kasvamisesta vuoden 2022 tasosta ei ollut esitetty lähtötason lukemia. Vuoden 2022 lähtötasona on seuraava palvelutarjonta:

- Työikäisten ryhmäliikunta: 161 ryhmää
- Ikääntyneiden ja erityisryhmien ryhmäliikunta: 508 ryhmää
- Virtuaalijumpat: 150 live-kertaa
- Vertaisryhmätoiminta: 129 ryhmää

Vuoden 2023 palvelutarjonnan määrä on:

- Työikäisten ryhmäliikunta: 156 ryhmää
- Ikääntyneiden ja erityisryhmien ryhmäliikunta: 514 ryhmää
- Virtuaalijumpat: 189 live-kertaa
- Vertaisryhmätoiminta: 130 ryhmää

Tavoitteen voidaan katsoa toteutuneen lukuun ottamatta työikäisten ryhmäliikuntaa, jossa vuoden 2023 ryhmien määrä oli viisi ryhmää vähemmän kuin vuonna 2022. Tämä aiheutui Martinlaakson uimahallin peruskorjauksesta, jolloin hallissa ei ollut mahdollista järjestää kevätkaudella vesiliikuntaryhmiä eikä ohjattuja kuntosaliryhmiä. Määriteltyyn lähtötasoon verrattuna tavoitteen mukainen tarjonta on kasvanut, mutta kokonaisuuden laajuus huomioiden tarjonnan voidaan katsoa pysyneen lähes ennallaan.

Sitova tavoite 11.1 Alueiden eriytymiskehitys pienenee.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Sosioekonominen indeksi.

Huomio liittyy raportoinnissa käytettävissä olevan tiedon ajantasaisuuteen. Raportoinnissa on tukeuduttu vuoden 2021 tietoihin, koska tuoreempia tilastoja ei ole saatavissa. Mittarointia olisi syytä kehittää, jotta tilannearvioinnin perusteena voitaisiin käyttää ajantasaista tietoa. Vuoden 2023 toimintaa arvioitaessa tarkastuslautakunnan on vaikea ottaa kantaa vanhempaan tilastotietoon. Toisaalta koko valtuustokautta tai pidempiäkin ajanjaksoja tarkastellen myös vanhempi tieto näyttää kehityksen suuntaa. Kehitys voi toisinaan myös olla nopeaa, jolloin mahdollisimman ajantasainen tieto auttaa aloittamaan korjaavia toimenpiteitä nopeammin.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa sitovan tavoitteen 11.1 osalta seuraavaa:
Ajantasaisempia mittareita segregaatiokehityksen arvioimiseksi on jo olemassa, mutta ne kuvaavat ilmiötä tietyistä näkökulmista eli eivät ole niin kokonaisvaltaisia. Sosioekonomista indeksiä täydentävää tai sen korvaavaa mittaria ei ole päätetty.

Sitova tavoite 19.1 Tehostetaan kierrätystä kaupungin toimipisteissä.

Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Kaupunkiympäristön toimialan toiminta on Ekokompassi-sertifikaatin mukaista.
- Käyttöönottoauditointien toteutus-% Kaupunkikulttuurin kirjasto- ja asukaspalveluiden sekä kulttuuripalveluiden palvelualueiden toimipisteissä.

Huomio liittyy ensimmäisen mittarin tavoitetason toteutumisen raportointiin. Tavoitetason mukaan Ekokompassin mukainen toiminta tuli todentaa vuosiraportilla. Raportoinnin mukaan vuosiraportointi jätetään vasta huhtikuussa 2024. Epäselväksi jää, onko toiminnan Ekokompassin mukaisuus ollut todennettavissa raportointiajankohtana. Ainakaan tästä ei ole raportoinnin yhteydessä mainittu. Raportoinnissa on syytä ottaa kantaa tavoitetason toteutumiseen kaikilta osin. Lisäksi toinen mittari viittaa vanhaan organisaatiorakenteeseen. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan organisaatiouudistus tapahtui vuoden 2023 alussa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa sitovan tavoitteen 19.1 osalta seuraavaa:

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla tapahtui organisaatiomuutos vuoden 2023 alusta, minkä vuoksi sitovan tavoitteen 19.1 toimeenpano on aloitettu vuonna 2023 koko toimialalla. Toimialan ensimmäinen ympäristöohjelma valmistuu syksyllä 2024 ja se auditoidaan Ekokompassi-sertifikaatin saavuttamiseksi.

Sitova tavoite 23.1 Asukaslähtöinen osallistuva budjetointi vahvistaa osallistuvien asukkaiden osallisuuden kokemusta.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Osallisuuden kokemus selvitetään hyödyntäen osallisuusindikaattoria prosessin alussa, puolivälissä ja lopussa.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvä mittari on yksiselitteinen. Vuodelle 2023 asetetun tavoitetason mukaan osallistuvan budjetoinnin tuli olla vakiintunut toimintamuoto ja käytössä kaikilla suuralueilla. Lisäksi osallistuneiden osallisuuden kokemuksen tuli kasvaa prosessin aikana. Raportoinnin mukaan mittarin mukainen ensimmäinen kaupunkitasoinen osallistuvan budjetoinnin prosessin asukasvuorovaikutuksen vaihe tulee päättymään kesällä 2024, jonka jälkeen saadaan tietoa prosessin vaikutuksista. Koska osallisuuden kokemuksen kehityksestä ei vielä ole tietoa, ei tavoitteen toteutumista voida arvioida.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa sitovan tavoitteen 23.1 osalta seuraavaa:
Osallistuvan budjetoinnin asukasvuorovaikutusvaihe jakautuu vuosille 2023-2024. Tästä syystä vuonna 2023 tuloksia ei vielä ole ollut käytössä. Ideavaiheeseen marraskuussa 2023 osallistuneille asukkaille tehtiin sähköinen kysely osallisuusindikaattoria (THL) hyödyntäen. Vastaajamäärä oli 196 marraskuussa. Osallisuusindikaattorin arvo tällöin 75,7.
Seuraavan kerran samoille vastaajille toteutettiin kysely kesällä 2024 eli asukasvuorovaikutusvaiheen loppupuolella. Tällöin päästiin mittamaan, onko osallistuneiden osallisuuden kokemus noussut. Vastaajamäärä kesällä oli 142 ja osallisuusindikaattori 76,4 eli pientä nousua vastaajien osallisuuden kokemuksesta on löydettävissä.
Osallistuvan budjetoinnin kierros on vielä kesken, sillä hankkeiden toteutus on alkanut kesällä 2024 ja jatkuu vuoden 2025 loppuun. On syytä arvioida, mitataanko samojen vastaajien osalta osallisuusindikaattorikysely vielä kerran alkuvuodesta 2026, kun hankkeet on toteutettu ja nähdään miten toteutus vaikuttaa osallisuuden kokemukseen.

VASTAUKSET LUKUIHIN (JA TIIVISTELMÄKOHTIIN)

Luku 3.4 Investointisuunnittelun prosessi (Tiivistelmäkohta 6)

Toimitilainvestointeja ohjataan ja hallitaan palveluverkkosuunnittelulla. Palveluverkkosuunnittelussa ennakoidaan erilaisten palvelutarpeeseen vaikuttavien taustatekijöiden, maankäytöllisten ratkaisujen ja kaupungin omien linjausten vaikutukset tulevaisuuden palvelu- ja toimitilatarpeisiin. Palvelu- ja toimitilatarpeet tarkennetaan vuosittain, jolloin on mahdollisuus reagoida muutostarpeisiin.

Johtopäätökset:
Toimitilojen investointisuunnittelu on Vantaalla kytketty osaksi palveluverkkosuunnittelua. Palveluverkkosuunnittelussa pyritään ennakoimaan erilaisten maankäytöllisten ratkaisujen, kaupungin omien linjausten ja erilaisten taustatekijöiden muutosten (esimerkiksi väestönmuutos ja lakimuutokset) vaikutukset tulevaisuuden palvelutarpeeseen ja suunnittelemaan palveluverkkoa ja toimitilakokonaisuutta ja niiden rakentamista niin, että pystytään ennakoituihin muutoksiin parhaiten vastaamaan. Vaikka palveluverkkosuunnitelma laaditaan kymmeneksi vuodeksi, palveluverkkoa tarkastellaan vuosittain, jolloin on mahdollisuus ottaa toimitilojen investointisuunnittelussahuomioon palvelutarpeiden ja tilatarpeiden äkillisetkin muutokset.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa, että toimialalla palveluverkkosuunnittelua on tehty pohjautuen valtuuston hyväksymään palveluverkkosuunnitelmaan. Jotkin toimitilainvestoinnit ovat siirtyneet eteenpäin. Palveluverkon tarkastelua tehdään toimitilainvestointiesitysten yhteydessä vuosittain.

Luku 5.1 Kulttuuri- ja kirjastopalvelut (tiivistelmäkohta 9)

Kulttuuripalvelut tuottaa ja järjestää monipuolista ja eri kohderyhmille suunnattua kulttuuritoimintaa. Kaupungin omaa toimintaa täydentävät alueen muut kulttuuritoimijat, joiden kanssa kaupunki tekee yhteistyötä. Kulttuuripalvelut tuo kaupunkiin eloa, osallistaa asukkaita ja tarjoaa harrastusmahdollisuuksia. Tällä kaikella on oma merkityksensä syrjäytymisen ehkäisemisessä.

Johtopäätökset:
Vantaan kulttuuripalvelut järjestää monenlaista eri kohderyhmille suunnattua kulttuuritarjontaa. Kulttuuripalvelut tekee yhteistyötä alueen eri kulttuuritoimijoiden kanssa ja jakaa kulttuuritoimintaan liittyviä avustuksia. Näin laajennetaan ja täydennetään kaupungin omaa kulttuuritarjontaa.
Kulttuuripalveluilla tuodaan kaupunkiin eloa ja osallistetaan asukkaita eri tavoin. Kulttuuritapahtumiin osallistuu paljon ihmisiä ja osallistuvan budjetoinnin kautta asukkaat pääsevät myös osallistumaan kulttuuripalvelujen tilojen käytön ja toiminnan suunnitteluun. Kulttuuripalvelut tarjoaa myös mahdollisuuksia maksuttomaan harrastustoimintaan (esimerkiksi Tempo-orkesteri). Siten kulttuuripalveluilla on rooli myös syrjäytymisen ehkäisyssä.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta toteaa kulttuuripalvelujen olevan tärkeä palanen kaupungin elinvoiman vahvistamisessa. Lautakunta kannustaa kulttuuripalveluja resurssiensa puitteissa edelleen kehittämään monipuolista ja eri väestöryhmät huomioonottavaa kulttuuritarjontaa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa, että kulttuuri- ja kirjastopalvelut jatkavat monipuolisten eri väestöryhmät tavoittavien palveluiden kehittämistä ja tarjoamista.

Luku 7: Yhdyspintatyö hyvinvointialueen kanssa (tiivistelmäkohta 11)

Hyvinvointialueella on ollut vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu. Vuoden 2023 aikana kaupunki ja hyvinvointialue ovat neuvotelleet yhteistyöstä ja kartoittaneet yhteisiä prosesseja. Hyvinvointialueen käytännöt ja toimintatavat ovat vielä osittain muotoutumassa, joten yhdyspintojen ja niiden toimivuuden kartoitus jatkuvat edelleen. Esimerkiksi opiskeluhuollon uusissa toimintamalleissa on vielä kehittämistä.

Johtopäätökset:
Sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi 1.1.2023. Vantaan kaupungilta perustetulle Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Vuoden 2023 aikana kaupunki ja hyvinvointialue ovat käyneet neuvotteluja yhteistyöstä. Neuvottelujen lisäksi kaupunki ja hyvinvointialue ovat tehneet yhteistyötä monissa yhteisissä työryhmissä, joissa tarkastellaan ja hiotaan yhteistyötä sekä sovitaan yhteisistä toimintatavoista. Myös alueen sosiaali- ja terveyspalveluja tuottavat järjestöt ovat olleet mukana neuvotteluissa ja jatkossakin järjestötoimijat ovat mukana yhteistyössä.

Vantaalla on kartoitettu kaupungin ja hyvinvointialueen palveluissa yli 140 yhdyspintaa ja työ jatkuu edelleen. Hyvinvointialueen käytännöt ja toimintatavat ovat vielä osittain muotoutumassa, mikä on viivästyttänyt joidenkin yhdyspintojen toimivuuden kartoittamista. Yhdyspinnat arvioidaan parhaiten kyseisessä palvelussa, joten yhdyspintojen tarkastelu tapahtuu luontevasti työskentelyn edetessä. Koska palvelut ja palvelutilanteet vaihtelevat ja saattavat edellyttää jatkossa uudenlaista yhteistyömuotoa, on yhdyspintojen tarkastelua syytä tehdä säännöllisesti, jotta mahdollisiin muutostarpeisiin voidaan tarvittaessa vastata.

Opiskeluhuollossa ei-lakisääteisten rakenteiden valmistelu on vielä työn alla. Lisäksi opiskeluhuollon palvelujen tuottamiseen vaadittavan tiedonsiirron ja tietojärjestelmien käytön järjestämisessä on ollut haasteita. Opiskeluhuollon resurssipula on vaikeuttanut palvelujen saatavuutta. Kaupungin ja hyvinvointialueen maankäytön ja palveluverkkosuunnittelun yhteistyön suunnittelussa päästiin alkuun marraskuussa 2023. Kyseessä on monia yhteensovitettavia asioita käsittävä asiakokonaisuus, joten yhteistyö vaatii huolellista suunnittelua. Kaupungin ja hyvin-

vointialueen yhteistyöhön palveluverkkosuunnittelussa tuo haastetta hyvinvointialueen investointirahoituksen epävarmuus.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyössä tärkeää on saada muodostettua kaupungin ja hyvinvointialueen palveluista ja palveluverkoista toimiva kokonaisuus. Nyt luodut yhteistyörakenteet antavat mahdollisuudet rakentaa jatkossa yhteisiä mittareita hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen ja näiden pohjalta asettaa käytännön tason tavoitteet, joilla ohjataan toimintaa niin, että organisaatioiden palvelut tukevat toisiaan. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kaupungin ja hyvinvointialueen yhdyspintayhteistyön sujumista seurataan jatkuvasti, ja erityisesti palveluyhteistyössä esiin nousseita ongelmakohtia käydään läpi ja haetaan niihin yhteistyössä ratkaisukeinoja.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa, että vuoden 2023 aikana on kehitetty toimivaa yhteistyötä hyvinvointialueen sekä Keravan kaupungin suuntaan sekä asiantuntija-, johto- että päättäjätasolla. Yhteistyötä ja neuvotteluita on käyty lakisääteisissä hyte-neuvotteluissa sekä toimialojen omissa neuvotteluissa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osalta on kartoitettu yhdyspintoja ja käyty neuvotteluja muun muassa ehkäisevän päihdetyön työnjaosta. Vantaan kaupunki on myös muista osin kartoittanut yhdyspintoja laaja-alaisesti ja työ jatkuu. Yhdyspintasopimuksia on laadittu tarpeen mukaan ja uusien sopimusten tarvetta kartoitetaan jatkuvasti.
Yhteistä ymmärrystä sote-uudistuksen jälkeisestä yhteistyöstä on muodostettu myös vuosittaisessa valtuutettujen yhteisessä seminaarissa. Järjestöillä on jatkossakin tärkeä rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Palveluyhteistyötä parannetaan neuvottelemalla ajankohtaisista ilmiöistä ja tarvittavista teemoista tarpeen mukaan. Myös hankeyhteistyön ja verkostojen avulla kehitetään yhteistyötä ja palvelupolkuajattelua.

Kaupunkiympäristölautakunta
VD/1405/00.03.00.00/2024

Kaupunkitilalautakunta
VD/1405/00.03.00.00/2024

Kaupunkiympäristön toimialan selvitykset vuoden 2023 arviointikertomuksesta

Vantaan tarkastuslautakunta on laatinut vuoden 2023 Vantaan kaupungin arviointikertomuksen, joka on merkitty tiedoksi kaupunginvaltuuston kokouksessa 20.5.2024 § 3 ja lähetetty kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus on 3.6.2024 § 5 lähettänyt päätöksen toimialoille toimenpiteitä varten.

Kaupunkiympäristön toimialalla on laadittu tarkastuslautakunnan huomioiden perusteella seuraava selvitys, jonka toimialan molemmat lautakunnat, kaupunkiympäristö- ja kaupunkitilalautakunta, osaltaan hyväksyvät.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa selvityksenään arviointikertomukseen seuraavaa:
Vuonna 2023 valtuuston asettamista 41 sitovasta tavoitteesta 12 oli vastuutettu ensisijaisesti kaupunkiympäristön toimialalle. Tavoitteiden tilinpäätösraportoinnin mukaan näistä 2 toteutui täysin, 7 osittain ja 3 ei lainkaan. Tarkastuslautakunta oli yhtä mieltä kaupunkiympäristön toimialan raportointivastuulla olleiden tavoitteiden toteutumisesta kaikkien muiden paitsi tavoitteen 3.4 osalta. Tähän otetaan alla kantaa erikseen.

Vuoden 2022 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta huomautti muutaman kaupunkiympäristön toimialan vastuulla olevan tavoitteen mittaroinnin selkeydestä. Antamassaan selvityksessä kaupunkiympäristön toimiala yhtyi tarkastuslautakunnan näkemykseen ja totesi pyrkivänsä jatkossa kehittämään mittareitaan yhä kuvaavammiksi. Nyt käsillä olevassa vuoden 2023 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta ei ole kiinnittänyt huomiota yhdenkään kaupunkiympäristön toimialan tavoitteen mittarin selkeyteen, vaikka se edelleen on löytänyt epätäsmällisyyksiä tai puutteita muista mittareista. Näin ollen kaupunkiympäristön toimialan voidaan katsoa onnistuneen pyrkimyksessään.

Sitova tavoite 3.4. Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 550 asuntoa

Omakoti-, pari-, erillis- ja rivitaloihin valmistui vuonna 2023 yhteensä 452 asuntoa. Tilinpäätöksen raportoinnin mukaan asetettu tavoite 550 pientaloasunnon valmistumisesta ei toteutunut lainkaan. Tarkastuslautakunta katsoi, että koska pientaloasuntoja valmistui 82 prosenttia tavoitteena olevasta määrästä, tavoite toteutui osittain. Kaupunkiympäristön toimiala yhtyy tarkastuslautakunnan arvioon tavoitteen osittaisesta toteutumisesta.

Kaupunkiympäristön toimialaa koskevat vuoden 2023 arviointikertomuksen muut tarkastelukohteet

Sitovien tavoitteiden ohella vuoden 2023 arviointikertomuksessa on tarkasteltu kaupunkiympäristön toimialan alaisesta toiminnasta erityisesti toimitilojen investointisuunnittelua, yleis- ja asemakaavoituksen toimintaa, yhdyspintayhteistyötä hyvinvointialueen kanssa sekä Vantaan ekologista kestävyyttä.

Toimitilojen investointisuunnittelu
Vantaalla toimitilainvestointeja ohjataan ja hallitaan palveluverkkosuunnittelulla, jolla pyritään ennakoimaan maankäytöllisten ratkaisujen, kaupungin linjausten ja taustatekijöiden muutosten vaikutukset tulevaisuuden palvelutarpeeseen. Taustatekijöiden muutoksia ovat esimerkiksi palveluntuottamisen tavan muutokset, väestönmuutos ja lakimuutokset.

Vaikka palveluverkkosuunnitelma laaditaan kymmeneksi vuodeksi, palveluverkon ja tilatarpeiden muutoksia tarkastellaan vuosittain. Erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja tutkitaan alueellisilla tai palvelukohtaisilla esiselvityksillä. Esiselvitykset antavat selvitysajankohdan tilannekuvan tarkasteltavasta toimitilaverkosta ja investointitarpeista, jolloin toimitilojen investointisuunnittelussa on mahdollista ottaa huomioon palvelutarpeiden ja tilatarpeiden muutokset. Toimitilainvestointiesitykset perustuvat viralliseen väestöennusteeseen, palveluverkkosuunnitelmaan tai esiselvitykseen, ja investointiesitykset tehdään kaikista hankkeista toteuttajatahosta tai –tavasta riippumatta. Toimialat vastaavat investointiesitystensä perusteluista ja mahdollisuudesta tilojen monikäyttöisyyteen.

Yleis- ja asemakaavoitus
Eriytymiskehityksen ehkäisemiseksi kaupunkiympäristön toimialalle laaditaan eriytymiskehityksen tiekarttaa. Tavoitteena on yhden esimerkkialueen kautta löytää toimialan käytössä olevat keinot eriytymiskehityksen korjaamiseen. Työn avulla on tarkoitus määritellä niin tulevaan strategiaan toimialaa koskevia nostoja kuin paikallisia kehittämishankkeita. Työ toteutetaan ns. backcasting-menetelmällä, jossa kolmen Demos Helsingin ohjaaman työpajan kautta haetaan toivottua tavoitetilaa ja polkua sen saavuttamiseksi. Työ on ohjelmoitu tälle vuodelle, ja sen on tarkoitus valmistua vuoden loppuun mennessä.

Osoitteessa Kielotie 28 sijaitsevan toimitilarakennuksen 2. kerroksen sisäilmaongelmiin on viime syksyn ja kevään kuluessa reagoitu kiinteistöä koskevin tutkimuksin ja korjauksin. Suurimmat tunnistetut puutteet liittyivät ilmanvaihtoon. Kevään aikana ilmanvaihtohormistoa on puhdistettu ja säädetty, ja sisäilmatilannetta on siten parannettu. Lisäksi ilmansuodattimien määrää kerroksessa lisättiin käytäville sijoitetuin laittein. Heti tutkimusten valmistuttua pystyttiin kuitenkin arvioimaan, etteivät tehdyt toimenpiteet riitä varmistamaan pahoista sisäilmaoireista kärsivien työntekijöiden terveellistä työntekoa rakennuksen 2. kerroksessa, ja asemakaavayksikkö sai käyttöönsä uusia tiloja Silkkitehtaan Konttorin 3. kerroksesta.

Tällä hetkellä asemakaavayksikön työntekijöitä sijoittuu sekä Kielotie 28:n 2. kerroksen tiloihin, kaupungintalon tiloihin että Silkin tiloihin. Viidestä asemakaavatiimistä yksi joutuu edelleen järjestämään tiimitapaamisensa joko hybridisti tai kaupungin tilojen ulkopuolella, sillä tiimissä on henkilö, joka ei pysty työskentelemään missään kokeilemassaan kaupungin omistamassa tilassa oireettomasti. Kevään aikana päätettiin myös koko toimialan yhteisiin väistötiloihin muuttamisesta. Lauri Korpisen katu 9:ään valmistuvat uudet tilat saadaan käyttöön ensi vuodenvaihteen tienoilla.

Kaupunkisuunnittelun ja kaavoituksen ajankohtaisista hankkeista vuorovaikutusta ja viestintää kehitetään jatkuvasti. Vuoden 2024 kuluessa on tarkoitus ottaa käyttöön suuraluekohtaiset ajankohtaistilaisuudet kaikilla suuralueilla. Tilaisuudet järjestetään hybridiperiaatteella, jotta mahdollisimman moni voisi osallistua haluamallaan tavalla. Viestinnässä pyritään aina käyttämään monipuolisesti eri kanavia. Käynnistyvistä kaavatöistä tiedotetaan kaa-

vahankkeiden omilla verkkosivuilla, vuosittain kaavoituskatsauksessa, naapureille lähetettävin kirjein, lehti-ilmoituksin ja suuraluekohtaisissa uutiskirjeissä. Käynnissä olevat hankkeet löytyvät myös kartta.vantaa -palvelusta, josta on lisäksi linkki kunkin kaavan verkkosivuille.

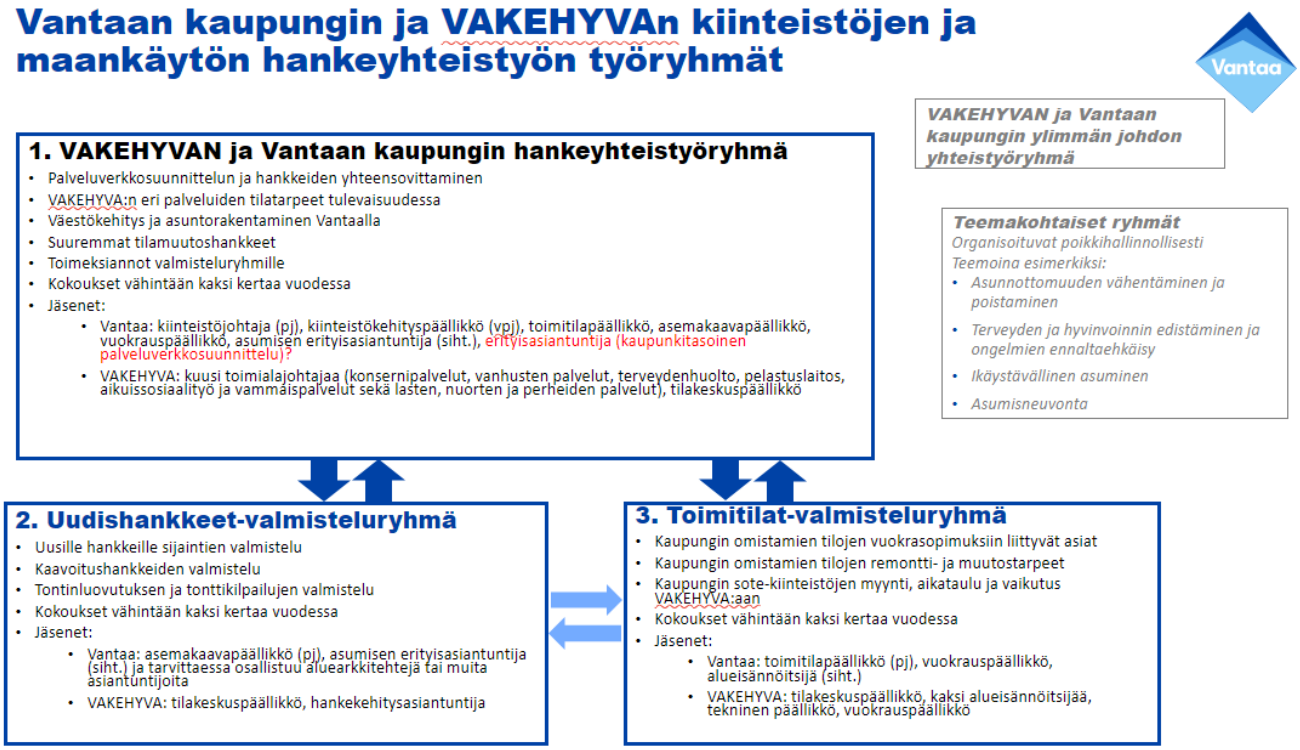
Keväällä 2024 julkaistiin keskustojen kehittämissuunnitelmat kaikille avoimina tarinakarttoina. Yksittäisiin kaavahankkeisiin liittyvää vuorovaikutusta jatketaan myös kunkin hankkeen edellyttämissä määrin mm. kaavakävelyitä, vuorovaikutustilaisuuksia ja verkkokyselyitä järjestämällä. Lisäksi keskustelun jälkeen on päädytty säilyttämään kaavoittajien yhteystiedot ja suorat puhelinnumerot mm. kaavahankkeiden verkkosivuilla yhteydenpidon ja kaavoittajien saavuttamisen helpottamiseksi.

Vuorovaikutuksen oikea-aikaisuutta pyritään lisäämään panostamalla kaavahankkeiden käynnistymisvaiheen vuorovaikutusmahdollisuuksien hyvään kuvaamiseen osallistumis- ja arviointisuunnitelmissa. Nyt kehittäminen kohdistuu erityisesti pientaloalueille sijoittuvien hankkeiden vuorovaikutukseen, sillä käytännössä juuri nämä hankkeet tuottavat osapuolten välisiä ristiriitaisia tavoitteita, joista on hyvä päästä keskustelemaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa suunnittelua.

Yhdyspintayhteistyö hyvinvointialueen kanssa
Sitovan tavoitteen 5.3 mukaan on varmistettava, että toimialojen eri palvelukokonaisuuksilla on ajantasaiset yhdyspintasuunnitelmat tai -sopimukset hyvinvointialueen kanssa. Kaupunkiympäristön toimialan mittarina on ollut rakennusvalvonnan ja pelastuslaitoksen välisten yhdyspintasuunnitelmien laatiminen. Tässä onnistuttiin, joten kaupunkiympäristön toimiala saavutti asetetun tavoitteen.

Hyvinvointialueen kiinteistö- ja asemakaavoitustarpeille on muodostettu oma yhteistyörakenteensa yhteistyöryhmineen. Vantaan ja VAKEhyvan hankeyhteistyötä koordinoidaan tällä hetkellä kaupungin (kaupunkiympäristön toimiala) toimesta. Hankeyhteistyössä tehdään kokonaiskoordinointia ja vedetään yhteen kaikkien hankkeiden kokonaiskuva. VAKE:n kaava-, tontti- ja toimitilahankkeet toimivat kukin itsenäisesti. Yksityisiä sote-hankkeita koordinoidaan erillisen ohjeistuksen mukaan (VAKE:lta pyydetään hankkeista kannanotto palveluverkon tarpeiden näkökulmasta). Tämä yksityisiä hankkeita koskeva malli on vasta testikäytössä.

Työryhmät ovat seuraavat:

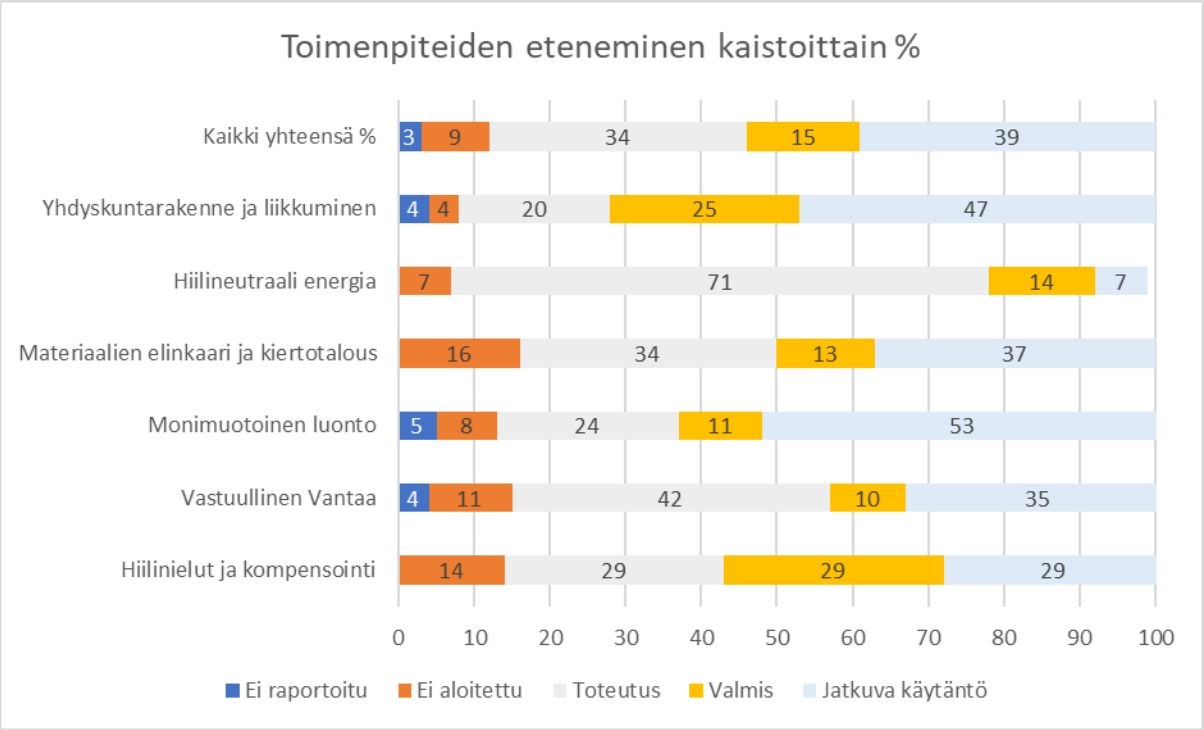

Hankeyhteistyölle on olemassa vuosikellot vuosille 2024 ja 2025.

Ekologisesti kestävä Vantaa

Vantaan resurssiviisauden tiekartan raportointi 2023–2024 tehtiin vuonna 2024 myöhemmin kuin aikaisemmin. Kasvihuonekaasupäästötiedot saatiin HSY:ltä vasta kesäkuussa, ja Ympäristövastuuraportin julkaisemista tämän myötä siirrettiin myöhemmäksi. Näin ollen raportti hyväksyttiin elokuun 2024 Kaupunkiympäristölautakunnassa. Samalla myös toimenpiteiden joka keväistä raportointia siirrettiin myöhemmäksi. Raportin tulokset näkyvät jäljempänä olevassa kuvassa.

Tavoitteita toteutetaan lähes 250 toimenpiteellä. Suunnitelluista toimenpiteistä lähes 90 prosenttia on valmiita, toteutuksessa tai jatkuva käytäntönä. Suhteellisesti eniten aloittamatta olevia oli Materiaalien elinkaari ja kiertotalous -kaistalla (16 %). Tilanne on samansuuntainen Hiilinielut ja kompensointi -kaistalla (toimenpiteistä 14 prosenttia) sekä Vastuullinen Vantaa -kaistalla, jolla raportoimatta tai aloittamatta on 15 prosenttia toimenpiteistä.

HSY:n päästölaskennan mukaan Vantaan kokonaispäästöt laskivat 11 prosenttia vuodesta 2022 vuoteen 2023. Samaan aikaan väkiluku on kasvanut, joten asukaskohtaiset päästöt ovat laskeneet hieman enemmän, 13 prosenttia. Eniten Vantaalla vähenivät sähkönkäytön päästöt, mutta myös kaukolämmön ja liikenteen päästöt laskivat. Vantaa on oikealla polulla kohti hiilineutraaliutta. Tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan kuitenkin lisää toimia kaikilla sektoreilla, ja mukaan tekemiseen tarvitaan myös yritykset ja asukkaat.

Vantaa haluaa parantaa alueensa luonnon monimuotoisuutta ja olla tulevaisuudessa luontopositiivinen. Luontopositiivinen Vantaa 2030 -työ on käynnistynyt ympäristökeskuksen koordinoimana ja kokonaisheikentymättömyyden mallin kehittäminen yleiskaavoituksen kestävä kaupunki -tiimissä. Molempia töitä tukemaan saatiin vuonna 2023 kaksi uutta suunnittelijanvakanssia.

Luontopositiivisuus tarkoittaa, että kaupungin toiminnasta aiheutuu luonnolle kokonaisuutena enemmän hyvää kuin huonoa. Tavoite on kunnianhimoinen, sillä kaupungin kasvaessa ihmisten toiminta vaatii luonnolta yhä enemmän tilaa.

Kaupunkiympäristön toimialan toiminta on Ekokompassi-sertifikaatin mukaista. Toimenpiteiden tulokset raportoidaan vuosittain Ekokompassin sähköiseen järjestelmään 30.4. mennessä. Vantaan kaupunkiympäristön toimialalle myönnettiin marraskuussa 2022 Ekokompassi-sertifikaatti, ja sen jälkeen raportointia on tehty kaksi kertaa, vuosina 2023 ja 2024. Auditointi tehdään kolmen vuoden välein. Ulkopuolinen todentaja varmistaa, että toiminta täyttää ekokompassin 10 kriteeriä.

Kokonaisheikentymättömyyden malli
Osana luontopositiivinen Vantaa 2030 -tavoitetta on maankäytön suunnittelulle laadittava kokonaisheikentymättömyyden malli. Mallin tavoitteena on, että maankäytön suunnittelussa ja kaavoituksessa otetaan entistä kattavammin huomioon luontoarvot ja tavoitellaan kokonaisheikentymättömyyttä, jossa luonnon tila ja monimuotoisuus eivät heikkene. Kokonaisheikentymättömyyden malli nojautuu lieventämishierarkiaan, jossa pyritään ensisijaisesti välttämään tai lieventämään luontoarvojen heikkenemistä, ja viimeisenä keinona on heikentyneiden luontoarvojen ekologinen kompensaatio.

Kokonaisheikentymättömyys maankäytössä on tavoitettavissa Vantaalla. Kokonaisheikentymättömyyden mallin myötä saadaan lieventämishierarkia ja ekologinen kompensaatio tehokkaasti osaksi Vantaan kaupungin maankäytön suunnittelun prosesseja, ja näin kyetään tavoittelemaan luontokadon pysäyttämistä. Mallin avulla kyetään estämään korvaamattomien luontohaittojen syntyä, ottamaan käyttöön toimiva ja suunnitelmallinen lievennyshierarkia ja ekologinen kompensaatio sekä välttämään kaavoitusprosesseja hidastavia ulkoisia ja sisäisiä tekijöitä. Luontopositiivisuuden ja kokonaisheikentymättömyyden tavoittelussa olennaista on koko kaupungin kattavan luontotiedon kokoaminen, jotta ensinnäkin kyetään toteamaan tapahtuva muutos luonnon tilassa ja toisekseen tunnistamaan ne alueet, jotka ensisijassa tulee turvata. Luontotieto on ensisijaisen tärkeää ekologisessa kompensaatiossa, jotta voidaan tunnistaa alueet luonnolle syntyvien haittojen hyvittämiseen.

VANTAAN KAUPUNKI ARVIOINTIKERTOMUS 2023

TARKASTUSLAUTAKUNTA 24.4.2024

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ ... 3

1 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN ... 6

1.1 VUODEN 2023 SITOVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN EMOKAUPUNGISSA ... 6
1.2 STRATEGISTEN VUOSITAVOITTEIDEN YHTEENVETOA 2022–2023 ... 15
1.3 KAUPUNGINVALTUUSTON KONSERNIYHTIÖILLE ASETTAMIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN ... 17

2 KAUPUNGIN JA KONSERNIN TALOUS ... 21

2.1 KAUPUNGIN TALOUS JA TALOUDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN ... 21
2.2 EMOKAUPUNGIN TALOUS JA TILINPÄÄTÖS ... 24
2.3 KAUPUNKIKONSERNIN TALOUS ... 26
2.4 INVESTOINNIT ... 31
2.5 SUURTEN KAUPUNKIEN VERTAILUA ... 33
2.6 TALOUDEN EPÄVARMUUSTEKIJÖITÄ ... 36

3 KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO ... 38

3.1 KAUPUNKIKONSERNIN SISÄINEN VALVONTA JA SISÄINEN TARKASTUS ... 38
3.2 VIESTINTÄ ... 42
3.3 KONSERNIOHJAUS JA KONSERNIN JOHTAMINEN ... 50
3.4 INVESTOINTISUUNNITTELUN PROSESSI ... 53

4 KASVATUS JA OPPIMINEN ... 57

4.1 AMMATILLINEN KOULUTUS, VANTAAN AMMATTIOPISTO VARIA ... 57
4.2 SEUREN SIJAISPALVELUJEN KÄYTTÖ VARHAISKASVATUKSESSA ... 64

5 KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI ... 71

5.1 KULTTUURI- JA KIRJASTOPALVELUT ... 71

6 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ ... 77

6.1 YLEIS- JA ASEMAKAAVOITUS ... 77

7 YHDYSPINTAYHTEISTYÖ HYVINVOINTIALUEEN KANSSA ... 83

8 MERCURIA KAUPPAOPPILAITOS OY ... 87

9 VTK KIINTEISTÖT OY ... 94

10 EKOLOGISESTI KESTÄVÄ VANTAA ... 98

11 VUODEN 2022 ARVIOINTIKERTOMUSHAVAINTOJEN SEURANTA ... 103

12 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMINTA ... 108

LYHENTEET ... 112

LIITE 1 ... 113

LIITE 2 ... 114

VANTAAN KAUPUNKI

05/2024
Tarkastuslautakunta/ulkoinen tarkastus
Kansikuva: Vantaan kaupunginmuseo, Pekka J. Heiskanen

TIIVISTELMÄ:

1. Kaupunki asetti 41 tavoitetta vuodelle 2023. Näistä 83 prosenttia raportoitiin kokonaan tai osittain toteutuneeksi. Toteutumatta jäi muun muassa koulukiusaamiseen vähentämiseen, opiskelijoiden hyvinvoinnin tilaan, lukutaidon kehittymiseen sekä työttömyyden vähentämiseen liittyviä tavoitteita. Näitä tavoitteita jäi kokonaan toteutumatta myös vuonna 2022. Konserniyhteisöille asetetut tavoitteet toteutuivat kokonaisuutena paremmin kuin vuotta aiemmin.

2. Vantaan kaupungin ja kaupunkikonsernin taloudelliset tulokset olivat ylijäämäisiä vuonna 2023. Hyvää taloudellista tulosta pohjustivat verokertymää kasvattaneet kertaluontoiset erät. Kaupungin talous on viime vuosina kehittynyt suotuisasti. Tulevaisuudessa kuntatalouteen liittyy lukuisia epävarmuustekijöitä, jotka voivat heikentää talouden tasapainoa.

3. Kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden valvontajärjestelmä muodostuu ulkoisesta ja sisäisestä valvonnasta. Ulkoinen valvonta on riippumaton kunnan organisaatiosta ja toimivasta johdosta. Sisäinen valvonta on johdon ja hallinnon työväline sekä osa johtamisjärjestelmää. Sisäisen tarkastuksen suorittamien tarkastusten osalta sisäisen valvonnan arvioidaan kokonaisuutena olevan kaupungissa keskimäärin hyvällä tasolla. Annettujen suositusten toteuttamisessa on paikoin parantamisen varaa.

4. Kaupungin viestinnällä on tärkeä rooli tiedon jakamisessa, kaupunkistrategian arvojen ja tavoitteiden välittäjänä sekä kaupungin maineen ja vetovoimaisuuden edistäjänä. Viestinnän saavutettavuuden ja vaikuttavuuden parantamiseen kiinnitetään kaupungissa koko ajan huomiota. Valmistelussa olevalla maineohjelmalla ohjataan viestinnän suunnittelua ja toteutusta kaupungissa sekä kehitetään pitkäjänteisesti Vantaan mainetta ja vetovoimaa.

5. Valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista. Omistajaohjauksella kaupunki pyrkii ohjaamaan yhtiöitä siten, että niiden toiminnassa otetaan huomioon kaupunkikonsernin kokonaisetu. Hyvinvointialueuudistus on vaikuttanut merkittävästi konserniomistusten kokonaisuuteen. Omistusten kokonaisuutta arvioidaan jat-

kossa siten, että se on kaupungin jäljellejäänyttä palvelutuotantoa tukeva. Konserniomistusten kokonaissuunnitelmaan sisältyy konserniyhtiöiden myyntejä sekä muita yhtiöjärjestelyjä.

6. Toimitilainvestointeja ohjataan ja hallitaan palveluverkkosuunnittelulla. Palveluverkkosuunnittelussa ennakoidaan erilaisten palvelutarpeeseen vaikuttavien taustatekijöiden, maankäytöllisten ratkaisujen ja kaupungin omien linjausten vaikutukset tulevaisuuden palvelu- ja toimitilatarpeisiin. Palvelu- ja toimitilatarpeet tarkennetaan vuosittain, jolloin on mahdollisuus reagoida muutostarpeisiin.

7. Variassa tehdään paljon työtä opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemiseksi ja Varian saamat opiskelija- ja työelämäpalautteet ovat hyvällä tasolla. Aktiiviset toimenpiteet ovat vähentäneet opintojen keskeyttämistä. Hallitusohjelma sisältää useita ammatillista koulutusta koskevia kirjauksia, joiden jatkovalmistelussa Varia pyrkii olemaan aktiivisesti mukana.

8. Varhaiskasvatus on joutunut turvautumaan aiempaa enemmän vuokratyövoiman käyttöön. Kasvaneen sijaistarpeen taustalla vaikuttavat muun muassa rekrytointivaikeudet, merkittävästi lisääntyneet sairauspoissaolot, lasten lisääntyneet tuen tarpeet sekä alle kolmivuotiaiden lasten suuri osuus varhaiskasvatuksessa. Vuokratyövoimaan käytettyjen kustannusten ennakoitua suurempi määrä aiheutti vuodelle 2023 merkittävän lisämäärärahatarpeen. Varhaiskasvatuksessa analysoidaan sijaistarpeen taustasyitä ja pyritään tehokkaisiin korjaaviin toimenpiteisiin.

9. Kulttuuripalvelut tuottaa ja järjestää monipuolista ja eri kohderyhmille suunnattua kulttuuritoimintaa. Kaupungin omaa toimintaa täydentävät alueen muut kulttuuritoimijat, joiden kanssa kaupunki tekee yhteistyötä. Kulttuuripalvelut tuo kaupunkiin eloa, osallistaa asukkaita ja tarjoaa harrastusmahdollisuuksia. Tällä kaikella on oma merkityksensä syrjäytymisen ehkäisemisessä.

10. Yleis- ja asemakaavoitus vastaavat kaupunkirakenteen tasapainoisesta ja resurssiviisaasta kehittämisestä tiiviissä yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Kaupunkisuunnittelussa tavoitellaan tasapainoista kokonaisuutta lähipalvelujen, asuntojen ja työpaikkojen kaavoituksen välillä. Eriarvoistumiskehityksen ehkäisemiseksi on tärkeää kehittää tasaisesti eri suuralueita. Asukkailta tulleiden yhteydenottojen

perusteella kaavoituksen viestintä ja tiedottaminen eivät panostuksista huolimatta ole riittävässä määrin tavoittaneet alueiden asukkaita. Selkeä ja avoin vuorovaikutus on tärkeää. Tarve viestintä- ja vuorovaikutusosaamiselle korostuu erityisesti lakisääteisen kuulemisen ylittävältä osin.

11. Hyvinvointialueella on ollut vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu. Vuoden 2023 aikana kaupunki ja hyvinvointialue ovat neuvotelleet yhteistyöstä ja kartoittaneet yhteisiä prosesseja. Hyvinvointialueen käytännöt ja toimintatavat ovat vielä osittain muotoutumassa, joten yhdyspintojen ja niiden toimivuuden kartoitus jatkuvat edelleen. Esimerkiksi opiskeluhuollon uusissa toimintamalleissa on vielä kehittämistä.

12. VTK Kiinteistöt Oy saavutti kaupungin asettamat tavoitteet vuonna 2023 ja yhtiön talouden kehitys jatkui myönteisenä. Vuonna 2023 päivitetyissä VTK-konsernin omistajapoliittisissa linjauksissa huomioitiin entistä painokkaammin vastuullisuus kiinteistöjen omistajana. VTK-konsernin vastuullisuusohjelman tavoitteilla tuetaan myös kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen toteuttamista. Vuoden 2024 alusta VTK Kiinteistöt Oy toimii kaupungin sidosyksikkönä.

13. Mercuria on ammatillisen koulutuksen oppilaitos, joka tarjoaa pääasiassa liiketoiminnan perus-, ammatti- ja erikoisammattikoulutusta. Toiminnan opiskelija- ja työelämälähtöisyys näkyvät oppilaitoksen saamissa korkeissa palautearvosanoissa. Opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen on tärkeä toiminnan lähtökohta. Oppilaitoksessa on tarjolla laaja valikoima opiskelun ja hyvinvoinnin tukipalveluja.

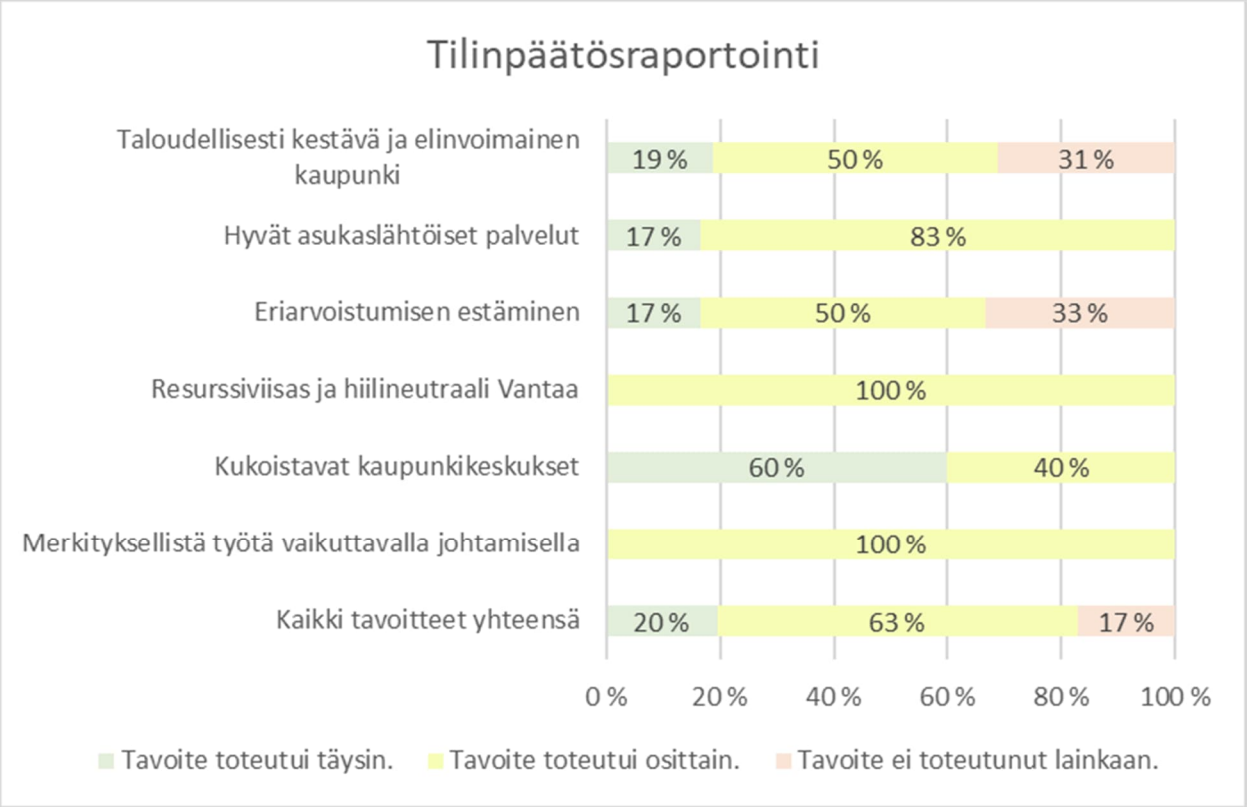
14. Resurssiviisauden tiekartan toimenpiteistä yli 80 prosenttia on aloitettu, valmistunut tai jatkuvana käytäntönä. Suhteellisesti eniten aloittamatta olevia toimenpiteitä (29 prosenttia) liittyy hiilinielut ja kompensointi -kaistaan. Materiaalien elinkaari ja kiertotalous -kaistan tilanne on samansuuntainen, toimenpiteistä 24 prosenttia on aloittamatta tai raportoimatta. Hiilineutraaliustavoitteen toteutumisen osalta kokonaispäästöt eivät ole vähentyneet tavoiteltua tahtia.

1 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

1.1 Vuoden 2023 sitovien tavoitteiden toteutuminen emokaupungissa

Tarkastuslautakunnan tehtävistä ja toiminnasta on kerrottu tarkemmin kohdassa 12. Vuodelle 2023 oli asetettu 41 sitovaa tavoitetta. Alla olevassa kuviossa on esitetty tavoitteiden tilinpäätösraportoinnin mukaiset toteumat painopistealueittain. Lisäksi esitetään kokonaistoteuma.

Kuvio: Sitovien tavoitteiden raportointi vuoden 2023 tilinpäätöksessä.

Tavoitteista kokonaan toteutuneeksi raportoitiin 20 prosenttia, osittain toteutuneeksi 63 prosenttia ja ei lainkaan toteutuneeksi 17 prosenttia.

Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki		
Sitova tavoite vuodelle 2023	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
1.1 Hallittu käyttötalouden menokehitys	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
1.2 Tuottavuus- ja kasvuohjelman toteutuminen	Tavoite toteutui osittain.	
1.3 Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot yhteensä 150 miljoonaa euroa vuosina 2022–2025, vuodelle 2023 37,5 miljoonaa euroa	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
1.4 Kiinteistöjohtamisen linjauksilla tuetaan kaupunkistrategian tavoitteita ja erityisesti kaupungin palveluiden tarpeita	Tavoite toteutui täysin.	
1.5 Sote- ja Pela -kiinteistöjen salkutus myyntiä varten on tehty ja ensimmäinen salkku myyty	Tavoite toteutui osittain.	
2.1 Työnhakija-asiakkaiden työttömyysjaksot lyhenevät	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
2.2 Työttömyys vähenee	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Huomio
2.3 Yritysten palkkasumma kasvaa	Tavoite toteutui täysin.	
2.4 Työpaikkamäärältään merkittävien (>50 työpaikkaa) yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä kasvaa	Tavoite toteutui osittain.	
2.5 Yritysten sijoittumisen ohjauksen toimintamallin selvittämistyöryhmän selvitystyö on valmistunut ja sen työn pohjalta tehtävät kehittämistoimet mukaan lukien myynnin ja markkinoinnin uudistus on toteutettu vuoden 2023 aikana	Tavoite toteutui osittain.	
2.6 Vantaalaisten osaaminen vahvistuu	Tavoite toteutui täysin.	
3.1 Kuusijärven ympärivuotinen vetovoimaisuus paranee	Tavoite toteutui osittain.	
3.2 Tapahtumien määrä Vantaalla lisääntyy	Tavoite toteutui osittain.	
3.3 MAL-tavoitteet toteutuvat	Tavoite toteutui osittain.	
3.4 Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 550 asuntoa	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Toteutui osittain.
3.5 Vantaan maine ja vetovoima paranee	Tavoite toteutui osittain.	Huomio

Sitova tavoite 2.2 Työttömyys vähenee.

Tavoitteeseen liittyy kolme mittaria:

- Pitkäaikaistyöttömien määrä.
- Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä.
- Vieraskielisten työttömien määrä.

Nykyiset mittarit mittaavat työttömien määriä eri ryhmissä. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan mittareita olisi hyvä täydentää lisäämällä niihin mahdollisuuksien mukaan myös prosentuaaliset osuudet. Esimerkiksi vieraskielisten työttömien prosentuaalinen osuus kaikista Vantaalla asuvista vieraskielisistä. Tämä antaisi kokonaisvaltaisemman kuvan työttömyydestä.

Sitova tavoite 3.4 Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 550 asuntoa.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Vantaalle valmistuu 550 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).

Vuoden 2021 lähtötaso valmistuneissa pientaloasunnoissa oli 378 asuntoa. Omakoti-, pari-, erillis- ja rivitaloihin valmistui vuonna 2023 yhteensä 452 asuntoa. Tilinpäätöksen raportoinnin mukaan tavoite ei toteutunut lainkaan. Tarkastuslautakunta katsoo, että vaikka vuoden 2023 tavoitetasoa ei saavutettukaan, oli kehitys kuitenkin positiivista lähtötasoon verrattuna. Koska pientaloasuntoja valmistui 82 prosenttia tavoitteena olevasta määrästä, tarkastuslautakunta katsoo, että tavoite toteutui osittain.

Sitova tavoite 3.5 Vantaan maine ja vetovoima paranee.

Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Kuntien mainetutkimus.
- Kysely Vantaalle muuttaville ja vantaalaisille Vantaan vetovoimatekijöistä sekä pois muuttaville muuton syistä.

Huomio liittyy jälkimmäisen mittarin tavoitetasoon ja sen raportointiin. Tavoitetasoksi oli asetettu, että kysely on tehty ja kyselyn johtopäätöksiä aletaan hyödyntää Vantaan maineen ja vetovoiman parantamiseksi. Toteuman osalta on raportoitu ainoas-

taan, että kysely on toteutettu, mutta sen johtopäätösten hyödyntämistä ei ole kuvattu. Raportoinnissa tulisi ottaa paremmin huomioon asetettu tavoitetaso ja sen toteutuminen kokonaisuudessaan.

Hyvät asukaslähtöiset palvelut		
Sitova tavoite vuodelle 2023	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
4.1 Kuntalaisten fyysinen aktiivisuus ja kaupungin toimenpiteet hyvinvoinnin edistämiseksi kehittyvät	Tavoite toteutui osittain.	Tavoitteen toteutumista ei voida arvioida.
5.1 Kaupungin ja hyvinvointialueen väliset hyte-rakenteet ovat toimivat	Tavoite toteutui täysin.	
5.2 Turvallisuussuunnittelun rakenteet ja prosessit kehitetään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa	Tavoite toteutui osittain.	
5.3 Varmistetaan, että toimialojen eri palvelukokonaisuuksilla on ajantasaiset yhdyspintasuunnitelmat tai -sopimukset hyvinvointialueen kanssa	Tavoite toteutui osittain.	
6.1 6–8-vuotiaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat	Tavoite toteutui osittain.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
7.1 Yhteisöllinen opiskeluhuolto toteutuu kaupungin toiminnassa ja yhdyspintatyössä hyvinvointialueen kanssa	Tavoite toteutui osittain.	

Sitova tavoite 4.1 Kuntalaisten fyysinen aktiivisuus ja kaupungin toimenpiteet hyvinvoinnin edistämiseksi kehittyvät.

Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Vantaan hyte-kerroin (hyvinvointi ja terveys) nousee vuoden 2022 tasosta.
- Työikäisten ja ikääntyneiden ryhmäliikunnan, virtuaalisen liikunnan ja vertaisryhmätoiminnan tarjonta kasvaa vuoden 2022 tasosta.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvät kaksi mittaria ovat yksiselitteisiä. Huomiona kuitenkin, ettei vuoden 2022 tasoa ole tavoiteasetannassa tuotu esille. Raportoinnin mukaan ensimmäisen mittarin mukainen hyte-kerroin ei ole noussut tavoitteen mukaisesti. Toisen mittarin osalta on raportoitu toteutuneen toiminnan tarjontaa todeten, että tavoite on toteutunut täysin. Koska vuoden 2022 tasoa ei ole kummankaan mittarin osalta esitetty raportoinnissa, ei tavoitteen toteutumista voida arvioida.

Sitova tavoite 6.1 6–8-vuotiaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat.
Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Lukuseula-testi.
- Kilpailutetaan matemaattisen osaamisen testi.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvät kaksi mittaria ovat yksiselitteisiä. Raportoinnin mukaan ensimmäisen mittarin mukaiset lukuseula-testin tulokset ovat laskeneet kaikissa seurantaryhmissä. Toisen mittarin on raportoitu toteutuvan täysin, vaikka arvioinnin mahdollistavaa lähtötasoa ei ole esitetty. Koska ensimmäisen mittarin mukainen tavoite ei ole toteutunut lainkaan ja toisen mittarin toteutumista ei voida arvioida, ei tavoite ole toteutunut lainkaan.

Lisäksi huomiona tuodaan esille, että raportointi ei vastaa täysin sitovana tavoitteena olevaa ikäluokkaa. Matemaattisen osaamisen osalta raportointi koskee osin myös 7. luokan oppilaita.

Eriarvoistumisen estäminen		
Sitova tavoite vuodelle 2023	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
9.1 Lasten ja nuorten sosiaaliset taidot paranevat ja kiusaaminen vähenee. Opiskelijoiden hyvinvointi paranee	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Huomio
9.2 NEET-nuorten aktivoimiseksi on kehitetty toimenpiteitä, joiden vaikuttavuutta ja NEET-nuorten määrää arvioidaan säännöllisesti	Tavoite toteutui täysin.	
11.1 Alueiden eriytymiskehitys pienenee	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Huomio
11.2 Selvitetään uutta tiedolla johtamisen mallia, jolla voidaan paremmin suunnata palveluja sekä kohdistaa resursseja sitä tarvitseville alueille	Tavoite toteutui osittain.	
12.1 Myönteisen erityiskohtelun ohjelmalla edistetään asukasosallisuutta ja kehitetään palveluja sekä ehkäistään asuinalueiden eriarvoistumiskehitystä	Tavoite toteutui osittain.	
14.1 Kotouttamisohjelman vuoden 2023 toimenpiteet on toteutettu	Tavoite toteutui osittain.	Huomio

Sitova tavoite 9.1 Lasten ja nuorten sosiaaliset taidot paranevat ja kiusaaminen vähenee. Opiskelijoiden hyvinvointi paranee.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- School Day ja kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä.

Huomio liittyy mittarin tuottaman tiedon ajantasaisuuteen. Koska kouluterveyskysely toteutetaan joka toinen vuosi, tulee toimenpiteiden vaikuttavuuden seurantaan viivettä. Toisaalta koko valtuustokautta tai pidempiäkin ajanjaksoja tarkastellen myös vanhempi tieto näyttää kehityksen suuntaa. Kehitys voi toisinaan myös olla nopeaa, jolloin mahdollisimman ajantasainen tieto auttaa aloittamaan korjaavia toimenpiteitä nopeammin. Mittaroinnin kehittämistä tai täydentämistä olisi hyvä pohtia, jotta tilanteen kehittymistä ja tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta voitaisiin seurata tiheämmin. Pohdinnan tueksi olisi hyvä kartoittaa nykyisten järjestelmien hyödyntämismahdollisuudet, jotta tietoa voitaisiin tuottaa kuormittamatta liikaa käytössä olevia henkilöstöresursseja. Mahdollisessa täydentävässä kyselyssä olisi hyvä kartoittaa myös oppilailla/opiskelijoilla olevia ajatuksia ratkaisuista, joilla kiusaamiseen voitaisiin tehokkaasti puuttua.

Sitova tavoite 11.1 Alueiden eriytymiskehitys pienenee.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Sosioekonominen indeksi.

Huomio liittyy raportoinnissa käytettävissä olevan tiedon ajantasaisuuteen. Raportoinnissa on tukeuduttu vuoden 2021 tietoihin, koska tuoreempia tilastoja ei ole saatavissa. Mittarointia olisi syytä kehittää, jotta tilannearvioinnin perusteena voitaisiin käyttää ajantasaista tietoa. Vuoden 2023 toimintaa arvioitaessa tarkastuslautakunnan on vaikea ottaa kantaa vanhempaan tilastotietoon. Toisaalta koko valtuustokautta tai pidempiäkin ajanjaksoja tarkastellen myös vanhempi tieto näyttää kehityksen suuntaa. Kehitys voi toisinaan myös olla nopeaa, jolloin mahdollisimman ajantasainen tieto auttaa aloittamaan korjaavia toimenpiteitä nopeammin.

Sitova tavoite 14.1 Kotouttamisohjelman vuoden 2023 toimenpiteet on toteutettu.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Toteutetaan vuodelle 2023 suunnitellut toimenpiteet.

Huomio liittyy mittarin tavoitetasoon ja sen raportointiin. Tavoitetasoksi oli asetettu, että vuodelle 2023 asetetut toimenpiteet on toteutettu. Toteuman osalta on raportoitu, että kotouttamisohjelma on hyväksytty valtuustossa joulukuussa 2023 ja myös toimenpiteiden seuranta on aloitettu joulukuussa. Raportoinnin osalta jäi hieman epäselväksi, onko vuodelle 2023 suunnitellut toimenpiteet myös toteutettu.

Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa		
Sitova tavoite vuodelle 2023	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastus-lautakunta
18.1 Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030	Tavoite toteutui osittain.	
19.1 Tehostetaan kierrätystä kaupungin toimipisteissä	Tavoite toteutui osittain.	Huomio
20.1 Luonnon monimuotoisuuden edistäminen Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla	Tavoite toteutui osittain.	
22.1 Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti	Tavoite toteutui osittain.	
22.2 Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Tavoite toteutui osittain.	

Sitova tavoite 19.1 Tehostetaan kierrätystä kaupungin toimipisteissä.

Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Kaupunkiympäristön toimialan toiminta on Ekokompassi-sertifikaatin mukaista.
- Käyttöönottoauditointien toteutus-% Kaupunkikulttuurin kirjasto- ja asukaspalveluiden sekä kulttuuripalveluiden palvelualueiden toimipisteissä.

Huomio liittyy ensimmäisen mittarin tavoitetason toteutumisen raportointiin. Tavoitetason mukaan Ekokompassin mukainen toiminta tuli todentaa vuosiraportilla. Raportoinnin mukaan vuosiraportointi jätetään vasta huhtikuussa 2024. Epäselväksi jää, onko toiminnan Ekokompassin mukaisuus ollut todennettavissa raportointiajankohtana. Ainakaan tästä ei ole raportoinnin yhteydessä mainittu. Raportoinnissa on syytä ottaa kantaa tavoitetason toteutumiseen kaikilta osin. Lisäksi toinen mittari viittaa

vanhaan organisaatiorakenteeseen. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan organisaatiouudistus tapahtui vuoden 2023 alussa.

Kukoistavat kaupunkikeskukset		
Sitova tavoite vuodelle 2023	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastus-lautakunta
23.1 Asukaslähtöinen osallistuva budjetointi vahvistaa osallistuvien asukkaiden osallisuuden kokemusta	Tavoite toteutui täysin.	Tavoitteen toteutumista ei voida arvioida.
23.2 Kaupunkikeskustat ovat houkuttelevat tapahtumineen ja palveluineen	Tavoite toteutui täysin.	
27.1 Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään	Tavoite toteutui osittain.	
27.2 Pysäköintiyhtiön toteutuksen edistäminen	Tavoite toteutui täysin.	
27.3 Aviapolis-skenaariotyön toimenpiteiden käynnistäminen	Tavoite toteutui osittain.	

Sitova tavoite 23.1 Asukaslähtöinen osallistuva budjetointi vahvistaa osallistuvien asukkaiden osallisuuden kokemusta.
Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Osallisuuden kokemus selvitetään hyödyntäen osallisuusindikaattoria prosessin alussa, puolivälissä ja lopussa.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvä mittari on yksiselitteinen. Vuodelle 2023 asetetun tavoitetason mukaan osallistuvan budjetoinnin tuli olla vakiintunut toimintamuoto ja käytössä kaikilla suuralueilla. Lisäksi osallistuneiden osallisuuden kokemuksen tuli kasvaa prosessin aikana. Raportoinnin mukaan mittarin mukainen ensimmäinen kaupunkitasoinen osallistuvan budjetoinnin prosessin asukasvuorovaikutuksen vaihe tulee päättymään kesällä 2024, jonka jälkeen saadaan tietoa prosessin vaikutuksista. Koska osallisuuden kokemuksen kehityksestä ei vielä ole tietoa, ei tavoitteen toteutumista voida arvioida.

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella		
Sitova tavoite vuodelle 2023	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastus-lautakunta
28.1 Jokainen esihenkilö johtaa valmentavasti	Tavoite toteutui osittain.	Huomio
29.1 Saatavuuden toimenpideohjelman vuoden 2023 toimen-piteet toteutettu	Tavoite toteutui osittain.	
30.1 Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mie-lenterveysperusteiset poissaolot vähenevät	Tavoite toteutui osittain.	

Sitova tavoite 28.1 Jokainen esihenkilö johtaa valmentavasti.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Kunta10 kapeikot on paikallistettu ja toimenpiteet luotu.

Sitovaksi tavoitteeksi on asetettu, että jokainen esihenkilö johtaa valmentavasti. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan asetettu tavoite on erittäin kunnianhimoinen. Mittari on asetettuun tavoitteeseen nähden hieman epätarkka. Raportoinnin perusteella valmentavan johtamisen taso näyttää valikoiduissa yksiköissä säilyneen hyvin samalla tasolla kuin Kunta10-kyselyssä. Tarkastuslautakunta nostaa myönteisenä asiana esille kaupungin mittavan panostuksen esihenkilökoulutukseen. Esihenkilövalmennuksia on tarjottu laajasti ja osallistumisaste on ollut korkea.

Johtopäätökset:

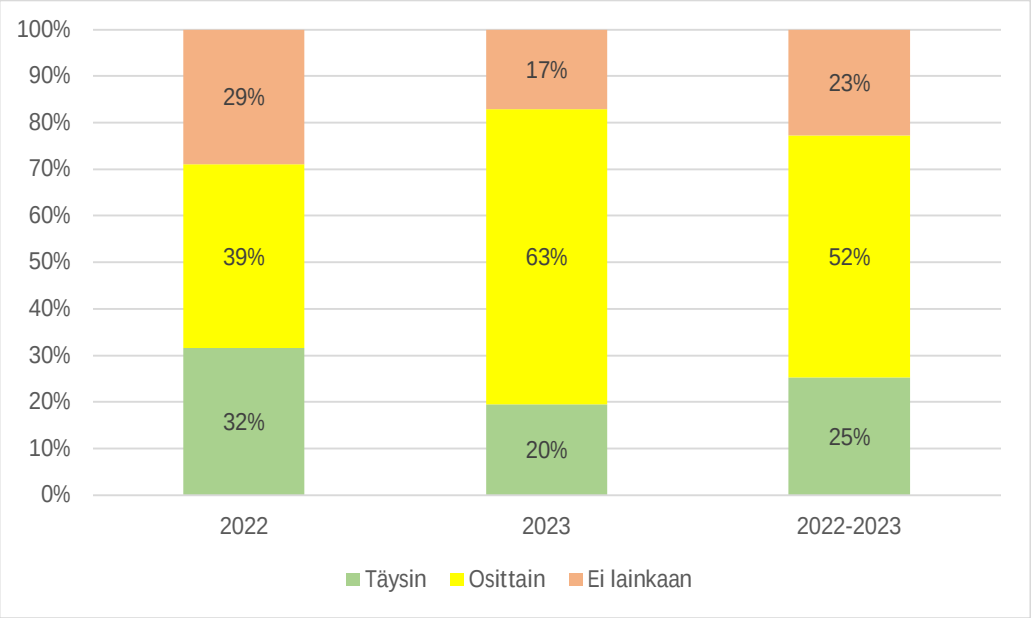
Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kahden tavoitteen toteumasta. Kahden tavoitteen toteutumista ei tarkastuslautakunnan mielestä voinut arvioida. Lisäksi lautakunta huomautti seitsemän tavoitteen mittarista tai siihen liittyvästä raportoinnista. Huomiot liittyivät edellisvuoden tapaan mittarien tavoitearvojen tai toteuma-arvojen puuttumiseen, ajantasaisten vuoden 2023 tilannetta kuvaavien toteuma-arvojen puuttumiseen tai siihen että mittari ei vastaa täysin tavoitetta. Tarkastuslautakunnan arviointityötä helpottaa, että raportointia on kehitetty kirjaamalla monta mittaria sisältäviin tavoitteisiin toteumat mittareittain.

Tavoiteraportoinnista saadun tiedon perusteella tarkastuslautakunta on myös huolissaan koulukiusaamisesta, opiskelijoiden hyvinvoinnin tilasta sekä lukutaidon kehittymisestä. Koulukiusaaminen ei ole vähentynyt tavoitellulla tavalla. Myöskään lukutaidossa ei ole saavutettu tavoiteltua tulosta, vaan osaamistaso on laskenut.

1.2 Strategisten vuositavoitteiden yhteenvetoa 2022–2023

Alla olevassa kuviossa on yhteenvetoa Vantaan kaupungin strategisten vuositavoitteiden toteutumisesta tilinpäätöksen raportoinnin mukaan vuosina 2022–2023. Vuosille 2022 ja 2023 asetettiin yhteensä 79 tavoitetta (38 vuodelle 2022 ja 41 vuodelle 2023).

Kuvio: Strategisten tavoitteiden toteutuminen 2022–2023 (tilinpäätösraportointi).

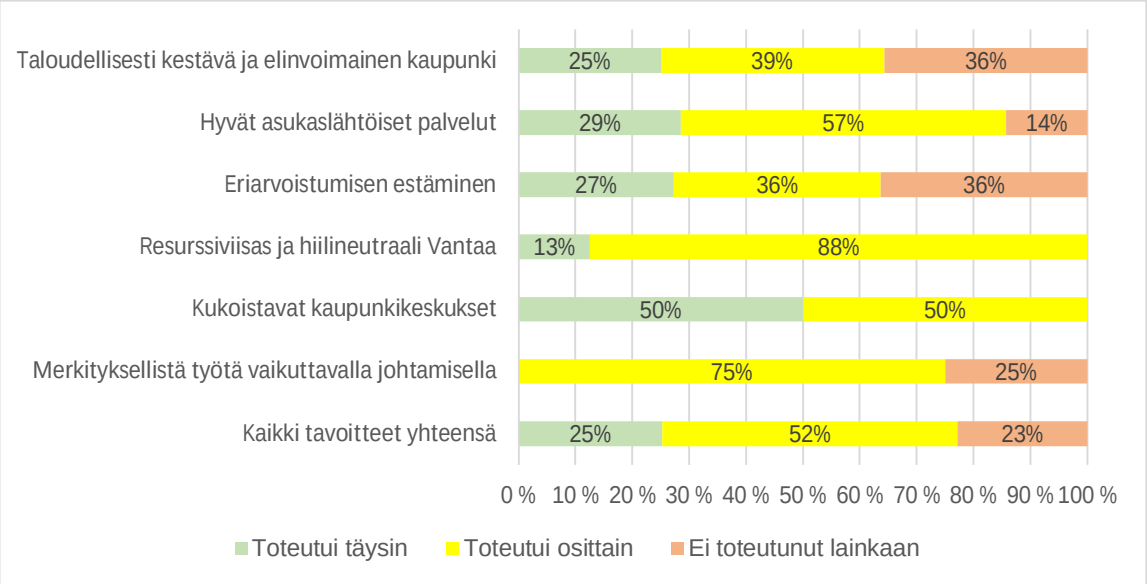

Kokonaan tai osittain toteutuneiksi raportoitujen tavoitteiden määrä kasvoi 71 prosentista 83 prosenttiin vuonna 2023. Vuonna 2023 selvästi enemmän tavoitteita raportoitiin osittain toteutuneeksi.

Tavoitteiden toteutuminen painopistealueittain

Vantaan strategiassa on kuusi painopistealuetta, joihin vuosittaiset strategiset tavoitteet jakaantuvat. Seuraavassa kuviossa on koottuna tilinpäätöksessä raportoidut tavoitetoteumat strategian painopistealueittain vuosilta 2022–2023.

Kuvio: Tavoitetoteumat strategian painopistealueittain 2022–2023 (tilipäätösraportointi).

Kahdella painopistealueella (resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa sekä kukoistavat kaupunkikeskukset) kaikki tavoitteet raportoitiin kokonaan tai osittain toteutuneeksi. Painopistealueella taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki vaikeiksi tavoitteiksi ovat osoittautuneet työttömyyden vähentämiseen liittyvät tavoitteet. Eriarvoistumisen estämisen painopistealueella nuorten hyvinvointiin liittyvien palvelujen saatavuuteen ja koulukiusaamisen vähentämiseen sekä lukutaidon parantamiseen liittyviä tavoitteita jäi kokonaan toteutumatta.

Tarkastuslautakunnan arvioinnista

Seuraavan taulukkoon on koottu vuosilta 2022–2023 tavoitemäärät, joista tarkastuslautakunta oli eri mieltä tai lautakunnalla oli tavoitteista jotakin huomautettavaa. Suluissa oleva prosenttiluku kertoo, kuinka suurta osaa tavoitteita erilaiset huomautukset koskivat.

Taulukko: Tarkastuslautakunnan huomiot vuosilta 2022–2023.

	2022	2023	Yhteensä
Huomiot	10 (26 prosenttia)	11 (27 prosenttia)	21 (27 prosenttia)

Tarkastuslautakunta oli eri mieltä 4 tavoitteen toteumasta, huomautti yhteensä 15 tavoitteen osalta raportoinnista tai mittaroinnista ja 2 tavoitteen kohdalla tarkastuslautakunta totesi, että arviointia ei voinut tehdä.

Raportoinnin osalta huomiot koskivat raportoinnin epätäsmällisyyksiä (raportoinnin perusteella oli epäselvää, oliko tavoite toteutunut). Mittareiden osalta huomautettiin muun muassa siitä, että mittareilta puuttuivat ajantasaiset toteuma-arvot tai lähtöarvot ja joissain tapauksissa mittarit eivät vastanneet täysin tavoitetta.

Johtopäätökset:
Vantaan kaupunki asetti vuosina 2022–2023 yhteensä 79 strategista tavoitetta. Tavoitteet jakaantuvat kuuteen strategian osa-alueeseen. Raportoinnin mukaan tavoitteista oli toteutunut kokonaan tai osittain noin 77 prosenttia ja 23 prosenttia ei toteutunut lainkaan. Monet työllisyystavoitteet ja jotkin nuorten hyvinvoinnin parantamiseen liittyvät tavoitteet jäivät toteutumatta.

Tarkastuslautakunta oli tarkastelujaksona eri mieltä tavoitetoteumasta tai antoi muutoin huomautuksen yhteensä noin 27 prosenttiin tavoitteista. Huomautuksia annettiin tavoitteiden raportointiin ja mittarointiin. Raportoinnin osalta huomiot koskivat epätäsmällisyyksiä ja mittareista puuttui lähtötasoarvoja, tai puutteita oli mittarien arvojen ajantasaisuudessa.

Suositukset:
Tavoiteraportoinnin täsmällisyyteen ja mittarien ajantasaisuuteen tulee kiinnittää huomiota, koska tämä auttaa myös tavoitteiden toteutumisen arvioinnissa.

1.3 Kaupunginvaltuuston konserniyhtiöille asettamien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 14.11.2022 kaupungin talousarvion yhteydessä tytäryhteisöille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Vuonna 2021 tavoitteet uudistettiin kokonaisuudessaan. Talousarviossa 2023 tavoitteita on edelleen yhdenmukaistettu ja yksinkertaistettu, jotta konserniyhteisöjä koskeva omistajaohjaus sekä raportointi olisivat jatkossa yhtiöiden näkökulmasta entistä selkeämpää ja ennakoitavampaa. Tavoitteet on ryhmitelty luokittain.

Suuret tytäryhtiöt
Suurten tytäryhtiöiden tavoitteet on jaoteltu talouteen, toiminnallisuuteen ja laatuun, henkilöstöön sekä vastuullisuuteen. Kaikki suuret yhtiöt laativat vuoden 2023 aikana

oman vastuullisuusohjelman omistajapoliittisiin linjauksiin perustuen. Vastuullisuusohjelmissa tulee ottaa huomioon kaupungin resurssiviisauden tiekartta sekä hiilineutraalisuustavoite 2030.

Vantaan Energialle oli asetettu viisi tavoitetta, joista työturvallisuuteen ja henkilöstötyytyväisyyteen liittyvät toteutuivat täysin. Talouteen, ilmastonmuutoksen hillintään ja vastuullisuusohjelman laatimiseen liittyvät tavoitteet toteutuivat osittain. Työturvallisuus parantui edellisestä vuodesta työtapaturmien jäätyä merkittävästi alle tavoitteen. Henkilöstötyytyväisyyden hyvä taso parantui entisestään. Talouteen liittyvistä tavoitteista konsernin liikevoittotavoite ja pääomantuottotavoite eivät toteutuneet. Osingonjakotavoitteessa sen sijaan päästiin 50 prosentin tavoitteeseen. Vastuullisuustavoitteista ilmastonmuutoksen hillinnässä tuotannon ja hankinnan ominaispäästöt hiilidioksidin osalta laskivat edellisestä vuodesta, mutta jäivät kuitenkin asetetusta tavoitteesta. Fossiilisista polttoaineista luopumista vuoteen 2026 mennessä edistettiin tavoitteen mukaisesti. Vastuullisuusohjelman laatimisessa on edetty, mutta työ on vielä kesken.

VAV Yhtymä Oy:lle oli asetettu kahdeksan tavoitetta. Talouteen, henkilöstöön ja vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet toteutuivat täysin. Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvistä tavoitteista asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilymistä koskeva tavoite toteutui osittain ja asiakastyytyväisyystavoite ei lainkaan. Talouden tavoitteista verotettava tulos oli tavoitteen mukainen, samoin asuntotuotannossa saavutettiin tavoitteeksi asetettu 115 asunnon lisäys ARA-asuntokantaan. Kiinteistöjen ylläpidon kustannusten nousu oli kustannusindeksin nousua pienempi. Työtyytyväisyys ylitti Työeläkevakuuttajan tutkimuksen vertailuaineiston keskiarvon. Terveysperusteiset poissaolot laskivat edellisestä vuodesta. Yhtiön laatima vastuullisuusohjelma on valmis ja toimenpiteet on viety osaksi toimintaa. Asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilyttämiseksi tehtävissä korjauksissa on jääty hieman suunnitelman mukaisesta tasosta. Myös korjauskustannukset ovat jääneet vastaavasti budjetoidusta. Asiakastyytyväisyys kiinteistönhuoltoon, siivoukseen, isännöintiin ja vuokraukseen parani edellisestä mittauksesta. Asiakaskokemus jäi kuitenkin kokonaisuutena alle asetetun tavoitteen.

Vantaan tilapalvelut Vantti Oy:lle oli asetettu kuusi tavoitetta. Talouden tavoite ei toteutunut lainkaan. Tilikauden tulos ei yltänyt tavoiteltuun vähintään yhteen prosenttiin liikevaihdosta. Asiakastyytyväisyys parantui edellisestä vuodesta, mutta ei aivan yltänyt asetettuun tavoitteeseen. Omistajapoliittisten linjausten yhteydessä määriteltyjen kehittämistoimenpiteiden toimeenpanossa onnistuttiin. Henkilöstötyytyväisyyteen liittyvä tavoite toteutui täysin, mutta sairauspoissaolojen tavoitetaso ylittyi hieman. Vastuullisuusohjelman laatimiseen liittyvä tavoite toteutui täysin.

VTK Kiinteistöt Oy:lle oli asetettu viisi tavoitetta, jotka kaikki toteutuivat täysin. VTK Kiinteistöt Oy:n tavoitteista, niiden mittareista ja toteumasta on kerrottu tarkemmin arviointikertomuksen kohdassa 9.

Mercuria kauppaoppilaitos Oy:lle oli asetettu seitsemän tavoitetta, jotka kaikki toteutuivat täysin. Mercuria kauppaoppilaitos Oy:n tavoitteista, niiden mittareista ja toteumasta on kerrottu tarkemmin arviointikertomuksen kohdassa 8.

Kiinteistöyhtiöiden tavoitteet

Kiinteistöyhtiöt on jaettu talousarviossa kolmeen ryhmään. Talousarviotavoitteet määrittyvät näiden ryhmien mukaisesti. Ensimmäisen ryhmän muodostavat tavalliset kiinteistöyhtiöt, joiden ensimmäisenä tavoitteena oli kiinteistöjen ylläpitokustannusten hillitseminen siten, että ylläpitokustannusten suhteellinen nousu ei ylitä Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksin muutosta edelliseen vuoteen verrattuna. Raportointihetkellä ei ollut käytettävissä indeksitietoa koko vuoden osalta. Viimeisimmän julkistetun tiedon mukaan tarkasteltuna tavoite ei toteutunut puolessa kiinteistöyhtiössä eli ylläpidon kustannukset nousivat niissä indeksiä enemmän. Yhdelle yhtiölle kyseistä tavoitetta ei ollut asetettu. Toisena tavoitteena oli pitkän tähtäimen suunnitelman (PTS) mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennusten käyttöiän huomioiminen suunnitelmassa. Tavoite toteutui täysin 13 yhtiössä ja kahdessa osittain. Kolmantena tavoitteena oli sähköautojen latausinfran käyttötarpeen kartoituksen toteuttaminen. Tavoite toteutui täysin 13 yhtiössä ja kahdessa ei lainkaan.

Liiketoimintaa markkinoilla harjoittavien pysäköintiyhtiöiden lisätavoitteena oli kestävään ja vastuulliseen taloudenpitoon liittyvä voitollisen tuloksen saavuttaminen viimeistään suunnitelmakauden loppuun mennessä. Tavoite toteutui täysin toisen yhtiön osalta ja toisen osalta ei lainkaan.

Pääomavuokramallilla kiinteistöjään vuokraavalle kiinteistöyhtiölle oli asetettu kolme tavoitetta. Ensimmäisenä tavoitteena oli kestävä ja vastuullinen taloudenpito, jossa tuli saavuttaa positiivinen tilikauden tulos. Toisena tavoitteena oli PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennusten käyttöiän huomioiminen suunnitelmassa. Kolmantena tavoitteena oli sähköautojen latausinfran käyttötarpeen kartoituksen toteuttaminen. Asetetut tavoitteet toteutuivat täysin.

Johtopäätökset:
Suurille tytäryhtiöille asetetut tavoitteet toteutuivat kokonaisuutena hyvin ja paremmin kuin vuotta aiemmin. Asetetuista 31 tavoitteesta 23 (74 prosenttia) toteutui täysin, viisi (16 prosenttia) toteutui osittain ja kolme (10 prosenttia) ei toteutunut lainkaan. Myös kaupungin kiinteistöyhtiöilleen asettamat tavoitteet toteutuivat hyvin. Pääosa asetetuista tavoitteista toteutui täysin.

2 KAUPUNGIN JA KONSERNIN TALOUS

Kuva: Tikkurilan tori, Alisa Kaukio

2.1 Kaupungin talous ja talouden tavoitteiden toteutuminen

Oheisiin käyttötalouden, verorahoituksen ja investointien taulukoihin on koottu vuodelta 2023 talousarvion, muutetun talousarvion ja tilinpäätöksen lukuja sekä vertailuna vuoden 2022 tilinpäätöksen lukuja.

Taulukko: Käyttötalous, talousarvio ja tilinpäätös, luvut tuhatta euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2023	Muutettu talousarvio 2023	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2022
Tulot	344 417	312 714	333 561	511 279
Menot	-989 098	-1 020 948	-1 007 611	-1 905 308
Toimintakate	**-644 681**	**-708 234**	**-674 050**	**-1 394 029**
Verotulot	610 000	636 000	638 679	1 203 661
Valtionosuudet	181 000	177 700	179 656	287 597
Rahoitustulot ja menot	12 034	12 034	17 703	26 353
Vuosikate	158 353	117 499	161 988	123 581
Poistot ja arvonalentumiset	-110 838	-110 838	-111 844	-110 630
Satunnaiset tulot ja menot	0	0	0	50
Tilikauden tulos	47 514	6 661	50 143	13 001
Varausten ja rahastojen muutos	1 313	1 313	-2 456	-907
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	48 827	7 974	47 678	12 093

Taulukko: Verorahoitus 2023, talousarvio ja tilinpäätös, luvut tuhatta euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2023	Muutettu talousarvio 2023	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2022
Kunnan tulovero	413 000	430 000	431 249	957 370
Kiinteistövero	109 000	113 000	112 094	108 450
Osuus yhteisöveron tuotosta	88 000	93 000	95 336	137 840
Verotulot yhteensä	**610 000**	**636 000**	**638 679**	**1 203 661**
Valtionosuudet	181 000	177 700	179 656	287 597
Verorahoitus yhteensä	791 000	813 000	818 335	1 491 258

Taulukko: Investoinnit, talousarvio ja tilinpäätös 2023, luvut tuhatta euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2023	Muutettu talousarvio 2023	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2022
Bruttoinvestoinnit	-163 745	-195 651	-166 819	-139 448
Nettoinvestoinnit	-157 733	-191 138	-159 916	-115 500

Bruttoinvestointimenot kuvaavat investointimenoja kokonaisuudessaan ja nettoinvestointimenoista on vähennetty investointeihin saadut rahoitusosuudet ja käyttöomaisuuden myyntitulot.

Kaupunki varautui muutetussa talousarviossa muun muassa kasvaneisiin henkilöstönvuokrakustannuksiin ja maanmyyntivoittojen ennakoitua selvästi huonompaan tulokertymään. Lisäksi verokertymän ennakoitiin kasvavan selvästi alkuperäisen talousarvion arviosta.

Tilinpäätöksen taloudellinen tulos oli selvästi muutetussa talousarviossa ennakoitua tulosta parempi. Muutetussa talousarviossa arvioidut menon lisäykset ja tulon vähennykset toteutuivat ennakoitua pienempinä. Lisäksi kunnan tuloveron, yhteisöveron ja valtionosuuksien kertymät nousivat tilinpäätöksessä talousarvion arvioista. Vuoden 2023 alusta voimaan tulleen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä budjetiltaan suurin toimiala, sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala poistui kaupungin talousarviosta. Samalla kaupungin veroprosentti leikkaantui 19 prosentista 6,36 prosenttiin. Tästä syystä vuoden 2023 toimintatuottojen, toimintakulujen ja verorahoituksen (verotulot ja valtionosuudet) summat poikkeavat huomattavasti vuoden 2022 tasosta.

Verokertymään liittyi kertaerä, joka vaikutti merkittävästi Vantaan kaupungin hyvään tulokseen. Kunnille maksettiin vuonna 2023 vuodelta 2022 kertyneitä kunnallis- ja yhteisöverotuloja, niin sanottuja verohäntiä, jotka maksuunpantiin sote-uudistusta edeltävillä korkeammilla tuloveroprosenteilla ja yhteisöveron jako-osuuksilla. Näiden lisäksi oli kertynyt myös muita jäännösveroja, jotka kasvattivat verohäntiä. Kuntaliitto on tehnyt kuntakohtaisen arviolaskelman kunnallis- ja yhteisöveron verohännistä. Vantaan osalta verohäntien vaikutukseksi on arvioitu noin 63,7 miljoonaa euroa. Arviolaskelmaa päivitetään vielä kevään 2024 aikana, mutta vaikutus on joka tapauksessa merkittävä.

Investointimäärärahat alittuivat muutetun talousarvion arvioista selvästi ja investointimenot toteutuivat lähelle alkuperäisen talousarvion arvioita. Säästöjä investointimenoihin tuli rakennushankkeiden toteutusajankohtien siirtymisen vuoksi sekä joidenkin hankkeiden toteutuessa ennakoitua pienemmin kustannuksin.

2.2 Emokaupungin talous ja tilinpäätös

Ohessa on tarkasteltu kaupungin taloudellista tilannetta, kumulatiivisen yli-/alijäämän muodostumista sekä varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirtaa vuosina 2017–2023. Tarkastelu perustuu kyseisten vuosien tilinpäätöksistä koottuihin tietoihin. Erityisenä tarkastelukohteena on tulorahoituksen riittävyys.

Kumulatiivisen ylijäämän muodostuminen, luvut miljoonaa euroa:

Vuosi	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Toimintakate	-1 176,9	-1 226,3	-1 246,1	-1 394,0	-674,1
Vuosikate	49,1	166,8	166,6	123,6	162,0
Poistot	-115,2	-111,8	-105,2	-110,6	-111,8
Tilinpäätöksen tulos + satunnaiset tulot	-62,7	55,1	61,3	13,0	50,1
Tilinpäätössiirrot	0,2	-0,4	0,1	-0,9	-2,5
Ali-/ylijäämä	-62,6	54,6	61,4	12,1	47,7
Kumulatiivinen edellisten tilikausien ja kuluvan tilikauden yli-/alijäämät	404,7 (404,6)	459,3 (460,2)	521,6 (540,5)	552,6 (555,5)	603,2

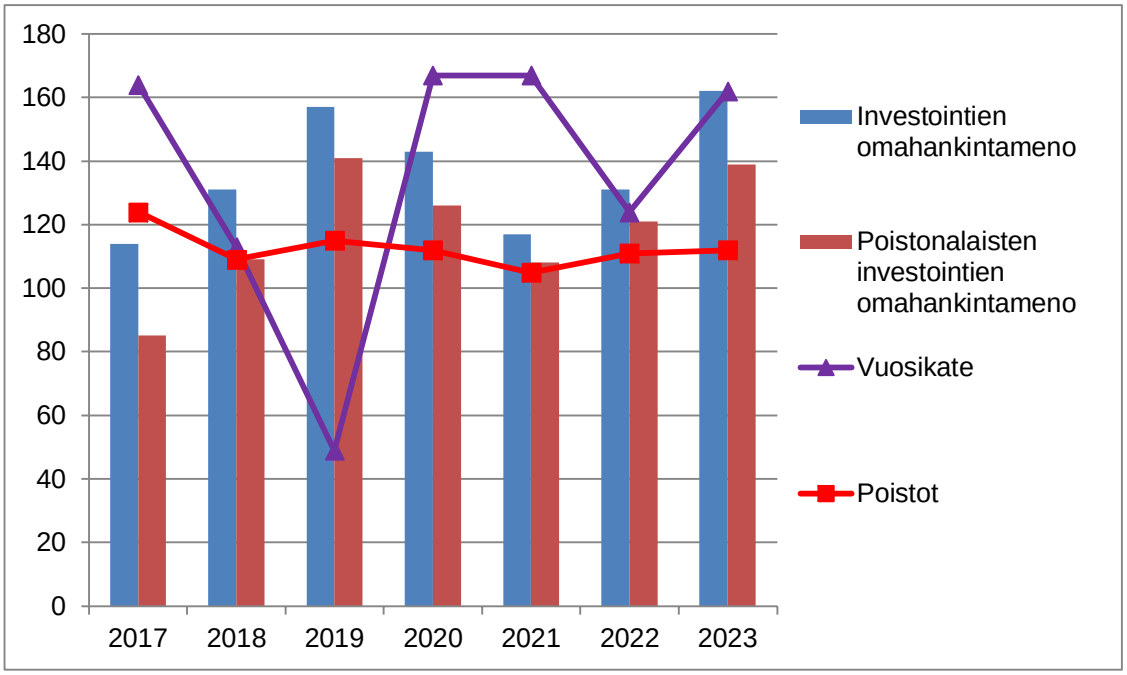
Toiminnan ja investointien rahavirta, luvut miljoonaa euroa:

Vuosi	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Vuosikate	49,1	166,8	166,6	123,6	162,0
Satunnaiset erät	3,3	0,1	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-16,8	-31,4	-57,4	-46,4	-10,6
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-157,6	-144,9	-120,6	-140,0	-166,8
Rahoitusosuudet investointeihin	0,9	2,1	4,0	8,7	4,4
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	26,9	40,0	75,9	62,2	13,1
Toiminnan ja investointien rahavirta	-94,2	32,6	68,6	8,2	2,0

Kumulatiivinen ylijäämä kasvoi ja oli noin 603 miljoonaa euroa vuoden 2023 lopussa (suluissa edellisen tilikauden kumulatiivinen ylijäämä, kun tilinpäätöksen jälkeen tehdyt oikaisut on otettu huomioon). Toiminnan ja investointien rahavirta pysyi myös positiivisena.

Alla olevassa kuviossa on tarkasteltu kaupungin taloutta vuosina 2017–2023 investointien, vuosikatteen ja poistojen avulla. Investoinnit on esitetty omahankintamenona eli investoinneista on vähennetty niihin saadut rahoitusosuudet. Poistonalaiset investoinnit tarkoittavat vuosittaisia investointimenoja, joista on vähennetty rahoitusosuuksien lisäksi ei-poistonalaiset investointimenot eli maa-alueisiin ja osakkeisiin kohdistuvat investointimenot.

Kuvio: Kaupungin investoinnit, vuosikate ja poistot 2017–2023, luvut miljoonaa euroa.

Vuosikate on kattanut tarkastelujaksolla poistot vuotta 2019 lukuun ottamatta. Vuosikate on myös riittänyt vuosia 2018 ja 2019 lukuun ottamatta kokonaan tai lähes kokonaan investointimenojen kattamiseen.

Johtopäätökset:
Vantaan kaupungin taloudellinen tulos oli vuonna 2023 positiivinen. Vantaan kaupungin ylijäämä taseessa kasvoi ja vuosikate kattoi poistot. Toiminnan ja investointien rahavirta oli jälleen positiivinen. Hyvään tulokseen vaikuttivat merkittävästi verokertymää nostaneet kertaluonteiset erät.

2.3 Kaupunkikonsernin talous

Seuraavissa taulukoissa verrataan emokaupungin ja koko konsernin vuoden 2023 tilinpäätöstietoja ja keskeisiä tilinpäätöksen tunnuslukuja toisiinsa. Asukaskohtaiset luvut on laskettu käyttäen Tilastokeskuksen lopullista väestötilastoa Vantaan asukasluvusta 31.12.2023 tilanteessa (247 447 asukasta).

Kaupungin ja koko konsernin tuloksen muodostuminen, luvut miljoonaa euroa:

	Kaupunki	Konserni
Toimintatuotot	158,6	780,6
Toimintakulut	-832,7	-1 254,9
Osuus osakkuusyhtiöiden voitoista ja tappioista	-	8,4
Toimintakate	-674,1	-465,9
Verorahoitus (sisältää valtionosuudet)	818,3	821,8
Rahoitustuotot ja -kulut	17,7	-25,4
Vuosikate	162,0	330,4
Poistot ja arvonalentumiset (sisältää suunnitelman mukaiset poistot, Omistuksen eliminointierot ja arvonalentumiset)	-111,8	-219,0
Satunnaiset erät	-	-
Varausten lisäys	-	-
Rahastojen lisäys	-	-
Tilinpäätössiirrot	-2,5	-2,4
Tilikauden verot	-	-13,5
Laskennalliset verot	-	-3,0
Vähemmistöosuudet	-	-17,3
Tilikauden yli/alijäämä	47,7	75,2

Kaupungin ja koko konsernin keskeisten tunnuslukujen vertailu, suluissa vuoden 2022 arvo:

	Kaupunki	Konserni
Vuosikate, % poistoista	144,8 (111,7)	151,0 (117,0)
Investointien tulorahoitus, %	99,7 (94,1)	79,5 (61,4)
Kertynyt ylijäämä, euroa per asukas	2 437,5 (2 275,9)	3 830,1 (3 588,4)
Lainakanta, euroa per asukas	3 451,5 (3 324,3)	7 609,7 (8 600,2)
Lainanhoitokate	1,0 (1,7)	1,3 (1,5)
Suhteellinen velkaantuneisuus %	100,6 (57,9)	145,9 (101,9)
Lainat ja vuokravastuut (miljoonaa euroa)	1 189,7 (1 456,9)	2 440,6 (2 514,1)

Tulorahoitus kattoi kokonaan emokaupungin poistot ja investointien omahankintamenot lähes kokonaan. Konsernissa tulorahoitus kattoi poistot ja 79 prosenttia investoinneista. Kaupungin lainanhoitokatteen tunnusluku oli 1,0 ja konsernilla 1,3. Tunnusluku osoittaa, että tulorahoitus riitti kaupungilla ja konsernilla kokonaan vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun vuonna 2023. Suhteellinen velkaantuneisuus osoittaa kuinka paljon käyttötuloista olisi vuonna 2023 tarvittu vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tämä tunnusluku heikkeni selvästi emokaupungissa ja konsernissa vuodesta 2022. Tunnusluvun heikkenemistä selittää se, että tulot pienenivät merkittävästi (veroprosentin leikkaus) sosiaali- ja terveystoimen siirryttyä hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta. Emokaupungin ulkoinen lainakanta hieman nousi, mutta konsernin lainakanta laski vuodesta 2022.

Kriisikuntakriteerit

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa oleva kunta voi joutua kuntalain 118 §:n mukaiseen arviointimenettelyyn. Arviointimenettelyssä kunta ja valtio selvittävät yhdessä kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lakisääteiset palvelut sekä ryhtyvät toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos laissa määritellyt erityisen vaikeassa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytykset (kriisikuntakriteerit) täyttyvät.

Kuntalain 118 §:n mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos vähintään toinen seuraavista alijäämää koskevista kriteereistä täyttyy:

Kriteerit	**Vantaan tilanne**	**Kriteerin täyttyminen**
Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa (eli neljässä vuodessa). Kuntalakiin on lisätty koronapandemian vaikutuksia huomioiva 110 a §, joka on voimassa väliaikaisesti 1.12.2020–31.12.2025. Valtiovarainministeriö voi kunnan hakemuksesta päättää, että alijäämä on katettava kuuden vuoden kuluttua tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.	Vuonna 2022 Vantaan kaupungin taseessa oli kertynyttä ylijäämää noin 541 miljoonaa euroa. Vuonna 2023 kertynyttä ylijäämää oli noin 555 miljoonaa euroa.	**Ei täyty**
Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa.	Vuonna 2021 Vantaan konsernitilinpäätöksessä oli asukaskohtaista ylijäämää 3 457 euroa. Vuonna 2022 asukaskohtaista ylijäämää oli 3 588 euroa. Vuonna 2023 ylijäämä oli 3 830 euroa.	**Ei täyty**

Lisäksi arviointimenettely voidaan käynnistää, jos seuraavat neljä rahoituksen riittävyyttä ja vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot.

Kriteerit	Vantaan tilanne	Kriteerin täyttyminen
Kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia.	Vuonna 2021 vuosikatteen ja poistojen suhde oli 147,5 prosenttia. Vuonna 2022 se oli 117 prosenttia. Vuonna 2023 vuosikatteen ja poistojen suhde oli 151 prosenttia.	**Ei täyty**
Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti. Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2021 oli 20,02 ja vuonna 2022 se oli 20,01.	Vantaan tuloveroprosentti vuosina 2021 ja 2022 oli 19,00.	**Ei täyty**
Asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla. Vuonna 2021 keskiarvo oli 9 083 euroa ja raja-arvo 13 625 euroa. Vuonna 2022 keskiarvo oli 9 390 euroa ja raja-arvo 14 085 euroa.	Vantaan asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä vuonna 2021 oli 10 091 euroa. Vantaan asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä vuonna 2022 oli 10 354 euroa. Vuonna 2023 määrä oli 9 863 euroa.	**Ei täyty**
Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.	Vantaan konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate vuonna 2021 oli 1,3. Vuonna 2022 Vantaan konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate oli 1,0. Vuonna 2023 se oli 1,3.	**Ei täyty**

Johtopäätökset:

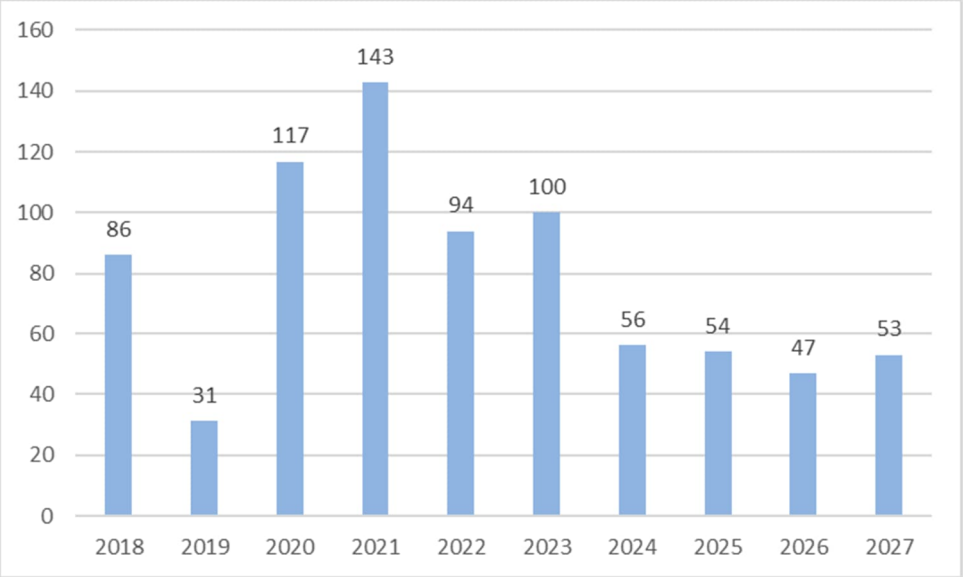
Emokaupunki ja konserni tekivät positiivisen tuloksen ja molempien ylijäämä kasvoi edelleen. Tulorahoitus kattoi emokaupungilla lähes kokonaan investointien rahoituksen ja konsernillakin investointien tulorahoitusprosentti nousi selvästi. Ulkoinen lainakanta kasvoi emokaupungilla hieman ja konsernin lainakanta puolestaan pieneni. Sekä emokaupunki että konserni pystyivät kattamaan tulorahoituksellaan korkokulut ja lainalyhennyksensä.

2.4 Investoinnit

Investointien tulorahoitusprosentti

Oheisessa kuviossa on Vantaan kaupungin investointien tulorahoitusprosentti vuosilta 2018–2027. Vuonna 2023 tulorahoitusprosentti oli hyvällä tasolla (99,7 prosenttia) ja investoinnit pystyttiin kattamaan lähes kokonaan tulorahoituksella. Vuodesta 2024 alkaen luvut perustuvat ennusteisiin.

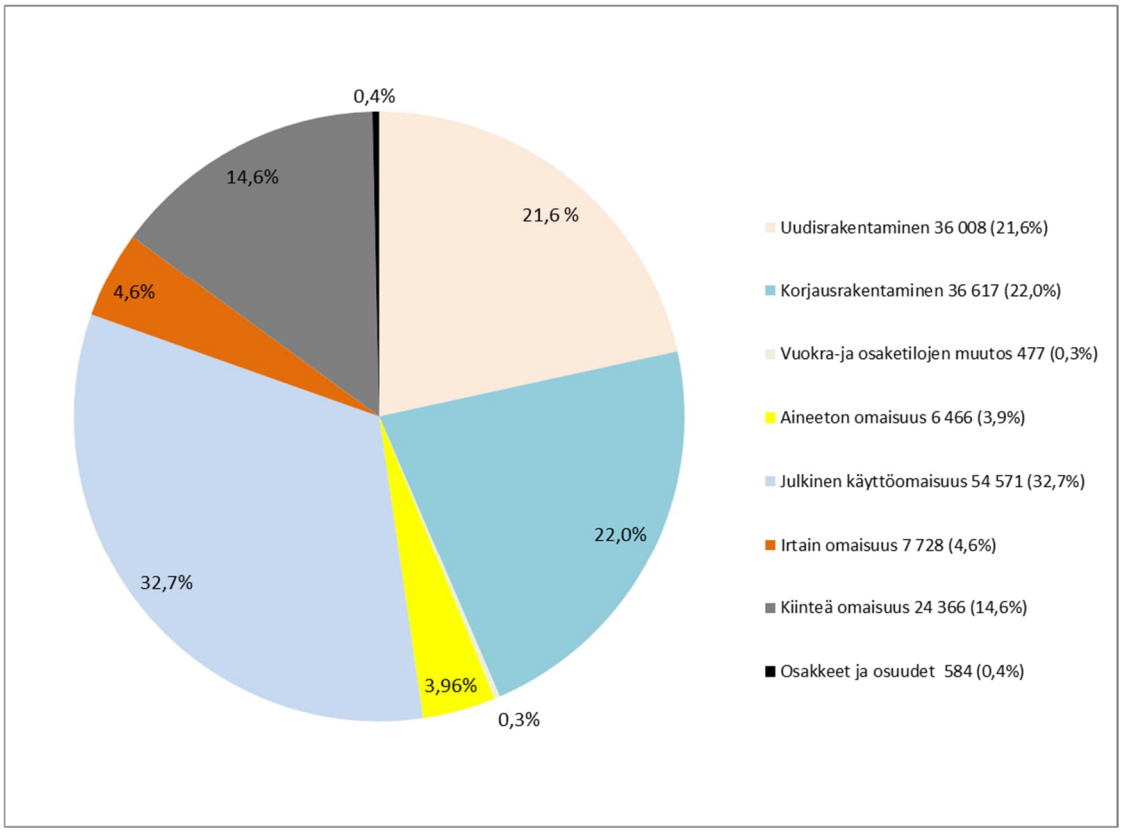
Kuvio: Kaupungin investointien tulorahoitusprosentti 2018–2027.

Investointien jakauma 2023

Ohessa kuvattuna kaupungin bruttoinvestointien toteuma ja jakauma investointilajeittain vuodelta 2023. Rakentamisen investointeihin (uudisrakentaminen ja korjausrakentaminen) ja julkiseen käyttöomaisuuteen liittyviin investointeihin (esimerkiksi liikenne-, urheilu- ja virkistysalueiden rakentaminen) kului noin 76 prosenttia kaikista investointimenoista.

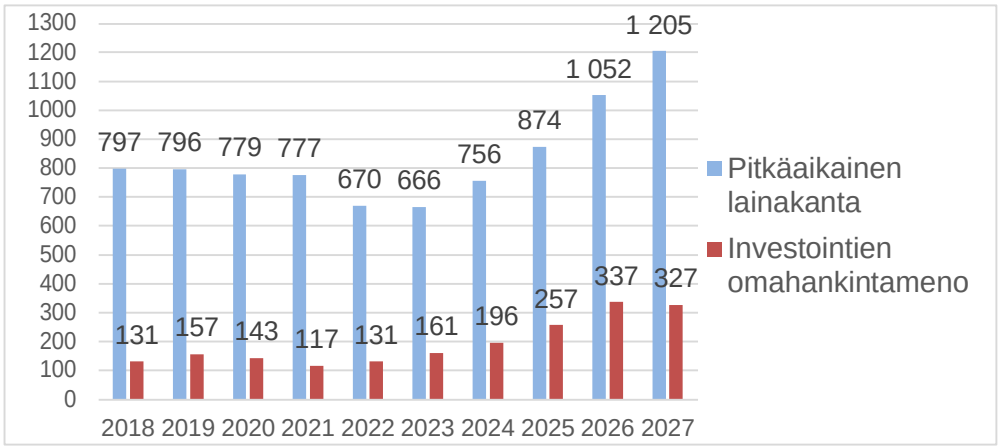
Kuvio: Kaupungin bruttoinvestointien toteuma investointilajeittain 2023, luvut tuhatta euroa.

Lainakanta ja investoinnit

Seuraavassa kuvataan kaupungin pitkäaikaisen lainakannan ja investointien omahankintamenojen kehitystä vuodesta 2018 vuoteen 2027 (luvut miljoonaa euroa). Vuodesta 2024 eteenpäin luvut ovat taloussuunnitelmassa 2024–2027 esitettyjä arvioita.

Kuvio: Pitkäaikaisen lainakannan ja investointien omahankintamenojen kehitys 2018–2027, luvut miljoonaa euroa.

Johtopäätökset:

Investointien omahankintameno oli noin 161 miljoonaa euroa vuonna 2023. Kaupungin tulorahoitus kattoi nämä menot lähes kokonaan. Investointien omahankintamenojen arvioidaan liikkuvan vuosien 2024–2027 välillä 196–337 miljoonaa euroa. Jaksolle ajoittuu isona investointina Vantaan ratikan rakentaminen, josta päätös tehtiin kaupunginvaltuustossa keväällä 2023. Ratikan toteutuminen vaatii vielä valtion investointirahoitusosuuden varmistumisen. Kaupungin pitkäaikainen lainakanta kasvaa ennusteiden mukaan noin 500 miljoonalla eurolla vuosina 2024–2027. Samaan aikaan odotetaan esimerkiksi ratikasta kertyvän jo kiinteistötaloudellisia tuottoja, jotka auttavat talouden tasapainottamisessa ja kasvavan velkamäärän sekä korkokustannusten hallitsemisessa.

2.5 Suurten kaupunkien vertailua

Alla vertaillaan kuuden suurimman kaupungin keskeisiä talouden tunnuslukuja vuosilta 2022 ja 2023. Tunnusluvut on kerätty kaupunkien kaupunginhallitusten käsittelemistä vuoden 2023 tilinpäätöksistä. Tunnuslukuja on seitsemän jokaisella kaupungilla eli yhteensä 42. Tunnuslukujen tasoluokittelu perustuu Kuntaliiton määrittelyyn. Tunnusluvuissa on vuoden 2023 tunnusluvun alla suluissa kyseisen tunnusluvun arvo vuonna 2022.

Taulukko: Tulorahoituksen riittävyyden tunnuslukujen tasoluokat.

Tulorahoituksen riittävyyttä kuvaavat tunnusluvut			
	Vuosikate poistoista	Investointien tulorahoitus-prosentti	Kertynyt yli/alijäämä/asukas
Hyvä	**>130 %**	**>80 %**	**>300**
Tyydyttävä	**70–130 %**	**55–80 %**	**0–300**
Heikko	**<70 %**	**<55 %**	**<0**

Taulukko: Kuuden suurimman kaupungin tulorahoituksen tunnuslukuja 2022–2023.

	Espoo	Helsinki	Oulu	Tampere	Turku	Vantaa
Vuosikate % poistoista	236	227	113	142	146	145
	(174)	(189)	(280)	(114)	(126)	(112)
Investointien tulorahoitus %	156	102	56	82	56	100
	(142)	(72)	(212)	(61)	(66)	(94)
Kertynyt ylijäämä, euroa per asukas	4 219	11 457	4 703	2 605	1 334	2 438
	(3 494)	(10 865)	(4 705)	(2 435)	(1 197)	(2 276)

Taulukko: Velkaantuneisuutta kuvaavien tunnuslukujen tasoluokat.

Velkaantuneisuutta kuvaavat tunnusluvut				
	Lainakanta euroa/asukas	Lainanhoitokate	Suhteellinen velkaantuneisuus prosentti	Konsernin lainakanta euroa/asukas
Hyvä	**<1 600**	**>2**	**<33**	**<4 000**
Tyydyttävä	**1 600–3 000**	**1–2**	**33–60**	**4 000–8 000**
Heikko	**>3 000**	**<1**	**>60**	**>8 000**

Taulukko: Kuuden suurimman kaupungin velkaantumista kuvaavia tunnuslukuja 2022–2023.

	Espoo	Helsinki	Oulu	Tampere	Turku	Vantaa
Lainakanta, euroa per asukas	3 017	1 342	3 109	3 347	4 276	3 452
	(3 211)	(1 432)	(2 759)	(3 718)	(3 620)	(3 324)
Lainanhoitokate	7,5	11,8	3,6	2,3	1,0[1]	1,0
	(2,3)	(8,1)	(2,4)	(3,8)	(1,0)	(1,7)
Suhteellinen velkaantuneisuus %	68	40	99	97	125	101
	(51)	(45)	(49)	(62)	(61)	(58)
Konsernin (sisältää emokaupungin) lainakanta euroa/asukas	12 268	10 981	4 309	8 765	7 909	7 610
	(13 399)	(9 813)	(5 999)	(9 135)	(7 708)	(8 600)

Vuonna 2023 suurten kaupunkien tunnusluvuissa oli jonkin verran vaihtelua vuoteen 2022. Tulorahoituksen riittävyyttä kuvaavat tunnusluvut kokonaisuutena hieman paranivat ja velkaantumista kuvaavat tunnusluvut hieman heikkenivät. Tunnusluvuista 30 pysyi vuoden 2022 tasolla, kuuden tunnusluvun arvo parani ja kuuden tunnusluvun arvo heikentyi. Hyvällä tasolla oli nyt 20 tunnuslukua (17 vuonna 2022), tyydyttävällä tasolla oli 9 tunnuslukua (15 vuonna 2022) ja heikolla tasolla oli 13 tunnuslukua (10 vuonna 2022). Kaupungeista Oululla neljän tunnusluvun arvo heikkeni, Vantaalla kahden tunnusluvun arvo parani ja yhden heikkeni, Tampereella kahden tunnusluvun

[1] Turku ilmoittaa tilinpäätöksessään vain laskennallisen lainanhoitokatteen.

arvo parani, Turulla ja Helsingillä yhden tunnusluvun arvo parani ja Espoolla yhden tunnusluvun arvo heikkeni. Eniten hyvällä tasolla olevia tunnuslukuja (viisi) oli Helsingillä.

Tulorahoituksen riittävyyttä kuvaavien tunnuslukujen arvoista viiden arvo parani tyydyttävästä hyväksi ja kahden arvo heikentyi hyvästä tyydyttäväksi. Kaikkien tulorahoituksen riittävyyttä kuvaavien tunnuslukujen arvot ovat kaupungeilla edelleen joko hyvällä tai tyydyttävällä tasolla.

Velkaantumista kuvaavista tunnusluvuista neljän arvo heikkeni ja yhden parani. Helsingin, Tampereen ja Turun velkaantumista kuvaavat tunnusluvut säilyivät vuoden 2022 tasolla. Oululla heikentyi kahden velkaantumista kuvaavan tunnusluvun arvo, Espoolla heikentyi yhden tämän kategorian tunnusluvun arvo ja Vantaalla puolestaan yhden tunnusluvun arvo parani ja yhden heikkeni. Velkaantumista kuvaavista tunnusluvuista 13 eli noin 54 prosenttia oli nyt heikolla tasolla, kun vuonna 2022 näistä tunnusluvuista heikolla tasolla oli 10 eli noin 42 prosenttia.

Johtopäätökset:
Suurten kaupunkien tunnusluvuissa oli hieman muutoksia edelliseen vuoteen. Tulorahoitusta kuvaavista tunnusluvuista oli nyt 83 prosenttia hyvällä tasolla, kun vuonna 2022 näistä tunnusluvuista noin 67 prosenttia oli hyvällä tasolla. Kaikki tulorahoitusta kuvaavat tunnusluvut olivat kaupungeilla hyvällä tai tyydyttävällä tasolla. Velkaantumista kuvaavat tunnusluvut puolestaan hieman heikkenivät. Nyt yli puolet velkaantumista kuvaavista tunnusluvuista oli heikolla tasolla.

2.6 Talouden epävarmuustekijöitä

Jatkossa talouteen liittyy monia epävarmuustekijöitä, muun muassa korkotason ja inflaation kehitys, rakennusalan taantuman kesto, työllisyyskehitys, TE-palvelujen (julkiset työvoima- ja yrityspalvelut) siirto kunnille vuoden 2025 alusta ja sen vaikutukset kuntatalouteen sekä mahdollinen valtionosuuksien lisäleikkaus. Korkotason nousu on jo nostanut kaupungin lainanhoitokuluja ja inflaatio näkyy hintojen ja näin myös kulujen nousuna. Rakennusalan taantuminen vaikutti jo vuonna 2023 Vantaan maanmyyntituloihin, joiden kertymä jäi selvästi arvioitua pienemmäksi. Mikäli rakennusalan

taantuma jatkuu niin maanmyyntitulojen kertymät jäävät aiempaa alemmalle tasolle, joka myös vähentää tulorahoitusta. Talouden tasapainon kannalta ratkaisevaa on, miten valtionosuudet ja verotulot kehittyvät suhteessa menojen kasvuun. Vantaa asetti omassa talouden tasapainottamisohjelmassaan 2021–2025 välitavoitteeksi vuodelle 2023 vuosikatetavoitteen (112 miljoonaa euroa), joka toteutui selvästi paremmalla tasolla (noin 162 miljoonaa euroa). Välitavoitteen saavuttamiselle ratkaisevaa oli vuoden 2023 verokertymää nostaneet kertaluontoiset erät, niin sanotut verohännät. Jatkossa vuosikatetavoitteissa pysymiseen liittyy entistä enemmän epävarmuustekijöitä, jotka voivat heikentää tulorahoitusta ja aiheuttaa lisämenoja.

3 KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO

Kuva: Kaupungintalo, Pekka Turtiainen

3.1 Kaupunkikonsernin sisäinen valvonta ja sisäinen tarkastus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä valtuuston hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Lautakunnat ja johtavassa asemassa olevat henkilöt vastaavat vastuulleen kuuluvan toiminnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Kaupunginjohtajan nimeämä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmä suunnittelee, koordinoi ja kehittää riskienhallintaa kaupunkikonsernin tasolla. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia.

Kaupunkikonsernin valvontajärjestelmä ja työnjako

Kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden valvontajärjestelmä muodostuu ulkoisesta ja sisäisestä valvonnasta. Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan muodostama ulkoinen valvonta palvelee valtuuston valvonta- ja tarkastustarpeita suhteessa kunnan toimivaan johtoon ja hallintoon. Keskeistä on ulkoisen valvonnan riippumattomuus kunnan organisaatiosta ja toimivasta johdosta. Sisäinen valvonta on johdon ja hallinnon työväline sekä osa johtamisjärjestelmää. Sisäisessä valvonnassa asioita tarkastellaan organisaation ja johdon näkökulmasta. Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on:

- edistää kaupunkikonsernin toiminnan taloudellisuutta ja tehokkuutta,
- varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus,
- turvata resurssit, omaisuus, henkilöstö ja toiminnan jatkuvuus sekä
- varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen.

Sisäinen valvonta toteutuu muun muassa selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, sopimusten hallintana, osaamisen ylläpitämisenä ja väärinkäytösten ehkäisynä. Sisäisen valvonnan tukena kaupungin johto voi hyödyntää sisäistä tarkastusta.

Vantaan sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä. Yksikkö tekee kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoaa konsultointipalveluja. Tarkastuksia tehdään kaupunginjohtajan hyväksymän vuosisuunnitelman mukaisesti. Tarvittaessa tehdään edellisen vuoden tarkastushavaintoihin perustuvia jälkitarkastuksia. Sisäisen tarkastuksen suorittamissa tarkastuksissa ei ole ilmennyt merkittäviä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehostamistarpeita. Kaupunkiympäristön toimialalla on havaittu puutteita hankintatoiminnassa. Suoritettujen tarkastusten osalta sisäisen valvonnan arvioidaan kaupungissa kokonaisuutena olevan keskimäärin hyvällä tasolla.

Yksiköstä saadun tiedon mukaan nykyinen viiden henkilön tarkastusresurssi on riittävä nykyisentasoisen tarkastustoiminnan toteuttamiseen. Sisäinen tarkastus raportoi tarkastushavainnoistaan kerran vuodessa kaupunginhallitukselle. Kaupunginjohtajan kanssa tarkastushavaintoja tarkastellaan keskimäärin 1–3 kuukauden välein. Sisäisen tarkastuksen raportit ovat myös tarkastuskohteen ja ulkoisen valvonnan käytettävissä.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunkikonsernissa

Vantaan kaupungin ja sen tytäryhteisöjen riskienhallinnassa noudatetaan yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa. Merkittävistä riskeistä ja riskienhallinnan järjestelyistä raportoidaan osana talouden seurantaa. Sisäinen valvonta on osa hyvän johtamisen ja hallinnon periaatetta.

Yhteisön hallituksen tulee järjestää yhteisön sisäinen valvonta tarkoituksenmukaisella ja toimivalla tavalla. Tytäryhtiöissä sisäisestä valvonnasta vastaavat yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja. Kaupungin sisäisen tarkastuksen palveluyksiköllä on oikeus kaupunginjohtajan toimeksiannosta tarkastaa tytäryhteisöjen toimintaa. Tarkastuksia varten tytäryhteisöjen tulee antaa tarpeelliset tiedot ja avustaa tietojen saamisessa.

Yhtiöiden hallitukset suorittavat sisäisen valvonnan tilaa koskevan itsearvioinnin vuosittain. Itsearviointi toteutetaan kyselyn avulla, jossa teemoina ovat ohjausympäristö, riskien arviointi, valvontatoimenpiteet, informaatio ja viestintä sekä seuranta. Riskienhallintasuunnitelmassa riskit on luokiteltu strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Suunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti. Konserniyhteisöjen näkemyksiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta selvitettiin itsearviointikyselyllä alkuvuodesta 2023. Itsearvioinnin tulosten perusteella tytäryhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila oli kokonaisuudessaan hyvällä tasolla ja kehittynyt myönteisesti vuodesta 2022.

Väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanava

Väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanava perustuu vuoden 2023 alusta voimaan tulleeseen ilmoittajansuojelulakiin. Laki suojaa ilmoittajaa ja estää muun muassa työnantajan vastatoimet väärinkäytösepäilystä ilmoittanutta kohtaan. Työnantaja ei voi esimerkiksi heikentää ilmoittajan palvelussuhteen ehtoja, päättää palvelussuhdetta tai kohdella muutoin ilmoittajaa kielteisesti ilmoituksen tekemisen takia. Vantaalla ilmoituskanava otettiin käyttöön huhtikuun 2023 alussa.

Kuka tahansa voi tehdä ilmoituksen väärinkäytösepäilystä. Sähköisen ilmoituskanavan ohella ilmoituksen voi tehdä myös esimerkiksi soittamalla, kirjeellä tai sähköpostilla. Ilmoitus voi olla täysin anonyymi tai ilmoittaja voi antaa yhteystietonsa. Ilmoitukset käsittelee kaupungin sisäinen tarkastus. Ilmoitukset käsitellään puolueettomasti,

riippumattomasti ja luottamuksellisesti. Väärälle taholle tulleet ilmoitukset siirretään oikealle viranomaiselle käsiteltäviksi. Lain mukaan ilmoituksen tekijälle on kerrottava kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksesta, miten asia on ratkaistu tai mihin toimenpiteisiin ilmoituksen perusteella on ryhdytty. Vuonna 2023 sähköiseen ilmoituskanavaan tuli 31 ilmoitusta. Selvitysten perusteella puolet ilmoituksista todettiin aiheettomiksi ja viisi siirrettiin toisen tahon käsiteltäviksi. Yhden ilmoituksen osalta tehtiin laajempi tarkastus, jonka seurauksena annettiin toimenpidesuosituksia.

Johtopäätökset:
Kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden valvontajärjestelmä muodostuu ulkoisesta ja sisäisestä valvonnasta. Ulkoinen valvonta jakautuu tarkastuslautakunnan suorittamaan arviointiin ja lakisääteiseen tilintarkastukseen. Sisäinen valvonta on osa päivittäistä johtamista. Sisäisen valvonnan työvälineenä kaupungin johto voi hyödyntää sisäistä tarkastusta. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä toiminnan kehittäminen ovat kaupunkikonsernin jokaisen organisaation vastuulla.

Vantaan kaupungilla sisäinen tarkastus on järjestetty omaksi viiden hengen yksiköksi. Tarkastuslautakunnan saaman selvityksen mukaan yksikkökoko on riittävä nykyisentasoisen tarkastustoiminnan toteuttamiseen. Yksikkö tekee tarkastuksia kaupunginjohtajan hyväksymän vuosisuunnitelman mukaisesti. Tarvittaessa tehdään jälkitarkastuksia. Sisäisen tarkastuksen suorittamissa tarkastuksissa ei ole ilmennyt merkittäviä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehostamistarpeita. Suoritettujen tarkastusten osalta sisäisen valvonnan arvioidaan kokonaisuutena olevan keskimäärin hyvällä tasolla.

Vantaan kaupungin ja sen tytäryhteisöjen riskienhallinnassa noudatetaan yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa. Merkittävistä riskeistä ja riskienhallinnan järjestelyistä raportoidaan osana talouden seurantaa. Yhtiöiden hallitukset suorittavat sisäisen valvonnan tilaa koskevan itsearvioinnin vuosittain. Alkuvuodesta 2023 suoritetun itsearvioinnin perusteella tytäryhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila oli kokonaisuudessaan hyvällä tasolla ja kehittynyt myönteisesti edellisestä vuodesta.

Vantaan kaupungilla on käytössä sähköinen väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanava. Kuka tahansa voi ilmoittaa väärinkäytösepäilystä sähköisen ilmoituskanavan kautta,

soittamalla, kirjeellä tai sähköpostilla. Ilmoitukset käsittelee sisäinen tarkastus. Vuonna 2023 sähköisen ilmoituskanavan kautta saapui 31 ilmoitusta. Puolet ilmoituksista todettiin aiheettomiksi ja viisi siirrettiin toisen tahon käsiteltäviksi. Yhden ilmoituksen osalta tehtiin laajempi tarkastus, jonka seurauksena annettiin toimenpidesuosituksia.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että riittävät sisäisen tarkastuksen resurssit on turvattu. Lisäksi tulee huolehtia, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan merkitys ja vastuu niiden toteuttamisesta tunnetaan kaikilla organisaatiotasoilla. Tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen suosituksia tulee noudattaa.

3.2 Viestintä

Kuva: Kaupungintalon aula, Sanna Henriksson

Kuntalain mukaan kunnalla on velvollisuus tiedottaa toiminnastaan palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Tietoa tulee antaa muun muassa kunnan järjestämistä palveluista, taloudesta ja kunnassa valmistelussa olevista asioista. Kunnan on myös tiedotettava millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa. Lisäksi laki velvoittaa kunnan antamaan toimielinten käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta esityslistan valmistuttua yleisen tiedonsaannin kannalta tarpeellisia tietoja

yleisessä tietoverkossa. Viestinnässä on käytettävä selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otettava huomioon kunnan eri asukasryhmien tarpeet.

Viestinnän organisointi ja resurssit

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan viestinnän palveluyksikkö vastaa viestintäjohtajan johdolla kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä, vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan viestinnästä. Vantaan kaupungin muilla toimialoilla on omat viestintäyksikkönsä, jotka huolehtivat toimialansa viestinnästä. Viestintäjohtaja johtaa myös toimialojen viestintäyksiköiden yhteistyötä.

Viestintäyksiköiden vakituiset henkilöresurssit vuonna 2023 olivat: kaupunkistrategia ja johto 23, kasvatus ja oppiminen 6, kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi 4 sekä kaupunkiympäristö 4.

Toimialojen viestintäyksiköille kuuluu esimerkiksi omien lautakuntiensa päätöksistä ja toimialansa palveluista tiedottaminen eri viestintäkanavissa. Lisäksi esimerkiksi kaupunkiympäristön toimialalla on lukuisia lakisääteisiä maankäytön suunnittelusta rakentamiseen liittyviä viestintävelvoitteita (kaavoituskatsaukset, kaavojen ja katu- ja puistosuunnitelmien nähtävilläolot ja asianosaisille tiedottaminen). Lakisääteisistä viestintävelvoitteista huolehtivat toimialan asianomaiset palveluyksilöt itse, mutta kaupunkiympäristön viestintäyksikkö tukee yksiköitä suunnittelemalla yksikön kanssa tiedottamiseen lisänäkyvyyttä yli lakisääteisen minimin. Seuraavassa taulukossa on koottuna toimialojen viestintäyksiköiden painopistealueita vuonna 2023.

Taulukko: Toimialojen viestinnän painopistealueita 2023.

Toimiala	**Painopistealueita viestinnässä 2023**
Kasvatus ja oppiminen	Varhaiskasvatuksessa, peruskoulutuksessa ja toisen asteen koulutuksessa olevien lasten ja nuorten ja heidän huoltajiensa palveluviestintä.
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	Erilaiset kulttuuritapahtumat ja -palvelut. Kuusijärven ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo hankkeista viestiminen.
Kaupunkiympäristö	Vantaan ratikka, resurssiviisaus, kaupunkikeskustojen kehittäminen ja ajankohtaiset hankkeet.

Viestinnän koordinointi ja kehittäminen kaupunkitasolla

Viestinnän kaupunkitasoisia linjauksia ja ajankohtaisia asioita käsitellään Vantaalla viestinnän johtoryhmässä. Ryhmä asettaa viestinnän tavoitteet ja mittarit sekä seuraa ja arvioi tavoitteiden saavuttamista. Ryhmä laatii myös yhteisen viestinnän toimintasuunnitelman ja tuloskortin sekä laatii kehittämisen yhteiset linjaukset. Viestintäyhteistyötä toimialojen viestintäyksiköiden välillä kehitetään edelleen. Toimialojen vuosittaisissa tuloskorteissa on lisäksi toimialakohtaisia viestinnän tavoitteita. Viestinnän johtoryhmään kuuluvat viestintäjohtaja, toimialojen viestintäpäälliköt ja viestinnän palveluyksikön päällikkö.

Vuodelle 2023 asetettuja yhteisiä tavoitteita olivat maineohjelman käynnistäminen, päätösviestinnän ja monikielisen viestinnän kehittäminen, viestinnän selkeyden ja saavutettavuuden parantaminen sekä aluemarkkinointi asukkaille ja yrityksille. Lisäksi viestinnälle kuului vuonna 2023 kaupungin sitova strateginen tavoite 3.5: *Vantaan maine ja vetovoima paranee*, jonka toteutumista on tarkasteltu arviointikertomuksen kohdassa 1.1.

Kaikkien Vantaan viestijöiden yhteisissä kokouksissa käsitellään muun muassa viestinnän henkilöstöön, talouteen, kehittämiseen ja työtehtäviin liittyviä ajankohtaisia asioita. Kerran vuodessa järjestetään viestinnän henkilöstön yhteinen kehittämispäivä.

Kaupungin viestintää yhtenäistävät viestinnän sisältöä ja ulkoasua koskevat ohjeet. Näitä ovat kriisiviestintäohje, graafinen aineisto, mediatiedoteohjeet, someohjeet ja suorien lähetysten ohjeet. Valmisteilla on myös sisäisen viestinnän ohje.

Viestintäkanavat ja viestintäkielet

Vantaan viestintä painottuu digitaalisiin kanaviin. Tärkein palveluviestintä- ja tiedotuskanava on Vantaa.fi-sivusto. Sivustolta saa Vantaan päätöksentekoa ja asukkaiden osallistumismahdollisuuksia koskevaa tietoa ja sieltä pääsee myös seuraamaan esimerkiksi kaupunginvaltuuston kokouksia. Neljä kertaa vuodessa jaetaan vantaalaisiin talouksiin Asukaslehti, jonka voi lukea myös verkossa. Lisäksi erilaiset sosiaalisen median kanavat (Facebook, Instagram ja X) ovat hyviä välineitä osallisuuden, keskustelun ja vantaalaisten oman sisällöntuotannon osalta.

Kaupungin johtoryhmässä tehtiin 30.1.2023 viestintää koskeva kielilinjaus, jossa kaupungin viestintäkieliksi linjattiin suomi, ruotsi ja englanti. Terveyttä ja turvallisuutta uhkaavissa tilanteissa on käytössä lisäksi viisi suurinta kieltä (arabia, dari, somali, viro ja venäjä). Vantaa.fi-sivustolle on alettu kääntää sisältöä myös selkosuomeksi ja tavoitteena on saada pääosa sisällöstä käännettyä selkosuomelle.

Kriisiviestintä ja viranomaisyhteistyö

Kaupungin kriisiviestintäohjeistus päivitettiin vuonna 2022. Päivitetyssä ohjeessa määritellään kaupungin kriisiviestinnän vastuut ja toimintamalli. Kaikilla toimialoilla on ohjetta täydentävä toimialatasoinen kriisiviestinnän ohjeistus. Viestinnässä on nyt käytössä muun muassa häiriötilanneluokitus ja niihin rakennetut toimintamallit.

Viestintää häiriö-/kriisitilanteessa harjoitellaan säännöllisesti eri viranomaisten kanssa. Kaupungin viestinnällä on suorat yhteydet esimerkiksi alueen pelastuslaitokseen, Itä-Uudenmaan poliisiin sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Myös valtakunnan mediaa, sidosryhmiä ja somekanavia voidaan hyödyntää kriisiviestinnässä.

Markkinointiviestintä ja mediasuhteet

Kaupungin markkinointia tehdään eri kanavissa ja omien kanavien lisäksi käytetään myös muita mediakanavia. Markkinointia suunnataan sekä asukkaille että yrityksille ja markkinointikanavilta on ohjaus Vantaan kampanjasivustolle Vantaudu aitoudelle |

Vantaa. Sivustolle on laajasti koottu tietoa Vantaasta esimerkiksi asumiseen, koulutusmahdollisuuksiin, yrityksille tarjottaviin palveluihin, ympäristöön, tapahtumiin ja avoimiin työpaikkoihin liittyen. Kaikki Vantaan kaupunkikeskukset ovat myös erikseen esillä kampanjasivulla. Sivulta pääsee katsomaan kaupunkikeskuksille luotuja omia keskustaprofiileja, joissa korostuvat alueiden erityispiirteet. Vuoden 2023 erityisinä teemoina sivustolla ovat luonnon monimuotoisuus, vastuullisuus, vihreät arvot ja hiilineutraalisuus. Markkinoinnilla on näin vahva yhteys kaupunkistrategiaan, jonka strategisiin painopisteisiin kyseiset teemat liittyvät.

Kansainvälinen markkinointi on koronan jälkeen käynnistetty uudelleen. Kansainväliseen markkinointiin on laadittu Invest in Vantaa -markkinointisuunnitelma yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja elinkeinopalvelujen palveluyksikön kanssa. Invest in Vantaa -sisällöt on tuotu osaksi Business Vantaa-sivustoa, joka on kaupungin elinkeinopalveluiden, Yritysvantaan, Vantaan Yrittäjien ja Helsingin Seudun Kauppakamarin toimijoiden verkosto yrittäjien tueksi. Kansainvälistä markkinointia tehdään myös osallistumalla kansainvälisiin messuihin ja konferensseihin.

Kaupungin viestinnän mediasuhteet ovat tiiviit etenkin paikallismedioiden kanssa, joille tarjotaan viikoittain uutisaiheita ja kuulumisia. Muita yhteisiä tapaamisia paikallismedioiden kanssa ovat esimerkiksi kaupunginjohtajan mediatapaamiset ja talousarvioesitys, strategiainfot ja ajankohtaiset tiedotustilaisuudet. Yksi yhteistyömuoto on mediaseurantatiedotteet, joilla seurataan eri aihealueiden ympärillä Vantaan näkyvyyttä.

Asiakaspalaute, medianäkyvyys ja kehittämiskohteita

Asiakaspalautetta ja samalla tietoa viestinnän eri välineiden käytöstä kerätään kyselyillä ja sitä saadaan myös virallisesta palautekanavasta: Oma Vantaa -Vantaan kaupungin sähköinen asiointipalvelu ja lisäksi sosiaalisen median kautta tulee päivittäin erilaista palautetta. Vantaa.fi-sivuston käyttäjäkyselyssä syksyllä 2022 oli 73 prosenttia vastaajista löytänyt hakemansa sivustolta, 14 prosenttia ei ollut löytänyt ja 13 prosenttia vastaajista ei ollut hakenut mitään erityistä. Sivuja on kehitetty saadun palautteen perusteella. Syksyn 2023 kuntien verkkosivujen kyselyssä Vantaan tulos 7,74/10 oli sen kaikkien aikojen paras. Analytiikkatyökalut osoittavat myös hakukoneoptimoinnin parantuneen, eli toivotut sisällöt löytyvät entistä paremmin. Vuonna

2022 tehdyssä Vantaan asukaslehteä koskevassa verkkokyselyssä 84 prosenttia vastaajista oli tyytyväisiä printtilehden julkaisuun. Vuonna 2022 tuli sosiaalisen median pääkanaviin yli 20 000 palauteviestiä.

Vuoden 2023 keväällä Vantaan medianäkyvyyttä ja Vantaan sosiaalisen median kanavien käyttöä nosti voimakkaasti euroviisuartisti Käärijän suosio. Toukokuussa 2023 euroviisujen loppukilpailuviikolla (loppukilpailu oli 14.5.2023) Vantaan näkyvyys kasvoi 1 591 prosenttia kaikissa mediamittareissa. Vantaan sosiaalisen median selaukset lisääntyivät 1,6 miljoonalla kerralla edelliseen kuukauteen ja myös Vantaan sosiaalisen median pääkanavien videokatseluissa ja klikkauksissa oli selvä nousu.

Kuva: Kulttuurigaala, Sakari Manninen

Viestinnän kehittämiskohteeksi on valittu viestinnän ja markkinoinnin vaikuttavuuden lisääminen. Analytiikan avulla tuotetaan entistä enemmän sisältöä, jota seuraajat haluavat saada. Lisäksi sisältöjä visualisoidaan entistä enemmän, erityisesti talousviestintää. Päätösviestintää kehitetään kaupunkilaisia kiinnostavammaksi ja helposti ymmärrettäväksi. Vantaa.fi-sivuston kehityskohteina on tietojen entistä parempi löytyminen sekä palveluviestinnän selkeys ja oikeellisuus. Sisäisessä viestinnässä haasteena on laaja organisaatio ja eri verkoissa toimiminen (Eduvantaa ja hallinnon verkko). Yhteisten tärkeiden asioiden löytäminen on myös välillä haasteellista. Kau-

pungin Intran-sivuja pyritään selkeyttämään ja viestintä on myös aloittanut yhteistyössä Haaga-Helian ammattikorkeakoulun kanssa sisäisen viestinnän pelisääntöjen luomisen palvelumuotoilun keinoin.

Ajankohtaiset asiat

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue aloitti toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialueen ja kaupungin viestinnän yhteiset tapaamiset aloitettiin syksyllä 2023. Hyvinvointialueen kanssa on käyty läpi kriisiviestintään liittyvä ohjeistus ja sovittu toimintatavoista kriisiviestintätilanteissa. Vantaan asukaslehteen tarjotaan tilaa hyvinvointialuetta koskeville uutisille.

Viestintä on valmistelemassa pitkäaikaisen ja kokonaisvaltaisen Vantaan maineohjelman käynnistämistä Vantaan maineen kohottamiseksi ja palauttamiseksi. Viestintä 2030 -maineohjelman tavoitteena on Vantaan luottamuksen ja vetovoiman pitkäaikainen kehittäminen ja se ohjaa koko kaupungin viestinnän suunnittelua ja toteutusta. Oheisessa taulukossa on koottuna ohjelman fokusalueet ja kärkiteemat.

Taulukko: Viestintä 2030 -ohjelma, fokusalueet ja kärkiteemat.

Viestinnän fokusalueet	**Fokusalueisiin liittyvät kärkiteemat**
Ympäristö ja turvallisuus	Vehreä ja viihtyisä Vantaa
Taloudellinen elinvoima	Kestävämmän tulevaisuuden edelläkävijä
Yhteisö hyvinvoivat asukkaat	Rikkaan ja sujuvan arjen Vantaa

Pääkohderyhmänä ovat media, asukkaat ja henkilöstö. Tarkoitus on linkittää yksittäiset viestinnän toimet kärkiteemoihin ja saada rakennettua vastaanottajille yhtenäinen ja todenmukainen kuva kaupungista.

Johtopäätökset:

Vantaan viestintä toimii osittain hajautetulla mallilla, jossa kaupunginjohtajan alaisuudessa toimiva viestinnän palveluyksikkö vastaa kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä ja vastuualueensa ja kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta. Toimialoilla on omat viestintäyksikkönsä, jotka vastaavat kyseiseen toimialaan liittyvästä viestinnästä. Kaupungin viestinnälle on asetettu yhteisiä tavoitteita. Kaupungin viestintää yhtenäistetään yhteisesti laadituilla viestintää ja

sen kehittämistä koskevilla suunnitelmilla, linjauksilla ja pelisäännöillä. Toimialojen välistä viestintäyhteistyötä kehitetään jatkuvasti.

Viestintä painottuu yhä enemmän digitaalisiin kanaviin. Tärkein kanava on Vantaa.fi-palvelusivusto. Lisäksi sosiaalisen median eri kanavat ovat yhä tärkeämpiä välineitä osallisuuden, keskustelun ja myös palautteen osalta. Kaupungin viestintäkielet ovat suomi, ruotsi ja englanti. Lisäksi käytetään selkosuomea. Terveyttä ja turvallisuutta uhkaavissa tilanteissa kielivalikoimaa täydennetään viidellä suurella kielellä (arabia, dari, somali, viro ja venäjä). Vantaa.fi-sivustoa kehitetään palautteen perusteella jatkuvasti.

Koronakriisin aikana saatuja kokemuksia hyödynnettiin, kun kaupungin kriisiviestintäohjeistus päivitettiin vuonna 2022. Päivitetyssä ohjeessa määritellään kaupungin kriisiviestinnän vastuut ja toimintamalli. Kaikilla toimialoilla on ohjetta täydentävä toimialatasoinen kriisiviestinnän ohjeistus. Viestintää häiriö- tai kriisitilanteissa harjoitellaan myös säännöllisesti eri viranomaisten kanssa.

Viestinnällä on tärkeä rooli paitsi tiedon jakamisessa, myös kaupunkistrategian arvojen ja tavoitteiden välittäjänä sekä kaupungin maineen ja vetovoimaisuuden edistäjänä. Viestinnässä haetaan jatkuvasti keinoja vaikuttaa kaupungin maineen ja vetovoiman parantamiseen. Vuonna 2023 on valmisteltu maineohjelmaa, Viestintä 2030, jolla ohjataan Vantaan maineen ja vetovoiman kannalta vaikuttavan viestinnän suunnittelua ja toteutusta.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta toteaa viestinnän olevan tärkeässä roolissa kaupunkikuvan välittämisessä, kaupungin toiminnan läpinäkyvyyden varmistamisessa ja kriisiviestinnän osalta kansalaisten turvallisuuden varmistajana. Erilaiset viestinnän saavutettavuutta parantavat kehittämistoimet ovat hyvin kannatettavia ja erityisesti kriisiviestinnän saavutettavuuden kehittäminen on jatkossakin tärkeää.

Kaupungin maineen ja vetovoiman lisäämiseen tähtäävää maineohjelmaa lautakunta pitää hyvänä viestinnällisenä keinona Vantaan maineen vahvistamisessa. Lautakunta suosittelee jatkossakin etsimään erilaisia keinoja nostaa esille Vantaan vahvuuksia.

3.3 Konserniohjaus ja konsernin johtaminen

Vantaan kaupunkikonserniin kuuluu emokaupungin lisäksi noin 40 yhteisöä. Kaupunkikonsernin suurimmat tytäryhtiöt ovat Vantaan Energia Oy, VAV Yhtymä Oy, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, VTK Kiinteistöt Oy ja Mercuria kauppaoppilaitos Oy.

Kaupunkistrategian 2022–2025 mukaan kaupunkikonsernin omistusten kokonaisuuden on oltava tarkoituksenmukainen eli kaupungin palvelutuotantoa tukeva ja taloudellisesti järkevä. Lähtökohtana on tytäryhtiöiden lukumäärän vähentäminen toimintoja keskittämällä. Uusia konserniyhtiöitä perustetaan vain, jos toimintaa ei voida keskittää jo olemassa oleviin yhtiöihin. Yhteisöistä irtaannutaan siten, että kaupungin tekemät sijoitukset palautuvat mahdollisimman hyvillä tuotoilla kaupungille. Kaupunki ei omista tai hanki omistuksia, jotka heikentävät tai vääristävät markkinoita.

Omistajaohjauksen kokonaisuus Vantaalla

Omistajaohjauksen lähtökohtina toimivat kaupunkistrategia, konserniohje, omistajapoliittiset kaupungin yleiset ja yhtiökohtaiset linjaukset sekä hyvää hallintoa ja johtamistapaa koskeva ohje. Omistajaohjauksen toteutuminen käytännössä edellyttää, että konserniyhteisöt noudattavat lainsäädäntöä ja konserniohjeistusta sekä toimivat vastuullisesti (taloudellinen-, sosiaalinen- ja ympäristövastuu). Suurimpien tytäryhtiöiden tuli laatia vuoden 2023 aikana vastuullisuusohjelma, jossa huomioidaan kaupungin omistajapoliittiset linjaukset, resurssiviisauden tiekartta ja kaupungin hiilineutraalisuustavoite. Merkittävä omistajaohjauksen väline ovat kaupunginhallituksen konsernijaoston antamat ennakkosuostumukset. Kaupunkikonserniin kuuluvan tytäryhteisön on hankittava kaupungin kanta eli ennakkosuostumus ennen merkittävästä asiasta päättämistä.

Omistajaohjauksella kaupunki pyrkii ohjaamaan yhtiöitä siten, että niiden toiminnassa otetaan huomioon kaupunkikonsernin kokonaisetu. Valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Konsernijohto vastaa kaupunkikonsernin omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä. Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, henkilöstö- ja konsernijohtaja sekä rahoitusjohtaja. Ohjausta

toteutetaan muun muassa kaupungin talousarviossa asetetuilla toiminnallisilla ja taloudellisilla tavoitteilla, konserniohjeistuksella sekä aktiivisella vuoropuhelulla kaupungin ja yhtiöiden välillä.

Valtuuston asettamia tavoitteita on yhdenmukaistettu ja yksinkertaistettu. Tavoitteena on, että omistajaohjaus ja raportointi olisivat aiempaa selkeämpiä ja ennakoitavampia konserniyhtiöiden näkökulmasta. Suurten yhtiöiden talousarviotavoitteet liittyvät talouteen, toiminnallisuuteen ja laatuun, henkilöstöön sekä vastuullisuuteen. Konserniyhteisöt raportoivat tavoitteiden toteutumisesta muun muassa osavuosikatsausten yhteydessä sekä tilinpäätöksessä.

Kaupungin tytäryhteisön hallituskokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Yhteisökohtaisissa omistajapoliittisissa linjauksissa on määritelty kunkin tytäryhtiön hallitukselle asetetut erityiset osaamisvaatimukset. Konsernijaosto seuraa konserniyhteisöjen hallitusten kokonaisasiantuntemusta säännöllisesti toteutettavien itsearviointien avulla. Kaupunki on panostanut tytäryhteisöjen hallitusjäsenten koulutukseen.

Hyvinvointialueuudistus ja hallitusohjelman sidosyksikkösääntelyn kehittäminen

Hyvinvointialueuudistus on vaikuttanut merkittävästi konserniomistusten kokonaisuuteen. Kaupunkistrategian mukaan omistusten kokonaisuutta arvioidaan jatkossa siten, että se on kaupungin jäljellejäänyttä palvelutuotantoa tukeva. Konsernirakennetta kehitetään konsernijaoston hyväksymän konserniomistusten kokonaissuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmaan sisältyy konserniyhtiöiden myyntejä sekä muita yhtiöjärjestelyjä.

Julkisomisteisten sidosyksikköyhtiöiden käyttö on yleistynyt kunnissa ja uusilla hyvinvointialueilla. Sidosyksikköyhtiöt ovat parhaimmillaan joustava ja tehokas tapa toteuttaa hankintoja. Sidosyksikköhankinta saattaa muodostua ongelmaksi silloin, kun julkisen sektorin toimija toimii markkinoilla kilpaillen yrittäjäriskillä toimivien yritysten kanssa. Hallitusohjelmalla pyritään parantamaan julkisen sektorin tehokkuutta sekä vahvistamaan alueellista elinvoimaa ja yrittämisen edellytyksiä rajaamalla mahdollisuuksia tuottaa sidosyksiköissä sellaisia tukipalveluja, joissa on olemassa toimivat

markkinat. Tällaisia palveluja ovat esimerkiksi siivous-, taloushallinto-, ruoka- ja ICT-palvelut. Sidosyksikköhankintojen rajoittamiseksi on esitetty muun muassa kymmenen prosentin vähimmäisomistusta sidosyksikköaseman saavuttamiseksi. Lisäksi lainsäädäntöä on tarkoitus tiukentaa siten, että sidosyksikköhankintoja voidaan tehdä vain silloin, kun ne ovat kokonaistaloudellisesti edullisempia kuin markkinoilla toimivat vaihtoehdot tai kun tähän on muu erityisen painava julkinen intressi. Valtiovarainministeriö laatii asiasta tarkemman selvityksen vuoden 2024 aikana. Pääkaupunkiseudun kaupungit valmistautuvat osallistumaan selvityksen valmisteluun.

Johtopäätökset:

Vantaan kaupunkikonserniin kuuluu emokaupungin lisäksi noin 40 yhteisöä. Kaupunkikonsernin suurimmat tytäryhtiöt ovat Vantaan Energia Oy, VAV Yhtymä Oy, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, VTK Kiinteistöt Oy ja Mercuria kauppaoppilaitos Oy. Kaupunkikonsernin omistusten on tuettava kaupungin palvelutuotantoa. Hyvinvointialueuudistus on vaikuttanut merkittävästi konserniomistusten kokonaisuuteen. Lähtökohtana on toimintojen keskittämisen myötä tytäryhtiöiden lukumäärän vähentäminen.

Konserniyhtiöitä pyritään ohjaamaan siten, että niiden toiminnassa otetaan huomioon kaupunkikonsernin kokonaisetu. Valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Ohjauskeinoina ovat muun muassa kaupungin talousarviossa asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Vantaan kaupunki omistajana edellyttää, että tytäryhtiöt toimivat taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Suurimpien tytäryhteisöjen tulee vastuullisuusohjelmissaan ottaa huomioon kaupungin omistajapoliittiset linjaukset, resurssiviisauden tiekartta ja kaupungin hiilineutraalisuustavoite.

Julkisomisteisten sidosyksikköyhtiöiden käyttö on yleistynyt. Parhaimmillaan ne ovat joustava ja tehokas tapa tehdä hankintoja. Sidosyksiköiden käyttö saattaa olla ongelmallista silloin, kun julkisen sektorin toimija toimii markkinoilla kilpaillen yrittäjäriskillä toimivien yritysten kanssa. Hallitusohjelmassa pyritään vahvistamaan alueellista elinvoimaa ja yrittämisen edellytyksiä rajaamalla mahdollisuuksia tuottaa palveluja sidosyksiköissä sellaisissa palveluissa, joissa on olemassa toimivat markkinat.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että konsernirakennetta tarkastellaan ja sitä muokataan tarvittaessa, jotta se olisi mahdollisimman tarkoituksenmukainen kaupungin palvelutuotannon näkökulmasta. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä kaupungin aktiivista edunvalvontaa hallitusohjelman jatkoselvitysten yhteydessä, muun muassa sidosyksikkösääntelyä kehitettäessä.

3.4 Investointisuunnittelun prosessi

Arvioinnin aiheena oli investointiohjelman laatimisprosessi. Arviointi painottui toimitilainvestointeihin.

Palveluverkkosuunnittelu
Kaupungin palveluverkkosuunnitelmassa käsitellään kaupungin asukkaille tarjoamia palveluja ja niiden palveluverkkoa. Samalla ennakoidaan palvelujen palveluverkon tarvitsemien tonttien kaavoitusta ja luovutusta pidemmällä aikavälillä. Palveluverkkosuunnitelmalla pohjustetaan tulevien vuosien toimitilaohjelmaa ja sen linjaukset ohjaavat myös yksittäisiä palveluverkon kehittämishankkeita. Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma on laadittu vuosille 2022–2031 ja se tarkistetaan valtuustokausittain.

Palveluverkkosuunnitelman lähtökohtana ovat erilaiset maankäytölliset näkökulmat, kuten Vantaan yleiskaava 2020, Helsingin seudun MAL-tavoitteet[2] ja asemakaavoituksen ohjelma. Lisäksi palveluverkkosuunnittelua ohjaavat kaupungin strategia, strategiaa toteuttavat strategiset linjaukset ja ohjelmat sekä valtuustosopimuksen talous- ja strategialinjaukset. Toimialojen palvelutarpeen arviointia ohjaavat lisäksi lainsäädäntö ja erilaiset palvelutarpeeseen vaikuttavat tekijät, kuten esimerkiksi väestöennuste. Palvelutarpeen arvioinnin perusteella tarkastellaan palvelujen järjestämistapoja sekä toimitilojen riittävyyttä ja soveltuvuutta palvelutuotantoon. Toimialat tekevät toimitilatarve-esitykset palveluverkkosuunnitelmaan tältä pohjalta.

[2] Maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimukset ovat sopimuksia, jotka valtio solmii suurimpien kaupunkiseutujen kanssa. Sopimukset vahvistavat seudun kuntien keskinäistä sekä seudun ja valtion välistä yhteistyötä.

Palveluverkkosuunnitelman laadintaa koordinoi talouden ja strategian palvelualue talous- ja strategiajohtajan johdolla. Palveluverkkosuunnitelman valmistelussa ovat mukana kaikki kaupungin toimialat. Myös asukkaita osallistetaan palveluverkko-suunnitteluun asukaskyselyllä palvelujen saatavuudesta. Oheisessa kaaviossa on esitetty palveluverkkosuunnitelman laadinnan vaiheet ja eri vaiheisiin osallistuvat toimijat.

Kaavio: Palveluverkkosuunnitelman prosessi.

Valmistelutyö	Luonnosten käsittely	Päätöksenteko
•Taloussuunnittelu, koordinointi ja taustatiedon koonti •Suunnitelman valmistelu toimialojen asiantuntijoiden kanssa kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitte-lun työryhmässä •Toimialojen johtoryhmät •Kaupungin hankejohtoryhmä toimii suunnitelman laadinnan ohjausryhmänä •Kuntalaisten osallistaminen: asiakaskysely palvelujen saavutettavuudesta.	•Vaikuttamistoimielimet •Yhteistoimintaryhmä •Valtuuston iltakoulu (Kaupunkitasoisen palveluverkkosuunni-telman luonnos) •Valtuustoseminaari, ryhmätyöt •Kaupungin johtoryhmä •Kaupunginhallituksen iltakoulu (seminaarin ja kaupungin johtoryhmän palautteet sisällytettynä)	•Palveluverkkosuunni-telma lausunnolle lautakuntiin •Kaupunginhallitus •Kaupunginvaltuusto

Toimitilainvestointien suunnittelu kaupunkitasolla

Toimitilainvestointien suunnittelu on monivaiheinen prosessi, jota on kuvattu alla olevassa kaaviossa.

Kaavio: Kaupunkitasoisen toimitilainvestointisuunnittelun prosessi.

Vaiheet 1–5: Toimialojen palveluverkkosuunnitelmassa esitetyt palvelu- ja toimitilatarpeet tarkennetaan vuosittain talousarvion ja taloussuunnitelman investointiosan valmistelun yhteydessä havaittujen palvelu- ja toiminnallisten muutostarpeiden perusteella. Toimitilajohtaminen pyytää toimialoja päivittämään hyväksytyn toimitilainvestointiohjelman tiedot ja arvioimaan toimitilatarpeensa. Toimialojen toimitilatarve-esitykset kootaan yhteen ja arvioidaan esitykset suhteessa talouden raameihin. Luonnos toimialojen investointiesityksestä tuodaan kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnittelun workshop käsittelyyn. Workshopeissa eli työpajoissa ovat mukana toimialojen palveluverkkosuunnittelusta vastaavat henkilöt, jolloin voidaan toimialojen kesken myös miettiä esimerkiksi tilojen yhteiskäyttömahdollisuuksia uusissa tilaratkaisuissa. Toimitilajohtaminen valmistelee muutostarve-esitykset kaupunkitasoisen investointiryhmän eli hankejohtoryhmän käsiteltäväksi. Hankejohtoryhmässä käsitellään toimitilajohtamisen valmistelemat toimitilainvestointiesitykset, priorisoidaan hankkeet ja sovitetaan ne kaupunginhallituksen päättämään talousarviokehykseen ja päätetään hankkeiden rahoitustavasta.

Vaiheet 6–11: Lautakuntakäsittelyn ja talousarvioesityksen jälkeen valmistellaan hankejohtoryhmässä kaupunginjohtajan esitys kaupunkitasoisesta talousarvion toimitilainvestointikokonaisuudesta. Kaupunginjohtajan esitys käsitellään kaupunginhallituksessa ja päätöksenteko investointiesityksestä tehdään kaupunginvaltuustossa osana talousarvio- ja taloussuunnitelmakäsittelyä. Talousarvioon hyväksyttyjen toimitilainvestointien työohjelma hyväksytään kaupunkitilalautakunnassa. Toimialojen toimitilainvestointien tarveselvitykset hyväksytään toimialojen lautakunnissa ja kaupunkitilalautakunta hyväksyy tarveselvitykset ja hankesuunnitelmat suunnittelun lähtökohdaksi.

Johtopäätökset:
Toimitilojen investointisuunnittelu on Vantaalla kytketty osaksi palveluverkkosuunnittelua. Palveluverkkosuunnittelussa pyritään ennakoimaan erilaisten maankäytöllisten ratkaisujen, kaupungin omien linjausten ja erilaisten taustatekijöiden muutosten (esimerkiksi väestönmuutos ja lakimuutokset) vaikutukset tulevaisuuden palvelutarpeeseen ja suunnittelemaan palveluverkkoa ja toimitilakokonaisuutta ja niiden rakentamista niin, että pystytään ennakoituihin muutoksiin parhaiten vastaamaan. Vaikka palveluverkkosuunnitelma laaditaan kymmeneksi vuodeksi, palveluverkkoa tarkastellaan vuosittain, jolloin on mahdollisuus ottaa toimitilojen investointisuunnittelussa huomioon palvelutarpeiden ja tilatarpeiden äkillisetkin muutokset.

4 KASVATUS JA OPPIMINEN

Kuva: Joel Haapamäki

4.1 Ammatillinen koulutus, Vantaan ammattiopisto Varia

Vantaan ammattiopisto Varia tarjoaa laajasti ammatillista perus-, lisä- ja täydennyskoulutusta. Koulutus toteutetaan tiiviissä yhteistyössä alueen elinkeinoelämän kanssa. Laaja oppilaitosyhteistyöverkosto mahdollistaa räätälöityjen ja joustavien koulutusratkaisujen tarjoamisen. Tarpeen mukaan kehitetään uusia koulutussisältöjä ja tutkinnon osia yhdessä oppilaitoskumppanien ja yritysten kanssa. Varia vastaa osaltaan siitä, että kaikille vantaalaisille perusopetuksen päättäneille on opiskelupaikka ja että tutkinnon suorittaneet työllistyvät. Variassa tuetaan opiskelijoiden sujuvia siirtymiä työpaikoille koulutus- ja oppisopimuksella ja sitä kautta työllistymistä valmistumisen jälkeen. Vuonna 2024 Variaan rekrytoidaan työelämäkoordinaattori tehostamaan valmistuvien työllistymistä, edistämään oppisopimuskoulutusta, vahvistamaan koulutustarpeiden ennakoimista sekä tukemaan työelämäyhteistyötä. Ammatillisen koulutuksen ja työelämän välinen yhteys vahvistuu entisestään, kun työ- ja elinkeinopalvelut siirtyvät kuntien vastuulle vuonna 2025.

Henkilöstö

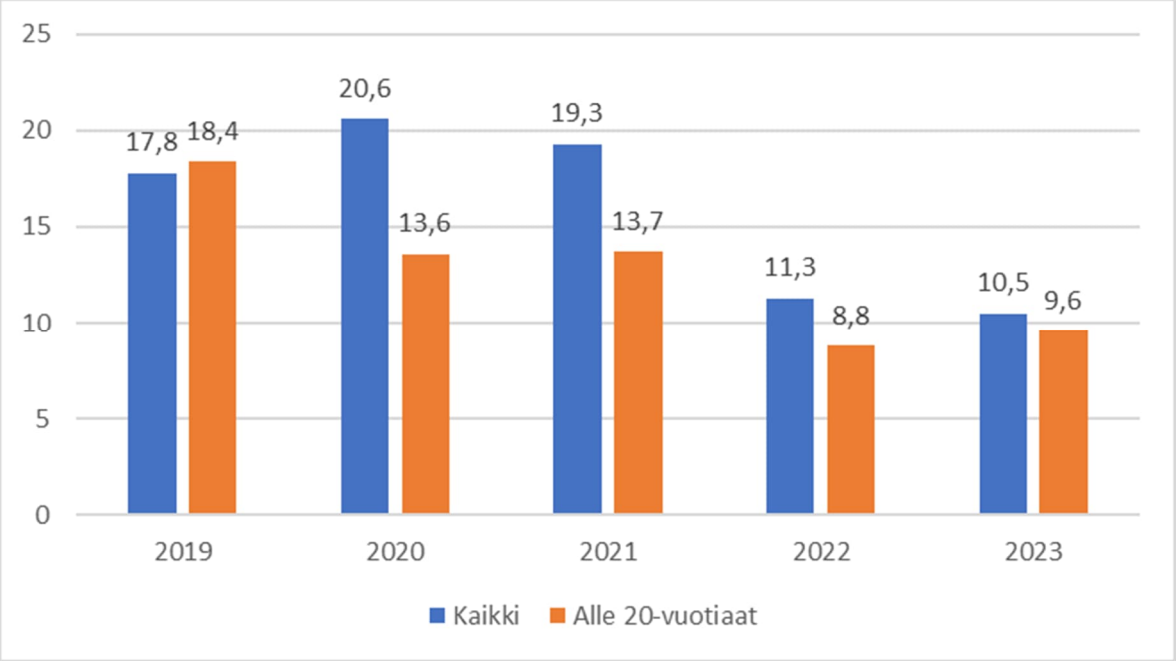
Vuonna 2023 henkilöstömäärä oli noin 400, josta pääosa opetushenkilöstöä. Vakanssien täyttöaste oli 88 prosenttia. Opetushenkilöstön pysyvyys on hyvällä tasolla. Muunkielisten opiskelijoiden osuus oli lokakuussa 2023 noin 38 prosenttia. Henkilöstön saatavuus on ollut kasvun esteenä erityisesti tekniikan ja logistiikan aloilla. Pätevien opettajien puuttuminen estää osin työelämän koulutustarpeisiin ja opiskelijoiden toiveisiin vastaamisen. Puuttuvan pätevyyden voi saavuttaa myös työssä tai työn ohella.

Henkilöstön työtyytyväisyyttä mitataan kahden vuoden välein toteutettavalla Kunta10-tutkimuksella sekä kahdesti vuodessa Varian omalla minikyselyllä. Tuloksia käsitellään henkilöstön kanssa vuorovaikutteisesti. Tiimien välisiä tuloseroja pyritään kaventamaan keskusteluin ja jakamalla hyviä käytäntöjä. Työtyytyväisyyden ja tiimitoiminnan kehittämiseen on tarjottu myös työnohjauksellista tukea. Oppilaitoksissa testataan työhyvinvointia ja työkykyä edistävää henkilöstön hyvinvointivalmennusta tarjoamalla esimerkiksi liikunta- ja harrastusetuja, hyvinvointiaiheista koulutusta sekä edistämällä työmatkaliikkumista.

Opintojen keskeyttäminen

Vantaalla vuosina 2019–2022 toteutetut kehittämistoimet, esimerkiksi keskeyttämisen riskeihin puuttuminen ja mielen hyvinvoinnin tukeminen, ovat pienentäneet ammatillisen koulutuksen opintojen keskeyttämistä. Alla olevassa kuviossa on kuvattu keskeyttämisprosentin kehitystä vuosina 2019–2023. Suurimpia keskeyttämissyitä vuonna 2023 ovat olleet muun muassa henkilökohtaiset syyt, oppilaitoksen vaihto ja työskentelyn aloittaminen. Keskeyttämisprosentin laskutapaa on muutettu vuodesta 2022 alkaen siten, että laskennassa huomioidaan kaikki opiskelupäivät eli virtauma. Variassa jatketaan edelleen opintojen keskeyttämisen vähentämiseen tähtäävää työtä hallitusohjelman linjausten mukaisesti.

Kuvio: Opintojen keskeyttämisprosentin kehitys vuosina 2019–2023.

Oppivelvollisuuden laajentuminen

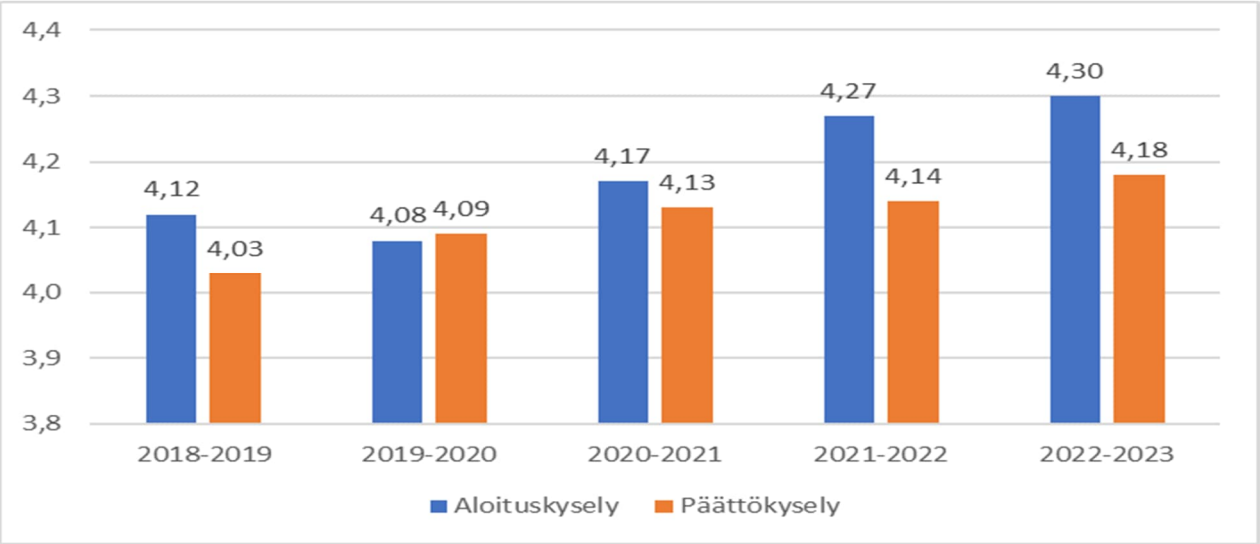
Elokuusta 2021 alkaen oppivelvollisuus päättyy 18 ikävuoteen tai tutkinnon suorittamiseen. Oppivelvollisuus suoritetaan perusopetuksen jälkeen pääsääntöisesti toisen asteen koulutuksessa lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa. Vantaa on toteuttanut jo pitkään koulutustakuuta, jossa kaikille peruskoulun päättäville on tarjottu opiskelupaikka. Näin ollen oppivelvollisuuden laajentuminen ei tuonut suurtakaan muutosta aiempaan toimintaan. Vuonna 2023 on kehitetty oppivelvollisuuden laajentumista koskevia käytänteitä sekä tutkintoon valmentavan koulutuksen sisältöjä ja toimintamalleja. Yhteistyössä lukioiden kanssa Varian opiskelijoille kehitetään joustavia mahdollisuuksia opintojen suorittamiseen yli oppilaitosrajojen.

Opiskelija- ja työelämäpalaute

Opiskelijapalautetta kerätään opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen yhdessä toteuttamilla valtakunnallisilla aloitus- ja päättökyselyillä. Aloituskyselyn kysymykset liittyvät opintojen aloitukseen, henkilökohtaistamiseen ja opiskeluilmapiiriin. Päättökyselyn kysymykset koskevat opintojen henkilökohtaistamista, osaamisen hankkimista, näyttöjen järjestämistä, hyvinvointia ja koulutuksen vaikuttavuutta. Valtakunnallinen opiskelijapalautekysely otettiin käyttöön heinäkuussa 2018. Alla ole-

vassa kuviossa on kuvattu aloitus- ja päättökyselytulosten kehitys lukuvuosiaikasarjana asteikolla 1–5, jossa 5 on korkein arvosana. Lisäksi Varian sisäistä opiskelijapalautetta kerätään kahdesti vuodessa.

Kuvio: Aloitus- ja päättökyselypalautteiden kehitys lukuvuosiaikasarjana.

Työelämäpalautetta kerätään opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen yhteisillä työelämäpalautekyselyillä. Kyselyt kartoittavat työelämän edustajien kokemuksia ja tyytyväisyyttä ammatillisten oppilaitosten toimintaan ja tapoihin järjestää koulutusta yhteistyössä työelämän kanssa. Kysymykset liittyvät arjen kumppanuuteen, oppilaitoksen toiminnan asiakaslähtöisyyteen, sopimusten laadintaprosessiin sekä ohjaukseen ja tukeen, jota oppilaitos tarjoaa työpaikoille. Työpaikkaohjaajakysely lähetetään nimetylle vastuulliselle työpaikkaohjaajalle työelämäjakson päättyessä. Kyselyissä ei arvioida opiskelijaa. Työpaikkaohjaajakyselyssä Vantaan kaupungin ammatillinen koulutus sai keskiarvoksi 4,26 asteikolla 1–5, jossa 5 on korkein arvosana. Työpaikkaohjaajakysely otettiin käyttöön heinäkuussa 2021.

Työpaikkakyselyssä Vantaan kaupungin ammatillinen koulutus sai keskiarvoksi 3,95 asteikolla 1–5, jossa 5 on korkein arvosana. Työpaikkakysely lähetetään työpaikan oppilaitosyhteistyöstä vastaaville henkilöille kaksi kertaa vuodessa. Työpaikkakysely otetiin käyttöön tammikuussa 2022.

Opiskelijoiden hyvinvointi ja sen tukeminen

Vuoden 2023 kouluterveyskyselyn tulosten perusteella Vantaan ammatillisessa koulutuksessa tytöt kokevat poikia enemmän koulu-uupumusta (tytöt: 14,3 prosenttia, pojat: 6,1 prosenttia), yksinäisyyttä (tytöt: 27 prosenttia, pojat: 10,5 prosenttia), ahdistuneisuutta (tytöt: 31,8 prosenttia, pojat: 8,1 prosenttia) ja seksuaalista häirintää (tytöt: 5,1 prosenttia, pojat: 1,9 prosenttia). Tytöillä on myös poikia enemmän luvattomia poissaoloja. Poikien kohdalla kokemukset kiusaamisesta (pojat: 2,9 prosenttia, tytöt: 1,1 prosenttia) ja fyysisestä uhkasta (pojat: 21,5 prosenttia, tytöt: 14,2 prosenttia) ovat tyttöjä yleisempiä. Ammatillisen koulutuksen alhaisen vastausprosentin takia tulokset ovat ainoastaan suuntaa antavia. Variasta saadun tiedon mukaan suurimmalla osalla Varian opiskelijoista menee hyvin. Hyvinvointi on kuitenkin jakautunut voimakkaasti. Osalla menee erinomaisesti ja osalla on haasteita laajemminkin elämän eri osa-alueilla, ei ainoastaan opiskelussa.

Varian kaikissa toimipisteissä tarjotaan laajasti oppimisen tuen palveluja. Opintoihin antavat ohjausta ja tukea ohjauspajat, erityisopettajat, työnohjaajat, opinto-ohjaajat ja vastuuopettajat. Tukea voi saada myös oppilaitoksen nuorisotyöntekijältä tai oppilaitosdiakonilta tai -papilta. Lisäksi tarjolla on tavanomaisten opiskeluhuollon palvelujen ohella psykiatrisen sairaanhoitajan ja tukibotin palvelut. Tarvittaessa opiskeluvalmiuksia tuetaan lisäopinnoilla.

Kuva: Sakari Manninen

Opiskeluhuollon tarve ja resurssit

Hyvinvointialueuudistuksessa opiskeluhuollon palvelut siirtyivät osaksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialuetta. Uudistus ei ole vaikuttanut arjen tasolla yhteistyöhön. Palvelut ovat edelleen saatavissa oppilaitosten yhteydessä. Uusien toimintamallien luominen on kuitenkin vielä osittain kesken.

Variassa opiskelee vuosittain noin 4 500 opiskelijaa, joista 40 prosenttia oppivelvollisuusikäisiä ja 60 prosenttia aikuisia. Variassa on arvioitu opiskeluhuollon palvelutarvetta suhteessa käytettävissä oleviin resursseihin. Arvioinnissa on otettu huomioon opiskelijoiden määrä toimipisteittäin, toimintaympäristön erityispiirteet, kuten erityistä tukea tarvitsevien ja S2-opiskelijoiden määrät. Varian arvioima opiskeluhuollon palvelujen kokonaistarve on kaikissa sen toimipisteissä suurempi, kuin käytettävissä olevat resurssit.

Opiskelijoiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen eri tavoin. Tunnetuimpia muotoja lienevät tutortoiminta ja opiskelijakunnan hallitukseen tai oman opiskelijaryhmän edustajaksi hakeutuminen. Näiden lisäksi on erilaisia työryhmiä ja hyviä tekoja toteuttavaa Task Force -toimintaa. Periaatteessa jokaisella on halutessaan mahdollisuus osallistua tapahtumien suunnitteluun ja toteuttamiseen. Lisäksi valinnaisissa opinnoissa tarjotaan Opiskelija osallistujana ja vaikuttajana -opintokokonaisuutta, johon saa osaamispisteitä osallistumalla vaikuttamistoimintaan.

Vuoden 2023 kouluterveyskyselytulosten perusteella pojat kokevat vaikutusmahdollisuutensa koulussa hyviksi useammin kuin tytöt (pojat: 33,3 prosenttia, tytöt: 21,8 prosenttia). Vaikutusmahdollisuuksien kokemus on kokonaisuutena lähtenyt hienoiseen nousuun vuodesta 2021, mutta ei vielä ole saavuttaneet vuoden 2019 mittaustasoa.

Johtopäätökset:

Opintojen keskeyttäminen on kokonaisuutena vähentynyt ammatillisessa koulutuksessa. Myönteistä kehitystä ovat edesauttaneet aktiivinen puuttuminen keskeyttämisen riskeihin ja mielen hyvinvoinnin tukeminen.

Elokuusta 2021 alkaen oppivelvollisuus päättyy 18 ikävuoteen tai tutkinnon suorittamiseen. Oppivelvollisuus suoritetaan pääsääntöisesti toisen asteen koulutuksessa lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa. Vantaa on toteuttanut jo pitkään koulutustakuuta, jossa kaikille peruskoulun päättäville on tarjottu opiskelupaikka. Näin ollen oppivelvollisuuden laajentuminen ei tuonut suurtakaan muutosta aiempaan toimintaan.

Opiskelija- ja työelämäpalautetta kerätään muun muassa opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen toteuttamilla valtakunnallisilla opiskelijoiden aloitus- ja päättökyselyillä sekä työelämäpalautekyselyillä. Varian tulokset ovat olleet hyviä ja kehityssuunta on myönteinen.

Suurimmalla osalla opiskelijoista menee hyvin. Hyvinvointi on kuitenkin jakautunut voimakkaasti. Osalla menee erinomaisesti ja osalla on haasteita laajemminkin elämän eri osa-alueilla. Varian kaikissa toimipisteissä on tarjolla laajat oppimisen tuen palvelut. Opiskelijoita kannustetaan myös osallistumaan oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen. Monipuoliset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet lisäävät osaltaan opiskelijoiden hyvinvointia.

Hyvinvointialueuudistuksessa opiskeluhuollon palvelut siirtyivät osaksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialuetta. Uudistus ei ole näkynyt arjen työssä, mutta uusien toimintamallien luominen on vielä osin kesken. Varian arvion mukaan nykyiset opiskeluhuollon resurssit eivät riitä vastaamaan palvelutarpeeseen. Arvio perustuu opiskelijoiden määrään ja toimintaympäristön erityispiirteisiin kuten erityistä tukea tarvitsevien ja S2-opiskelijoiden määriin.

Hallitusohjelmassa on useita ammatillista koulutusta koskevia kirjauksia. Ammatillinen koulutus on keskeisessä asemassa myös työ- ja elinkeinopalvelujen uudistuksessa. Varia on aktiivisesti mukana muutosten valmistelussa.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että Variassa tehdään paljon työtä opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemiseksi ja Varian saamat opiskelija- ja työelämäpalautteet ovat hyvällä

tasolla. Aktiiviset toimenpiteet ovat vähentäneet opintojen keskeyttämistä kokonaisuutena. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että hyvinvointialueen kanssa sovitaan uusista opiskeluhuollon toimintamalleista ja, että sovitut toimintatavat toteutuvat arjessa. Hallitusohjelman monet ammatillista koulutusta koskevat kirjaukset konkretisoituvat käytännön toimenpiteiksi jatkovalmistelussa. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että Varia on aktiivisesti mukana edunvalvonnassa.

4.2 Seuren sijaispalvelujen käyttö varhaiskasvatuksessa

Seure Henkilöstöpalvelut Oy (Seure) on voittoa tavoittelematon henkilöstöpalveluyhtiö, joka toimittaa sijaisia eri pituisiin työsuhteisiin. Seure tarjoaa palveluja vain omistaja-asiakkailleen. Vuoden 2023 alusta suurimmat kaupunkiomistajat ovat Helsingin kaupunki (56,4 prosenttia), Vantaan kaupunki (13,8 prosenttia) ja Espoon kaupunki (12,2 prosenttia).

Eniten työntekijöitä välitetään varhaiskasvatukseen (41,9 prosenttia), sosiaali- ja terveydenhuoltoon (31,8 prosenttia) sekä kouluihin (15,9 prosenttia). Varhaiskasvatuksen osuus on lähtenyt voimakkaampaan kasvuun vuodesta 2021 alkaen ja ohittanut sosiaali- ja terveydenhuollon vuonna 2022.

Pääasiallisia syitä työskennellä Seuren kautta ovat halu määritellä itse työn ja vapaa-ajan ajoittuminen, tarve lisäansioille muun työn ohessa, halu tutustua uusiin työpaikkoihin, halu saada alan työkokemusta sekä halu työskennellä osa-aikaisesti.

Vantaan kaupungin linjaukset ja ohjeet Seuren käytöstä
Kaupungin tavoitteena on, että lyhytaikaiset sijaiset rekrytoidaan pääsääntöisesti Seuren kautta. Näin säästetään esihenkilöiden työaikaa sekä helpotetaan sijaisten hankintaa ja työvuorosuunnittelua. Keskittämällä sijaiset Seureen saadaan luotua ja ylläpidettyä kattavaa sijaisreserviä sekä käytettyä sitä tehokkaasti.

Varhaiskasvatuksessa ei ole ollut Seuren käyttöä koskevaa omaa ohjetta. Päiväkodin johtajia on kuitenkin ohjeistettu tilaamaan Seuresta sijaisia aina, kun henkilöstön poissaoloista tai muutoin puuttuvasta henkilöstöstä johtuen varhaiskasvatuslain edellyttämä henkilöstömitoitus uhkaa alittua. Varhaiskasvatuksessa on loppuvuoden

2023 aikana laadittu erillinen ohje sijaisten tilaamiseen ja henkilöstömitoituksen laskemiseen. Ohjeistuksen mukaan päiväkodin johtajien tulee tarkastella koko päiväkodin lapsi- ja henkilöstömääriä sekä toteutuvaa käyttöastetta ja mitoitusta ennen sijaisten tilaamista. Kokonaistarkastelun odotetaan vähentävän Seuren käyttöä jonkin verran. Henkilöstömenojen hillitsemiseksi ja vuokratyövoiman käytön vähentämiseksi, pyritään jatkossa aina käyttämään kaupungin palvelussuhdetta yli kolmen kuukauden sijaisuuksissa.

Seuren palvelujen käytön syyt Vantaalla

Suurimpia syitä Seuren sijaispalvelujen käytölle ovat vakituisen ja kelpoisen henkilöstön heikko saatavuus sekä merkittävästi lisääntyneet sairauspoissaolot. Kasvaneiden sairauspoissaolojen taustalla ovat muun muassa henkilöstön jaksamisen haasteet sekä koronan jälkeinen matalampi kynnys jäädä kotiin sairastamaan. Vuosina 2020–2023 kelpoisuuden täyttävien työntekijöiden osuus varhaiskasvatuksen erityisopettajissa on vaihdellut 45 prosentista 85 prosenttiin, varhaiskasvatuksen opettajissa 54 prosentista lähes 66 prosenttiin sekä lastenhoitajissa vajaasta 75 prosentista 80 prosenttiin. Täyttämättömät vakanssit ovat joko kokonaan tyhjinä tai täytettyinä ei-kelpoisilla työntekijöillä. Lastenhoitajat sijaistavat varhaiskasvatuksen opettajia ja opettajat puolestaan varhaiskasvatuksen erityisopettajia. Kouluttamattomat työntekijät sijaistavat tarvittaessa lastenhoitajia.

Kasvaneiden sijaistilausten taustalla vaikuttaa yhtenä tekijänä vuonna 2021 voimaan tullut lakimuutos. Lakimuutoksen myötä lakisääteisestä henkilöstömitoituksesta ei saa poiketa henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Säännöksen takia päiväkodin johtajat joutuvat reagoimaan aiempaa herkemmin sekä henkilöstön lomiin että äkillisiin sairauspoissaoloihin. Lasten lisääntyneet tuen tarpeet sekä alle kolmivuotiaiden suuri osuus ovat myös osaltaan lisänneet henkilöstötarvetta ja Seuren käyttöä. Seuren käytön lisääntymisen taustalla on myös sijaisten toimitusvarmuuden parantuminen, jolloin aiempaa suurempi osuus tilatuista työvuoroista on toteutunut. Kaupungin väestönkasvun myötä vakansseja tulee lisää. Lisääntynyt vakanssimäärä voi näkyä myös sijaistarpeen kasvuna, kun henkilöstön saatavuudessa on haasteita.

Vuosikustannusvertailu oman toiminnan ja ostopalvelun välillä

Seuren sijaispalvelujen (lastenhoitaja, avustaja, opettaja) käyttö on jonkin verran kalliimpaa kuin palvelun tuottaminen omana toimintana. Seuren toimittamien sijaisten vuosikustannukset ovat noin 4–8 prosenttia korkeammat kuin kaupungin omalla henkilöstöllä tuotettu palvelu.

Vuonna 2023 työvoimanvuokraus aiheutti Vantaan varhaiskasvatukseen merkittävän 24 miljoonan euron määrärahaylitysuhan, jonka nettovaikutuksen arvioitiin olevan 12 miljoonaa euroa. Tämän takia kasvatuksen ja oppimisen lautakunta edellytti kokouksessaan marraskuussa 2023, että toimialan menojen ennakointiin ja seurantaan kiinnitetään jatkossa tarkempaa huomiota. Lautakunta korosti, että oman henkilöstön veto- ja pitovoimaan tulee kiinnittää huomiota, jotta henkilöstövuokrauksen kustannuksia saadaan alennettua ja työhyvinvointia parannettua. Lautakunta painotti erityisesti varhaiskasvatuksen sijaisten ja avustajien tarpeen kasvun sekä korkeiden sairauspoissaolojen juurisyiden selvittämistä ja ratkaisemista. Lautakunta velvoitti toimialan laatimaan konkreettisia toimenpiteitä sisältävän toimenpideohjelman, jolla tilanteeseen puututaan. Lautakunta seuraa tilannetta säännöllisesti. Lisäksi asiasta tuli antaa selvitys kaupunginvaltuustolle maaliskuun 2024 loppuun mennessä.

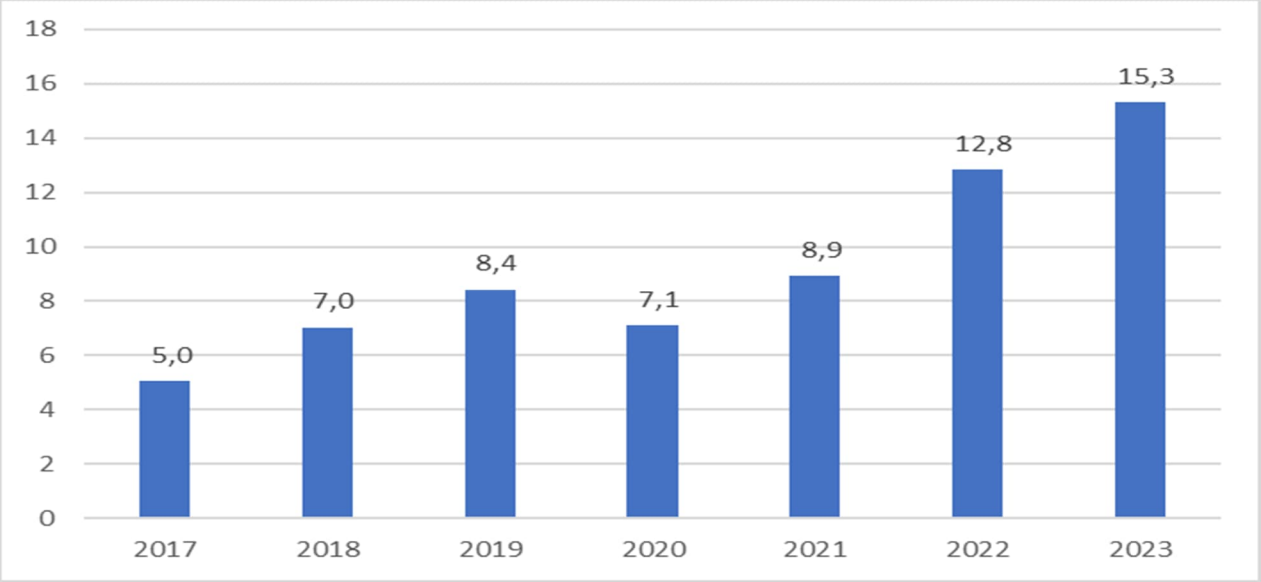

Kuva: Sakari Manninen

Seuren sijaispalvelujen käytön kehitys Vantaan varhaiskasvatuksessa

Seuren käyttö ja kustannukset ovat kasvaneet seurantajakson 2017–2023 aikana sekä tilattujen työvuorojen että palveluihin käytetyn euromäärän osalta. Alla olevassa kuviossa kuvataan Seuren välittämien sijaisten käytön euromääräistä kehitystä Vantaan kaupungin varhaiskasvatuksessa.

Kuvio: Seuren sijaiskäytön kehitys vuosina 2017–2023 (miljoonaa euroa).

Seuren välittämien sijaisten käytössä on havaittavissa tasaista kasvua vuodesta 2017 vuoteen 2019. Vuonna 2020 näkyy koronan aiheuttama notkahdus, kun osa palveluista on ollut suljettuna. Vuonna 2021 palvelujen euromääräinen käyttö on lähtenyt uudelleen kasvuun. Kasvu on ollut erityisen voimakasta vuonna 2022. Vuonna 2023 sijaiskäytön kustannukset jatkoivat kasvuaan, kasvua edelliseen vuoteen oli 19,5 prosenttia.

Seuren käytössä on havaittavissa vuosittaista ja alueellista vaihtelua. Kaikilla alueilla vuosi 2022 erottuu selvästi suuremman käytön vuotena. Vuonna 2023 Seuren käyttö jatkoi kasvuaan kaikilla alueilla. Prosentuaalisesti suurinta kasvu oli keskisellä alueella. Varhaiskasvatuksen näkemyksen mukaan alueellisia eroja enemmän korostuvat yksikkökohtaiset erot, joihin vaikuttaa kunkin päiväkodin henkilöstötilanne. Mikäli päiväkodissa on vajausta vakituisesta henkilöstöstä, on Seuren kautta tilattujen sijaisten käyttö runsaampaa. Yleisellä tasolla henkilöstötilanne on ollut keskimäärin parempi alueilla, joiden sosioekonominen asema on parempi ja joissa asiakaskunnassa

on vähemmän muunkielisiä lapsia ja perheitä. Lisäksi päiväkodin sijainti vaikuttaa sijaisten saatavuuteen. Hyvien kulkuyhteyksien päässä sijaitsevat päiväkodit saavat paremmin sijaisia, mikä näkyy toisaalta myös korkeampina Seuren käytön kustannuksina.

Seuren sijaispalvelujen laatu ja laadun valvonta

Päiväkodin johtajat seuraavat ja arvioivat sijaispalvelujen laatua. He antavat palautetta ja tarvittaessa reklamoivat Seurelle. Alueelliset varhaiskasvatuspäälliköt tapaavat säännöllisesti Seuren edustajia. Varhaiskasvatuksen johtoryhmässä käsitellään säännöllisesti Seuren käyttöä ja käyttökokemuksia sekä toimitusvarmuutta.

Seuren toimitusvarmuus on parantunut, mutta varhaiskasvatuksesta saadun tiedon mukaan toimitetun henkilöstön laadussa on paljon vaihtelua. Yleinen näkemys on, että sijaisten osaamistaso on laskenut, mikä näkyy esimerkiksi puutteellisina työelämävalmiuksina. Seuren kautta saadut sijaiset eivät myöskään sitoudu samalla tavalla yhteiseen toimintakulttuuriin kuin vakituinen henkilöstö.

Henkilöstön saatavuuden parantaminen

Vantaan varhaiskasvatuksen henkilöstövaje on 700 työntekijää, joista 500 opettajaa ja 200 lastenhoitajaa. Tulevien vuosien eläköitymisten ja lapsimäärän kasvun myötä henkilöstöä puuttuu 1 160 vuoteen 2030 mennessä. Seuresta joudutaan tilaamaan keskimäärin 630 työvuoroa jokaisena toimintapäivänä.

Vantaan kaupunki on hakenut ammattiopisto Varialle opetus- ja kulttuuriministeriöltä ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan muutosta 1.8.2024 alkaen kattamaan myös kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnon. Tutkinnon suorittanut voi työskennellä esimerkiksi lastenohjaajana varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tehtävissä. Tutkinnolla tavoitellaan noin 120 opiskelijavuotta.

Varhaiskasvatuksen avustajan tehtävään on mahdollista kouluttautua oppisopimuksella. Oppisopimuskoulutuksella on tarkoitus lisätä erityisesti maahanmuuttajataustaisten koulutusmahdollisuuksia. Kun riittävä kielitaito on saavutettu, on mahdollista

suorittaa varhaiskasvatuksen ammatillinen tutkinto. Lisäksi Vantaalla tuetaan varhaiskasvatuksen opettajien kouluttautumista työn ohessa erityisopettajiksi sekä lastenhoitajien kouluttautumista varhaiskasvatuksen opettajiksi ja sosionomeiksi.

Uusi hallitusohjelma lisää varhaiskasvatuksen opettajan tutkinnon aloituspaikkoja yliopistoissa. Vuosittaisen lisätarpeen arvioidaan olevan vähintään 1 400 aloituspaikkaa. Myös varhaiskasvatuksen sosionomien koulutusta tullaan lisäämään. Lisäksi hallitusohjelmassa turvataan jo varhaiskasvatuksessa työskentelevien erilaiset mahdollisuudet pätevöityä tehtäviin muunto- ja monimuotokoulutuksella.

Sijaisten saatavuutta helpottamaan on perustettu kaupungin varhaiskasvatuksen oma 40 vakanssin sijaispooli. Sijaispooliin on ollut vaikeuksia rekrytoida henkilöstöä ja sijaisten vaihtuvuus on ollut suurta. Selvityksen laatimishetkellä vakansseista yli 30 oli täytettynä ja tilanne oli varhaiskasvatuksen oman arvion mukaan kohtuullisen hyvä. Sijaistarpeiden kerrotaan kuitenkin olevan sen verran mittavia, ettei oma sijaispooli suuremmassa mittakaavassa vähennä vuokratyövoiman käyttöä ja auttaa vain joihinkin akuuteimpiin tarpeisiin.

Johtopäätökset:
Seure on pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteinen voittoa tavoittelematon henkilöstöpalveluyhtiö, joka välittää työntekijöitä eri pituisiin sijaisuuksiin. Seuren kautta työskentelevät haluavat muun muassa määritellä itse työn ja vapaa-ajan ajoittumisen sekä hankkia alan työkokemusta eri työpaikoista.

Kaupungin linjausten mukaan Seure on lyhytaikaisten sijaisten pääasiallinen rekrytointikanava. Päiväkodin johtajia ohjeistettiin aiemmin tilaamaan sijaisia aina, kun henkilöstömitoitus uhkasi alittua. Varhaiskasvatuksen sijaishankintaa koskevaa ohjeistusta on tarkennettu loppuvuodesta 2023. Tarkennetun ohjeistuksen mukaan päiväkodin lapsi- ja henkilöstömääriä sekä toteutuvaa käyttöastetta ja mitoitusta tulee jatkossa tarkastella kokonaisuutena ennen sijaisten tilaamista. Jatkossa pidempiin sijaisuuksiin on tarkoitus palkata suoraan kaupungin palvelukseen.

Seuren sijaispalvelujen käyttö ja kustannukset ovat kasvaneet useamman vuoden ajan. Vuonna 2023 Seuren sijaispalvelujen käyttö aiheutti varhaiskasvatukseen merkittävän määrärahaylityksen, kun kasvaneiden sijaistarpeiden takia palveluja jouduttiin käyttämään ennakoitua enemmän. Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta seuraa säännöllisesti varhaiskasvatuksen henkilöstö- ja taloustilanteen kehitystä.

Päiväkodin johtajat seuraavat ja arvioivat sijaispalvelujen laatua. Lisäksi varhaiskasvatuksen johtoryhmä seuraa säännöllisesti sijaispalvelujen käyttöä sekä käyttökokemuksia. Myönteistä on, että sijaisten toimitusvarmuus on parantunut. Toisaalta sijaisten osaamistaso on laskenut, mikä näkyy esimerkiksi puutteellisina työelämävalmiuksina. Sijaiset eivät myöskään samalla tavalla sitoudu yhteiseen toimintakulttuuriin kuin vakituinen henkilöstö.

Hallitusohjelma lisää varhaiskasvatuksen opettajan tutkinnon aloituspaikkoja sekä varhaiskasvatuksen sosionomien koulutusta. Vantaan kaupunki on hakenut järjestämislupaa lastenohjaajien kouluttamiseksi. Vantaa mahdollistaa varhaiskasvatuksen avustajan tehtäviin kouluttautumisen oppisopimuksella. Vantaa tukee myös varhaiskasvatuksen opettajien kouluttautumista työn ohessa erityisopettajiksi sekä lastenhoitajien kouluttautumista varhaiskasvatuksen opettajiksi ja sosionomeiksi. Sijaisten saatavuuden parantamiseksi kaupungin varhaiskasvatukseen on perustettu myös oma sijaispooli, joka tosin kokonsa puolesta hyödyttää vain akuuteissa tilanteissa.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että kasvatuksen ja oppimisen lautakunta seuraa säännöllisesti varhaiskasvatuksen henkilöstötilannetta ja määrärahojen käyttöä. Tarkastuslautakunnan mielestä vuokratyövoiman käytön seurantaa on syytä jatkaa. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että vuokratyövoiman käytön taustasyitä analysoidaan ja tehdään korjaavia toimenpiteitä käytössä olevia keinoja tehokkaasti hyödyntäen.

5 KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI

Kuva: Point kirjasto, Dani Rönnqvist

5.1 Kulttuuri- ja kirjastopalvelut

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019) velvoittaa kunnat järjestämään kulttuuritoimintaa. Lain mukaan kunnan pitää edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä sekä kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa. Laissa todetaan myös, että kunnan pitää näitä tehtäviä ja niihin liittyviä palveluita järjestäessään ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä eri väestöryhmien tarpeet.

Vantaan kaupungin kulttuuritoiminnoista vastaa kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue. Palvelualue tuottaa kaupungin kulttuuripalvelut ja tapahtumat, vahvistaa asukkaiden omaehtoista kulttuuritoimijuutta ja vastaa lastenkulttuurin, taidekasvatuksen sekä kurssi- ja harrastustoiminnan järjestämisestä. Lisäksi palvelualue vastaa kaupunginkirjaston, kaupunginmuseon ja taidemuseo Artsin toiminnasta sekä kulttuuri- ja kirjastopalveluihin kohdistuvien avustusten valmistelusta.

Toiminnan tavoitteet ja talous

Palvelualueen tavoitteita vuodelle 2023 olivat uuden palvelualueen toiminnan vahvistaminen kirjasto- ja kulttuuripalveluiden uudistamisohjelmalla, Vantaan juhlavuoden 2024 tapahtumien ja toimenpiteiden kokonaissuunnitelman valmistelu ja Vantaan kulttuurilapset -toiminnan aloitus. Myös kaupunkikulttuurikeskus Mosaiikin toiminnan käynnistäminen Kivistössä sekä Håkansbölen kartanoalueen kehittäminen ja päärakennuksen kunnostushankkeen valmistelu olivat vuoden 2023 toiminnan tavoitteina. Kaikkia tavoitteita saatiin toteutettua suunnitellusti. Palvelualueen talous pysyi talousarviossa asetetuissa raameissa.

Toiminnan tunnuslukuja

Oheiseen taulukkoon on koottuna kulttuuri- ja kirjastopalvelujen toimintaan liittyviä tunnuslukuja vuosilta 2022–2023.

Taulukko: Kulttuuri- ja kirjastopalvelujen palvelualueen toiminnan tunnuslukuja.

	Toteutunut 2022	Tavoite 2023	Toteutunut 2023
Kulttuuripalvelut			
Kaikkien kulttuuritapahtumien yleisömäärä	459 305	300 000	333 543
Kulttuuripalvelujen bruttoyksiköiden tulot (euroa/asukas)	1,55	1,28	1,77
Avustukset euroa/asukas[3]	5,63	5,15	4,96
Kävijämäärät kaupunginmuseossa[4]	30 379	15 000	25 907
Kävijämäärät taidemuseossa + Galleria K	8 532	20 000	12 238
Käyttömenot euroa/asukas[5]	55,68	34,71	36,48
Kirjastopalvelut			
Kävijät	1 382 313	1 900 000	1 651 234
Aineistolainojen määrä	2 394 690	2 400 000	2 502 965
Aineistolainaus/asukas	10	10	10
Aineistomääräraha euroa/asukas	5	5	5
Toimintamenot/asukas	38,2	40,5	42

[3] Vuodesta 2023 lähtien uuden organisaation mukainen, ilman taiteen perusopetuksen avustuksia.
[4] Luku sisältää kaupunginmuseon pop-up näyttelyiden kävijämäärän sekä Håkansbölen kartanon päärakennuksessa opastettujen käyntien määrän.
[5] Vuodesta 2023 uuden organisaation mukaan ilman musiikkiopistoa ja kuvataidekoulua.

Kulttuuritapahtumat vetivät yleisöä hieman tavoiteltua enemmän vuonna 2023. Kulttuuripalvelujen asukaskohtaiset käyttömenot olivat hieman tavoitetta korkeammalla tasolla johtuen erityisesti tapahtumatuotannon kustannustason noususta.

Henkilöstö

Palvelualueen henkilöstön kokonaismäärä on 216. Kaupunkikulttuurikeskus Mosaiikin avaamisen yhteydessä 2023 syksyllä henkilöstömäärä lisääntyi 10 henkilöllä.

Henkilöstön sairauspoissaoloprosentti vuonna 2023 oli palvelualueella 2,8 prosenttia, joka on huomattavasti koko kaupungin sairauspoissaoloprosenttia (6 prosenttia) matalampi. Viimeisessä henkilöstön tyytyväisyyttä mittaavassa Kunta10-tutkimuksessa kulttuuripalvelujen ja kirjastopalvelujen tulokset olivat hyviä ja johtamisen kehittämistä tehdään uudella palvelualueella koko ajan.

Nostoja kulttuuripalvelujen toiminnasta vuodelta 2023

Lasten ja nuorten kulttuuripalvelut

Vuonna 2023 järjestettiin 1 420 lastenkulttuuritapahtumaa ja niihin osallistui noin 39 000 lasta. Tempo-orkesteritoiminta siirtyi musiikkiopistosta kulttuuripalvelujen toiminnaksi. Tempo-orkesterit kootaan 2.–3. luokkalaisista, jotka soittavat yhdessä kaksi vuotta. Ensisijaisesti mukaan otetaan sellaisia monitaustaisia nuoria, joilla ei ole muita harrastuksia tai joiden katsotaan erityisesti hyötyvän Tempo-toiminnasta. Tempo-orkesterit toimivat viidellä koululla ja lisäksi yhdellä koululla toimii Tempo-kuoro. Tempo-orkestereissa soittaa 120 lasta lukuvuonna 2023–2024. Syyslukukaudella 2023 Tempo-orkesterit järjestivät 14 konserttia, joissa oli 2 563 kuulijaa.

Vantaan kulttuurilapset -toiminta käynnistyi vuoden 2023 alusta. Kaikki vuonna 2023 ja sen jälkeen syntyneet lapset kutsutaan Vantaan kulttuurilapsiksi. Kun lapsi ilmoitetaan kulttuurilapseksi, hän voi osallistua oman aikuisen kanssa joka vuosi kahteen kulttuuritapahtumaan maksutta siihen asti, kunnes aloittaa koulun. Kulttuurilapsille suunnatut tapahtumat on suunniteltu tukemaan lapsen kehitystä. Toiminta tuotetaan yhteistyössä vantaalaisten ja valtakunnallisten kulttuuritoimijoiden kanssa ja se tavoitti vuonna 2023 noin 600 vastasyntynyttä lasta perheineen.

Museopalvelut

Håkansbölen kartanoalueen kehittäminen ja päärakennuksen kunnostushankkeen valmistelu etenivät suunnitellusti vuonna 2023.

Kulttuuritapahtumat

Vuonna 2023 kulttuuripalvelut oli mahdollistamassa (esimerkiksi kohdeavustusten, tilajärjestelyiden ja tapahtumien markkinoinnin keinoin) tai itse järjestämässä monia erilaisia tapahtumia. Isoja vetovoimatapahtumia olivat esimerkiksi tunnettujen artistien tähdittämät Tikkurila Festivaali ja Vantaa Rock. Myös Myyrmäen kesälavakonserteissa ja erilaisissa toritapahtumissa kävi runsaasti ihmisiä. Tapahtumat keräsivät yhteensä yli 300 000 osallistujaa.

Kuva: Tikkurila Festivaali, Hele Teutari

Asukkaiden osallistaminen ja asiakaspalaute

Kulttuuripalvelut osallistaa asukkaita monilla tavoin. Laajin osallistamismuoto on erilaiset kulttuuritapahtumat, jotka keräävät runsaasti osallistujia. Lisäksi museoissa tehdään esimerkiksi näyttelyitä yhdessä asukkaiden kanssa. Osallistuvan budjetoinnin kautta asukkaat pääsevät myös osallistumaan kulttuuripalvelujen toiminnan ja tilojen käytön suunnitteluun.

Asiakaspalautetta palvelualueella kerätään sekä laajemmilla asiakaskyselyillä että palvelujen ja tapahtumien yhteydessä eri keinoin kerättävällä suoralla asiakaspalautteella (palautelaatikot, kyselyt ja haastattelut). Palautteet käydään läpi ja hyödynnetään palvelujen suunnittelussa. Palvelualue teetti vuonna 2023 laajamittaisen asiakaskyselyn toiminnastaan. Kyselyyn vastasi 680 vastaajaa. Pääsääntöisesti asiakkaat olivat tyytyväisiä palvelualueen palveluihin ja korostuneesti tyytyväisiä oltiin kirjastojen toimintaan. Vuonna 2024 tehdään asiakaspalautteeseen liittyvä seurantatutkimus.

Avustukset

Kulttuuripalvelujen budjetista jaettiin vuonna 2023 noin 1,2 miljoonaa euroa erilaisia kulttuuritoimintaan liittyviä toiminta- ja kohdeavustuksia järjestöille ja yhteisöille, kulttuuritapahtumille, kulttuurin ammattitoimijoille sekä teatteri- ja orkesteritukena. Kulttuuripalvelut tekee yhteistyötä vantaalaisten kulttuuritoimijoiden kanssa ja avustuksilla autetaan kulttuuritoimijoita ylläpitämään kulttuuritarjontaa, joka monipuolistaa ja täydentää kaupungin palveluita. Vantaalla ei esimerkiksi ole omaa teatteria eikä orkesteria.

Vantaan kulttuurilinjaukset

Vapaa-ajan lautakunta hyväksyi 16.3.2021 Vantaan kulttuurilinjaukset 2021–2030, joilla ohjataan kulttuuritoiminnan strategista suunnittelua, toimintaa ja tavoitteita suunnitelmakaudella. Linjausten taustalla on kuntien kulttuuritoiminnalle laissa säädetyt tavoitteet ja ne laadittiin kulttuuripalvelujen johdolla toimialojen ja kulttuurialan järjestöjen kanssa. Lisäksi suunnitelman laatimisvaiheessa koottiin sosiaalisen median kautta yli 500 vantaalaisen toiveet miten Vantaata tulisi kehittää kulttuurikaupungiksi. Linjauksia toteutetaan vuosittaisen toimintasuunnitelman mukaisesti, tästä esimerkkinä Vantaan kulttuurilapset -ohjelman aloittaminen vuonna 2023.

Ajankohtaiset asiat

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut on uusi palvelualue, joka aloitti toimintansa 1.1.2023 kaupunkikulttuurin toimialalla toteutetun organisaatiomuutoksen myötä. Palvelualueella on vuoden 2023 aikana kehitetty yhteistä toimintakulttuuria ja toiminta on käynnisty-

nyt hyvin. Uudistusta tukevan tuotekehittäjän erityisammattitutkinnon suoritti palvelualueelta 23 henkilöä. Tutkinnossa haettiin uusia tulevaisuuden edellyttämiä yhteisiä toimintatapoja ja -malleja.

Johtopäätökset:
Vantaan kulttuuripalvelut järjestää monenlaista eri kohderyhmille suunnattua kulttuuritarjontaa. Kulttuuripalvelut tekee yhteistyötä alueen eri kulttuuritoimijoiden kanssa ja jakaa kulttuuritoimintaan liittyviä avustuksia. Näin laajennetaan ja täydennetään kaupungin omaa kulttuuritarjontaa.

Kulttuuripalveluilla tuodaan kaupunkiin eloa ja osallistetaan asukkaita eri tavoin. Kulttuuritapahtumiin osallistuu paljon ihmisiä ja osallistuvan budjetoinnin kautta asukkaat pääsevät myös osallistumaan kulttuuripalvelujen tilojen käytön ja toiminnan suunnitteluun. Kulttuuripalvelut tarjoaa myös mahdollisuuksia maksuttomaan harrastustoimintaan (esimerkiksi Tempo-orkesteri). Siten kulttuuripalveluilla on rooli myös syrjäytymisen ehkäisyssä.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta toteaa kulttuuripalvelujen olevan tärkeä palanen kaupungin elinvoiman vahvistamisessa. Lautakunta kannustaa kulttuuripalveluja resurssiensa puitteissa edelleen kehittämään monipuolista ja eri väestöryhmät huomioonottavaa kulttuuritarjontaa.

6 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Kuva: Kartanonkoski, Alisa Kaukio

6.1 Yleis- ja asemakaavoitus

Yleis- ja asemakaavoitus vastaavat kaupunkirakenteen tasapainoisesta ja resurssiviisaasta kehittämisestä. Kaavoitus luo edellytykset asumisen, työnteon ja vapaa-ajan ympäristöille, tehokkaalle liikennejärjestelmälle, viheralueverkostolle, palveluraken-teelle ja kestävälle kehitykselle osana pääkaupunkiseutua. Suunnittelun laatua, resurssiviisautta sekä kustannustietoisuutta kehitetään jatkuvasti.

Kaavoitusjärjestelmässä on kolme tasoa: maakuntakaava, yleiskaava ja asemakaava. Maakuntakaava on luetelluista yleispiirteisin ja toimii ohjeena kuntien kaavoitukselle ja muulle alueiden käytön suunnittelulle.

Toiminnan tavoitteet

Yleiskaavoitus vastaa maankäytön yleispiirteisestä suunnittelusta ja osallistuu seudulliseen maankäytön suunnitteluun. Naapurikaupunkien kanssa tehdään aktiivista

suunnitteluyhteistyötä. Tavoitteena on vehreyden ja luontoarvojen vaaliminen tiivistyvässä kaupungissa. Yleiskaavoituksella tavoitellaan maisemaltaan kaunista ja kerroksellista sekä luonnoltaan monimuotoista kaupunkia, joka sopeutuu ilmastonmuutokseen ja hillitsee sitä sekä palvelee ihmisten elämää.

Asemakaavoituksen keskeisiä tavoitteita ovat hiilineutraalisuuden edistäminen, kaupunkikeskusten kehittäminen sekä maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) -sopimukseen perustuvien asuntokaavoitustavoitteiden toteuttaminen. Asuntokaavoituksen määrällisten tavoitteiden ohella edistetään asuntotarjonnan monipuolisuutta lisäämällä pientalokaavoitusta ja edistämällä perheasuntojen rakentamista. Kaupunkikeskuksia kehitetään yhdessä alueiden toimijoiden kanssa. Toimitilojen kaavoituksessa pyritään vastaamaan elinkeinoelämän muuttuviin tarpeisiin kaavoittamalla yritystontteja eri puolille kaupunkia yhteistyössä yritysten kanssa.

Henkilöstö

Vuonna 2023 yleiskaavoituksen vakinaisen henkilöstön määrä oli 12 ja asemakaavoituksen 43 henkilöä. Henkilöstömäärässä ei ole tapahtunut viime vuosina merkittäviä muutoksia. Vakituisen henkilöstön lisäksi on ollut muutamia harjoittelijoita ja muita määräaikaisia työntekijöitä projektiluontoisissa tehtävissä. Pätevän henkilöstön saatavuudessa on ollut haasteita. Saatavuutta ovat vaikeuttaneet naapurikaupunkeja alhaisempi palkkataso ja suppeammat henkilöstöedut. Muuttunut suhdanne on kuitenkin näkynyt vuonna 2023 hakijamäärien kasvuna. Uutena vetovoimaan vaikuttavana tekijänä ovat nousseet esiin työtilojen sisäilmaongelmat, jotka pidemmällä aikavälillä saattavat vaikuttaa myös pitovoimaan.

Henkilöstön työhyvinvointia seurataan kahden vuoden välein toteutettavalla Kunta10-tutkimuksella. Tulokset ovat olleet hyvällä tasolla. Asemakaavoituksessa työhyvinvointia haastavat työtilojen sisäilmaongelmat, jotka ovat hajauttaneet henkilöstöä eri toimipaikkoihin ja etätyöhön.

Asiakas- ja asukaspalaute

Kaavatyön käynnistyessä laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), joka annetaan tiedoksi muun muassa vaikutusalueen naapurustolle ja taloyhtiöille. Kaavatyölle avataan oma sivusto Vantaa.fi-verkkosivuille. Eri kanavissa kerrotaan aluetta

suunnittelevan arkkitehdin yhteystiedot henkilökohtaisia yhteydenottoja varten. Kaupunkisuunnittelu järjestää asukastilaisuuksia, kaavakävelyjä ja tapaamisia alueilla. Nähtävillä olevasta kaavaehdotuksesta tiedotetaan kaavan omilla verkkosivuilla ja kuulutetaan Vantaan kaupungin Kuulutukset-verkkosivuilla. Kuntalainen voi tehdä kaavaehdotuksesta muistutuksen. Vastineet muistutuksiin annetaan kaavan hyväksymisvaiheessa. Usein palaute on kaksisuuntaista, toiset toivovat tehokkaampaa ja toiset väljempää rakentamisratkaisua. Mikäli kaavaan tehdään merkittäviä muutoksia muistutusten perusteella, kaava palautuu käsittelyyn ja asetetaan uudelleen nähtäville. Saatu palaute ja kuntalaisten aktiivisuus voivat vaikuttaa merkittävästi yleis- ja asemakaavaehdotuksiin. Kaavat hyväksytään kaupunginvaltuustossa tai kaupunkiympäristölautakunnassa. Asukkaat voivat valittaa päätöksistä Helsingin hallinto-oikeuteen ja hakea valituslupaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Asukkailta tulleiden yhteydenottojen perusteella kaavoituksen viestintä ja tiedottaminen eivät panostuksista huolimatta ole riittävässä määrin tavoittaneet alueiden asukkaita. Viestinnän suunnittelu ja toteuttaminen edellyttävät laajempaa viestinnällistä osaamista.

Laskennallinen asemakaavavaranto

Kaavavarannolla tarkoitetaan voimassa olevan asemakaavan toistaiseksi rakentamatonta kerrosalaa. Asumiseen tarkoitetun varannon määrä on ollut pääkaupunkiseudulla kasvussa viime vuosina. Suurin osa asumisen varannosta on kerrostalovarantoa, jonka määrä on yli kaksinkertaistunut reilussa vuosikymmenessä. Vantaalla pientalovarantoa on lähes yhtä paljon kuin Espoossa, jossa pientalovaranto on pääkaupunkiseudun suurin. Suurin osa pientalovarannosta on yksityisessä omistuksessa. Laskennallisen varannon riittävyys Vantaalla on koko pääkaupunkiseutuun suhteutettuna hyvällä tasolla. Suurin osa kerrostalovarannosta on kuntien omistuksessa. Toimitilavarannon vuosittaiset muutokset ovat olleet vähäisiä. Liike- ja toimistotilavaranto jakautuu melko tasaisesti pääkaupunkiseudun isojen kaupunkien kesken. Teollisuus- ja varastotilojen varantoa on eniten Vantaalla. Varantoluku muuttuu jatkuvasti uuden lainvoimaistuvan kerrosalan ja rakentamisen seurauksena.

Ympäristökysymykset

Kaavoituksen keskeisenä tavoitteena on edistää vähähiilisiä ratkaisuja ja uusiutuvilla energianlähteillä tuotetun energian hyödyntämistä. Hiilineutraalisuuteen ja resurssiviisauteen tähtäävät toimenpiteet selvitetään kaavakohtaisesti. Kaavoituksen rinnalla tärkeä keino rakentamisen ohjaamiseen ovat tontinluovutussopimukset. Tavoitteena on, että kaavoituksessa ja rakentamisessa luonnon monimuotoisuutta säilytetään ja lisätään. Ilmanlaatukysymyksiin, kuten katupölypäästöjen vähentämiseen etsitään aktiivisesti ratkaisuja. Kaupunki edistää puurakentamista kaavoituksen keinoin. Ympäristökeskus koordinoi kaupungin ympäristö- ja ilmastotyötä.

Keskenään vastakkaisia tavoitteita sovitetaan kaavoituksessa tapauskohtaisesti yhteen. Kaavoitusta varten tehdyillä selvityksillä on keskeinen merkitys kaavaprosessissa. Kaavojen ympäristövaikutukset selvitetään lainsäädännön edellyttämällä tavalla kaavavalmistelun yhteydessä. Selvitykset ovat tärkeitä luonnon monimuotoisuuden ja tärkeiden luontoarvojen tunnistamisessa ja huomioimisessa. Kattavien luontoselvitysten merkitys on lisääntynyt viime vuosina ja ne ovat tulevaisuudessa yhä tärkeämpiä.

Eri näkökulmien vaikutukset kaavoitukseen

Kaavoituksella on keskeinen rooli sosiaalisesti kestävän kaupunkirakenteen luomisessa ja myönteisen kehityksen mahdollistavien kaupunkikehityshankkeiden edistämisessä. Sosiaalisesti kestävän kaupunkirakenteen edellytykset huomioidaan sekä vanhoilla että uusilla kaupunkialueilla osana asemakaavoitusta. Vanhoilla asuinalueilla kaupunkirakennetta uudistetaan erityisesti täydennysrakentamisella, jolla pyritään monipuolistamaan alueiden asunto- ja hallintamuotojakaumaa sekä varmistamaan riittävä väestöpohja lähipalvelujen säilymiselle. Myös uusilla asuinalueilla huomioidaan monipuolisuus. Toimivat joukkoliikenneyhteydet luovat kannustimia kaupunkirakenteen uudistamiselle.

Huoneistotyyppijakaumaan ja asuntojen keskipinta-alaan vaikutetaan asemakaavoittamalla eri rakennustyyppejä ja määräämällä esimerkiksi asuntojen lukumäärästä. Huoneistotyyppijakaumaa ja asuntojen keskipinta-alaa ohjaavat kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset, joita toteutetaan ensisijaisesti maankäyttösopimuksilla.

Kaupunkisuunnittelussa tavoitellaan tasapainoista kokonaisuutta lähipalvelujen, asuntojen ja työpaikkojen kaavoituksen välillä.

Palvelurakenteen kehittäminen tasaisesti eri suuralueilla on tärkeä osa asuinalueiden eriytymisen ehkäisemistä ja eri väestöryhmien huomioon ottamista. Julkisten ja kaupallisten palvelujen saavutettavuus on tärkeä osa alueiden vetovoimaa. Eriytymiskehitystä ehkäistään huolehtimalla lähipalvelujen riittävyydestä ja laadusta sekä sellaisten elämys- ja kulttuuripalvelujen sijoittumisella, jotka houkuttelevat ihmisiä myös laajemmalta alueelta. Vuoden 2024 sitovana tavoitteena on laatia eriytymiskehityksen ehkäisyn tiekartta.

Johtopäätökset:
Kaavoituksen henkilöstöresursseissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia viimeisten vuosien aikana. Pätevää henkilöstöä on ollut vaikeaa saada. Saatavuuteen ovat vaikuttaneet muun muassa naapurikaupunkeja heikompi palkkataso ja suppeammat henkilöstöedut. Muuttunut suhdanne on kuitenkin näkynyt vuonna 2023 hakijamäärien kasvuna. Työtiloissa ilmenneet sisäilmaongelmat uhkaavat henkilöstön pito- ja vetovoimaa.

Vireillä olevista kaavahankkeista tiedotetaan ja kerätään asukaspalautetta eri kanavissa. Myös suora yhteydenotto aluetta suunnittelevaan arkkitehtiin on mahdollista. Kaavoituksen tiimoilta järjestetään vuosittain asukastilaisuuksia, kaavakävelyjä ja alueittaisia tapaamisia. Nähtävillä olevista kaavoista suoritetaan lakisääteinen kuuleminen. Saatu palaute voi vaikuttaa merkittävästi yleis- ja asemakaavoitukseen, jolloin kaava palautuu käsittelyyn ja asetetaan uudelleen nähtäville. Asukkailta tulleiden yhteydenottojen perusteella kaavoituksen viestintä ja tiedottaminen eivät panostuksista huolimatta ole riittävässä määrin tavoittaneet alueiden asukkaita. Viestinnän suunnittelu ja toteuttaminen edellyttävät laajempaa viestinnällistä osaamista. Tarve viestintä- ja vuorovaikutusosaamiselle korostuu erityisesti lakisääteisen kuulemisen ylittävältä osin. Selkeän ja avoimen vuorovaikutuksen varmistaminen on tärkeää.

Ympäristö on tärkeä kaavakohtaisesti huomioitava näkökulma. Tavoitteena on, että kaavoituksessa ja rakentamisessa luonnon monimuotoisuus säilytetään ja sitä myös mahdollisuuksien mukaan lisätään. Kaavoitusta varten tehtyjen selvitysten merkitys

korostuu. Kaavojen ympäristövaikutukset selvitetään lainsäädännön edellyttämällä tavalla kaavaprosessin yhteydessä. Kaupunkisuunnittelussa tavoitellaan tasapainoista kokonaisuutta lähipalvelujen, asuntojen ja työpaikkojen kaavoituksen välillä.

Kaavoituksella on keskeinen rooli sosiaalisesti kestävän kaupunkirakenteen luomisessa. Sosiaalisesti kestävän kaupunkirakenteen edellytykset huomioidaan niin vanhoilla kuin uusillakin asuinalueilla. Tärkeässä asemassa ovat asunto- ja hallintamuotojakauman monipuolisuus ja riittävä väestöpohja lähipalvelujen säilymiselle. Eriytymisen ehkäisemisen kannalta on tärkeää kehittää tasaisesti eri suuralueita. Vuoden 2024 sitovana tavoitteena on laatia eriytymiskehityksen ehkäisyn tiekartta.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaavoitus on keskeisessä asemassa asuinalueiden eriytymiskehityksen ehkäisemisessä ja pitää kannatettavana alueiden eriytymiskehityksen ehkäisyn tiekartan laatimista. On tärkeää, että kaupunkisuunnittelun ja kaavoituksen ajankohtaisista asioista viestitään oikea-aikaisesti, asukkaat tavoittavalla ja heitä aidosti kuulevalla tavalla. Työtiloissa havaittuihin sisäilmaongelmiin on edelleen etsittävä toimivia ratkaisuja, jotta terveet ja turvalliset työtilat pystytään turvaamaan.

7 YHDYSPINTAYHTEISTYÖ HYVINVOINTIALUEEN KANSSA

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023, jolloin sosiaali- ja terveystoimen palvelujen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyivät Vantaan kaupungilta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vastuulle. Kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyöstä on säädetty laissa hyvinvointialueesta 611/2021 (14 §). Laki velvoittaa hyvinvointialueen ja sen alueen kunnat neuvottelemaan vähintään valtuustokausittain tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta. Vantaan kaupungin strategiateemassa: ”Hyvinvointia rakentava Vantaa” yhtenä tavoitteena on sujuva yhteistyö Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sekä Keravan kaupungin kanssa palveluiden takaamiseksi. Kaupungin strategiassa oli myös vuodelle 2023 tavoitteita, jotka liittyivät kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyörakenteiden luomiseen ja yhdyspintojen tunnistamiseen. Tavoitteiden toteutumista on käsitelty tarkemmin kohdassa 1.1.

Yhteistyöneuvottelut ja yhdyspintojen kartoitus

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue käynnisti vuonna 2023 Vantaan ja Keravan kaupunkien kanssa lakisääteiset yhteistyöneuvottelut. Neuvotteluja pidettiin vuonna 2023 neljä kertaa, jonka lisäksi järjestettiin yhdet seurantaneuvottelut. Yhteistyöstä on käyty neuvotteluja useissa työryhmissä, joissa on mukana edustus hyvinvointialueelta sekä Vantaan ja Keravan kaupungeilta. Hyvinvointialueelta on edustus keskeisissä Vantaan kaupungin työryhmissä ja kaupungilla on edustus hyvinvointialueen työryhmissä. Osa työryhmistä on perustettu yhdessä ja ne kytkeytyvät tiettyyn aiheeseen tai teemaan. Esimerkiksi terveyden edistämisen työryhmässä pyritään hyvinvointikertomus- ja suunnitelmaprosessien yhtenäistämiseen.

Yhteistyöneuvotteluissa ovat olleet mukana myös alueen sosiaali- ja terveyspalveluja tuottavat järjestöt, joiden rooli nähdään merkittävänä vantaalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä. Järjestöavustuksista on käyty tiivistä neuvottelua ja kaupunki on kokenut vuoropuhelun toimivaksi. Vuoropuhelu järjestöjen kanssa jatkuu säännöllisten järjestötapaamisten kautta. Hyvinvointialueen kanssa on sovittu niin sanottu jatkuvan neuvottelun menetelmä, jossa yhteistyötyön etenemistä seurataan säännöllisesti.

Kaupungin hallintosäännössä (luku 5 § 1) todetaan, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä Vantaalla johtaa ja koordinoi kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala. Toimialan johdolla yhdyspintayhteistyötä on viety eteenpäin kartoittamalla hyvinvointialueen ja kaupungin palvelujen yhdyspintoja. Yhdyspintoja on tunnistettu noin 140 kappaletta ja työ jatkuu edelleen. Yhteistyösopimuksia on laadittu joidenkin palvelujen osalta kaupungin ja hyvinvointialueen välille, esimerkiksi yhdyspintasopimus työllisyyspalveluiden ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen välillä. Yhdyspinnat ovat hyvin erilaisia ja suurimmasta osasta ei koeta tarvetta tehdä erillisiä sopimuksia. Lähtökohtaisesti palvelujen nähdään toimivan hyvin. Hyvinvointialueen käytännöt ja toimintatavat ovat vielä osittain muotoutumassa, joten yhdyspintojen ja niiden toimivuuden kartoitus jatkuvat edelleen. Toimivuus on parhaiten arvioitavissa kyseisessä palvelussa, joten yhdyspintayhteistyön säännöllinen tarkastelu jatkuu luontevasti työskentelyn edetessä. Koska palvelut ja palvelutilanteet muuttuvat, on yhdyspintatarkastelua hyvä tehdä jatkuvasti, jotta muutokset voidaan ottaa tarvittaessa huomioon myös yhdyspintayhteistyössä.

Yhdyspintatyössä esiin nousseita kehittämiskohteita

Opiskeluhuollon palvelut kuuluvat kaikille oppivelvollisuutta suorittaville. Opiskeluhuoltoon liittyviä lakisääteisiä rakenteita ovat alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä, koulutuksen järjestäjän opiskeluhuollon ohjausryhmä sekä oppilaitoskohtainen monialainen opiskeluhuoltoryhmä (opiskeluhuoltolaki 1287/2013 14 §). Kyseiset lakisääteiset ryhmät toimivat, mutta haasteita on vielä ei-lakisääteisen yhteistyön rakenteiden valmistelussa. Tekeillä on muun muassa alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma, jonka on tarkoitus valmistua keväällä 2024. Myös tietojärjestelmien käyttöön ja erityisesti käyttöoikeuksien jakamiseen on liittynyt ongelmia. Lainsäädäntö vaikuttaa siihen, mitä tietoa voidaan siirtää. Opiskeluhuollon palveluresursseissa on koulupsykologeissa ja lääkäreissä ollut ajoittain vajetta, jota on paikattu ostopalveluilla. Haasteita on ollut myös ruotsinkielisten palvelujen saatavuudessa.

Aikuisten perusopetuksen opiskeluhuollossa oli vuoden alussa katkosta, mutta loppuvuodesta 2023 opiskeluhuollon asiantuntijaresurssia osoitettiin aikuisten perusopetukseen opiskelijamäärään suhteutettuna ja tilanne on jo lähes normaali.

Ehkäisevän päihdetyön osalta syntyi tilanne, jossa laki velvoittaa kunnalle ehkäisevään päihdehuoltoon liittyviä tehtäviä, mutta resurssi siirtyi kokonaisuudessaan hyvinvointialueelle. Ehkäisevän päihdehuollon työnjakoa kunnan ja hyvinvointialueen kesken pyritään selkeyttämään ja yhteistyötä tätä kautta parantamaan. Moniammatillisen ja organisaatiorajat ylittävän yhteistyön tärkeys korostuu nyt entisestään. Merkittävä asia yhdyspintayhteistyön onnistumiselle on palveluohjauksen selkeys, jota pyritään koko ajan kehittämään.

Maankäytön osalta hyvinvointialueen oman palveluverkon selvitys hyvinvointialueen organisaation samalla muotoutuessa viivästytti maankäyttöön liittyvien yhteistyöneuvottelujen alkamista. Maankäyttöön ja palveluverkkoihin liittyvästä yhteistyön aloituksesta ja yhteistyörakenteiden suunnittelusta kaupungin ja hyvinvointialueen kesken päästiin sopimaan marraskuussa 2023. Kyseessä on iso asiakokonaisuus, johon kuuluu monia yhteensovitettavia asioita. Lisäksi palveluverkon suunnittelu edellyttää ennakointia ja pitkän tähtäimen suunnittelua (tonttien kaavoitus ja luovutus). Hyvinvointialueen palveluverkkosuunnittelussa ja sen palveluverkkojen kehittämisessä kaupungin rooli on jatkossa olla yhteistyökumppani. Hyvinvointialueen investoinnit rahoitetaan valtion sääntelemillä lainanottovaltuuksilla. Lainanottovaltuuksien myöntämiseen sisältyy hyvinvointialueen osalta aina riski, että tarvittavaa lainanottovaltuutta ei saada ja suunnitellut investoinnit tai ainakin osa niistä jää toteutumatta.

Johtopäätökset:

Sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi 1.1.2023 Vantaan kaupungilta perustetulle Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Vuoden 2023 aikana kaupunki ja hyvinvointialue ovat käyneet neuvotteluja yhteistyöstä. Neuvottelujen lisäksi kaupunki ja hyvinvointialue ovat tehneet yhteistyötä monissa yhteisissä työryhmissä, joissa tarkastellaan ja hiotaan yhteistyötä sekä sovitaan yhteisistä toimintatavoista. Myös alueen sosiaali- ja terveyspalveluja tuottavat järjestöt ovat olleet mukana neuvotteluissa ja jatkossakin järjestötoimijat ovat mukana yhteistyössä.

Vantaalla on kartoitettu kaupungin ja hyvinvointialueen palveluissa yli 140 yhdyspintaa ja työ jatkuu edelleen. Hyvinvointialueen käytännöt ja toimintatavat ovat vielä osittain muotoutumassa, mikä on viivästyttänyt joidenkin yhdyspintojen toimivuuden kar-

toittamista. Yhdyspinnat arvioidaan parhaiten kyseisessä palvelussa, joten yhdyspintojen tarkastelu tapahtuu luontevasti työskentelyn edetessä. Koska palvelut ja palvelutilanteet vaihtelevat ja saattavat edellyttää jatkossa uudenlaista yhteistyömuotoa, on yhdyspintojen tarkastelua syytä tehdä säännöllisesti, jotta mahdollisiin muutostarpeisiin voidaan tarvittaessa vastata.

Opiskeluhuollossa ei-lakisääteisten rakenteiden valmistelu on vielä työn alla. Lisäksi opiskeluhuollon palvelujen tuottamiseen vaadittavan tiedonsiirron ja tietojärjestelmien käytön järjestämisessä on ollut haasteita. Opiskeluhuollon resurssipula on vaikeuttanut palvelujen saatavuutta.

Kaupungin ja hyvinvointialueen maankäytön ja palveluverkkosuunnittelun yhteistyön suunnittelussa päästiin alkuun marraskuussa 2023. Kyseessä on monia yhteensovitettavia asioita käsittävä asiakokonaisuus, joten yhteistyö vaatii huolellista suunnittelua. Kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyöhön palveluverkkosuunnittelussa tuo haastetta hyvinvointialueen investointirahoituksen epävarmuus.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyössä tärkeää on saada muodostettua kaupungin ja hyvinvointialueen palveluista ja palveluverkoista toimiva kokonaisuus. Nyt luodut yhteistyörakenteet antavat mahdollisuudet rakentaa jatkossa yhteisiä mittareita hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen ja näiden pohjalta asettaa käytännön tason tavoitteet, joilla ohjataan toimintaa niin, että organisaatioiden palvelut tukevat toisiaan. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kaupungin ja hyvinvointialueen yhdyspintayhteistyön sujumista seurataan jatkuvasti, ja erityisesti palveluyhteistyössä esiin nousseita ongelmakohtia käydään läpi ja haetaan niihin yhteistyössä ratkaisukeinoja.

8 MERCURIA KAUPPAOPPILAITOS OY

Kuva: Mercuria kauppaoppilaitos, Pekka Turtiainen

Mercuria on ammatillisen koulutuksen oppilaitos, joka tarjoaa pääasiassa liiketoiminnan perus-, ammatti- ja erikoisammattikoulutusta. Myös kaksoistutkinnon (merkonomi + ylioppilas) suorittaminen on mahdollista. Opiskelijoita on noin tuhat, joista puolet on oppivelvollisuusikäisiä nuoria ja puolet aikuisopiskelijoita. Suurin osa oppivelvollisuusikäisistä opiskelijoista on vantaalaisia. Hyvät kulkuyhteydet houkuttelevat opiskelijoita myös naapurikaupungeista. Opiskelijoista muunkielisiä on keskimäärin 12 prosenttia ja oppivelvollisista noin 17 prosenttia. Mercuria tarjoaa osaamisen kehittämistä myös työssäkäyville, alan vaihtajille ja ilman toisen asteen tutkintoa oleville täysi-ikäisille. Oppilaitosympäristön lisäksi opetusta toteutetaan työpaikoilla ja sähköisesti verkko-oppimisympäristössä. Osa ammattitutkinnoista on mahdollista suorittaa kokonaan verkko-opintoina.

Kansainvälisyys on osa Mercurian toimintaa. Työelämäjaksoja on mahdollista suorittaa ulkomailla ja oppilaitos on mukana kansainvälisissä hankkeissa. Joillakin kursseilla tehdään ulkomaille suuntautuvia opintomatkoja.

Valtuuston asettamat talousarviotavoitteet

Kaupunginvaltuusto on asettanut vuoden 2023 talousarviossa yhtiölle seitsemän tavoitetta. Asetetut talousarviotavoitteet toteutuivat suunnitellusti.

Taulukko: Kaupunginvaltuuston asettamat tavoitteet Mercuria kauppaoppilaitos Oy:lle.

Talouteen liittyvät tavoitteet			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2023	Toteuma 2023
Kestävä ja vastuullinen talouden-pito	Nettotulos, euroa	300 000	1 077 631
Rakennuksen PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla huomioiden rakennuksen tuleva käyttöikä	Toteutus-aste, pro-senttia	100	100
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2023	Toteuma 2023
Tavoitteelliset opiskelijavuodet	kappaletta	850	855 + 16 lisäsuorite-päätöksellä
Opiskelijapalaute (amispalaute, päättökysely)	nps-indeksi	58	67
Työelämäpalaute: työpaikkaohjaajakysely (amispalaute)	Tyytyväi-syys: 1–5	4,2	4,4
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2023	Toteuma 2023
Henkilöstön työfiilis	Tyytyväi-syys: 1–5	4,1	4,2

Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2023	Toteuma 2023
Yrityksen vastuullisuusohjelma	Vastuullisuusohjelman tavoitteiden toteutuminen	Vastuullisuusohjelman laatiminen	Vastuullisuusohjelma valmis

Henkilöstö

Vuonna 2023 Mercurian henkilöstömäärä oli 63 ja heistä 94 prosenttia oli vakinaisia. Vailla pedagogista kelpoisuutta olevat toimivat määräaikaisissa työsuhteissa. On tavallista, että opettaja siirtyy Mercurian palvelukseen yrityselämästä, jolloin pedagoginen pätevyys usein puuttuu. Pedagogiset opinnot on kuitenkin mahdollista suorittaa työn ohessa. Sairauspoissaolot ovat vuosia olleet vähäisiä, vuonna 2023 sairauspoissaoloprosentti oli 1,3. Mercuria on palkittu vuosina 2021 ja 2023 hyvän työpaikan sertifikaatilla.

Toiminnan rahoitus

Mercurian liikevaihto muodostuu pääosin valtionosuuksista. Tuloista pieni osa on vuokratuloja ja koulutusmyyntiä. Ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitus jakautuu laskennalliseen perusrahoitukseen (70 prosenttia), suoritusrahoitukseen (20 prosenttia) ja vaikuttavuusrahoitukseen (10 prosenttia). Perusrahoituksesta pääosa kohdennetaan tavoitteellisten opiskelijavuosien määrän perusteella ja pieni osa harkinnanvaraisena korotuksena. Suoritusrahoituksen perusteena ovat tutkinnon osien osaamispisteet ja suoritetut tutkinnot. Vaikuttavuusrahoitukseen vaikuttavat tutkinnon ja tutkinnonosia suorittaneiden työllistyminen ja jatko-opiskelun osuus, tutkintokoulutuksen aloittaneiden sekä koulutuksen päättäneiden antama opiskelijapalaute sekä työpaikkaohjaajakyselyn ja työpaikkakyselyn työelämäpalautteet.

Mercuriassa tavoitteelliset opiskelijavuodet ovat olleet arvioitua suuremmat, mikä on tuonut yhtiölle lisärahoitusta. Myös tutkintojen suoritustaso on ollut korkea. Näillä on ollut myönteinen vaikutus yhtiön talouteen. Edellisellä hallituskaudella ammatillisen

koulutuksen rahoitusta lisättiin. Lisärahoitus on mahdollistanut Mercuriassa ryhmäkokojen pienentämisen ja opiskelun tukeen panostamisen. Uudella hallituskaudella ammatillisen koulutuksen rahoitusta tarkasteltaneen uudelleen. Yhtiön taloudellinen tilanne on vakaa eikä rahoituksessa mahdollisesti tapahtuvilla muutoksilla arvioida olevan välittömiä vaikutuksia yhtiön talouteen.

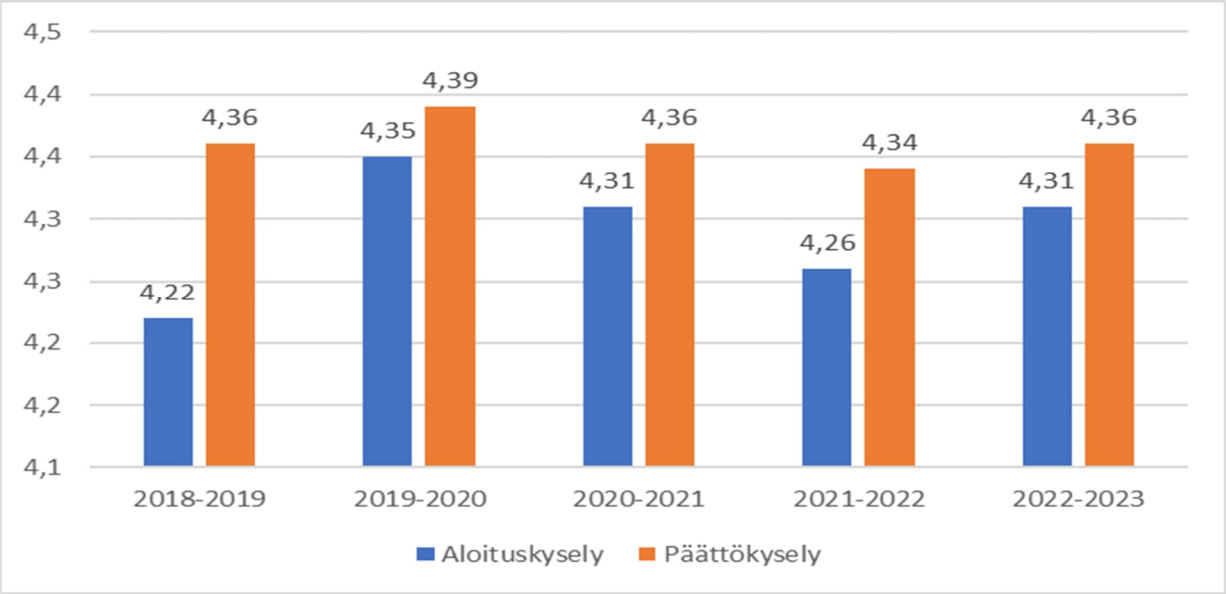
Omistajaohjauksen toteuttaminen

Omistajaohjauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla kaupunki omistajana voi vaikuttaa yhtiön hallintoon, strategiseen päätöksentekoon ja toimintaperiaatteisiin. Tärkeä omistajaohjauksen väline ovat toiminnalle asetettavat tavoitteet ja niiden toteutumisen valvonta. Kuntalain mukaan yhtiön hallitusjäseniä nimetessä on otettava huomioon yhtiön toimialaan liittyvä asiantuntemus. Mercurian omistajapoliittisissa linjauksissa hallitusosaamisen erityisvaatimuksina ovat koulutusliiketoiminnan osaaminen (mukaan lukien pedagogiikka, markkinointi ja digitaalinen teknologia), työelämäyhteistyön osaaminen, talousosaaminen ja johtamisen osaaminen.

Opiskelija- ja työelämäpalaute

Virallinen asiakaspalaute koostuu opiskelija- ja työelämäpalautteesta. Palautteet vaikuttavat valtionosuusrahoitukseen vaikuttavuusrahoituksen kautta. Opiskelijapalautetta kerätään opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen yhdessä toteuttamilla valtakunnallisilla aloitus- ja päättökyselyillä. Aloituskyselyn kysymykset liittyvät opintojen aloitukseen, henkilökohtaistamiseen ja opiskeluilmapiiriin. Päättökyselyn kysymykset liittyvät opintojen henkilökohtaistamiseen, osaamisen hankkimiseen, näyttöjen järjestämiseen, hyvinvointiin ja koulutuksen vaikuttavuuteen. Valtakunnallinen opiskelijapalautekysely otettiin käyttöön heinäkuussa 2018. Alla olevassa kuviossa on kuvattu aloitus- ja päättökyselytulosten kehitys lukuvuosiaikasarjana asteikolla 1–5, jossa 5 on korkein arvosana. Lisäksi opiskelijapalautetta kerätään vuotuisella oppilaitoksen omalla opiskelijakyselyllä.

Kuvio: Aloitus- ja päättökyselytulosten kehitys lukuvuosiaikasarjana.

Työelämäpalautetta kerätään opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen yhteisillä työelämäpalautekyselyillä. Kyselyt kartoittavat työelämän edustajien kokemuksia ja tyytyväisyyttä ammatillisten oppilaitosten toimintaan ja tapoihin järjestää koulutusta yhteistyössä työelämän kanssa. Kysymykset liittyvät arjen kumppanuuteen, oppilaitoksen toiminnan asiakaslähtöisyyteen, sopimusten laadintaprosessiin sekä ohjaukseen ja tukeen, jota oppilaitos tarjoaa työpaikoille. Kyselyissä ei arvioida opiskelijaa. Työpaikkaohjaajakyselyssä Mercurian järjestämä ammatillinen koulutus sai keskiarvoksi 4,6 asteikolla 1–5, jossa 5 on korkein arvosana. Työpaikkaohjaajakysely lähetetään nimetylle vastuulliselle työpaikkaohjaajalle työelämäjakson päättyessä. Työpaikkaohjaajakysely otettiin käyttöön heinäkuussa 2021. Työpaikkakyselyssä Mercurian järjestämä ammatillinen koulutus sai keskiarvoksi 4,2 asteikolla 1–5, jossa 5 on korkein arvosana. Työpaikkakysely lähetetään työpaikan oppilaitosyhteistyöstä vastaaville henkilöille kaksi kertaa vuodessa. Työpaikkakysely otettiin käyttöön tammikuussa 2022.

Opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen

Kaikille Mercurian opiskelijoille tarjotaan monipuolisesti opiskelua ja hyvinvointia tukevia palveluja. Opintoihin antavat ohjausta ja tukea opinto-ohjaajat, ryhmänohjaajat ja erityisopettajat. Lisäksi tarjolla on tavanomaisten opiskeluhuollon palvelujen ohella psykiatrisen sairaanhoitajan palvelut. Mercurian mallin mukaisesti koko oppilaitoksen henkilökunta on opiskelijoiden tukena koko opintojen ajan.

Mercuriassa toteutetaan säännöllisesti opiskelijoiden tasa-arvokysely, joista viimeisin on vuodelta 2020. Kyselyssä kartoitettiin opiskelijoiden näkemyksiä oppilaitoksen viihtyvyydestä, turvallisuudesta ja toimintakulttuurista. Tulosten mukaan noin 96 prosenttia vastaajista koki olonsa turvalliseksi oppilaitoksessa. Vastaajista 90 prosenttia oli alle 20-vuotiaita nuoria.

Sidosryhmäyhteistyö

Mercuriassa käytetään avainkumppanuuksien mallia, jossa tiivis yhteistyö rakentuu tarvelähtöisesti. Kumppanuuden sisältö sovitaan kunkin yhteistyökumppanin kanssa erikseen. Oleellista on löytää molempia osapuolia hyödyttäviä toimenpiteitä esimerkiksi työelämäjaksojen, osaamisen kehittämisen tai viestinnän osalta. Tavoitteena on edistää kaupan alan osaamista ja vetovoimaa sekä tuoda esille alan monipuolisia uramahdollisuuksia. Yhteistyötä voidaan toteuttaa muun muassa opiskelijoiden työelämäjaksoilla, järjestämällä luentoja ja työpajoja, toteuttamalla työelämäprojekteja, tuottamalla paikallisia tutkinnon osia sekä tekemällä yhteistyötä markkinoinnissa ja viestinnässä. Yhteistyö on aktiivista myös toisten koulutusorganisaatioiden kanssa.

Nuorten syrjäytymisen ehkäisy

Opiskelijoiden hyvinvointi on voimakkaasti jakautunut hyvinvoivaan ja pärjäävään suureen enemmistöön sekä yksilöihin, joilla on paljon haasteita elämän eri alueilla. Mercurialla on tärkeä tehtävä nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä, opiskelijoiden työelämään siirtymisen tukemisessa ja työllistymisen edistämisessä. Merkitys korostuu erityisesti koronapandemian vaikutusten takia. Vaikeat koronavuodet 2020–2021 hidastivat opintojen etenemistä sekä kasvattivat opiskelijoiden osaamis- ja hyvinvointivajetta. Tilanne kuitenkin parani vuonna 2022, kun liiketoiminnan perustutkintoja suoritettiin lähes kymmenen prosenttia enemmän ja opiskelijoita valmistui yli 20 prosenttia enemmän kuin vuonna 2021. Oppivelvollisuusikäiset nuoret keskeyttävät harvoin opintojaan ja kyse on lähinnä yksittäistapauksista.

Tilastokeskuksen tilastojen mukaan Mercuriasta valmistuneiden työllisyystilanne vuosi valmistumisen jälkeen (joulukuussa 2021) oli parempi kuin verrokkioppilaitoksista Espoon Omniasta, Helsingin Business Collegesta, Perhon liiketalousopistosta tai Vantaan Variasta valmistuneiden. Mercuriassa panostetaan opiskelijoiden työelämään siirtymisen tukemiseen ja työllistymisen edistämiseen.

Johtopäätökset:

Mercuria on ammatillisen koulutuksen oppilaitos, joka tarjoaa pääasiassa liiketoiminnan perus-, ammatti- ja erikoisammattikoulutusta. Myös kaksoistutkinnon (merkonomi ja ylioppilas) suorittaminen on mahdollista. Opiskelijoista noin puolet on oppivelvollisuusikäisiä nuoria ja puolet aikuisopiskelijoita. Suurin osa opiskelijoista tulee Vantaalta, mutta hyvät liikenneyhteydet houkuttelevat opiskelijoita myös naapurikaupungeista. Kansainvälisyys on osa Mercurian toimintaa. Muunkielisiä opiskelijoita on keskimäärin 12 prosenttia ja oppivelvollisuusikäisistä 17 prosenttia.

Kaupungin talousarviossa yhtiölle asetetut talousarviotavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti. Yhtiön talous on vakaalla pohjalla. Toteutuneet tavoitteelliset opiskelijavuodet ja suoritettujen tutkintojen taso on korkea. Oppilaitoksen saamat opiskelija- ja työelämäpalautteet ovat hyvällä tasolla. Näillä on myönteinen vaikutus oppilaitoksen saamaan valtionosuusrahoitukseen.

Vuonna 2023 henkilöstöä oli 63 ja heistä suurin osa oli vakinaisessa työsuhteessa. Määräaikaisuuksia käytetään, jos opettajalta puuttuu pedagoginen kelpoisuus, mikä on tyypillistä yrityselämästä siirtyvillä. Pedagogiset opinnot on mahdollista suorittaa joustavasti työn ohessa. Sairauspoissaolot ovat jo vuosia olleet vähäisiä. Vuonna 2023 sairauspoissaoloprosentti oli 1,3. Mercuria on palkittu vuosina 2021 ja 2023 hyvän työpaikan sertifikaatilla.

Opiskelijoiden hyvinvointi on voimakkaasti jakautunut hyvinvoivaan ja pärjäävään suureen enemmistöön sekä yksilöihin, joilla on paljon haasteita elämän eri alueilla. Mercurialla on tärkeä tehtävä nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä, opiskelijoiden työelämään siirtymisen tukemisessa ja työllistymisen edistämisessä. Sidosryhmäyhteistyö on tiivistä ja sen tavoitteena on edistää kaupan alan osaamista, vetovoimaa sekä tuoda esille alan monipuolisia uramahdollisuuksia. Valmistuneiden työllistymisaste on hyvä. Opiskelijoille tarjotaan monipuolisesti opiskelua ja hyvinvointia tukevia palveluja. Koko oppilaitoksen henkilökunta on opiskelijoiden tukena. Suoritetun arvioinnin perusteella voidaan todeta, että toiminta on järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

9 VTK KIINTEISTÖT OY

VTK Kiinteistöt Oy kuuluu Vantaan kaupunkikonserniin ja Vantaan kaupunki omistaa 100 prosenttia yhtiön osakkeista. Yhtiön toimialana on osana Vantaan kaupunkikonsernia harjoittaa kiinteistöjen ja huoneistojen vuokrausta ja tässä tarkoituksessa omistaa ja hallita kiinteistöjä ja rakennuksia sekä huoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita ja arvopapereita, toimia rakennuttajana ja kiinteistökehittäjänä sekä harjoittaa arvopaperikauppaa. Yhtiö toimii emoyhtiönä konsernissa, jonka tytäryhtiöiden toiminta voi käsittää myös päätoimialasta poikkeavia toimintoja.

Valtuuston yhtiölle asettamat talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetettiin vuodelle 2023 seitsemän tavoitetta. Kaikki yhtiölle vuodelle 2023 asetetut tavoitteet toteutuivat. Tavoitteet ja niiden toteumat on koottu alla olevaan taulukkoon.

Taulukko: VTK Kiinteistöt Oy:lle vuodelle 2023 asetetut tavoitteet ja niiden toteuma.

Talouteen liittyvät tavoitteet			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2023	Toteuma
Kestävä ja vastuullinen tilinpito	VTK-omavaraisuusasteprosentti	yli 20	38
	VTK tulos, miljoonaa euroa	2,0	Vertailukelpoinen tulos 3 miljoonaa.
	VTK ulkoisten vuokrakohteiden vuokrausasteprosentti	93	93
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2023	Toteuma
Terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat (sisältäen sisäilmaparannukset)	Liikevaihdosta vähintään 10 prosenttia käytetään peruskorjauksiin	10	12

Asiakastyytyväisyys	Asteikko 1–5	Vastausten keskiarvo yli 3,5	3,6
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2023	Toteuma
Henkilöstötyytyväisyyskysely	Asteikko 1–5	4,4	4,4
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2023	Toteuma
Vastuullisuusohjelman laatiminen	Vastuullisuusohjelman laatiminen	Vastuullisuusohjelma hyväksytty hallituksessa viimeistään 12/2023	Hyväksytty hallituksen kokouksessa 12/2023

Yhtiön talous ja investoinnit

VTK-konserni ja VTK Kiinteistöt Oy ovat koko 2020 luvun tehneet positiivista tulosta. VTK Kiinteistöt Oy:n vertailukelpoinen tulos on vuosina 2020–2023 vaihdellut 2,9–4,8 miljoonan euron välillä. VTK-konsernilla on käynnissä ja lähivuosina tulossa merkittäviä investointeja, joita on koottu oheiseen taulukkoon.

Taulukko: VTK-konsernin käynnissä olevat ja tulevat investoinnit.

Vuosi	Investointi	Investointimenot
2022–2023	Jokiuoman päiväkoti	10,0
2022–2025	Varia: Vehkalan ammatillinen oppilaitos	86,0
2024–2026	Varia: Hiekkaharju	34,3
2024–2025	Koillis-Vantaan palloiluhalli	9,7
2024–2026	Aviapoliksen lukio	36,5
2025–2028	Tikkurilan osaamiskampus	99,1
2026–2029	Myyrmäen opistotalo	40,0
2028–2029	Tikkurilan liikuntahalli	5,9
2029–2030	Keimolanmäen koulu: liikuntahalli	4,4

Kyseisten investointikohteiden toteuttamisen on arvioitu vaativan yli 300 miljoonan euron lainarahoituksen. Investointien tuomalla kassavirran lisäyksellä pystytään hoitamaan kasvavat rahoituskulut.

Konserniohjaus, vastuullisuuden korostaminen

VTK Kiinteistöt Oy näkee kaupungin omistajapoliittiset linjaukset toimivina. Maankäyttöön ja tiloihin liittyvissä asioissa yhtiö tekee yhteistyötä kaupungin vastaavan toimialan kanssa ja tämä yhteistyö on toiminut hyvin.

Konsernijaosto päivitti VTK-konsernin omistajapoliittiset linjaukset 23.10.2023 § 5 tehdyllä päätöksellä. Uusissa linjauksissa tarkennettiin VTK Kiinteistöt Oy:n hallituksen jäsenten osaamiseen liittyviä erityisvaatimuksia ja linjauksissa huomioidaan myös VTK-konsernin rooli vastuullisena kiinteistöjen omistajana ja ylläpitäjänä. Konserni laati vuoden 2023 aikana vastuullisuusohjelman, joka kytkeytyy YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmaan ja huomioi Vantaan kaupungin kestävän kehityksen linjaukset sekä resurssiviisauden tiekartan ja hiilineutraalisuustavoitteen. Vastuullisuusohjelman keskeiset teemat ovat ympäristövastuullisuus, sosiaalinen vastuullisuus sekä hyvä hallintotapa ja johtaminen. Vastuullisuusraportointia kehitetään vuonna 2024 vastaamaan EU:n kestävän kehityksen direktiivin raportointia.

Ajankohtaista

Konsernijaosto antoi 20.3.2023 ennakkosuostumuksen VTK-konsernin yritysjärjestelylle, joka toteutettiin vuodenvaihteessa 2023–2024. Lokakuussa 2023 päivitetyissä omistajapoliittisissa linjauksissa huomioitiin kyseisen yritysjärjestelyn aiheuttamat muutokset. Vuoden 2024 alusta konsernin emoyhtiön VTK Kiinteistöt Oy:n liiketoiminta jakautui liiketoimintasiirrolla kahteen liiketoimintakokonaisuuteen. Järjestelyn jälkeen liiketoiminta jakautuu kahdelle yhtiölle: VTK Kiinteistöt Oy:lle ja Vivamus Oy:lle.

VTK Kiinteistöt Oy:lle jäävät koulut ja päiväkodit sekä liikuntatilat. Kaupunki vuokraa näitä kaupungin toimialojen käytössä olevia tiloja. VTK Kiinteistöt Oy:n tehtävänä on jatkossa rakennuttaa ja omistaa toisen asteen koulutilat ja liikuntahallit (pois lukien uimahallit), kaupungin hankejohtoryhmän muut yhtiön vastuulle linjaamat kohteet sekä huolehtia omistamiensa kiinteistöjen rakennuttamis- ja omistajatehtävistä. VTK Kiinteistöt Oy toimii hankintalain mukaisena kaupungin sidosyksikkönä ja on hankintalakia

sekä hankintaohjetta noudattava hankintayksikkö. VTK Kiinteistöt Oy:n asema sidosyksikkönä mahdollistaa uudishankkeiden edullisemman rahoituksen.

Vivamus Kiinteistöt Oy:n omistuksessa ovat jatkossa liikekiinteistöt sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa palvelevat toimitilat.

Johtopäätökset:
VTK Kiinteistöt Oy saavutti kaupungin asettamat tavoitteet vuonna 2023. Koko konsernin ja yhtiön taloudellinen tulos on ollut vuosina 2020–2023 positiivinen. Vuonna 2023 päivitetyissä VTK-konsernin omistajapoliittisissa linjauksissa huomioitiin entistä painokkaammin VTK-konsernin rooli vastuullisena kiinteistöjen omistajana. VTK-konserni laati vuonna 2023 vastuullisuusohjelman, joka painottaa erilaisia vastuullisuuteen liittyviä teemoja yhtiön toiminnassa. Vastuullisuusohjelmalla VTK-konserni on myötävaikuttamassa myös Vantaan kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen toteutumiseen.

Vuoden 2024 alusta VTK Kiinteistöt Oy:stä tuli hankintalain mukainen kaupungin sidosyksikkö. Toisen asteen koulutilojen ja liikuntahallien rakentaminen ja omistaminen keskitetään sille. Yhtiölle on tulossa tulevina vuosina isoja ja paljon lainarahoitusta vaativia investointihankkeita. Yhtiön taloudellinen asema on hyvä ja uudet hankkeet lisäävät myös kassavirtaa, joten yhtiö arvioi talouden pysyvän tasapainossa, vaikka yhtiön lainakanta ja lainojen hoitokulut uusien investointien myötä kasvavat.

10 EKOLOGISESTI KESTÄVÄ VANTAA

Kuva: Alisa Kaukio

Strategiateemat toimivat kaupunkistrategian poikkihallinnollisen toteutuksen tukena. Strategiateemat ovat osittain päällekkäisiä strategian painopisteiden kanssa, mutta ne koordinoivat toimintaa kaupunkitasoisesti. Ekologisesti kestävä Vantaa on yksi kaupungin strategiakauden teemoista ja lähellä strategian painopistettä resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa.

Resurssiviisauden tiekartta on tätä teemaa toteuttava strateginen ohjelma. Se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 18.6.2018 ja sitä päivitettiin 28.2.2022. Tiekarttaan on koottuna yhteen kaupungin tavoitteet, joilla hillitään ilmastonmuutosta, kehitetään kaupunkia resurssiviisaaksi sekä ylläpidetään ja edistetään luonnon monimuotoisuutta.

Seuraavassa tarkastellaan resurssiviisauden tiekartan toimenpiteiden edistymistä maaliskuun 2024 tilanteessa. Tarkastelussa otetaan huomioon myös hiilineutraaliustavoitteen tilanne. Tarkastelussa on hyödynnetty muun muassa Ympäristövahtiin raportoituja tietoja, ympäristövastuuraporttia 2022–2023, sekä kaupunkistrategian 2022–2025 väliarviointiraporttia.

Hiilineutraaliustavoite

Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Käytännössä hiilineutraaliustavoite tarkoittaa ilmastoa lämmittävien päästöjen vähentämistä 80 prosentilla vuoden 1990 tasosta, sillä kaikkia ihmisen toiminnasta aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä on hyvin vaikeaa poistaa. Loput 20 prosenttia kompensoidaan esimerkiksi rahoittamalla vähähiilisyyteen tähtääviä hankkeita. Tavoitteeseen pääseminen edellyttää keskimäärin seitsemän prosentin päästövähennyksiä vuosittain.

Päästövähennystoimien edistämiseen liittyvän sitovan tavoitteen 18.1 tilinpäätösraportoinnin mukaan kokonaispäästöjen olisi pitänyt laskea 15 prosenttia vuodesta 2020, mutta ne ovat laskeneet vain 7,2 prosenttia. Kokonaispäästöjen määrä vuonna 2021 oli 872 hiilidioksidiekvivalenttitonnia ja vuonna 2022 913. Erityisen huono suunta on ollut kaukolämmön päästöissä, jotka ovat kasvaneet 37 prosenttia vuodesta 2020. Hiilineutraaliuden tavoittelussa korostuu yhteistyö konserniyhtiöiden, erityisesti Vantaan Energian kanssa. Vantaan Energian tavoitteena on ollut luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä mahdollisimman pian. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa aiheutti sen, että polttoaineiden ja energian kauppaan tuli rajoituksia ja hinnat nousivat voimakkaasti. Martinlaakson hiilivoimala on tästä syystä edelleen ollut huoltovarmuuskäytössä.

Muun muassa liikenteen sekä öljy- ja sähkölämmityksen osalta päästöjen vähennys toteutui osittain. Toisaalta kuntien energiatehokkuussopimuksen (KETS) mukainen tavoite 7,5 prosentin energiansäästöstä vuoden 2015 tasosta vuoteen 2025 mennessä saavutettiin jo vuonna 2022.

Vantaa luokiteltiin vuonna 2023 maailman johtavien ilmastokaupunkien joukkoon yhtenä 119 kaupungista. Päästäkseen A-luokkaan kaupungilla on oltava muun muassa kattava päästökartoitus ja tavoitteet päästöjen vähentämiseksi sekä uusiutuvan ener-

gian käytön lisäämiseksi. Kaupungin on myös arvioitava ilmastonmuutoksen aiheuttamia riskejä ja tehtävä suunnitelmallisesti työtä ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi. Parhaaseen A-luokkaan ylsi vain 13 prosenttia raportointiin osallistuneista kaupungeista. Vuonna 2023 luokitukseen osallistui 939 kaupunkia ympäri maailman. Suomesta A-luokkaan pääsivät Vantaan lisäksi Tampere ja Turku.

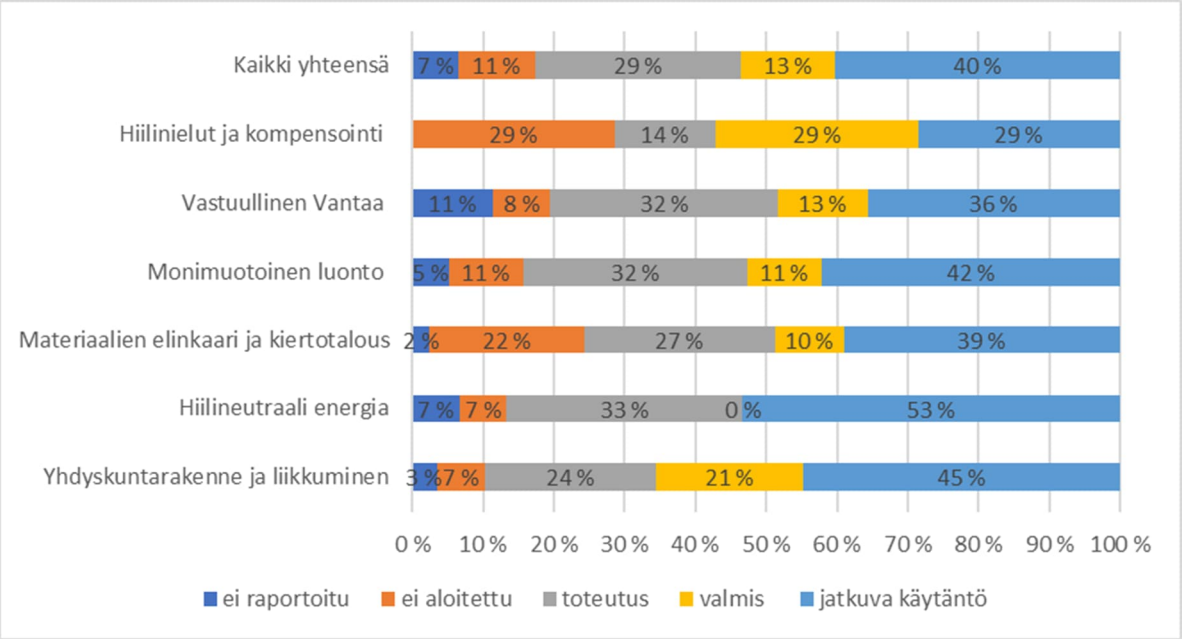
Resurssiviisauden tiekartta

Resurssiviisauden tiekartan 30 tavoitetta on jaettu kuuteen kaistaan. Kaistat ovat yhdyskuntarakenne ja liikkuminen, hiilineutraali energia, materiaalien elinkaari ja kiertotalous, monimuotoinen luonto, vastuullinen Vantaa sekä hiilinielut ja kompensointi. Tavoitteille on määritelty yksi tai useampia indikaattoreita, joiden avulla seurataan tavoitteiden toteutumista. Edelleen on määritelty toimenpiteitä, joiden avulla tavoitteita toteutetaan.

Alla olevasta kuviosta ilmenee toimenpiteiden toteutumisen tilanne. Kaikista suunnitelluista toimenpiteistä yli 80 prosenttia on tässä vaiheessa vähintään aloitettu. Valmistuneita tai jatkuvana käytäntönä olevia toimenpiteitä on noin puolet. Esimerkiksi monimuotoinen luonto -kaista sisältää yhteensä 38 toimenpidettä. Tilinpäätöksen raportoinnin (sitova tavoite 20.1) mukaan toimenpiteistä oli kolme valmiina, yhdeksän toteutusvaiheessa ja 16 jatkuvan käytännön toimenpidettä, toisin sanoen 28 toimenpidettä tehtynä tai toimeenpano käynnissä. Arviointihetkellä jo 32 toimenpidettä 38:sta on tehty tai toimeenpano on käynnissä.

Kaistoittain tarkasteltuna yhdyskuntarakenne ja liikkuminen -kaistan toimenpiteistä noin 65 prosenttia on valmiita tai jatkuvana käytäntönä ja vain 10 prosenttia toimenpiteistä on aloittamatta tai raportoimatta. Suhteellisesti eniten aloittamatta olevia toimenpiteitä (29 prosenttia) liittyy hiilinielut ja kompensointi -kaistaan. Materiaalien elinkaari ja kiertotalous -kaistan tilanne on samansuuntainen, toimenpiteistä 24 prosenttia on aloittamatta tai raportoimatta. Kaupunkistrategian väliarviointiraportista käy ilmi, että kiertotalouden asiantuntijuus on ollut vuonna 2023 päättyvän EU-hankkeen varassa.

Kuvio: Toimenpiteiden tilanne kaistoittain.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa vuodelta 2022 kiinnitettiin huomiota siihen, että resurssiviisauden tiekartan toimenpiteitä oli viivästynyt riittämättömien resurssien vuoksi.

Strategian väliarviointiraportissa on nostettu esiin se, että kaupunki ei voi saavuttaa kaikkia resurssiviisauden tavoitteita yksin, joten sidosryhmäyhteistyöhön eli kaupunkilaisten ja yritysten kanssa tehtävään työhön tulee panostaa enemmän. Yhtenä esimerkkinä tästä on kaupungin alueella olevien yritysten ja asukkaiden kiertotalouden edistäminen.

Väliarvioinnissa todetaan myös, että liikkumisen ympäristöystävällisyyttä tulisi edelleen kehittää ja esimerkiksi sähköautojen latauspisteitä lisätä.

Johtopäätökset:

Ekologisesti kestävä Vantaa on yksi kaupungin strategiakauden teemoista ja lähellä strategian painopistettä resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa. Resurssiviisauden tiekartta on tätä teemaa toteuttava strateginen ohjelma.

Resurssiviisauden tiekartassa on 30 tavoitetta kuudella eri kaistalla. Tavoitteita toteutetaan lähes 250 toimenpiteellä. Suunnitelluista toimenpiteistä yli 80 prosenttia on

tässä vaiheessa vähintään aloitettu. Suhteellisesti eniten aloittamatta olevia toimenpiteitä (29 prosenttia) liittyy hiilinielut ja kompensointi -kaistaan. Materiaalien elinkaari ja kiertotalous -kaistan tilanne on samansuuntainen, toimenpiteistä 24 prosenttia on aloittamatta tai raportoimatta.

Hiilineutraaliustavoitteen toteutumisen osalta kokonaispäästöt eivät ole vähentyneet tavoiteltua tahtia.

11 VUODEN 2022 ARVIOINTIKERTOMUSHAVAINTOJEN SEURANTA

Tässä kappaleessa arviointikertomushavainnoilla tarkoitetaan tarkastuslautakunnan suosituksia, kommentteja, tiivistelmää arviointikohteesta tai tilanteesta sekä myönteisiä arvioita. Tarkastustoiminnasta poiketen arviointi pohjautuu syvällisempään analyysiin eikä sen tuloksena tavoitteita voida aina suoraan merkitä suoraan toteutuneiksi tai ei-toteutuneiksi.

Arviointikertomushavaintojen vaikutukset voivat olla sekä välittömiä ja konkreettisia että välillisiä. Kunnan toiminta on pitkäjänteistä ja muutokset tapahtuvat usein hitaasti johtuen toiminnan ja päätöksenteon luonteesta ja tarkoituksesta. Arviointikertomuksessa esitetty havainto voi käynnistää muutoksen, jonka tulokset näkyvät vasta pitkällä aikavälillä.

Arviointiprosessi nähdään usein oppimisen välineenä. Se kehittää argumentointia ja lisää vuorovaikutteisuutta organisaation ja päätöksenteon välillä. Vastauksissaan toimialat ja lautakunnat ovat antaneet valtuustolle ja muille luottamushenkilöille tietoa toiminnastaan. Tieto on myös asukkaiden luettavissa kaupunginvaltuuston pöytäkirjan liitteenä.

Arviointikertomuksen käsittelyaikataulun avulla on varmistettu, että vuoden 2022 arviointikertomus on voinut vaikuttaa seuraavan talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaan. Kaupunginvaltuusto merkitsi kokouksessaan 22.5.2023 vuoden 2022 arviointikertomuksen tiedoksi ja lähetti sen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Samassa kokouksessa käytiin taloussuunnitelman 2024–2027 lähetekeskustelu.

Kaupunginhallitus lähetti 5.6.2023 kokouksessaan valtuuston päätöksen asianomaisille toimialoille toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus hyväksyi selvityksen vuoden 2022 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä kokouksessaan 9.10.2023 ja esitti sen kaupunginhallituksen esityksenä tiedoksi kaupunginvaltuustolle. Kaupunginhallituksen ja toimialojen vastaukset kaupunginvaltuustolle ovat kaupunginvaltuuston kokouksen 13.11.2023 § 5 liitteenä.

Seuraavassa poimintoja toimialojen antamista vastauksista:
Henkilöstötilanne on haastava useissa kaupungin tuottamissa palveluissa. Paikoin tällä on ollut vaikutusta myös valtuuston asettamien tavoitteiden saavuttamiseen. Tarkastuslautakunta on arvioinut kaupungin toimenpiteitä henkilöstötilanteen parantamiseksi. Vantaalla on laadittu uusi saatavuusohjelma, jossa keskeisiä toimenpiteitä ovat muun muassa palkka ja palkitseminen, työnantajan tukema koulutus sekä lähijohtamiseen panostaminen. Henkilöstö- ja konsernipalvelut tuovat vastauksessaan esille, että saatavuusohjelman toimenpiteitä on edistetty. Erityisenä onnistumisena palvelualue pitää kesän 2023 palkkaratkaisuja sekä kaupungin erillistä miljoonan euron panostusta muun muassa varhaiskasvatuksen, nuorisotyön, perusopetuksen sekä kaupunkiympäristön toimialan henkilöstön palkkaukseen.

Liikuntapalveluilla ja hyvinvoinnin edistämisellä voidaan ehkäistä eriarvoistumista ja syrjäytymistä. Kaupunki tarjoaa monipuolisia ja osin myös maksuttomia fyysisen aktiivisuuden ja liikkumisen mahdollisuuksia kaikenikäisille vantaalaisille. Tarkastuslautakunta piti tärkeänä, että fyysisen aktiivisuuden ja liikkumisen esteitä torjutaan tehokkaasti. Palvelutarjonnassa on mahdollisuuksien mukaan huomioitava asiakaskunnan moninaisuus, kuten monikulttuurisuus- ja sukupuolikysymykset sekä palvelujen esteettömyys. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksessaan valmistelevansa Liikkumisohjelmaa (Ohjelma hyväksyttiin helmikuussa 2024). Kaupunkitasoisella ohjelmalla vastataan liikkumattomuuden ja fyysisen passiivisuuden haasteisiin. Asiakaskunnan moninaisuus huomioidaan muun muassa ohjatussa ryhmäliikunnassa ja erilaisissa hankkeissa.

Kaupungin myöntämät avustukset ovat tärkeä tukimuoto järjestöille. Niillä ylläpidetään osaltaan järjestöjen toimintaedellytyksiä. Kaupunkikulttuurilautakunnan jakamia avustuksia koskevan arvioinnin yhteydessä tarkastuslautakunta piti tärkeänä avustusprosessin sujuvuutta ja että tietoa avustuksista sekä niiden hakemisesta on hyvin saatavilla. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan vastauksessa kiinnitetään huomiota avustusprosessin sujuvuuteen ja edelleen kehittämiseen. Avustuksista tiedottamista ja hakijoiden tukea vahvistetaan muun muassa järjestämällä säännöllisesti avustusinfoja ja järjestöfoorumeita sekä tarjoamalla digitukea.

Varhaiskasvatus kärsii vakavasta henkilöstövajeesta. Erityisesti tiukentuvat kelpoisuusehdot täyttävistä työntekijöistä on pulaa. Kaupunki on muun muassa tukenut henkilöstön pätevöitymistä tehtäviin. Tarkastuslautakunta kannusti varhaiskasvatusta jatkamaan henkilöstövajeen torjuntaa käytettävissään olevin keinoin. Lisäksi tarkastuslautakunta korosti kielenopetuksen merkitystä, jotta lapsilla on riittävä tulevan opetuskielen taito perusopetukseen siirryttäessä. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla edistetään kaupunkitasoisen henkilöstön saatavuusohjelman toimenpiteitä. Toimialan vastauksessa keskeisinä toimenpiteinä mainitaan muun muassa palkkaan ja palkitsemiseen sekä henkilöstöetuihin liittyvät asiat. Lisäksi kehitetään lähijohtamista ja työnantajan tukemaa pätevöitymiskoulutusta sekä oppilaitosyhteistyötä. Varhaiskasvatuksessa kiinnitetään huomiota muunkielisten lasten suomen kielen oppimiseen muun muassa edistämällä kielitietoista toimintakulttuuria. Vantaalla työskentelee viisi kieli- ja kulttuurikoordinaattoria, jotka tukevat varhaiskasvatuksen henkilöstöä. Tarkastuslautakunta toteaa, että varhaiskasvatuksen henkilöstötilanne ei ole juurikaan helpottunut vuoden 2023 aikana, kuten luvusta 4.2 käy ilmi.

Koivukylän päiväkoti on Suomen suurin hirsirakenteinen päiväkoti. Päiväkoti oli ensimmäinen rakennushanke, jossa hiilijalanjälki vaikutti tarjousten vertailuperusteena. Tarkastuslautakunta antoi tunnustusta päiväkodin valmistumisesta lähes aikataulussaan ja arvioitujen kokonaiskustannusten alittumisesta. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan näkökulmasta yhteistyö urakoitsijan kanssa sujui hyvin. Lopputuloksena oli terveellinen, turvallinen ja toimiva päiväkoti. Kaupunkiympäristön toimialan vastauksessa tuodaan esille päiväkodin ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita ratkaisuja, kuten maalämpö lämmönlähteenä, aurinkopaneelijärjestelmä sekä ulkovarastojen ja katosten viherkattoisuus. Tontin reunalle on jätetty mahdollisimman paljon luonnonmukaista kasvustoa, millä pyritään vahvistamaan lasten kosketusta luontoon.

Pääkaupunkiseudun kaupungit sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri arvioivat yhdessä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistä. Vantaalla arviointi kohdistui lukiolaisiin. Tarkastuslautakunnan arvioinnin perusteella opiskelijoiden hyvinvointia on edistetty tavoitteiden mukaisesti. Haasteet erityisesti psykologien saatavuudessa sekä palvelutarpeen kasvu vaikeuttavat opiskeluhuollon palveluihin pääsyä. Tarkastuslautakunta muistutti hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä sovituista palvelujen

kehittämisen tavoitteista, jotta palveluihin pääsy nopeutuisi ja tarvetta vastaavia palveluja pystyttäisiin tarjoamaan oikea-aikaisesti. Kunnan ja hyvinvointialueen välinen yhteistyö korostuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan vastauksen mukaan yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa ylläpidetään yhteisillä rakenteilla. Lisäksi kasvatuksen ja oppimisen toimialan opiskeluhuollon erityisasiantuntija tekee tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueelle siirtyneiden opiskeluhuoltopalvelujen kanssa, jotta yhteistyö kunnan ja hyvinvointialueen välillä jatkuu ja kehittyy.

Kadut ja puistot palvelualue suunnittelee, rakentaa ja ylläpitää kuntalaisille näkyvää kaupunki-infraa. Kyse on samalla kaupungin kannalta merkittävästä omaisuuserästä. Tarkastuslautakunta esitti huolensa kaupunki-infran kasvavasta korjausvelasta ja suositteli kokoamaan pidemmän ajan suunnitelman keinoista, joilla korjausvelkaa pystyttäisiin hillitsemään. Kaupunkiympäristön toimialan vastauksen mukaan heinäkuussa 2023 perustettiin uusi omaisuudenhallinnan vastuualue, jonka tehtäviin kuuluvat muun muassa korjausvelan seuranta ja hallinta. Toimialan näkemyksen mukaan korjausvelan hillitseminen tai taittaminen edellyttävät jatkossa nykyistä korkeampaa määrärahatasoa ja riittäviä henkilöstöresursseja.

Vantaan kaupungin kiinteistöomaisuus on suhteellisen hyvässä kunnossa. Kiinteistöomaisuuden korjausvelka ja perusparannustarve ovat jo vuosia olleet laskusuunnassa. Korjausvelkaa on hallittu kulumista vastaavin korjausinvestoinnein sekä myymällä ja purkamalla huonokuntoisia rakennuksia. Tarkastuslautakunta esitti huolensa ammattitaitoisen työvoiman saatavuudesta ja piti hyvänä, että kiinteistöt ja tilat palvelualue hyödyntää työssäoppimista. Kaupunkiympäristön toimialan vastauksen mukaan ammattitaitoisen työvoiman saatavuuden parantamiseksi tehtäväkuvauksia on pyritty täsmentämään ja rekrytointia tehostamaan sekä saamaan uusia vakansseja henkilöstösuunnitelmaan. Korjausvelan hallinnan osalta toimiala jatkaa kulumista vastaavia korjausinvestointeja sekä omaisuuden myyntiä ja huonokuntoisten rakennusten purkamista.

Ympäristökeskuksella on merkittävä rooli turvallisen elinympäristön turvaajana ja Vantaan strategian mukaisen resurssiviisauden tiekartan toimeenpanossa. Joidenkin

tiekartan edellyttämien toimenpiteiden toteuttaminen on viivästynyt puutteellisten resurssien vuoksi. Tarkastuslautakunta piti arvioinnissaan tärkeänä, että tiekartan toteutumisen edistymistä käsiteltäessä kiinnitetään huomiota toimenpideviivästyksiin ja niiden syihin sekä mahdollisiin seurauksiin. Kaupunkiympäristön toimiala yhtyy vastauksessaan tarkastuslautakunnan näkemykseen riittävien resurssien tärkeydestä, jotta kaupunki voi saavuttaa hiilineutraalisuustavoitteensa ja turvata luonnon monimuotoisuuden. Toimiala korostaa, että resurssien turvaaminen koko kaupunkirakenne ja ympäristö palvelualueen tasolla on tärkeää.

Vantaan Energia Oy joutui huoltovarmuussyistä jatkamaan kivihiilen käyttöä energiantuotannossaan. Uusilla investoinneilla yhtiö tehostaa edelleen energiantuotantoaan ja laajentaa liiketoimintaansa. Yhtiö etenee kohti tavoitettaan luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä vuonna 2026 ja saada energiantuotantonsa hiilinegatiiviseksi vuonna 2030. Yhtiön toiminta on ollut kaupungin edun mukaista ja sen tavoitteet tukevat merkittävästi kaupungin tavoitetta olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Henkilöstö- ja konsernipalvelujen vastauksen mukaan toukokuussa 2022 käyttöönotettu jätevoimalan laajennus olisi mahdollistanut kivihiilen käytöstä luopumisen. Ukrainan sodasta seuranneet polttoaineiden- ja energiakaupan rajoitukset vaikeuttivat energiantuotannon polttoaineiden saatavuutta sekä nostivat hintoja voimakkaasti. Näistä syistä Vantaan Energia jätti Martinlaakson hiilivoimalan huoltovarmuuskäyttöön lämmön ja energiantuotannon riittävyyden varmistamiseksi.

Johtopäätökset:
Tarkastuslautakunta toteaa, että vuoden 2022 arviointikertomukseen saadut vastaukset olivat asianmukaisia. Toimialat ovat suunnanneet kehittämistyötään arviointikertomuksen suositusten suuntaan.

12 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMINTA

Tehtävät ja kokoonpano

Tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuuston alainen lakisääteinen toimielin, jonka tehtävänä on huolehtia Vantaan kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja kuntalain mukaisen tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarvioinnin suorittamisesta. Lautakunta valmistelee kaupunginvaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä valvoo kuntalaissa määritellyn sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden täyttymistä.

Hallintosäännön (21.8.2023 alkaen) mukaan lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Muiden lautakunnan jäsenten tulee olla valtuutettuja tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisiä tai toisia varavaltuutettuja. Aiemman hallintosäännön mukaan tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet olivat kaupunginvaltuutettuja.

Kaupunginvaltuusto nimesi 23.8.2021 tarkastuslautakunnan toimikaudeksi 2021–2025. Lautakunnassa on 13 jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Tarkastuslautakunnan kokoonpano on esitetty liitteessä 1. Tarkastuslautakunnan jäsenten arviointikertomuksen laadintaa koskevat esteellisyydet on esitetty liitteessä 2.

Kuvassa vasemmalta oikealle: Ida Tamminen, Naima el Issaoui, Funda Demiri, Tuire Kaimio, Vaula Norrena, Markku Weckman, Paula Lehmuskallio, Nina Nummela, Tarja Eklund, Juha Järä, Oskari Iivarinen. Taustalla etäyhteydellä Siri Ahokas. Kuva: Sari Hännikäinen

Tarkastuslautakunnan toiminta

Arvioinnin suunnittelu ja toteuttaminen

Tarkastuslautakunta hyväksyi arviointisuunnitelman 2023 kokouksessaan 14.6.2023. Vuotuinen arviointisuunnitelma on osa valtuustokauden arviointisuunnitelmaa. Tarkastuslautakunta perehtyy arviointityössään kaupungin eri toimialojen toimintaan ja palvelutuotantoon. Perehtyminen tapahtuu tutustumalla asiakirjoihin, kuulemalla vastuuhenkilöitä, käymällä tutustumiskäynneillä toimialoilla sekä haastattelemalla virkamiehiä. Tarkoituksena on selvittää sitovien tavoitteiden sekä koko strategisen ohjauksen toteuttaminen. Samalla selvitetään toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Arviointi on toiminnan ohjausta ja kehittämistä. Vantaalla arviointia hyödynnetään osana taloussuunnittelu-, toiminta- ja strategiaprosessia. Tarkastuslautakunta on strategisen ohjauksen, demokratian sekä tilivelvollisuuden toteutumisen väline. Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma on toteutunut suunnitelman mukaisesti.

Tilintarkastus

Tilintarkastaja on suorittanut vuoden 2023 tilintarkastuksen työohjelmansa mukaisesti. Tilintarkastuskertomus on annettu 24.4.2024. Tilintarkastajana on valtuuston päätöksen mukaisesti toiminut KPMG Oy Ab. Päävastuullisena tilintarkastajana on emokaupungin osalta toiminut JHT, KHT Juha Huuskonen.

Sidonnaisuusilmoitukset

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Ilmoitusvelvollisuus koskee kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä ja varajäseniä, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijää. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtäväänsä valittu. Sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset on myös ilmoitettava viipymättä.

Sidonnaisuusilmoitus on tehtävä luottamushenkilön tai viranhaltijan johtotehtävistä sekä luottamustoimista elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä. Lisäksi ilmoitus tehdään merkittävästä varallisuudesta ja muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävien hoitamisessa.

Tarkastuslautakunta on vienyt sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi kaupunginvaltuustolle 30.1.2023 ja 26.2.2024.

Muu toiminta

Tarkastuslautakunta on jatkanut PKS-kaupunkien Helsingin, Espoon ja Kauniaisten sekä HUS-yhtymän tarkastuslautakuntien kanssa yhteistoimintaa koulutuksen merkeissä. Toimintaa koordinoi tarkastuslautakunnan puheenjohtajista koostuva ohjausryhmä. Kaupunkien ja HUS-yhtymän tarkastuslautakuntien yhteinen iltapäiväseminaari järjestettiin 16.11.2023 Helsingissä. Vuonna 2023 ei toteutettu yhteisarviointia.

Vantaan ja Keravan kaupunkien sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tarkastuslautakunnat järjestivät yhteisen iltaseminaarin 11.10.2023. Aiheena oli yhdyspintayhteistyö.

Tarkastuslautakunta antaa erillisen toimintakertomuksen ja laatii toimintasuunnitelman.

Tiedotus

Vantaan kaupungin verkkosivuilla osoitteessa Ulkoinen tarkastus | Vantaa (https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/organisaatio/ulkoinen-tarkastus) esitellään kaupungin tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus sekä sen vuosittaiset arviointikertomukset toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

Tarkastuslautakunnan esityslistat ja pöytäkirjat on asetettu verkkoon kaupunkilaisten luettavaksi osoitteessa www.vantaa.fi/paatoksenteko, johon on linkit myös edellä mainituilla sivuilla. Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle. Tiedotuksessa noudatetaan soveltuvin osin kaupunginhallituksen hyväksymiä yleisiä ohjeita kaupungin tiedottamisen periaatteista.

Vantaalla 24.4.2024
Tarkastuslautakunta

Tuire Kaimio puheenjohtaja	Markku Weckman varapuheenjohtaja
Siri Ahokas	Funda Demiri
Tarja Eklund	Oskari Iivarinen
Naima el Issaoui	Juha Järä
Paula Lehmuskallio	Vaula Norrena
Nina Nummela	Manav Phull
Jussi Särkelä	

LYHENTEET

ARA	Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
EU	Euroopan unioni
HUS	Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
Hyte	Hyvinvointi ja terveys
Hyte-kerroin	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa on kannustin, jonka suuruus määräytyy osaksi kunnan tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan
JHT	Julkishallinnon ja -talouden tarkastaja
KETS	Kuntien energiatehokkuussopimus
KHT	Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja
MAL-sopimus	Maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus
MAL-tavoitteet	Maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen tavoitteet
NEET	Not employment, education or training/opintojen ja työmarkkinoiden ulkopuolella oleva
NPS-indeksi	Net promoter score eli kuinka todennäköisesti suosittelisit palvelua ystävällesi
OAS	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
PKS	Pääkaupunkiseutu
PTS	Pitkän tähtäimen suunnitelma
S2	Suomi toisena kielenä
Seure	Seure Henkilöstöpalvelut Oy
TE-palvelut	Työ- ja elinkeinopalvelut
VAV	Vantaan vuokra-asunnot
Verohäntä	Verohännät ovat vuonna 2022 kertyneitä kunnallis- ja yhteisöverotuloja, jotka maksuunpantiin sote-uudistusta edeltävillä korkeammilla tuloveroprosenteilla ja yhteisöveron jako-osuuksilla
VTK	Vantaan teollisuuskiinteistöt
Workshop	Työpaja

Liite 1

Jäsen	Varajäsen
Kaimio Tuire, puheenjohtaja	Viilo Mikko
Weckman Markku, varapj.	Karhu Suvi
Ahokas Siri	Åstrand Stefan
Iivarinen Oskari	Siniketo-Pietilä Katja
el Issaoui Naima	Kiljunen Kimmo
Friman Reija (kv 21.8.2023 asti)	Rautavaara Maija (kv 21.8.2023 asti)
Norrena Vaula (kv 21.8.2023 alkaen)	Friman Reija (kv 21.8.2023 alkaen)
Jääskeläinen Jouko (kv 19.6.2023 asti)	Tuomela Tiina (kv 19.6.2023 asti)
Nummela Nina (kv 19.6.2023 alkaen)	Jääskeläinen Jouko (kv 19.6.2023 alkaen)
Phull Manav	Orlando Carita
Raja-Aho Maarit (kv 21.8.2023 asti)	Norres Lasse
Lehmuskallio Paula (kv 21.8.2023 alkaen)	
Sillanpää Minttu (kv 29.1.2024 asti)	Eerola Antero
Demiri Funda (kv 29.1.2024 alkaen)	
Suoniemi Juha (kv 29.1.2024 asti)	Järä Juha (kv 29.1.2024 asti)
Järä Juha (kv 29.1.2024 alkaen)	Saimen Tuukka (kv 29.1.2024 alkaen)
Särkelä Jussi	Tamminen Ida
al-Taee Hussein (kv 29.1.2024 asti)	Eklund Tarja (kv 29.1.2024 asti)
Eklund Tarja (kv 29.1.2024 alkaen)	Sodhi Ranbir (kv 29.1.2024 alkaen)

LIITE 2

Vuoden 2023 arviointikertomuksen laadintaan liittyvät esteellisyydet:

Tuire Kaimio, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta, jäsen (kv 21.8.2023 asti),
Markku Weckman, VAV-yhtymä Oy:n hallitus, jäsen,
Siri Ahokas, kaupunkiympäristölautakunta, jäsen,
Funda Demiri, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, varajäsen
Tarja Eklund, kaupunkiympäristölautakunta, varapuheenjohtaja,
Oskari Iivarinen, kaupunkiympäristölautakunta, jäsen,
Naima el Issaoui, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, varajäsen ja VAV-yhtymä Oy:n hallitus, jäsen,
Juha Järä, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta, jäsen,
Paula Lehmuskallio, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, puheenjohtaja,
Vaula Norrena, kaupunkiympäristölautakunta, varajäsen
Nina Nummela, kaupunginhallituksen jäsen (kv 19.6.2023 asti),
Manav Phull, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, jäsen,
Juha Suoniemi, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n hallitus, jäsen,
Jussi Särkelä, VAV-yhtymä Oy:n hallitus, puheenjohtaja,
Hussein al-Taee, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, varapuheenjohtaja.

Vuoden 2023 arviointikertomuksen laadintaan osallistuneiden varajäsenten esteellisyydet:

Reija Friman, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta, jäsen (kv 21.8.2023 alkaen),
Tuukka Saimen, kaupunginhallitus ja konsernijaosto, jäsen (kv 11.12.2023 asti),
VTK-Kiinteistöt Oy:n hallitus, jäsen.

8 Vuoden 2024 toinen osavuosikatsaus 1.1.-31.8.2024

VD/6699/02.01.00.00/2024

PT/MR/PK/EJ

Talousarvion täytäntöönpanoa koskevien ohjeiden mukaisesti talousarvion määrärahojen ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle vuosikolmanneksittain tammi-huhtikuun, tammi-elokuun sekä koko vuoden osalta tilinpäätöksen yhteydessä. Vuoden 2024 toinen osavuosikatsaus on laadittu tilanteen 31.8.2024 mukaisesti.

Toimintaympäristön kehitys

Suomen talouden lasku näyttäisi pysähtyneen ja taloudessa olevan hienoista kasvuvirettä. Toisella vuosineljänneksellä bruttokansantuote kasvoi 0,3 prosenttia vuoden takaisesta. Kuukausitasolla heinäkuussa kausitasoitettu bkt laski kesäkuusta ja pysyi samalla tasolla vuoden 2023 heinäkuuhun verrattuna. Työttömien määrä on ollut tasaisessa kasvussa, kun on käännytty vuoden 2024 toiselle vuosipuoliskolle ja avointen työpaikkojen määrä on vähentynyt vielä kuukausittain. Nämä indikoivat sitä, ettei käännettä ole ainakaan vielä tapahtunut. Hallituksen lisäleikkaukset saattavat lisätä työttömyyttä ainakin julkisella sektorilla.

Talouden vahvistumisen suhteen on kuitenkin havaittavissa positiivisia merkkejä. Tärkeimmät markkinakorot eli euriborit ovat selvässä laskussa. Euroopan keskuspankki EKP käynnisti kesäkuussa omien ohjauskorkojensa laskun. Suomessa inflaatio on laskenut elokuussa 2024 jo 1,2 prosenttiin, mikä on selvästi alle EKP:n tavoiteinflaation 2 prosenttia. Euroalueen ennakoitu inflaatio elokuussa 2024 on 2,2 prosenttia eli vain hieman yli EKP:n tavoiteinflaation. Näin ollen on oletettavissa, että EKP voi jatkaa koronlaskuja tulevaisuudessakin.

Suomen Pankin ennusteen mukaan talous taantuu kokonaisuudessaan vuonna 2024 vielä 0,5 prosenttia ja kasvu käynnistyy vasta vuonna 2025. Silloin talouden ennustetaan kasvavan 1,2 prosenttia. Vuodelle 2026 kasvua ennustetaan 1,6 prosenttia. Investointien ml. asuinrakentamisen ennustetaan pysyvän heikkona koko vuoden 2024 ja rakentamisen ennustetaan kasvavan vasta ensi vuoden puolella. Yrityksillä on investointipaineita energiamurroksen, yhä etenevän digitalisaation ja tekoälyn hyödyntämiseen valmistautumisen seurauksena. Investointisuunnitelmia Suomeen on ennätyksellisen paljon. Kokonaisuudessaan investoinnit vähenevät vielä tänä vuonna. Ensi vuonna investoinnit kuitenkin toipuvat ja kasvavat VM:n ennusteen mukaan yli 5 prosenttia.

Suomen pankki ennustaa työttömyyden olevan vuonna 2024 8,1 prosenttia. Tämän jälkeen työttömyys kääntyy laskuun. Vuonna 2025 sen ennustetaan olevan 7,8 prosenttia ja vuonna 2026 7,6 prosenttia. Työllisyysasteen ennustetaan olevan vielä vuonna 2026 vain 77,7 prosenttia. Tämä on alle vuoden 2023 tason, jolloin työllisyysaste oli 78 prosenttia.

Lupaava yleiskuva on kuitenkin ehdollinen sille, ettei ikäviä yllätyksiä satu. Maailmantaloudessa on liikkeellä isoja muutosvoimia ja geopolitiikka on arvaamatonta. Kotitaloudet ja yritykset ovat alttiita varovaisuuteen, jos uutiset maailmalta ja Suomen taloudesta ovat huolestuttavia. Kuitenkin markkinakoron tipahtaminen alle kolmen prosentin ja Euroopan keskuspankin ohjauskoron alentamiset lupaavat hyvää investointi-ilmapiirille.

Vantaalla oli 247 443 asukasta vuoden 2023 lopussa. Väestö kasvoi 4 600 asukkaalla (1,9 %), joka oli tuhat enemmän kuin vuonna 2022. Väestö kasvoi jo neljättä vuotta peräkkäin ainoastaan vieraskielisten ansiosta. Vantaalaisista 26,9 prosenttia oli vieraskielisiä. Kaikista Suomen kunnista väestönkasvu oli selvästi suurinta Helsingissä. Seuraavaksi eniten väestö kasvoi Espoossa, Tampereella ja Vantaalla. Vantaa on edelleen Suomen neljänneksi suurin kaupunki. Vuoden 2024 alkupuolella Vantaan väestökasvu on jatkunut tasaisesti, jokseenkin edellisvuoden tahdissa. Elokuussa 2024 Vantaan väkiluku ylitti 250 000 asukkaan rajan.

Vantaan väestökehitystä ajaa eteenpäin etenkin maahanmuutto. Elokuuhun 2024 mennessä Vantaan väestö on kasvanut yhteensä 2 884 henkilöllä nettomaahanmuuton ansiosta. Kuntien välinen nettomuutto oli vuoden alkupuoliskolla Vantaalla 171 hengellä negatiivinen. Muut pääkaupunkiseudun suuret kaupungit saivat myös kotimaasta muuttovoittoa. Kaikki 10 suurinta kaupunkia olivat kasvaneet alkuvuodesta. Hitainta kasvu oli Porissa ja nopeinta Helsingissä. Vantaa jäi väestönkasvussa jälkeen Helsinkiä, Espoota, Tamperetta ja Turkua.

Vantaan työttömyys alkoi heikentyä loppuvuodesta 2023 ja se on selvästi noussut vuoden takaisesta. Alkuvuonna selvää nousua työttömyydessä ei enää ole ollut. Elokuussa 2024 Vantaalla oli 16 356 työtöntä. Työttömien määrä laski hieman verrattuna heinäkuuhun kausivaihtelun vuoksi.

Pitkäaikaistyöttömyys on hienoisessa nousussa. Koronakriisin seurauksena pitkäaikaistyöttömyys nousi nopeasti, mutta lähti myös laskuun kriisin jälkeen. Loppuvuodesta 2023 pitkäaikaistyöttömyys on ollut tasaisessa kasvussa. Kasvu näyttää hidastuneen vuoden 2024 aikana. Elokuussa Vantaalla oli 5 791 pitkäaikaistyötöntä. Pitkäaikaistyöttömiä on selvästi vähemmän kuin koronakriisin pahimpina vuosina. Enimmillään pitkäaikaistyöttömiä oli 6 700 vuodenvaihteessa 2021/22. Pitkäaikaistyöttömyyden taso on kuitenkin huomattavasti korkeammalla kuin ajalla ennen koronakriisiä. Loppuvuodesta 2019 Vantaalla oli vain 2300 pitkäaikaistyötöntä.

Nuorisotyöttömyydelle on tyypillistä selkeä vaihtelu vuodenaikojen mukaan. Tämä johtuu mm. koulujen alkamisesta ja loppumisesta. Tämän takia pieniä vaihteluita nuorisotyöttömyyden trendissä on vaikea havaita. Nuorisotyöttömyys on kuitenkin noussut hieman. Elokuussa 2024 Vantaalla oli 1 695 nuorisotyötöntä. Määrä on kuitenkin laskenut edelliskuukaudesta.

Työttömyysaste on kehittynyt kuudessa suurimassa kaupungissa jokseenkin samaa tahtia. Vantaan työttömyysaste oli elokuussa 2024 12,4 prosenttia. Tämä on kuuden suurimman kaupungin vertailussa keskitasoa. Oulun, Tampereen ja Turun työttömyys oli korkeampi, tosin ero on pieni. Matalampi työttömyysaste oli Helsingissä ja Espoossa. Kuudesta suurimmasta kaupungista Espoon työttömyysaste on ollut koko vuosikymmenen matalin. Korkein työttömyysaste on ollut Turussa tai Oulussa.

Avoimien työpaikkojen määrä on laskenut Vantaalla selvästi edellisvuodesta. Elokuussa 2024 Vantaalla oli 904 avointa työpaikkaa. Edellisvuoden vastaavana ajankohtana työpaikkoja oli 2 380. Työpaikkojen vähäinen määrä indikoi, ettei työllisyys ole paranemassa lähikuukausina.

Talouden vaisu suhdannetilanne näkyy Vantaalla selvimmin rakentamisessa. Se on vähentynyt Vantaalla todella voimakkaasti. Elokuuhun 2024 mennessä oli myönnetty rakentamislupia vain 120 asunnolle. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan mennessä lupia oli myönnetty 1 018 asunnolle. Kuitenkaan vuotta 2023 ei voida pitää erityisen vilkkaana vuotena rakentamisen suhteen. Vuonna 2022 samaan aikaan oli myönnetty rakennuslupia 1 766 asunnolle. Myönnettyjen rakennuslupien vähäinen määrä kertoo sen, ettei rakentaminen ole elpymässä ihan lähitulevaisuudessa.

Rakentamisen matalasuhdanne näkyy myös aloitettujen asuntojen määrässä. Niiden osalta lasku ei ole yhtä suurta verrattuna edellisvuoteen, koska uusien asuntojen rakentaminen oli matalaa jo vuonna 2023. Vuoden 2024 elokuuhun mennessä aloitettiin yhteensä 318 uutta asuntoa. Edellisenä vuotena vastaavana ajankohtana luku oli 412 asuntoa. Vilkkaana rakennusvuonna 2022 elokuuhun mennessä oli aloitettu 1 476 asuntoa.

Elokuuhun Vantaalle valmistui 840 asuntoa. Edellisen vuoden vastaavana ajankohtana asuntoja valmistui 1 916. Asuntotuotannon lasku on ollut jyrkkää. Vuodesta 2024 on selvästi muodostumassa heikon asuntotuotannon vuosi. Asuntorakentamisen matalasuhdanne on todella voimakas tällä hetkellä. Huomioitavaa on kuitenkin, että väestönkasvu jatkuu edelleen. Tämä luonee asuntokysyntää. Korkojen laskiessa onkin mahdollista, että rakentaminen lähtee elpymään.

Verorahoituksen kehitys

Kaupunki on saanut tammi-elokuussa 2024 verotilityksiä yhteensä 385,0 milj. euroa (2023: 449,7 milj. euroa), josta kunnallisveroja 274,2 milj. euroa (2023: 325,2 milj. euroa), yhteisöveroja 55,7 milj. euroa (2023: 70,4 milj. euroa) ja kiinteistöveroja 55,1 milj. euroa (2023: 54,2 milj. euroa). Vuonna 2023 kunnat saivat hyvinvointialueuudistuksen liittyen kertaluonteisia ns. verohäntiä, jotka nostivat kunnallis- ja yhteisöverotilitysten tasoja vuoden 2023 osalta. Koko maassa kunnallisveroja on tilitetty kunnille tammi-elokuussa 12,9 prosenttia edellisvuotta vähemmän, Vantaalla 15,7 prosenttia vähemmän. Kuluvana vuonna tilitettävät kunnallisverot laskevat koko maassa arviolta yhteensä noin 5,7 prosenttia.

Kuntaliitto on päivittänyt kuntakohtaisen verokehikkonsa syyskuussa vuoden 2022 valmistuneen verotuksen, vuoden 2023 ennakonpidätyksen alaisten tulojen tulokehitystilaston (ennakkotieto), valtiovarainministeriön uusimpien verotuloennusteiden sekä arvioidun kuntakohtaisen väestön kehityksen perusteella. Kunnallisveroja ennustetaan kertyvän Vantaalla vuonna 2024 noin 13,3 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa on oletettu. Tätä selittää työllisyystilanteen heikentyminen erityisesti rakennusalalla. Vuoden 2023 verotus valmistuu lokakuussa, mahdollinen jako-osuuden tarkistus sekä marraskuun tilityksen suuruus varmistuvat lopullisen verotuksen valmistuttua. Joulukuussa tarkastetaan myös vuoden 2024 ennakoiden kuntaryhmän ja kunnittaiset osuudet.

Kaupunki on saanut yhteisöverotilityksiä yhteensä 55,7 milj. euroa tammi-elokuussa, laskua 20,8 prosenttia edellisvuoteen nähden. Koko maassa kuntien vastaava yhteisöverojen lasku edellisvuoteen oli 14,2 prosenttia. Kuluvana vuonna tilitettävät yhteisöverot laskevat koko maassa arviolta yhteensä noin 15 prosenttia. Vantaan yhteisöverotulojen ennustetaan alittavan talousarvon (86 milj. euroa) noin 11,7 milj. eurolla yleisen taloussuhdannetilanteen heikkenemisen takia.

Tammi-elokuussa on kaupungille kertynyt kiinteistöverotilityksiä 55,1 milj. euroa. Kuntaliiton kehikon mukaan kiinteistöverotilityksiä kertyisi Vantaalle 116,9 milj. euroa vuonna 2024, joka alittaa talousarviossa oletetun 2,1 milj. eurolla.

Kokonaisuutena verotulojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 27,1 milj. eurolla. Veroennusteet tarkentuvat vielä loppuvuoden aikana.

Kaupunki saa peruspalvelujen valtionosuutta Kuntaliiton valtionosuuslaskelman mukaan 126,9 milj. euroa, veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvausta 30,3 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen ja loppuvuoden arvion mukaan 21,7 milj. euroa vuonna 2024. Opetus- ja kulttuuriministeriön lopullinen päätös tulee vuoden lopussa. Yhteensä valtionosuuksia arvioidaan kertyvän 178,9 milj. euroa, 3,1 milj. euroa alle talousarvion.

Käyttötalous

Tammi-elokuussa kaupungin ja rahastojen toimintatuottoja on kertynyt 208,0 milj. euroa, toimintakuluja -680,8 milj. euroa ja toimintakatteeksi on muodostunut -472,8 milj. euroa. Tammi-elokuussa toimintatuotot ovat toteutuneet 61-prosenttisesti, toimintakulut 65-prosenttisesti ja toimintakate 67-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden.

Ennusteen mukaan toimintatuotot kasvavat 342,9 milj. euroon ja toimintakulut -1 059,0 milj. euroon. Toimintatuotot tulevat ennusteen mukaan ylittämään muutetun talousarvion noin 1,2 milj. eurolla. Ylityksessä on huomioitu ulkopuolisten vuokratuottojen arvioitu ylitys. Toisaalta asuntorakentamisen suhdannekehitys on edelleen heikkoa ja se vaikuttaa vahvasti kaupungin asuntotonttien myyntiin. Lisäksi myytävien asuntojen ja kiinteistöjen, erityisesti hyvinvointialueeseen liittyvien, myyntivoitot tulevat alittamaan talousarvion.

Toimintakulut ylittävät muutetun talousarvion ennusteen mukaan noin 10,1 milj. eurolla. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla varhaiskasvatuksen sijais- ja avustuskustannukset tulevat ylittämään talousarvion, vaikka tilanne on selvästi parantunut verrattuna vuoteen 2023. Myös varhaiskasvatuksen palvelusetelimenoissa ennustetaan ylitystä. Työmarkkinatuen kuntaosuuden arvioidaan ylittävän talousarvion 6 milj. eurolla, koska pitkäaikaistyöttömyyden positiivinen kehitys pysähtyi loppuvuodesta 2023 ja pitkäaikaistyöttömyys lähti kasvuun. Kaupunkiympäristön toimialalla menoylitystä aiheuttaa pitkä ja runsasluminen talvi, joka aiheutti kustannuksia polttoaine-, huolto- ja korjauskustannuksissa. Myös raaka-aineiden hintojen nousu lisää kunnossapidon kustannuksia. Ylityksiä kompensoi joukkoliikenteen toimintakulujen alitus. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin samoin kuin kasvatuksen ja oppimisen toimialojen kustannuksia kasvattavat VTK:n ilmoittamat vuokrankorotukset 1.4.2024 alkaen. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 8,9 milj. euroa negatiivisena muutettuun talousarvioon nähden.

Verotulojen ennustetaan alittavan talousarvion 27,1 milj. eurolla. Kuntaliiton verotuloennusteen poikkeama vuoden 2023 syystalven ja vuoden 2024 ennusteiden välillä on poikkeuksellisen suuri ja verotuloennuste on laskenut kaikissa verolajeissa. Valtionosuustuottojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 3,1 milj. eurolla.

Rahoituserien ennakoidaan ylittävän talousarvion 6,0 milj. eurolla. Korkokulujen talousarvio vuodelle 2024 on 24,6 milj. euroa, mikä on 10,6 milj. euroa enemmän kuin tilinpäätöksen 2023 toteuma. Ennusteen mukaan korkokulut kuitenkin alittavat talousarvion 2,8 milj. eurolla. Kaupungin lainasalkun suojausaste on edelleen korkea, mutta markkinakorkojen korkea taso näkyy myös kaupungin korkokustannusten voimakkaana kasvuna. Vuoden 2024 aikana korot ovat lähteneet laskuun.

Poistoja ja arvonalentumisia on tammi-elokuussa toteutunut 74,4 milj. euroa ja koko vuonna niitä ennustetaan kertyvän yhteensä noin 115,8 milj. euroa.

Vuoden 2024 toisessa osavuosikatsauksessa vuosikatteeksi ennustetaan 58,8 milj. euroa, joka alittaa muutetussa talousarviossa oletetun noin 33,1 milj. eurolla. Talouden synkkä suhdanne heijastuu vahvasti ennusteeseen. Tulosennuste päätyy elokuun lopussa tehdyn ennusteen perusteella noin 57,0 milj. euron alijäämään (muutettu talousarvio -24,0 milj. euroa). Vuoden 2024 tulos heikkenee erityisen paljon verrattuna kuntatalouden poikkeukselliseen vahvaan vuoteen 2023 verrattuna. Vuoden 2023 tulosta paransi hyvinvointialueuudistuksen jälkeiset poikkeukselliset ns. verohännät, eli kunnallisveroja saatiin vielä vanhalla kunnallisveroprosentilla ja yhteisöveroja vanhalla yhteisöveron jako-osuudella.

Investoinnit

Tammi-elokuussa kaupungin ja rahastojen investointiosan tuloja on toteutunut 2,6 milj. euroa, investointiosan menoja -79,7 milj. euroa ja investointiosan netto on - 77,1 milj. euroa.

Kaupungin ja rahastojen kokonaisinvestointimenojen ennustetaan vuonna 2024 toteutuvan 155,2 milj. euron tasolla ja alittavan talousarvion investointimäärärahat noin 44,1 milj. eurolla. Investointituloja ennustetaan kertyvän 7,0 milj. euroa ja investointiosan netoksi ennustetaan -148,2 milj. euroa (muutettu talousarvio -193,3 milj. euroa).

Investointimenoissa ennustetaan hyvin pientä ylitystä aineettoman omaisuuden osalta. Rakentamisinvestointien puolestaan ennustetaan alittavan talousarvion 26,0 milj. eurolla, julkisen käyttöomaisuuden 6,1 milj. eurolla ja kiinteän omaisuuden 11,0 milj. eurolla. Rakentamisen alitus johtuu useiden hankealoitusten siirtymisestä myöhempään ajankohtaan, mutta myös edullisemmista urakkahinnoista. Myös julkisen käyttöomaisuuden osalta urakoita on viivästynyt. Maan ostoista kaikki suunnitellut ostot eivät toteudu vielä vuoden 2024 aikana, joten kiinteän omaisuuden ennustetaan alittavan talousarvion.

Rahoitus

Vuoden 2024 nettolainanoton arvioidaan olevan enintään 89,7 milj. euroa ja kaupunki lyhentää pitkäaikaisia lainoja niiden lyhennysohjelmien mukaisesti n. 105,3 milj. euroa. Kaupungin lainakanta kasvaa näin ollen ensimmäistä kertaa vuosiin. Lainakannan kasvu jatkuu voimakkaana myös tulevina vuosina, jos kaupungin muiden investointien lisäksi myös Vantaan ratikka -hanke etenee. Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin loppukeväästä 60 milj. euroa ja on todennäköistä, että valtuuston hyväksymä lainanottovaltuutus tullaan käyttämään kokonaisuudessaan. Loppuosa lainoista (135 milj. euroa) nostetaan loppusyksyn aikana, koska kuluvan vuoden talousarvion toteuma sekä kaupungin likviditeettitilanne näyttävät toteutuvan ennusteen mukaisesti.

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 13

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) merkitä tiedoksi vuoden 2024 toinen osavuosikatsaus, ja
b) esittää vuoden 2024 toinen osavuosikatsaus kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä tiedoksi vuoden 2024 toinen osavuosikatsaus.

Liitteet:
- Liite 1: Vantaan kaupungin toinen osavuosikatsaus 2024

- Liite 2: Suurimpien tytäryhtiöiden osavuosikatsaukset 2/2024
- Liite 3: Sitovien tavoitteiden raportointi 2/2024

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
talousarviopäällikkö Päivi Kandolin, puh. 040 626 7613, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

OSAVUOSIKATSAUS 2-2024

7.10.2024

RAPORTIN TOIMITUSKUNTA

Pekka Timonen	kaupunginjohtaja
Matti Ruusula	talous- ja strategiajohtaja
Päivi Kandolin	talousarviopäällikkö
Päivi Kunnas	taloussihteeri

OSAVUOSIKATSAUKSEN VASTUUHENKILÖT

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Vesa Kokkonen	Talous ja strategia, strategia ja tutkimus p. 050 318 1582

KAUPUNKITASON TALOUS

Matti Ruusula	Kaupunkistrategia ja johto, p. 043 824 9254
Päivi Kandolin	Talous ja strategia, talousohjaus, p. 040 626 7613
Vesa Kokkonen	Talous ja strategia, strategia ja tutkimus, p. 050 318 1582
Pirjo van Nues	Talous ja strategia, rahoitus, p. 0400 889 180

TOIMIALAT

Päivi Kandolin	Kaupunkistrategia ja johto, p. 040 626 7613
Raakel Tiihonen	Kasvatus ja oppiminen, p. 050 302 5187
Jussi Perämäki	Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi, p. 044 722 2313
Jonna Hohti	Kaupunkiympäristö, p. 043 836 8687

RAHASTOT

Ossi Huuskonen	Kiinteistörahasto, p. 0400 815 428
Hannele Nordman	Vahinkorahasto, p. 040 682 4975

HENKILÖSTÖ

Pia Viskarinen-Soutamo	Henkilöstöpalvelut, p. 050 304 4397

KONSERNIYHTIÖT

Riikka Kiljander-Kiiskinen	Konserniohjaus ja -valvonta, p. 040 632 7880

SISÄLLYSLUETTELO

TOIMINTAYMPÄRISTÖ 1

Vantaan väestö kasvu painottuu maahanmuuttoon 1

Työttömyys on noussut edellisvuodesta 2

Rakentaminen on hidastunut Vantaalla voimakkaasti 6

TALOUDEN KEHITYS 9

Yleinen talouskehitys 9

Kaupungin verorahoitus 11

Käyttötalous 13

Investoinnit 14

Rahoitus 15

Rahoitusmarkkinat 16

SITOVAT TAVOITTEET 17

Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet 17

Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet 17

KESKEISET TUNNUSLUVUT 18

VEROTULOT 18

TULOSLASKELMA 19

RAHOITUSLASKELMA 19

10 YLEISHALLINTO 20

11 KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO 23

13 KASVATUS JA OPPIMINEN 34

16 KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI 39

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ 45

RAHASTOT 51

Kiinteistörahasto 51

Vahinkorahasto 51

INVESTOINNIT 52

Rakentaminen 52

Aineeton omaisuus 55

Julkinen käyttöomaisuus 55

Irtain omaisuus 56

Kiinteä omaisuus 57

Osakkeet ja osuudet 57

HENKILÖSTÖ 58

Henkilöstömäärän ja henkilöstökulujen kehitys 58

Henkilöstön saatavuus 59

Henkilöstön kehittäminen 60

Työhyvinvoinnin ja työsuojelun arviointia ja tuloksia 61

Hr-palveluiden kehittäminen 63

VANTAAN KAUPUNGIN SUURIMMAT TYTÄRYHTIÖT 64

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

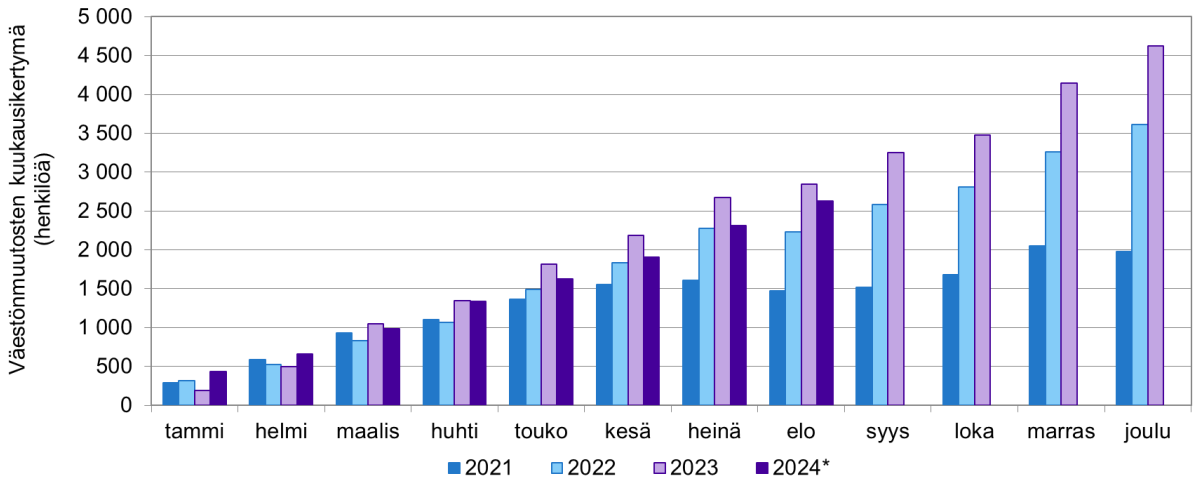
Vantaan väestö kasvu painottuu maahanmuuttoon

Vantaalla oli 247 443 asukasta vuoden 2023 lopussa. Väestö kasvoi 4 600 asukkaalla (1,9 %), joka oli tuhat enemmän kuin vuonna 2022. Väestö kasvoi jo neljättä vuotta peräkkäin ainoastaan vieraskielisten ansiosta. Vantaalaisista 26,9 prosenttia oli vieraskielisiä. Arabiankielisten määrä ohitti ruotsinkielisten määrän, kun taas vironkielisten määrä poikkeuksellisesti väheni.

Kaikista Suomen kunnista väestönkasvu oli selvästi suurinta Helsingissä (10 500). Seuraavaksi eniten väestö kasvoi Espoossa (8 750), Tampereella (6 050) ja Vantaalla (4 600). Vantaa on edelleen Suomen neljänneksi suurin kaupunki. Tampereen vahvan muuttovoiton ansiosta ero on vain kasvanut ja Tampereella asuu 7 600 asukasta enemmän kuin Vantaalla.

Vuoden 2024 alkupuolella Vantaan väestönkasvu on jatkunut tasaisesti, jokseenkin edellisvuoden tahdissa. Elokuussa väestönkasvu oli hieman hitaampaa kuin edellisvuonna samaan aikaan, mutta hieman nopeampaa kuin vuonna 2022. Elokuussa Vantaan väkiluku ylitti 250 000 asukkaan rajan.

Kuvio 1: Väestön kuukausikertymät Vantaalla vuosina 2021–2024 (2023* ja 2024* ovat ennakkotietoja)

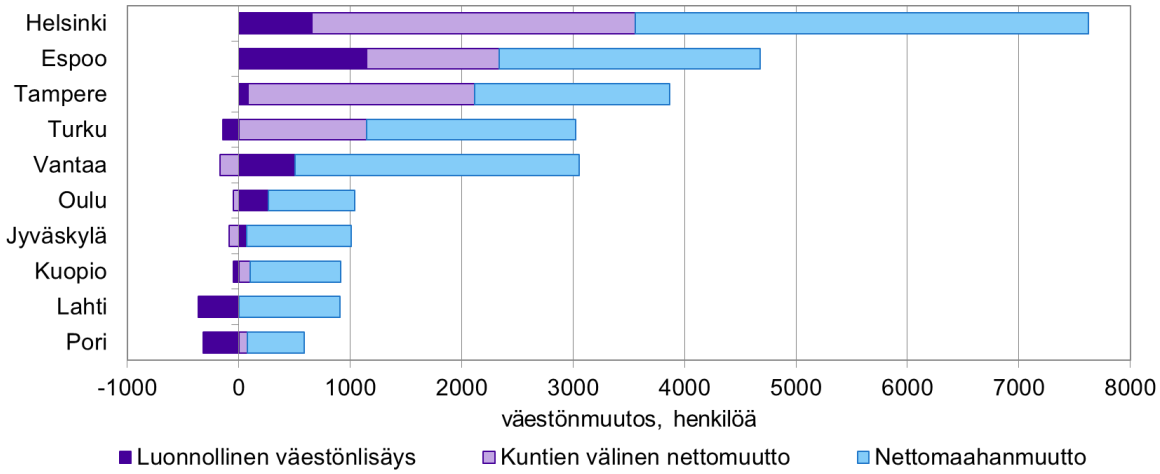

Lähde: Tilastokeskus, päivitetty 24.9.2024

Vantaan väestönkehitystä ajaa eteenpäin etenkin maahanmuutto. Elokuuhun 2024 Vantaan väestö kasvoi yhteensä 2 884 henkilöllä nettomaahanmuuton ansiosta. Kuntien välinen nettomuutto oli vuoden alkupuoliskolla Vantaalla 171 hengellä negatiivinen. Muut pääkaupunkiseudun suuret kaupungit saivat myös kotimaasta muuttovoittoa. Muuttajien suosiossa on etenkin Helsinki.

Kaikki 10 suurinta kaupunkia olivat kasvaneet alkuvuodesta. Hitainta kasvu oli Porissa ja nopeinta Helsingissä. Vantaa jäi väestönkasvussa jälkeen Helsinkiä, Espoota, Tamperetta ja Turkua. Maahanmuutto kasvatti kaikkia 10 suurinta kaupunkia.

Kuvio 2: Väestönmuutosten ennakkotiedot kymmenessä suurimmassa kaupungissa tammi-elokuussa 2024

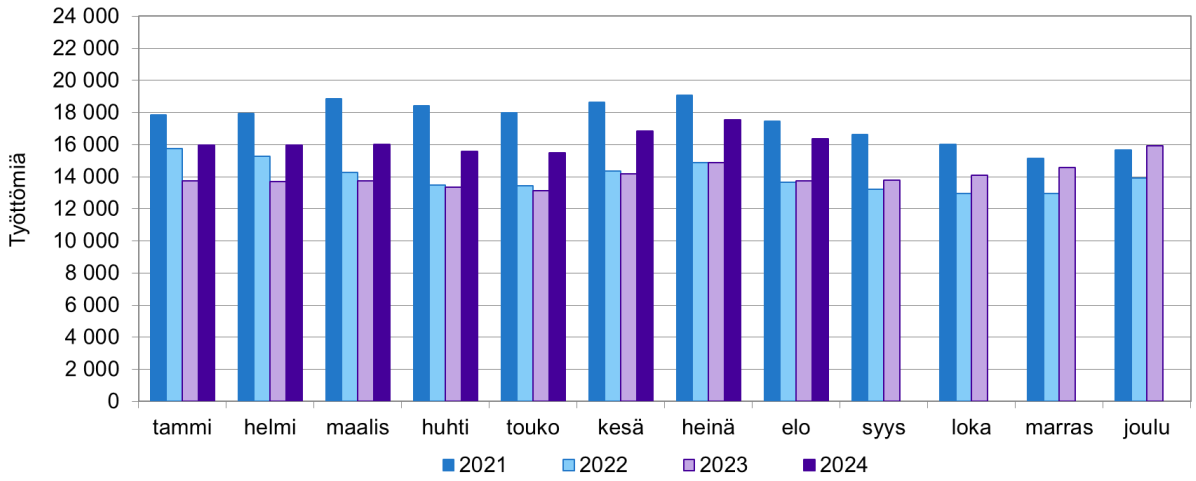

Lähde: Tilastokeskus, päivitetty 24.9.2024 (kuvio ei sisällä väkiluvun korjauksia

Työttömyys on noussut edellisvuodesta

Vantaan työttömyys alkoi heikentyä loppuvuodesta 2023 ja se on selvästi noussut vuoden takaisesta. Alkuvuonna selvää nousua työttömyydessä ei enää ole ollut. Elokuussa 2024 Vantaalla oli 16 356 työtöntä. Työttömien määrä laski hieman verrattuna heinäkuuhun kausivaihtelun vuoksi.

Kuvio 3: Työttömät (lomautetut mukaan lukien) kuukauden lopussa vuosina 2021–2024

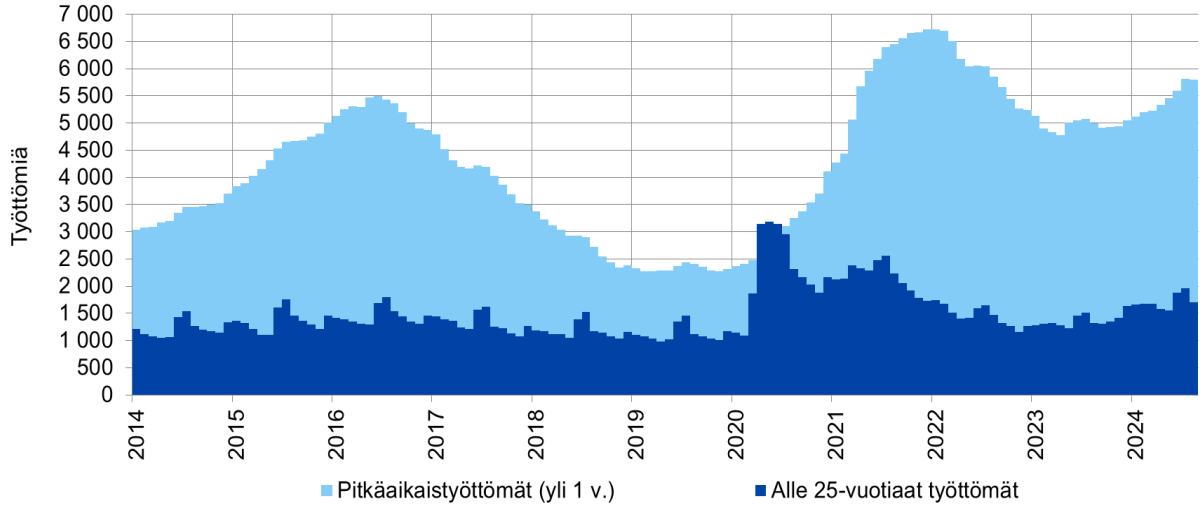

Lähde: TEM, päivitetty 24.9.2024

Pitkäaikaistyöttömyys on hienoisessa nousussa. Koronakriisin seurauksena pitkäaikaistyöttömyys nousi nopeasti, mutta lähti myös laskuun kriisin jälkeen. Loppuvuodesta 2023 pitkäaikaistyöttömyys on ollut tasaisessa kasvussa. Kasvu näyttää hidastuneen vuoden 2024 aikana. Elokuussa Vantaalla oli 5 791 pitkäaikaistyötöntä. Pitkäaikaistyöttömiä on selvästi vähemmän kuin koronakriisin pahimpina vuosina. Enimmillään pitkäaikaistyöttömiä oli 6 700 vuodenvaihteessa 2021/22. Pitkäaikaistyöttömyyden taso on kuitenkin huomattavasti korkeammalla kuin ajalla ennen koronakriisiä. Loppuvuodesta 2019 Vantaalla oli vain 2300 pitkäaikaistyötöntä.

Nuorisotyöttömyydelle on tyypillistä selkeä vaihtelu vuodenaikojen mukaan. Tämä johtuu mm. koulujen alkamisesta ja loppumisesta. Tämän takia pieniä vaihteluita nuorisotyöttömyyden trendissä on vaikea havaita. Nuorisotyöttömyys on kuitenkin noussut hieman. Elokuussa 2024 Vantaalla oli 1 695 nuorisotyötöntä. Määrä on kuitenkin laskenut edelliskuukaudesta.

Kuvio 4: Nuorten ja pitkäaikaistyöttömien määrät Vantaalla vuoden 2014 tammikuusta lähtien

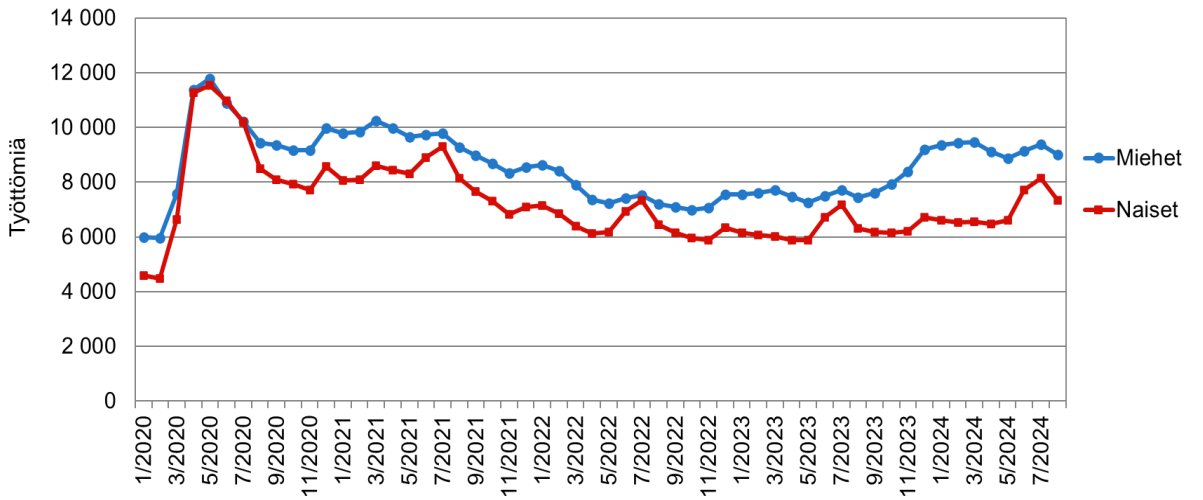

Lähde: TEM, päivitetty 24.9.2024

Vuodesta 2020 lähtien miesten työttömyys on ollut korkeammalla tasolla kuin naisten lähes kokoa ajan. Kesän 2024 aikana ero miesten ja naisten työttömyydessä on pienentynyt.

Elokuussa 2024 Vantaalla oli 9 016 työtöntä miestä ja 7 340 työtöntä naista. Työttömien miesten ja naisten määrä on laskussa verrattuna edelliskuukauteen.

Kuvio 5: Työttömien miesten ja naisten määrät Vantaalla vuoden 2020 tammikuusta lähtien

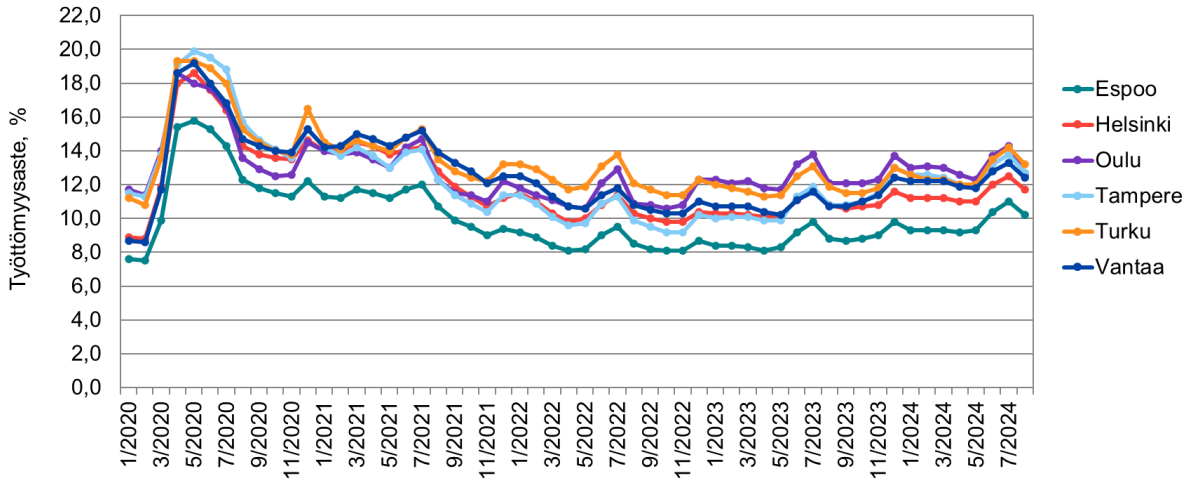

Lähde: TEM, päivitetty 24.9.2024

Työttömyysaste on kehittynyt kuudessa suurimassa kaupungissa jokseenkin samaa tahtia. Vantaan työttömyysaste oli elokuussa 2024 12,4 prosenttia. Tämä on kuuden suurimman kaupungin vertailussa keskitasoa. Oulun, Tampereen ja Turun työttömyys oli korkeampi, tosin ero on pieni.

Matalampi työttömyysaste oli Helsingissä ja Espoossa. Kuudesta suurimmasta kaupungista Espoon työttömyysaste on ollut koko vuosikymmenen matalin. Korkein työttömyysaste on ollut Turussa tai Oulussa. Aivan vuosikymmenen alussa Tampere oli ykkönen.

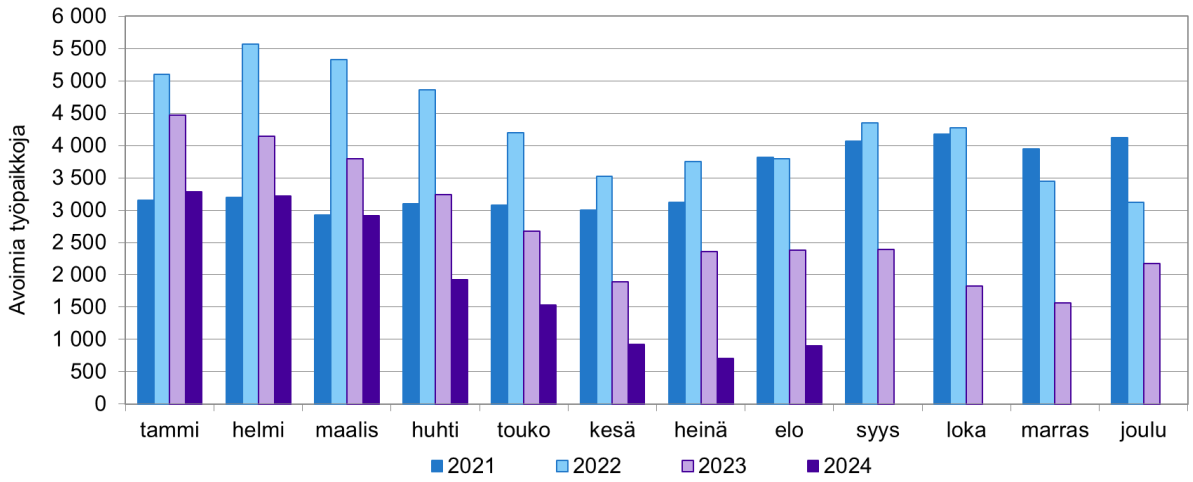
Kuvio 6: Työttömyysaste (%) Vantaalla ja muissa suurissa kaupungeissa vuoden 2020 tammikuusta lähtien

Lähde: TEM, päivitetty 24.9.2024

Avoimien työpaikkojen määrä on laskenut Vantaalla selvästi edellisvuodesta. Elokuussa 2024 Vantaalla oli 904 avointa työpaikkaa. Edellisvuoden vastaavana ajankohtana työpaikkoja oli 2 380. Tämäkin oli matala työpaikkamäärä. Vuonna 2022 työpaikkoja oli heinäkuussa avoinna 3 796. Työpaikkojen vähäinen määrä indikoi, ettei työllisyys ole paranemassa lähikuukausina.

Kuvio 7: Avoimet työpaikat kuukauden lopussa vuosina 2021–2024

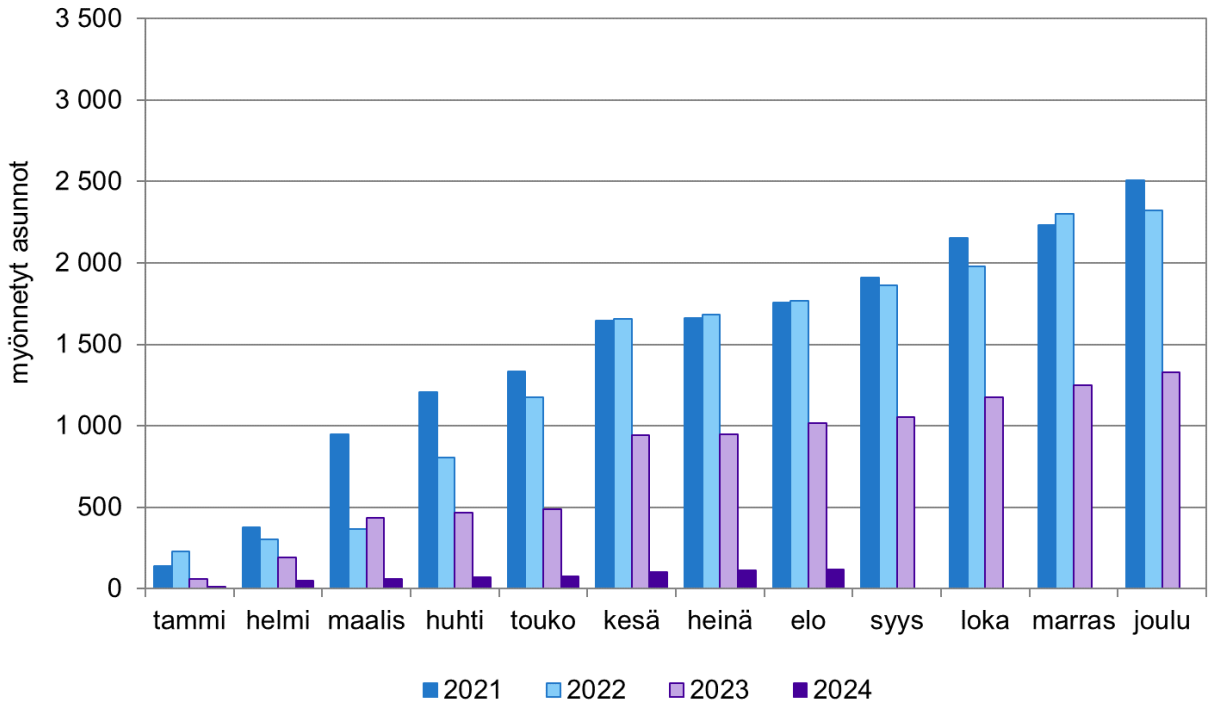
Lähde: TEM, päivitetty 24.9.2024

Työllisyys tuskin on lähdössä paranemaan nopeasti. Ennusteiden mukaan talous olisi kuitenkin kääntymässä nousuun. Vantaan kannalta oleellista on mm. se, miten rakentaminen ja muut investoinnit elpyvät.

Rakentaminen on hidastunut Vantaalla voimakkaasti

Talouden vaisu suhdannetilanne näkyy Vantaalla selvimmin rakentamisessa. Se on vähentynyt Vantaalla todella voimakkaasti. Elokuuhun 2024 mennessä oli myönnetty rakentamislupia vain 120 asunnolle. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan mennessä lupia oli myönnetty 1 018 asunnolle. Kuitenkaan vuotta 2023 ei voida pitää erityisen vilkkaana vuotena rakentamisen suhteen. Vuonna 2022 samaan aikaan oli myönnetty rakennuslupia 1 766 asunnolle. Myönnettyjen rakennuslupien vähäinen määrä kertoo sen, ettei rakentaminen ole elpymässä ihan lähitulevaisuudessa.

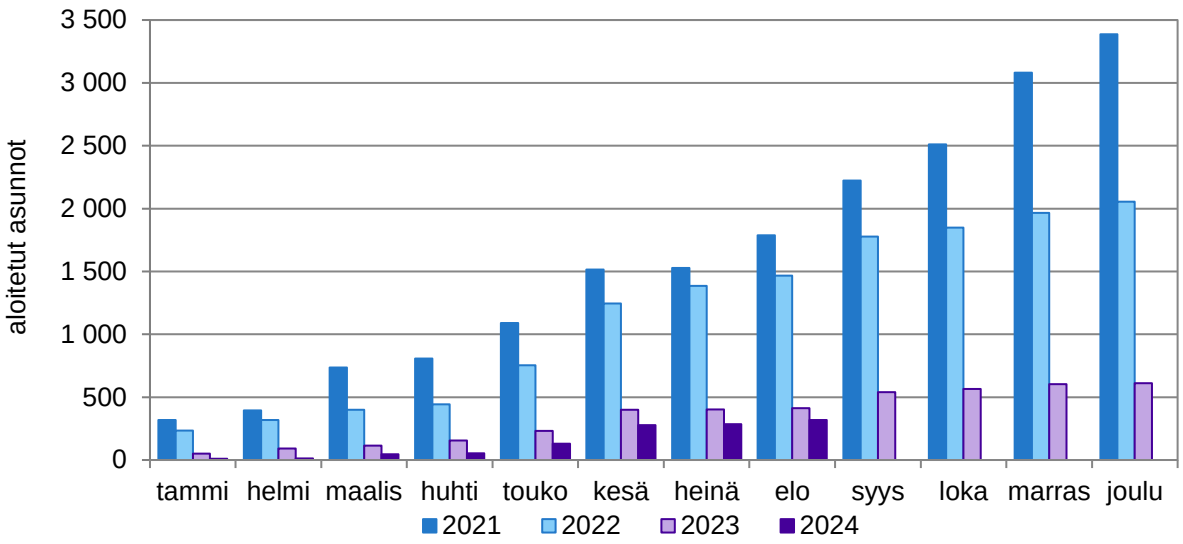
Kuvio 8: Vantaalla myönnettyjen asuntorakentamislupien (asuntoja, ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2021–2024

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 17.9.2024

Rakentamisen matalasuhdanne näkyy myös aloitettujen asuntojen määrässä. Niiden osalta lasku ei ole yhtä suurta verrattuna edellisvuoteen, koska uusien asuntojen rakentaminen oli matalaa jo vuonna 2023. Vuoden 2024 elokuuhun mennessä aloitettiin yhteensä 318 uutta asuntoa. Edellisenä vuotena vastaavana ajankohtana luku oli 412 asuntoa. Vilkkaana rakennusvuonna 2022 elokuuhun mennessä oli aloitettu 1 476 asuntoa.

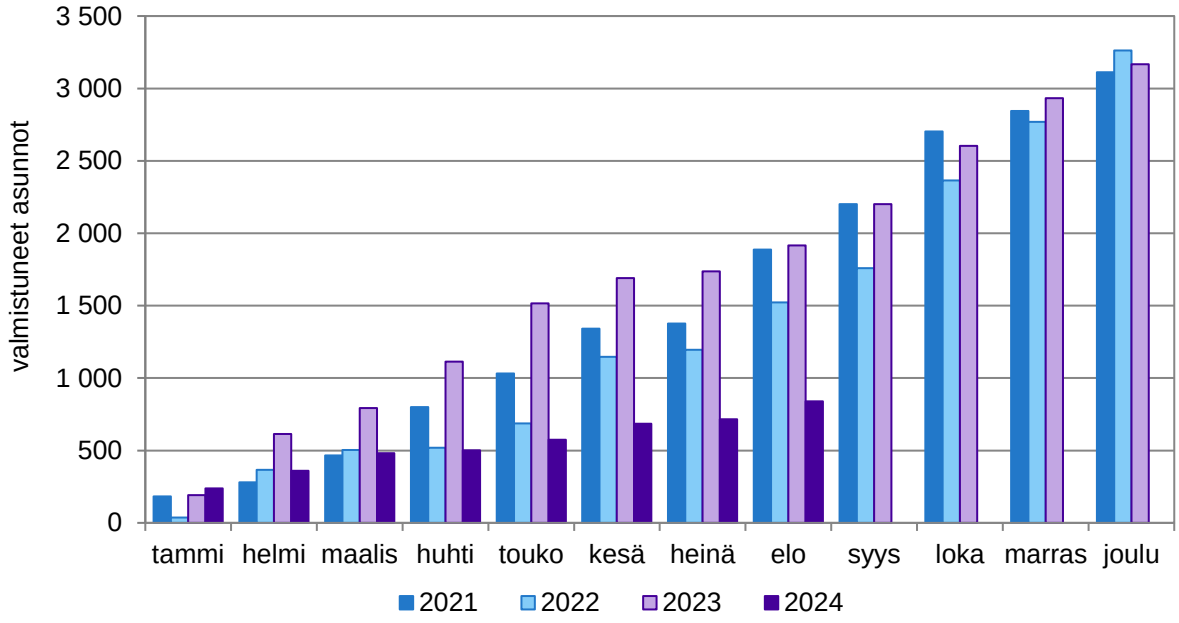
Kuvio 9: Vantaalla aloitettujen asuntojen (ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2021–2024

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 17.9.2024

Elokuuhun Vantaalle valmistui 840 asuntoa. Edellisen vuoden vastaavana ajankohtana asuntoja valmistui 1 916. Asuntotuotannon lasku on ollut jyrkkää. Vuodesta 2024 on selvästi muodostumassa heikon asuntotuotannon vuosi.

Kuvio 10: Vantaalla valmistuneiden asuntojen (ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2021–2024

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 7.8.2024

Asuntorakentamisen matalasuhdanne on todella voimakas tällä hetkellä. Huomioitavaa on kuitenkin, että väestönkasvu jatkuu edelleen. Tämä luonee asuntokysyntää. Korkojen laskiessa onkin mahdollista, että rakentaminen lähtee elpymään.

TALOUDEN KEHITYS

Yleinen talouskehitys

Suomen talouden lasku näyttäisi nyt pysähtyneen ja taloudessa olevan hienoista kasvuvirettä. Toisella vuosineljänneksellä bruttokansantuote kasvoi 0,3 prosenttia vuoden takaisesta. Kuukausitasolla heinäkuussa kausitasoitettu bkt laski kesäkuusta ja pysyi samalla tasolla vuoden 2023 heinäkuuhun verrattuna. Työttömien määrä on ollut tasaisessa kasvussa, kun on käännytty vuoden 2024 toiselle vuosipuoliskolle ja avointen työpaikkojen määrä on vähentynyt vielä kuukausittain. Nämä indikoivat sitä, ettei käännettä ole ainakaan vielä tapahtunut. Hallituksen lisäleikkaukset saattavat lisätä työttömyyttä ainakin julkisella sektorilla.

Talouden vahvistumisen suhteen on kuitenkin havaittavissa positiivisia merkkejä. Tärkeimmät markkinakorot eli euriborit ovat selvässä laskussa. Euroopan keskuspankki EKP käynnisti kesäkuussa omien ohjauskorkojensa laskun. Suomessa inflaatio on laskenut elokuussa 2024 jo 1,2 prosenttiin, mikä on selvästi alle EKP:n tavoiteinflaation 2 prosenttia. Euroalueen ennakoitu inflaatio elokuussa 2024 on 2,2 prosenttia eli vain hieman yli EKP:n tavoiteinflaation. Näin ollen on oletettavissa, että EKP voi jatkaa koronlaskuja tulevaisuudessakin.

Suomen Pankin ennusteen mukaan talous taantuu kokonaisuudessaan vuonna 2024 vielä 0,5 prosenttia ja kasvu käynnistyy vasta 2025. Silloin talouden ennustetaan kasvavan 1,2 prosenttia. Vuodelle 2026 kasvua ennustetaan 1,6 prosenttia. Investointien ml. asuinrakentamisen ennustetaan pysyvän heikkona koko vuoden 2024 ja rakentamisen ennustetaan kasvavan vasta ensi vuoden puolella. Kone- ja laiteinvestoinnit ovat pysyneet kasvussa korkeista koroista ja heikoista näkymistä huolimatta. Yrityksillä on investointipaineita energiamurroksen, yhä etenevän digitalisaation ja tekoälyn hyödyntämiseen valmistautumisen seurauksena. Investointisuunnitelmia Suomeen on ennätyksellisen paljon. Kokonaisuudessaan investoinnit vähenevät vielä tänä vuonna. Ensi vuonna investoinnit kuitenkin toipuvat ja kasvavat VM:n ennusteen mukaan yli 5 prosenttia.

Suomen pankki ennustaa työttömyyden olevan vuonna 2024 8,1 prosenttia. Tämän jälkeen työttömyys kääntyy laskuun. Vuonna 2025 sen ennustetaan olevan 7,8 prosenttia ja vuonna 2026 7,6 prosenttia. Työllisyysasteen ennustetaan olevan vielä vuonna 2026 vain 77,7 prosenttia. Tämä on alle vuoden 2023 tason, jolloin työllisyysaste oli 78 prosenttia.

Euroaleen kasvuennuste on jokseenkin samansuuntainen Suomen talouden kasvuennusteen kanssa. EKP:n ennuste lupaa jo vuodelle 2024 0,8 prosentin kasvua. Vuosien 2025 ja 2026 kasvuvauhti on vastaavasti 1,5 prosenttia molemmille vuosille. IMF ennustaa euroalueelle nopeampaa kasvua. Vuoden 2024 kasvuennuste on jo 1,2 prosenttia. Vuosille 2025 ja 2026 IMF arvioi kasvun olevan 1,8 prosenttia ja 1,7 prosenttia. USA:n talouden IMF odottaa kasvavan vuonna 2024 2,7 prosenttia ja vuonna 2025 1,9 prosenttia.

Lupaava yleiskuva on kuitenkin ehdollinen sille, ettei ikäviä yllätyksiä satu. Maailmantaloudessa on liikkeellä isoja muutosvoimia ja geopolitiikka on arvaamatonta. Kotitaloudet ja yritykset ovat alttiita varovaisuuteen, jos uutiset maailmalta ja Suomen taloudesta ovat huolestuttavia. Kuitenkin markkinakoron tipahtaminen alle kolmen prosentin ja Euroopan keskuspankin ohjauskoron alentamiset lupaavat hyvää investointi-ilmapiirille.

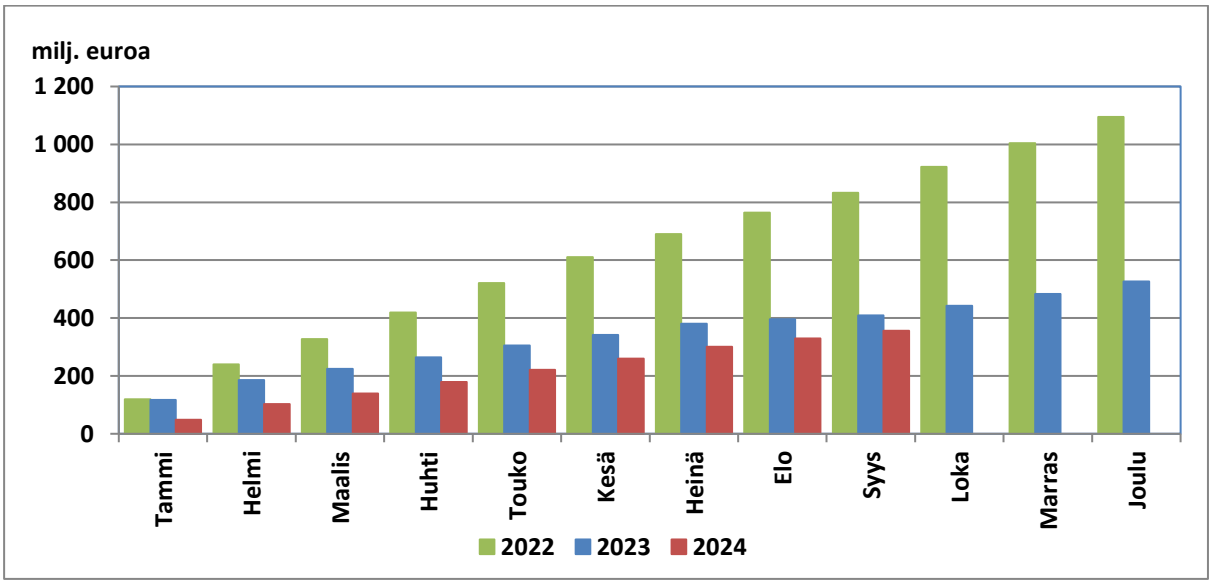
Kuntahallinnon rahoitusasema heikkeni vuonna 2023 lähes 1,4 mrd. euroa alijäämäiseksi. Kuntahallinnon synkät luvut aiheutuivat etenkin kulutusmenojen ennakoitua suuremmasta tasosta. Tilanne näyttää tulevina vuosina synkkenevän entisestään, sillä menot kasvavat tuloja nopeammin. Kuntahallinnon alijäämän suhteessa BKT:hen arvioidaan pysyvän vuonna 2024 edellisen vuoden lukemissa eli 0,5 prosentissa. Kuntien ja kuntayhtymien ensimmäisen neljänneksen tiedot viittaavat siihen, että menojen kasvu on jatkunut alkuvuonna ennakoitua ripeämpänä. Talouden alavireisyys laskee kuntien saamia yhteisöverotuloja vuonna 2024, mutta muiden kuntien verolajien arvioidaan kehittyvän suotuisasti. Kunnallisverotuloja nostaa mm. keskimääräisen kunnallisveron nousu ja kiinteistöverotuloja hallituksen päätös nostaa maapohjien verotuksen alarajaa.

Kaupungin verorahoitus

Kaupunki on saanut tammi-elokuussa 2024 verotilityksiä yhteensä 385,0 milj. euroa (2023: 449,7 milj. euroa), josta kunnallisveroja 274,2 milj. euroa (2023: 325,2 milj. euroa), yhteisöveroja 55,7 milj. euroa (2023: 70,4 milj. euroa) ja kiinteistöveroja 55,1 milj. euroa (2023: 54,2 milj. euroa). Vuonna 2023 kunnat saivat hyvinvointialueuudistuksen liittyen kertaluonteisia ns. verohäntiä, jotka nostivat kunnallis- ja yhteisöverotilitysten tasoja vuoden 2023 osalta.

Koko maassa kunnallisveroja on tilitetty kunnille tammi-elokuussa 12,9 prosenttia edellisvuotta vähemmän, Vantaalla 15,7 prosenttia vähemmän. Kuluvana vuonna tilitettävät kunnallisverot laskevat koko maassa arviolta yhteensä noin 5,7 prosenttia.

Kuvio 11: Kunnallis- ja yhteisöveron kumulatiiviset kuukausittaiset tilitykset 2022–2024

Kuntaryhmän ja Vantaan jako-osuudet kunnallisveroista vuosille 2022–2024

Verovuosi	Kuntaryhmä	Jako-osuus
Verovuosi 2024	0,2526	0,0404422
Verovuosi 2023	0,2459	0,0406622
Verovuosi 2022	0,6165	0,0445766

Kuntaliitto on päivittänyt kuntakohtaisen verokehikkonsa syyskuussa vuoden 2022 valmistuneen verotuksen, vuoden 2023 ennakonpidätyksen alaisten tulojen tulokehitystilaston (ennakkotieto), valtiovarainministeriön uusimpien verotuloennusteiden sekä arvioidun kuntakohtaisen väestön kehityksen perusteella. Kunnallisveroja ennustetaan kertyvän Vantaalla vuonna 2024 noin 13,3 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa on oletettu. Tätä selittää työllisyystilanteen heikentyminen erityisesti rakennusalalla. Vuoden 2023 verotus valmistuu lokakuussa, mahdollinen jakoosuuden tarkistus sekä marraskuun tilityksen suuruus varmistuvat lopullisen verotuksen valmistuttua. Joulukuussa tarkastetaan myös vuoden 2024 ennakoiden kuntaryhmän ja kunnittaiset osuudet.

Kaupunki on saanut yhteisöverotilityksiä yhteensä 55,7 milj. euroa tammi-elokuussa, laskua 20,8 prosenttia edellisvuoteen nähden. Koko maassa kuntien vastaava yhteisöverojen lasku edellisvuoteen oli 14,2 prosenttia. Kuluvana vuonna tilitettävät yhteisöverot laskevat koko maassa arviolta yhteensä noin 15 prosenttia. Vantaan yhteisöverotulojen ennustetaan alittavan talousarvon (86 milj. euroa) noin 11,7 milj. eurolla yleisen taloussuhdannetilanteen heikkenemisen takia.

Tammi-elokuussa on kaupungille kertynyt kiinteistöverotilityksiä 55,1 milj. euroa. Kuntaliiton kehikon mukaan kiinteistöverotilityksiä kertyisi Vantaalle 116,9 milj. euroa vuonna 2024, joka alittaa talousarviossa oletetun 2,1 milj. eurolla.

Kokonaisuutena verotulojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 27,1 milj. eurolla. Veroennusteet tarkentuvat vielä loppuvuoden aikana.

Kaupunki saa peruspalvelujen valtionosuutta Kuntaliiton valtionosuuslaskelman mukaan 126,9 milj. euroa, veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvausta 30,3 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen ja loppuvuoden arvion mukaan 21,7 milj. euroa vuonna 2024. Opetus- ja kulttuuriministeriön lopullinen päätös tulee vuoden lopussa. Yhteensä valtionosuuksia arvioidaan kertyvän 178,9 milj. euroa, 3,1 milj. euroa alle talousarvion.

Käyttötalous

Tammi-elokuussa kaupungin ja rahastojen toimintatuottoja on kertynyt 208,0 milj. euroa, toimintakuluja -680,8 milj. euroa ja toimintakatteeksi on muodostunut -472,8 milj. euroa. Tammi-elokuussa toimintatuotot ovat toteutuneet 61-prosenttisesti, toimintakulut 65-prosenttisesti ja toimintakate 67-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden.

Ennusteen mukaan toimintatuotot kasvavat 342,9 milj. euroon ja toimintakulut - 1 059,0 milj. euroon. Toimintatuotot tulevat ennusteen mukaan ylittämään muutetun talousarvion noin 1,2 milj. eurolla. Ylityksessä on huomioitu ulkopuolisten vuokratuottojen arvioitu ylitys. Toisaalta asuntorakentamisen suhdannekehitys on edelleen heikkoa ja se vaikuttaa vahvasti kaupungin asuntotonttien myyntiin. Lisäksi myytävien asuntojen ja kiinteistöjen, erityisesti hyvinvointialueeseen liittyvien, myyntivoitot tulevat alittamaan talousarvion. Tämän takia maanmyyntivoittojen sekä käyttöomaisuuden myyntivoittojen arvioidaan alittavan muutetun talousarvion.

Toimintakulut ylittävät muutetun talousarvion ennusteen mukaan noin 10,1 milj. eurolla. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla varhaiskasvatuksen sijais- ja avustuskustannukset tulevat ylittämään talousarvion, vaikka tilanne on selvästi parantunut verrattuna vuoteen 2023. Myös varhaiskasvatuksen palvelusetelimenoissa ennustetaan ylitystä. Työmarkkinatuen kuntaosuuden arvioidaan ylittävän talousarvion 6 milj. eurolla, koska pitkäaikaistyöttömyyden positiivinen kehitys pysähtyi loppuvuodesta 2023 ja pitkäaikaistyöttömyys lähti kasvuun. Kaupunkiympäristön toimialalla menoylitystä aiheuttaa pitkä ja runsasluminen talvi, joka aiheutti kustannuksia polttoaine-, huolto- ja korjauskustannuksissa. Myös raaka-aineiden hintojen nousu lisää kunnossapidon kustannuksia. Ylityksiä kompensoi joukkoliikenteen toimintakulujen alitus ja sen vuoksi Kaupunkiympäristön toimialan ennustetaan alittavan muutetun talousarvion toimintakulut. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin samoin kuin kasvatuksen ja oppimisen toimialojen kustannuksia kasvattavat VTK:n ilmoittamat vuokrankorotukset 1.4.2024 alkaen. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 8,9 milj. euroa negatiivisena muutettuun talousarvioon nähden.

Verotulojen ennustetaan alittavan talousarvion 27,1 milj. eurolla. Kuntaliiton verotuloennusteen poikkeama vuoden 2023 syystalven ja vuoden 2024 ennusteiden välillä on poikkeuksellisen suuri ja verotuloennuste on laskenut kaikissa verolajeissa. Kunnallisverotilitysten kehitykseen vaikuttaa kasvaneet työttömyysluvut ja

palkkasumman heikko kehitys. Yhteisöveroissa ennustettua tuloa laskee talouden suhdannetilanne, Vantaan osalta erityisesti rakentamisalalla. Kiinteistöverotuloja kasvatti vuonna 2023 erityisesti rakennuskustannusindeksin nousu, mutta vuonna 2024 rakennusten arvioitu verotusarvojen nousu jää huomattavasti alhaisemmaksi. Valtionosuustuottojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 3,1 milj. eurolla.

Rahoituserien ennakoidaan ylittävän talousarvion 6,0 milj. eurolla. Korkokulujen talousarvio vuodelle 2024 on 24,6 milj. euroa, mikä on 10,6 milj. euroa enemmän kuin tilinpäätöksen 2023 toteuma. Ennusteen mukaan korkokulut kuitenkin alittavat talousarvion 2,8 milj. eurolla. Kaupungin lainasalkun suojausaste on edelleen korkea, mutta markkinakorkojen korkea taso näkyy myös kaupungin korkokustannusten voimakkaana kasvuna. Vuoden 2024 aikana korot ovat lähteneet laskuun.

Poistoja ja arvonalentumisia on tammi-elokuussa toteutunut 74,4 milj. euroa ja koko vuonna niitä ennustetaan kertyvän yhteensä noin 115,8 milj. euroa.

Vuoden 2024 toisessa osavuosikatsauksessa vuosikatteeksi ennustetaan 58,8 milj. euroa, joka alittaa muutetussa talousarviossa oletetun noin 33,1 milj. eurolla. Talouden synkkä suhdanne heijastuu vahvasti ennusteeseen. Tulosennuste päätyy elokuun lopussa tehdyn ennusteen perusteella noin 57,0 milj. euron alijäämään (muutettu talousarvio -24,0 milj. euroa). Vuoden 2024 tulos heikkenee erityisen paljon verrattuna kuntatalouden poikkeukselliseen vahvaan vuoteen 2023 verrattuna. Vuoden 2023 tulosta paransi hyvinvointialueuudistuksen jälkeiset poikkeukselliset ns. verohännät, eli kunnallisveroja saatiin vielä vanhalla kunnallisveroprosentilla ja yhteisöveroja vanhalla yhteisöveron jako-osuudella.

Investoinnit

Tammi-elokuussa kaupungin ja rahastojen investointiosan tuloja on toteutunut 2,6 milj. euroa, investointiosan menoja -79,7 milj. euroa ja investointiosan netto on - 77,1 milj. euroa.

Kaupungin ja rahastojen kokonaisinvestointimenojen ennustetaan vuonna 2024 toteutuvan 155,2 milj. euron tasolla ja alittavan talousarvion investointimäärärahat noin 44,1 milj. eurolla. Investointituloja ennustetaan kertyvän 7,0 milj. euroa ja

investointiosan netoksi ennustetaan -148,2 milj. euroa (muutettu talousarvio -193,3 milj. euroa).

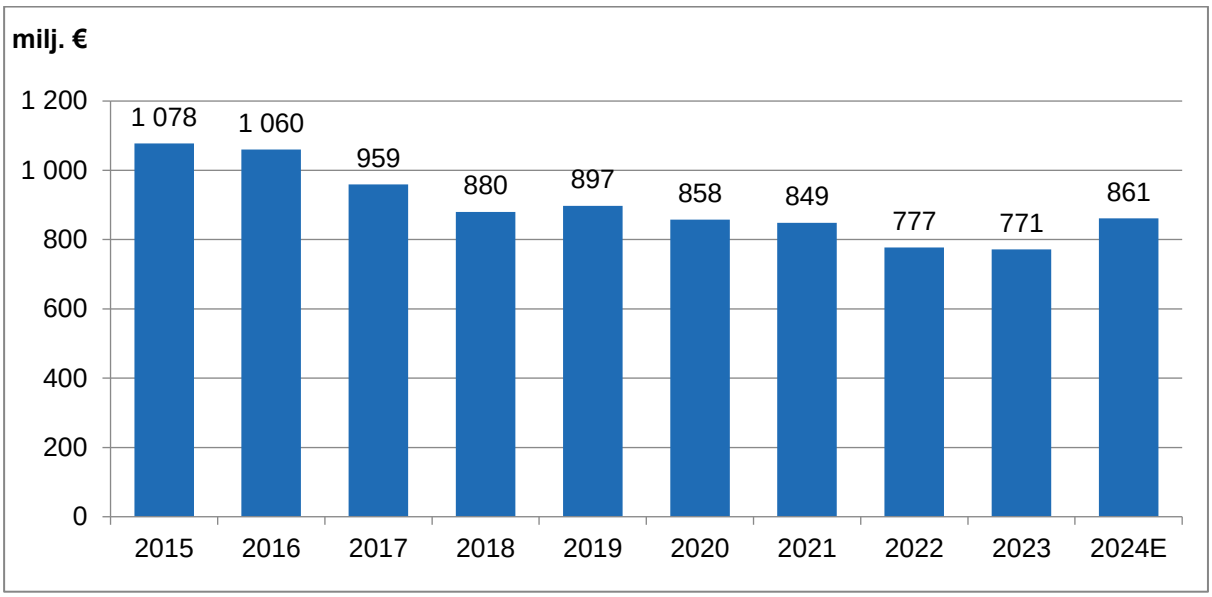
Investointimenoissa ennustetaan hyvin pientä ylitystä aineettoman omaisuuden osalta. Rakentamisinvestointien puolestaan ennustetaan alittavan talousarvion 26,0 milj. eurolla, julkisen käyttöomaisuuden 6,1 milj. eurolla ja kiinteän omaisuuden 11,0 milj. eurolla. Rakentamisen alitus johtuu useiden hankealoitusten siirtymisestä myöhempään ajankohtaan, mutta myös edullisemmista urakkahinnoista. Myös julkisen käyttöomaisuuden osalta urakoita on viivästynyt. Maan ostoista kaikki suunnitellut ostot eivät toteudu vielä vuoden 2024 aikana, joten kiinteän omaisuuden ennustetaan alittavan talousarvion.

Rahoitus

Vuoden 2024 nettolainanoton arvioidaan olevan enintään 89,7 milj. euroa ja kaupunki lyhentää pitkäaikaisia lainoja niiden lyhennysohjelmien mukaisesti n. 105,3 milj. euroa. Kaupungin lainakanta kasvaa näin ollen ensimmäistä kertaa vuosiin. Lainakannan kasvu jatkuu voimakkaana myös tulevina vuosina, jos kaupungin muiden investointien lisäksi myös Vantaan ratikka -hanke etenee. Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin loppukeväästä 60 milj. euroa ja on todennäköistä, että valtuuston hyväksymä lainanottovaltuutus tullaan käyttämään kokonaisuudessaan. Loppuosa lainoista (135 milj. euroa) nostetaan loppusyksyn aikana, koska kuluvan vuoden talousarvion toteuma sekä kaupungin likviditeettitilanne näyttävät toteutuvan ennusteen mukaisesti.

Likviditeettitilanne on jatkunut jonkin verran aiempia vuosia heikompana johtuen mm. verotulokehityksestä, mikä on huomioitu kaupungin ja sen yhtiöiden pitkäaikaisten lainojen nostojen ajoituksessa. Kassanhallinnan strategisena tavoitteena on riittävän likviditeetin turvaaminen konsernitasolla kaikissa tilanteissa.

Kuvio 12: Kaupungin pitkäaikainen lainakanta (eliminoitu konsernitilin saldo)

Rahoitusmarkkinat

Euroalueen talous näytti vielä alkuvuodesta jatkaneen hidasta toipumista pandemian ja Venäjän hyökkäyssodan jälkeisestä pahimmasta notkahduksesta, mutta vuoden kuluessa talouskasvu on alkanut hiipua sekä euroalueella että myös Yhdysvalloissa. Positiivista on ollut inflaation painuminen lähemmäksi keskuspankkien tavoitetta. Ruotsin Riksbanken aloitti koronlaskut ensimmäisenä ja EKP seurasi perässä kesäkuussa. EKP:n odotetaan jatkavan koronlaskua loppuvuoden aikana. Myös Fed aloitti koronlaskut syyskuussa. Koronlaskuodotukset ovat muuttuneet aggressiivisemmiksi myös Yhdysvalloissa huolimatta vahvemmasta talouskasvusta.

Kaupunki ja sen tytäryhteisöt ovat voineet toteuttaa kustannustehokkaasti tarvittavan pitkäaikaisen varainhankinnan, eikä rahoitusmarkkinoiden pitkäaikaisten lainojen hinnoittelun (marginaali) odoteta muuttuvan lähiaikoina. Korkohuippu on nyt ohitettu, mutta markkinakorot ovat edelleen huomattavan korkealla, ja korkosuojausten ja kiinteäkorkoisten lainojen hinnoittelu ei ole vielä toistaiseksi tasolla, joka tekisi korkosuojausten lisäämisestä kustannusmielessä houkuttelevan vaihtoehdon. Koska kaupungin lainasalkun suojausaste on historiallisesti edelleen korkealla tasolla, aiemmin tehdyt korkosuojaukset ovat hidastaneet merkittävästi kaupungin korkokulujen nousua. Kaupungin ja sen yhtiöiden korkokulut ovat nousseet ja tulevat vääjäämättä nousemaan jatkossakin mm. uuden lainanoton myötä, koska uudet lainat nousevat aina vallitsevaan korkotasoon.

SITOVAT TAVOITTEET

Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet

Sitovat tavoitteet ovat kuntalain 110 §:n tarkoittamia valtuuston asettamia toiminnallisia tavoitteita. Vuonna 2024 niitä on 45 kappaletta.

Sitovista tavoitteista raportoidaan 31.8.2024 tilanteen mukaisesti. Tavoitteista 16 toteutunee täysin, 18 osittain ja 6 ei lainkaan. Viiden tavoitteen osalta arviointia ei voitu vielä tehdä. Raportointi sisältää tiiviin sanallisen selostuksen sitovan tavoitteen toteutumiseksi tehdyistä toimenpiteistä ja tilannearvion tavoitteiden toteutumisesta. Sitovien tavoitteiden raportointi on liitteenä.

Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto voi ohjata asettamillaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Kaupunginvaltuusto on asettanut tytäryhtiöille talouteen, toimintaan, henkilöstöön ja vastuullisuuteen liittyviä tavoitteita, joiden toteutumisesta raportoidaan konsernijaostolle tilanteesta 30.4, 31.8. ja 31.12.2024. Lisäksi suurimpien tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutumisen tilanne raportoidaan kaupungin osavuosikatsauksen yhteydessä.

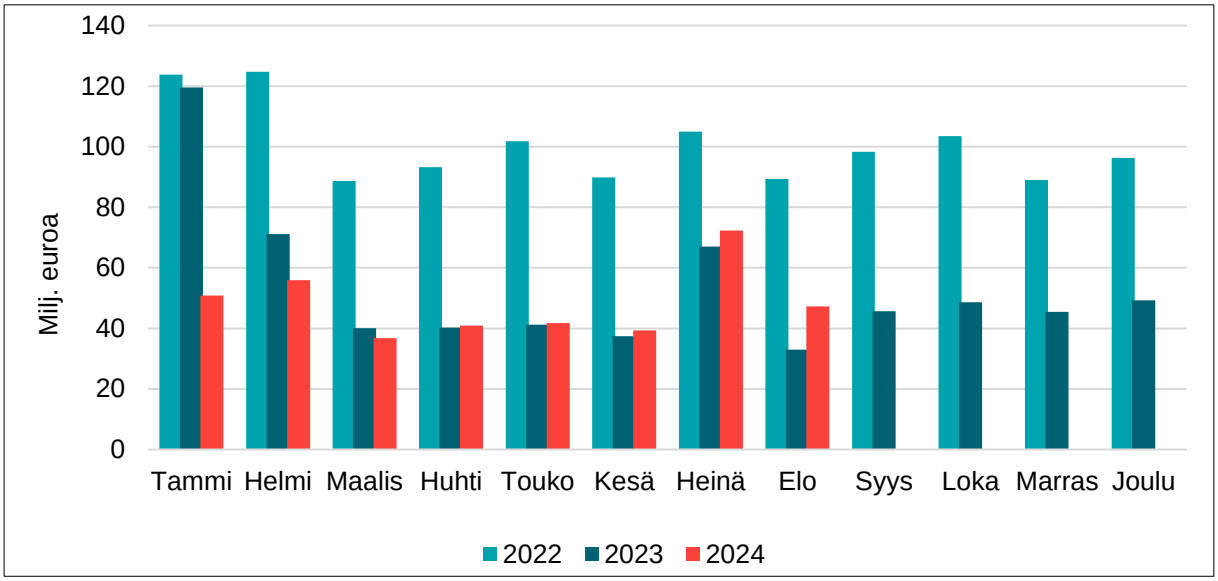
KESKEISET TUNNUSLUVUT

Keskeiset tunnusluvut	KS 2024	TOT 1–8 2024	Ennuste 2024	Ero TA / ennuste
Toimintakate (milj. eur)	-707	-473	-716	-8,9
Toimintakatteen kasvu %	4,9 %		6,2 %	1,3 %
Vuosikate (milj. eur)	91,8	44,2	58,8	-33,1
Vuosikatteen muutos % edelliseen vuo-teen	-43,3 %		-63,7 %	-20 %
Vuosikate/poistot, %	79 %		51 %	-29 %
Poistot ja arvonalentumiset	-115,8	-74,4	-115,8	0,0
Tilikauden tulos (milj. eur)	-24,0	-34,1	-57,0	-33,1
Investointiosa netto (milj. eur)	-193,3	-77,1	-149,2	44,1
Investointiosa netto tulorahoitus %	47 %		39 %	
Pitkäaikainen lainakanta (milj. eur)	856		861	5

VEROTULOT

1 000 €	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TOT 31.8.	TOT -%
Verotulot yhteensä	**1 203 661**	**638 679**	**612 000**	**385 021**	**62,9 %**
Kunnallisvero	957 370	431 249	407 000	274 176	67,4 %
Kiinteistövero	108 450	112 094	119 000	55 098	46,3 %
Yhteisövero	137 840	95 336	86 000	55 747	64,8 %

Kuvio 13: Verotulojen kehitys kuukausittain 2022–2024

TULOSLASKELMA

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	TA 2024	TOT 31.8.	ENNUSTE
Toimintatulot	341 718	208 010	342 942
Toimintamenot	-1 048 933	-680 838	-1 059 033
Toimintakate	**-707 215**	**-472 827**	**-716 091**
Verotulot	612 000	385 021	584 900
Valtionosuudet	182 000	117 872	178 899
Korkotulot	16 600	9 830	18 600
Muut rahoitustulot	13 151	14 261	14 750
Korkomenot	-24 600	-9 663	-21 800
Muut rahoitusmenot	-125	-292	-500
Vuosikate	**91 811**	**44 202**	**58 758**
Poistot	-115 785	-74 391	-115 785
Satunnaiset erät	0	-3 910	0
Tilikauden tulos	**-23 974**	**-34 098**	**-57 027**

RAHOITUSLASKELMA

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	TA 2024	TOT 31.8.	ENNUSTE
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	91 811	44 202	58 758
Satunnaiset erät	0	-3 910	0
Tulorahoituksen korjauserät	-26 213	-3 711	-11 713
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-199 320	-79 680	-155 223
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 500	642	2 500
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutukset	29 713	5 651	15 213
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-101 509**	**-36 807**	**-90 465**
Antolainauksen muutokset	-12 500	2 561	-1 100
Antolainasaamisten lisäykset	-15 000	-2 010	-5 000
Antolainasaamisten vähennykset	2 500	4 571	3 900
Lainakannan muutokset	89 700	-37 532	89 700
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	195 000	60 000	195 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-105 300	-15 056	-105 300
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-82 475	0
Oman pääoman muutokset	0	423	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	1 185	0
Rahoituksen rahavirta	**77 200**	**-33 362**	**88 600**
Vaikutus maksuvalmiuteen	**-24 309**	**-70 169**	**-1 865**
Nettolainanotto	**89 700**	**44 944**	**89 700**

10 YLEISHALLINTO

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2023	TA 2024	TOT 1-8	TOT-%	Ennuste
TOIMINTATULOT	761	1 050	1 489	142	1 839
TOIMINTAMENOT	-14 551	-21 182	-11 080	52	-21 073
TOIMINTAKATE	-13 790	-20 132	-9 590	48	-19 234

Palvelualueittain

1 000 €	TA 2024	TOT 1-8	TOT-%
Yleishallinto yhteensä			
Toimintatulot	**1 050**	**1 489**	**142**
Toimintamenot	**-21 182**	**-11 080**	**52**
Toimintakate	**-20 132**	**-9 590**	**48**
Keskusvaalilautakunta			
Toimintatulot	1 050	789	75
Toimintamenot	-2 525	-1 885	75
Toimintakate	-1 475	-1 096	74
Kaupunginvaltuusto			
Toimintamenot	-1 532	-668	44
Toimintakate	-1 532	-668	44
Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus			
Toimintamenot	-664	-352	53
Toimintakate	-664	-352	53
Kaupunginhallitus			
Toimintatulot	0	700	
Toimintamenot	-11 404	-4 716	41
Toimintakate	-11 404	-4 016	35
Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset			
Toimintamenot	-5 056	-3 459	68
Toimintakate	-5 056	-3 459	68

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

Yleishallinnon tulojen toteumaprosentti elokuussa oli 142 ja menojen 52.

Keskusvaalilautakunta järjesti vuonna 2024 sekä presidentin vaalin kaksi kierrosta että europarlamenttivaalit.

Kaupunginvaltuusto on pitänyt kokoukset läsnäolokokouksina. Kaupunginvaltuuston selostustilaisuudet ja kaupunginhallituksen iltakoulut järjestetään edelleen

hybridinä. Valtuustoseminaarit järjestettiin toukokuussa ja elokuussa. Lisäksi kesäkuussa järjestettiin kaupunginvaltuuston iltakoulu.

Talousarvion toteutuminen 2024

Yleishallinnon tulojen toteumaprosentti tammi-elokuussa oli 142 ja tulojen ennustetaan ylittävän talousarvion noin 0,4 milj. eurolla.

Menojen toteumaprosentti tammi-elokuussa oli 52. Menojen ennustetaan alittavan talousarviossa.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Keskusvaalilautakunta järjesti vuonna 2024 onnistuneesti sekä presidentin vaalin kaksi kierrosta, että europarlamenttivaalit. Vaaleissa erityisesti kotiäänestyksen osuus on kasvanut, jonka vuoksi kotiäänestyksen prosesseja on modernisoitu. Europarlamenttivaalien jälkeen on aloitettu vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien suunnittelu. Alue- ja kuntavaalit järjestetään ensimmäistä kertaa samaan aikaan.

Kaupunginvaltuusto on pitänyt kokoukset tavalliseen tapaan läsnäolokokouksina valtuustosalissa. Kaupunginvaltuuston selostustilaisuudet ja kaupunginhallituksen iltakoulut järjestetään edelleen hybridinä. Valtuustoseminaarit järjestettiin toukokuussa ja elokuussa. Lisäksi kesäkuussa järjestettiin kaupunginvaltuuston iltakoulu, jossa valtuutetut olivat läsnä.

Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus palveluyksikön toiminta on edennyt vahvistetun toimintasuunnitelman ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Elokuuhun mennessä tilintarkastustoiminnassa ei ole ollut lisätoimeksiantoja. Toimintaa kehitetään resurssien puitteissa.

Kaupunginhallitus on pitänyt kokoukset normaalisti lähitilaisuuksina.

Historiatoimikunnan Vantaa50-historiahankkeen ensimmäinen kirja valmistui ja sai nimekseen Oikeaksi kaupungiksi – elämää, politiikkaa ja tapahtumia Vantaalla 1974–2024. Alkuvuonna 2024 toteutettiin luentosarja ja yleisötilaisuuksia juhlavuoden teeman ympärillä. Håkansbölen kartanon arkistotutkimus alkoi.

Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit, yhdessä Helsingin ja Aalto yliopistojen kanssa ovat käynnistämässä PKS-yhteistyömallia tutkimuksessa. Yhteistyön ohjausryhmä on järjestäytynyt, hankkeen vetäjä on palkattu Helsingin organisaatioon ja yhteisiä tutkimusaihiota on kartoitettu.

11 KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2023	TA 2024	TOT 1-8	TOT-%	Ennuste
TOIMINTATULOT	10 849	7 516	3 013	40	7 690
TOIMINTAMENOT	-107 593	-115 005	-70 934	62	-119 812
TOIMINTAKATE	-96 744	-107 489	-67 921	63	-112 122

Palvelualueittain toteuma

1 000 €	TA 2024	TOT 1-8	TOT-%
Kaupunkistrategia ja johto yhteensä			
Toimintatulot	**7 516**	**3 013**	**40**
Toimintamenot	**-115 005**	**-70 934**	**62**
Toimintakate	**-107 489**	**-67 921**	**63**
Yleisjohto			
Toimintatulot	0	4	
Toimintamenot	-6 189	-789	13
Toimintakate	-6 189	-785	13
Sisäinen tarkastus			
Toimintamenot	-425	-273	64
Toimintakate	-425	-273	64
Talous ja strategia			
Toimintatulot	338	235	70
Toimintamenot	-6 471	-4 014	62
Toimintakate	-6 134	-3 780	62
Henkilöstöpalvelut			
Toimintatulot	1 277	3	0
Toimintamenot	-12 076	-6 954	58
Toimintakate	-10 798	-6 951	64
Konsernipalvelut			
Toimintatulot	1 524	1 057	69
Toimintamenot	-37 973	-23 264	61
Toimintakate	-36 449	-22 208	61
Elinvoimapalvelut			
Toimintatulot	1 581	210	13
Toimintamenot	-4 890	-2 288	47
Toimintakate	-3 309	-2 078	63
Työllisyys ja kotoutumispalvelut			
Toimintatulot	2 796	1 489	53
Toimintamenot	-40 524	-29 278	72
Toimintakate	-37 728	-27 789	74
Viestintä			
Toimintamenot	-2 802	-1 708	61
Toimintakate	-2 802	-1 708	61

1 000 €	TA 2024	TOT 1-8	TOT-%
Kuntademokratia			
Toimintatulot	0	16	
Toimintamenot	-3 655	-2 364	65
Toimintakate	-3 655	-2 349	64

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

Kaupunkistrategian ja johdon toimintatuottojen toteuma talousarvioon nähden on elokuun lopussa 40 prosenttia ja toimintakulujen 62 prosenttia. Menojen ennakoidaan ylittävän talousarvion noin 4,8 milj. eurolla ja tulojen noin 0,2 milj. eurolla.

Työmarkkinatuen kuntaosuus tulee ylittymään noin 6,0 milj. euroa työllisyyden heikkenemisen vuoksi.

Työllisyyden kuntakokeilu jatkuu 31.12.2024 saakka, jolloin työvoimapalveluiden pysyvä siirto työllisyysalueille toteutetaan.

Kuluvan vuoden lainanotto toteutunee täysimääräisenä.

Talousarvion toteutuminen 2024

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan toimintatuottojen kumulatiivinen toteuma talousarvioon nähden on elokuun lopussa 40 prosenttia ja toimintakulujen 62 prosenttia. Toimialan menojen ennakoidaan ylittävän talousarvion noin 4,8 milj. eurolla ja tulojen noin 0,2 milj. eurolla.

Henkilöstöpalveluiden toimintatuottojen kumulatiivinen toteuma on elokuun lopussa 0,2 prosenttia talousarviosta ja toimintakulujen 58 prosenttia talousarviosta. Tuottojen alhaista toteumaa selittää henkilöstö- ja konsernipalveluiden jakautuminen kahdeksi palvelualueeksi, sekä henkilöstöpalveluille kuuluvien tuottojen kertymisen vasta kalenterivuoden lopussa. Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden toimintatuottojen kumulatiivinen toteuma talousarvioon nähden on elokuun lopussa 53 prosenttia ja toimintakulujen 72 prosenttia. Ennusteen mukaan toimintakulut tulevat ylittämään talousarvion vuonna 2024 noin 6,0 milj. euroa työmarkkinatuen kuntaosuuden vuoksi. Työmarkkinatuen kuntaosuuden kumulatiivinen toteuma elokuussa on yhteensä noin 19,7 milj. euroa, joka

on 82 prosenttia talousarviosta. Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvuun vaikuttaa talouden taantuman aiheuttama työllisyyden heikkeneminen. Uusia avoimia työpaikkoja on vähemmän kuin edellisvuonna ja työttömiä työnhakijoita enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Muiden palvelualueiden ja -yksiköiden toimintatuottojen ja -kulujen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Talouden ja strategian palvelualue

Talousohjaus valmistelee parhaillaan kaupunginjohtajan talousarvioesitystä ja suunnitelmaa vuosille 2025–2028, jolle kaupunkistrategia 2022–2025 sekä tuottavuus- ja kasvuohjelma 2021–2025 luovat reunaehdot. Vuoden 2024 sekä tulevien vuosien taloudellinen tilanne näyttää synkältä koko kuntakentässä ja talouden tasapainon saavuttaminen edellyttääkin merkittäviä toimenpiteitä mukaan lukien menojen tiukkaa hallintaa. Vuoden 2025 alussa tulee voimaan TE2024-uudistus, joka lisää kaupungin tehtäviä huomattavasti ja vaikuttaa kaupungin talouteen vuodesta 2024 eteenpäin. Uudistus lisää toimintamenoja, erityisesti henkilöstömenoja, mutta toisaalta myös valtionosuuksia. TE-uudistuksen siirtolaskelmat tarkentuvat syksyn 2024 aikana. Vuodesta 2025 lähtien kaupungin investointitasoa nostaa Vantaan ratikan rakentamisen aloittaminen, korkeana pysyvä rakentamisinvestointien taso sekä maanhankinnat.

Rahoitus on kilpailuttanut kaupunkikonsernin (pl. Vantaan Energia -konserni) vakuutusturvan. Hankintapäätös on lainvoimainen, ja nykyisten vakuutusten irtisanominen ja siirto siltä osin kuin hankinnan lopputulos sitä edellyttää, käynnistetään syyskuun loppuun mennessä ja ohjeistus päivitetään vastaamaan kilpailutuksen lopputulosta. Uudet vakuutukset astuvat voimaan 1.1.2025.

Kuluvan vuoden lainanotto toteutunee täysimääräisenä. Näin ollen rahoitus valmistelee 135 milj. euron pitkäaikaisten lainojen nostoa loppusyksystä. Yhteensä uusi lainanotto tulee näin ollen olemaan 195 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään niiden lyhennysohjelman mukaisesti noin 105 milj. euroa, jolloin nettolainanotto tulee olemaan noin 90 milj. euroa. Loppuvuonna käynnistetään Vantaan kaupunkikonsernin maksuliike- ja konsernitilikilpailutuksen valmistelu.

Talouspalvelut on valmistellut talousjärjestelmien valmiutta yleisen arvonlisäverokannan nousuun 25,5 prosenttiin 1.9.2024 alkaen. Muutos on vaatinut laajaa toimintojen testaamista haastavassa aikataulussa. Kaikki on kuitenkin edennyt suunnitelman mukaisesti ja työ jatkuu edelleen. Talouspalveluissa valmistaudutaan myös 2025 vuoden alussa tulevaan TE-uudistuksen mukaiseen työllisyydenhoidon palveluiden siirtoon talouteen liittyvien toimintojen osalta. Talouspalveluille on perustettu oma projektiryhmä, jonka tehtävänä on varmistaa talouspalveluiden järjestelmien toimivuus palveluiden siirtyessä. Vantaan kaupungin sanomavälitysoperaattorin tulevan kilpailutuksen valmistelutyöt on aloitettu ja toimittajatapaamiset on käynnistynyt. Tulevaan Vantaan kaupungin taloushallinnon järjestelmähankkeeseen valmistautuminen on aloitettu resurssikartoituksella ja seuraavaksi lähdetään valmistelemaan hankkeen tarkempaa aikataulutusta sekä hankkeen kustannushyötyanalyysia.

Strategia on edistänyt uuden strategiaprosessin käynnistämistä seuraavan kaupunkistrategian laadintaa varten. Tämä on tarkoittanut sisäisiä työpajoja, selvityksiä sekä yhteistyötä luottamushenkilöiden kanssa. **Tutkimuksen** keskeinen muutos on ollut tiedolla johtamisen edistäminen. Tähän on mm. luotu uusia malleja kaupungin sisällä ja aloitettu vastuuhenkilön rekrytointi. Edunvalvonnan keskeisenä tehtävänä on ollut edunvalvonta TE- ja valtionosuusuudistuksissa.

Henkilöstöpalveluiden palvelualue

Työnantajapalveluissa on käyty henkilöstöjärjestöjen kanssa neuvottelut sopimusaloittain kunnalliseen virka- ja työehtosopimusratkaisuun 2022–2025 sisältyneiden paikallisten palkkaerien jakamisesta. Henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa neuvottelut päättyivät yksimielisesti. Palkantarkistuksilla parannettiin henkilöstön pito- ja vetovoimaa kehittämällä voimakkaasti palkkausjärjestelmiä ja korottamalla tehtäväkohtaisia palkkoja. Lisäksi osa eristä suunnattiin kannustuselementtinä henkilökohtaisen lisiin työn tuloksellisuuden näkökulman tärkeyttä painottaen.

Rekrytoinnissa toimeenpantiin rekrytointimarkkinoinnin vuosisuunnitelmaa tiiviissä yhteistyössä palvelualueiden kanssa. Saatavuusohjelman mukaisia toimenpiteitä toteutettiin yhdessä toimialojen ja palvelualueiden kanssa. Oppilaitosyhteistyötä tiivistettiin, jotta opiskelijat tutustuisivat Vantaan kaupunkiin työnantajana jo opintojensa aikana ja hakeutuisivat valmistauduttuaan Vantaan kaupungille töihin. Tämä ennakointi on erityisen tärkeää työvoimapula-ammateissa.

Kehittämispalveluissa kehittämiskumppaneiden ja toimialojen yhteistyö henkilöstökoulutuksen sekä osaamisen ja johtamisen kehittämisessä on jatkunut sopimusten mukaisesti nykyisten sopimuskumppaneiden kanssa.

Työyhteisösovittelupalvelu on otettu palveluvalikkoon vuoden alussa. Saatavuusohjelman kehittämisrahan hakemisen periaatteet ja haku on toteutuksessa, kehittämisprosesseja on käynnistetty vuoden aikana 34 kappaletta. Lisäksi kaupunkitasoinen verkkoperehdytys koko henkilöstölle on käytössä ja perehdytysohjeet on päivitetty. Omaehtoisen koulutuksen jatkuva haku on käytössä varhaiskasvatuksen pätevöitymiskoulutuksiin. Lääkärikeskus Aava on siirtynyt kattohintasopimukseen työterveyshuoltokumppanina varhaiskasvatuksen ja kaupunkiympäristön alueilla. Saatavuusohjelman osana on jatkettu työkyvyn varhaisvaiheen tukipalveluita työterveyshuollon palveluina. Tutkassa on käyttöönotettu kaksi uutta ominaisuutta: työolojen haittojen ja vaarojen arviointiin uusi sisäilmasto-osio sekä epäasiallisen kohtelun ilmoituslomake (EKI). Tiivis yhteistyö Kevan kanssa jatkuu ennakointityökalun ja Pulssi työhyvinvointi työkalun kokeiluna. Vaikuttavaa työtä keskustelujen kirjaus on otettu käyttöön kaupunkitasoisesti Osuma järjestelmässä. Työnseuranta-työkalun kehittämisprojekti Aikajana-järjestelmään on jatkunut määrittelyvaiheeseen.

Toimialojen hr-palveluissa on edistetty Hertan hr-tiedon raportointia Power BI:n avulla. Vuoden 2024 päätavoite on teknisen toteutuksen rakentaminen kokonaisuuteen. Sisällöllisenä tavoitteena on jatkossa toteuttaa henkilöstökertomuksen avaintunnusluvut Power BI-raportteina. Hr toimii myös pilottina tietohallinnon tekoälyn soveltamiskokeilussa (Proof of concept). Hr:n tavoitteena on saada pidemmällä aikavälillä asiakkaiden käyttöön tekoälyn tukea hr-asioissa siten, että tekoäly hyödyntää Virkun hr-aineistoa vastauksissaan. Liukuvan työajan projektissa on edistetty yksiköittäin uuden työajanseurantajärjestelmän käyttöönottoa. Lisäksi on selvitetty, miten järjestelmän käytettävyyttä pystyttäisiin edistämään käyttäjien esille nostamien havaintojen pohjalta. Käyttöönotot jatkuvat vuoden 2024 ajan. Hertan käytettävyyden ja ohjaavuuden kehittämistyössä on uudistettu perusopetusten ja lukioiden lomake, jolla ilmoitetaan opettajien palkkatekijät palkanmaksuprosessiin. Uudistettu lomake on otettu käyttöön syksyllä ja rehtoreille on järjestetty tukiklinikoita uuden lomakkeen käytön tueksi. Lisäksi hr on osallistunut valmisteluun, jossa varaudutaan liikkeenluovutuksella valtiolta kunnalle siirtyvien henkilöiden tietojen siirtymiseen tulevista työnantajatoiminnoista huolehtimiseksi.

Konsernipalveluiden palvelualue

Konserniohjaus ja –valvonnan yksikkö on käynnistänyt omistajapoliittisten linjausten päivittämisen. Päivittämiseen liittyen käytiin lähetekeskustelu maaliskuun 2024 konsernijaoston kokouksen yhteydessä. Yleiset omistajapoliittiset linjaukset hyväksyttiin valtuustossa 19.8.2024. Yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset valmistellaan puolestaan konsernijaoston päätöksentekoon koreittain syksyllä 2024. Ensimmäinen kori on hyväksytty konsernijaostossa 26.8.2024. Konserniohjeessa yksilöityjen merkittävien yhtiöiden (Vantaan Energia Oy, VAV-konserni ja Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy) omistajapoliittiset linjaukset hyväksyy valtuusto.

Hankinnoissa jatkuu valmistautuminen työllisyyspalveluiden hoidon siirtoon valtiolta kunnille. Hankinnoissa on myös valmisteltu työperäisen hyväksikäytön ehkäisemiseen liittyvää kaupunkitasoista ohjeistusta, jota on jo osittain jalkautettu. Ensimmäinen yritysauditointi on toteutettu puhtauspalveluiden toimialalla. Kilpailuttamisen tiimissä on keskitytty pääosin kilpailutusten läpivientiin tilapäisistä resurssihaasteista huolimatta.

Tietohallinnon palveluiden kehittämisessä on alkuvuonna keskitytty kaupungin työasemien päivittämiseen uusimpaan Windows versioon, kaupunkitasoisten perustietotekniikkapalveluiden suunnitteluun ja kilpailutukseen sekä tietoaltaan ja sen hallintamalliin käyttöönottoon. Lisäksi selvitetään tekoälyn soveltuvuutta kaupungin sisäiseen neuvontaan.

Elinvoimapalveluiden palvelualue

Elinvoimapalvelut on jatkanut yritysmyönteisen toimintaympäristön kehittämistä, jonka osina on erityisesti työstetty Aviapoliksen alueen sekä Tikkurilan osaamiskampuksen kehitystyötä yhdessä kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Elinvoimapalvelut on mukana Tikkurilan asemakeskuksen viereen rakentuvan Tikkurilan osaamiskampus hankkeen valmistelussa ja edistämisessä. Ensimmäiset pilotointikohteet tulevalle osaamiskampuksen Business Vantaa Hub palvelukokonaisuudelle on tunnistettu.

Elinvoimainen ja osaava Vantaa strategiateemaan liittyen elinvoimapalvelut koordinoi kasvu- ja elinvoimaohjelman toteuttamista. Ohjelman puitteissa on käynnistynyt lukuisia toimenpiteitä, joista elinvoimapalveluiden vastuulla on ollut mm. startup- ja kasvuyritystoiminnan vahvistaminen, yrittäjyyden edistäminen maahanmuuttajien

keskuudessa, osaamisen ennakoinnin vahvistaminen, pk-yritysten osaamisen kehittäminen, klusteritoiminnan vahvistaminen sekä 48 tunnin palvelulupaus yrityksille. Elokuussa 2024 avattiin Vantaa Startup Runway -yhteistyötila lentoaseman lähelle, ja uusia ulkomaisia startup-yrityksiä on saatu sijoittumaan Vantaalle. Lisäksi uusi logistiikka-alan kehittämisklusteri käynnistyi.

Kaupunkitasoisesti palvelevaa projektitoimistoa on vahvistettu. Se rakentaa hankkeilla tapahtuvaa kaupunkikehittämistä mm. edistämällä EU-rahoitteisten hankkeiden käynnistymistä Vantaalla. Projektitoimisto vahvistaa sisäisiä verkostoja ja sisäistä yhteistyötä sekä välittää tietoa toimialojen ja kaupungin ulkopuolisten sidosryhmien välillä.

Yritysten asiakkuuksien hallintaa on kehitetty ja tavoitteena on vuoden loppuun mennessä nykyistä tehokkaampi ja kattavampi yritysasiakkuuksien hoito ja sitä kautta elinkeinoelämän tukeminen. Kaupunkitasoisen CRM-järjestelmän hankinta on käynnistetty tavoitteena ensimmäisen vaiheen käyttöönotto vuoden 2025 aikana.

Elinvoimapalveluille rakennettiin alkuvuodesta uusi johtamisjärjestelmä ja organisaatio, joka astui voimaan 1.5.2024. Vuoden toisen kolmanneksen aikana uusi organisaatio on käynnistetty ja päivitetty johtamisjärjestelmä otettu käyttöön. Organisaatio on kokonaisuudessaan toiminnassa vuoden 2025 alkupuolella, TE-uudistuksen astuttua voimaan.

Työllisyys ja kotoutumispalvelujen palvelualue

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue vastaa vuonna 2024 kuntakokeilun tavoitteiden toteuttamisesta. Kuntakokeilun asiakkaille taataan työnhaun vahva alku ja sujuva palveluprosessi siten, että palvelut johtavat eteenpäin, työllistymiseen tai palvelutarpeen mukaisiin palveluihin, osaamisen palveluihin tai monialaisiin palveluihin. Tavoitteiden saavuttamista seurataan asiakaskyselyillä ja mitataan suunnitelma-asteen sekä nuorten, vieraskielisten ja pitkäaikaistyöttömien työttömyyden kehityksellä.

Työllisyyspalveluissa työllisyyden kuntakokeilu Keravan kanssa jatkuu 31.12.2024 saakka, jolloin työvoimapalveluiden pysyvä siirto työllisyysalueille toteutetaan. TE2024-uudistuksen valmistelua ohjaa kaupunginjohtajan nimeämä TE2024-valmisteluryhmä ja sen perustamat 11 toimialaryhmää. Tehtävään nimetty TE2024- ja KOTO24 -projektiorganisaatio valmistelee työvoimapalveluiden ja kotoutumisen

palveluiden pysyvää siirtoa toimialaryhmien kanssa siten, että vantaalaisten työvoimapalveluiden asiakkaiden ja henkilöstön siirto voidaan toteuttaa hallitusti loppuvuodesta 2024.

Työttömien työnhakijoiden ja lomautettujen asiakkaiden määrä on kasvanut kuntakokeilussa edelleen vuoden 2024 aikana (tammikuu 2024: 12 961; heinäkuu 2024: 14 494). Kasvua selittää yleinen suhdannetilanne sekä kesän sesonkivaihtelu. Sesonkivaihtelusta huolimatta työttömien ja työnhakijoiden määrä on edeltävään vuoteen verrattuna suurempi (heinäkuu 2023: 12 184). Erityisesti vieraskielisten sekä alle 30-vuotiaiden työnhakijoiden määrä on lisääntynyt yli 20 prosentilla viime vuoden heinäkuuhun verrattuna. Myös pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut edellisvuoden heinäkuuhun verrattuna 14 prosenttia. Alkuvuoden työttömyyden kasvua selittää rakennusalan taantuma. Kuitenkin jo huhtikuun puolella oli nähtävissä rakennusalan tilan kohentumista, ja eritoten lomautettujen määrä kääntyi laskuun. Työttömyyden kasvua on havaittavissa myös muilla aloilla, mikä kertoo yleisen suhdannetilanteen vaikutuksesta työmarkkinoihin.

Suhdannetaantumassa avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt 70 prosenttia edellisvuoden heinäkuuhun verrattuna. Myös työmarkkinatuen kuntaosuuksien odotetaan edelleen kasvavan.

Vantaa, Espoo ja Helsinki ovat perustaneet keväällä 2023 yhteisen PKS- projektitoimiston hankinta- ja työnantajapalveluyhteistyön määrittelemiseksi. Määrittelyn pohjalta PKS-kaupunkien kaupunginhallitukset ovat hyväksyneet hankinta- ja työnantajapalveluyhteistyö -sopimuksen yhteistyön jatkovalmistelua varten.

Kuntalaispalveluissa huhtikuussa työnsä aloittanut asiakaspalvelun kaupunkitasoinen ohjausryhmä on nimennyt projektiryhmän sekä asettanut sille tehtävät. Projektiryhmässä on edustus kaikilta kaupungin toimialoilta, ja sen tavoitteena on yhtenäistää kaupungin asiakaspalvelua. Projektiryhmä työstää syksyn aikana yhteistä asiakaspalvelun mittaristoa.

Kokeiluja robotiikan hyödyntämisestä asiakaspalvelussa jatketaan kevään pilottihankkeen jälkeen. Asiakaspalvelupisteissä on onnistuneesti pilotoitu jonoon.fi-etävuoronumerojärjestelmää. Kokeilu on ensimmäinen osa hanketta, jossa kaupunki toimii kokeilualustana yrityksille.

Monikanavaisen asiakaspalvelun asiakaskontaktien määrä on pysynyt alkuvuoden tasolla. Sähköisten palveluiden käytön neuvonnan osuus palvelutilanteista on kasvanut. Syksyllä käynnistyvää digitukikoulutusta työnhakijoille on valmisteltu yhteistyössä työllisyyspalveluiden ja aikuisopiston kanssa. Koulutusmallia tullaan laajentamaan jatkossa myös muihin kaupungin palveluihin. Hakunilan suuralueella jatketaan digituen neuvonta- ja ohjauspalveluiden pilottia aiempaa pidemmin palveluajoin.

ACE-asiakaspalvelujärjestelmän käyttöönotto myös työllisyys- ja kotopalveluiden henkilökunnalle on toteutuksessa. HSL:n ja Vantaan kaupungin väliset neuvottelut uusista palveluista HSL:n lippujen myyntiin liittyen ovat käynnistyneet. HSL:n lipputilihankkeen aloitusajankohta ei ole vielä varmistunut.

Kansainvälisten asiakkaiden palveluissa varmistetaan yhteistyössä työllisyyspalveluiden kanssa kuntakokeilulain mukaiset palvelut kotoutujille sekä muunkielisille asiakkaille. Erityisesti kiinnitetään huomiota työllistymistä edistävien matalan kynnyksen toimintamallien kehittämiseen Osaamiskeskuksessa. Lisäksi kehitetään työvoiman ulkopuolisten asiakkaiden palvelua kotoutumisen johdantojakson pilottihankkeella sekä alkuvaiheen viranomaispalvelua vahvistamalla. Tulevan kotoutumislain mukaisia monikielisiä alkupalveluita tullaan pilotoimaan loppuvuodesta 2024.

Nykyisen kotoutumislain mukaista kotouttamisohjelman seurantaa toteutetaan kansainvälinen Vantaa -strategiateeman ohjausryhmässä. Ryhmässä on sovittu eri palvelualueiden ja toimialojen vastuurooleista ohjelman tavoitteiden seurannassa. Ohjelman toteutuksesta raportoidaan valtuustolle alkusyksystä 2024.

Tulevan lain mukaisen kotoutumisohjelman valmistelu on aloitettu huhtikuussa 2024 ja valmistelun tueksi on asetettu sekä asiantuntija/kehittämistyöryhmä että kaupunkitasoinen ohjausryhmä. Tavoitteena on parantaa kotoutumisen palveluiden koordinaatiota kaupunkitasoisesti sekä kehittää palveluita tulevan lain mukaiseksi.

Vuoden 2024 aikana osana KOTO24-valmistelua vakinaistetaan osaamiskeskuksen, Neuvova Vantaa -hankkeen sekä kotoutumisen johdantojakson pilottihankkeen toiminta osaksi kansainvälisten asiakkaiden palveluita. Osana vakinaistamista koko Osaamiskeskustoiminta ja Vanhemmat Mukaan -hanke ovat siirtyneet työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueelle alkuvuodesta 2024.

Kuntademokratian palvelualue

Lakiasiat ja päätösvalmistelu -yksikkö on vastannut kuluvan vuoden aikana kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen kokousten lisäksi kolmesta valtuustoseminaarista sekä Vantaa 2025 -toimikunnan kokouksista. Hallintosääntöuudistusta on toteutettu vaiheittain ja keväällä hyväksyttiin kolme pienempää muutosta sekä elokuussa luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksia koskevat määräykset. Loppuvuoden aikana hallintosäännön muutostyö jatkuu. Uusien valtuustosalin av-laitteiden hankintaprosessi on vireillä.

Alkuvuodesta on järjestetty onnistuneesti sekä presidentin vaalin kaksi kierrosta että europarlamenttivaalit. Heti europarlamenttivaalien jälkeen on aloitettu vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien suunnittelu. Alue- ja kuntavaalit järjestetään ensimmäistä kertaa samaan aikaan. Vaalitiimin tilapäisen henkilöstön kulut sisältyvät keskusvaalilautakunnan talousarvioon.

Kaupunkiturvallisuuden osalta valmiussuunnitelman päivittäminen on jatkunut kevään työpajoista saadun aineiston kokoamisella yhtenäiseksi suunnitelmakokonaisuudeksi, joka viimeistellään toimiala- ja palvelualuekohtaisissa tapaamisissa. Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 19.8.2024. Turvallisuuskysely on laadittu ja kysely toteutetaan syys-lokakuun aikana ostopalveluna.

Tiedonhallinnan palveluyksikössä on kuluvana vuonna koottu kokonaiskuvaa tiedonhallinnan tilasta ja kehityskohteista sekä kehitetty uuden yksikön toimintaa. Suunnitelmallinen kehittämis- ja ohjaustyö ei ole ollut kaupunkitasolla resurssipulan vuoksi riittävää.

Kirjaamon ja kaupunginarkiston palvelut ovat toimineet normaalisti. Kirjaamon tiedonohjauksen tehostamisen projekti on nyt loppusuoralla ja joitakin työnkulkuja on automatisoitu. Lomakesuunnittelu tarjoaa pdf-lomakkeiden lisäksi tukea sähköisten lomakkeiden käyttöönottoon asioinnin helpottamiseksi. Arkistossa on meneillään digitointipilotti, jossa hankitaan digitointia ostopalveluna. Yksikkö on tarjonnut kaupunkitasoista koulutusta asianhallinta- ja päätöksentekojärjestelmien käyttöön sekä tiedonhallinnan asiantuntemusta toimialojen eri projekteihin. Asian- ja kokoushallintajärjestelmän uudistaminen on laaja kaupunkitasoinen toimintaa muuttava hanke,

joka on nyt esiselvitysvaiheessa ja jonka toteuttamisessa tiedonhallintayksiköllä on keskeinen rooli.

Viestintä

Kaupungin viestinnässä jatkettiin kevään ja kesän aikana varautumista ja valmisteluja tulevaan työ- ja elinkeinopalveluiden uudistukseen sekä palveluiden siirtymiseen kaupungille vuodenvaihteessa 2025. Kesän aikana käynnistettiin mm. TE-palveluiden uusien verkkosivujen suunnittelu ja rakentaminen sekä sisäinen muutosviestintä sekä TE-palveluiden uusille että nykyisille työntekijöille.

Vantaa 50 -juhlavuoden viestintä ja markkinointi jatkuvat koko vuoden. Juhlavuoden verkkosivuilla on ollut tähän mennessä jo yli 30 000 sivuvierailua. Vantaan verkkosivuston kehittäminen jatkui ja kesällä verkkosivuille avattiin asukkaille, sidosryhmille ja medialle suunnattu Uutishuone-sivusto, jonne nousevat kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja lautakuntien päätöstiedotteet sekä kaupungin uutiset. Myös kaupungin selkokielistä viestintää sekä viestinnän saavutettavuuden kehittämistä jatkettiin. Vantaa palkittiinkin toukokuussa kuntaviestinnän SM-kilpailuissa kaupungin selkokielisen viestinnän kehittämisestä.

Kaupunkimarkkinoinnissa toteutettiin useita kampanjoita eri kohderyhmille kesän aikana. Tavoitteena on ollut luoda Vantaasta positiivista mielikuvaa niin asuinpaikkana kuin matkailukohteena. Kaupunkimarkkinoinnin suurin panostus vuodelle 2024 on Vantastic-kaupunkipodcast, jonka toinen tuotantokausi ajoittui toiselle vuosineljännekselle. Aktiivisen markkinoinnin ansiosta saavutimme laajan valtakunnallisen näkyvyyden. Kuuntelukertoja on kertynyt jo yli 25 000 ja pääsimme Top 46 -sijalle valtakunnallisella tasolla. Podcastin aiheet tukevat strategiaa ja tekevät palveluitamme ja tarjontaamme näkyvämmäksi.

Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen tarkastustyö on toteutunut vuosisuunnitelman mukaisesti. Ilmoittajansuojelulain edellyttämään väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavaan tulleet ilmoitukset on käsitelty määräaikojen puitteissa.

13 KASVATUS JA OPPIMINEN

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2023	TA 2024	TOT 1-8	TOT-%	Ennuste
TOIMINTATULOT	43 793	33 274	24 485	74	34 381
TOIMINTAMENOT	-552 579	-563 427	-374 353	66	-582 430
TOIMINTAKATE	-508 786	-530 154	-349 867	66	-548 050

Palvelualueittain toteuma

1 000 €	TA 2024	TOT 1-8	TOT-%
Kasvatus ja oppiminen yhteensä			
Toimintatulot	**33 274**	**24 485**	**74**
Toimintamenot	**-563 427**	**-374 353**	**66**
Toimintakate	**-530 154**	**-349 867**	**66**
Kasvatus ja oppiminen, bruttoyksiköt yhteensä			
Toimintatulot	32 117	22 790	71
Toimintamenot	-485 822	-323 333	67
Toimintakate	-453 705	-300 543	66
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta			
Toimintamenot	-100	-77	77
Toimintakate	-100	-77	77
Yhteiset palvelut			
Toimintatulot	0	3 371	
Toimintamenot	-5 896	-4 268	72
Toimintakate	-5 896	-897	15
Perusopetus			
Toimintatulot	18 390	10 505	57
Toimintamenot	-245 852	-162 035	66
Toimintakate	-227 463	-151 530	67
Varhaiskasvatus			
Toimintatulot	13 131	8 648	66
Toimintamenot	-218 510	-146 862	67
Toimintakate	-205 379	-138 213	67
Svenskspråkiga servicen			
Toimintatulot	597	266	45
Toimintamenot	-15 464	-10 091	65
Toimintakate	-14 867	-9 825	66
Toisen asteen koulutus			
Toimintatulot	1 157	1 695	147
Toimintamenot	-77 606	-51 019	66
Toimintakate	-76 449	-49 324	65

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

Toimialan sitovien tavoitteiden ennustetaan toteutuvan pääosin. Kaupunkitasoisen kärkihankkeen, Tikkurilan osaamiskampuksen asemakaava hyväksyttiin ja koulukorttelin sekä palvelukorttelin osallistava suunnittelu etenee. Yhteiskehittämistyö koulutusoperaattorin sekä elinvoimaa edistävän palveluekosysteemin parissa jatkuu. Ammattiopisto Varia sai 27.5.2024 luvan järjestää IB Career Related Programmea. Koulutus alkaa vuoden 2024 aikana.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin kasvanut käyttö sekä perusopetuksen lisääntynyt vammaisopetuksen tarve aiheuttaa lisätalousarviotarvetta toimialan menomäärärahoihin. Lisätalousarviota tullaan esittämään myös mm. hinnankorotusten vuoksi palvelujen ostoihin, varhaiskasvatuksen sijaistus- ja avustajakuluihin sekä palvelusetelin kasvaneeseen käyttöön.

Talousarvion toteutuminen 2024

Palvelusetelimenojen arvioidaan kasvavan 1,5 milj. eurolla budjetoitua korkeammaksi palvelusetelin arvon indeksikorotuksen sekä alle 3-vuotiaiden ja tukea tarvitsevien lasten määrän kasvun vuoksi. Kotihoidontuelta on siirtynyt lapsia varhaiskasvatuspalvelujen piiriin. Avustuksiin varattujen määrärahojen säästöllä katetaan muiden tiliryhmien ylityksiä.

Varhaiskasvatuksen henkilöstömenoja kasvattavat palkankorotukset ja henkilöstön määrän kasvu. Työvoiman vuokrauksen kustannukset ovat alemmalla tasolla edelliseen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden. Talousarvio tulee kuitenkin ylittymään merkittävästi, koska oman henkilöstön palkkaamiseen varatulla määrärahalla ei tulla kattamaan työvoiman vuokrauksen kustannuksia kokonaisuudessaan.

VTK Oy ilmoitti alkuvuonna vuoteen 2024 kohdistuvista vuokrankorotuksista, joihin on myönnetty lisätalousarvio (KV 17.6.2024 § 12). Myös Vantti on ilmoittanut kuluvaan vuoteen kohdistuvista hinnankorotuksista, joihin haetaan lisätalousarvio. Lisätalousarviota haetaan myös Seuren hinnankorotuksiin, hankerahoituksiin sekä kesällä varmistuneisiin palkankorotuksiin. Lisäksi POP-opetuksen kasvu ja kuljetuskustannusten nousu aiheuttaa lisätalousarviotarvetta.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Vantaan kaupunki sai Suomen UNICEFin myöntämän Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen vuoden 2024 alussa. Työ jatkuu nykytilan kartoituksella ja Lapsiystävällinen Vantaa -toimintasuunnitelman päivityksellä. Lapsiystävällinen kunta -työ pohjautuu lapsen oikeuksien sopimukseen.

Tikkurilan osaamiskampuksen asemakaava hyväksyttiin ja se sai lainvoimaisuuden kevään aikana. Alueen taidekonsepti valmistui. Alueellisen energiaratkaisun kehittämisen ohella alue arvioitiin vähähiiliseksi. Kaupunkikonsernin oppilaitoskorttelin hankesuunnitelma hyväksyttiin ja korttelin suunnittelutyö käynnistyi. Jatkuvan ja elinikäisen oppimisen toimintakenttään kehitettävän uuden toimintamallin, eli koulutusoperaattorin kehitystyötä jatkettiin suunnitellusti. Yhteiskehittämistyöhön osallistuu monipuolinen joukko koulutuksen tarjoajia. Elinvoimaa edistävän palveluekosysteemin kehitystyötä on jatkettu. Työhön osallistuvat työllisyys- ja kotoutumispalvelut, kuntalaispalvelut, elinvoimapalvelut sekä yrityspalveluita tuottavat kumppaniorganisaatiot. Markkinointityöhön kilpailutettiin kumppani ja hankkeen uusina viestintäkanavina avattiin LinkedIn – sekä BusinessHubVantaa –profiilit.

DigiOnen kehitystyö on edennyt suunnitelman mukaisesti, ja palveluiden valmiusaste on noussut kehitystyön edetessä. Keväällä 2024 toteutetuista palveluiden osakokonaisuuksien pilotoinneista saatiin hyvää palautetta tulevilta käyttäjiltä, ja palautetta on hyödynnetty kehitystyön ja tulevien pilotointien suunnittelussa. Espoon ja Tampereen kaupungit irtaantuivat DigiOne-hankkeesta touko-kesäkuussa. Vantaan, Jyväskylän, Lahden, Oulun ja Turun kaupungit sekä Tiera Oy jatkavat neuvotteluita hankkeen jatkamiseksi. Muun muassa DigiOnen ICT-arkkitehtuuria, hallintamallia ja aikataulua tarkastellaan alkusyksyn aikana. Toimialalla valmistaudutaan edelleen hyväksymistestauksiin, käyttöönoton suunnitteluun sekä prosessien kehittämiseen.

Vantaan **perusopetuksessa** kokeillaan ensimmäistä kertaa perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämistä kaupungin omana toimintana. Pilottikouluina toimivat Kaivokselan, Hämeenkylän ja Kuusikon koulut. Kokeilussa on mukana 114 lasta.

Yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittämishankkeen puitteissa käynnistetty K-0-toiminta (kiusaamiseen puuttuva työ) alkoi vuoden alusta ja toimintaa kehitetään saatujen kokemusten perusteella. Henkilöstöä on ohjattu poissaolojen puuttumiseen.

OKM:n suositusten mukaisten uusien poissaololuokitusten käyttöönotto 1.8.2024 alkaen edistää poissaolojen seuraamista ja taustasyiden selvittämistä. Lisäksi koulut ovat saaneet vahvaa tukea kiusaamisen ehkäisyyn. Pro-koulu toiminnan tavoitteena on rakentaa yhteisöllisyyttä vahvistamalla yhteistä hyvän käyttäytymisen ja välittämisen toimintakulttuuria. Toiminnassa on mukana elokuusta 2024 alkaen 21 koulua. Yhteinen koulu- hanke laajentui varhaiskasvatukseen ja hankkeen myötä on saatu koottua tietopohjaa alueiden ja päiväkotien segregaatiosta. Tilastokeskukselta on tilattu datapaketti, josta saadaan tarkempaa päiväkotikohtaista tietoa segregaatioon vaikuttavista asioista.

Monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksien sekä suomen ja ruotsin kielen osaamisen parantamiseksi on laadittu monikielisten oppijoiden osaamisen kehittämisohjelma, joka on esitelty kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle. Ohjelman tavoitteena on 2024–2027 kehittää toimintaa yhtenäisen koulupolun näkökulmasta oppijan yksilölliset tarpeet huomioiden sekä tunnistaa rakenteet ja toimenpiteet, joilla voidaan parhaiten tukea monikielisten oppijoiden oppimista ja kielitietoisen toimintakulttuurin kehittämistä. Ohjelman toteuttamiseen on haettu ESR+ avustusta noin 1 milj. euroa.

Varhaiskasvatuksessa on edistetty lautakunnan edellyttämän toimenpideohjelman toimia henkilöstömenojen hillitsemiseksi. Toiminnan kasvu ja muutokset haastavat toimenpideohjelman toteutumista. Varhaiskasvatukseen on tuen lakimuutokseen liittyen perustettu 8 erityisopettajan ja 7 avustajan vakanssia. Elokuussa varhaiskasvatuksessa on ollut 270 lasta enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Suurin osa lapsista on alle 3-vuotiaita, joka lisää entisestään henkilöstötarvetta. Vuoden 2024 alkupuolella on avautunut kolme uutta päiväkotia: Kelokuusi, Ruusupuu ja Pesäpuu. Asiakastietojärjestelmä VaSan käyttöönotto etenee uusilla toiminnallisuuksilla. Opetushallituksen kehittämän arviointityökalu Valssin käyttöönotto on alkanut piloteilla ja se on saanut hyvää palautetta henkilöstöltä ja päiväkodin johtajilta.

Ruotsinkielisellä palvelualueella on valmistelussa kaupunginhallituksen 27.11.2023 pyytämä selvitys ruotsinkielisen nuorisotyön sijainnista kaupunkiorganisaatiossa. Tavoitteena on viedä asia kaupunkihallituksen päätettäväksi syksyllä.

Toisen asteen koulutuksen oppimisen tukitoimien kehittäminen etenee. Valtakunnan tason säädösvalmistelua on seurattu aktiivisesti ja siihen on pyritty vaikuttamaan yhteistyössä PKS-seudun toimijoiden kanssa. Vantaan kaupunki on lausunut sekä lukiolakiin että ammatillisen koulutuksen lakiesityksiin liittyen. Toisen asteen

koulutuksen palvelualue on saanut hankeavustusta ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen kehittämiseen 0,2 milj. euroa. Joustavia oppimisen polkuja on edelleen kehitetty – on muun muassa laadittu sopimus väyläopintojen suorittamisesta (sairaanhoitaja ja tradenomi) ammattikorkeakoulu Metropolian kanssa. Variassa on valmistauduttu TE2024-uudistukseen yhteistyössä työllisyyspalvelujen kanssa. Toisen asteen koulutuksessa ilmeneviä segregaatiotekijöitä on pyritty tunnistamaan ja niiden pohjalta on suunniteltu yhtenäistä tietopohjaa sekä valmisteltu NEET-nuoriin liittyvää selvitystä yhteistyössä nuoriso- ja työllisyyspalveluiden kanssa. Kansainvälinen koulutus laajenee Vantaalla - Ammattiopisto Varia sai 27.5.2024 luvan kansainväliseltä IBO-organisaatiolta järjestää IB Career Related Programmea. Koulutus alkaa vuoden 2024 aikana.

16 KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2023	TA 2024	TOT 1-8	TOT-%	Ennuste
TOIMINTATULOT	12 077	11 120	9 108	82	13 000
TOIMINTAMENOT	-80 161	-86 183	-57 333	67	-87 235
TOIMINTAKATE	-68 085	-75 063	-48 225	64	-74 235

Palvelualueittain toteuma

1 000 €	TA 2024	TOT 1-8	TOT-%
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi yhteensä			
Toimintatulot	**11 120**	**9 108**	**82**
Toimintamenot	**-86 183**	**-57 333**	**67**
Toimintakate	**-75 063**	**-48 225**	**64**
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi, bruttoyksiköt yhteensä			
Toimintatulot	9 752	8 371	86
Toimintamenot	-80 247	-53 566	67
Toimintakate	-70 496	-45 195	64
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi lautakunta			
Toimintamenot	-110	-79	72
Toimintakate	-110	-79	72
Yhteiset palvelut			
Toimintatulot	45	72	162
Toimintamenot	-3 737	-2 980	80
Toimintakate	-3 693	-2 908	79
Kulttuuri- ja kirjastopalvelut			
Toimintatulot	472	757	160
Toimintamenot	-21 572	-14 418	67
Toimintakate	-21 100	-13 660	65
Liikunta			
Toimintatulot	5 563	3 295	59
Toimintamenot	-31 284	-20 715	66
Toimintakate	-25 721	-17 420	68
Nuoriso- ja yhteisöpalvelut			
Toimintatulot	1 514	2 164	143
Toimintamenot	-15 468	-10 477	68
Toimintakate	-13 954	-8 313	60

1 000 €	TA 2024	TOT 1-8	TOT-%
Elinikäinen oppiminen			
Toimintatulot	2 158	2 083	97
Toimintamenot	-8 076	-4 897	61
Toimintakate	-5 918	-2 814	48
Musiikkiopisto			
Toimintatulot	1 047	569	54
Toimintamenot	-4 726	-3 004	64
Toimintakate	-3 679	-2 435	66
Kuvataidekoulu			
Toimintatulot	322	167	52
Toimintamenot	-1 210	-762	63
Toimintakate	-888	-595	67

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

Toimialan talousarvio toteutui alkuvuonna suunnitellusti. Ennusteessa poikkeamaa talousarvioon aiheuttavat hanketoiminnan muutokset sekä Kuusijärven hallinnointivastuun muutokset, joiden johdosta yhteensä 1 milj. euroa tuloja ja 0,3 milj. euroa menoja siirtyy kaupunkiympäristön toimialalta kaupunkikulttuurin toimialalle. Lisäksi ennusteessa tuloja kasvattaa aikuisopiston budjetoitua paremmat kurssituotot ja pienentää vaje liikunnan maksutuotoissa. Irtaimen investointien ennustetaan toteutuvan budjetin mukaisena. Toimialan sitovat tavoitteet toteutuvat ennusteen mukaan pääosin suunnitellusti.

Talousarvion toteutuminen 2024

Talousarviota on korotettu kesäkuussa VTK-vuokrien nousun vuoksi. Tarkasteluajanjaksolla toimialan talousarvio on toteutunut muutetun talousarvion mukaisesti. Tuloissa toteumaa kasvattaa tässä vaiheessa etenkin hanketulojen painottuminen alkuvuoteen.

Loppuvuoden ennusteessa poikkeamaa talousarvioon tulee aiheuttamaan hanketoiminnan muutokset sekä edelleen hieman korkeampina toteutuvat vuokrat. Ennusteessa hanketoiminnan vaikutus toimintatuloihin ja menoihin on tällä hetkellä 0,7 milj. euroa. Lisäksi ennusteessa tuloja kasvattaa aikuisopiston budjetoitua paremmat kurssituotot ja puolestaan pienentää hieman pienempänä toteutuvat maksutuotot liikunnassa.

Merkittävä toimialan ennusteessa huomioitu muutos on Kuusijärven palveluiden hallinnoinnin siirtyminen kaupunkiympäristön toimialalta kaupunkikulttuurin ja

hyvinvoinnin toimialalle. Tuloihin muutos vaikuttaa arvion mukaan noin 1 milj. euroa ja menoihin 0,3 milj. euroa, mikä on otettu huomioon vuoden lopun ennusteessa.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Maaliskuussa **lautakunta** teki vierailun Kööpenhaminaan ja toukokuussa lautakunta piti kehysinfoseminaarin lautakunnan kokouksen yhteydessä. Lautakunta kokoontui kevään aikana yhteensä 6 kertaa. Lautakunnan talousarvioseminaari pidettiin elokuun lopussa.

Osallistuvan budjetoinnin äänestys toteutettiin 1.4.-28.4.2024. Äänestykseen osallistui yhteensä 6 686 vantaalaista. Koko kaupungin äänestysprosentti oli 3,2 prosenttia äänestysikäisistä asukkaista (kaikki 13 vuotta täyttäneet). Yhteensä 66 ehdotusta meni läpi äänestyksessä ja näiden hankkeiden yhteiskehittämisvaihe alkoi toukokuussa. Toteutusvaihe on käynnistynyt kesällä ja jatkuu vaiheittain vuoden 2025 loppuun asti. Mallin arviointi alkaa syksyllä 2024.

Tapahtumakalenterin kävijämäärä kasvaa suunnitellusti. Alkuvuonna 2024 (tammi-elokuu) käyttäjiä oli noin 48 000 enemmän kuin vuonna 2023 samalla ajanjaksolla. Sitovaksi tavoitteeksi on asetettu tänä vuonna 250 000 käyttäjää, jonka ennustetaan ylittyvän. Sitovien tavoitteiden sanamuoto “kävijämäärä kalenterin etusivulla” on harhaanjohtava. Laskemme kävijämäärää koko kalenterissa, emme vain etusivulla.

Kuusijärven luonto- ja virkistysalueen uimaranta ja kaikki palvelut suljetaan marraskuuksi rakennus-, korjaus- ja kunnossapitotöiden vuoksi. Palveluiden ollessa kiinni nykyisissä saunoissa ja pesutiloissa tehdään kunnossapitotöitä. Tavoitteena on varmistaa lämpimän käyttöveden riittävyys saunapalveluissa. Kuusijärvellä juhlittiin elo-syyskuussa Vantaan 50-vuotisjuhlavuotta kahdessa eri tapahtumassa, Kuusijärven Metsähotellissa ja luontokonsertissa. Keväällä ja kesällä on valmisteltu syksyllä alkavia mittavia remontteja ja pyritty viestimään aktiivisesti ja hyvissä ajoin tulevista työmaista johtuvista poikkeuksista alueella.

Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo -hankkeessa käynnistyi vuoden ensimmäisellä puoliskolla ohjausryhmätyöskentely ja hankkeessa on valmisteltu vuoden toisella puoliskolla käynnistyviä tarveselvitys- ja palvelumuotoiluprojekteja.

Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman piirissä toteutettavan Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma on kokonaisuutena toteutunut melko hyvin vuoden 2024 ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Ohjelman toimenpiteistä arviolta 19 toteutui täysin (n. 70 %) ja 7 toteutui osittain (26 %) ja yksi ei ainakaan vielä tähän mennessä ole toteutunut (Vantaan ratikka).

Hyvinvointia rakentava Vantaa -strategiateema on toteutunut suunnitelmien mukaan. Toimialat ovat toteuttaneet hyvinvointisuunnitelman 2023–2025 konkreettisia tekoja suunnitelman mukaisesti. Tammikuussa ilmestyi hyvinvointikatsaus 2023, jonka avulla valtuutetut, kuntalaiset ja Vantaan työntekijät saivat ajankohtaista tietoa vantaalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä. Ehkäisevän päihdetyön osalta on jatkettu neuvotteluja yhteistyössä Kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa työnjaosta ja yhdyspinnoista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa. Vammaispoliittinen ohjelma oli käsittelyssä kaupunginhallituksen 12.2. kokouksessa ja palautui valmisteluun. Ohjelmaa on valmisteltu kevään mittaan ja se viimeistellään syksyn aikana.

Vantaa 50-juhlavuosi toteutuu suunnitelmien mukaan. Kaupunginmuseon ja taidemuseo Artsin juhlavuoden näyttelyt ovat houkutelleet hyvin kävijöitä. Håkansbölen päärakennuksen peruskorjaukseen liittyvä suunnittelu etenee aikataulussa. Kartanoalueen palveluja kehitetään toimintasuunnitelman mukaisesti.

Kirjaston asiakaskäyntien ja kokoelmalainausten määrä on lisääntynyt viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Sähköisten palveluiden tarjonnan osalta sekä uusi Helmet-sivusto että uusi kuntien e-kirjasto on saatu asiakaskäyttöön. Kirjaston lukemisen edistämistä koskevat hankkeet ovat edenneet suunnitelmien mukaan.

Vantaan kulttuurilapset -toiminta on toteutunut suunnitellusti. Mukaan toimintaan on rekisteröity tähän mennessä 1 440 lasta. Vuonna 2023 syntyneistä lapsista mukana toiminnassa on noin 44 prosenttia ikäluokasta ja vuonna 2024 syntyneistäkin jo noin 20 prosenttia. Myös äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia puhuvia on tavoitettu kohtuullisen hyvin. Heitä on noin 30 prosenttia osallistujista. Lastenkulttuurikeskus Toteemin peruskorjaus Myyrmäessä valmistui huhtikuussa ja toiminta uusituissa tiloissa käynnistettiin toukokuussa. Tempo-orkesteritoimintaa toteutetaan syyskauden alusta seitsemässä koulussa.

Vantaan ensimmäisen **liikkumisohjelman** toimeenpano on alkanut. Liikkuva Vantaa -ohjelmalla halutaan ratkoa liikkumattomuuden haasteita ja tukea vantaalaisten fyysistä aktiivisuutta.

Martinlaakson uimahalli oli kiinni peruskorjauksen vuoksi alkuvuoden ajan ja se avattiin 15.7.2024. Hakunilan uimahallin kuntosali oli suljettuna alkuvuoden vesivahingon vuoksi ja se avattiin 10.6.2024.

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueella on alkuvuodesta edistetty aktiivisesti uusia palveluavauksia kuten katutyötä, uusia järjestövetoisia nuorisotiloja, NEET –nuoriin liittyvää toimenpideohjelmaa sekä asumisneuvontaa. Lisäksi huomiota on vaatinut monet akuutit yhteiskunnalliset kysymykset kuten kasvanut nuorisorikollisuus ja nuorten lisääntynyt pahoinvointi. Järjestöjen kanssa yhteistyössä toteutettavia hankkeita kuten GettoGymiä ja laajempaa turvallisuuteen liittyvää toimenpideohjelmaa on edistetty suunnitellusti. Palvelualueen tulevaisuuden visio ja siihen liittyvä uusien alueellisten toimintamallien kehittäminen on myös edennyt ja ensimmäinen versio siitä valmistuu tämän vuoden aikana.

Operatiivisessa toiminnassa palvelualuetta haastaa kaupunginosien turvallisuuteen liittyvät kysymykset. Nuorten ja aikuisten häiriökäyttäytyminen, joka ilmenee erityisesti tietyissä kaupunginosissa, haastaa koko palvelualuetta ja sen toimintoja. Asukkaiden levottomuus ja lisääntynyt tuen tarve näkyy niin nuorisotiloilla kuin asukastiloillakin. Henkilöstötilanne on tällä hetkellä suhteellisen hyvä, joten palvelualueen kyky vastata toimintaympäristön haasteisiin omien palveluiden osalta on resurssoinnin mukainen. Erityisesti kaduilla vallitseva levottomuus alkaa paikon olemaan jo sen verran haastava, että lisää tukea muilta organisaatioilta kuten poliisilta ja hyvinvointialueelta tullaan tarvitsemaan.

Operatiivisen toiminnan toimintaluvut ovat pysyneet suurin piirtein normaalilla tasolla. Myyrmäen alueella on laskua nuorisotilojen nuorimmissa kävijöissä, joka on liitetty Myyrmäen keskustan turvallisuustilanteeseen. Nuorten aikuisten palveluissa asiakasmäärät ovat hyvällä tasolla. Nuorten aikuisten huonokuntoisuus on aktiivisesti puheissa ja etsivän nuorisotyön luvut selkeästi kasvussa viime vuoteen nähden. Asukastilatoiminnassa asukkaiden mielenterveyteen ja päihteidenkäyttöön liittyvät kysymykset ovat säännöllisesti läsnä arjessa. Asukastiloilta tehdään eniten Tutka-ilmoituksia koko palvelualueelta.

Aikuisopistossa kansalaisopiston opintopistekurssien valikoimaa laajennetaan, kurssitoimintaa kehitetään kuntalaisten toiveiden suuntaan ja sitä pyritään vastaamaan lisääntyneeseen kysyntään talousarvion puitteissa. Maahanmuuttajakoulutusta ja aikuisten perusopetusta laajennetaan ja kehitetään edelleen vastaamaan entistä paremmin kuntalaisten tarpeisiin. Laajentamista mahdollistetaan mm. toukokuun alusta käyttöön otetun Kultarikontien opetuspisteen lisätiloilla.

Musiikkiopiston opetustarjonta laajenee kattamaan myös yleisen oppimäärän mukaista opetusta elokuusta 2024. Pedagogisen strategian kehitystyötä jatketaan syksyllä hallinnon, uuden koulutussuunnittelijan ja opettajakunnan kanssa yhteistyössä. Pedagogista kehittämistä vahvistetaan erilaisin kokeiluin ja koulutuksin. Johtamista tuetaan ja kehitetään erilaisilla valmennuksilla ja koulutuksilla.

Kuvataidekoulu laittaa joka syksy tarjolle uusia opetusryhmiä. Kaikissa opetuspisteissä järjestetään lyhytkursseja myös viikonloppuisin. Oppilashakuaikana on ollut nähtävissä, että oppilaaksi hakevien määrä ikäluokassa 9–11 vuotta on aikaisempia vuosia vähäisempää. Hakijoiden painopiste on ikäluokassa 6–8 vuotta. Uusia oppilaspaikan hakijoita oli 160. Harrastuspolkujen mahdollistaminen esim. Harrastusten Vantaasta taiteen perusopetukseen nähdään tärkeänä kehittämiskohteena.

Alkaneella kaudella **Harrastusten Vantaan** toiminnan saavutettavuutta kehitetään, ja yhtenä toimenpiteenä harrastusmahdollisuuksia tarjotaan myös paja- ja poliluokille koko lukuvuoden mittaisena. Lisäksi toimintaa pilotoidaan pienimuotoisesti osassa etappiluokkia. Yhteistyötä Kason kanssa tiivistetään erityisesti Opetushallituksen kerhotoiminnan rahoituksen tiimoilta, ja harrastuksia toteutetaan myös kaupungin Osallistuvan budjetoinnin kautta. Harrastusten viestintää ja ilmoittautumisaikaa on saatu alkaneella kaudella yhdenmukaistettua ja yhdenaikaistettua, ja ryhmiä käynnistyy syyskaudella noin 300.

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2023	TA 2024	TOT 1-8	TOT-%	Ennuste
TOIMINTATULOT	265 612	288 338	169 915	59	273 790
TOIMINTAMENOT	-252 030	-261 159	-166 472	64	-258 307
TOIMINTAKATE	13 583	27 179	3 442	13	15 482

Palvelualueittain toteuma

1 000 €	TA 2024	TOT 1-8	TOT-%
Kaupunkiympäristö yhteensä			
Toimintatulot	**288 338**	**169 915**	**59**
Toimintamenot	**-261 159**	**-166 472**	**64**
Toimintakate	**27 179**	**3 442**	**13**
Kaupunkiympäristölautakunta yhteensä			
Toimintatulot	**2 776**	**2 514**	**91**
Toimintamenot	**-16 356**	**-10 283**	**63**
Toimintakate	**-13 580**	**-7 770**	**57**
Kaupunkiympäristölautakunta			
Toimintamenot	-167	-111	66
Toimintakate	-167	-111	66
Yhteiset palvelut			
Toimintatulot	0	8	
Toimintamenot	-2 725	-1 521	56
Toimintakate	-2 725	-1 513	56
Kaupunkirakenne ja ympäristö			
Toimintatulot	2 776	2 506	90
Toimintamenot	-13 464	-8 652	64
Toimintakate	-10 688	-6 146	58
Kaupunkitilalautakunta yhteensä			
Toimintatulot	**285 562**	**167 401**	**59**
Toimintamenot	**-244 803**	**-156 189**	**64**
Toimintakate	**40 759**	**11 212**	**28**
Kaupunkitilalautakunta, bruttoyksiköt yhteensä			
Toimintatulot	66 084	25 020	38
Toimintamenot	-137 382	-88 080	64
Toimintakate	-71 298	-63 060	88
Kaupunkitilalautakunta			
Toimintamenot	-80	-45	57
Toimintakate	-80	-45	57

1 000 €	TA 2024	TOT 1-8	TOT-%
Kadut ja puistot			
Toimintatulot	25 734	7 638	30
Toimintamenot	-44 284	-29 970	68
Toimintakate	-18 550	-22 331	120
Joukkoliikenne			
Toimintatulot	11 954	8 199	69
Toimintamenot	-62 500	-39 119	63
Toimintakate	-50 546	-30 921	61
Kiinteistöt ja tilat			
Toimintatulot	28 396	9 183	32
Toimintamenot	-30 518	-18 945	62
Toimintakate	-2 122	-9 762	460
Kaupunkitilalautakunta, nettoyksiköt yhteensä			
Toimintatulot	219 478	142 381	65
Toimintamenot	-107 421	-68 109	63
Toimintakate	112 057	74 272	66
Kiinteistöt ja tilat netto			
Toimintatulot	213 931	137 774	64
Toimintamenot	-102 323	-64 149	63
Toimintakate	111 608	73 626	66
Varikko			
Toimintatulot	5 547	4 607	83
Toimintamenot	-5 098	-3 961	78
Toimintakate	449	646	144

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

Asuntorakentamisen matalasuhdanne on jatkunut vuoden 2024 edetessä, mikä on vähentänyt toimialan tuloja, hidastanut kaavahankkeiden etenemistä ja tonttien kysyntää. Kaupungin kärkihankkeista Vantaan ratikan rakentamisallianssin kumppanit on valittu. Valtion ja kuntien välisten MAL-neuvotteluiden allekirjoittamista odotetaan edelleen. Tikkurilan osaamiskampushankkeessa käynnistettiin elokuussa liikepaikanluovutuskilpailu ja valmistaudutaan alueen infran rakentamisen aloittamiseen syksyllä 2024. Elmon uimahallin rakentaminen alkoi kesällä.

Kaupunkiympäristön toimialan Tikkurilassa toimistotiloissa työskentelevä henkilöstö muuttaa uusiin toimitiloihin Lauri Korpisen katu 9:ään vuoden 2024 lopussa. Noin 435 työntekijää koskevan muuton valmistelu on jatkunut aktiivisena.

Toimialan käyttötalouden toimintatuottojen ennustetaan alittavan talousarvion yhteensä 14,5 milj. euroa ja toimintakulujen ylittävän talousarvion yhteensä 2,9 milj. euroa. Investointimenojen arvioidaan alittavan talousarvion 43,2 milj. euroa, josta toimitilainvestointien osuus on 26,0 milj. euroa, julkisen käyttöomaisuuden 6,1 milj.

euroa ja kiinteän omaisuuden 11,0 milj. euroa. Toimialan sitovien tavoitteiden ennustetaan toteutuvan pääosin.

Talousarvion toteutuminen 2024

Asuntomarkkinoiden heikko kysyntätilanne on vaikuttanut vahvasti kaupungin asuntotonttien myyntiin. Maanmyyntivoittoja on saatu vain 2,5 milj. euroa koko vuoden ennusteen ollessa 10 milj. euroa.

Maanläjitysmaksutulot ovat romahtaneet erityisesti asuntorakentamisen hiipumisen myötä. Pitkä ja runsasluminen talvi lisäsi kaluston polttoaine-, huolto- ja korjauskustannuksia ja raaka-aineiden hintojen nousu sekä urakoitsijoiden indeksikorotukset lisäsivät kunnossapidon kustannuksia. Kunnossapidon toteumissa näkyy myös HSY:n yleisten alueiden hulevesiviemäröintiä koskeva laskutus, noin 1,9 milj. euroa, joka on aikaisempina vuosina tullut maksuun vasta lokakuussa. Varikko ylittää tuottonsa ja kulunsa 0,4 milj. euroa pysyen sitovuustasossaan toimintakatteessa.

Joukkoliikenteen toimintakulut koostuvat HSL:lle maksettavasta kuntaosuudesta sekä koululais- ja varhaiskasvatusryhmien matkakuluista. Joukkoliikenteen ennustetaan alittavan talousarvion 3,7 milj. eurolla.

Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueen muutettuun talousarvioon ennustetaan 0,2 milj. euron ylitystä projektitukiin ja -kuluihin. Vuokra-avustukset ylittyvät 0,1 milj. euroa ja väistötiloista johtuvat kulut 0,2 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.6. kokouksessaan 3,2 milj. euron vähennyksen kaupunkiympäristölautakunnan kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueen rakennusvalvonnan maksutuottoihin. Kaupunkitilalautakunnan bruttoyksiköihin hyväksyttiin 4,5 milj. euron vähennys kiinteistöt ja tilat -palvelualueen maanmyyntivoittoihin ja 1,4 milj. euron vähennyksen kadut ja puistot -palvelualueen maanläjitystuloihin sekä 1,9 milj. euron korotus kiinteistöt ja tilat -palvelualueen toimitilajohtamisen palveluihin ja 2 milj. euroa kadut ja puistot -palvelualueen kunnossapitoon. Kiinteistöt ja tilat -palvelualueen nettoyksiköiden vuokratuottoihin hyväksyttiin 7,8 milj. euron ja vuokrakuluihin 7,6 milj. euron korotus sekä lämmityskustannuksiin 1,4 milj. euron korotus. Irtaimen omaisuuden määrärahaa korotettiin 0,95 milj. euroa johtuen toimialan muuton kalustamistarpeista ja toimittajien viivästyneistä laitetoimituksista.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Vantaan ratikan allianssikumppaneiden kilpailutus on saatu päätökseen. Kumppaneiden valinta tuodaan kaupunkitilalautakunnan päätettäväksi syyskuussa 2024. Allianssien kehitysvaihe käynnistetään, kun valtion rahoitus hankkeelle on varmistunut ja toteutusvaiheen sopimukset on allekirjoitettu.

Ratikalle tilaa katuverkolta osoittava kaavoitus on jo pitkällä. Rakentamisen mahdollistavista 21 asemakaavasta lainvoimaisia on jo 16 kpl eli 76 prosenttia.

Tikkurilan osaamiskampus-hankkeessa kaupungin palveluiden korttelin liikepaikanluovutuskilpailun ohjelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa ja kilpailutus on käynnistynyt elokuussa 2024. VTK:n koulukampuskorttelin suunnittelu on käynnissä ja kilpailutus käynnistynee lokakuussa. Kunnallistekniikkaurakka on kilpailutettu kesällä 2024 ja työt alkavat syksyllä 2024.

Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon kaavahankkeen selvitystyöt ovat käynnissä, ja toimitilahankkeen tarveselvitys ja hankesuunnittelu kilpailutettiin keväällä 2024. Kilpailutuksen voitti ALA Arkkitehdit Oy. Tarveselvitys valmistuu tammikuussa 2025 ja hankesuunnittelu vuoden 2025 syksyllä. Kaupunkikulttuuritalon ensimmäisen vaiheen lopputuloksena on tarkoitus toteuttaa harrastustoiminnan tilat ja pysäköintilaitos. Tämän opistotaloksi kutsutun palvelutilan rakennuttamisesta ja omistuksesta vastaa VTK Oy.

Kuusijärvellä on valmistunut uusien savusaunojen, pesutilarakennuksen sekä infokatos- ja wc-rakennusten urakoitsijan kilpailutus ja rakentaminen alueella alkaa syyskuussa.

Isoista kaupunkikehityshankkeista Tikkurilan väritehtaan kaavarunko hyväksyttiin nähtäville 13.8. ja Kivistön tapahtuma-areenan asemakaava tuli voimaan 5.6.2024. Katrinebergin alueen kansainväliseen ideakilpailuun saatiin 37 kilpailuehdotusta, joiden arviointi on alkanut. Ehdotukset ovat kommentoitavissa netissä 1.9. asti.

Vantaalle MAL-sopimuksessa asetettuihin asuntotuotantotavoitteisiin ei rakentamisen matalasuhdanteen vuoksi tänä vuonna päästäne. Elokuun loppuun mennessä uusia asuntoja Vantaalle on tänä vuonna valmistunut 837 kpl, joista pientaloasuntoja 115 kpl. Valtion pitkän korkotuen vuokra-asuntoja on valmistunut 102 kpl.

Tonttien kysyntä on jatkunut heikkona. Omakotitontteja on tänä vuonna elokuun loppuun mennessä myyty vain kaksi kappaletta ja kerrostalotontteja yksi kappale. Yritystontteja on alkuvuoden aikana myyty kaksi kappaletta.

Myyntiin vapautetuista asunnoista on myyty vuoden 2024 aikana yhteensä kahdeksan. Sipoon Mölandetin saaren kiinteistöt on laitettu myyntiin kesällä 2024. Sote- ja Pela-kiinteistöjen myynti ei toteudu vuoden 2024 aikana, koska hyvinvointialueen kanssa ei voida allekirjoittaa myynnin edellytyksenä olevia pitkiä vuokrasopimuksia ennen kesää 2025.

Vuoden 2024 sitovana tavoitteena oleva eriytymiskehityksen ehkäisyn tiekarttatyö etenee suunnitellusti ja valmistuu vuoden loppuun mennessä.

Vuoden 2023 kasvihuonekaasujen päästölaskenta valmistui kesäkuussa. Vantaan kasvihuonekaasupäästöt lähtivät laskuun parin vuoden nousun jälkeen. Vähähiilisen asemakaavoituksen uuden Planect-työkalun testivaihe on valmistunut ja työkalua ollaan ottamassa käyttöön. Vuoden 2023 Ympäristövastuuraportti sekä Vihreä ja virtaava Vantaa – viherrakenteen kehityskuva (VIVA) hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 13.8.

Luontopositiivisuustavoitteen eteenpäinviemisen organisointi on edennyt ja työn ohjausryhmäksi nimetään hiilijory, jota laajennetaan. Vantaan luontojalanjälki selvitettiin. Siinä arvioitiin kaupungin toiminnan vaikutuksia maankäyttöön paitsi Suomessa myös maailmalla. Osana Vantaan 50-vuotisjuhlavuotta ja niittyjen teemavuotta Vehkalanmäelle avattiin uusi luontopolku. Vantaan juhlavuoden kunniaksi avattiin myös kaupungin ilmastotyöstä kertova näyttely, joka kiertää koko vuoden Vantaa-infoissa, kirjastoissa ja kouluissa. Kiertotalouden osalla CIRCUiT –hanke päättyi, mutta uusia hankkeita käynnistellään. Kesällä alkoi hanke, jossa tutkitaan Myyrmäkitalon vähähiilisen korjauksen ja purun elinkaarta. Ympäristöministeriön rahoittaman hankkeen tulokset palvelevat myös Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon suunnittelua.

Katujen ja puistojen palvelualueella on käynnissä useita laajoja Matti-kehitystöitä. Katujen ja viheralueiden kunnossapidossa ja omaisuudenhallinnassa määritellään yhteistä tiedonhallintamallia. Erillisistä suunnittelu-, rakentamis- ja investointihankkeista palvelualueella siirrytään infrahankekokonaisuuksiin, jotta kaikki hankkeisiin liittyvä tieto olisi helposti hallittavissa hankkeen koko elinkaaren ajan. Tämä työ etenee alkusyksystä pilotointivaiheeseen. Liikenteenohjauksen prosessia ja liikenneverkon ominaisuustietojen ylläpitoa kehitetään paikkatietopohjaisesti.

HSL:n matkustajamäärät ovat noin 9 prosenttia vuotta 2019 pienempiä. Kahden vyöhykkeen lippuhinnat ovat laskeneet vuodesta 2023. Lakot ovat vaikuttaneet joukkoliikenteeseen yksittäisinä päivinä. Pääradalla tehdään vaihteistomuutoksia huhti-marraskuun aikana, jonka myötä junat kulkevat harvennetulla vuorovälillä. Helsingin päärautatieaseman metroasema remontoitiin kesä-elokuussa ja se vaikutti metromatkustukseen. Vantaan juhlavuotta juhlistetaan kaikille ilmaisilla Vantaan kaupunkipyörien käyttöoikeuksilla.

Kaupunkiympäristön toimialan Tikkurilassa toimistotiloissa työskentelevä henkilöstö valmistautuu muuttamaan vuoden 2024 lopussa uuteen toimitilaan Tikkurilan Jokiniemeen Lauri Korpisen katu 9:ään. Muutto koskee noin 435 työntekijää, jotka nyt työskentelevät kuudessa eri toimipisteessä Tikkurilan keskustassa.

RAHASTOT

Kiinteistörahasto

Vantaan kaupungin kiinteistörahaston tarkoituksena on edistää pitkäaikaisen lainarahoituksen muodossa kiinteistöjen ja muun kiinteän omaisuuden rakentamista, hankintaa ja kehittämistä, vuokra-asuntotuotantoa, infrastruktuurin rakentamista ja elinkeinopolitiikalle kriittisten hankkeiden tukemista.

Rahaston pääoma oli vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan 106 908 407,58 euroa. Lainasaamisten määrä oli 63 592 170,34 euroa. Arvio vuoden 2024 aikana rahastoon palautuvista lyhennyksistä on 3 960 755,64 euroa ja koroista 2 913 368,46 euroa. Rahaston käytettävissä oleva määrä vuodelle 2024 on 43 316 237,24 euroa.

Loppuvuonna 2023 rahastosta on myönnetty kaksi uutta lainaa, joista ensimmäinen määrältään 2 010 000 euroa nostettiin tammikuussa ja toinen määrältään 1 999 500 euroa nostetaan syyskuussa 2024.

Vahinkorahasto

Rahaston tarkoituksena on kattaa kaupungin omistamaa tai kaupungin vastuulla olevaa kokonaan tai osittain vakuuttamatonta omaisuutta kohdanneet vahingot sekä muut vahingot, joista kaupunki on voimassa olevan lainsäädännön, kaupunginhallituksen tai – valtuuston päätöksen tai sopimuksen perusteella vastuussa.

Toisen vuosineljänneksen aikana rahastosta on maksettu noin 565 000 euroa, josta noin 43 000 euroa on toiminnasta aiheutuneita vahinkoja, noin 8 000 euroa vastuuvahinkoja ja noin 514 000 euroa vakuutusmaksuja.

INVESTOINNIT

1 000 €	TA 2024	TOT 1-8	TOT-%	Ennuste
INVESTOINTITULOT	**6 000**	**2 581**	**43,0**	**7 028**
Rakentaminen	**-103 000**	**-39 485**	**38,3**	**-77 015**
Uudisrakentaminen	-53 110	-16 508	31,1	-33 730
Korjausrakentaminen	-48 570	-22 621	46,6	-41 965
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	-1 320	-357	27,0	-1 320
Aineeton omaisuus	**-7 000**	**-6 265**	**89,5**	**-7 053**
Julkinen käyttöomaisuus	**-54 000**	**-20 754**	**38,4**	**-47 870**
Liikennealueet	-32 430	-13 371	41,2	-27 475
Urheilualueet	-1 250	-329	26,3	-2 100
Virkistysalueet	-640	-155	24,1	-335
Ympäristörakentaminen	-9 080	-2 932	32,3	-6 910
Yhteishankkeet	-1 600	-1 080	67,5	-2 050
Vantaan ratikka	-9 000	-2 888	32,1	-9 000
Irtain omaisuus	**-8 020**	**-3 023**	**37,7**	**-6 985**
Kiinteä omaisuus	**-24 000**	**-9 868**	**41,1**	**-13 000**
Osakkeet ja osuudet	**-3 300**	**-285**	**8,6**	**-3 300**
INVESTOINTIMENOT	**-199 320**	**-79 680**	**40,0**	**-155 223**
INVESTOINNIT NETTO	**-193 320**	**-77 100**	**39,9**	**-148 195**

Rakentaminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.11.2023 vuoden 2024 talousarviokäsittelyssään toimitilainvestointeihin 103,0 milj. euron määrärahan, josta tämän hetken ennusteen mukaan jää käyttämättä noin 26 milj. euroa.

Uudisrakentaminen

Uudisrakennusten 2024 investointikustannusten ennustetaan alittavan määrärahat noin 19 milj. euroa. Alitus selittyy pääosin usean hankealoituksen siirtymisestä myöhempään tai osin myös edullisista urakkahinnoista. Suurimmat poikkeamat talousarvioon nähden muodostuvat Elmon uimahallin, Karhunkierroksen päiväkodin ja Lentolan päiväkodin sekä Kuusijärven rakennusten aikatauluviiveistä. Lisäksi määrärahoja säästyy mm. Kanniston koulun laajennuksesta, Mårtensdals kampuksesta sekä Latupuiston päiväkodista (tavoitehintaa edullisempi toteutus).

Hankkeiden aikataulupoikkeamat syntyvät hankevalmistelu- ja suunnitteluvaiheen sekä urakkakilpailutusten pitkittyessä johtuen mm. asemakaavoituksen

etenemisestä viiveellä sekä suunnitteluratkaisujen sovittamisesta tavoitehintoihin ja taloussuunnitelman määrärahavarauksiin.

Toisella osavuosijaksolla valmistui vuokrahankkeena Sotungin lukion paviljonkitilat.

Rakennusvaiheessa olivat Kanniston koulu II-vaihe, Mårtensdals bildningsrum -päiväkoti ja Vaskivuoren lukion laajennus. Elmon uimahallin rakentaminen aloitettiin maalämpökaivojen porauksilla. Kytöpuiston koulun laajennuksen rakentaminen oli alkamassa. Urakkakilpailutusvaiheessa olivat Lentolan, Matarin ja Leppäkorven päiväkodit sekä Kuusijärven rakennukset.

Suunnitteluvaiheessa olivat Karhunkierroksen päiväkoti, Puutarhatien päiväkoti, ja Tikkurilan alueen koulun laajennus (Viertolan koulu).

Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa olivat Myyrmäen opistotalo ja kaupunkikulttuuritalo, Tikkurilan toimitilahanke, Aviapoliksen yhtenäiskoulu ja liikuntahalli sekä päiväkoti (Muuran hanke), Ojahaan yhtenäiskoulu ja liikuntahalli, Nikinmäen koulupaviljonki, Kaskelan II päiväkoti ja Itä-Vantaan ruotsinkielinen päiväkoti, Metsolanmäen päiväkodin laajennus, Suitsikujan korvaava päiväkoti, Myyrmäen uimahallin laajennus sekä Aviapoliksen asukastilat, Aviapoliksen uusi nuorisotila ja Asukastupa Leinelä. Kaskelan I päiväkoti toteutetaan kahtena hankkeena; Talkootien päiväkotina ja Satulakujan päiväkotipaviljonkina.

Kivistön II ja III päiväkodit ja Viherpuiston päiväkoti - hankkeet on keskeytetty, kunnes näille kohteille löytyy sijainnit.

Tulevien vuosien investointiesitysten tarkistamiseksi Aviapoliksen ja Myyrmäen alueiden päiväkotiverkkoselvityksiä päivitettiin.

VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeista rakennusvaiheessa olivat Vehkalan ammatillinen oppilaitos. Suunnitteluvaiheessa olivat Aviapoliksen uusi lukio ja Tikkurilan osaamiskampuksen kortteli 62001. Koillis-Vantaan liikuntahalli sekä Varia Hiekkaharjun laajennus ja peruskorjaus olivat suunnittelun valmisteluvaiheessa.

Korjausrakentaminen

Korjausrakentaminen työohjelman mukaisten hankkeiden kustannusten ennustetaan alittavan määrärahat noin 6,6 milj. euroa. Suurimmat poikkeamat talousarvioon syntyvät Kytöpuiston koulun, Kulomäen koulun ja Vaskivuoren lukion muutos- ja korjaustöissä. Yleisesti ottaen poikkeamat selittyvät joko hankealoituksen siirtymisestä myöhempään tai saatujen tarjousten odotuksista poikkeavasta hintatasosta. Lisäksi osaa hankkeita ovat viivästyttäneet ennakoitua suuremmat korjaustarpeet. Päiväkotihankkeiden ajoitusta on pyritty aikatauluttamaan olemassa olevien väistötilojen ajallisen käytettävyyden mukaan.

Toisella osavuosikatsausjaksolla valmistuivat Jokiniemen koulun (entinen lukio) vaihe 2 ja Kanniston koulun laajennuksen yhteydessä tehtävistä muutostöiden ensimmäinen osa.

Rakennusvaiheessa olivat mm. Hakunilan lisäoppimistilat, Kulttuuritehdas Vernissan ja palokalustosuojan peruskorjaus, Leppäkorven puukoulun peruskorjaus, Mårtensdals skolan peruskorjaus, Vaskivuoren lukion muutos- ja korjaustyöt laajennuksen yhteydessä sekä osittaiset peruskorjaukset Nissaksen, Piilipuun, Ankkalammen, Jönsaksen ja Seutulan päiväkodeissa.

Kytöpuiston koulun peruskorjauksen ja laajennuksen aloittaminen siirtyi suunnitellusta kesäkuusta hankintapäätöksestä tehdyn markkinaoikeusvalituksen takia. Simonkallion koulun osittainen perusparannus oli urakkakilpailutusvaiheessa.

Suunnitteluvaiheessa olivat Kivistön päiväkodin osittainen peruskorjaus, Hakunilan urheilupuiston alueellinen energiaratkaisu, Kaupungintalon varavoimahanke, Kivimäen koulun peruskorjauksen vaihe 2, Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustöitä sekä Viertolan koulun peruskorjaus.

Tarveselvitys- tai hankesuunnitteluvaiheessa olivat Tikkurilan kirjastotalon peruskorjaus, Myyrmäen urheilutalon uimahallin peruskorjaus, Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus, Lehtikuusen koulun Havu rakennus sekä Hepopuiston, Näätäpuiston ja Hämeenkylän päiväkotien osakorjaukset.

Sisäilmaongelmien korjaustyöt jatkuivat monessa toimitilassa niihin suunniteltujen korjaustarpeiden mukaisesti ja resurssien sallimalla tavalla. Sisäilmakorjauksia tehtiin mm. Koivukylän koulussa, Kuusikon koulussa, Länsimäen koulussa,

Päiväkummun koulussa, Sotungin koulussa ja Varia Hiekkaharjussa sekä Maarukan päiväkodissa. Sisäilmakorjausten arvioidaan tässä vaiheessa vuotta toteutuvan budjetin mukaisesti.

Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

Vuokra- ja osaketilojen muutostöiden kustannusten ennustetaan toteutuvan lähes budjetoidun mukaisesti. Toteumaa on kertynyt vain vähäisesti tässä vaiheessa vuotta. Ohjelma on koottu pääosin varauksista pikaisia muutos- ja korjaustarpeita varten perustuen aikaisempien vuosien toteumiin, sisältäen myös 0,2 milj. euron määrärahavarauksen ennakoimattomiin sisäilmakorjauksiin.

Aineeton omaisuus

Aineettoman omaisuuden investointeja on toteutunut 6,2 milj. euroa. Investointiohjelman ennustetaan jäävän hieman alle talousarvion vuoden loppuun mennessä. Ohjelma etenee vauhdikkaasti ja taloudellisesti. Vuoden keskeisimmät projektit ovat Digione, MATTI-järjestelmä, TE2024 uudistus, Vasa-järjestelmä, kaupungintalon uusi kokousjärjestelmä, perustietotekniikkapalveluiden uudistaminen ja Vantaan verkkosivujen ja tukijärjestelmä Service Now:n kehitys. Alkuvuonna Digione hankkeessa järjestelmän palveluiden kehitykseen panostettiin ja valmiuksia järjestelmän käyttöönottamiseen loppuvuodesta on saatu. MATTI-järjestelmän jatkokehitysprojektissa saatiin täydennettyä järjestelmän laskuttamiseen liittyviä toiminnallisuuksia. Lisäksi päätettiin projekteja, joiden myötä tuotiin kuntalaisille paremmat tavat etsiä harrastuksia, kehitettiin vantaa.fi:n toiminnallisuuksia ja edistettiin valmiuksia parantaa kaupungin sisäistä toimintaa.

Julkinen käyttöomaisuus

Talousarvion mukaisista määrärahoista on käytetty noin 38 prosenttia, ja julkisen käyttöomaisuuden investoinnit ovat alittamassa määrärahat noin 6 milj. eurolla. Syynä on viivästykset eräiden urakoiden käynnistämisessä.

Merkittävimpiä käynnissä olevia liikennealueiden hankkeita ovat Vihertie ja -kuja, Laurintie, Caravellentie, Lehmustontie sekä alkavana hankkeena Tikkurilan osaamiskampus. Ympäristörakentamisen merkittävimpiä käynnissä olevia kohteita ovat Annefred ja Rälssipuisto. Urheilualueista merkittävin alkava hanke on Kenraalinpuiston kenttä. Yhteishankkeena valtion ja Sipoon kanssa toteutetaan Lahdentien (Mt 140) jalankulku- ja pyörätien parantaminen Kyytitien ja Sipoontien (Mt 152) välisellä osuudella.

Vantaan ratikan allianssikumppanit on kilpailutettu ja päätös kumppaneista tehdään syyskuussa 2024. Allianssien kehitysvaihe käynnistetään, kun valtion rahoitus hankkeelle on varmistunut ja toteutusvaiheen sopimukset on allekirjoitettu. Vuonna 2024 mahdollisesti käynnistyvien valmistelevien rakennustöiden laajuus selviää vasta kehitysvaiheessa, joten rakentamisesta syntyvien kulujen arviointi loppuvuodelle on haastavaa. Ratikan investointimenojen ennustetaan toteutuvan budjetoidun mukaisesti.

Irtain omaisuus

Kaupunkistrategia ja -johdon toimialan irtaimen omaisuuden hankintoihin on Työllisyyspalveluiden Vernissakadun toimitilojen kalustamiseen varattu 50 000 euroa, josta on toteutunut tähän mennessä 5,3 prosenttia.

Kasvatuksen ja oppimisen irtaimen omaisuuden investointien ennustetaan alittavan talousarvion.

Kaupunkikulttuurin toimialan irtaimen investointien määrärahan ennustetaan toteutuvan suunnitellusti.

Kaupunkiympäristön toimialan ajoneuvojen ja koneiden investointiohjelma toteutuu pääosin suunnitelman mukaan. Kuorma-autojen tarjoushinnat olivat budjetoituja suuremmat. Kaupunginvaltuuston kokouksessa 17.6.2024 irtaimen määrärahaa korotettiin 0,95 milj. euroa, josta 0,4 milj. euroa johtuu kaupunkiympäristön toimialan uuden toimitilan ensikertaisesta kalustamisesta. Kalustaminen toteutetaan kiertotalouden periaatteita noudattaen pääsääntöisesti olemassa olevia kalusteita hyödyntäen ja korjaten. Loput määrärahakorotuksesta johtui varikon taajamatraktorin ja mittaus- ja geotekniikan kairakoneen viivästyneistä toimituksista.

Kiinteä omaisuus

Kiinteää maaomaisuutta on hankittu pääasiassa vapaaehtoisin kaupoin 8,6 milj. eurolla yhteensä noin 36 ha alueilta, jotka tukevat kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista ja yhdyskuntarakenteen eheyttämistä. Merkittäviä maanhankintoja on tehty mm. tulevan Vantaan ratikan vaikutusalueelta. Noin 28 ha hankituista maa-alueista edistävät luonnon monimuotoisuutta. Kiinteän omaisuuden ostojen ennustetaan alittavan talousarvion 11 milj. euroa. Maa-alueiden kunnostusmäärärahojen arvioidaan kuluvan budjetoidun mukaan.

Osakkeet ja osuudet

Toisen vuosikolmanneksen aikana osakkeita myytiin 1,72 milj. eurolla ja hankittiin 0,28 milj. eurolla.

HENKILÖSTÖ

Osavuosikatsauksen henkilöstömäärän raportointitapaa on täsmennetty 30.4.2024 alkaen. Henkilöstölukuja ei ole saatavissa henkilöstöjärjestelmästä takautuvasti, joten vuosien 2023 ja 2024 luvut eivät ole keskenään täysin verrannollisia raportointitavan muutoksen vuoksi.

Henkilöstömäärä	31.8.2022	31.8.2023
Kaupunkistrategia ja johto	498	541
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	741	807
Kasvatus ja oppiminen	5 785	5 802
Kaupunkiympäristö	675	684
Yhteensä	*** 7 699**	**** 7 834**

* Vuonna 2023 sivuviranhaltijoiden henkilölukumääriä ei ole huomioitu henkilöstömäärien laskennassa toimialoittain tai henkilöstön kokonaismäärässä. Sivuviranhaltijoita oli tarkasteluhetkellä 31.8.2023 yhteensä 90 kappaletta.

** Vuodesta 2024 eteenpäin sivunviranhaltijat on sisällytetty henkilöstömäärien laskentaan.

Lähteet: Henkilöstömäärät on raportoitu henkilöstöjärjestelmästä. Vuodesta 2024 eteenpäin raportoidaan palvelussuhteen tila ”Läsnä” eli henkilöstömäärien raportoinnissa huomioidaan ne työntekijät/viranhaltijat, joille maksetaan palkkaa valitulla tarkasteluajanjaksolla. Henkilöstökulut 31.8.2024 tilanteesta ovat Vantaan kaupungin talousohjauksesta.

Henkilöstömäärän ja henkilöstökulujen kehitys

Henkilöstömäärän vertailussa on huomioitava muuttunut raportointitapa sekä sivunviranhaltijoiden sisällyttäminen kokonaismäärään. Kaupunkitasolla henkilöstömäärä kasvoi 135 hengellä vuoteen 2023 verrattuna.

Kokonaishenkilöstökulut olivat vuonna 2024 277,5 milj. euroa, joka on 18,2 milj. euroa (7,0 %) enemmän kuin viime vuonna vastaavana ajankohtana (259,3 milj. euroa).

Henkilöstökuluja on nostanut henkilöstömäärän kasvu sekä kunta-alan sopimusratkaisussa 2022–2025 sovitut palkankorotukset. Kunnallisen sopimusratkaisun mukaisesti yleiskorotukset nostivat palkkoja vuonna 2024 keskimäärin 2,27 prosenttia. Tämän lisäksi paikallistasolla on käyty kuntapuolen sopimusratkaisuun sisältyneet järjestelyeräneuvottelut yhdessä henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa. Paikallisten erien arvo 1.6. alkaen on 1,33 prosenttia. Kaikilla sopimusaloilla saavutettiin

neuvottelutulos. Neuvottelutuloksen mukaisesti palkantarkistuksia saivat esimerkiksi tekniseen sekä kunnalliseen virka- ja työehtosopimuksen piiriin kuuluvat asiantuntijat ja esihenkilöt. Myös opettajiin ja rehtoreihin kohdistui palkantarkistuksia sekä varhaiskasvatuksen ammattiryhmiin sekä toimisto- ja kirjastohenkilöstöön.

Henkilöstön saatavuus

Osaavan henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi on luotu monipuolisia käytänteitä ennakoivan rekrytoinnin näkökulmasta, työnantajamielikuvaa tukevan näkyvyyden parantamisen keinoin kuin myös kehittämällä itse rekrytointiprosesseja ja parantamalla hakijaviestintää.

Oppilaitos- ja opiskelijajärjestöyhteistyötä on tiivistetty. Tavoitteena on ollut parantaa Vantaan kaupungin tunnettavuutta työnantajana opiskelijoiden keskuudessa mm. jalkautumalla ja lisäämällä näkyvyyttä sinne, missä opiskelijat liikkuvat. Tänä vuonna Vantaan kaupunki tulee osallistumaan 25–30 rekrytointi-/opiskelijamessuun ja -tapahtumaan.

Elokuussa 2024 saatiin päätökseen rekrytointimarkkinointikumppanien kilpailutus. Uusi sopimus takaa kattavamman perusnäkyvyyden kaikkiin työpaikkailmoituksiin valtakunnallisissa työnhakuportaaleissa ja mahdollistaa monipuolisen tarjonnan erilaisiin työpaikkojen näkyvyyskampanjoihin sekä sisällöntuotantoon.

Keväällä ja syksyllä 2024 hakulomakkeita on uudistettu säädeltyjen nimikkeiden (luokanopettaja, erityisluokanopettaja ja erityisopettaja) kohdalla. Uudistuksella saadaan puoliautomatisoitua alustavien kelpoisuusmerkintöjen tekeminen massarekrytointien yhteydessä. Lomakkeet ohjaavat paremmin hakijoita täyttämään kelpoisuuden kannalta oleelliset tiedot kuin myös ne ovat helppolukuisemmat rekrytoiville esihenkilöille. Kelpoisuusmerkinnät päivittyvät päivittäin, joka tukee esihenkilöiden työtä.

Kesätyörekrytointien yhteydessä automaattiseen hakijaviestintään lisättiin ”Tervetuloa töihin Vantaalle” viesti valituille, johon oli koottu hyödyllistä tietoa työn aloitukseen liittyen. Positiivisen palautteen myötä vastaava toiminto otetaan syksyn 2024 aikana käyttöön myös muiden rekrytointien yhteydessä.

Henkilöstön kehittäminen

Osaamisen kehittämistä viedään toimialoilla ja palvelualueilla eteenpäin laadittujen koulutussuunnitelmien mukaisesti. Kaupungin ammatillisen lisä- ja täydennyskoulutuksen / henkilöstökoulutuspalvelun tuottajana toimii Metropolia ammattikorkeakoulu. Yhteistyö perustuu vuosikellopohjaiseen systemaattiseen osaamisen johtamisen malliin. Palvelutuotantoa ohjataan kaupunkitasoisesti. Kaupunkitasoinen ohjausryhmä asettaa toiminnalle vuosittain kehittämistavoitteita vuosiraporttien pohjalta.

Esihenkilöille on toteutettu avoimena eri valmennuksia johtamisen kehittämiseen. Näitä ovat mm. uusille esihenkilöille suunnattu Esihenkilönä Vantaalla- valmennus sekä erilaiset lyhyemmät esihenkilöiden työpajat, luennot tai ryhmäcoaching-ohjelmat. Alkuvuodesta on käynnistetty Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon koulutusohjelma. Lähiesimiestyön ammattitutkinnon tuottamisesta on syksyllä 2024 luovuttu vähäisen kysynnän vuoksi. Strategian mukaista johtamista viedään eteenpäin keskijohdolle suunnatun Strategisen johtamisvalmennuksen avulla. Strategian painopiste Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella näkyy kaikessa johtamisosaamisen kehittämisessä. Lisäksi huhtikuussa pidettiin ylimmän johdon ja päälliköiden foorumit teemalla segregaatio ja ilmiöiden johtaminen.

Hr-järjestelmistä käytössä ovat Osuma koulutusten hallintajärjestelmä sekä Oppiva verkko-oppimisalusta, jonne toimialat voivat rakentaa myös omia koulutuksiaan ja perehdytyksiään.

Osumassa on vuoden alussa otettu käyttöön Vaikuttavaa työtä -keskustelujen (entinen tulos- ja kehityskeskustelu) kirjaamistyökalu, jonka avulla pystytään seuraamaan käytyjen keskustelujen määrää. Lisäksi Osumassa on käytössä lupa- ja korttikoulutus-osio, jota lanseerataan toimialojen käyttöön.

Vuoden 2024 ajan on esihenkilöille ja työyhteisöille tarjolla Verkko-oppimisympäristö Oppivassa 45 Academy of Brain -verkkovalmennusvideota, jotka keskittyvät tämän päivän ja tulevaisuuden tärkeimpiin työelämätaitoihin kuten itsensä johtamiseen, yhteistyötaitoihin, hyvinvointiin ja muiden johtamiseen. Videot on tarkoitettu työyhteisöjen kehittämisen tueksi.

Saatavuusohjelman toimeenpanon tukena on vuoden 2024 ajan käytettävissä erillinen kehittämisraha, jota toimialat ovat hakeneet lähijohtamisen ja työyhteisöjen kehittämiseen. Kohderyhmänä erityisesti yksiköt, joilla henkilöstön saatavuushaasteita sekä heikot työhyvinvointikyselyn tulokset. Kehittämisprosesseja on eri toimialoilla käynnistynyt yhteensä 34 kappaletta. Vuoden alussa käynnistyi kaikille kaupungin uusille työntekijöille tarkoitettu verkkoperehdytysohjelma Oppivassa. Muina toimenpiteinä on toteutettu vertaismentorointi-koulutus perusopetuksessa, jonka pohjalta rakennetaan laajempaa vertaismentorointimallia palvelualueilla ja toimialoilla. Palvelualueet saavat myös lähtöpalautteet käyttöönsä. Erityisesti varhaiskasvatuksen työntekijöiden ammatilliseen pätevöitymiseen on ohjattu omaehtoisen koulutuksen tukea kaupunkitasoisesti, käytössä on ns. jatkuvan haun malli.

Työhyvinvoinnin ja työsuojelun arviointia ja tuloksia

Kevään 2024 aikana aloitettiin uusi työhyvinvoinnin toimintamuoto esihenkilöille: Ajankohtaista työhyvinvoinnista esihenkilöille -teamsinfot. Keväällä oli suunnitellun mukaiset kaksi kaupunkitasoista tilaisuutta, joissa kummassakin oli runsas osanotto, noin 165 henkilöä. Syksylle on aikataulutettu jo toiset kaksi kertaa. Tämän lisäksi jokaisella toimialalla on myös omat teams-infot.

Saatavuusohjelman toimeenpanon tukena on vuoden 2024 ajan käytettävissä erillinen kehittämisraha, jolla on työhyvinvoinnin näkökulmasta tuettu työntekijöiden mielen hyvinvointia ja työkykyä vuoden 2023 kokemusten perusteella Mielen voimalinja -palvelulla ja työkykyvalmentajan hyödyntämisellä. Työkykyvalmentaja on ollut käytettävissä Terveystalon palveluna koko kaupungin työntekijöille oman työterveyslääkärin lähetteelle työkykytilanteissa, joissa työntekijän työkyky on ollut syystä tai toisesta uhattuna jo varhaisessa vaiheessa. Lääkärikeskus Aavan operoima Mielen voimalinja -tukipalvelu on ollut aktiivisesti käytössä ja palautteiden mukaan toiminnalla on ollut vaikuttavuutta palveluun hakeutuneiden työssä jaksamisessa.

93 % loppukyselyyn vastanneista vastasi olevansa jokseenkin tai täysin samaa mieltä seuraavan väitteen kanssa: Mielen voimalinja -valmennus on tuottanut myönteisiä muutoksia itsessäni (1 = täysin eri meiltä - 5 = täysin samaa mieltä) (33 % jokseenkin samaa mieltä – 60 % täysin samaa mieltä)

Työterveyshuoltoyhteistyötä on tehty tiiviisti toimintasuunnitelmien mukaisesti kahden toimijan Aavan ja Terveystalon kanssa sekä seuraavan kauden työterveyshuollon kilpailutusta on aloitettu valmistelemaan yhteistyössä hankinnan ja palveluntuottajien kanssa.

Sairauspoissaoloprosentti ajalta 1–8/2024 oli 5,80 prosenttia kaupunkitasoisesti (lähde Hertta). Kuluneen vuoden aikana sairauspoissaoloja on ollut eniten luokassa muut, joista suurin osa oli esihenkilön myöntämiä poissaoloja. Seuraavaksi suurin sairauspoissaoloryhmä oli mielenterveysperusteiset poissaolot. Näitä oli ajalla 1–8/2024 yhteensä 1,09 prosenttia kaikista sairauspoissaoloista. Mielenterveysperusteiset poissaolot näyttävät täten olevan hieman laskusuuntaisia verrattuna ajankohtaan 1–4/2024, jolloin mielenterveysperusteisia poissaoloja oli kaikista poissaoloista yhteensä 1,12 prosenttia. Kolmanneksi suurin poissaolojen syy oli tuki- ja liikuntaelinsairauksiin perustuvat oireet ja/tai sairaudet.

Viertolan alakoulussa huhtikuussa tapahtunut kouluampuminen näkyy tilastoissa Tutka-ilmoitusten kohonneina määrinä ja perusopetuksen henkilöstön sairauspoissaolojen nousuna. Tapahtuneessa osallisina olleiden ja kyseisen koulun muun henkilöstön tukemiseksi on toteutettu monenlaisia tukitoimenpiteitä ja tehty pitkäkestoisia suunnitelmia yhteistyössä työterveyden ja kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa. Lisäksi kaikkia muita kaupungin työntekijöitä, jotka kokivat tarvitsevansa tukea mielen hyvinvointiin tapahtuneen jälkeen, on ohjattu olemaan yhteydessä Aavan Mielen voimalinja -palveluun. Työyhteisöjen tukena ovat olleet myös työnohjauspalvelut.

Työturvallisuusjärjestelmä Tutkaan on alkuvuonna tehty työolojen haittojen ja vaarojen arviointipäivityksiä etenkin niissä yksiköissä, joissa on koettu sisäilmaolosuhteissa haasteita, sillä saimme Tutkaan vuoden 2023 lopulla erillisen sisäilma-arviointiosion. Osio on tärkeä, jotta voidaan arvioida työskentelyolosuhteita sisäilman osalta jo ennen kuin tilanne aiheuttaa laajemmin oireilua.

Toinen Tutka-järjestelmään tullut uudistus on häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ilmoittamiskanava (EKI-lomake), mikä otettiin käyttöön helmikuun alussa 2024. Elokuun loppuun mennessä EKI-ilmoituksia oli tehty yhteensä 45. Suuri osa ilmoituksista liittyi yksittäiseen tilanteeseen tai huonoon työkäyttäytymiseen, ei varsinaiseen työturvallisuuslaissa määritettyyn häirintään tai epäasialliseen kohteluun (ns. kiusaaminen), mutta myös näissä tilanteissa työyhteisössä on tarvetta käydä keskustelua vastuullisesta työkäyttäytymisestä. Työsuojeluhenkilöstö on päivittänyt osana

#käyttäydy kunnolla –kampanjaa koulutusmateriaalin vastuullisen työkäyttäytymisen teemasta, mutta vain muutamat palvelualueet ovat aktivoituneet kutsumaan työsuojeluhenkilöstöä käsittelemään aihetta yksiköissään. Vantaalla on solmittu erillinen sopimus ulkopuolisten työyhteisösovittelijoiden palveluiden hankinnasta haasteellisten tilanteiden selvittämiseen. Elokuun loppuun mennessä työyhteisösovittelupalveluja ei ole vielä käytetty.

Ilmoitettujen työtapaturmien määrä Tutkassa on lisääntynyt huomattavasti etenkin kasvatuksen ja oppimisen toimialalla. Koko henkilöstöä tarkasteltaessa ilmoitettuja tapaturmia on ollut 8,2 tapaturmaa sataa palvelussuhteessa olevaa kohden, vaihteluvälin oltua kaupunkistrategia ja johto toimialan 3,0 ja kasvatus ja oppiminen toimialan 9,4 välillä. Vakuutusyhtiöön ilmoitettujen tapaturmien lukumäärä sekä tapaturmista aiheutuneiden poissaolopäivien määrä ovat lisääntynyt maltillisesti, mutta kustannuksissa on ollut huomattava nousu, 53 prosenttia. Alkuvuonna 2024 on tapahtunut 2 vakavampaa tapaturmaa, joiden tutkintaan myös AVI perehtyi. Myös lievempiä tapaturmia tulee tutkia ja niistä ottaa opiksi, jotta saamme tapaturmien määrän sekä tapaturmakustannukset laskuun.

Uhka- ja väkivaltailmoitusten määrä on pysynyt edelleen korkealla tasolla (keskimäärin 23 ilmoitusta sataa palvelussuhteessa olevaa kohden – kasvatuksen ja oppimisen toimialalla vastaava luku oli 29). Vaikka ilmoituksia on tehty kaupunkitasoisesti vuonna 2024 vähän vähemmän kuin edellisenä vuonna vastaavana aikana, niin lisäystä on etenkin varhaiskasvatuksen opettajien, lastenhoitajien ja asukastilojen työntekijöiden osalta. Uhka- ja väkivallan ennaltaehkäisyyn liittyen työsuojelu on jo alkuvuodesta 2024 tehnyt yhdessä kaupunkiturvallisuustiimin ja viestinnän kanssa kaksi videota osana #käyttäydy kunnolla -kampanjaa.

Hr-palveluiden kehittäminen

Hr-palveluissa on edistetty Hertan hr-tiedon raportointia Power BI:n avulla. Vuoden 2024 päätavoite on teknisen toteutuksen rakentaminen kokonaisuuteen. Sisällöllisenä tavoitteena on toteuttaa henkilöstökertomuksen avaintunnusluvut Power BI-raportteina jatkossa. Hr toimii myös pilottina tietohallinnon tekoälyn soveltamiskokeilussa (Proof of concept). Hr:n tavoitteena on saada pidemmällä aikavälillä asiakkaiden käyttöön tekoälyn tukea hr-asioissa siten, että tekoäly hyödyntää Virkun hr-aineistoa vastauksissaan. Liukuvan työajan projektissa on edistetty yksiköittäin uuden työajanseurantajärjestelmän käyttöönottoa. Lisäksi on selvitetty, miten järjestelmän käytettävyyttä pystyttäisiin edistämään käyttäjien esille nostamien havaintojen

pohjalta. Käyttöönotot jatkuvat vuoden 2024 ajan. Hertan käytettävyyden ja ohjaavuuden kehittämistyössä on uudistettu perusopetusten ja lukioiden lomake, jolla ilmoitetaan opettajien palkkatekijät palkanmaksuprosessiin. Uudistettu lomake on otettu käyttöön syksyllä ja rehtoreille on järjestetty tukiklinikoita uuden lomakkeen käytön tueksi. Lisäksi hr on osallistunut valmisteluun, jossa varaudutaan liikkeenluovutuksella valtiolta kunnalle siirtyvien henkilöiden tietojen siirtymiseen tulevista työnantajatoiminnoista huolehtimiseksi.

VANTAAN KAUPUNGIN SUURIMMAT TYTÄRYHTIÖT

Suurimpien tytäryhtiöiden osavuosiraportissa raportoidaan näiden toimintaa ja taloutta ajalta 1.1.-31.8.2024. Raportin tiedot perustuvat konserniohjauksen lähettämiin, yhtiöiden toimitusjohtajien elokuun 2024 loppuun mennessä palauttamien Targetor-raportoinnin tietoihin.

Yhtiöiden toimittamat tulos- ja tasetiedot ovat tietojen keruuhetkellä olleet vielä osin keskeneräisiä, minkä takia elokuun osalta toimitetut tiedot ovat ennusteita. Yhtiöiden kokoeroista, toimialojen- ja toiminnan erilaisuuksista sekä toimitusjohtajien toimittamien raporttien sisällöstä johtuen raportoinnissa on vaihtelua yhtiöiden välillä. Lisätietoa yhtiöistä antavat niiden toimitusjohtajat sekä konserniohjauksen ja -valvonnan yksikkö.

TYTÄRYHTIÖIDEN OSAVUOSIRAPORTTI 1–8/2024

SISÄLLYSLUETTELO

OLENNAISET TAPAHTUMAT VANTAAN KAUPUNKIKONSERNISSA JA KAUPUNGIN OSAKKUUSYHTEISÖISSÄ....2

SUURTEN TYTÄRYHTIÖIDEN TUNNUSLUKUJA....3

VANTAAN ENERGIA OY....4

VAV YHTYMÄ OY....9

VTK KIINTEISTÖT OY....14

VANTAAN TILAPALVELUT VANTTI OY....17

MERCURIA KAUPPAOPPILAITOS OY....22

KIINTEISTÖOSAKEYHTIÖT....26

Julkaisija
Vantaan kaupunki
09/2024
Konserniohjaus ja -valvonta
Kansikuva: Vantaan kaupungin Aineistopankki, Sakari Manninen

OLENNAISET TAPAHTUMAT VANTAAN KAUPUNKIKONSERNISSA JA KAUPUNGIN OSAKKUUSYHTEISÖISSÄ

Konserniyhtiöiden yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset päivitetään syksyn 2025 aikana. Konsernijaosto hyväksyy omistajapoliittiset linjaukset pois lukien konserniohjeen mukaiset merkittävät yhtiöt eli Vantaan Energia Oy, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy ja VAV-konserni, joiden omistajapoliittiset linjaukset hyväksyy valtuusto.

Konsernijaosto hyväksyi konserniohjauksen ja -valvonnan yksikön laatiman konserniomistusten kokonaisuutta tarkastelevan suunnitelman noudatettavaksi ohjeellisena toimenpidesuunnitelmana vuonna 2022. Suunnitelman mukaisista konserniyhtiöiden myynneistä on ennakoitu myyntivoittoja, mutta myyntien toteutuminen ja aikataulu on riippuvainen rakentamisen suhdannekehityksestä. Suunnitelma päivitetään vuoden 2025 aikana.

Vantaan Energia Oy teki huhtikuussa 2024 investointipäätöksen kaukolämmön kausivaraston eli Varannon toteuttamiseksi. Valmistuessaan se on kooltaan ja kapasiteetiltaan maailman suurin lämmön kausivarasto. Lisäksi Martinlaaksoon toteutetaan sähkökattila ja siihen liitetty lämpöakku. Ko. hankkeet mahdollistavat yhtiölle maakaasun käytön lopettamisen normaalissa energiantuotannossa.

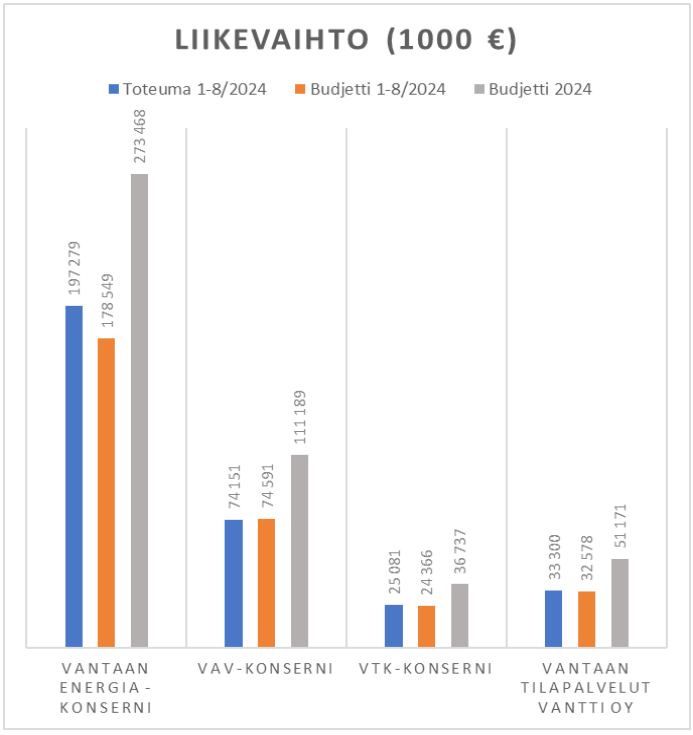
VAV-konsernin käyttöasteessa on tapahtunut notkahdus ja se on pudonnut alle budjetoidun tason ollen tammi-elokuussa 97,8 % (budjetti 98,5 %). Yhtiö on ryhtynyt toimenpiteisiin käyttöasteen parantamiseksi. Kasvaneet vuokrasaamiset ja häätöjen määrä ovat johtanevat VAV-konsernissa ennakoitua suurempiin luottotappioihin kuluvana vuonna.

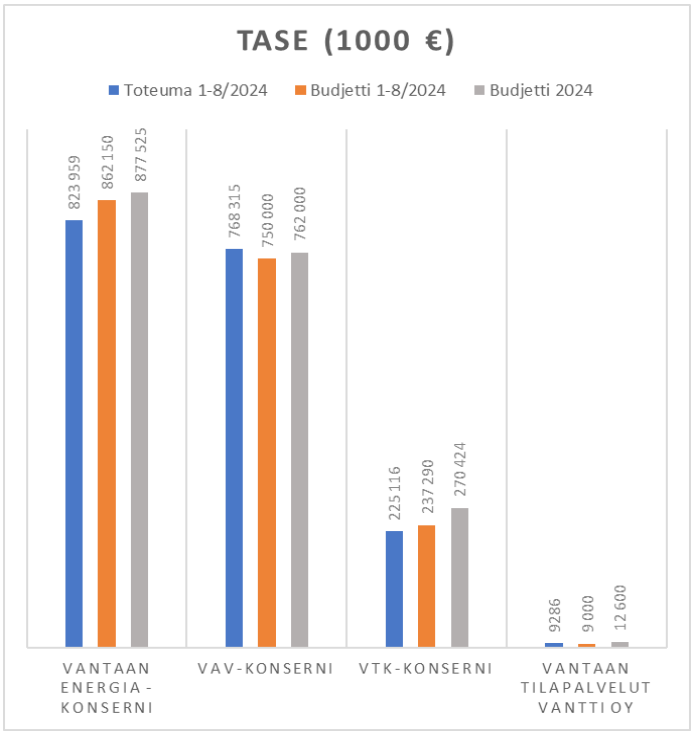
Suuret konserniyhtiöt pl. Mercuria ovat alkaneet rakentamaan vastuullisuusraportoinnin viitekehystä CSRD-säännösten mukaisesti. Raportointi sisältyy v. 2025 tilinpäätökseen. Raportoinnissa huomioidaan myös kaupungin yhtiöille asettamat SDG-tavoitteet.

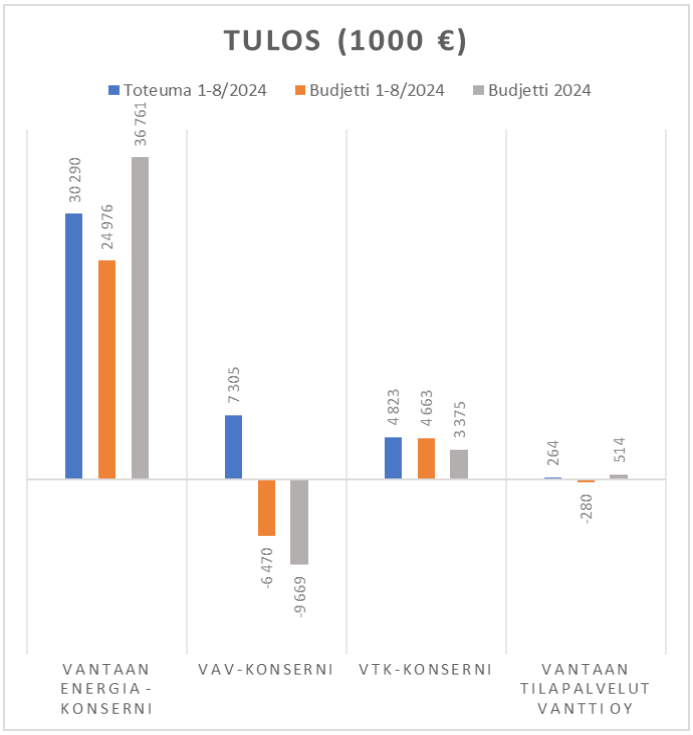
Kiinteistöyhtiöiden tavoitteet ylläpitokustannusten osalta eivät ole toteutuneet useissa yhtiöissä, koska kiinteistöissä on toteutettu joko PTS:n mukaisia korjauksia edellisvuotta enemmän tai kiinteistöissä on havaittu ennakoimattomia kiireellisiä korjaustarpeita. Samanaikaisesti kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi (2021=100), joihin kiinteistöyhtiöiden ylläpidon kustannuksia verrataan, on ollut laskussa vuoden 2024 ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

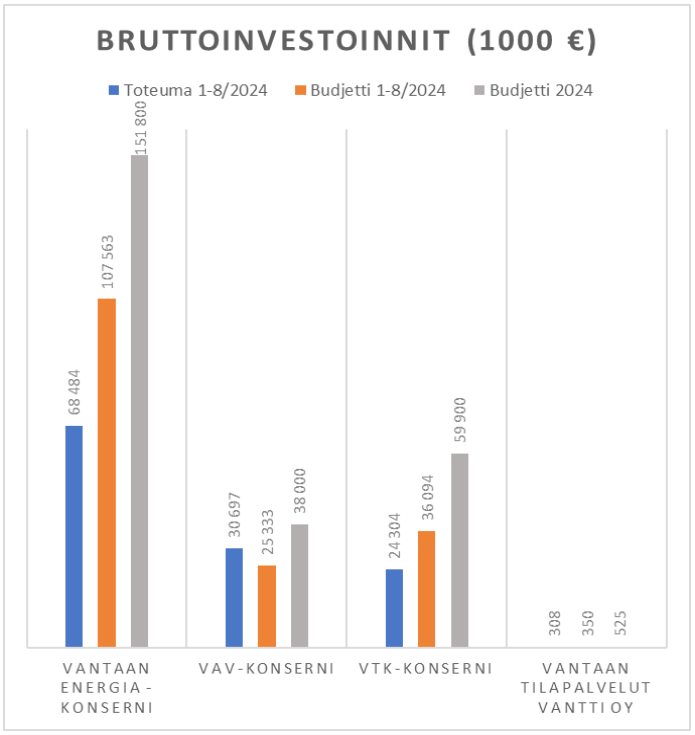
Muut olennaiset tapahtumat konserniyhteisöissä raportoidaan yhteisökohtaisesti alla.

SUURTEN TYTÄRYHTIÖIDEN TUNNUSLUKUJA

VANTAAN ENERGIA OY

Vantaan Energia on yksi Suomen suurimmista kaupunkienergiayhtiöistä, joka tuottaa sähköä ja kaukolämpöä sekä myy lämpöpalveluita. Vantaan kaupunki omistaa yhtiöstä 60 prosenttia ja Helsingin kaupunki 40 prosenttia.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vantaan Energian tavoitteena on olla hiilinegatiivinen kiertotalousenergiayhtiö vuonna 2030 ja välitavoitteena on luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä vuonna 2026. Yhtiö rakentaa korkealämpötilalaitosta jätevoimala-alueelle ja suunnittelee uusia hiilinegatiivisuuteen tähtääviä investointeja. Yhtiö on tehnyt investointipäätöksen kaukolämmön kausivaraston eli Varannon toteuttamiseksi. Lisäksi Martinlaaksoon toteutetaan sähkökattila ja siihen liitetty lämpöakku. Nämä ovat yhtiölle erityisen tärkeitä mahdollistaen sekä maakaasun käytön lopettamisen normaalissa energiantuotannossa että pääkaupunkiseudun edullisen, vakaahintaisen ja yhä vähäpäästöisemmän lämmön myös tulevaisuudessa.

Yhtiön omistaman tuulivoiman tuotantokapasiteetti kasvaa ja yhtiö on mukana kehittämässä teollisen mittakaavan aurinkosähkön tuotantoa sekä sähkön varastointia.

Palvelukehitykseen ja asiakastyöhön tehtyjen lisäpanostusten mahdollistamana yhtiö solmi asiakkaiden kanssa ennätysmäärän energiakumppanuussopimuksia ja -palvelusopimuksia, jotka sisältävät energiantoimituksen ohella muun muassa energiankäytön tehostamisen ja optimoinnin mahdollistavia palveluita.

Vantaan Energia valmistautuu CSRD-säännösten mukaiseen raportointiin. EU:n kestävyysraportointidirektiivi velvoittaa yhtiötä raportoimaan vuoden 2025 tilinpäätöksessä direktiivin vaatimat tiedot.

Tuloskehitys ja investoinnit

Liikevoitto on hieman budjettia edellä. Keskeisinä tekijöinä ovat tammikuun ennakoitua korkeampi sähkön tukkumarkkinahinta ja tehtyjen suojausten positiivinen tulosvaikutus sekä kaukolämmön hinnoittelussa käyttöönotettu uusi tariffikomponentti. Lisäksi kiinteät kulut ovat olleet budjettia alemmat erityisesti toteutumattomien kantaverkkomaksujen vuoksi. Koko vuoden tuloksen ennustetaan ylittävän budjetin erityisesti kaukolämmön hinnoittelussa käyttöönotetun uuden tariffikomponentin, lokakuussa tehtävien hintatarkistusten sekä osakkuusyhtiöiden tulosennusteiden paranemisen takia. Toisaalta jätteen vastaanottamisesta saatavien tuottojen keskihinnan ennustetaan laskevan tänä

vuonna. Investointien alhaisempi määrä johtuu tuotannollisten hankkeiden ajoituksesta (korkealämpötilalaitos ja kausivarasto).

Vaasan hallinto-oikeus päätti kesäkuussa 2024 kumota aluehallintoviraston Vantaan Energian korkealämpölaitokselle myöntämän ympäristöluvan ja palauttaa asian uudelleen käsittelyyn lupaviranomaiselle. Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä on jätetty kaksi valituslupahakemusta ja valitusta korkeimpaan hallinto-oikeuteen heinäkuussa 2024. Vantaan Energian hallitus päätti 27.8.2024, että yhtiö tulee jättämään kokonaan uuden ympäristölupahakemuksen. Lupahakemus on toimitettu aluehallintovirastolle 2.9.2024.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TA 31.8.	31.8.
Liikevaihto	273 468	178 549	197 279
Liikevoitto	49 663	33 783	39 446
Tilikauden tulos	36 761	24 976	30 290
Taseen lop-pusumma	877 525	862 150	823 959
Henkilöstön lkm	388	392	381
Bruttoinvestoin-nit	151 800	107 563	68 484
Quick ratio	0,81	1,16	0,64
Omavaraisu-usaste	34,7 %	33,9 %	34,2 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	415 070	427 119	363 111
Leasingvastuut	185 000	192 000	203 049

Tavoitteiden saavuttamiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Geopoliittisen ympäristön muututtua Euroopassa huonompaan suuntaan konsernin riskienhallintaa on edelleen tehostettu tunnistettujen riskien osalta. Konsernin Venäjään liittyvät riskikokonaisuudet ovat erityisesti polttoaineiden saatavuuteen ja hintatasoon liittyvät riskit sekä muut huoltovarmuutta uhkaavat riskit, tietoturvariskit sekä muut taloudelliset riskit. Energiamarkkinan voimakkaisiin hintamuutoksiin ja niukkuustilanteisiin on varauduttu parantamalla maksuvalmiutta. Fyysisen turvallisuuden kehittämiseen toimipaikoilla on panostettu.

Monipuolinen ja kustannustehokas energiantuotantorakenne on Vantaan Energian vahvuus. Voimalaitosten käytettävyyttä on varmistettu hankkimalla riittävästi niin varsinaisia kuin varapolttoaineita sekä kriittisiä varaosia. Kyberturvallisuuden parannustoimia tehdään aktiivisesti.

Konsernin avainriskeihin kuuluu myös regulaatioon ja poliittisiin päätöksiin liittyvä riski. Alaan onkin energiamarkkinan nopean muutoksen vuoksi kohdistunut nopealla aikataululla valmisteltua sääntelyä, joiden vaikutusanalyysit ovat saattaneet jäädä puutteellisiksi. Lainsäädäntöä alaan liittyen on poikkeuksellisen paljon myös valmistelussa. Aktiivisella edunvalvontatyöllä konserni pyrkii ennakoiden ymmärtämään omaan toimintaansa vaikuttavan sääntely-ympäristön kehitystä ja luomaan joustavia, muutosten mukaan muokattavissa olevia toimintamalleja.

Konsernissa tai toimialalla yleisesti voi toteutua myös riski suuresta häiriöstä energian tuotannossa tai toimituksessa asiakkaille. Häiriöiden juurisyynä voi olla esim. luonnontapahtuma, konerikko, suuronnettomuus tai inhimillinen virhe. Riskien hallinnan keinoina ovat tehokkaat

kunnossapito-ohjelmat ja

Vantaan Energia on kiertotalousenergiayhtiö, joka pyrkii omilla toimillaan vauhdittamaan vihreää siirtymää. Tuotannolliset kehityshankkeet ovat tässä avainasemassa. Menestyäkseen energiamarkkinan suuressa murroksessa Vantaan Energian on oltava innovatiivinen, rohkea ja ketterä. Yhtiö on määrittänyt toiminnassa ratkaisevat strategiset kyvykkyydet, joita vahvistetaan. Tulevaisuuden osaamistarpeisiin vastataan niin nykyisen henkilöstön osaamista kehittämällä kuin uusien osaajien rekrytoinneilla.

varautumissuunnittelu sekä erilaisten kriisitilanteiden harjoittelu.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tuloksellisuus: Konsernin liikevoitto M€ Pääomatehokkuus: Konsernin ROIC Osingonjakotavoite: %-osuus tilikauden tuloksesta Vakavaraisuus: Omavaraisuusaste %	67,3 M€ 9,1 % 50 %	49,7 M€ 7,2 % 50 % >30 %	58,8 M€ 8,1 % 50 % 34 %	Toteutuu täysin 🟩
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Työturvallisuus	Tapaturmia miljoonaa työtuntia kohti	3,1	2	3,1	Toteutuu osittain ◧
Tietojohtamisen ja data-analytiikan kehittäminen	Kyvykkyyksien ja optimoinnin kehittäminen		Kaukolämpöverkon optimoinnin kehittämisen digital twin -projekti	Projekti on käyttöönottovaiheessa. Tuotantoversio otetaan käyttöön suunnitelmien mukaan vielä elokuun aikana	Toteutuu täysin 🟩
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstötyytyväisyys	Kysely, asteikko 1–5 Vaihdettu tutkimus Great Place to Work kokonaisuuteen	4,0	4,0	82 % Great Place to Work -henkilöstötutkimukseen osallistuneista on sitä mieltä. että Vantaan Energia on kokonaisuudessaan todella hyvä työpaikka	Toteutuu täysin 🟩
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Ilmastomuutoksen hillintä (Ympäristövastuu) SDG tavoite 13 - Ilmastotekoja ja SDG tavoite 9 - kestävää teollisuutta, innovaatioita ja	Tuotannon ja hankinnan ominaispäästöt hiilidioksidin osalta, g/ kWh Fossiilisista ostopolttoaineista luopuminen mahdollisimman nopeasti.	126 Jätevoimalan laajennus toiminnassa kokonaisen vuoden Geoterminen	111 Toimenpiteet fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi ja ohjelman toteuttamiseksi.	111 (ennuste vuodelle 2024) Korkealämpötilalaitos rakenteilla. Investointipäätös tehty kaukolämmön kausivaraston	Toteutuu täysin 🟩

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tila
infrastruktuureja	Hiilinegativisuus 2030 ohjelman toteuttaminen.	laitos käytöönotettu Korkealämpötilalaitos (HWP) rakenteilla		osalta. Suuaukkoprojektin rakennusprojekti on käynnissä. Investointipäätös tehty Martinlaakson sähkökattila ja lämpöakku	
Materiaalitehokkuus (ympäristövastuu) SDG 12 - vastuullista kuluttamista	Kaukolämmön lisäveden käytön vähentäminen Oman energiakulutuksen vähentäminen (vuotuinen polttoainekäyttö v.2022 2590 GWh)		Lisävettä max. 1,5 X kaukolämpöverkon tilavuus (verkon tilavuus 2023 44022 m3) Energiatehokkuus sopimuksen mukainen vähennys 50 GWh vuosittain	Lisäveden ennuste 70 368 m3. Kerroin tällä hetkellä siis noin 1,60 Energiatehokkuus sopimuksen jaksolle 2017–2025 asetettu tavoite on ylitetty. Vuosisäästöä primäärienergiasta syntyy tehdyistä parannustoimista 84,3 GWh.	Toteutuu osittain
Edullinen, vähäpäästöinen ja luotettava energia (sosiaalinen ja taloudellinen vastuu) SDG 7 -edullista ja puhdasta energiaa ja SDG 11 - kestävät kaupungit ja yhteisöt	Vähäpäästöisempi ja edullisempi lämmitys kuin suurissa suomalaisissa kaupungeissa keskimäärin Energiatoimituksen luotettavuus Biodiversiteettitavoitteet		Päästöt: Vantaan kaukolämmön päästökerroin pienempi kuin 6 suurimman kaupungin päästökertoimien keskiarvo Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m2 Sähkön ja lämmön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,2 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmityskausi	Ei vielä tietoa vuodesta 2024. Ei vielä vertailutietoa Sähkön toimitushäiriöiden ennuste tälle vuodelle on 0,045 h/as/v. Lämmön ennuste 0,74 h/as/lämmityskausi. Biodiversiteettitiekartta on luotu ja olemme tehneet alustavan arvioinnin	Toteutuu osittain

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tila
			Biodiversiteettitavoitteiden seuranta	aihealueista, joissa toiminnallamme on merkittävin vaikutus luonnon monimuotoisuuteen. . Syvennämme tulevina vuosina kuvaamme siitä, minkälaisia vaikutuksia näillä alueilla on ja kuinka voisimme torjua haitallisia vaikutuksia ja vahvistaa myönteisiä vaikutuksia	

VAV YHTYMÄ OY

VAV Yhtymä Oy on Vantaan kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö. VAV-konserni koostuu emoyhtiö VAV Yhtymä Oy:stä sekä kolmesta tytäryhtiöistä: VAV Asunnot Oy, VAV Palvelukodit Oy ja VAV Hoiva-asunnot Oy:stä. VAV Asunnot Oy rakennuttaa ja hallinnoi valtion tukemia ara-asuntoja, jotka muodostavat enemmistön konsernin asuntokannasta. VAV Yhtymä Oy rakennuttaa ja hallinnoi muita kohtuuhintaisia asuntoja ja VAV Palvelukodit palveluasuntoja.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Osittaisjakautuminen toteutui suunnitelmien mukaisesti 31.12.2023 ja sen myötä VAV Asunnot Oy:stä on siirtynyt kahdeksan ARA-rajoituksista vapaata kohdetta VAV Yhtymä Oy:öön 1.1.2024 alkaen vahvistamaan Yhtymän taloudellista tilaa. Yhtymän asuntokanta lisääntyi lisäksi Vantaan kaupungilta ostetulla As Oy Sepänpuistolla, josta tehtiin kaupat tammikuussa 2024. As Oy Sepänpuisto tullaan fuusioimaan Yhtymään vuoden 2024 aikana.

Kuluttajahintojen nousu on näkynyt myös VAV:n asukkaiden vuokranmaksuvaikeuksina, ja vuokrasaamiset ovat viime aikoina nousseet. Saamisten määrä on noususta huolimatta toistaiseksi pysynyt tavoitteiden mukaisena. Asumistukien leikkausten myötä VAV:lla ennustetaan saatavien kasvavan entisestään. Vuokranmaksuvaikeudet näkyivät myös

kasvaneina häätöjen määränä. Tänä vuonna vuokravelkahäätöjä on toteutunut tammi-elokuussa yhteensä 36 kpl. Mikäli häätöjä toteutuu suhteessa saman verran loppuvuonna, häätömäärä kaksinkertaistuu viime vuodesta. VAV ja Vantaa-Kerava hyvinvointialue ovat tiivistäneet yhteistyötä häätöjen ehkäisemiseksi.

Alkuvuodesta VAV sai viimeisteltyä vastuullisuusohjelman sekä saavutti Ekokompassi-sertifikaatin. CSRD-raportointivelvoitteeseen on valmistuttu yhdessä yhteistyökumppanin kanssa. Työn alla on myös ilmastotiekartta, jolla VAV pyrkii askeltamaan kohti hiilineutraaliustavoitetta.

VAV:n toimitilojen kohennushanke on valmistumassa. Yhtiön henkilöstö pääsee käyttämään aiempaa paremmin nykypäivän työelämää palvelevia tiloja syyskuusta alkaen. Lisäksi yhtiö vuokraa osan aiemmin käyttämistä toimitiloista ulkopuolisille toimijoille.

Vantaa-Kerava hyvinvointialue on käynyt läpi palveluverkkosuunnitelmaansa, jonka myötä yksi kohde on irtisanottu. Palveluverkkosuunnitelman läpikäynti saattaa johtaa myös muihin muutoksiin VAV:lta hyvinvointialueelle vuokrattujen kohteiden vuokrasuhteissa.

Tuloskehitys ja investoinnit

Käyttöasteessa on tapahtunut notkahdus ja se on pudonnut alle budjetoidun tason ollen tammi-elokuussa 97,8 % (budjetti 98,5 %). Yhtiö on ryhtynyt toimenpiteisiin käyttöasteen parantamiseksi. Kasvaneet vuokrasaamiset ja häätöjen määrä ovat johtanevat ennakoitua suurempiin luottotappioihin kuluvana vuonna.

Tuloskehitys alkuvuodesta on ollut suunnitelmien mukaista. Suurimmat PTS-kuluerät painottuvat loppuvuoteen. Tilikaudelle budjetoitu aikaisempien vuosien ylijäämien käyttöä vuokrankorotuspaineiden tasaamiseksi. Aikaisempien vuosien ylijäämien käyttö ei näy raportoidussa kirjanpidollisessa tilikauden tuloksessa, jonka vuoksi TA 2024 tilikauden tulos näyttää lähes 10 miljoonan euron tappiota.

Uusi ARA-kohde, Retiisikuja 2, on valmistunut kesällä 2024 ja kohde on vuokrattu täyteen. Rakenteilla olevat ARA-kohteet, Lipstikkakuja 2 ja Myyrmäentie 2 c, etenevät aikataulun mukaisesti, kuten myös palvelukotikohde nimeltä Tikkurilan asumiskeskus.

Pysäköintihalleihin liittyvät ongelmat ovat aiheuttaneet paljon selvittelyjä muun muassa arvonlisäverotukseen ja ARA-rahoitukseen liittyen. Myyrmäentie 2 c kohteen etenemiselle on aiheutunut ongelmia nimenomaan pysäköintiratkaisuun liittyen.

Vuodelle 2024 suunniteltu Kannuskuja 5:n perusparannushanke ei toteudu liian suuren hinnan vuoksi. Tähän tarkoitukseen budjetoiduille varoille on löydetty korvaavia kylpyhuone- ja keittiökorjauksia kuluvalle vuodelle. Korjaustoiminta etenee hyvässä vauhdissa tilikauden aikana, ja yhtiö saa urakoihin hyvin tarjouksia. Todennäköisesti yhtiö jää kuitenkin tavoitteesta mm. viranomaiskäsittelyn aiheuttamien aikatauluviiveiden vuoksi.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TA 31.8.	31.8.
Liikevaihto	111 189	74 591	74 151
Liikevoitto	1 294	838	12 180
Tilikauden tulos	-9 669	-6 470	7 305
Taseen loppusumma	762 000	750 000	768 315
Henkilöstön lkm	60	60	61
Brutto-investoinnit	38 000	25 333	30 697
Quick ratio	2,00	2	2,1
Omavaraisu-usaste	20,0 %	20,0 %	32,0 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	500 000	490 500	493 529
Leasingvastuut	0	0	0

Tavoitteiden saavuttamiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Uudisrakentamisessa yhtiöstä riippumattomat ongelmat osaltaan hidastavat uusien kohteiden aloituksia, vaikka VAV on uudisrakentamisessaan tällä hetkellä kohtuullisessa vauhdissa. Yhtiö on käynyt tonttiohjelmaa läpi yhdessä kaupungin edustajien kanssa. Asuntotuotantotavoitetta ei tulla saavuttamaan vielä tilikaudella 2024.

Yhtiön taloudellinen tila ja maksuvalmius ovat hyvällä tasolla ja VAV saa suunnitelman mukaisia korjauksia etenemään talousarvion mukaisesti. Vuokranmaksuvelasta johtuvien häätöjen määrä on kuitenkin ollut nousussa, ja häätöjen toimeenpanojen aiheuttamat kustannukset ovat olleet nousussa.

ARA-rahoituksen saatavuuden ehtoihin on suunnitteilla muutoksia valtakunnallisesti, jolla tulee olemaan luonnollisesti vaikutuksia myös VAV Asunnot Oy:öön. Yhtiön vakaan taloudellisen tilan myötä tätä ei kuitenkaan nähdä riskinä liiketoiminnalle. Kesällä tiedotettiin, että Ara lakkautetaan virastona ja toiminnot siirretään osaksi ympäristöministeriötä. Lisäksi valtion asuntorahasto (VAR) lopetetaan. Näillä muutoksilla on todennäköisesti jonkinlaisia vaikutuksia kaikkeen valtion tukemaan asuntotuotantoon.

Strategisena riskinä yhtiössä on tunnistettu kiinteistöomaisuuteen kohdistuvat vahingot, jonka myötä turvallisuus ja asumisviihtyvyys voisivat vaarantua. Näihin riskeihin varaudutaan kiinteistöjen kunnosta huolehtimalla ja opastamalla asukkaita asumisturvallisuudessa.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Keskivuokra suhteessa markkinavuokraan VAV Asunnot Oy Omavaraisuusaste, konserni		Vähintään 30 % alle markkinavuokran 20 %	29,0 % 32	Toteutu u osittain ◧
Asuntotuotanto	Asuntotuotanto (360 as./v)	115	360	62	Ei toteudu lainkaan ⦸
	Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksi (2015 =100)	Pienempi kuin indeksin nousu	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Pienempi kuin indeksin nousu	Toteutu u täysin ■
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilyminen	PTS:n toteuttaminen Toteutuneet kustannukset suhteessa budjetoituun (%) Laajuus asuntoina: toteutuneet suhteessa budjetoituun (%)	95 % 95 %	95–105 % 95–105 %	75–80 % 80–85 %	Toteutu u osittain ◧
Asiakastyytyväisyys	NPS (Net Promoter Score)	29,6	38,5	33,8	Ei toteudu lainkaan ⦸
Paloturvallisuus	Kaupungin ja kaupunkikonsernin omistamissa asunnoissa tehdään paloturvallisuuskartoitus sekä vahvistetaan asukkaiden ohjausta ja paloturvallisuustyötä		Aloitetaan palovaroitinten asentaminen jokaiseen asuntoon saunallisista asunnoista. Saunalliset asunnot tarkastetaan paloturvallisuuden näkökulmasta. Asukasaktiiveita informoidaan painotetusti paloturvallisuudesta ja viestinnässä huomioidaan paloturvallisuusnäkökulmasta. Kohdekohtainen paloturvallisuuskartoitus hankitaan ulkopuoliselta konsultilta.	Vuoden 2024 tavoitetasoon liittyvät suunnitelmat ja hankinnat käynnistetty.	Toteutu u täysin ■
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Työtyytyväisyys	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailun keskiarvon	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Kysely toteutetaan syksyllä 2024.	Ei tietoa □

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tila
Terveysperusteiset poissaolot	%:a henkilöstöstä/v	2,0	3,5	2,2	Toteutu u täysin
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
SDG-tavoite 10: Eriarvoisuuden vähentäminen Torjumme segregaatiota, tarjoamme kohtuuhintaista asumista ja tuemme asumisen haastavissa tilanteissa	VAV Asunnot Oy:n keskivuokra suhteessa markkinavuokraan		Vähintään 30 % alle markkinavuokran	29,0 %	Toteutu u osittain
SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä SDG-tavoite 13: Ilmastotekoja	Hiilineutraali VAV 2030		Ilmasto-tiekartta valmis	Ilmastotiekartan työstäminen aloitettu syksyllä 2024	Toteutu u osittain
SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä SDG-tavoite 13: Ilmastotekoja	Lämmitysenergian kulutus, kWh/m3		39,7	39,7	Toteutu u täysin
SDG-tavoite 17: Yhteistyö ja kumppanuus	VAV kehittää vastuullisia hankintoja yhdessä kumppaniverkostonsa kanssa		Vastuullisuuskriteeri käytössä kaikissa hankinnoissa	Kaikissa yli 10 000 euron hankinnoissa tulee tarjoajilta vaatia vapaamuotoinen selvitys yrityksen toiminnan vastuullisuudesta, sekä liittää pakollisena hyväksyttävänä dokumenttina VAV:n yritysvastuuvaatimukset. Lisäksi jokaisessa hankinnassa edellytetään vähintään yhtä hankintakohtaista vastuullisuuskriteeriä, jonka määrittää hankintaa valmisteleva henkilö hankinnan kohteen mukaan.	Toteutu u täysin

VTK KIINTEISTÖT OY

VTK Kiinteistöt Oy vuokraa kaupungille peruspalveluiden käyttöön tiloja, kuten toisen asteen koulutilat ja liikuntahallit. Lisäksi sen toimintaan kuuluu niiden tilojen rakennuttamis- ja ylläpitotoiminta. Yhtiö toimii emoyhtiönä konsernissa.

Toiminta ja merkittävät tapahtumat

Konsernijaosto antoi 20.3.2023 § 5 antaman ennakkosuostumuksen mukaisesti VTK Kiinteistöt Oy:n markkinoilla tapahtuva toiminta siirrettiin liiketoimintasiirrolla Vivamus Kiinteistöt Oy:lle 1.1.2024 alkaen. VTK Kiinteistöt Oy:lle jäivät kaupungin peruspalveluiden käyttöön vuokratut kohteet, kuten koulut, päiväkodit ja urheilukiinteistöt.

Järjestelyn jälkeen VTK-Konsernin emoyhtiön VTK Kiinteistöt Oy:n tase oli n. 87 milj. euroa, josta lainojen osuus oli 40,3 milj. euroa. VTK Kiinteistöt Oy uudelleen rahoitti lainojaan huhtikuussa 2024 18 miljoonalla eurolla ja uutta lainaa uudishankkeisiin nostettiin 62 miljoonaa euroa Kuntarahoitukselta. Lisäksi joulukuussa 2024 nostetaan 60 milj. euron laina Kuntarahoitukselta. VTK Kiinteistöt Oy toimii jatkossa kaupungin sidosyksikkönä ja on hankintalakia sekä hankintaohjetta noudattava hankintayksikkö.

Vivamus Kiinteistöt Oy:lle siirtyvä alkava tase oli 82 milj. euroa, josta lainojen osuus oli 40,6 milj. euroa. Ko. lainakannasta uudelleen rahoitettiin tammikuussa 2024 39,4 milj. euroa. Omistajapoliittisten linjausten mukaisesti Vivamus Kiinteistöt Oy on markkinaehtoinen yhtiö, johon ei sovelleta hankintalakia tai kaupungin hankintaohjetta. Vivamus Kiinteistöt Oy ei osallistu sellaiseen kiinteistökehitystoimintaan tai rakennuta sellaisia uudishankkeita, joihin liittyy merkittäviä liiketoiminnallisia riskejä.

Yhtiössä on aloitettu CSRD-säännösten mukaisen vastuullisuusraportointiviitekehyksen rakentaminen kesän aikana.

Tuloskehitys ja investoinnit

VTK-konsernin tulos toteutui tarkastelujakson aikana lähes budjetoidusti. VTK:n keskeneräiset investoinnit taseessa olivat 31.8. n. 40 milj. euroa, josta merkittävimmän 5/2023 aloitetun Varia Vehkala -hankkeen (arvo 86 milj. euroa) kumulatiivinen kustannuskertymä 31.8. oli 34 milj. euroa (josta kaudella 1–8/2024 toteutui n. 20 milj. euroa). Varia Vehkala -hanke valmistuu 8/2025. Lisäksi Tikkurilan osaamiskampuksen kortteli 1:sen (arvo n. 99 milj. euroa) ja Aviapoliksen lukion (arvo n. 38 milj. euroa) suunnittelutyöt ovat meneillään. Kaudelle 1–8/2024 budjetoidut investoinnit olivat 36 milj. euroa, mutta toteuma 24 milj. euroa, johtuen Aviapoliksen lukion budjetoitua alemmista suunnittelukustannuksista sekä Varia Vehkala -hankkeesta.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TA 31.8.	31.8.
Liikevaihto	36 737	24 366	25 081
Liikevoitto	8 933	8 437	8 990
Tilikauden tulos	3 375	4 663	4 823
Taseen lop-pusumma	270 424	237 290	225 116
Henkilöstön lkm	12	12	10
Bruttoinvestoin-nit	59 900	36 094	24 304
Quick ratio	1,8	3	3,5
Omavaraisu-usaste	29,3 %	31,0 %	31,0 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	189 465	137 035	139 415
Leasingvastuut	26 266	27 566	27 566

Tavoitteiden toteutumisen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Johto arvioi, että konsernille asetetut tavoitteet saavutetaan vuonna 2024.

Omistajapoliittisten linjausten mukaisesti VTK rakennuttaa taseeseensa kaupungille vuokrattavaksi toisen asteen oppilaitokset sekä liikuntahallit (pl. uimahallit). VTK Kiinteistöt Oy:n uudishankkeita kaudella 2024–2028 ovat Vehkalan ammatillisen oppilaitos (n. 86 milj. euroa), Varia Hiekkaharjun peruskorjaustyöt (n. 34 milj. euroa), Aviapoliksen lukio (38 milj. euroa) sekä Koillis-Vantaan liikuntahalli (9,7 milj. euroa). Lisäksi VTK Kiinteistöt Oy rakennuttaa Jokiniemen kampusalueelle lukio- ja ammattikoulutiloja sekä tiloja aikuisopistolle (n. 99,1 milj. euroa).

Joukontie 42:n kaavamuutos on meneillään. Kaava valmistunee vuoden 2026 aikana. Kiinteistö Oy Myyrinselkä on hakenut yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa asemakaavan muutosta ja tontinluovutuskilpailu toteutunee vuoden 2025 aikana. Kivistön Putkijäte Oy:n koonta-aseman laajennus n. 6 milj. eur on siirtynyt tuleville vuosille.

Konsernin vanha kiinteistökanta on jo saavuttanut yli 20 vuoden iän, minkä vuoksi tulevina vuosina on varauduttava merkittäviin korjausinvestointeihin, jotta erityisesti tavanomaisten toimitilakohteiden arvot kyetään säilyttämään. Muuntojoustamattomat ja ikääntyvät toimistotilat tulevat olemaan yhtiön kiinteistöomaisuuden arvon säilyttämisen kannalta ongelmallisia, mutta eivät kuitenkaan muodosta erityistä riskiä. Rakennusten ikääntymisestä johtuvia ennakoimattomia korjaustarpeita hallitaan ennakoivalla PTS-suunnitelman mukaisilla kiinteistöjen vuosi- ja peruskorjauksilla, huollolla ja ylläpidolla sekä kiinteistön täysarvovakuutuksilla.

Uudishankkeet ja rakennusten ikääntyminen nostaa merkittävästi konsernin lainakantaa. Lainojen korkotasoon liittyvä korkoriski realisoitui vuoden 2023 korkokustannuksissa, sillä yhtiön lainojen korkojen kasvun vuoksi yhtiön korkokustannukset nelinkertaistuivat. Korkojen ennustetaan laskevan maltillisesti vuonna 2024. Vuodenvaihteessa toteutettu yritysjärjestely antaa VTK Kiinteistöt Oy:lle sidosyksikköaseman nojalla mahdollisuuden edullisempaan ja ennakoitavampaan varainhankintaan Kuntarahoitukselta.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1.–31.8.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen tilinpito	Konsernin omavaraisuusaste %	40 %	>20 %	31 %	Toteutuu täysin
Kestävä ja vastuullinen tilinpito	Konsernin tulos, milj. eur	Vertailukelpoinen tulos 3	2,0	4,8	Toteutuu täysin
Kestävä ja vastuullinen tilinpito	Outhouse-yhtiö: Ulkoisten vuokrakohteiden vuokrausaste (%)	93 %	93 %	94 %	Toteutuu täysin
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat (sisältäen sisäilmaparannukset)	Konsernin iikevaihdosta vähintään n. 10 % käytetään peruskorjauksiin	12 %	10 %	N/A Peruskorjaukset painottuvat kesälle ja syksylle.	Toteutuu täysin
Asiakastyytyväisyys, konserni	Asteikko 1–5	3,6	-	Kysely tehdään vuonna 2025	Ei tietoa
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Konsernin henkilöstön hyvinvointikysely	Asteikko 1–5	4,4	vastausten keskiarvo yli 4,0	Kysely tehdään syksyllä	Toteutuu täysin
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Konsernin vastuullisuusohjelman laatiminen	Vastuullisuusohjelman laatiminen 2024 -> Vastuullisuusohjelman toteutus	Ohjelma hyväksyttiin hallituksessa 12/2023	Toteutus	Raportointi vuositasolla	Ei tietoa
SDG-tavoite 11 Kestävät kaupungit ja yhteisöt	Syksyllä 2023 päivitettyjen energiakatselmusten mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen (%)		Ko. vuodelle ajoitetuista toimenpide-ehdotuksista toteutettu 100 %	N/A Toimenpiteet painottuvat kesälle ja syksylle.	Ei tietoa

VANTAAN TILAPALVELUT VANTTI OY

Vantti on Vantaan kaupungin kokonaan omistama in house -yhtiö, joka tuottaa ateria-, puhtaus-, kiinteistö- sekä aula- ja turvapalveluja Vantaan kaupungille.

Toiminta ja merkittävät tapahtumat

Vantin tuottamien aula- ja turvapalveluiden tuotanto Vantaa Kerava hyvinvointialueelle loppui 1.1.2024. Muutoksen yhteydessä Vantista siirtyi vuoden 2024 alussa 23 henkilöä Securitas Oy:n palvelukseen, joka tuottaa jatkossa palvelut Vantaa-Kerava hyvinvointialueelle.

Helmikuussa 2024 Kilpailu- ja kuluttajavirasto vaati Vantilta lisäselvitystä Vantaan kaupungin sisäisen tarkastuksen vuosiraporttiin liittyen. Vantti antoi vastauksensa KKV:n esittämiin kysymyksiin 13.3.2024 ja uudelleen esitettyihin lisäkysymyksiin 23.4.2024. Kilpailu- ja kuluttajaviraston päätös asiaan tuli 20.8.2024. KKV antoi Vantille huomautuksen hankintalain noudattamatta jättämisestä. Vantti on korjannut havaittuja puutteita hankintakäytäntöjen osalta jo vuodesta 2023 lähtien. Useita kilpailutuksia on käynnistetty sekä Vantin että Vantaan kaupungin toimesta. Sen lisäksi Vantin sisäisiä sekä Vantaan kaupungin prosesseja on tarkennettu ja hankintojen valvontaa on lisätty.

Vantaan kaupungin päiväkotien pyykkihuoltoon liittyvä pesulatoiminta käynnistyi Vantaan kaupungin varikolta vuokratuissa tiloissa tämän vuoden helmikuussa. Tavoitteena on syksyn aikana saada Vantaan kaikkien päiväkotien pyykkihuolto keskitettyä Tuupakan pesulaan. Toiminnan laajentaminen edellyttää resurssijärjestelyjä.

Vuoden 2025 aloittavan organisaation henkilövalinnat tehtiin pääosin toukokuun loppuun mennessä. Projekti jatkuu HR:n, talouden ja muiden järjestelmien osalta syksyn 2025 aikana. Muutoksen tavoitteena on tuottaa Vantin palvelut asiakkaalle asiakaslähtöisemmin, laadukkaammin ja tulevaisuudessa myös kustannustehokkaammin. Vantti kutsuu tuotantomallia kokonaispalveluksi.

Tuloskehitys ja investoinnit

Vantin tulos elokuun jälkeen on 264 000 € ja budjetti -280 000 €. Yhtiön kassan määrä oli noin 6,7 miljoonaa € 9.8.2024 (6,6 milj. € 9.8.2023).

Vantin investoinnit ovat elokuun jälkeen noin 308 000 €. Vuoden 2024 investointibudjetti on 525 000 €

31.8 avainluvut pitävät sisällään heinäkuun toteumat + elokuun budjetin. Taseen avainluvut ovat heinäkuun toteumat.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TA 31.8.	31.8.
Liikevaihto	51 171	32 578	33 300
Liikevoitto	561	-311	218
Tilikauden tulos	514	-280	264
Taseen loppusumma	12 600	9 000	9 286
Henkilöstön lkm	915	870	873
Bruttoinvestoin-nit	525	350	308
Quick ratio	1,32	1,32	1,42
Omavaraisu-usaste	29,0 %	32,0 %	40,0 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0	0
Leasingvastuut	917	611	643

Tavoitteiden toteutumiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Yhtiön tilikauden tulostavoite on 1 % liikevaihdosta. Elokuun jälkeen yhtiö 544 000 € yli budjetin ja tulos 264 tuhatta euroa positiivinen.

Asiakastyytyväisyyden ja henkilöstötyytyväisyyden osalta mittaukset tapahtuvat loppuvuodesta. Henkilöstön sairauspoissaolot ovat samalla tasolla kuin aikaisempana vuotena.

Vantin vastuullisuusohjelmaan kuuluu ympäristö-, sosiaalinen ja hyvän hallintotavan tavoitteita.

Ympäristövastuullisuuteen liittyvät tavoitteet:

Alkuvuoden aikana biojätteen seuranta on siirretty Aromi 14 -tuotannonohjausjärjestelmään. Biojätemäärän laskutapa on tarkentunut ja on nyt aikaisempaa oikeampi, joka näkyy biojätteen tavoitetason poikkeuksellisena laskuna seurannassa.

Ruokatuotannon hiilijalanjäljen mittarin käyttöönotto tapahtuu vuonna 2025, koska valtakunnallisen laskentamallin julkaisua odotetaan syys-lokakuun vaihteeseen 2024.

Vantin autoilla ajetut kilometrit ovat lisääntyneet verrattuna viime vuoteen kuljetusliiketoiminnan kasvun vuoksi, joka näkyy hiilidioksidipäästö-jen lisääntymisenä. Autokannan uusimista sähköisemmäksi on hidastanut autojen saatavuus ja latauspisteiden vähyys.

Sosiaalinen vastuullisuuteen liittyvä tavoite:

eNPS (henkilöstön suositteluindeksi) on kerran kuussa tehtävä seuranta, josta raportoidaan kumulatiivinen keskiarvo. Tulos kesäkuun lopussa on +6,7. Suositteluindeksin kehittymistä seurataan kuukausittain ja annettu palaute huomioidaan toiminnan kehittämisessä sekä viestinnässä.

Hyvää hallintotapaa ja johtamista kuvaavat tavoitteet:

Tavoitetta mitataan henkilöstön ammatillisilla lisäkoulutuksilla. Vantti on valmistunut monin keinoin kokonaispalvelumalliin ja tähän liittyen asiakaslähtöiseen malliin on panostettu vahvasti. Kaikkiaan 93 henkilöä suoritti 6.6.2024 päättyneen asiakkuusvalmennuksen alkuvuoden aikana. Laajuudeltaan 16 tunnin asiakaspalvelukoulutuksen on suorittanut 60 henkilöä. Ammatillisia tutkintoja tai osatutkintoja on suoritettu alkuvuoden aikana 23.

Riskit ja tulevaisuudennäkymät

Yhtiön tulevaan toimintaan liittyvä merkittävin muutos on 2025 alussa tapahtuva palvelutuotannon uudelleen organisoituminen. Muutokseen liittyvien riskien minimoimiseksi on vuoden alussa käynnistetty projekti, joka valmistaa yhtiötä tulevaan muutokseen. Projekti on edennyt suunnitellusti.

Vantti pyrkii vaikuttamaan Vantaan kaupungin keittiöverkkosuunnitelman syntymiseen tuomalla esiin valmistuskapasiteetin pienentymisen liittyvät vaikutukset ateriatuotantoon. Tulevassa suunnitelmassa on tärkeää huomioida aterioiden tuotantotapaan liittyvät tarpeet ja valmistuskeittiö-toiminnan keskittäminen aluekeittiöihin.

Vantin kehittämisohjelman eteneminen

Ohjelman toimenpiteet ovat edistyneet lähes suunnitellusti alkuvuoden 2024 aikana.

Ateriapalvelujen laadulliset toimenpiteet:

- 6 viikon ruokalista on nyt pysyvästi muutettu 5 viikon ruokalistaksi

- Sisäistä laadun valvontaa on lisätty palkkaamalla lisäresurssi, joka on aloittanut helmikuussa. Valvonta ja kohdistettu perehdytys näkyy parannuksina kriittisissä kohteissa.

- Toiveruokakysely oppilaille on otettu käyttöön 2 kertaa vuodessa. Seuraava kysely tehdään alkusyksystä

- Nuorisovaltuuston tapaaminen peruuntui kevätkaudella. Uusi tapaaminen järjestetään syyskaudella.

- Asiakastyytyväisyyskysely valituille luokka-asteiden oppilaille (4lk, 8lk, lukio ja Varia) ei tehty kevätkaudella. Seuraava kysely tehdään syyskaudella.

Asiakaskokemuksen parantaminen, toimenpiteet:

- Keväällä 2023 aloitetun Asiakkuuden kehittämisohjelman seuraava asiakkaille kohdistettu kysely tehdään syksyllä. Kehittämisohjelman puitteissa tehtiin kysely toimenpiteiden toteutumisesta / näkymisestä henkilöstölle. Kyselyn tulokset purettiin 19.6. Vastaajamäärissä tapahtui merkittävä parannus ja henkilöstön oma arvio asiakkaiden suosittelusta oli parantunut edellisen kyselyn tuloksesta. Indeksimuutos oli -20:stä -4:ään.

Kustannustehokkuuden läpinäkyvyys, toimenpiteet:

- Vantin kustannustehokkuutta arvioidaan vertaamalla kustannushintojen ja myyntihintojen välistä muutosta. Vuoden 2025 kustannushintojen muutos on 6,67 %, jonka vaikutus Vantin palveluhintoihin asiakkaalle tulee olemaan 5,54 %. Merkittävin osuus hinnankorotuksesta tulee Ateriapalveluiden raaka-aineiden hinnan noususta ja palkkakehityksestä.

Kokonaispalvelumalli, toimenpiteet:

- Vuoden 2025 organisaation henkilövalinnat tehtiin pääosin toukokuun loppuun mennessä.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tilikauden tulos vähintään 1 % liikevaihdosta.	0,40	1,00	1,24	Toteutuu täysin
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Asiakastyytyväisyyden parantaminen (NPS)	NPS pisteluku	-9	3		Ei tietoa
Kehittämisohjelma: Ateriapalveluiden asiakastyytyväisyyden positiivinen kehittyminen	Ateriapalveluiden NPS Pisteluku	-5	-30		Ei tietoa
Kehittämisohjelma: Puhtauspalveluiden kustannustehokkuus	Kustannustehokkuus vähintään 1 % (Hinnankorotus alittaa yleisen kustannustason nousun)		1,00	1,12	Toteutuu täysin
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstötyytyväisyys	Numeerinen 1–5	4,15	4,20	Kysely tehdään loppuvuodesta	Ei tietoa
Sairauspoissaolot %	%	5,90	5,60	5,55 (31.7.)	Toteutuu osittain
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	Kokonaisbiojätteen määrä grammaa/ruokailija	51,0	49,5	43	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	LUKEn ruokatuotannon hiilijalanjäljen mittarin käyttöönotto vuoden 2024 aikana		Käyttöönotto vuoden 2024 aikana	Käyttöönotto 2025	Ei toteudu lainkaan
SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	Aiheutetut CO2 päästöt (t) / tuotantoauto	0,50	0,50	0,57	Toteutuu osittain

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tila
SDG-tavoite 3. Terveyttä ja hyvinvointia (sosiaalinen vastuullisuus)	eNPS (työntekijöiden nettosuositteluindeksi)	11	8	7 (30.6.)	Toteutuu täysin 🟩
SDG-tavoite 8. Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua (hyvä hallintotapa ja organisaation johtaminen)	Henkilöstön ammatillisen kehittymisen lisäkoulutukset vuodessa (kpl määrä)		90	176	Toteutuu täysin 🟩

MERCURIA KAUPPAOPPILAITOS OY

Mercuria kauppaoppilaitos Oy on Vantaan kaupungin ja Helsingin Kauppiaitten Yhdistys ry:n omistama yhtiö, joka ylläpitää liiketalouden alan koulutusta tarjoavaa Mercuriaa. Vantaan kaupungin omistusosuus on 95,5 %.

Toiminta ja merkittävät tapahtumat

Vuosi 2024 on sujunut yhtiössä hyvin. Uudistetun strategian mukaisia painopisteitä on edistetty alkuvuoden aikana. Uudistetun vastuullisuussuunnitelman toimenpiteiden edistäminen on niin ikään aloitettu. Syyslukukausi käynnistyi 7.8.2024. Mercuriassa oppivelvollisuuskoulutuksen yksi strateginen painopiste on kaksoistutkintojen kehittäminen. Kaksoistukinnoissa opiskelija opiskelee samanaikaisesti liiketoiminnan perustutkintoa ja valmentautuu lukio-opintojen avulla ylioppilaskirjoituksiin. Syksyllä 2024 Mercuriassa aloitti kaksoistutkinnon suorittamisen ennätykselliset 125 opiskelijaa eli 60 % aloittaneista. Yhtiö ostaa lukiokurssit Vantaan aikuislukiolta.

Mercuria Pro:n puolella ammattitutkintostipendin lakkauttaminen aiheutti valmistumisessa suman kesän alussa, kun ammatti- ja erikoisammattitutkintoa suorittavat opiskelijat kiirehtivät opintojensa valmistumista ennen määräajan päättymistä.

Valtion taloustilanteen takia ammatilliseen koulutukseen kohdistuu 100 miljoonan euron rahoitusleikkaukset. Alustavan arvion mukaan tämä merkitsee yhtiölle n. 5 % pienempää valtionosuusrahoitusta vuonna 2025. Opetus- ja kulttuuriministeriö on luvannut tarkempia laskelmia leikkauksen vaikutuksista kesän aikana, vielä niitä ei ole kuitenkaan saatu.

Liiketoiminnan perustutkinnon perusteet uudistuivat 1.8.2024. Uudet perusteet vastaavat paremmin nykyisiin työelämän tarpeisiin. Uudistus on vaatinut opettajilta paljon työtä, kun lähes kaikki tutkinnon osat muuttuivat. Opettajat ovat laatineet erilliskorvauksella uudet sisällöt ja tehtävät mm. Mercurian digitaaliseen oppimisympäristöön, e-Kampukseen.

Vantaan kaupunki on käynnistänyt neuvottelut yhtiön määräaikaisesta tontinvuokrasopimuksesta. Nykyinen sopimus on voimassa 31.12.2033 asti. Neuvotteluiden yhteydessä selvitetään koululle myös mahdollista uutta sijaintia Vantaan Myyrmäkeen, Metropolian kampuksen yhteyteen. Metropolian kanssa on käynnistetty neuvottelut mahdollisen pedagogisen yhteistyön tuomasta synergiasta. Yhtiö on aiemmin vastannut liiketalouden ammattikorkeakouluopinnoista vuosina 1992–2005 osana silloista EVTEK-ammattikorkeakoulua (nykyinen Metropolia). Yhtiö on myös selvittämässä mahdollisten muutosten tuomia taloudellisia vaikutuksia. Nykyinen toimintamalli yhtiön omistamissa tiloissa

yhteistyössä Martinlaakson lukion ja Vantaan aikuislukion kanssa on ollut erittäin toimiva ja kustannustehokas. Vakaa talous tulisi säilyttää erityisesti laskevan tulorahoituksen tilanteessa.

Tuloskehitys ja investoinnit

Tuloskehityksen näkökulmasta vuosi 2024 on jatkunut odotetun kaltaisena. Liikevaihto on noussut edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Tähän on syynä opiskelijamäärien ja sitä kautta valtionosuusrahoituksen kasvu. Vuodelle 2025 on kuitenkin odotettavissa rahoitustason leikkauksia, minkä takia on erityisen tärkeätä pitää kustannusrakenne terveenä. Jakson liiketulos on arviolta 472.000 euroa ylijäämäinen, talousarvion näyttäessä 408.000 euroa.

Vuodelle 2024 on suunniteltu noin 700.000 euron investointiohjelma. Kesän aikana toteutettiin Mercuria-talon opiskelijaravintolan kunnostushanke, jonka yhteydessä uusittiin ikääntyneet tarjoilulinjastot sekä lisättiin ravintolan asiakaspaikkojen määrää sekä yleistä viihtyvyyttä. Uudistuksella helpotetaan lisääntyneen opiskelijamäärän tuomia ruuhkahuippuja. Ravintolamuutoksen lisäksi toteutettiin luokkien korjauksia edellisen vuoden malliin. Nyt remontoituihin luokkiin valittiin luontoaiheisia kuva-aiheita. Uudesta ilmeestä saatu palaute on ollut hyvää. Kesälle suunniteltu pysäköintialueiden asfaltointikorjaus jouduttiin valitettavasti siirtämään alueella suoritetun vesijohtosaneerauksen takia. Asfaltointityö toteutetaan sään salliessa myöhemmin syksyllä. Vuodelle 2024 suunnitelluista investoinneista on toteutunut tähän mennessä noin 90 %. Yhtiön maksuvalmius ja vakavaraisuus ovat säilyneet erinomaisella tasolla.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TA 31.8.	31.8.
Liikevaihto	9 354	6231	6317
Liikevoitto	680	408	472
Tilikauden tulos	846	405	474
Taseen loppusumma	22 700	22 500	22 790
Henkilöstön lkm	63	63	65
Bruttoinvestoin-nit	700	700	637
Quick ratio	11,0	11,0	13,0
Omavaraisu-usaste	95,0 %	95,0 %	96,0 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0	0
Leasingvastuut	250	250	270

Tavoitteiden toteutumisen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Valtionvarainministeriö on ilmoittanut ammatillista koulutusta koskevista valtionosuusleikkauksista. Rahoitusta leikataan ensimmäisessä vaiheessa, vuonna 2025, sadalla miljoonalla eurolla. Mercurian osalta leikkaus tarkoittaa noin 5 % laskua valtionosuusrahoitukseen. Yhtiö odottaa edelleen ministeriöltä tarkempia laskelmia leikkausten kohdennuksista.

Suuri opiskelijamäärä antaa kuitenkin hyvät toimintaedellytyksen myös vuodelle 2025. Edelleen kasvanut kaksoistutkintojen suosio merkitsee todennäköisesti myös motivoituneita ja opintoihin sitoutuneita opiskelijoita.

Ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmää uudistetaan tämänhetkisen tiedon mukaan vuoden 2026 alusta. Uudessa rahoitusmallissa

perusrahoituksen määrää tultaisiin laskemaan ja vastaavasti suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksen osuudet nousisivat. Uudistukset ovat pääosin kannatettavia, mutta malliin liittyy vielä useita epävarmuustekijöitä, jotka saattavat vaikuttaa myös Mercurian rahoitustilanteeseen negatiivisesti.

Oppilaitoksen tontin vuokra-asia on aiheuttanut epävarmuutta tulevaisuudesta. Yhtiö on erittäin tyytyväinen nykyiseen sijaintiin ja omistamaansa koulukiinteistöön, johon se tehnyt merkittäviä investointeja toimivien ja viihtyisien tilaratkaisujen aikaansaamiseksi. Yhtiö toivoo, että tulevaisuuden sijaintiratkaisut tehtäisiin hyvässä yhteistyössä yhtiön etu edellä.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Nettotulos, Euroa Tulokseen vaikuttavat valtionrahoituksen mahdolliset maksuperusteiden muutokset ja maksuaikataulu	1062530	300000	474452	Toteutuu täysin
Rakennuksen PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla huomioiden rakennuksen tuleva käyttöikä	Toteutusaste %	100	100	100	Toteutuu täysin
Toiminnallisuuteen ia laatuun liittyvät tavoitteet					
Tavoitteelliset opiskelijavuodet	kpl	855 + 16 lisäsuoritepäätöksellä	860	870	Toteutuu täysin
Opiskelijapalaute (amispalaute, päättökysely)	NPS-indeksi	67	58	68	Toteutuu täysin
Työelämäpalaute työpaikkaohjaajakysely	Tyytyväisyys 1–5	4,4	4,2	4,6	Toteutuu täysin
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstön työfiilis	Tyytyväisyys 1–5	4,2	4,1	4,2	Toteutuu täysin
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
SDG-tavoite 4 "Hyvä koulutus"	Opiskelijapalaute, (amispalaute) tyytyväisyys koulutukseen, kokonaisarvosana 1–5		4,4	4,6	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 3 ”Terveyttä ja hyvinvointia”	Vuotuinen opiskelijakysely, keskiarvo osiosta ilmapiiri ja hyvinvointi 1–5		4,2	4,3	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 5	Vuotuinen		4,1	4,4	Toteutuu

”Sukupuolten tasa-arvo”	opiskelijakysely, tasa-arvoa koskeva kysymys 1–5				täysin

KIINTEISTÖOSAKEYHTIÖT

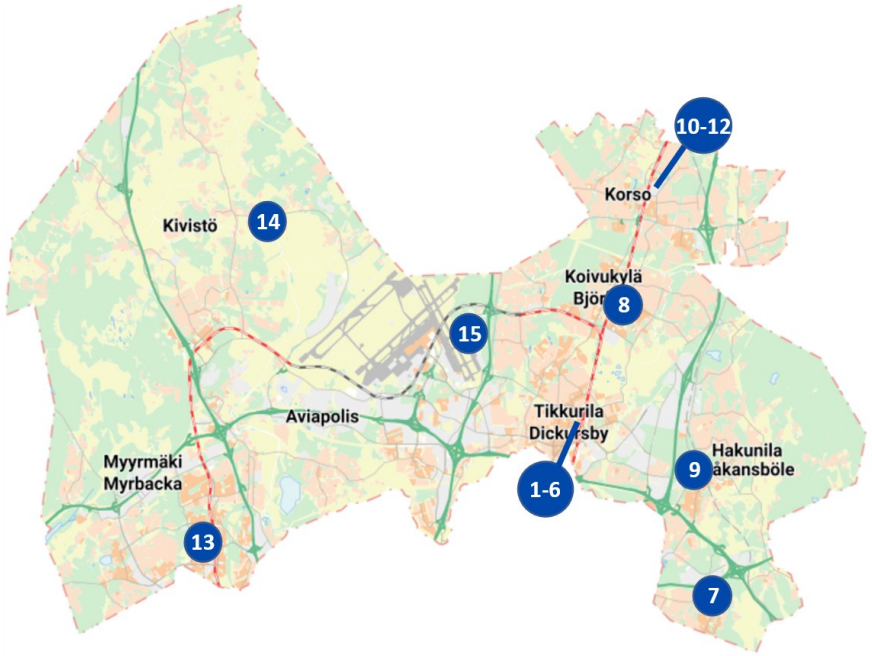
1. KOy Tiedepuisto
1988

2. KOy Tikkurilan Terveysasema
1979/1982

3. Tikkuparkki Oy
2012

8. Hakopolun Liikekiinteistö Oy
1981

12. Korson Pienteollisuustalo Oy 1965

9. KOy Hakucenter
1986

13. Ruukkukujan Autopaikat
1987

10. KOy Korson Toimistokeskus
1992/1997

14. As Oy Vantaan Katriinanrinne
1991

4. Ratakujan Pysäköinti Oy
2013

5. KOy Lehdokkitien virastotalo
1983

6. As Oy Vantaan Sepänpuisto
1990

7. Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy 1977

11. KOy Vantaan Maakotkantie 10 1989

15. KOy Vantaan Helikopteritukikohta
2009

KIINTEISTÖYHTIÖ JA KAUPUNGIN OMISTUS% AVAINLUVUT 1000 euroa	Laajuus m2	Tase 2023	Oma pääoma 2023	Tuotot 1-8/2024	%-osuus tuotot budje-toidusta	Hoitoku-lut 1-8/2024	%-osuus hoitokulut budje-toidusta	Arvioidut poistot 2024	Ennustettu tilikauden tulos 2024	Kassa 8/2024	Quick Ratio
KOy Tiedepuisto 100 %	10883	16820	12091	1 265	67	-158	99	-1123	575	+283	2,3
KOy Tikkurilan Terveysasema 62,2/73,8 %	5 657	7 032	5 892	401	65	-403	59	-417	-222	+635	2,9
Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy 100 %	13530	9630	9567	293	68	-199	92	-292	-55	+1542	52,9
KOy Korson Toimistokeskus 77,1 %	3 775	6 025	5 995	183	65	-215	72	0	-19	+158,9	4,0
KOy Lehdokkitien Virastotalo 85/100 %	3 678	1 129	1 072	204	62	-245	77	-416	-418	+105	2,2
As Oy Vantaan Katriinanrinne 100 %	2400	1876	1525	136	66	-107	53	0	0	+60	1,8
Korson Pienteollisuustalo Oy 83,1 %	3590	448	106	122	60	-98	57	-27	-10	+378	177,3
Ratakujan Pysäköinti Oy 100 %	9983	2371	2340	80	64	-98	71	-74	-78	-62	-6,4
KOy Vantaan Helikopteriitukikohta 100 %	961	2 018	2 005	78	72	-70	51	-74	-107	+516	86,3
KOy Vantaan Maakotkantie 10 33,1/88,3 %	768,5	1 017	1 008	37	59	-47	65	-39	-50	+11,4	4,6
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy 52,4 %	1 606	1 502	1 415	102	71	-61	45	0	-1	+106,9	4,7
Ruukkukujan Autopaikat Oy 87,2/88,3 %	10 036	889	657	47	67	-53	78	-61	-47	+104	7,6
Hakopolun Liikekiinteistö Oy 64,5 %	3499	2 543	2 510	228	62	-200	62	0	12	+51	3,6
KOy Hakucenter 53,4 %	4840	5 011	4 977	294	67	-232	63	0	33	+83	4,4

HUOM! As Oy Sepänpuisto on myyty VAV Yhtymä Oy:lle 31.1.2024, eikä sen talouden tunnuslukuja esitetä enää osana Vantaan tytäryhtiöiden raportointia.

Tavoitteiden toteutuminen	Ylläpidon kustannusten hillitseminen	PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen	Sähköautojen latausinfran toteuttaminen yhtiöissä, joissa tehdyn kartoituksen mukaan järkevää toteuttaa	Elinkaaren loppuvaiheessa olevien kiinteistöyhtiöiden vastuullisuustavoite	Selite
KOy Tiedepuisto 100 %	Ei asetettu.	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Ei asetettu.	Kaikki tavoitteet toteutuvat.
KOy Tikkurilan Terveysasema 62,2/73,8 %	Ei toteudu lainkaan	Toteutuu täysin	Ei asetettu	Toteutuu täysin	Yhtiön vastuullisuustavoitteena kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta.Yhtiö teettää syksyn aikana rakennushistoriaselvityksen, jota ei ollut huomioitu budjetissa. Kiinteistön tekninen kunto saattaa aiheuttaa isompaa korjaustarvetta, eikä rakennuksen/yhtiön tulevaisuudesta ole varmuutta. Tämänhetkisen tiedon mukaan terveysaseman toiminnot siirtyvät uuteen hyvinvointikeskukseen arvioilta vuoden 2028 lopulla. Ylläpidon kustannukset tulevat nousemaan vuonna 2024 kasvaneiden korjauksien takia.
Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy 100 %	Ei toteudu lainkaan	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Ei asetettu.	Muut tavoitteet: Kestävä ja vastuullinen taloudenpito: voitollisen tuloksen saavuttaminen viimeistään 2024 loppuun mennessä. Ei toteudu lainkaan Pysäköintilaitoksen asiakasmäärä on vähentynyt vuoden 2024 aikana. Tikkuparkki Oy:n kiinteistön hoitokulut ovat kasvaneet alkuvuonna kiinteistön ylläpitokustannusindeksin muutosta enemmän.

					Syynä Tikkuparkki Oy:n kiinteistön hoitokulujen kasvuun on alkuvuonna 2024 Vantaan kaupungin katualueelta valuneet hulevedet, jotka kastelivat rakennuksen rakenteita ja teknisiä laitteita. Tästä aiheutui yhtiölle noin 24.000 euron vahinko. Vakuutusyhtiö ja Vantaan kaupunki ovat kiistäneet korvausvastuunsa asiassa.
KOy Korson Toimistokeskus 77,1 %	Ei toteudu lainkaan	Toteutuu täysin	Ei asetettu	Ei asetettu	Ylläpitokustannukset tulevat ylittämään tavoitteen, sillä toisin kuin edellisenä vuotena, kuluvan vuoden aikana tehdään enemmän huolto- ja korjaustöitä.
KOy Lehdokkitien Virastotalo 85/100 %	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Ei asetettu	Ei tietoa	Yhtiön vastuullisuustavoitteena on kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta. Päävuokralainen poistuu rakennuksesta 2025 alussa, ja toiminta rakennuksessa on päättymässä. Suunnitelmat ovat vielä avoinna.
As Oy Vantaan Katriinanrinne 100 %	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Ei asetettu.	Ei asetettu	Ylläpitokustannusten nousu on pienempi kuin vertailuindeksin positiivinen muutos. Ennakoimattomat korjaukset saattavat kuitenkin vaikuttaa yhtiön kustannuksiin.
Korson Pienteollisuustalo Oy 83,1 %	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Ei asetettu	Toteutuu täysin	Yhtiön vastuullisuustavoitteena on Rakennuksen elinkaaren loppuajan PTS:n toteuttaminen resurssiviisaalla tavalla. Ylläpitokustannuksissa on mahdollista, että tavoitetaso saavutetaan huolimatta siitä, että yhtiössä käytetään asiantuntijapalveluita purkukartoituksiin.
Ratakujan Pysäköinti Oy 100 %	Ei toteudu lainkaan	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Ei asetettu	Muut tavoitteet:

	⦸	■	■		Kestävä ja vastuullinen taloudenpito: voitollisen tuloksen saavuttaminen viimeistään vuoden 2024 loppuun mennessä. Ei toteudu ollenkaan ⦸ Pysäköintilaitoksen asiakasmäärä on olennaisesti vähentynyt. Yhtiö on ryhtynyt korjaaviin toimenpiteisiin. Yhtiö on kokeillut täsmäkontaktointia sekä ryhtynyt näkyvyyttä parantaviin toimenpiteisiin. Lisäksi sopimuspysäköinnin hinnoittelun osalta on tehty markkinakartoitus. Ratakujan Pysäköinti Oy:n kiinteistön hoitokulut ovat kasvaneet kaudella ylläpidon kustannusindeksiä enemmän. Syynä Ratakujan Pysäköinti Oy:n kiinteistön hoitokulujen kasvuun on alkuvuonna 2024 Vantaan kaupungin katualueelta valuneet hulevedet, jotka kastelivat rakennuksen rakenteita ja teknisiä laitteita. Vakuutusyhtiö ei korvannut vahinkoa.
KOy Vantaan Helikopteritukikohta 100 %	Toteutuu täysin ■	Toteutuu täysin ■	Ei tietoa ☐	Ei asetettu	Pelastuslaitoksella on suunnitteilla sähköautojen latauspaikkoja jokaiselle paloasemalle. Yhtiö hoitaa asiaa yhdessä pelastuslaitoksen kanssa. Toteutuksen suunnittelu on kesken.
KOy Vantaan Maakotkantie 10 33,1/88,3 %	Ei toteudu lainkaan ⦸	Toteutuu täysin ■	Ei asetettu	Ei asetettu	
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy 52,4 %	Ei toteudu lainkaan ⦸	Toteutuu täysin ■	Ei asetettu	Ei asetettu	Ylläpitokustannusten osalta tavoite ei voi toteutua, sillä pelkästään korjauksiin on budjetoitu 45 t eur enemmän kuin oli viime

					vuoden toteuma.
Ruukkukujan Autopaikat Oy 87,2/88,3 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu	Ei asetettu	Ylläpidon kustannukset nousevat, sillä yhtiön rakennukseen tehdään kuluvan vuoden aikana remontteja. Myös rakennuksen tekniikka ikääntyy, mikä aiheuttaa kustannuspaineita tulevaisuudessa.
Hakopolun Liikekiinteistö Oy 64,5 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu	Toteutuu täysin 	Ylläpitokustannusten osalta jo talousarviossa kustannukset ovat korkeammat kuin viime vuonna, joten tämä tavoite ei tule täyttymään. Yhtiössä on riskinä rakennuksen tekniikan ikääntyminen, joka voi aiheuttaa ennakoimattomia korjauksia. Tämä on jo osin näkynyt vuoden 2024 alussa. Yhtiön vastuullisuustavoitteena rakennuksen elinkaaren loppuajan PTS:n toteuttaminen resurssiviisaalla tavalla.
KOy Hakucenter 53,4 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu	Toteutuu täysin 	Yhtiön tavoitteiden toteutumisessa merkittävässä roolissa on ennakoimattomien korjausten kustannukset, kuten vesivahingot. Tämän hetken ennusteen perusteella ylläpitokustannukset kasvavat edellisen vuoden tasoon verrattuna. Yhtiön vastuullisuustavoitteena on Kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta.

Mittarit

Ylläpitokustannusten hillitseminen: Ylläpitokustannusten suhteellinen nousu on pienempi kuin Tilastokeskuksen julkaiseman Kiinteistön ylläpidon kustannusten vertailuindeksin muutos. Mittarin tilanne kuvaa ennustettu tavoitteen saavuttamisesta vuoden 2024 lopussa.

PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen: Toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennuksen käyttöiän huomioiminen PTS:ssa. Vuodelle asetettujen toimenpidetavoitteiden toteuttamisaste.

Sähköautojen latausinfran toteuttaminen niissä yhtiöissä, joissa vuonna 2023 tehdyn kartoituksen mukaan järkevää toteuttaa latausinfraa: latausinfra toteutettu.

Elinkaaren loppuvaiheessa oleville kiinteistöyhtiöille on asetettu oma soveltuva vastuullisuustavoite seuraavista:

- Kiertotalouden edistäminen kestävän purkamisen elementein: purkumateriaalien uudelleenkäyttö ja kierrättäminen.
- Kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta.
- Rakennuksen elinkaaren loppuajan PTS:n toteuttaminen resurssiviisaalla tavalla.

Tietyissä kiinteistöyhtiöissä sähköautojen latausinfran toteuttaminen ei ole tehdyn kartoituksen mukaan järkevää, vaikka ne eivät ole elinkaaren loppuvaiheessa. Niiden kiinteistöyhtiöiden toiminnassa vastuullisuustavoite huomioidaan hiilineutraalin ja resurssiviisaan PTS:n avulla.

Vantaa

Sitovat tavoitteet OVK 2/2024

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki							
Valtuustokauden tavoite 1. Varmistetaan pitkäjänteisesti taloudellisesti vahva kaupunki ja kaupunkikonserni							
1.1 Käyttötalouden menokehitys toteutuu hallitusti	Toimintakatteen muutos-%	Toimintakate heikkeni 11,9 %	Talousarvion 2024 mukainen, -6,9 % vrt. TA 2023	Kaupunginjohtaja Raportointivastuu: Matti Ruusula	Valtuustokauden strategian, talousarvion 2024 sekä tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaiset kehittämistoimenpiteet.	Ennusteen mukaan toimintakate heikkenee 11,1 %.	Tavoite ei toteutune lainkaan.
1.2 Tuottavuus- ja kasvuohjelma toteutuu suunnitellusti	Vuosikatteen toteutuminen kaupungin tuloslaskelmassa	Vuosikate 123,6 milj. euroa	Vuoden 2024 vuosikate kaupungin tuloslaskelmassa toteutuu vähintään talousarvion 110 milj. euron suuruisena. Vuoden 2025 talousarviossa vuosikate on vähintään 130 milj. euroa.	Kaupunginjohtaja Raportointivastuu: Matti Ruusula	Ohjelman toimenpiteet toteutetaan osana vuoden 2024 käyttösuunnitelmaa. Ohjelma toimii vuoden 2024 kehysvalmistelun pohjana.	Yleisen taloustilanteen heikko kehitys ja rakentamisen seisahtumisen kuntatalousvaikutukset vaikuttavat kaupungin talouteen siten, että tuottavuus- ja kasvuohjelman tavoitteisiin ei päästä vuosien 2024 ja 2025 osalta.	Tavoite ei toteutune lainkaan.
1.3 Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot vuodelle 2024 32,5 milj. euroa	Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten tulot (netto), milj. euroa = maanmyyntivoitot (kauppahinta vähennettynä hankintahinnalla ja tonttien luovutuskuntoon saattamisen kustannuksilla) + maanvuokratulot + maankäyttösopimuskorvaukset (vähennettynä maanhankintamenoilla)	Nettotulot yhteensä: 44,7 milj. euroa	Nettotulot yhteensä 32,5 miljoonaa euroa vuonna 2024. Arvioidut maanmyyntivoitot vuodelle 2024 ovat noin 24,5 milj. euroa, maanvuokratulot noin 6,6 milj. euroa ja maankäyttösopimuskorvaukset noin n. 13,5 milj. euroa.	Tero Anttila	Omakotitontteja on myyty kaksi ja kerrostalotontteja myyty yksi kappale. Tontinmyyntitulot elokuun loppuun mennessä ovat yhteensä 2 023 000 €. Vuokratonttien lunastusten myötä myyntipäätöksiä on tehty kuusi kappaletta, arvo yhteensä 602 654 € (kauppoja ei ole vielä tehty). Uudisasuntojen heikko kysyntätilanne vaikuttaa vahvasti kaupungin asuntotonttien myyntiin. Yritystontteja on alkuvuoden aikana myyty yksi ja vuokrattu yksi tontti osto-optiolla. Maankäyttösopimuskorvauksia on kertynyt noin 2,3 M€.	Maanmyyntivoittoja on saatu elokuun loppuun mennessä vain 2,5 milj. euroa. Maankäyttösopimuskorvauksia on kertynyt noin 2,3 M€.	Tavoite ei toteutune lainkaan.
1.4 Sote- ja Pela -kiinteistöjen, asunto-omaisuuden sekä ulkopaikkakunnilla sijaisevien kiinteistöjen myynnit etenevät	Tehdään kiinteistöjen myynnit taloudellisesti kannattavasti ja pääsääntöisesti myyntisuunnitelman mukaisesti.	Sote- ja Pela -myyntikohteiden pitkäaikaisista vuokrasopimuksista neuvotellaan edelleen	Sote- ja Pela -kiinteistöt on myyty. Ensimmäiset asuntokohteet ja vähintään kaksi	Tero Anttila	Myyntiin vapautetuista noin 150 yksittäisestä asunnosta on myyty vuoden 2024 aikana yhteensä 8 asuntoa. Loppusalkun myyntihinnan maksimoimiseksi on tehty	Yksittäisiä asuntoja on myyty 8 kpl ja valmisteltu eri kohteiden myyntiä.	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
markkinatilanne huomioon ottaen		Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.	ulkopaikkakunnilla sijaitsevaa kiinteistöä on myyty.		toimenpiteitä asuntojen käyttöasteen nostamiseksi. Sipoon Mölandetin saaren kiinteistöt on laitettu myyntiin kesällä 2024.	Tiettyjen SoTe- ja PeLa-kiinteistöjen myynti edellyttää pitkiä vuokrasopimuksia VaKeHyvan kanssa. Omista päätösaikatauluistaan johtuen, VaKeHyva ei todennäköisesti tule allekirjoittamaan vuokrasopimuksia ennen vuoden 2025 puoliväliä. Kiinteistöjen myynti voi toteutua aikaisintaan vuoden 2025 lopulla. Kaupunginhallitus on hiljentyneestä markkinatilanteesta johtuen 8.4.2024 päättänyt lykätä asuntojen loppusalkun myyntiä. Yksittäisten asuntojen myyntiä jatketaan.	
1.5 Konserniomistusten kokonaissuunnitelman edistäminen konsernirakenteen tiivistämisen osalta markkinatilanne huomioiden	Kaikki vuodelle 2024 ajoitetut myynti- ja muut toimenpiteet toteutettu	Konserniomistusten kokonaissuunnitelma hyväksytty konsernijaostossa ja vuoden 2022 toimenpiteet toteutettu	Kaikki vuodelle 2024 aikataulutetut myynti- ja muut toimenpiteet toteutettu	Konsernipalvelujohtaja	Hyvinvointialueen käytössä olevien kaupungin omistamien yhtiömuotoisten kohteiden myyntiprosessia edistetty mm. due diligence aineiston koonnilla ja NDA-sopimuspohjan laatimisella.	Myyntiprosessia ei ole päästy aloittamaan, koska hyvinvointialueen kanssa ei ole saatu tehtyä pitkäaikaisia vuokrasopimuksia. Kiinteistöjen myynti toteutunee aikaisintaan vuonna 2025. As Oy Katriinanrinteen myyntiä ei voida käynnistää v. 2024 aikana, koska kohde osa Katrinebergin suunnittelukilpailualuetta. As Oy Sepänpuisto on myyty VAV:lle 01/2024.	Tavoite toteutunee osittain.
Valtuustokauden tavoite 2. Vahvistetaan osaamista ja työllisyyttä elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseksi							
2.1 Työttömyys vähenee taloussuunnitelmakaudella 2024-2027 koronaa edeltävälle vuoden 2019 tasolle	Pitkäaikaistyöttömien määrä ja osuus työvoimasta	5237 pitkäaikaistyötöntä (12/2022), 4,1 % (12/2021 työvoima)	4500, 3,5 %	Susanna Taipale-Vuorinen	Yli 300 päivää työttömänä olleisiin on oltu yhteydessä ja työllistymissuunnitelmat tai sitä vastaavat suunnitelmat on päivitetty siten, että päivitettyjen suunnitelmien suunnitelma-aste on 58 %.	5806 (07/2024), 4,4 % (12/2022 työvoimasta)	Tavoite ei toteutune lainkaan.
	Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä ja osuus	2852 alle 30-vuotiasta työtöntä (12/2022), 10,2 % (12/2021 työvoima)	2300, 8,2 %		Alle 30-vuotiaita työnhakijoita on kontaktoitu aktiivisesti ja työllistymissuunnitelmat tai sitä vastaavat	4060 (07/2024), 14,5 % (12/2022 työvoimasta)	

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
	alle 30-vuotiaasta työvoimasta				suunnitelmat on päivitetty siten, että päivitettyjen suunnitelmien suunnitelma-aste on 58 %.		
	Vieraskielisten työttömien määrä ja osuus vieraskielisestä työvoimasta	5885 vieraskielistä työtöntä (12/2022), 19,6 % (12/2021 työvoima)	5500, 18,4 %		Vieraskielisiä työnhakijoita on kontaktoitu aktiivisesti ja työllistämissuunnitelmaa tai sitä vastaavat suunnitelmat on päivitetty siten, että päivitettyjen suunnitelmien suunnitelma-aste on 58 %.	8158 (06/2024) 24,4 % (12/2022 työvoimasta)	
2.2 Yritysten palkkasumma kasvaa	Yritysten palkkasummaindeksi	126 (2022 Q2, 2015 = 100)	132	Tommo Koivusalo	Tuettu yritysten kasvua eri toimenpitein mm. sijoittumispalveluiden, klusteritoiminnan sekä rekrytoinnin tuen kautta.	130,2 (Q1/2024)	Tavoite toteutunee täysin.
2.3 Työpaikkamäärältään merkittävien (>50 työpaikkaa) yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä kasvaa	Sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä (>50 työpaikkaa)	4	8	Tero Anttila ja Tommo Koivusalo	Käyty aktiivisia keskusteluja 32 toimijan kanssa sijoittumisesta. Haastavassa taloustilanteessa suurten investointien ja sijoittumisten läpivieminen on pitkittynyt.	Yritystontteja on luovutettu kaksi elokuun loppuun mennessä. Näiden tuleva työpaikkamäärä on toimijoiden ilmoituksen mukaan noin 150 hlö.	Tavoite toteutunee osittain.
2.4 Uusi vahvistettu yritysmyynnin ja investointien houkuttelun palvelu on käytössä vuoden loppuun mennessä	Sijoittumisen ohjauksen toimintamallin selvitystyö ja kehittämistoimenpiteet toteutettu	Sijoittumispalveluiden kehittämisen taustaselvitys on tehty ja toiminta on organisoitu sekä vastuutettu.	Toimintamalli on vakiintunut ja sille on asetettu konkreettiset tavoitteet. Sijoittumisliidien määrä on kasvanut 50 %.	Tero Anttila, Tommo Koivusalo ja Mari Kalmari	Elinvoimapalveluiden uusi asiakkuusjohtaja aloitti elokuussa. Uusi toimintamalli rakennetaan toimialat ylittävänä yhteistyönä syksyn aikana.	Selvitystyö ja toimintamallin rakentaminen kesken.	Tavoite toteutunee täysin.
2.5 Tunnistetaan paremmin potentiaaliset kasvuyritykset	Luodaan malli tunnistaa potentiaaliset kasvuyritykset.	Malli puuttuu.	Malli on luotu.	Tommo Koivusalo	Organisoitu tiimi ja aloitettu mallin rakentaminen.	Organisoitu elinvoimapalveluissa uusi tiimi keskittymään tämän tehtävän toteuttamiseen.	Tavoite toteutunee täysin.
Valtuustokauden tavoite 3. Vantaa on vetovoimainen asumisen kaupunki							
3.1 MAL-tavoitteet toteutuvat	MAL-suunnitelman 2023 mukainen kokonaistavoite on 2 720 asuntoa. Valtion tukemien pitkän korkotuen vuokra-asuntojen tavoite on 544 asuntoa.	Asuntoja valmistui vuonna 2022 yhteensä 3304 asuntoa. Pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona valmistui 480 asuntoa. Asumisoikeusasuntoja ja lyhyen	2720 asuntoa vuosittain (MAL2023-suunnitelmaluonnos)	Tero Anttila	Tehdään aktiivista asiakasyhteistyötä rakennuttajien kanssa.	Asuntoja on valmistunut 837 kpl (tilanne 28.8.2024). Valtion pitkän korkotuen vuokra-asuntoja on valmistunut 102 kpl.	Tavoite ei toteutune lainkaan.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
	Asumisoikeusasuntojen ja lyhyen korkotuen mallilla rahoitettujen asuntojen tavoite on yhteensä 272 asuntoa.	korkotuen asuntoja valmistui yhteensä 35 asuntoa.					
	Asemakaavatuotanto k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa	142 000 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa	247 300 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa	Tero Anttila	Asemakaavahankkeita edistetään pääosin kaavoitusohjelman mukaisesti siten, että niitä valmistuu päätöksentekoon loppuvuoden aikana ennusteen mukaan noin 163 000 asunto k-m2 verran. Kiireisiä palvelukaavoja on tänä vuonna erityisesti priorisoitu.	31.8.2024 mennessä on kaavoitettu 1 600 k-m2 uutta asumista.	
3.2 Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 600 asuntoa	Vantaalle valmistuu 600 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Vantaalle valmistui 2022 yhteensä 652 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Vantaalle valmistuu 600 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Tero Anttila	Aktiivista asiakastyötä ja neuvontaa niin rakennusvalvonnassa kuin asumistiimissäkin. Kaupungilla on jatkuvassa myynnissä sekä omakotitalotontteja että yhtiömuotoisia pien- ja rivitalotontteja. Keimolassa ja Varistossa alkaa tarjouskilpailu yhtiömuotoisista pientalotonteista syksyllä 2024.	Pientaloja valmistunut 115 kpl (tilanne 28.8.2024).	Tavoite ei toteutune lainkaan.
3.3 Vantaan 50 v. juhlavuosi kirkastaa vantaalaista kaupunki-identiteettiä	Asukkaiden kuuluvuuden tunne Vantaaseen kasvaa.	42,8 %	45 %	Riikka Åstrand	Juhlavuoden tapahtumatuotanto etenee suunnitellusti.	Vuoden 2023 osallisuuskyselyssä vuodenvaihteessa 2023-2024 kuuluvuuden tunnetta Vantaaseen tunsi 44,0 % vastaajista. Seuraava osallisuuskysely tehdään vuoden vaihteessa 2024-2025, jolloin voidaan mitata, miten juhlavuosi on vaikuttanut kuuluvuuden tunteeseen.	Tavoite toteutunee täysin.
	Vantaan juhlavuosi näkyy koko kaupungin alueella. Suuralueilla (7) järjestetään juhlavuoden päätapahtumia ja asuinaluetasolla järjestöjen	Suunnitelman vuoden 2024 alueelliseen näkyvyyteen valmis	Tapahtuma kaikille asuinalueille		Vantaan 50 -juhlavuoden päätapahtumia on suunniteltu kaikille suuralueille. Tapahtumat etenevät suunnitellusti. Kaupunginosiin suunniteltuja tapahtumia tilastoidaan seuraavaan toteutumaan, kun suurin osa tapahtuma-avustuksista on haettu.	Tapahtumat etenevät suunnitellusti kaikilla suuralueilla.	

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
	organisoimia juhlavuosi-tapahtumia.						
	Vantaa 50 -ohjelma	Toimenpidesuunnitelma laadittu	Toimenpiteet toteutettu suunnitelman mukaisesti		Vantaa 50 -juhlavuoden tapahtumia ja toimenpiteitä on toteutettu suunnitellusti.	Toimenpiteet toteutettu suunnitelman mukaisesti.	
3.4 Vantaa tapahtumien kaupunkina vahvistuu	Laaditaan tapahtumien luokitteluun ja vaikuttavuuden arviointiin työkalu.	Tapahtumien luokittelua ja vaikuttavuuden arviointia ei tehdä systemaattisesti.	Tapahtumien luokitteluun ja vaikuttavuuden arviointiin on laadittu työkalu, jota hyödynnetään systemaattisesti kaupungin tapahtuma-tuotannossa.	Riikka Åstrand	Kulttuuri: Mm. kulttuurin vetovoimatapahtumiin (5 kpl) sekä Vantaa 50- juhlavuoden kahteen tapahtumaan on tekeillä vaikuttavuuden arviointi ja tapahtuma-analyysi (Salmi Eventlizer).	Kulttuuri: Mm. kulttuuritapahtumien luokitteluun ja vaikuttavuuden arviointiin on valittu työkalu ja tapahtumat, jotka arvioidaan ja analysoidaan. Tätä toteutetaan koko ajan.	Tavoite toteutunee täysin.
	Vantaan tapahtumakalenterin käyttäjämäärä kasvaa.	233 000 käyntikertaa kalenterin etusivulla	250 000 käyntikertaa kalenterin etusivulla		Tapahtumakalenteriin tehdään kuukausittaista somemainontaa. Lisäksi yksittäisten tapahtumien mainonnasta ohjataan tapahtumakalenteriin.	Kalenterin kävijämäärä 1.1.-27.8. 188 556. Se on noin 23 500 käyttäjää kuukaudessa. Jos sama kävijätahti jatkuu loppuvuoden, pääsemme tavoitteemme (250 000) yli saaden noin 283 000 kävijää vuonna 2024. On syytä huomioida, ettei mittarina ole syytä pitää etusivun käyntikertoja, vaan koko kalenterin vierailuja.	
	Tapahtumapaikkakortit ja -kartta tapahtumien järjestäjille laadittu	Suunnitelma laadittu	Tapahtumapaikkakortit ja -kartta julkaistu vantaa.fi -sivustolla		Seitsemästä suuralueesta neljälle on kartoitettu sopiva paikka/paikat ulkoilmatapahtumien järjestämiseen ja tapahtuma-aluekortit ovat prosessissa (Tikkurila, Myyrmäki, Korso, Hakunila).	Myös Koivukylässä, Aviapoliksessa, Hakunilassa ja Kivistössä on järjestetty ulkotapahtumia muutamissakin eri paikoissa. Näiden suuralueiden tapahtuma-aluekorttien laadinta aloitetaan syksyllä 2024.	
3.5 Vantaan maine ja vetovoima paranee sekä tunnettuus lisääntyy	Mainetutkimus	Mainetutkimus Alueen elinvoima: Vetovoima 3,09 (potentiaaliset asukkaat), Pitovoima 3,48 (asukkaat)	Mainetutkimus + 0,1 Alueen elinvoima: Vetovoima 3,19 (potentiaaliset asukkaat), Pitovoima 3,58 (asukkaat)	Mari Kalmari	Maineohjelman toteutus osana viestinnän ja markkinoinnin vuoden 2024 toimintasuunnitelmia.	Kaupunkien vetovoima- ja pitovoimatutkimus toteutetaan vuodenvaihteessa 2024/2025.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
		Organisaation maine: Maine 2,94 (potentiaaliset asukkaat), Luottamus 3,10 (asukkaat)	Organisaation maine: Maine 3,04 (potentiaaliset asukkaat), Luottamus 3,20 (asukkaat)				
		Vantaa tunnetaan vain nimeltä tai ei ollenkaan 42 % (Erittäin hyvin, melko hyvin, kohtalaisesti 58 %)	Vantaan tunnettuus Mainetutkimuksen osa-alueilla erittäin hyvin, melko hyvin ja kohtalaisesti (kasvaa 10 %).		Maineohjelman toteutus osana viestinnän ja markkinoinnin vuoden 2024 toimintasuunnitelmia.	Kaupunkien vetovoima- ja pitovoimatutkimus toteutetaan vuodenvaihteessa 2024/2025.	
	Mainetutkimus Maksetun mainonnan tulokset (esim. sitoutuminen)	Vantaa tunnetaan vain nimeltä. Markkinoinnin mittarit	Vantaa tunnetaan viihtyisänä asuinkaupunkina sekä mm. tapahtumistaan ja yrittäjäystävällisyydestään.		Maineohjelman toteutus osana viestinnän ja markkinoinnin vuoden 2024 toimintasuunnitelmia.	Kaupunkien vetovoima- ja pitovoimatutkimus toteutetaan vuodenvaihteessa 2024/2025.	
	Media- ja someseuranta	Positiivisten mainintojen määrä ja potentiaalinen tavoitettavuus	+10 %		Maineohjelman toteutus osana viestinnän ja markkinoinnin vuoden 2024 toimintasuunnitelmia. Jatkuva media- ja someseuranta ja -analyysi.	Vuoden 2024 mediaseuranta valmistuu alkuvuodesta 2025.	
Hyvät asukaslähtöiset palvelut							
Valtuustokauden tavoite 4. Sujuvat hyvinvointia rakentavat palvelut							
4.1 Kaupunkitasoinen asiakaspalvelun johtamisjärjestelmä on kuvattu Asiakaspalvelu 2030 -ohjelmatyön tavoitteiden mukaisesti	Kaupunkitasoinen asiakaspalvelun johtamisjärjestelmä on kuvattu.	Asiakaspalvelun johtamisjärjestelmää ei ole.	Asiakaspalvelun johtamisjärjestelmä on määritelty.	Susanna Taipale-Vuorinen	Asiakaspalvelun kaupunkitasoisen kehittämisen tueksi asetettu ohjausryhmä on käynnistänyt työnsä. Ohjausryhmässä on edustus kaikilta kaupungin toimialoilta. Ohjausryhmän tehtävänä on seurata ja ohjata Vantaan kaupungin asiakaspalvelun yhtenäistämistä.	Ohjausryhmä on nimennyt projektiryhmän ja asettanut sille tavoitteet loppuvuodelle.	Tavoite toteutunee täysin.
4.2 Vantaalaisten fyysinen aktiivisuus lisääntyy	Työikäisten, ikääntyneiden sekä liikunta- ja toimintaesteisten liikunta-aktiivisuus Valmisteilla olevan soveltavan liikunnan	Aikuisväestön liikunta- ja terveystottumukset kysely 2023. Terveysliikuntasuositusten mukaan tarpeeksi liikkuvien %-osuus (Finsote 2020):	Terveysliikuntasuositukset täyttävien %-osuus nousee. Työikäisten, ikääntyneiden sekä liikunta- ja toimintaesteisten liikunta-	Riikka Åstrand	TerveSuomi-tutkimuksen kaupunkikohtaisen otannan hankintaa on arvioitu vuoden 2025 osalta.	Vertailutietoa ei ole saatavilla täysi-ikäisten osalta. Kaupungilla ei ole käytettävissään TerveSuomi-tutkimuksen kaupunkikohtaisia tuloksia.	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
	strateginen suunnitelma ja sen mittarit	20-54 v 36 %, 55-74 v 31 %, 75+v 18 % Suunnitelma seurannan toteuttamiseen luotu.	aktiivisuus vuonna 2024 tunnetaan. Aktiivisuutta voidaan jatkossa seurata vuositasolla.				
	Fyysisen aktiivisuuden lisääminen kaikissa ikäryhmissä. 1. Mittaristona voidaan hyödyntää liikkumisohjelmassa käyttöönotettavia mittareita 2. Ikäryhmittäin: Lapset, nuoret: Move! -mittaukset, työikäiset, ikääntyneet: TerveSuomi-hyvinvointialueen data	Move!: Fyysisen toimintakyvyn kokonaistulos 5.lk tyt. 40,9 % poj. 37,2 % 8. lk tyt. 49,6 % poj. 41,4 % (Tulos ilmaisee prosenttiosuuden oppilaista, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla) Terveysliikuntasuositusten mukaan tarpeeksi liikkuvien %-osuus: 20-54 v: 36 % 55-74 v: 31 % 75+ v: 18 % (Finsote 2020)	Move! -mittauksen toimintakyvyn %-kokonaistulos paranee (laskee). Terveysliikuntasuositukset täyttävien %-osuus nousee.		Opettajien osaamista tuetaan Move!-koulutuksilla. Kouluissa harjoitellaan oppilaiden kanssa Move!-mittausten toteuttamista. 1.8.2024 käynnistetty hanke välituntiliikunnan ja koulumatkapyöräilyn lisäämiseksi sekä yläkoulussa koulupt toiminnan tarjoamiseksi erityisesti heikon Move!-tuloksen saaneille oppilaille.	Move!: Fyysisen toimintakyvyn kokonaistulos 5.lk tyt. 39,6 % poj. 34,6 % 8. lk tyt. 50,8 % poj. 39,6 % 5. lk oppilaiden sekä 8. lk poikien tulos on parantunut verrattuna edelliseen Move!-mittaukseen 2022. Vertailutietoa ei ole saatavilla täysi-ikäisten osalta. Kaupungilla ei ole käytettävissään TerveSuomi-tutkimuksen kaupunkikohtaisia tuloksia.	
4.3 Harrastuspaikkojen kehittäminen	Harrastuspaikoilta kerätään käyttäjäpalautetta ja kehittämisideoita.	Vanha palautejärjestelmä käytössä ja Osallistuva Vantaa -alusta käytössä.	Uusi palautejärjestelmä käytössä, palautteen ja kehittämisideoiden jättäminen on mahdollista suoraan harrastuspaikoilta.	Riikka Åstrand	Pilotin kohteeksi valittu Kuusijärvi. Kuusijärvelle on asennettu laminoituja QR-koodein sekä lyhytlinkein varustettuja lappuja, joiden avulla pääsee antamaan palautetta OsallistuvaVantaa.fi:ssä toteutettuihin kohdespesifeihin kyselyihin. Kohteet ovat savusauna, sähkösaunat ja	Kyselyihin on saatu yhteensä vastauksia 48 kpl. Kyselyiden linkit ovat löydettävissä vain paikan päältä. Näin varmistetaan, että palaute tulee nimenomaan käyttäjiltä. Pilotista saadaan mallia palautteen keruuseen muilla harrastuspaikoilla.	Tavoite toteutunee täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
					Kuusijärven tulentekopaikka. Kyselyt ovat auki 19.6.-30.9. asti.		
Valtuustokauden tavoite 5. Hallittu siirtymä hyvinvointialueelle							
5.1 Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on sujuvaa, molemmat organisaatiot toteuttavat yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia	Yhdyspintasuunnitelmien ja -sopimusten sekä yhteisten tavoitteiden ja strategisten linjausten toteutumisen seuranta	Osa merkittävistä tunnistetuista yhdyspintasuunnitelmista tai -sopimuksista, yhteiset tavoitteet ja strategiset linjaukset on laadittu.	Kaikkien yhdyspintasuunnitelmien ja -sopimuksien toteutumista on seurattu ja kaikki mahdolliset ongelmakohdat on käsitelty johdon foorumeilla sekä kaikkia yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia on käsitelty johdon foorumeilla.	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat	Työryhmä, jossa mukana edustajat Vantaa-Kerava-VAKE on kartoittanut yhdyspintasuunnitelmia, -sopimuksia ja yhteistyöryhmiä ja rakenteita. Työryhmä on esitellyt selvitystään maaliskuussa -24 pidetyssä Vantaan KASO:n ja VAKE:n LANUPE johtoryhmien miniseminaarissa, jossa mm. hyväksyttiin rakenne yhteistyöryhmille. Vantaan ja VAKE:n yhteistyön tilannetta on käsitelty myös mm. Vantaan ja Keravan luottamushenkilöiden tapaamisessa 19.4.	Merkittävät yhdyspintasuunnitelmat ja -sopimukset on kartoitettu ja toiminnassa. Osa yhdyspintasuunnitelmista on vielä valmistelussa. Myös yhteistyörakenteita on kartoitettu ja sovittu yhdessä HVA:n kanssa rakenne, jossa toimitaan. Yhteisistä tavoitteista ja strategisista linjauksista käyty keskusteluja.	Tavoite toteutunee osittain.
Valtuustokauden tavoite 6. Tuetaan oppijan tarpeisiin pohjautuvaa oppimista ja mahdollisuuksia edetä omien edellytystensä mukaan							
6.1 Kaikkien perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat	Lukuseula-testi (2. lk ja 7 lk.)	Lukuseula-testin tulokset lv 21-22: 2 lk (mittaus kevät 22): - Suomi äidinkielenä oppimäärä 24 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % - Suomi toisena kielenä oppimäärä 61 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % 7 lk (mittaus syksy 2021): - Suomi äidinkielenä oppimäärä 29,6 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan	Lukuseula-testin tulokset paranevat lukuvuosittain 2 %-yksikköä edellisestä mittauksesta. Täten vuonna 2024 lukuseulan tulokset paranevat 4 %-yksikköä lähtötasosta.	Katri Kalske	Lukuseula toteutettiin 2.-luokkalaisille helmi-huhtikuun aikana. Lukuseulassa on otettu MPASS-kirjautuminen käyttöön, mikä helpottaa seulan käytännön toteuttamista. Sähköinen tulospalvelu helpottaa tulosten tarkastelua ajantasaisemmin.	Lukuseulan raportti lukuvuodelta 2023-2024 ilmestyi elokuussa. Keväällä 2024 sähköisen tulospalvelun mukaan 2.lk S1-oppilaista 32 % kuului alimpaan 20 % ja S2-oppilaista 80 % kuului alimpaan 20 %. Näin ollen tulos on heikentynyt mittauskauden lähtötasosta. Syksyllä 2023 sähköisen tulospalvelun mukaan 7.lk S1-oppilaista 27 % kuului alimpaan 20 % ja S2 -oppilaista 75 % kuului alimpaan 20 %. Näin ollen S1-oppilaiden tulos on parantunut mittauskauden lähtötasosta ja S2-oppilaiden tulos on hieman heikentynyt.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
		alimpaan 20 % - Suomi toisena kielenä oppimäärä 74,2 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 %					
	Funa -matemaattisen osaamisen testi 3.lk ja 7.lk	Matematiikan arvioinnin yleistulos, että vantaalaisten oppilaiden matematiikan perustaitojen hallinta on valtakunnallista keskitasoa ja osittain jopa sitä parempaa.	Matemaattinen osaaminen on parantunut verrattuna 2023		Lukuvuoden 2023-2024 FUNA-arviointi 3.- ja 7.-luokkalaisille on saatu toteutettua syyslukukauden 2023 loppuun mennessä. Kaupunkitasoiset tulokset saadaan syyskuun aikana.	FUNA-arviointiväline on todettu toimivaksi ja koulut ovat hyödyntäneet oppilaskohtaisia tuloksia opetuksen ja tuen suunnittelussa sekä toteuttamisessa.	
6.2 Peruskoulun TET-jakson ja toisen asteen opiskelijoiden harjoittelupaikkatakuu	Kaupunki takaa jokaiselle peruskoululaiselle ja toisen asteen opiskelijalle tarvittavan harjoittelupaikan joko yrityksessä/yksityisellä sektorilla, kaupungin pääosin omistamassa yhtiössä tai kaupungin omassa yksikössä. Jokaisen toimialan palvelualueille sekä niiden yksikölle kiintiöidään vuosittainen harjoittelupaikkamäärä kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä elinvoimapalveluiden kanssa käydyn yhteissuunnittelun avulla.	Vantaalla vuosittain 2700 nuorta tarvitsee työelämäharjoittelupaikan. Tälle hetkellä virallista tilastointia ei ole. Epävirallisessa tilastoinnissa Vantaan kaupungin työelämään tutustumispaikkoja on noin 5 %. Jatkossa Vantaan kaupungin toimialat sitoutuvat tarjoamaan palvelualueillaan sekä yksiköissään peruskoulun oppilaille aiempaa enemmän työelämääntutustumispaikkoja TET- tai TEPPO-jaksoilla. Toimialojen tarjoamien TET- tai TEPPO-paikkojen toteutumista seurataan työelämääntutustumissopimusten perusteella yhteistyössä oppilaanohjaajien kanssa.	100 % perusopetuksen oppilaista löytää itselleen TET- tai TEPPO-jaksolle työelämääntutustumispaikan. Näistä työelämääntutustumispaikoista vähintään 10 % on kaupungin toimialoilta. Jotta oppilas saa tarvitsemansa tuen TET- tai TEPPO-paikan löytymistä varten, tulee hänen saada riittävää oppilaanohjausta peruskoulussa.	Katri Kalske ja Tommo Koivusalo	Perusopetuksen oppilaanohjaajat ohjaavat 9. luokan oppilaita opetussuunnitelman mukaiselle työelämääntutustumisjaksolle. Lisäksi nuorella on tehostetun oppilaanohjauksen myötä mahdollisuus osallistua TehoTET-jaksolle. Jokainen TEPPO-oppilas saa tehostettua oppilaanohjausta. Perusopetuksen toimialat ovat kuulleet erilaisista perusopetuksen työelämään tutustumismahdollisuuksista ja pohtivat, missä omissa yksiköissään perusopetuksen työelämään tutustumismahdollisuuksia voisi lisätä. Jokaisesta työelämääntutustumisjaksosta tehdään työelämääntutustumissopimus, joiden perusteella toteutuneet työelämääntutustumiset voidaan tilastoida.	Jokaisesta työelämääntutustumisjaksosta tehdään työelämääntutustumissopimus, joiden perusteella mitataan tavoitteen toteutumista. Toimialat ovat tietoisempia perusopetusikäisten työelämääntutustumispaikkojen tarpeesta, yhteistyötarpeesta sekä työelämääntutustumisen käytänteistä. Suurin osa perusopetuksen TET-jaksoista toteutuu syyslukukaudella, joten tavoitteen toteutumisen pystyy arvioimaan vasta vuoden lopulla. Riittävä oppilaanohjaajien määrä (keskimäärin 220 oppilasta/opo) peruskoulussa mahdollistaa oppilaiden riittävän ohjauksen saannin.	Tavoite toteutunee osittain.
Valtuustokauden tavoite 7. Eri-ikäisten kuntalaisten jatkuvan oppimisen ja koulutuksen tarpeisiin panostetaan							

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
7.1 Toisen asteen koulutuksen tuen rakenne vastaa oppivelvollisuuden pidentämiseen	Oppimisen tuen kehittämissuunnitelma	Oppimisen tukitoimia vahvistettu ja kehitetty korona-avustuksella	Laadukas toisen asteen koulutuksen oppimisen tuen kehittämissuunnitelma laadittu 3/2024 ja toteuttaminen alkaa 8/2024	Katri Kalske	Oppimisen tukitoimien vaikuttavuuden arviointi on aloitettu. Suunnitelma oppimisen tuen kehittämisestä on laadittu oppimisen tuen kehittämishankkeiden muodossa. Lukiokoulutuksen kehittämishanke on käynnistynyt 2/2024. Toisen asteen koulutuksen palvelualue on saanut 16.5. päivätyllä päätöksellä hankeavustusta ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen kehittämiseen 207 000 €. (haettu 207 000 €, hankeavustuksen viimeinen käyttöpäivä 31.12.2025). Valtakunnallista oppimisen tuen säädösvalmistelua on seurattu aktiivisesti ja Vantaan kaupunki on lausunut sekä lukiolain että ammatillisen koulutuksen lain muutosesityksistä.	Lukiokoulutuksen oppimisen tuen kehittämisen suunnitelma on laadittu kesäkuuhun 2025 saakka osana hanketta. Suunnitelman mukainen kehittäminen on aloitettu. Ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen kehittämisen suunnitelma on laadittu joulukuuhun 2025 saakka osana avustushakua, josta on saatu myönteinen päätös 16.5. Suunnitelman mukainen kehittäminen alkaa elokuussa 2024. Lopullinen hallituksen esitys säädösmuutoksista annetaan syksyllä 2024. Mahdolliset valtakunnalliset uudistukset tulevat voimaan 1.1.2025 (lukio) ja 1.1.2026 (ammatillinen).	Tavoite toteutunee osittain.
7.2 Monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksien ja suomenkielen (ruotsinkielen) osaamisen parantaminen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma	Monikielisten oppijoiden oppimista kehitetty palvelualueilla, mutta yhtenäinen toimialatasoinen jatkumo jäsentymätön	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle laadittu 3/2024 mennessä ja sen pohjalta aloitettu kehittämistoimet Monikielisten lasten osallistumisaste varhaiskasvatuksen eri palveluissa kasvaa Monikielisten oppijoiden oppimisen toiminnan vakiinnuttaminen osaksi	Katri Kalske	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma on laadittu ja se on esitelty kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle. Varhaiskasvatuksessa kieli-, kulttuuri- ja katsomustietoisuus läpileikkaa koulutusohjelman. Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuurikoordinaattorit vahvistavat kentän osaamista. Monikielisten lasten osallistumisaste raportoidaan väestötietojen julkaisemisen jälkeen. Perusopetuksessa on käynnistetty läksytuki kaikilla kouluilla ja POR-neuvotteluissa on jaettu läksytuen	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma on valmistunut ja se on esitelty kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle helmikuussa 2024. Ohjelman toteuttaminen on aloitettu. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden mukainen toiminta on käynnissä. Vieraskielisten lasten osallistumisaste on 76 %: Alle 3 v. 47 %,	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
			jokaisen opettajan työskentelyä Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuurikoordinaattorit mallintavat ja opastavat henkilöstöä kielitietoisiin menetelmiin ja välineisiin. Perusopetus järjestää kielitietoista opetusta ja S2-opetusta tukevaa lisäkoulutusta opettajille.		toimivia käytänteitä. Kevään aikana on järjestetty Reading to Learn-koulutusta perusopetuksen aineenopettajille, luokanopettajille ja erityisopettajille. Vieraskielisten kielelliseen tukeen eli monikielisten oppijoiden kehittämisohjelman toteuttamiseen on haettu ESR+ avustusta noin 1 M€.	3-5 v. 87 %, esiopetusikäiset 97 %. Suomen-/ ruotsinkielisten lasten osallistumisaste on 83 %: Alle 3 v. 68 %, 3-5 v. 93 %, esiopetusikäiset 98 %.	
7.3 Tikkurilan osaamiskampushankkeessa yhteiskehitetään uusia jatkuvan oppimisen palveluita	Tikkurilan osaamiskampuksen koulutusyhteistyön liittyvän palveluoperointimallin yhteiskehittäminen etenee pilotointivaiheeseen.	Koulutusyhteistyön palveluoperointimallia ei ole määritelty.	Koulutusyhteistyön palveluoperointimalli on valmis pilotoitavaksi.	Katri Kalske	Palveluoperaattorimallin yhteiskehittämisprosessissa on mukana 10 koulutuksen tarjoajaa. Viime kuukaudet on työstetty palveluoperaattorin toiminnallisuutta, eri kehitysvaiheisiin sopivinta juridista muotoa sekä yhteisen palvelutarjottimen aihiota. Palveluoperaattorin rooli ja tehtävät ovat täsmentyneet. Työ jatkuu suunnitellusti.	Palveluoperaattorin yhteiskehittäminen ja määrittelytyö jatkuu suunnitellusti ja tulee pilotoitavaksi syksyn aikana.	Tavoite toteutunee täysin.
7.4 Vantaalaisten osaaminen vahvistuu	Osaamisen vahvistamiseksi tehtävät toimenpiteet.	Mittareita koulutustason seuraamiseksi ei ole.	Vuoden 2023 aikana laadittujen mittareiden pohjalta ja niitä seuraten tehdään toimenpiteitä, jotka vahvistavat vantaalaisten osaamista.	Katri Kalske	Toisen asteen opintojen suorittaminen: Perusopetuksen ja toisen asteen yhteistyönä on kehitetty toisen asteen opintoihin siirtymisen käytänteitä. Korkeakoulututkinnon suorittaminen: Joustavia oppimisen polkuja kehittämällä pyritään vahvistamaan toisen asteen lukio-opiskelijoiden korkeakouluun siirtymistä. On laadittu yhteistyösopimus ammattikorkeakoulu Metropolian kanssa väyläopintoihin liittyen (sairaanhoitajaopinnot sekä tradenomiopinnot). Ammatillisessa koulutuksessa on	Vantaalaisten koulutustasoa seurataan useilla mittareilla: perusopetuksen päättäneiden sijoittuminen toisen asteen koulutukseen, toisen asteen suorittaneiden sijoittuminen korkeakouluopintoihin, vantaalaisten koulutustaso.	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
					seurattu ja arvioitu väylä-opintojen suorittamista. Opetushallituksesta on tilattu vantaalaisten korkea-asteen opintoihin sijoittumistiedot. Työllistymistä tukeva osaaminen: Osana TE2025 -uudistusta toisella asteella on suunniteltu pilottikoulutuksia tarjottavaksi TE-asiakkaille (logistiikka, kiinteistö- ja konetekniikka, ravitsemispalvelut ja rakentaminen).		
Valtuustokauden tavoite 8. Digitaalisuus tukee palvelujen kehittämistä							
8.1 Oppimista ja opetusta tukevaa DigiOne-palvelualustaa on pilotoitu ja pilottikouluissa käyttöönottoa valmisteltu. Lukiossa on aloitettu DigiOnen pilotointi	Koulujen ja lukioiden määrä, jossa pilotoitu. Koulujen määrä, jossa käyttöönottoon valmistauduttu.	Koulujen ja lukioiden henkilöstöä on osallistunut osakokonaisuuksien määrittelyihin, tutustunut tuleviin palveluihin ja valmistautunut pilotoimaan DigiOne-palvelualustaa.	Kahdeksan koulua ja yksi lukio on pilotoinut DigiOne-palvelua	Katri Kalske	Vantaan edustajat ovat osallistuneet aktiivisesti DigiOnen kehittämisryhmien toimintaan. Kahdeksan peruskoulun opettajat ovat pilotoineet DigiOnen kokonaisuuksia keväällä 2024 ja pedagogiset tukihenkilöt ovat valmistautuneet DigiOnen pedagogisen käyttöönoton tukemiseen. Hankkeessa on käynnissä arkkitehtuuriperustan selvitys, jotta voidaan varmistaa hankkeen aikataulussa ja budjetissa pysyminen. Hankkeen eteneminen ja aikataulu tarkentuu arkkitehtuuriselvityksen jälkeen syksyllä 2024.	Pilotointiin keväällä osallistuneiden peruskoulujen määrä on 8. Lukiokoulutuksen pilotointi ei ole käynnistynyt hankkeen toimesta.	Tavoite toteutunee osittain.
Eriarvoistumisen estäminen							
Valtuustokauden tavoite 9. Syrjäytymis- ja eriarvoistumiskehitys katkaistaan							
9.1 Lasten ja nuorten sosiaaliset ja tunnetaidot paranevat ja kiusaaminen vähenee. Opiskelijoiden hyvinvointi paranee	School Day ja kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä	Kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain) 2021 tulokset:	Kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain)	Katri Kalske	Jokaisella perusopetuksen koululla on hyvinvoinnin vuosikello, jonka pohjalta pidetään vähintään kerran kuukaudessa tunne- ja vuorovaikutustunnit kaikille 1.-9.-luokan oppilaalle. 8/24 lähtien jokaisella 7. ja 8.	Kouluterveyskysely 2023: Kokenut kiusaamista vähintään viikoittain: 10,8 % 4.-5.-lk, 8,2 % 8.-9.-lk, 2,1 % lukio, 2,3 % ammatilliset oppilaitokset.	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.		4–5 lk: 9 % 8–9 lk: 5 % Kouluterveyskysely: Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua vuoden aikana 2021: lukio: 37,4 % ammatillinen: 35,2 % School Day: En ole nähnyt kiusaamista: 4 lk: 72 % 7 lk: 65 % Koulussani puututaan kiusaamiseen: 4 lk: 82 % 7 lk: 66 %	4–5 lk: 7 % 8–9 lk: 4 % Kouluterveyskyselyn tulokset 2025 "Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua" paranevat väh. 2 % edellisestä mittauksesta lukio ja ammatillinen School day -mittauksen tulokset paranevat 2 %-yksikköä edellisestä mittauksesta Kaupunki vahvistaa henkilökunnan ammattitaitoa ja valmiuksia neurokirjon piirteitä omaavien (nepsy) lasten ja nuorten kohtaamiseen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa.		-luokan oppilaalla on 0,5 vuosiviikkotuntia tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetusta. Opettajille tarjotaan koulutusta tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetukseen yhteistyössä Mieli ry:n kanssa. Niille perusopetuksen kouluille, joissa kiusaamista on kouluterveyskyselyn mukaan ollut enemmän kuin Vantaalla keskimäärin, on järjestetty kohdennettua tukea. Kehittämisprosessi jatkuu lukuvuoden 2024-2025 ajan. Syyslukukaudella 2024 järjestetään koulutus koulujen kiusaamisen vastaisille tiimeille. Pitkittyneiden kiusaamistilanteiden selvittämiseksi on käynnistetty K-0-toiminta vuoden 2024 alusta ja toimintamallia kehitetään edelleen syksyn 2024 aikana. Kiusaamistapausten kirjaamisen toimintatapoja kehitetään syksyllä 2024 pilotoimalla sähköistä kirjaamisen lomaketta. School Dayn mukaan kiusaaminen on sekä 4. että 7. -luokkien oppilailla samalla tasolla kuin vuoden 2023 keväällä, kokemus kiusaamiseen puuttumisesta on hieman heikentynyt vuoden takaiseen verrattuna. Myös vastausaktiivisuus on laskenut, mikä voi osaltaan selittää tuloksia. Koko toisen asteen koulutuksen henkilöstölle suunniteltu koulutus tunne- ja vuorovaikutustaidoista syyslukukaudelle 2024. Varian työnohjaajia on koulutettu tunne- ja	School Day kevät 2024: Luokassani ei ole kiusaamista: 69 % 4. lk, 64 % 7. lk Koulussani puututaan kiusaamiseen: 75 % 4. lk, 60 % 7. lk Monista yrityksistä huolimatta School Day -palvelua ei ole saatavilla ruotsinkielellä palvelun tuottajasta johtuvista syistä. Kouluterveyskysely 2023: Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua vuoden aikana: lukio: 31,2 % ammatillinen: 21,0 % Seuraava kouluterveyskysely toteutetaan keväällä 2025 ja tulokset saadaan syksyllä 2025. School Day -palvelu on käytössä lukuvuoden 24-25 ajan 4. ja 7. luokilla ja syksyn tuloskooste saadaan joulukuussa 2024.	

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
					vuorovaikutustaidoista toukokuussa 2024.		
9.2 NEET-nuorien määrä vähenee	NEET-nuorien määrä	NEET-nuoria ei ole tunnistettu Toimenpideohjelmaa NEET-nuorten määrän vähentämiseksi ei ole laadittu Seurantamallia nuoren tilanteesta ei ole laadittu	NEET-nuoret on tunnistettu Toimenpideohjelma NEET-nuorten määrän vähentämiseksi on laadittu Seurantamalli NEET-nuorten tilanteen seuraamiseksi laadittu	Riikka Åstrand	Esiselvitys esitelty valtuustolle. Hankinta tehty jatkoselvityksen osalta ja työ alkanut. Järjestäydytty toimenpideohjelman laatimiseksi ja luonnos ohjelmasta valmistunut.	Työ on aloitettu ja etenee. Tavoite, että tämän vuoden aikana tavoitteet saavutettu, on edelleen realistinen.	Tavoite toteutunee täysin.
9.3 Kaupunki luo ohjelmakokonaisuuden ja mittariston jengiytymiskehitykseen ja nuorisoväkivaltaan puuttumiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi. Toimenpiteiden vaikutuksia seurataan.	Ohjelmakokonaisuus ja mittaristo laadittu, toimenpiteiden vaikutuksia seurataan	Mittaria ei ole	Ohjelmakokonaisuus ja mittaristo laadittu, toimenpiteiden vaikutuksia seurataan	Leena Rusanen ja Riikka Åstrand	Ohjelmakokonaisuus nuorisorikollisuuden ja jengikehityksen ennalta ehkäisyyn on laadittu kaupungin, hyvinvointialueen, poliisin ja seurakuntayhtymän kesken. Ohjelma on käsitelty turvallisuusyhteistyön johtoryhmässä kesäkuussa 2024. Mittaristoa laaditaan turvallisuuskyselyn pohjalta.	Tilanteen kehitystä seurataan aktiivisesti. Toimenpideohjelma on tehty ja sen toteutuksesta on sovittu organisaatioiden ylimmän johdon (kaupunginjohtaja, hyvinvointialueen johtaja, poliisipäällikkö, pelastuslaitoksen johtaja ja seurakuntayhtymän johtaja) kesken. Toimenpideohjelman toteutus aloitetaan vuoden 2025 alussa.	Tavoite toteutunee täysin.
Valtuustokauden tavoite 10. Eriytymiskehityksen alla olevien alueiden kiinnostavuus ja vetovoima kasvaa asuntorakentamisen, palveluiden ja investointien osalta							
10.1 Laaditaan eriytymisen ehkäisyn tiekartta kaupunkiympäristön toimialalle seuraavaa valtuustokautta varten	Tiekartta laadittu	Eriytymiskehityksen ehkäisyn toimenpiteet ovat hajallaan ja niiden vaikuttavuuden ymmärrys on epäselvä.	Eriytymiskehityksen ehkäisyn toimenpiteet sekä niiden vaikuttavuus ja priorisointi ovat selkeitä. Näin varmistetaan, että päätökset ovat vaikuttavia ja resurssit kohdennetaan mahdollisimman oikein.	Tero Anttila	Laaditaan kaupunkiympäristön toimialalle eriytymiskehityksen tiekartta. Aluekohteena on Havukoski, mutta tiekartan toimenpideohjelma on tarkoitus määritellä siten, että se on sovellettavissa myös muille alueille.	Työ on aloitettu ja etenee suunnitelman mukaisesti. Tiekartan työpajat on ohjelmoitu ja konsultti rekrytoitu avuksi tiekartan laadintaan.	Tavoite toteutunee täysin.
Valtuustokauden tavoite 11. Alueiden eriytymiskehityksen seuranta jatkuvaa							

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
11.1 Uusi malli eriytymisseurannan kehitykseen (korvaa sosioekonomisen indeksin)	Segregaation seurantajärjestelmä	Segregaation seuranta perustuu indekseihin, jotka eivät ole kovin informatiivisia.	Uusi segregaation seurantajärjestelmä käytössä.	Matti Ruusula	Uuden mittariston kehitys on aloitettu osana MEK- tiedollajohtamistyötä.	Uusi järjestelmä ei ole vielä käytössä. Mittaristo saataneen valmiiksi ja käyttöön tänä vuonna.	Tavoite toteutunee osittain.
Valtuustokauden tavoite 12. Jatketaan alueellista myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa							
12.1 Asuinalueiden eriarvoistuminen hidastuu	MEK-ohjelman mukaiset toimenpiteet	Toimenpidesuunnitelma laadittu	Suunnitelman mukaiset toimenpiteet toteutettu	Riikka Åstrand	Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman (MEK, ts. Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateema) tavoitteena vuosille 2023–2025 on alueiden ja asukkaiden hyvinvointierojen kaventaminen. Ohjelman painopisteet ovat 1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella, 2. Lapsikeskeinen investointistrategia, 3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä sekä 4. Kukoistavat kaupunkikeskukset. Ohjelman avulla on saatu aikaan uusia avauksia, konkreettisia päätöksiä, pystytty vaikuttamaan keskeisiin prosesseihin kaupungilla, kehitetty yhteistyönmalleja niin kaupungin sisällä kuin yli organisaatiorajojen sekä edistetty hankeportfoliota ja kokeiluja.	Ohjelma on toteutunut osittain vuoden 2024 ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Ohjelman toimenpiteistä arviolta 19 toteutui täysin (n. 70 %) ja 7 toteutui osittain (26 %) ja yksi ei ainakaan vielä tähän mennessä ole toteutunut (Vantaan ratikka). Ohjelman tuloksia raportoidaan tarkemmin strategiateemojen kautta (lisätietoja www.vantaa.fi/MEK).	Tavoite toteutunee osittain.
Valtuustokauden tavoite 13. Yhteisöllisen ja toimintaedellytyksiä tukevan kulttuurin rakentaminen							
13.1 Demokratia vahvistuu	Osallisuuskyselyyn vastanneet	Osallisuuskyselyyn vastanneiden määrä 350 - 400	Osallisuuskyselyyn vastanneiden lukumäärä kasvaa.	Riikka Åstrand	Vuoden 2023 osallisuuskysely oli auki ajalla 28.11.2023–7.1.2024. Kyselyyn vastasi yhteensä 884 vantaalaista. Heistä 402 oli valittu vastaajiksi satunnaisotoksen kautta ja 482 vastasi kyselyyn avoimen kyselylinkin kautta. Vuoden 2022 osallisuuskyselyn vastaajamäärä oli 367 henkilöä.	Aiempina vuosina kyselyn vastaajat oli valittu ainoastaan otoksen perusteella, joten avoin kyselylinkki lisäsi vastaajamäärää merkittävästi. Myös otoksen kautta vastanneiden osuus kasvoi verrattuna edelliseen vuoteen. Molempien vastaajajoukkojen vastaukset olivat hyvin samankaltaisia.	Tavoite toteutunee täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
	Toteutetaan pilottikokeiluja äänestysaktiivisuuden kasvattamiseksi.	Suunnitelma valmis	Kuntavaalien äänestysaktiivisuuden parantamiseen tähtäävät pilotit toteutettu.		Pilottikokeilut toteutetaan eurovaalien yhteydessä. Alueiksi valittu Mikkola, Estepuisto ja Laajavuori, joissa äänestysaktiivisuus oli matala vuoden 2022 aluevaaleissa. Tavoitteena lisätä tietoisuuta EU-vaaleista ja ennakkoäänestämisestä. Kohderyhmänä ovat nuoret aikuiset (1991 ja jälkeen syntyneet) sekä vieraskieliset vantaalaiset.	Toimenpiteet: Kohdennettu mainonta somessa valituilla alueilla, vaalimainokset kaupungin infonäytöillä, selkokielinen uutinen ennakkoäänestyksestä ja äänestyspaikoista, vaaleja mainostettiin alueellisesti uutiskirjeissä.	
	Osallistuvan budjetoinnin toimenpiteisiin osallistuneet	Uusi mittari, ei lähtötasotietoa	Osallistuvan budjetoinnin prosessiin osallistuneiden lukumäärä 5 % suuralueiden asukkaiden lukumäärästä		Äänestysvaihe oli 1.4.-28.4.2024. Äänestämään pystyi digitaalisesti ja paperilla kirjastoissa. Nuoret äänestivät kouluissa ja muille asukkaille pidettiin äänestystapahtumia. Henkilöstön lisäksi asukasvuorovaikutusta tekivät kokemusasiantuntijat ja sosionomiopiskelijat. Laaja markkinointikampanja eri kanavissa. Yhteiskehittämisen vaiheessa toukokuusta alkaen toteutettu työpajoja ja useita hankkeita kattanut yhteiskehittämisen kysely. Hankkeiden toteutus alkanut kesällä 2024 jatkuu vaiheittain vuoden 2025 loppuun asti. Kaikkien hankkeiden toteutussuunnitelmat laadittu 31.8. mennessä.	Ideointivaiheessa saatu 2080 ideaa. Ideointivaiheen tilaisuuksissa noin 800 osallistujaa. Äänestysvaiheessa saatu digitaalisia ääniä 6604 ja paperiääniä 82. Äänestysprosentti Aviapolis 5,7 %, Hakunila 2,6 %, Kivistö 4,5 %, Koivukylä 2,1 %, Korso 4,2 %, Myyrmäki 2,2 % ja Tikkurila 3,2 % alueen äänestysikäisistä asukkaista. Tavoite 5 % suuralueiden asukkaista osallistuu prosessiin tultaneen saavuttamaan täysin, koska eri vaiheisiin osallistuneita on 31.8. mennessä 4,8 % suuralueiden asukkaista. Osassa hankkeista yhteiskehittäminen jatkuu loppuvuodesta ja joitakin hankkeita toteutetaan yhdessä asukkaiden kanssa.	
Valtuustokauden tavoite 14. Kotoutumisessa onnistuminen monialaisena yhteistyönä (myös työllisyysnäkökulma)							
14.1 Kaikki kaupungin palvelut ja toimialat toteuttavat kotoutumista	Kotoutumisohjelma hyväksytty	Toteutetaan vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet	Ohjelman vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet on toteutettu.	Susanna Taipale-Vuorinen	Yhteistyötä on tiivistetty ja valmista ohjelmaa on esitelty eri toimialojen johtoryhmissä. Seuranta jatkuu kansainvälisyys-strategiateeman johtoryhmässä. 1.1.2025 voimaan tulevan kotoutumislain mukainen kotoutumisohjelman valmistelu on aloitettu	Kotoutumisohjelma (vanhan lain mukainen kotouttamisohjelma) on hyväksytty. Vuodelle 2024 suunniteltujen toimenpiteiden toteutumista seurataan poikkihallinnollisesti kansainvälisyys-strategiateeman	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
					asiantuntijaryhmässä 5.4. ja kaupunkitasoinen ohjausryhmä on asetettu.	johtoryhmässä. Raportointia täsmennetään syksyllä 2024.	
	Kotoutumisohjelman mittarit, lisäksi selvitykset ja toimenpidesuunnitelmat	Maahanmuuttajien kotoutumista vahvistavaa toimenpidesuunnitelmaa ei ole. Maahanmuuttajien palveluiden käyttöönotosta ei ole tietoa.	Toimenpidesuunnitelma kotoutumisen tukeen laadittu. Muuttoilmoituksen Vantaalle tehneille maahanmuuttajille luotu tervetulomalli. Muuttoilmoituksen Vantaalle tehneiden uusien asukkaiden kaupunkikulttuurin palveluiden käyttöönottoon luotu seurantamalli.	Riikka Åstrand	Yhteistyötä on tiivistetty kaupungin eri toimialojen välillä päällekkäisyyksien välttämiseksi. Kakun kotouttamistyöryhmä osallistuu tykon koordinoiman kotoutumisen asiantuntijatyöryhmän työhön. Kaupungin koko palvelutarjontaa selkeytetään ja saavutettavuutta varmistetaan kotoutumista tukevana toimenpiteenä. Osana kotoutumistoimia S2-opetuksen ja maahanmuuttajakoulutuksen saatavuutta parannetaan. Tervetulomalli sisältää selkeät palvelut ja tervetuloteon, jota suunnitellaan Vantaan luonto- ja kulttuurikohteita hyödyntäen. ESR+ rahoitusta on haettu toimialat ylittävänä yhteistyönä vieraskielisten kielellisen tuen vahvistamiseksi, matalan kynnyksen opintopolkujen toteutumiseksi sekä kotoutumisen ja työllistymisen tukemiseksi. Ei vielä päätöstä tiedossa.	Toimenpidesuunnitelman ja tervetulomallin laatiminen edistyy suunnitelmallisesti tykon koordinoimana. Palveluiden käyttöönoton seurantamalli vaatii täsmennyksiä.	
Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa							
Valtuustokauden tavoite 18. Vantaa edistää hiilineutraalisuutta yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa							
18.1 Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030	Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähkön, liikenteen, teollisuuden ja työkoneiden, jätteiden käsittelyn sekä maatalouden päästöt. Seuranta Resurssiviisauden tiekartan kokonaispäästöjen ja hiilibudjetin	Kokonaispäästöt -15 % vuodesta 2020. Vuonna 2022 päästö olivat laskeneet vain 7,2 %. 939 kt CO2-ekv	Kokonaispäästöt ovat laskeneet keskimäärin 7,5 %/vuodessa verrattuna vuoden 2020 lähtötasoon. Sektorikohtaiset päästöt raportoidaan hiilibudjetin perusteella. Kokonaispäästötavoite 609 kt CO2-ekv	Tero Anttila	Vuoden 2023 päästölaskenta (HSY) valmistui kesäkuussa 2024. Päästöt olivat laskeneet 7,8 % (2020-2023) (vähennystavoite 22,6 %)	Päästövähennystavoite on 22,6 % (2020-2023). Kaukolämmön päästöt ovat jääneet tavoitteesta ja ne ovat kasvaneet vuodesta 2020 noin 25 %. Ne laskivat kuitenkin edelliseen vuoteen verrattuna. Sähkön päästöt ovat alentuneet huomattavasti, lähes 30 %. Myös liikenteen päästöt ovat laskeneet, 11 %, mutta	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
	yhteydessä. Edellisen vuoden päästötieto saadaan kesäkuun alussa.					eivät ole tavoitteessa, joka on 25 % laskua (2020-2023). Tavoite toteutuu osittain ja kokonaan kulutussähkön ja sähkölämmityksen osalla. Kauimmas tavoitteesta on jäämässä kaukolämmön päästöt.	
Valtuustokauden tavoite 20. Huolehditaan Vantaan luonnon monimuotoisuuden säilymisestä							
20.1 Edistetään luonnon monimuotoisuutta Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla	Ympäristövahdista toteutuksessa olevien (toteutus, valmis, jatkuva käytäntö) toimenpiteiden osuus kaikista toimenpiteistä Lumo-kaistalla	Kaupunginvaltuusto hyväksyi tiekartan 28.2.2022 ja toimialat laativat omat toteutussuunnitelmansa keväällä 2022, jossa on esitetty 41 toimenpidettä lumokaistan toteuttamiseksi. Toimenpiteiden määrä voi muuttua toteutussuunnitelmien päivityksien yhteydessä.	50 % toimenpiteistä edennyt Ympäristövahdissa toteutuksessa olevaksi, valmiiksi tai jatkuvaksi käytännöksi. Luonnon monimuotoisuuden kokonaissuunnitelma on sisällytetty osaksi tiekarttaa ja toteutussuunnitelmia (Ympäristövahti).	Tero Anttila	Vehkalanmäelle avattiin uusi luontopolku. Vantaan luontojalanjäljen laskenta tehtiin ensimmäisen kerran. Uusi luontoasiantuntija aloitti huhtikuussa ykessä. VIVA hyväksyttiin KALA:ssa 13.8. Luonnon monimuotoisuutta edistäviä maanhankintoja on toteutunut noin 28 ha.	Tilanne 20.8.2024: Toimenpiteitä on päivitetty ja nyt yhteensä 35 kpl, josta mittarin mukainen toteuma 91 %. Toimenpiteet ovat hyvin edenneet vähintään toteutusvaiheeseen. Valmiita on 5, toteutusvaiheessa 9 ja jatkuvaa käytäntöä 18. Ei aloitettuja 3 kpl.	Tavoite toteutunee täysin.
Valtuustokauden tavoite 22. Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa							
22.1 Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti	Raitiotieinfran rakentamisen allianssipartnerien valinta, ratikkakatujen esirakentamistoimien aloitus.	Allianssikilpailutusta ei aloitettu, rakentamista ei aloitettu.	Allianssipartnerit raitiotieinfran rakentamiseen valittu. Ratikkakatujen esirakentamistoimet aloitettu.	Tero Anttila	Allianssipartnereiden kilpailutus raitiotieinfran rakentamiseksi on tehty ja päätös viedään kaupunkitilalautakuntaan syyskuussa 2024. Hankejohtajan rekrytointiprosessi tehtiin kesällä 2024. Rekrytointipäätös odottaa MAL-sopimuksen varmistumista.	Päätös Vantaan ratikan allianssikumppaneista tehdään syyskuussa 2024. Päätös ratikan hankejohtajasta tehdään MAL-sopimuksen varmistuttua. Lopullinen organisaatio muotoutuu hankejohtajan näkemyksen mukaisesti. Vantaan ratikan valmistelevat työt aloitetaan loppuvuodesta 2024.	Tavoite toteutunee osittain.
22.2 Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Joukkoliikenteen matkustajamäärä palaa koronaa edeltävälle tasolle vuoteen 2025 mennessä.	Jkl nousijamäärä: 126 000 nousua / arkipäivä	Jkl nousijamäärä: 135 000 nousua / arkipäivä	Tero Anttila	Joukkoliikenteen toimivuutta seurataan jatkuvasti yhteistyössä HSL:n kanssa. Suunnitellaan joukkoliikenteen sujuvuutta parantavia	Matkustajamäärätiedot saadaan vasta vuodenvaihteessa	Arviointi tehdään vuoden lopussa.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
					toimenpiteitä sekä parannetaan vaihtopaikkojen ja pysäkkien olosuhteita.		
	Pyöräilijöiden määrä mittauspisteissä kasvaa 4 % vuodessa. (Lähtötasona vuoden 2017 indeksiluku 1000)	Pyöräilyindeksi: 964	1316		Pyöräilyä edistetään monipuolisesti pyöräliikenteen edistämisohjelman ja tavoiteverkon pohjalta kehittämällä erityisesti pyöräilyn infraa ja pysäköintiä. Pyöräilyn mittarointia on tarkoitus myös kehittää	Pyöräilymäärätiedot saadaan vasta vuodenvaihteessa.	
	Pyöräliikenteen tavoiteverkon kriteerit täyttävät pyörätiet (km)	Baanoiksi ja pääpyöräreiteiksi luokiteltuja reittejä on yhteensä 12,5 kilometriä (2022).	16 km		Lahdentien pyörätien parantaminen (Kyytitie - Kuusijärvi) yhteistyössä ELY:n kanssa, edistetty seuraavien vuosien kohteiden rakentamissuunnittelua.	Pyöräteiden toteumatieto saadaan vuoden lopulla.	
Kukoistavat kaupunkikeskukset							
Valtuustokauden tavoite 24. Toteutamme kaupunkikeskukset viihtyisinä, turvallisina ja toimivina							
24.1 Vantaalaisen tunne asuinalueensa turvallisuudesta paranee	Turvallisuuden tunne -mittari mukaan turvallisuuskyselyyn. Kaupunkitasoinen turvallisuuskysely toteutetaan vuonna 2024 yhteistyössä järjestöjen, kokemusasiantuntijoiden, koulujen ja oppilaitosten, asukas- ja nuorisotilojen, aluetyöntekijöiden ja yritysten kanssa.	Turvallisuuskysely on toteutettu edellisen kerran 2017 ja 2021, joiden tuloksia hyödynnetään turvallisuuden tunteen lähtötason mittaamisessa. Alueiden välillä on aloitettu yhteistyö turvallisuuden tunteen parantamiseksi.	Turvallisuuskysely on toteutettu, turvallisuuden tunteen mittaaminen on kehittynyt ja turvallisuuden tunne paranee. Yhteistyö kaupungin sisällä ja kumppaneiden kanssa vahvistuu.	Riikka Åstrand	Turvallisuuskyselyn suunnittelu ja valmistelu on edistynyt suunnitellusti. Turvallisuuskyselyn toteutukseen on valittu kumppani ja yhteistyö aloitettu. Turvallisuuskysely toteutetaan syys-lakukuussa 2024. Kyselyssä on huomioitu turvallisuuden tunnetta kuvaavat kysymykset.	Turvallisuuskyselyn valmistelu etenee aikataulussaan.	Tavoite toteutunee täysin.
	Turvallisuuskyselyn tulosten ja mittareiden analyysin perusteella tehdään toimintaympäristönarvio laadittavan uuden turvallisuussuunnitelman pohjaksi ja	Turvallisuussuunnitelman ja hyvinvointisuunnitelman teemoilla ja toimenpiteillä tehdään konkreettisia turvallisuustekoja, joilla	Turvallisuussuunnitelman ja hyvinvointisuunnitelman vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet ja teot on toteutettu ja arvioitu.		Toimintaympäristöarviota päästään tekemään, kun turvallisuuskysely on toteutettu ja siitä saadaan tuloksia.	Turvallisuuskyselyn tuloksia päästää käsittelemään vuoden 2024 lopulla.	

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
	hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden arvioimiseksi.	parannetaan myös turvallisuuden tunnetta.	Toimintaympäristöarvio on tehty ja turvallisuudentunnetta heikentävät juurisyitä on selvitetty.				
Valtuustokauden tavoite 27. Hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset palveluille ja yrityksille							
27.1 Kaupunkikeskustojen houkuttelevuus paranee	Jokaisen suuralueen keskustan kehittämissuunnitelma on toteutuksessa.	Kehittämissuunnitelmat valmistelussa.	Kehittämissuunnitelmia ja niiden toteutusta seurataan keskuskohtaisissa seurantaryhmissä.	Tero Anttila	Kehittämissuunnitelmat on julkaistu ja löytyvät kaupungin nettisivuilta.	Kehittämissuunnitelmat ovat valmistuneet, ja ne ovat kaupungin kotisivuilla kaikkien saatavilla. Kehittämissuunnitelmien seuranta on alkanut.	Tavoite toteutunee täysin.
	Keskustojen kehittämissuunnitelmat on julkaistu verkossa tarinakarttana.	Kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmien tarinakarttoja ei ole.	Tarinakarttojen sisältöjä täydennetään tarvittaessa tulostiedoilla sekä päivitetään tarpeen mukaan.		Kehittämissuunnitelmat on julkaistu ja löytyvät kaupungin nettisivuilta.	Kehittämissuunnitelmat on julkaistu tarinakartan muodossa. Tarinakarttoja päivitetään tarvittaessa.	
	EKK:n kaupunkikeskustamittari	EKK-aineisto tilattu	EKK-aineisto käytössä keskustakohtaisessa seurannassa. EKK-tiedot esitetty osana keskustojen kehittämissuunnitelman tarinakarttaa.		Vuoden 2023 EKK-laskennan tulokset ovat valmistuneet, ja ne on julkaistu kaupungin kotisivujen kehittämissuunnitelmien sivuilla.	Vuoden 2023 EKK-laskennan tulokset ovat valmistuneet, ja ne on julkaistu kaupungin kotisivujen kehittämissuunnitelmien sivuilla. Vantaan vuoden 2023 elinvoimaluku oli 3,685.	
	Sopivia paikkoja tapahtumaolosuhteille ja -tiloille kaupunkikeskustoissa kartoitetaan.	Martinlaaksossa kiinteänä Martinus backstage. Muilla keskusta-alueilla sijoituspaikkaa ei ole kartoitettu.	Jokaiseen kaupunkikeskustaan on kartoitettu sopiva paikka ulkoilmatapahtumien järjestämiseen.	Riikka Åstrand yhteistyössä KATOn kanssa	Kartoitus on aloitettu ja seitsemästä suuralueesta neljälle on laadittu tapahtuma-aluekortit.	Myös Koivukylässä, Aviapoliksessa, Hakunilassa ja Kivistössä on järjestetty ulkotapahtumia muutamissakin eri paikoissa. Näiden suuralueiden tapahtuma-aluekorttien laadinta aloitetaan syksyllä 2024.	
	Asukastiloja toteutetaan investointiesitysten ja -ohjelman mukaisesti	Asukastiloja on toteutettu investointiesitysten ja -ohjelman mukaisesti	Asukastiloja toteutetaan investointiesitysten ja -ohjelman mukaisesti	Riikka Åstrand	Aviapoliksen asukastilan tarveselvitys käynnissä. Leinelän asukastuvan hankesuunnittelu käynnissä. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon tarveselvitysvaihe alkanut.	Tarveselvityksiä ja hankesuunnitelmia toteutettu investointiohjelmien mukaisesti.	

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
27.2 Aviapolis 2040 -vision valmistelu nimettyjen sidosryhmien kanssa	Visiotyöryhmä 2040, sekä kumppanuusryhmä nimetty.	Erikseen määriteltyjä tavoitteita ei ole tuotettu poikkihallinnollisessa yhteistyössä.	Valmistelun toimenpiteet käynnissä.	Tero Anttila	Aviapolis Visio 2040 -toimitilaselvitys ja työpaikkojen tulevaisuuskuva laadittu	Aviapolis Visio 2040 -toimitilaselvitys ja työpaikkojen tulevaisuuskuva laadittu	Tavoite toteutunee täysin.
Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella							
Valtuustokauden tavoite 28. Valmentavan johtamisosaamisen syventäminen							
28.1 Valmentavan johtamisosaamisen syventäminen ja vahvistaminen	Valmentavan johtamisen summamittari (Kunta 10 tutkimuksessa = kolmen mittarin keskiarvo) (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella (tilastollisesti merkittävä, on suhteessa henkilöstömäärään) suhteessa lähtötasoon tai strategisella tavoitteella.)	Kajo: 72,7 % Kaso: 76,7 % Kaku: 77,9 % Kato: 72,6 %	Kajo: 76 % (strateginen) Kaso: 79,2 % (strateginen) Kaku: 80,5 % (merkittävä muutos) Kato: 76,0 % (merkittävä muutos)	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Henkilöstöjohtaja	Kaupunki- ja toimialatasoisia johtamisen valmennuksia ja ryhmäcoachingia toteutettu. Valmentava johtaminen läpileikkaavana teemana eri valmennusohjelmissa., esihenkilöiden HR-verkkoperehdytyksessä sekä uusien työntekijöiden verkkoperehdytyksessä.	Tulokset saadaan joulukuussa 2024, kun Kunta 10- tulokset ja raportit on julkaistu.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.
Valtuustokauden tavoite 29. Henkilöstön pito- ja vetovoiman parantaminen							
29.1 Työhyvinvointi paranee	Työn mielekkyys (Kunta 10). (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella (tilastollisesti merkittävä, on suhteessa henkilöstömäärään) suhteessa lähtötasoon tai strategisella tavoitteella.)	Kajo: 72,2 % Kaso: 72,8 % Kaku: 72,3 % Kato: 69,4 %	Kajo: 73,6 % (strateginen) Kaso: 77,5 % (strateginen) Kaku: 76,43 % (merkittävä muutos) Kato: 74,6 % (strateginen)	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Henkilöstöjohtaja	Hyvä lähijohtaminen ja työyhteisöjen toiminta ja sujuva työ. Johtamisen rakenteet: Vaikuttavaa työtä keskustelut, työ- ja tiimipalaverit, asiakaspalautteet jne.	Tulokset saadaan joulukuussa 2024, kun Kunta 10- tulokset ja raportit on julkaistu.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.
	Työyhteisön sosiaalinen pääoma mittari (Kunta 10). (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella suhteessa lähtötasoon (tilastollisesti, on	Koko kaupunki: 72,5 % Kajo: 71,5 % Kaso: 73 % Kaku: 73,6 % Kato: 68,9 %	Koko kaupunki: 73,48 % Kajo: 75,42 % Kaso:74,14 % Kaku: 76,41 % Kato: 72,48 %	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Henkilöstöjohtaja	Hyvä lähijohtaminen ja työyhteisöjen toiminta ja sujuva työ. Työyhteisöjenkehittämispäivät, työnohjaukset, Saatavuusohjelman rahoituksella toteutetut kehittämisprosessit.	Tulokset saadaan joulukuussa 2024, kun Kunta 10- tulokset ja raportit on julkaistu.	

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
	siis suhteessa henkilöstömäärään).)						
	Palautuu hyvin työpäivän aiheuttamasta rasituksesta (Kunta 10). (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella suhteessa lähtötasoon (tilastollisesti merkittävä, on suhteessa henkilöstömäärään))	Koko kaupunki 36,1 % Kajo: 40,8 % Kaso: 32 % Kaku: 43,8 % Kato: 51,3 %	Koko kaupunki: 37,16 % Kajo: 45,07 % Kaso: 33,5 % Kaku: 46,97 % Kato: 55,17 %	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Henkilöstöjohtaja	Hyvä lähijohtaminen ja itsensä johtaminen, työyhteisöjen vastuullinen työkäyttäytyminen ja työnjako. Mielen voimalinja – varhaisen vaiheen työväline sekä kykyvalmentaja-palvelu koko henkilöstölle käytössä vuoden 2024 ajan. Break Pro -hyvinvointisovellus, E-passi edut liikuntaan, kulttuuriin ja hyvinvointiin, erilaiset muut liikuntaedut mm vapaasti käytettävissä on Online-palvelu, joka tarjoaa mahdollisuuden ohjattuun liikkumiseen omatoimisesti.	Tulokset saadaan joulukuussa 2024, kun Kunta 10- tulokset ja raportit on julkaistu.	
29.2 Saatavuuden toimenpideohjelman vuoden 2024 toimenpiteet on toteutettu	Toimenpideohjelman toteutuminen	Toimenpideohjelma laadittu ja hyväksytty sekä ohjelman toimenpiteet käynnistetty	Kh:n hyväksymässä ohjelmassa olevat toimenpiteet on toteutettu vuoden 2024 osalta.	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Henkilöstöjohtaja	HR:lle toimenpideohjelmassa linjatut toimenpiteet tehty/ tuotannossa; kestävän työkyvyn tuki, työyhteisöjen ja esihenkilötyön kehittämisraha toimialoille käytössä, yhteensä 34 kehittämisprosessia eri toimialoille, kaupunkitasoinen koko henkilöstön verkkoperehdytys ja vertaismentorointi tuotannossa. Työkyvyn tiedolla johtamisen kehittäminen käynnistetty.	Saatavuusohjelma toteutuksessa. Rekrytointitilastot vuoden lopussa.	Tavoite toteutunee osittain.
Valtuustokauden tavoite 30. Kestävän työkyvyn vahvistaminen							
30.1 Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteisten poissaolojen määrä ei kasva	Sairauspoissaolot ja erityisesti Mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot vähenevät (sairauspoissaoloprosentti, sairauspoissaolopäivien määrä)	Sairauspoissaoloprosentti: 5,02 % Mielenterveysperusteisten sairauspoissaolojen prosenttiosuus laskennallisista työpäivistä. Laskentakaava muuttunut, vuoden 2022 luku: 1,42 %	Sairauspoissaoloprosentti 4,3 % ja mielenterveysperusteiset sairauspoissaoloprosentti 1,3 %	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Henkilöstöjohtaja	Esihenkilötyö, työterveyshuolto, esihenkilökoulutukset	Sairauspoissaoloprosentti 5,80 ja mielenterveysperusteinen sairauspoissaoloprosentti 1,09.	Tavoite toteutunee osittain.

9 Kaupunginhallituksen kokousaikataulu 2025 ja ehdotus kaupunginvaltuuston 2025 kokousaikatauluksi

VD/6656/00.02.00.05/2024

PT/LR/EJ

Vantaan kaupungin hallintosäännön 25 luvun 3 §:n mukaan toimielimet päättävät kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös tarvittaessa puheenjohtajan ja tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtajan kutsusta tai jos enemmistö toimielimen jäsenistä esittää puheenjohtajalle kokouksen pitämistä.

Kuntalain 94 §:n mukaan valtuusto kokoontuu päättäminään aikoina ja myös silloin, kun valtuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi. Valtuusto on kutsuttava koolle myös kunnanhallituksen tai vähintään neljäsosan valtuutetuista sitä pyytäessä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällainen asia on valmisteltava kiireellisesti.

Vuoden 2025 alustava toimielinten kokousaikatauluehdotus on esityslistan liitteenä. Esityksen mukaan kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto kokoontuvat aiempaan tapaan yhteisinä maanantaipäivinä (pääsääntöisesti klo 14.00 ja klo 18.00). Myös valtuustovaliokunnan kokoukset, kaupunginhallituksen iltakoulut ja kaupunginhallituksen kokoukset ajoitetaan yhteisille maanantaipäiville (klo 12.00, klo 13.00 ja klo 17.00).

Pääsääntöisesti muina maanantaipäivinä pidetään konsernijaoston kokoukset ja lautakuntien kokoukset lautakuntien päättäminä kellonaikoina. Toimialoilla, joilla on useampia lautakuntia, lautakuntien kokouksia on myös muina viikonpäivinä kuin maanantaisin. Kaupunginvaltuuston selostustilaisuudet ja iltakoulut pidetään torstaisin. Kaupunginvaltuuston iltakoulut eivät ole yleisölle avoimia.

Kaupunginhallitus on kertaalleen hyväksynyt vuoden 2025 kokousaikataulun luonnoksen päätöksellään 18.9.2023 § 10 ja kaupunginvaltuusto päätöksellä 9.10.2023 § 5.

Kokousaikatauluja on päivitetty ja valmisteltu yhteistyössä talousohjauksen, Vantaa Kerava hyvinvointialueen sekä kaupungin johtoryhmän kanssa. Aikataulu on ollut valtuustovaliokunnan jäsenillä kommentoitavana. Aikataulua suunniteltaessa on otettu huomioon kaupungin talousarvioprosessi sekä vuoden 2025 juhlapyhät ja koulujen loma-ajat siltä osin kuin ne ovat olleet saatavilla.

Liitteenä olevan aikatauluehdotuksen mukaan kokousaikavarauksia on vuonna 2025:
- kaupunginvaltuustolla: 11 kokousta, 7 selostustilaisuutta ja 3 iltakoulua, kolme seminaaria ja 8 valtuustovaliokuntaa
- kaupunginhallituksella: 22 kokousta ja 8 iltakoulua

Valtuustokauden vaihdos ja kuntavaalien ajoittuminen keväälle 2025 muuttaa perinteistä kokousrytmiä hieman. Uuden kaupunginvaltuuston toimikausi alkaa 1.6.2025 ja ensimmäistä uuden kaupunginvaltuuston kokousta esitetään pidettäväksi 16.6.2025. Ensimmäistä kokousta edeltävä selostustilaisuus ja kyselytunti pidettäisiin torstaina 12.6.2025.

Toukokuun puoliväliin on tehty varaus uuden valtuuston tervetuloinfoa varten ja toukokuun lopussa viikolla 22 uusi kaupunginvaltuusto saa luottamustehtävän hoitoon liittyvää sisällöllistä ja tietoteknistä koulutusta.

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) hyväksyä kaupunginhallituksen kokousaikataulu vuodelle 2025 liitteenä olevan ehdotuksen mukaisena, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi kaupunginvaltuuston vuoden 2025 kokousaikataulu liitteenä olevan ehdotuksen mukaisena

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään hyväksyä kaupunginvaltuuston vuoden 2025 kokousaikataulu liitteenä olevan ehdotuksen mukaisena.

Liite:
- Vuoden 2025 kokousaikataulut luonnos

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
hallintojohtaja Leena Rusanen
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

25.9.2024

Viikko	Kaupunginhallitus klo 14 tai 17	Kaupunginhallituksen iltakoulu klo 13	Konserni-jaosto klo 13	Kaupunginvaltuusto klo 18	Kaupunginvaltuuston info klo 17	Kaupunginvaltuuston iltakoulu klo 17	Kaupunginvaltuuston valtuustovaliokunta klo 12	Huomioitavaa	Keskusvaali-lautakunta klo 17	Kaupunki-ympäristö klo 17	Lupa-jaosto klo 17	Kasvatuksen ja oppimisen klo 17	Ruotsin-kielinen klo 15	Yksilö-asioiden klo 17	Tar-kastus klo 17	Kaupunki-tila klo 17	Kaupunki-kulttuuri klo 17
Tammi	Tammikuu																
1																	
2								Loppiainen ma 6.1									
3	13.1.	13.1.					13.1.			14.1.						15.1.	
4					23.1.							20.1.					20.1.
5	27.1.			27.1.	29.1. Vantaan, Keravan ja Vake valtuustojen seminaari Vantaalla								28.1.				
Helmi	Helmikuu																
6			3.2.														
7	10.2.	10.2.				13.2.	10.2.			11.2.		11.2.				12.2.	11.2.
8								Hiihtoloma									
9	24.2.			24.2.													
Maalis	Maaliskuu																
10													4.3.				
11	10.3.	10.3.				13.3.	10.3.			11.3.						12.3.	
12			17.3.		20.-21.3. talous- ja strategiaseminaari Vantaalla							17.3.					17.3.
13	24.3.			24.3.													
Huhti	Huhtikuu																
14																	
15	7.4.	7.4.					7.4.	Vaalipäivä 13.4.		8.4.		8.4.				9.4.	8.4.
16			14.4.					Pitkäperjantai 18.4.									
17					24.4.			Toinen pääsiäispv ma 21.4					15.4.				
18	28.4.			28.4. lähetekeskustelu				Vappu to 1.5.									
Touko	Toukokuu																
19																	5.5.
20	12.5.			**12.5. vanhan valtuuston viimeinen kokous**				Vantaapäivä to 15.5		13.5.		13.5.				14.5.	
21			19.5.	22.5. uuden valtuuston tervetuloinfo													
22				26.-28.5. laitejaot ja koulutustilaisuudet				Helatorstai 29.5.									
Kesä	Kesäkuu																
23	2.6. (vanha kh) kehys							UUSI VALTUUSTO 1.6.2025		3.6.			3.6.			4.6.	
24			9.6.		12.6.							10.6.					9.6.
25	ke 18.6. (uusi kh)			**16.6. uuden valtuuston ensimmäinen kokous (kehys)**				Juhannusaatto pe 20.6									
26																	
Heinä	Heinäkuu / Kesätauko																
Elo	Elokuu																
32																	
33	11.8.	11.8.					11.8.			12.8.						13.8.	
34					21.8.							12.8.					18.8.
35	25.8.		26.8.	25.8.	28.-29.8. seminaari (paikka varmistuu myöhemmin)												
Syys	Syyskuu																
36										2.9.						3.9.	
37	8.9.	8.9.		.			8.9.					9.9.					
38						18.9.				16.9.						17.9.	15.9.
39	22.9.			22.9.									23.9.				
40			30.9.		TS I 29.9. & TS II 2.10.												
Loka	Lokakuu																
41	6.10.	6.10.					6.10.					7.10.					
42								Syysloma									
43	20.10.			20.10.						21.10.						22.10.	21.10.
44			27.10.										28.10.				
Marras	Marraskuu																
45	3.-4.11. TS																
46					13.11. (klo 15-19)							10.11.					10.11.
47	17.11.			17.11. TS				veroprosentin hyväksymispvm ma 17.11.		18.11.						19.11.	
48			24.11.										25.11.				
Joulu	Joulukuu																
49	1.12.	1.12.					1.12.	Itsenäisyyspäivä la 6.12									
50			(8.12.)		11.12. (klo 15-19)					9.12.		8.12.				10.12.	8.12.
51	15.12.			15.12.													
52								Joulu ke-pe 24.-26.12									

10 **Asemakaavan muutos 002528 ja tonttijako, 68. Koivuhaka, Tikkurilan sähköasema**

VD/11022/10.02.04.00/2022
TeA/SP/KK-I/THU/EJ

Koivuhakaan olemassa olevan 110 kV voimajohdon yhteyteen suunnitellaan uutta Tikkurilan sähköasemaa. Valmistuttuaan se tulee korvaamaan Ruskeasannan nykyisen sähköaseman. Uusi asema tarvitaan vuoteen 2027 mennessä tukemaan Vantaan kehittyvää Aviapoliksen aluetta ja lentokenttää sekä vahvistamaan huoltovarmuutta. Voimassa olevan asemakaavan mukaista maatilojen talouskeskusten korttelialuetta (AM) muutetaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET). Pinta-alaltaan 0,55 hehtaarin alueen rakennusoikeus on 1 200 kerrosneliömetriä ja tehokkuusluku e = 0,22.

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelista 68050, kaupunginosassa 68 Koivuhaka.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa osaa korttelista 68050.

Tonttijako koskee osaa korttelista 68050.

Alue sijaitsee Koivuhaan pohjoisosassa, Meiramitien ja Koivuhaan arboretumin välisellä alueella osoitteessa Meiramitie 2. Etäisyys Tikkurilan asemalle on noin 2,5 kilometriä.

Hakija
Vantaan kaupunki ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy.

Maanomistus
Kaavamuutosalueen omistaa Vantaan kaupunki.

Valmistelu
Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluun on osallistunut Arkkitehtitoimisto Olla Oy Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n konsulttina.

Yleiskaava
Alue on kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa merkitty lähivirkistysalueeksi (VL), jolla sijaitsee yhdyskuntateknisen huollon laite (ET) ja voimajohto. Alue sijoittuu lentomeluvyöhykkeelle L3.

Asemakaavamuutos
Kaava-alue sijaitsee Koivuhaan pohjoisosassa osoitteessa Meiramitie 2. Kaavamuutoksella mahdollistetaan Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n uuden sähköaseman rakentaminen olemassa olevan 110 kV voimajohdon yhteyteen. Alueelle rakennetaan sähköasema- ja muuntamorakennukset sekä kaksi portaalia. Uusi asema tarvitaan vuoteen 2027 mennessä tukemaan Vantaan kehittyvää Aviapoliksen aluetta ja lentokenttää sekä vahvistamaan huoltovarmuutta.

Voimassa olevan asemakaavan mukaista maatilojen talouskeskusten korttelialuetta (AM) muutetaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET). Kaava-alueen pinta-ala on 0,55 hehtaaria, rakennusoikeus 1 200 kerrosneliömetriä ja tehokkuusluku e=0,22. Ajoyhteys sähköasemalle järjestetään Meiramitieltä samasta liittymästä Koivuhaan arboretumin kanssa.

Vantaan yleiskaavassa 2020 alue on merkitty lähivirkistysalueeksi (VL), jolla sijaitsee yhdyskuntateknisen huollon laite (ET) ja voimajohto. Kaava-alueeseen rajoittuva yleiskaavan mukainen VL-alue on tulevissa asemakaavahankkeissa tarkoitus kaavoittaa lähivirkistysalueeksi.

Asemakaavassa edellytetään resurssiviisautta sekä kestävää ja korkeatasoista arkkitehtuuria. Korttelin rakennusten tulee kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan sopia puistomaiseen ympäristöön. Piha-alueen luonteva liittyminen vehreään ympäristöön varmistetaan kaavamääräyksin ja -merkinnöin vihertehokkuudesta sekä Meiramitien varren istutettavasta alueen osasta, jolla on säilytettävä luonnontilaista puustoa. Korttelin osat, joita ei käytetä rakentamiseen tai kulkuväyliin, tulee istuttaa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 6.9.2023 ja päivitetty 5.10.2023.

Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin 8 kpl.

Mielipiteet on otettu huomioon asemakaavatyössä ja niissä esiin nousseita tavoitteita on yhteensovitettu asemakaavoituksen tavoitteiden kanssa muun muassa seuraavasti: Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan on päivitetty kaavan toiseksi hakijaksi Vantaan Energia Sähköverkot Oy. Tietoa lentoesteluvasta on lisätty selostuksen kohtaan 5 (Asemakaavan toteutus). Kaava-alueen luonteva liittyminen vehreään ympäristöön varmistetaan kaavamääräyksin ja -merkinnöin vihertehokkuudesta sekä Meiramitien varren istutettavasta alueen osasta, jolla on säilytettävä luonnontilaista puustoa. Korttelin osat, joita ei käytetä rakentamiseen tai kulkuväyliin, tulee istuttaa. Tietopyynnön tekijöille on lähetetty 13.10.2023 asiakirjoja ja selvityksiä siitä, mihin päätös sähköaseman sijoittamisesta perustuu.

Tikkurilan sähköaseman kaavamuutosta esiteltiin Vantaan kaupungintalon valtuustosalissa Tikkurilan ajankohtaiset -asukastilaisuudessa 13.12.2023.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7).

Kaava kohdistuu kokonaan Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa 1 200 k-m2 uutta yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten kerrosalaa.

Sopimus
Asemakaavamuutokseen ei liity maankäyttösopimusta.
Vantaan Energia Sähköverkot Oy:ltä on saatu sitoumus maan ostosta kaavan voimaantulon jälkeen.

Kaupunkiympäristölautakunta 14.5.2024 § 11

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään

a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 14.5.2024 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002528 sekä tonttijakoehdotus, 68 koivuhaka / Tikkurilan sähköasema,

b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Nähtävilläolo
Asemakaavamuutosehdotus ja tonttijakoehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 29.5.-27.6.2024. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot
Kaupunkiympäristölautakunta päätti 14.5.2024 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 16 ja saatiin 6 kappaletta.

Tehdyt tarkistukset
Lausuntojen johdosta on tehty seuraava tarkistus: Kaavaan on lisätty määräys, joka edellyttää kaava-alueen ympäristössä sijaitsevien johtokujien ottamista huomioon tontin rakentamisessa. Lisäksi kaavaselostusta on täydennetty asemakaavaratkaisun valinnan ja perusteiden osalta.

Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaupunkiympäristölautakunta 3.9.2024 § 11

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 3.9.2024 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002528 sekä tonttijakoehdotus, 68 Koivuhaka / Tikkurilan sähköasema

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginhallitus 16.9.2024 § 18

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään että

a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 3.9.2024 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002528 sekä tonttijakoehdotus, 68 Koivuhaka / Tikkurilan sähköasema

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään hyväksyä 3.9.2024 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002528 sekä tonttijakoehdotus, 68 Koivuhaka / Tikkurilan sähköasema.

Liitteet:
- Asemakaavamuutosehdotus 3.9.2024
- Asemakaavamuutoksen selostus 3.9.2024
- Lausunnot ja vastineet 3.9.2024

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:
aluearkkitehti Kerttu Kurki-Issakainen, p. 050 302 9334,
asemakaavasuunnittelija Tuuli Huhtala, p. 040 197 7963
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VANTAAN KAUPUNKI
ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
002528 TIKKURILAN SÄHKÖASEMA
LAUSUNNOT JA VASTINEET

Asemakaavoitus / Tikkurilan alue / KK-I / THU **3.9.2024**

Kaupunkiympäristölautakunta 14.5.2024 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta **nro 002528 Tikkurilan sähköasema**. Lausuntoja pyydettiin 16 kpl ja saatiin 6 kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1, 24.5.2024 Tukes	- Ei lausuttavaa	-
NRO 2, 29.5.2024 Fingrid Oy	- Ei lausuttavaa	-
NRO 3, 29.5.2024 STUK	- Ei lausuttavaa	-
NRO 4, 5.6.2024 Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy	- Vantaan Energia Sähköverkot Oy on kaavamuutoksen hakija. Kaavaan liittyvät huomiot on tuotu suoraan asemakaavoitukseen kaavatyön aikana. - Asemakaavan muutosalueella ei sijaitse kaukolämpöputkia.	-
NRO 5, 13.6.2024 HSY	- Kaava-alueen läheisyydessä on johtokuja, joka suojaetäisyyksineen on huomioitava sähköaseman tarkassa sijoittelussa. Kaavamuutos ei edellytä vesihuollon uudisrakentamista, johtojen siirtämistä eikä johtokujien merkitsemistä.	- Kaavakarttaan on lisätty määräys: Tontin rakentamisessa tulee ottaa huomioon tontin ympäristössä sijaitsevat johtokujat ja niiden suojaetäisyydet.
NRO 6, 20.6.2024 Uudenmaan ELY-keskus	- Ei huomautettavaa	-

NRO 1

Tukes (Turvallisuus- ja kemikaalivirasto) 24.5.2024

Lausunto:

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on tutustunut yllä mainittuun lausuntopyyntöönne. Tukesilla ei ole lausuttavaa kemikaaliturvallisuuslainsäädännön näkökulmasta (390/2005).
Asemakaavamuutosalue ei sijaitse Tukesin valvontakohteiden konsultointivyöhykkeellä.

Vastine:

-

Tarkistukset:

- Ei tarkistuksia kaavamateriaaliin.

NRO 2

Fingrid Oy 29.5.2024

Lausunto:

Tiedoksi, että Fingrid ei lausu asemakaavan muutoksesta 002528 Tikkurilan sähköasema (ehdotus). Kyseisellä asemakaava-alueella ei ole Fingridin voimajohtoja eikä muita toimintoja. OAS-vaiheesta lausuimme lokakuussa 2023.

Vastine:

-

Tarkistukset:

- Ei tarkistuksia kaavamateriaaliin.

NRO 3

STUK 29.5.2024

Lausunto:

Säteilyturvakeskuksella ei ole lausuttavaa 23.5.2024 tulleeseen lausuntopyyntöön, koskien asemakaavan muutosta 002528, 68. Koivuhaka, Tikkurilan sähköasema (Asianro: VD/11022/10.02.04.00/2022)

Vastine:

-

Tarkistukset:

- Ei tarkistuksia kaavamateriaaliin.

NRO 4

Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy, 5.6.2024

Lausunto:

Sähköverkko
Vantaan Energia Sähköverkot Oy hakee asemakaavamuutosta mahdollistaen uuden Tikkurilan sähköaseman rakentamisen siihen liittyvine toimintoineen.
Kaavaan liittyvät huomiot on tuotu suoraan asemakaavoitukseen kaavatyön aikana.

Kaukolämpöverkko
Asemakaavan muutosalueella ei sijaitse kaukolämpöputkia.

Vastine:

-

Tarkistukset:

- Ei tarkistuksia kaavamateriaaliin.

NRO 5

HSY 13.6.2024

Lausunto:

Kaavamuutosalueen ulkopuolella, sen itäisen rajan välittömässä tuntumassa on johtokuja, jolla sijaitsevat aluetta palvelevat yleiset vesihuoltolinjat ja sammutusvesiposti.
Sähköaseman tarkassa sijoittelussa on huomioitava rakennetun vesihuollon edellyttämät suojaetäisyydet sähköasemasta ja voimajohdosta. Vesihuoltolinjojen tulee säilyä kunnossapidettävissä ja aukikaivettavissa.
Kaavamuutos ei edellytä vesihuollon uudisrakentamista, johtojen siirtämistä eikä johtokujien merkitsemistä.

Vastine:

- Lausunto on tiivistetty kaavaselostukseen.

Tarkistukset:

- Kaavakarttaan on lisätty määräys: Tontin rakentamisessa tulee ottaa huomioon tontin ympäristössä sijaitsevat johtokujat ja niiden suojaetäisyydet.

NRO 6

Uudenmaan ELY-keskus 20.6.2024

Lausunto:

ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.

Vastine:

-

Tarkistukset:

- Ei tarkistuksia kaavamateriaaliin.

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002528

Päiväys
Datum

3.9.2024

Vantaan kaupunki

TIKKURILAN SÄHKÖASEMA

Kaupunginosa 68, KOIVUHAKA

Vanda stad

DICKURSBY ELSTATION

Stadsdel 68, BJÖRKHAGEN

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 68050.

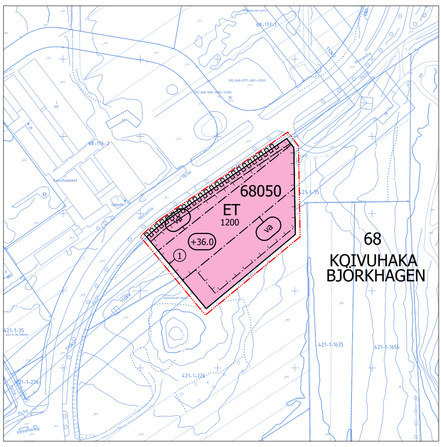
Tonttijako
Osa korttelia 68050.

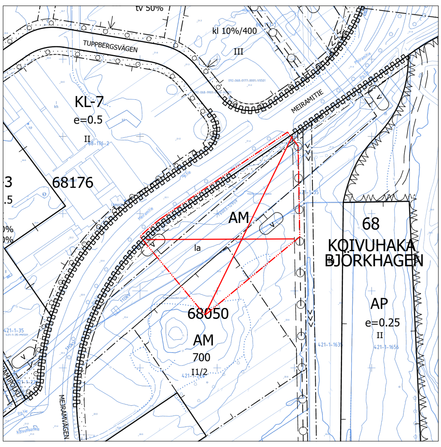
1:2000

Ändring av detaljplanen
Del av kvarteret 68050.

Tomtindelning
Del av kvarteret 68050.

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
	3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
ET	**Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue.**	**Kvartersområde för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning.**
	Hanke tulee toteuttaa resurssiviisaasti.	Projektet ska genomföras resursvist.
	Arkkitehtuurin tulee olla kestävää ja korkeatasoista.	Arkitekturen ska vara hållbar och högklassig.
	Pääasiallisen rakennusmateriaalin ja julkisivumateriaalin tulee olla pitkäikäistä, helposti huollettavaa, kestävää ja kierrätettävää.	Det huvudsakliga byggmaterialet och fasadmaterialet ska vara beständigt, lätt att underhålla, hållbart och återvinningsbart.
	Korttelin rakennusten tulee kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan sopia puistoympäristöön.	Kvarterets byggnader ska med avseende på stadsbilden och arkitekturen passa in i parkmiljön.
	Rakennusten julkisivut tulee jäsentää pienempiin osiin. Julkisivujen tulee olla värimaailmaltaan murrettuja ja luonnonläheisiä.	Byggnadernas fasader skall delas in i mindre partier. Fasaderna ska ha en bruten och naturnära färgskala.
	Alueen osat, joita ei käytetä rakentamiseen tai kulkuväyliin, tulee istuttaa.	De delar av området som inte används för byggande eller färdvägar ska förses med planteringar.
	Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,8. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.	Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla målsättningstal 0,8. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.
	Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään.	På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet.
	Tontin rakentamisessa tulee ottaa huomioon tontin ympäristössä sijaitsevat johtokujat ja niiden suojaetäisyydet.	Vid byggandet av tomten ska ledningsgränderna i tomtens omgivning och deras skyddsavstånd beaktas.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
	Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.	**Tvärstrecken anger på vilken sida av gränsen beteckningen gäller.**
1	**Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.**	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
68	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
KOIV	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
68050	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
1200	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
+36.0	**Rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema.**	**Högsta höjd för byggnadens vattentak.**
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
	Istutettava alueen osa.	**Del av område som skall planteras.**
	Alueelle tulee istuttaa puita ja pensaita.	I området ska träd och buskar planteras.
	Alueella olevaa luonnontilaista puustoa on säilytettävä.	Naturligt trädbeståndet på området ska bevaras.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää	**Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden**
va	**Vaara-alue.**	**Faroområde.**

TONTTIJAKO
Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING
För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Kerttu Kurki-Issakainen, Aluearkkitehti, 20.8.2024 15.26

Kimmo Junttila, Kaupungingeodeetti, 9.9.2024 18.00

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.___20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

LIITE: Kaupunginvaltuusto 21.10.2024 / 10

002528

TIKKURILAN SÄHKÖASEMA

KOIVUHAKA

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 3.9.2024 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002528. Kaavoitus on tullut vireille 06.09.23.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

osa korttelista 68050 kaupunginosassa 68 Koivuhaka. (kumoutuvan asemakaavan osa korttelista 68050, kaupunginosassa 68 Koivuhaka).

Tonttijako:

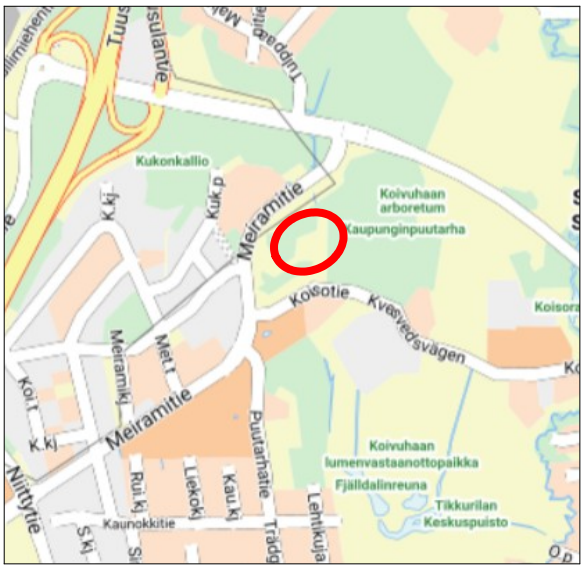
osa korttelista 68050 kaupunginosassa 68, Koivuhaka.

Koivuhakaan olemassa olevan 110 kV voimajohdon yhteyteen suunnitellaan uutta Tikkurilan sähköasemaa. Valmistuttuaan se tulee korvaamaan Ruskeasannan nykyisen sähköaseman. Uusi asema tarvitaan vuoteen 2027 mennessä tukemaan Vantaan kehittyvää Aviapolisaluetta ja lentokenttää sekä vahvistamaan huoltovarmuutta. Voimassa olevan asemakaavan mukaista maatilojen talouskeskusten korttelialuetta (AM) muutetaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET). Pinta-alaltaan 0,55 hehtaarin alueen rakennusoikeus on 1 200 kerrosneliömetriä ja tehokkuusluku e=0,22.

Kaavaan ei liity sopimuksia. Kaavan tultua voimaan kaupunki myy tontin Vantaan Energia Sähköverkot Oy:lle.

Kaavan laatija: Anna-Liisa Vanhala (kaavoitusteknikko) ja Tuuli Huhtala (asemakaava-arkkitehti), Vantaan kaupunki; etunimi.sukunimi@vantaa.fi, puh. 040 197 7963 (Huhtala).

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaavamuutosalue sijaitsee Koivuhaassa Läntisen Valkoisenlähteentien, Meiramitien, Koisotien sekä Kaupunginpuutarhan ja Koivuhaan arboretumin välisellä alueella osoitteessa Meiramitie 2.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Maanomistajan jättämä kaavoitushakemus on kirjattu saapuneeksi 29.9.2022.
- Kaavoitus tuli vireille 06.09.23 ja sai numeron 002528.
- Mielipiteet pyydettiin 4.10.2023 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 8 kappaletta.
- Hanketta esiteltiin Tikkurilan ajankohtaiset kaavahankkeet -asukastilaisuudessa 13.12.2023.
- Kaupunkisuunnittelulautakunta 14.5.2024.
- Kaavamuutosehdotus oli nähtävillä 29.5.-27.6.2024. Määräaikana ei saatu muistutuksia.
- Lausuntoja pyydettiin 27.6.2024 mennessä ja niitä saatiin 6/16 kappaletta.

- Kaavakarttaan ja -määräyksiin on tehty seuraava tarkistus: Kaavaan on lisätty määräys, joka edellyttää kaava-alueen ympäristössä sijaitsevien johtokujien ottamista huomioon tontin rakentamisessa. Kaavaselostusta on täydennetty kaavaprosessin vaiheiden, osallistumisen ja vuorovaikutuksen (3.2.2), asemakaavaratkaisun valinnan ja perusteiden (3.4.1) sekä kaavatyöhön osallistuneiden (6) osalta.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä....3
2. Lähtökohdat....4
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista....4
2.2 Suunnittelutilanne....9
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet....11
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo....11
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö....11
3.3. Asemakaavan tavoitteet....14
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot....15
4. ASEMAKAAVAN KUVAUS....16
4.1 Kaavan rakenne....16
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen....16
4.3 Aluevaraukset....17
4.4 Kaavan vaikutukset....17
4.5 Ympäristön häiriötekijät....20
5. Asemakaavan toteutus....20
6. Kaavatyöhön osallistuneet....20
7. Asemakaavan seurantalomake....21
8. Asemakaavakartta ja –määräykset....23
9. Muu suunnitelma-aineisto....26

SELOSTUKSEN LIITTEET

- Vihertehokkuuslaskelman tuloskortti

1. TIIVISTELMÄ

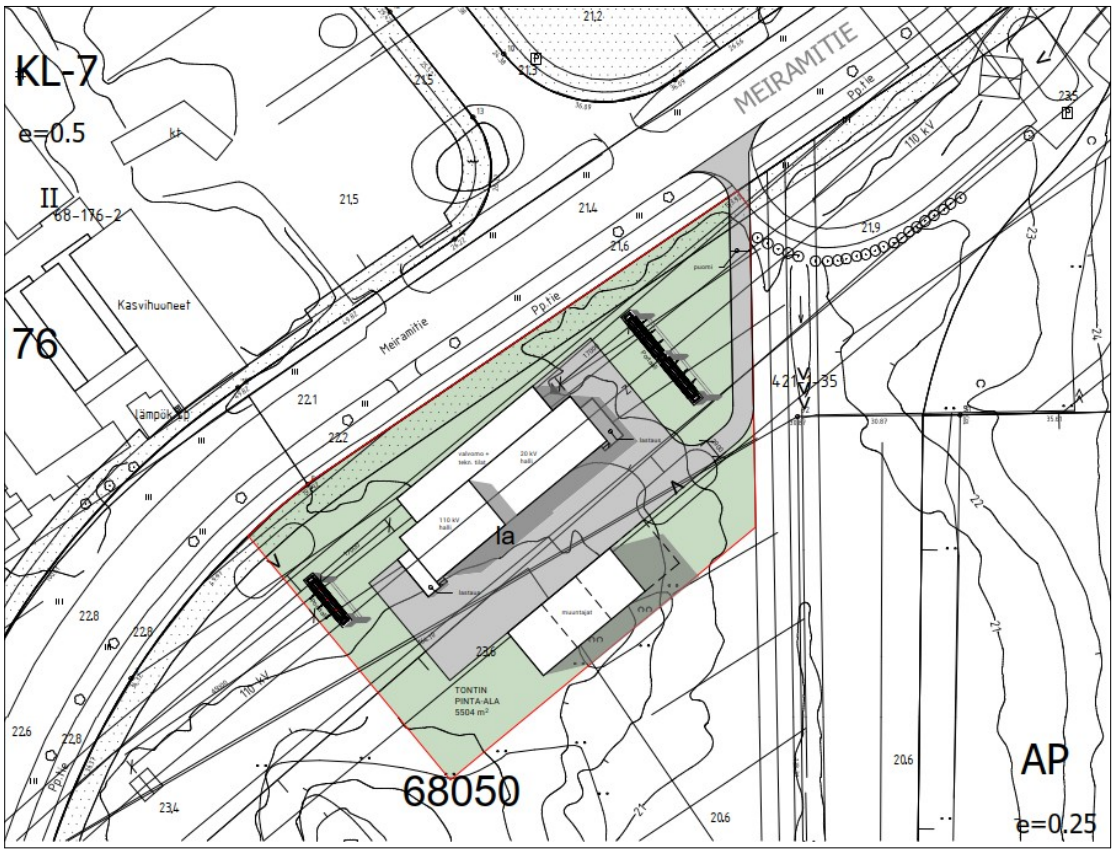
Kaava-alue sijaitsee Koivuhaan pohjoisosassa osoitteessa Meiramitie 2. Kaavamuutoksella mahdollistetaan Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n uuden sähköaseman rakentaminen olemassa olevan 110 kV voimajohdon yhteyteen. Alueelle rakennetaan sähköasema- ja muuntamorakennukset sekä kaksi portaalia. Uusi asema tarvitaan vuoteen 2027 mennessä tukemaan Vantaan kehittyvää Aviapolisaluetta ja lentokenttää sekä vahvistamaan huoltovarmuutta.

Voimassa olevan asemakaavan mukaista maatilojen talouskeskusten korttelialuetta (AM) muutetaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET).

Kaava-alueen pinta-ala on 0,55 hehtaaria, rakennusoikeus 1 200 kerrosneliömetriä ja tehokkuusluku e=0,22. Ajoyhteys sähköasemalle järjestetään Meiramitieltä samasta liittymästä Koivuhaan arboretumin kanssa.

Vantaan yleiskaavassa 2020 alue on merkitty lähivirkistysalueeksi (VL), jolla sijaitsee yhdyskuntateknisen huollon laite (ET) ja voimajohto. Kaava-alueeseen rajoittuva yleiskaavan mukainen VL-alue on tulevissa asemakaavahankkeissa tarkoitus kaavoittaa lähivirkistysalueeksi.

Asemakaavassa edellytetään resurssiviisautta sekä kestävää ja korkeatasoista arkkitehtuuria. Korttelin rakennusten tulee kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan sopia puistomaiseen ympäristöön. Piha-alueen luonteva liittyminen vehreään ympäristöön varmistetaan kaavamääräyksin ja -merkinnöin vihertehokkuudesta sekä Meiramitien varren istutettavasta alueen osasta, jolla on säilytettävä luonnontilaista puustoa. Korttelin osat, joita ei käytetä rakentamiseen tai kulkuväyliin, tulee istuttaa.

Asemapiirrosluonnos, Arkkitehtitoimisto Olla Oy
Kannen kuva: ilmakuva pohjoisen suunnasta, Arkkitehtitoimisto Olla Oy

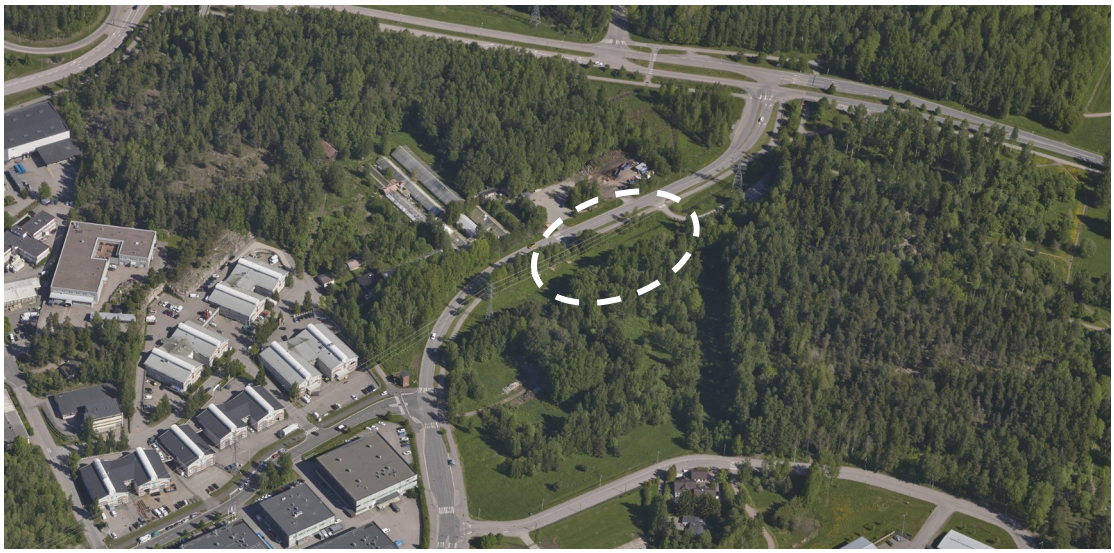
2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Koivuhaka sijaitsee Kehä III:n, Tuusulanväylän, Läntisen Valkoisenlähteentien ja Kylmäojan rajaamalla alueella. Väylien varsilla painottuu työpaikkarakentaminen, Kylmäojan varren puistovyöhykkeen tuntumassa pientalovaltainen asuntorakentaminen. Palveluiden osalta Koivuhaka tukeutuu pääosin viereisiin Viertolan ja Tikkurilan kaupunginosiin. Keskeinen itä-länsisuuntainen yhteys alueen halki on Tikkurilantie, jota jatkossa kehitetään osana Vantaan ratikan reittiä.

Kaavamuutosalue sijoittuu Koivuhaan pohjoisosaan, Koivuhaan arboretumin länsipuolelle. Etäisyys Tikkurilan asemalle on noin 2,5 kilometriä. Sijainti on rakennetun ympäristön ja AM-alueeksi kaavoitetun, mutta rakentamattoman alueen rajapinnassa. Kaava-alue on rakentamaton lukuun ottamatta olemassa olevaa voimajohtoa. Meiramitien varressa ja voimajohdon eteläpuolella on puustoa, voimajohdon alla matalaa kasvillisuutta. Lähin naapuri on Meiramitien luoteispuolella sijaitseva puutarhamyymälä Viherpaja Oy.

Ilmakuva etelän suunnasta

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Kaavamuutosalue sijoittuu Keravanjoen ja Kylmäojan laakson savitasangon reunalle. Koivuhaan laajat peltoalueet ovat olleet maanviljelykäytössä pitkään, mutta muuttuneet vähitellen pääosin pientalo-, toimisto-, liike-, teollisuus- ja varastoalueeksi. Tikkurilan keskuspuisto alueen itäosassa on alueen virkistäytymisympäristö, jossa sijaitsee mm. arboretum. Keskuspuistosta on yhteys etelään Keravanjoen rantaan sekä pohjoiseen Tuusulan rajalle asti. [1,2]

Kaava-alueen itäpuolella on vuonna 2019 ilmakuvien perusteella määritelty potentiaalinen lahokaviosammaleen alue.

Vesistöt ja vesitalous

Alue kuuluu Kylmäojan pienvaluma-alueeseen. Alue ei ole pohjavesialuetta.

Kaava-alue on nykyisellään rakentamatonta vettä läpäisevää pintaa. Alueen itäpuolella on voimassa olevaan asemakaavaan merkitty etelään laskeva avo-oja.

Maaperä

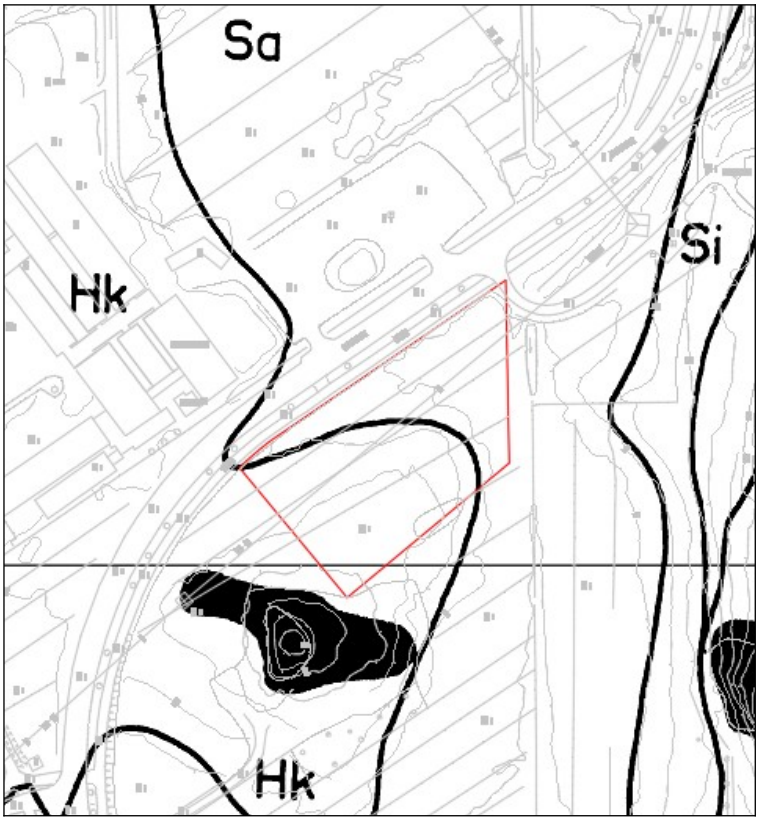
Maalajikartan (kuva 1) mukaan kaava-alueen maaperä jakautuu luode-kaakko-suuntaisesti kahteen erilaiseen maaperäalueeseen. Koillispuoli on savikkoa ja lounaispuoli hiekkaa.

Pohjatutkimukset on esitetty kuvassa 2. Kaava-alueella on tehty pohjatutkimuksena vain yksi painokairaus (etelärajalla). Pohjatutkimuksen mukaan maaperä on hiekkaa, soraa ja moreenia. Kairaus on ulottunut 2,3 m syvyydelle maanpinnasta. Kairaus on päättynyt kiveen tai kallioon. Kaava-alueen itäpuolella (n. 3 m rajasta) tehdyn siipikairauksen mukaan maaperä on savea ja saven redusoimaton leikkauslujuus on heikoimmillaan n. 10 kPa.

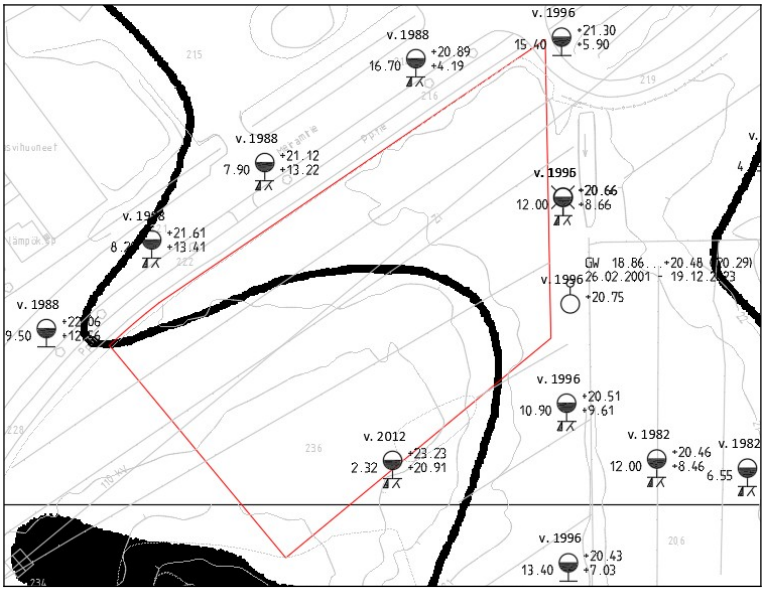
Kaava-alueen itäpuolella (n. 4 m rajasta) sijaitsevan pohjaveden mittauspisteen mukaan pohjavesi on havaittu korkeimmillaan hyvin lähellä maanpintaa.

[1] http:gtkdata.gtk.fi/maankamara

[2] Vantaa alueittain 2020

Kuva 1: Maalajikartta (ei mittakaavassa!)

Kuva 2: Pohjatutkimuskartta (ei mittakaavassa!)

Rakennettavuus maaperän suhteen

Savi- ja silttialueilla rakennusten suositeltu perustamistapa on paalutus. Kitkamaan ja kallion sekä ohuen savi- ja silttikerrosten alueilla perustamistapa voi alustavan arvion mukaan olla maanvarainen tai massanvaihdolla maanvarainen.

Alustavan arvion mukaan kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet voidaan perustaa maanvaraisesti.

Alueella tulee tehdä täydentävä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus. Perustamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

Topografia

Kaava-alue on melko tasainen. Maasto nousee loivasti kaava-alueen eteläpuolella sijaitsevan metsäisen mäen suuntaan.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Koivuhaassa asui vuoden 2023 alussa noin 3 300 henkeä. Alueen väkiluku on kasvanut tasaisesti koko 2010-luvun ajan. Väkiluku on noussut kymmenessä vuodessa noin 1 400:lla. Kaupunginosan väkiluku nousee myös tulevaisuudessa, vaikka rakentaminen on väliaikaisesti laskusuhdanteessa.

Koivuhaan lasten ja nuorten osuus vastaa Vantaan keskiarvoa. 16–65-vuotiaita on keskivertoa enemmän ja yli 65-vuotiaita puolestaan suhteellisesti vähemmän. Koko Tikkurilan suuralueen, johon myös Koivuhaka kuuluu, asukasluku on lähes 48 000 henkeä. Suuralueen kasvu on ollut reilut 5000 henkeä viimeisen 5 vuoden aikana. [3]

Asuminen

Kaava-alueella eikä sen läheisyydessä ole asuntoja lukuun ottamatta Koisotien varren kahta pientalotonttia.

Palvelut ja työpaikat

Koivuhaan länsiosassa on yrityksiä, muun muassa auto- ja tukkukauppoja. Kaupunginosassa on yritystoiminnan seurauksena runsaasti työpaikkoja (noin 4 300), joista yli 40 prosenttia kaupan alalla. Helsinki-Vantaan lentoaseman läheisyyden vuoksi läntisiä yritysalueita markkinoidaan myös Aviapolis-brändin avulla.

Sekä julkisten että yksityisten palveluiden osalta Koivuhaka tukeutuu itäpuolisiin kaupunginosiin Viertolaan ja Tikkurilaan.

Yhdyskuntarakenne

Koivuhaan kaupunginosa on yhdyskuntarakenteeltaan monipuolinen. Kaupunginosa rajautuu Tuusulanväylän, Kehä III:n ja Läntisen Valkoisenlähteentien rajaamalle alueelle. Idässä sitä rajaa Tikkurilan keskuspuiston vehreä vyöhyke. Rajaavien alueiden sisälle sijoittuu työpaikkojen ja pientalokortteleiden alueita. Kaava-alue sijoittuu rakennetun alueen ja viheralueen rajapintaan nykyisen voimajohdon yhteyteen.

Kaupunkikuva

Suunnittelualue sijoittuu kaupunkirakenteen saumakohtaan. Meiramitien länsipuolella on työpaikkarakentamista. Vastapäätä kaava-aluetta sijaitsee puutarhamyymälä kasvihuoneineen. Meiramitien itäpuoli on metsäistä rakentamatonta aluetta. Kaava-alue rajoittuu idässä Koivuhaan arboretumin puulajipuistoon. Etelämpänä Meiramitien varressa sijaitsevat Jehovan todistajien toimintakeskus ja valtakunnansali sekä Koivuhaan yrityspuiston 1990-luvulla rakennetut teollisuus- ja varastorakennukset. Rakentaminen on pääpiirteissään kerrosluvuiltaan maltillista ja Meiramitien katunäkymät vehreitä.

Virkistys

Kaava-alue rajoittuu Koivuhaan arboretumin puulajipuistoon, jonka kehittäminen ja laajennus on suunnitteilla.

Koivuhaan koillislaidalla Kylmäojan varrella kulkee ulkoilureittejä, joilta on yhteys idemmäs Tikkurilan urheilupuistoon.

[3] *http://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/tietoa-vantaasta/tilastot-ja-tutkimukset*

Liikenne

Kaava-alue rajautuu Meiramitiehen, joka on toiminnalliselta luokaltaan kokoojakatu. Meiramitien liikennemäärä on tällä hetkellä noin 6 300 ajoneuvoa vuorokaudessa. Lähimmät bussipysäkit sijaitsevat Meiramitiellä ja Läntisellä Valkoisenlähteentiellä noin 200 metrin päässä kaava-alueesta. Meiramitien kaakkoisreunalla kulkee yhdistetty jalankulun ja pyöräilyn reitti.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Kaavoitettava alue sijoittuu HSY:n vesihuollon toiminta-alueelle.

Alueen vesijohtoverkko kuuluu Tikkurilan painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon ja Tikkurilan painepiirin kautta. Hiekkaharjussa sijaitsevan vesitornin tilavuus on 8000 m3.

Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin + 75 ja ylin on noin + 82. Painetasot on ilmoitettu N2000- järjestelmässä metreinä merenpinnasta (mvp). Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Jätevesiviemäröinti

Alueen jätevedet johdetaan jätevesiviemärissä etelän suuntaan Koivuhaan halki Suutarilan jätevesipumppaamolle. Lopulta jätevedet päätyvät Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesiviemäröinti / hulevesijärjestelmä

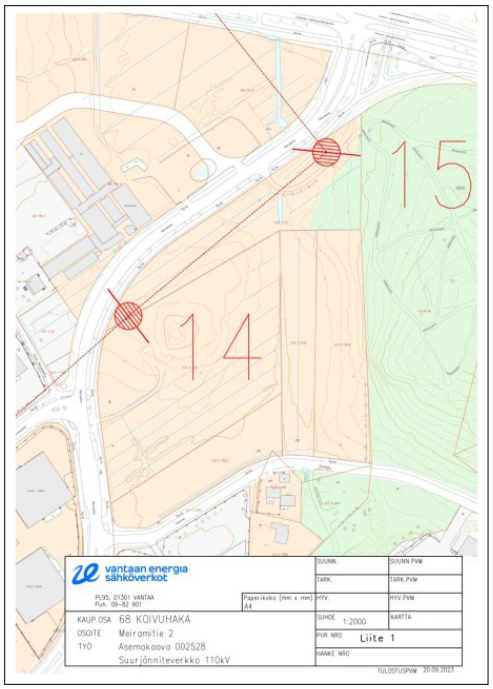
Kaava-alue kuuluu rakennetun hulevesiverkoston piiriin. Alueen kuivatus perustuu avo-ojiin, jotka johtavat vedet kaava-alueen itäpuolella kulkevaan avo-ojaan. Ojia pitkin vedet kulkeutuvat Kylmäojaan ja siitä edelleen Keravanjokeen.

Kaukolämpö

Asemakaavan muutosalueella ei sijaitse Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia.

Sähköverkko

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:lle kuuluva suurjänniteverkko 110 kV kulkee kaava-alueen läpi. Keskijännite- ja pienjänniteverkot sijaitsevat Meiramitien länsilaidassa ja Koisotiellä.

Suurjänniteverkko, Vantaan Energia Sähköverkot Oy

Ympäristöhäiriöt

Kaava-alue sijoittuu yleiskaavan lentomeluvyöhykkeelle 3 (LDEN 50-55 dB), jolla asumiseen ja muihin melulle herkkiin toimintoihin käytettävien rakennusten ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan tulee olla vähintään 32 dB. Tiemelua alueelle tulee Meiramitieltä päivällä (klo 7–22) 60–65 dB, yöllä (klo 22–7) 55–60 dB.

Kaava-alueella ei ole pilaantuneita maita.

2.1.4 Maanomistus

Alueen omistaa Vantaan kaupunki.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.

Maakuntakaava

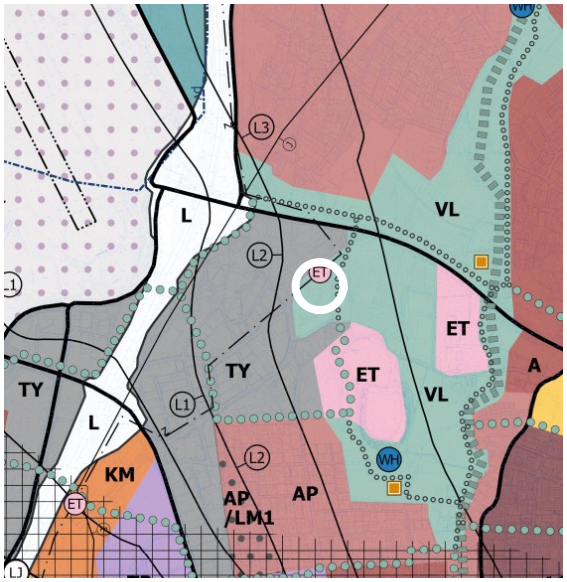

Ote maakuntakaavayhdistelmästä. Kaavamuutosalueen sijainti on merkitty punaisella ympyrällä.

Uusimaa-kaava 2050 on saanut lainvoiman 13.3.2023, josta Vantaan alueella on voimassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaava.

Voimassa olevassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa asemakaava-alue on taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen (pystyviivoitus) ja virkistysalueen rajapinnassa. Alueelle on merkitty jätevesitunneli, voimajohto ja lentomelualue. Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

Yleiskaava

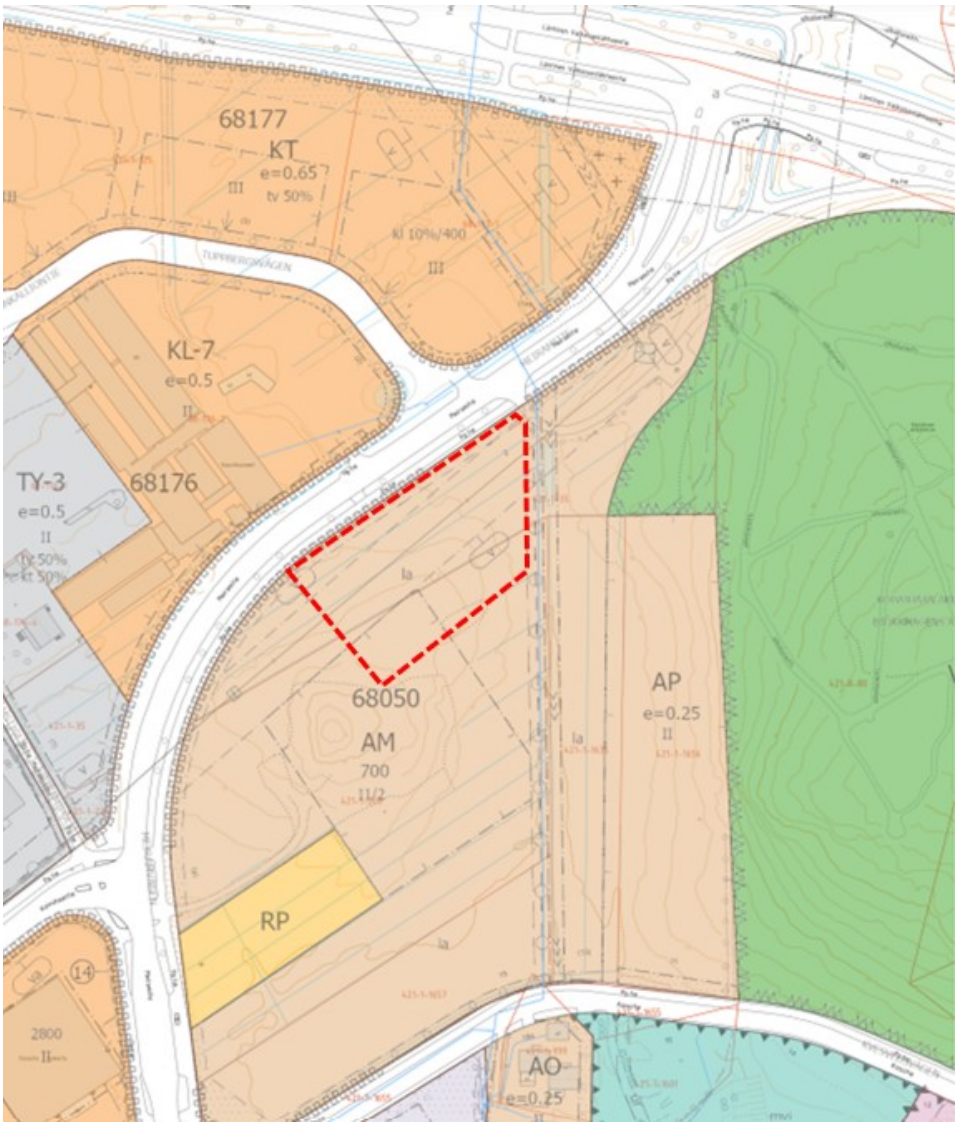

Kaavamuutosalueen sijainti on merkitty valkoisella ympyrällä.

Vantaan yleiskaavassa 2020 (Kv 2021) alue on merkitty lähivirkistysalueeksi (VL), jolla sijaitsee yhdyskuntateknisen huollon laite (ET) ja voimajohto. Alue rajautuu luoteispuolella tuotanto- ja varastotoimintojen alueeseen (TY). Alueen vieritse VL-alueelle on merkitty ohjeellinen ulkoilureitti -merkintä. Alue sijoittuu lentomeluvyöhykkeelle L3.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Kaava koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kartasta. Yleiskaava 2020 on tullut voimaan kuulutuksella 11.1.2023. Kolmella alueella (Länsisalmi, Myllykyläntie 4–8 ja Hakkilan radanpidon alue) jää voimaan osin yleiskaava 2007. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Asemakaava

Alueella on voimassa asemakaava nro 681500 (YM 5.1.1996). Siinä alue on maatilojen talouskeskusten korttelialuetta (AM). Rakennusoikeudeksi on merkitty 700 k-m2 ja rakennukset saavat olla kerrosluvultaan 1½. Rakennusalan ulkopuoliset alueet on merkitty laidunalueeksi (la). Meiramitien varteen on merkitty vaara-alue, liittymäkielto ja istutettava alue. Kaava-alue rajoittuu itäreunaltaan maanalaista johtoa varten varattuun alueen osaan.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Vantaan kaupunki ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 29.9.2022. Kaavamuutos sai työohjelmassa numeron 002528 ja kaavoitus tuli vireille 6.9.2023.

Kaavamuutos sisältyy vuoden 2023 kaavoitusohjelmaan.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- Kaavamuutoksen hakijat
- Alueen maanomistajat
- Viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit)

- Kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät,
- Asukas- ym. yhdistykset
- Kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- Kaupungin omat asiantuntijat

Osallisia ovat myös ne viranomaistahot ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Pelastuslaitos
- tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt
- HSY, TUKES,
- Finavia

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Mielipiteet pyydettiin 6.9.– 4.10.2023 välisenä aikana ja niitä saatiin 8 kpl.

Yksityiset mielipiteet (2 kpl):
Mielipiteissä vastustettiin sähköaseman sijoittamista Arboretum-puiston ja Koisotien asutuksen viereen. Sähköasema pilaa maiseman ja sähkömagneettinen säteily aiheuttaa terveysriskin asukkaille. Paikalliset asukkaat käyttävät puistoa säännöllisesti vaeltamiseen ja pyöräilyyn. Sähköaseman rakentaminen voi vaikuttaa tähän arvostettuun virkistysalueeseen ja laajempaankin alueen houkuttelevuuteen. Kiinteistöjen arvo saattaa laskea. Muut sähköasemat kuten Ruskeasanta, Ruotsinkylä ja Maantiekylä sijaitsevat kaukana asutuksesta.

Toivottiin viranomaisten kanssa avointa ja läpinäkyvää keskustelua, jossa voisi saada lisätietoa ehdotetun sijainnin valinnasta. Esitettiin tietopyyntö sähköaseman sijoittamiseen kyseiselle paikalle johtaneista asiakirjoista.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:
Aivan kaavamuutosalueen rajalla kiinteistöjen 92–421–1-35 ja 92-421-1-226 alueella on johtokuja, jolla sijaitsevat aluetta palvelevat yleiset vesihuoltolinjat ja sammutusvesiposti. Asemakaavoituksessa on huomioitava riittävät tilavaraukset yleisen vesihuollon putkille ja laitteille sekä vesihuollon tarvitsema suojaetäisyys sähköasemasta ja voimajohdosta. Vesihuoltolinjojen tulee säilyä kunnossapidettävissä ja auki kaivettavissa. Kaavamuutosalueen jatkosuunnittelu tulee toteuttaa tiiviissä yhteistyössä HSY:n kanssa.

Finavia:
Finavia pitää hyvänä, että toimenpiteillä turvataan lentoaseman ja sitä ympäröivien alueiden kehittämisen energiahuoltoa. Finavia katsoo, että hanke tulee toteuttaa siten, että siitä ei missään tilanteissa aiheudu haittaa tai vaaraa lentoasemalle tai lentoliikenteelle. Uusi asema sijoittuu lentoaseman LL-alueen ulkopuolelle, mutta kiitotien 2 läheisyyteen. Sijoituspaikka sijaitsee noin 600 m etäisyydellä kiitotien 2 jatkeella ja noin 700 m jatkeelta sivuun. Kohteen sijainnin vuoksi Finavia muistuttaa, että mahdollisesti aseman rakentamiseen käytettäville nostureille tms. pysyville ja väliaikaisille rakenteille ja laitteille on haettava lentoestelupa, mikäli niiden korkeus ylittää 30 m maan- tai merenpinnasta.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:
Korjaus osallistumis- ja arviointisuunnitelman tekstiin: Vantaan kaupunki ja Vantaan Energia **Sähköverkot** Oy ovat jättäneet asemakaavamuutoshakemuksen uuden sähköaseman rakentamiseksi Koivuhakaan Meiramitien varteen.

Vantaan kaupunginmuseo:
Ei huomautettavaa. Kaupunginmuseota ole tarpeen kuulla kaavan jatkovaiheissa.

Fingrid Oy ja Caruna Oy:
Ei huomautettavaa.

Vastineet mielipiteisiin

Mielipiteet on otettu huomioon asemakaavatyössä ja niissä esiin nousseita tavoitteita on yhteensovitettu asemakaavoituksen tavoitteiden kanssa muun muassa seuraavasti: Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan on päivitetty kaavan toiseksi hakijaksi Vantaan Energia Sähköverkot Oy. Tietoa lentoesteluvasta on lisätty selostuksen kohtaan 5 (Asemakaavan toteutus). Kaava-alueen luonteva liittyminen vehreään ympäristöön varmistetaan kaavamääräyksin ja -merkinnöin vihertehokkuudesta sekä Meiramitien varren istutettavasta alueen osasta, jolla on säilytettävä luonnontilaista puustoa. Korttelin osat, joita ei käytetä rakentamiseen tai kulkuväyliin, tulee istuttaa. Tietopyynnön tekijöille on lähetetty 13.10.2023 asiakirjoja ja selvityksiä siitä, mihin päätös sähköaseman sijoittamisesta perustuu.

Yleisötilaisuudet

Tikkurilan sähköasemaa esiteltiin Vantaan kaupungintalon valtuustosalissa Tikkurilan ajankohtaiset -asukastilaisuudessa 13.12.2023.

Lausunnot

Kaavamuutosehdotuksesta pyydettiin lausuntoja 27.6.2024 mennessä 16 ja saatiin 6 kappaletta.

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla (**Tukes**), säteilyturvakeskuksella (**STUK**) ja **Fingrid Oy**:llä ei ollut lausuttavaa.
Vantaan Energia Oy:n ja **Vantaan Energia Sähköverkot Oy:**n lausunnossa todetaan, että Vantaan Energia Sähköverkot Oy on kaavamuutoksen hakijana esittänyt huomionsa kaavatyön aikana. Asemakaavan muutosalueella ei sijaitse kaukolämpöputkia.
HSY lausuu, että kaava-alueen läheisyydessä on johtokuja, joka suojaetäisyyksineen on huomioitava sähköaseman tarkassa sijoittelussa. Kaavamuutos ei edellytä vesihuollon uudisrakentamista, johtojen siirtämistä eikä johtokujien merkitsemistä.
Uudenmaan ELY-keskuksella ei ollut huomautettavaa.

Vastineet lausuntoihin

Lausuntojen takia tehtiin tarkistus kaavamateriaaliin: kaavaan lisättiin määräys, joka edellyttää kaava-alueen ympäristössä sijaitsevien johtokujien ottamista huomioon tontin rakentamisessa.

Muistutukset

Nähtävilläoloaikana 29.5.-27.6.2024 ei saatu yhtään muistutusta.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022 – 2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Innovaatioiden Vantaa -strategian mukaan rohkea, rento ja viihtyisä Vantaa on kestävyyden edelläkävijä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Haluamme säilyttää luontomme monimuotoisuuden. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018 päivitetty KV 10.10.2022 § 7[SA1])

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.
- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävään rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)

- Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021–2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:
- Hiilineutraalius ja resurssiviisaus ovat maankäytön suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtina.
- Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Viherrakenne on terveyttä tukevaa ja hyvinvointia luova. Säilytetään ja parannetaan viheralueiden saatavuutta.
- Luodaan hyvät edellytykset kestävälle ja monimuotoiselle liikkumiselle.
- Vähennetään liikkumistarvetta.
- Vähennetään lämmityksen päästöjä.
- Edistetään vähähiilistä rakentamista.
- Edistetään rakentamisen kiertotaloutta.
- Vähennetään infrarakentamisen ja massojenhallinnan hiilijalanjälkeä.
- Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti.
- Vahvistetaan toimia metsä- ja suoluonnon monimuotoisuuden parantamiseksi.
- Vesistöjen luonnontilaisuutta ja monimuotoisuutta parannetaan.
- Varmistetaan kattava avoimien alueiden (esim. niityt) verkosto.
- Suojellaan luontoa kulumiselta.
- Hiilinielujen ja hiilivarastojen vahvistaminen.
- Kasvatetaan hiilikädenjälkeä ja edistetään hiilinegatiivisuutta.

3.3.2 Muut tavoitteet

Vihertehokkuus

Asemakaavassa määrätään alueelle maankäytön mukainen vihertehokkuustaso. Vihertehokkuudella tarkoitetaan alueen painotetun viherpinta-alan suhdetta alueen kokonaispinta-alaan. Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vehreän, viihtyisän ympäristön rakentumista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita.

Kaavamuutoksen hakijoiden tavoitteet

Koivuhakaan olemassa olevan 110 kV voimajohdon yhteyteen suunnitellaan uutta Tikkurilan sähköasemaa. Valmistuttuaan se tulee korvaamaan Ruskeasannan nykyisen sähköaseman. Uusi asema tarvitaan vuoteen 2027 mennessä tukemaan Vantaan kehittyvää Aviapolisaluetta ja lentokenttää sekä vahvistamaan huoltovarmuutta.

Kaavoituksessa otetaan huomioon voimajohdon yhteystarve Ruotsinkylästä Tikkurilan sähköasemalle.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Ilmakuva lännen suunnasta, Arkkitehtitoimisto Olla Oy

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Asemakaavalla mahdollistetaan sähköasema- ja muuntamorakennusten sekä kahden portaalin rakentaminen olemassa olevan voimajohdon yhteyteen. Rakennusten ja portaalien sijaintia ohjaavat lähtötilanne ja sähköaseman toimintaperiaate, eikä perusratkaisultaan vaihtoehtoisia ratkaisuja ole tutkittu asemakaavatyön aikana. Sähköasema sijoittuu Koivuhaka - Ilola 110 kV voimajohdon alle. Vantaan Energia Sähköverkot Oy on lunastanut voimajohdolle käyttöoikeuden (rasite voimansiirtolinjalle).

Sähköasemarakennus sijoittuu voimajohdon suuntaisesti korttelin Meiramitien puoleiselle osalle. Portaalien kautta nykyinen voimajohto viedään rakennuksen kohdalla maan alle. Muuntamorakennus sijoittuu sähköaseman kaakkoispuolelle. Alueen vehreys ja luonteva liittyminen ympäristöön varmistetaan vihertehokkuusvaatimuksella, Meiramitien varteen osoitetulla istutettavalla alueella sekä ohjaamalla kaava-alueen liikenne olemassa olevan liittymän kautta. Istutettavaksi merkityllä alueella tavoitteena on varjella katukuvan puistomaisuutta ja säilyttää osa nykyisestä puustosta. Sähköasemaa ja muuntajaa ei tarvitse aidata, ellei alueelle kohdistu ilkivaltaa.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla muutetaan Vantaan kaupungin omistamasta maatilojen talouskeskusten korttelialueesta 5 500 m2:n suuruinen alue Vantaan Energian sähköverkot Oy:n käyttöön yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten korttelialueeksi. Alueelle rakennetaan sähköasema- ja muuntamorakennus sekä portaalit.

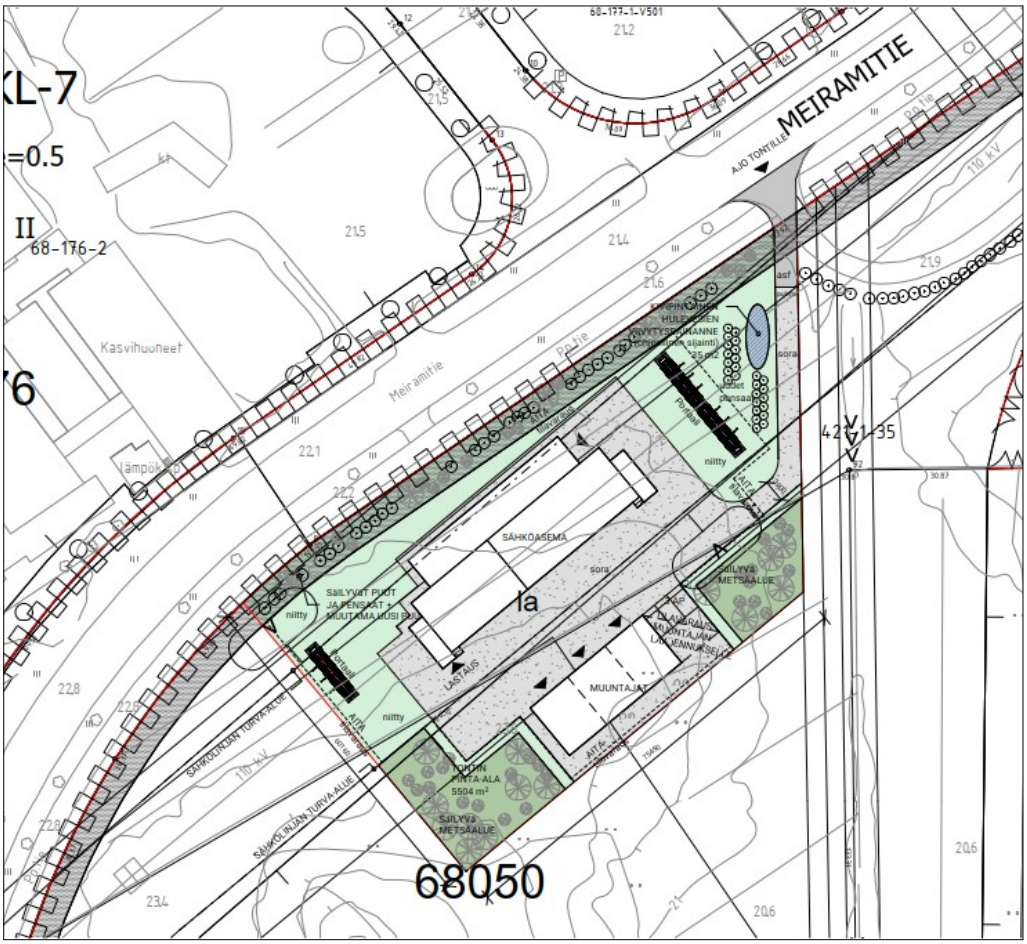
4.1.1 Mitoitus

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten korttelialue on pinta-alaltaan 5 478 m2 ja rakennusoikeus 1200 k-m2.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavaratkaisulla ja sen määräyksillä on pyritty varmistamaan rakentamisen ja ympäristön laatu. Edellytetään resurssiviisautta sekä kestävää ja korkeatasoista arkkitehtuuria. Korttelin rakennusten tulee kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan sopia puistoympäristöön. Vihertehokkuudesta sekä hulevesien käsittelystä on annettu määräykset. Vihertehokkuuden toteutuminen on osoitettava rakennusluvan yhteydessä pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Kaava-alueeseen rajoittuva yleiskaavan mukainen VL-alue on tulevissa asemakaavahankkeissa tarkoitus kaavoittaa lähivirkistysalueeksi.

Pihasuunnitelmaluonnos, Arkkitehtitoimisto Olla Oy

4.3 ALUEVARAUKSET

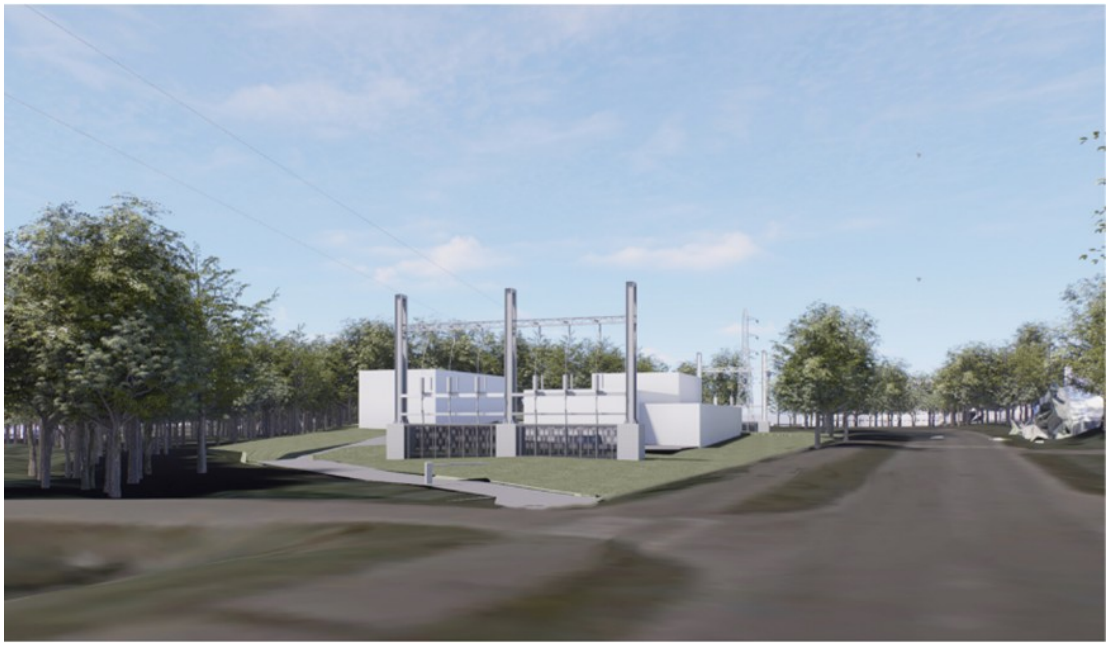
Alue on kokonaisuudessaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialuetta (ET).

4.3.1 Korttelialueet

ET, yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue

Kortteliin on osoitettu yksi rakennusala, jolle sähköaseman molemmat rakennukset ja portaalit tulevat sijoittumaan. Rakennusoikeus on 1 200 kerrosneliömetriä. Rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasemaksi on määritelty + 36,0. Voimajohdon linjausta noudattava vaara-alue on merkitty kaavaan. Edellytetään resurssiviisautta sekä kestävää ja korkeatasoista arkkitehtuuria. Pääasiallisen rakennusmateriaalin ja julkisivumateriaalin tulee olla pitkäikäistä, helposti huollettavaa, kestävää ja kierrätettävää. Korttelin rakennusten tulee kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan sopia puistomaiseen ympäristöön. Kaavamääräyksissä edellytetään julkisivujen jäsennöintiä pienempiin osiin sekä murrettua ja luonnonläheistä värimaailmaa.

Meiramitien varressa on liittymäkielto, joka ohjaa ajoyhteyden kaava-alueen pohjoisosaan samaan liittymään Koivuhaan arboretumin kanssa. Meiramitien varren istutettavalla alueella edellytetään puiden ja pensaiden istuttamista sekä luonnontilaisen puuston säilyttämistä. Korttelin osat, joita ei käytetä rakentamiseen tai kulkuväyliin, tulee istuttaa. Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,8. Kaavamääräyksissä edellytetään hulevesien viivytystä alueella ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään.

Meiramitien katunäkymä pohjoisen suunnasta, Arkkitehtitoimisto Olla Oy

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu olemassa olevan voimajohdon yhteyteen ja osaltaan mahdollistaa yhdyskuntarakenteen tiivistämisen ja täydentämisen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Kaavamuutosalueelle ei tule asuntoja, mutta suunniteltu sähköasema parantaa tulevaa asuntorakentamisen sähkönsaantivarmuutta Tikkurilassa ja Aviapoliksen alueella.

Yhdyskuntarakenne

Sähköasema sijoittuu Koivuhaan pohjoisosaan nykyisen työpaikkarakentamisen jatkoksi. Hanke ei tuota alueelle asuntoja, työpaikkoja tai merkittävää liikennettä. Sähköasema tukee Vantaan kehittyvää Aviapolisaluetta ja lentokenttää sekä vahvistaa huoltovarmuutta.

Kaupunkikuva

Sähköasema sijoittuu rakentamattomalle alueelle nykyisen voimajohdon yhteyteen. Arkkitehtuurilta edellytetään laatua. Korttelin rakennusten tulee kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan sopia puistoympäristöön. Mittakaavaltaan uudisrakentaminen soveltuu lähialueen rakennuskantaan. Korttelin vehreys varmistetaan vihertehokkuusvaatimuksella sekä Meiramitien varteen osoitetulla istutettavalla alueella.

Sähköaseman sijoittuminen kaupunkirakenteeseen, Arkkitehtitoimisto Olla Oy

Asuminen

Kaava-alueelle ei tule asuntoja, mutta suunniteltu sähköasema tukee tulevan asuntorakentamisen edellytyksiä Tikkurilassa ja Aviapoliksen alueella.

Palvelut ja työpaikat

Alueelle ei tule uusia työpaikkoja lukuun ottamatta satunnaisia sähköaseman huoltotoimia vaativia toimenpiteitä.

Taloudelliset vaikutukset

Kaavataloudelliset vaikutukset ovat vähäiset, koska kaavan mukainen toiminta on yleiskaavan mukaista eikä haittaa muuta maankäyttöä. Kaupunki myy tontin Vantaan Energia Sähköverkot Oy:lle.

Virkistys

Rakentaminen sijoittuu pääosin olemassa olevan voimajohdon alle. Hanke noudattaa yleiskaavaa ja mahdollistaa siinä esitettyjen VL-alueiden kaavoittamisen lähivirkistysalueeksi tulevissa asemakaavahankkeissa.

Liikenne

Tonttiliittymä kaava-alueelle on järjestetty Meiramitieltä samasta liittymästä Koivuhaan arboretumin kanssa. Kaava-alueelle suuntautuva liikennemäärät ovat pieniä, ja rajoittuvat lähinnä sähköaseman huoltoliikenteeseen noin kaksi kertaa kuukaudessa. Liikenneverkon kapasiteetti kestää huoltoliikenteestä aiheutuvan liikenteen lisäyksen. Kaava-alue on tarvittaessa saavutettavissa myös julkisella liikenteellä. Kaavalla ei ole vaikutuksia kävelyn eikä pyöräilyn olosuhteisiin alueella. Nykyiset jalankulun ja pyöräilyn yhteydet säilyvät ennallaan.

Vesihuolto

Kaavamuutosalue tukeutuu olemassa olevaan vesihuoltoverkostoon eikä aiheuta vesihuollolle muutostarpeita.

Ympäristöhäiriöt

Kaava-alue sijoittuu yleiskaavan lentomeluvyöhykkeelle L3. Kaavassa ei ole meluun liittyviä määräyksiä, koska alueelle ei ole osoitettu asuin- tai työpaikkarakentamista.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu olemassa olevan voimajohdon yhteyteen. ET-korttelialueen osat, joita ei käytetä rakentamiseen tai kulkuväyliin, tulee istuttaa. Kaava-alueen ympäristössä olevat puistomaiset metsäiset alueet säilyvät, joten rakentamisella ei ole merkittävää vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Korttelialueen vihertehokkuudella edistetään luontoarvojen, ekosysteemipalveluiden ja hulevesien hallinnan toteutumista. Istutettavat alueet suositellaan toteutettavan esimerkiksi niittyinä, maanpeittokasveina tai pensaina nurmialueiden sijaan. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Vettä läpäisemättömän pinnan määrä tontilla kasvaa kaavan toteuttamisen myötä, joten alueelta tulevat hulevesimäärät tulevat lisääntymään.

Hulevesien hallinnan tavoitteena on, että alueelta poistuvan virtaamahuipun suuruus ei kasva rakentamisen myötä. Hulevesimäärän kasvun vaikutuksia pyritään minimoimaan käsittelemällä syntyviä hulevesiä tontilla ennen niiden johtamista yleiseen hulevesiverkostoon.

Kaava-alueen hulevesien muodostumista pyritään ehkäisemään vettä läpäisevillä pintamateriaaleilla, ohjaamalla hulevettä kasvillisuuden käyttöön ja soveltamalla hulevesien luonnonmukaisen hallinnan periaatteita, jos vain tontille saadaan näitä sovitettua. Hulevesien hallintarakenteet mitoitetaan vihertehokkuuslaskurin avulla sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha ja kesto 10 minuuttia.

Hulevesisuunnitelman laatimisessa tulee ottaa huomioon Vantaan kaupungin hulevesien hallinnan toimintamalli. Suunnitelma hyväksytetään rakennusluvan hakemisen yhteydessä.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentamisen vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat vähäiset. Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä. Toisaalta nyt rakennettava sähköasema tukee tiivistyvän asuntorakentamisen edellytyksiä Tikkurilassa ja Aviapoliksen alueella. Kaavassa edellytetään pääasialliselta rakennusmateriaalilta pitkäikäisyyttä, helppoa huollettavuutta, kestävyyttä ja kierrätettävyyttä. Vihertehokkuuden avulla hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään siihen sopeutumista vähentämällä tulvariskejä, luomalla hiilinieluja ja lieventämällä lämpösaarekeilmiötä.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Melu ja saastuneet maat on käsitelty kohdassa 2.1.3. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Tavoitteena on aloittaa rakentaminen välittömästi, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen.

Kohteen sijainnin vuoksi Finavia muistuttaa, että mahdollisesti aseman rakentamiseen käytettäville nostureille tms. pysyville ja väliaikaisille rakenteille ja laitteille on haettava lentoestelupa, mikäli niiden korkeus ylittää 30 m maan- tai merenpinnasta.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Kaupungin asiantuntijat ovat valmistelleet kaavan. (Kaava perustuu hakijan konsulttina toimineen Arkkitehtitoimisto Olla Oy:n viitesuunnitelmaan.)

Vantaan Energia:	Antti Hartikainen
Arkkitehtitoimisto Olla Oy:	Bratislav Toskovic

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:	Kerttu Kurki-Issakainen	aluearkkitehti 29.4.2024 alkaen
	Annakaisa Haanpää	aluearkkitehti 1.1.-28.4.2024
	Marjaana Yläjääski	aluearkkitehti 31.12.2023 asti
	Anna-Liisa Vanhala	kaavoitusteknikko
	Tuuli Huhtala	asemakaava-arkkitehti
	Kimmo Kangas	kaavatekninen koordinaattori
	Agon Shala	asemakaava-arkkitehti
Yleiskaavoitus:	Eeva Eitsi	maisema-arkkitehti
	Anna-Mari Kangas	yleiskaavasuunnittelija
Kadut ja puistot:	Harri Keinänen	vesihuollon suunnittelu
	Heidi Hellgren-Suomalainen	liikenteen alueinsinööri
Rakennusvalvonta:	Timo Tamminen	lupa-arkkitehti
Kiinteistöt ja tilat:	Janne Karppinen	geotekniikkainsinööri

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkirakenne ja ympäristö / Asemakaavoitus

Vantaalla, 3. päivänä syyskuuta 2024

Tuuli Huhtala Kerttu Kurki-Issakainen

asemakaava-arkkitehti aluearkkitehti

7. ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	**092 Vantaa**	**Täyttämispvm**	**29.04.2024**
Kaavan nimi	002528 Tikkurilan sähköasema		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	**06.09.2023**
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	**092002528**
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]		**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	**0,5478**
Ranta-asemakaava	**Rantaviivan pituus [km]**		
Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**	
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**	

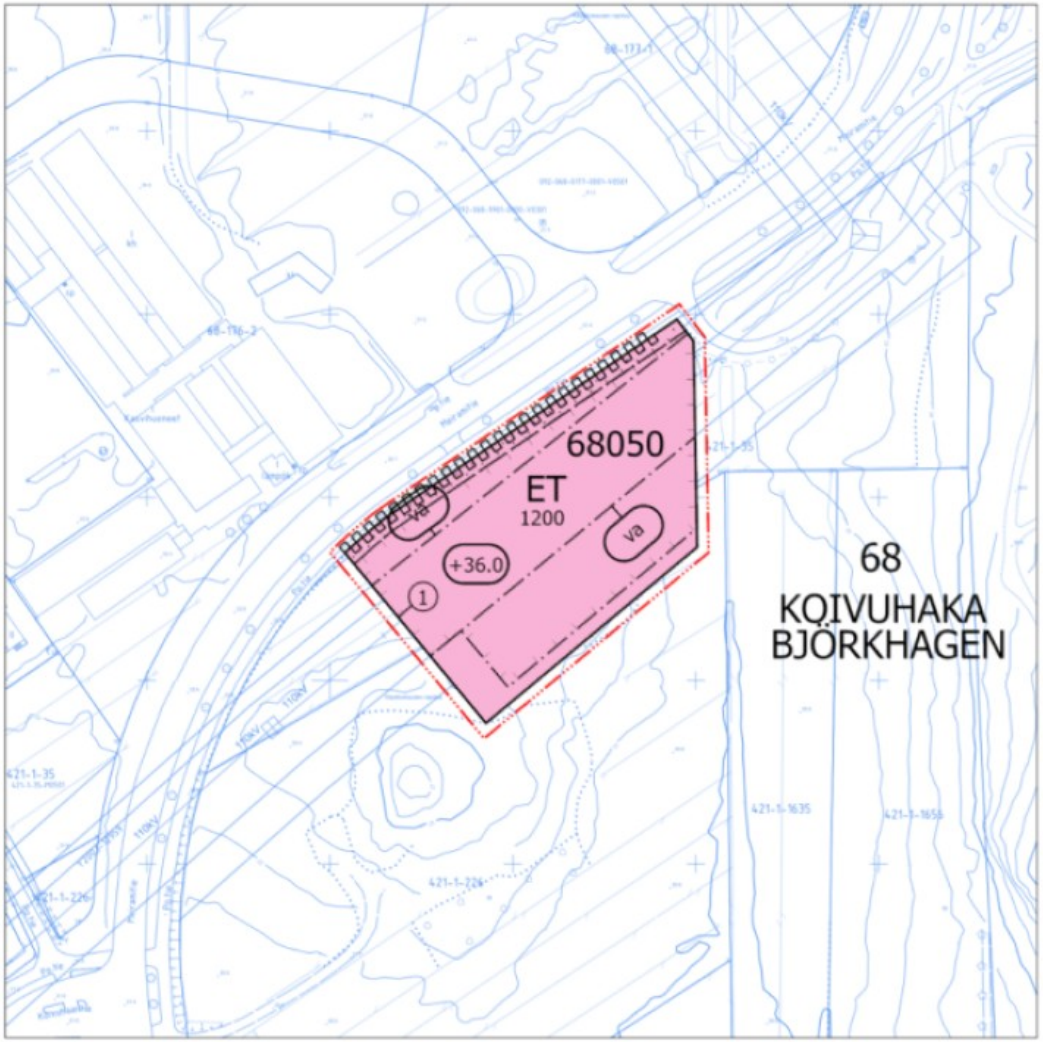
Aluevaraukset	**Pinta-ala [ha]**	**Pinta-ala [%]**	**Kerrosala [k-m²]**	**Tehokkuus [e]**	**Pinta-alan muut. [ha +/-]**	**Kerrosalan muut. [k-m² +/-]**
Yhteensä	**0,5478**		**1200**	**0,22**	**0,0000**	**1200**
A yhteensä	0,0000				-0,5478	
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä	0,5478	100,0	1200	0,22	0,5478	1200
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

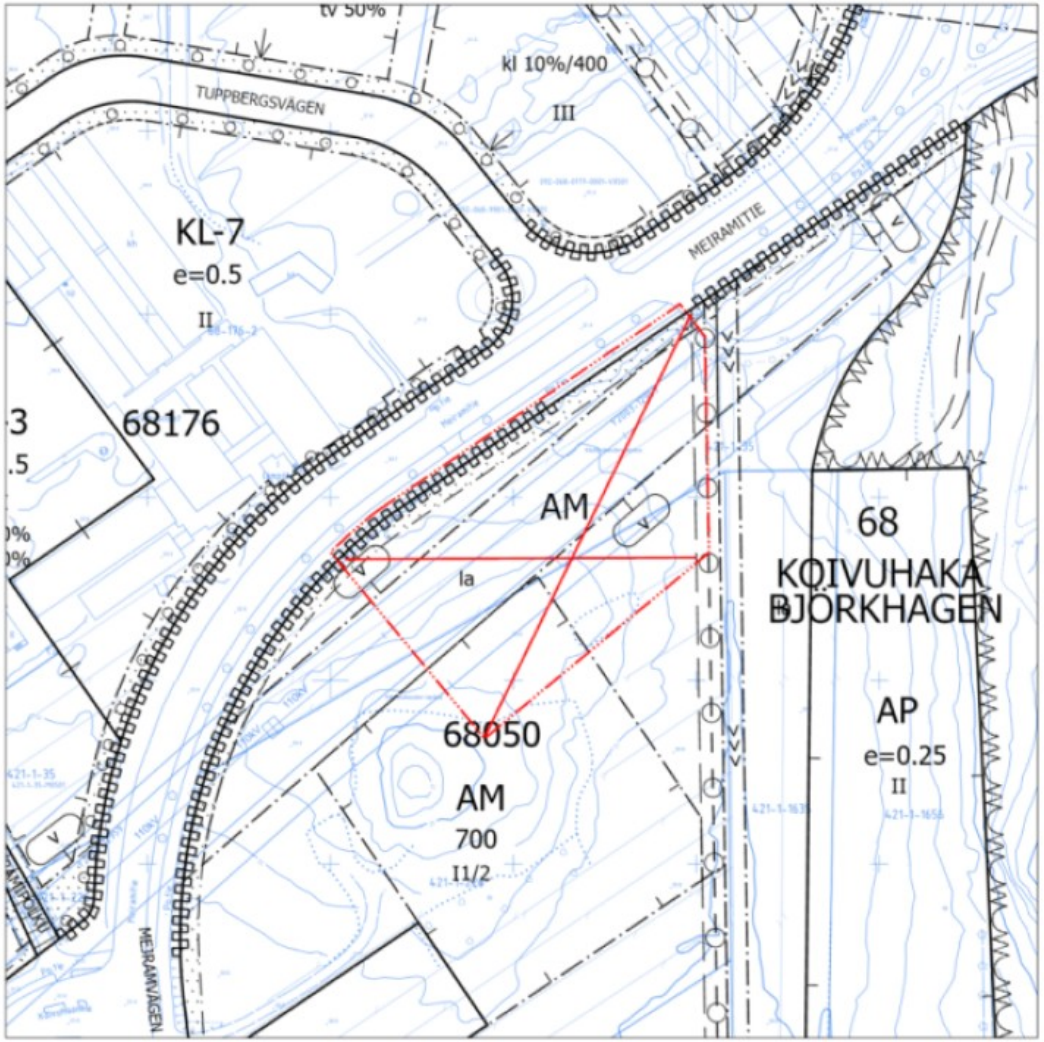
Maanalaiset tilat	**Pinta-ala [ha]**	**Pinta-ala [%]**	**Kerrosala [k-m²]**	**Pinta-alan muut. [ha +/-]**	**Kerrosalan muut. [k-m² +/-]**
Yhteensä					

Rakennussuojelu	**Suojellut rakennukset**		**Suojeltujen rakennusten muutos**	
	[lkm]	**[k-m²]**	**[lkm +/-]**	**[k-m² +/-]**
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**0,5478**		**1200**	**0,22**	**0,0000**	**1200**
A yhteensä	0,0000				-0,5478	
AM	0,0000				-0,5478	
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä	0,5478	100,0	1200	0,22	0,5478	1200
ET	0,5478	100,0	1200	0,22	0,5478	1200
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Asemakaavan muutosehdotus

0 15 30 60 90 120 Metriä

Poistettavat merkinnät

1/2

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum
002528	3.9.2024

Vantaan kaupunki

TIKKURILAN SÄHKÖASEMA

Kaupunginosa 68, KOIVUHAKA

Vanda stad

DICKURSBY ELSTATION

Stadsdel 68, BJÖRKHAGEN

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 68050.

Tonttijako
Osa korttelia 68050.

1:2000

Ändring av detaljplanen
Del av kvarteret 68050.

Tomtindelning
Del av kvarteret 68050.

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
— · · · —	**3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.**	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
ET	**Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue.**	**Kvartersområde för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning.**
	Hanke tulee toteuttaa resurssiviisaasti.	Projektet ska genomföras resursvist.
	Arkkitehtuurin tulee olla kestävää ja korkeatasoista.	Arkitekturen ska vara hållbar och högklassig.
	Pääasiallisen rakennusmateriaalin ja julkisivumateriaalin tulee olla pitkäikäistä, helposti huollettavaa, kestävää ja kierrätettävää.	Det huvudsakliga byggmaterialet och fasadmaterialet ska vara beständigt, lätt att underhålla, hållbart och återvinningsbart.
	Korttelin rakennusten tulee kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuritaan sopia puistoympäristöön.	Kvarterets byggnader ska med avseende på stadsbilden och arkitekturen passa in i parkmiljön.
	Rakennusten julkisivut tulee jäsentää pienempiin osiin. Julkisivujen tulee olla värimaailmaltaan murrettuja ja luonnonläheisiä.	Byggnadernas fasader skall delas in i mindre partier. Fasaderna ska ha en bruten och naturnära färgskala.
	Alueen osat, joita ei käytetä rakentamiseen tai kulkuväyliin, tulee istuttaa.	De delar av området som inte används för byggande eller färdvägar ska förses med planteringar.
	Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,8. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.	Kvarterets grönеffektivitet ska uppfylla målsättningstal 0,8. Grönеffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en grönеffektivitetskalkyl.
	Alueella tulee järjestää huleveden viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään.	På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet.
	Tontin rakentamisessa tulee ottaa huomioon tontin ympäristössä sijaitsevat johtokujat ja niiden suojaetäisyydet.	Vid byggandet av tomten ska ledningsgrändema i tomtens omgivning och deras skyddsavstånd beaktas.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
	Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.	**Tvärstrecken anger på vilken sida av gränsen beteckningen gäller.**
①	**Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.**	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
68	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
KOIV	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
68050	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**

2/2

1200	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
+36.0	**Rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema.**	**Högsta höjd för byggnadens vattentak.**
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
	Istutettava alueen osa.	**Del av område som skall planteras.**
	Alueelle tulee istuttaa puita ja pensaita.	I området ska träd och buskar planteras.
	Alueella olevaa luonnontilaista puustoa on säilytettävä.	Naturligt trädbeståndet på området ska bevaras.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää	**Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden**
va	**Vaara-alue.**	**Faroområde.**
	TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

9. MUU SUUNNITELMA-AINEISTO

yy

Tuloskortti

Päivämäärä 18.4.2023

Osoite ja kaupunginosa Meiramitie 2, Koivuhaka

Kaavan numero ja kortteli 2528

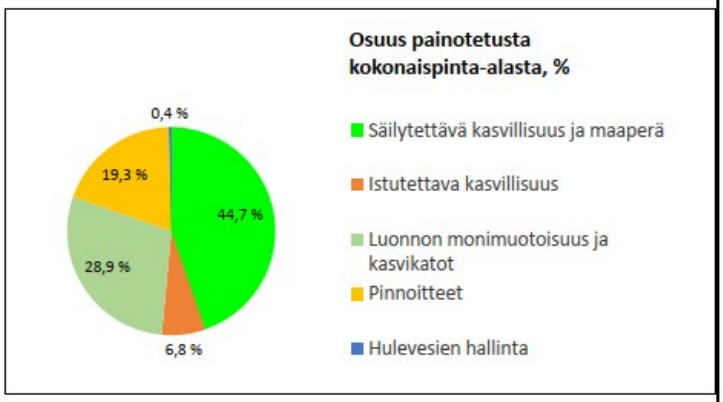
Vihertehokkuuslaskelma

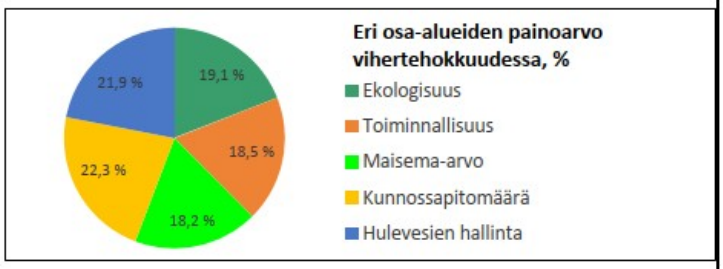
Viher-tehokkuus	2,8
Tavoiteluku	0,8

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Laskurin elementtien kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	3	7
Istutettava kasvillisuus	2	8
Luonnon monimuotoisuus ja kasvikatot	1	8
Pinnoitteet	2	3
Hulevesien maanpäälliset hallintarakenteet	1	10
Yhteensä	**9**	**36**

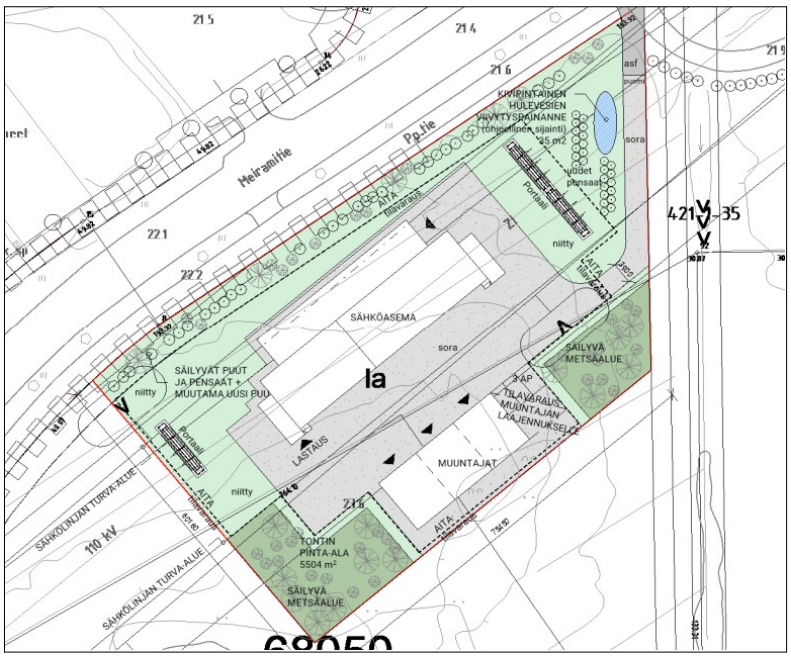
Hulevesimäärä m^3	
9,6	
Valuma kerroin C	
0,4	
Viivytystilavuustarve m^3	
9,6	
Jää viivyttämättä m^3	Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m^3
0,0	10,5
Läpäisemättömän pinnan osuus	
2 %	

LISÄÄ "PIHASUUNNITELMA.JPG" SILLE VARATULLE VÄLILEHDELLE

◉ KAAVAVAIHE
○ RAKENNUSLUPAVAIHE

11 **Asemakaavamuutos 002054, 41 Viinikkala / Voudintie 1**

VD/9859/10.02.04.00/2019

TeA/SP/ MHÄ/APO/EJ

Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan Voudintie 1:ssä sijaitsevan korttelin 41202 muutos yleisten rakennusten korttelialueesta (Y) kiinteistön nykyisen ravintolatoiminnan (Kuninkaan Kartano) mukaiseksi palvelurakennusten (P) korttelialueeksi. Korttelin rajat ja kokonaisrakennusoikeus säilyvät ennallaan. Suojeltava rakennus (sr) säilyy ja lisäksi suojellaan muinaismuistoalue (sm).

Asemakaavamuutos koskee korttelia 41202, kaupunginosassa 41 Viinikkala.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa korttelia 41202 kaupunginosassa 41 Viinikkala.

Alue sijaitsee Aviapoliksen suuralueella Viinikkalan kaupunginosassa Kehä III:n ja Kuninkaantien välissä, osoitteessa Voudintie 1. Alue rajautuu pohjoisessa viereisen tontin pihatiehen ja metsään, idässä metsään, etelässä peltoon ja lännessä Voudintiehen.

Hakija
Tilausravintola Kuninkaan Lohet Oy.

Maanomistus
Kaavamuutosalue on yksityisessä omistuksessa. Alueen maanomistaja on Tilausravintola Kuninkaan Lohet Oy (ent. Kiinteistö Oy Kuninkaantien Viilatehdas).

Valmistelu
Kaava on tehty kaupungin työnä.

Kaavaan liitetyt hakemukset
Asemakaavan muutoshakemus nro 002054.

Yleiskaava
Alue on kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa palveluiden ja hallinnon aluetta sekä osa arvokasta kulttuuriympäristöä. Alue varataan monipuolisille julkisille ja yksityisille palvelutoiminnoille, sekä niitä palveleville asuin- ja huoltotiloille. Alueiden käytössä on varmistettava, että kulttuuriympäristön arvot säilyvät ja yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on vaalittava kulttuuriympäristön ominaispiirteitä. Kulttuuriympäristöä kehitettäessä on sen arvot otettava huomioon ja sovitettava yhteen yleiskaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukaisen maankäytön kanssa.

Asemakaavamuutos
Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan Voudintie 1:ssä sijaitsevan korttelin muutos entisestä yleisten rakennusten korttelialueesta (Y) kiinteistön nykyisen ravintolatoiminnan (Kuninkaan Kartano) mukaiseksi palvelurakennusten (P) korttelialueeksi. Muutos tehdään, koska asemakaava-alueella sijaitsevan rakennuksen käyttötarkoitus ei vastaa nykyistä asemakaavaa, mikä hankaloittaa kiinteistön nykyisen toiminnan kehittämistä.

Alueelle saa sijoittaa julkisia ja yksityisiä palveluja, kuten toiminta- tai tapahtumatiloja, koulutus-, ravintola-, sauna- ja muita liike- ja palvelutiloja, sekä lyhytaikaista majoitusta, muttei asuntoja,

palveluasuntoja, hoitolaitoksia, muita melulle herkkiä toimintoja, eikä päivittäistavarakauppaa tai vähittäiskaupan suuryksikköä. Kaavamuutoksella luodaan valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) mukaisesti edellytyksiä elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle. Alueen työpaikat ja palvelut ovat myös VAT mukaisesti hyvien joukkoliikenneyhteyksien tai pyörämatkan päässä alueen asukkaista.

Korttelissa sijaitsee asemakaavalla suojeltu (sr) vanha rakennus, joka on alun perin toiminut Vantaan kaupungin ruotsinkielisenä kansakouluna ja sen jälkeen kaupungin kurssikeskuksena. Rakennus on muutettu vuonna 2006 ravintolaksi ja rakennusta on laajennettu useassa vaiheessa. Rakennuksen viimeisin muutos- ja laajennushanke on toteutettu vuonna 2018.

Korttelialueen pohjoisosa on voimassa olevassa kaavassa enintään yksikerroksisten uudisrakennusten (I) rakennusalaa, jonka kokonaisrakennusoikeuden määrä on enintään 700 k-m2. Asemakaavamuutos säilyttää korttelin nykyiset rajat ja kokonaisrakennusoikeuden ennallaan, mutta muuttaa hieman rakennusalan rajausta ja sallii jo poikkeusluvalla toteutetun kaksikerroksisen rakentamisen rakennusalalla. Suojeltavan rakennuksen (rakennusala noin 500 k-m2) rajaus ja suojelumerkintä (sr) säilyvät ja rakennuksen suojelusta tulee lisäksi erillisiä asemakaavamääräyksiä. Sr-merkintä ei koske vanhaan rakennukseen vuosina 2006 ja 2018 tehtyjä laajennuksia. Asemakaavamuutoksella suojellaan uutena alueen eteläpuolisen osan muinaismuistoalue (sm) sekä säilytetään alueen nykyiset istutusalueet ja puut, jotka ovat kaupunkikuvan kannalta tärkeitä. Asemakaavamuutoksella määritetään lisäksi alueen vihertehokkuusluku ja hiilineutraalisuustavoitteet, sekä annetaan määräyksiä hulevesien käsittelystä. Tarvittavien auto- ja polkupyöräpaikkojen määrä ja muut määräykset päivitetään vastaamaan nykypäivän vaatimuksia.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 02.04.2020. Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä tuli 5 kappaletta. Mielipiteissä pyydettiin huomioimaan alueen johtoverkot suunnittelussa, sekä päivittämään suojelumääräykset suojellun rakennuksen ja muinaismuistoalueen osalta. Tämä toteutettiin.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7).

Kaava kohdistuu yksityiselle maalle ja tuottaa työpaikkatontteja (1 kpl).

Sopimus
Asemakaavamuutokseen ei liity maankäyttösopimusta.

Muutoskustannukset maksaa hakija Tilausravintola Kuninkaan Lohet Oy ja kaupunginhallitukselle tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 2 (5000 €), yhteensä 5000 €.

Kaupunkiympäristölautakunta 4.6.2024 § 11

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään, että

a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 4.6.2024 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002054, 41 Viinikkala / Voudintie 1

b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,

c) vahvistetaan maksuluokka 2 ja todetaan, että hakija Tilausravintola Kuninkaan Lohet Oy maksaa muutoskustannukset (5000 €), yhteensä 5000 €.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Nähtävilläolo
Asemakaavamuutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 19.6.-19.8.2024. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot
Kaupunkiympäristölautakunta päätti 4.6.2024 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 18 ja saatiin 5 kappaletta. Lausunnon antoivat Fingrid Oy, Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymä (HSY), Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) sekä Vantaan kaupunginmuseo. Lausuntojen takia ei ollut tarvetta kaavakartan ja -määräyksien tarkistuksiin.

Kaavaselostuksen tarkistukset
Vantaan kaupunginmuseon lausunnossa toivottiin ajantasaista karttaa rakennusperintökohteista. Kaavaselostuksessa on ollut ajantasainen kartta (kuva 5), jossa on ollut mukana myös lähialueen rakennusperintökohteet. Kaavaselostuksen tekstiä ja kuvan 5 kuvatekstiä on muokattu asian selkeyttämiseksi.

Kaava kohdistuu yksityiselle maalle ja tuottaa työpaikkatontteja (1 kpl).

Kaupunkiympäristölautakunta 17.9.2024 § 11

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,

b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 4.6.2024 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002054, 41 Viinikkala / Voudintie 1

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 19

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että

a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 4.6.2024 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002054, 41 Viinikkala / Voudintie 1

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana esittelijä poisti asemakaavamuutosehdotuksen asemakaavamerkinnöistä ja -määräyksistä kohdasta Palvelurakennusten korttelialue seuraavan rajoituksen:
~~Ulkokonsertteja ei saa järjestää.~~

Päätös:
Hyväksyttiin muutettu esitys.

_____

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään hyväksyä 7.10.2024 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002054, 41 Viinikkala / Voudintie 1.

Liitteet:
- Asemakaavamuutosehdotus 7.10.2024
- Asemakaavamuutoksen selostus 7.10.2024
- Lausunnot ja vastineet 17.9.2024

Asemakaavamuutokseen liittyvä muu valmistelumateriaali löytyy kaavan verkkosivuilta osoitteesta:
https://www.vantaa.fi/fi/kaavoitus/kaavat/vantaankoskella-voudintiella-kehitetaan-ravintolatoimintaa

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:
aluearkkitehti Merja Häsänen, p. 050 302 8958,
asemakaavasuunnittelija Anne Polvi, p. 040 750 7339
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002054

Päiväys
Datum

7.10.2024

Vantaan kaupunki

VOUDINTIE 1

Kaupunginosa 41, Viinikkala

Asemakaavamuutos
Kortteli 41202.

1:2000

Vanda stad

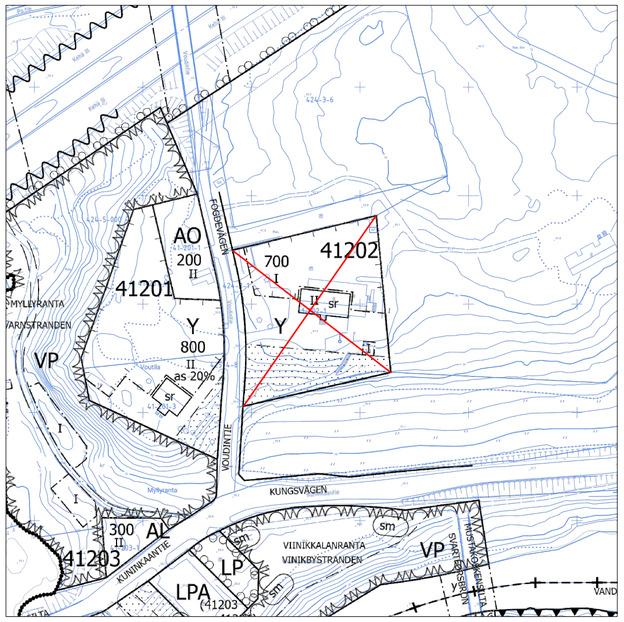
FOGDEVÄGEN 1

Stadsdel 41, Vinikby

Ändring av detaljplanen
Kvarteret 41202.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

P — **Palvelurakennusten korttelialue.**

Yleistä

Alueelle saa sijoittaa seuraavia julkisia ja yksityisiä palveluja: toiminta- tai tapahtumatiloja, koulutus-, ravintola-, sauna- ja muita liike- ja palvelutiloja sekä lyhytaikaista majoitusta. Alueelle ei kuitenkaan saa sijoittaa asuntoja, palveluasuntoja, hoitolaitoksia, muita melulle herkkiä toimintoja, eikä päivittäistavarakauppaa tai vähittäiskaupan suuryksikköä.

Alueella tapahtuva rakentaminen, ympäristörakentaminen ja ympäristönhoito tulee sopeuttaa alueen maisema- ja kyläkuvallisiin, kulttuurihistoriallisiin ja rakennustaiteellisiin arvoihin. Alueelle rakennettaessa tai tehtäessä muutoksia olemassa oleviin rakennuksiin on huolehdittava siitä, että sekä rakennusten että ympäristön rakentaminen mittasuhteiltaan, tyyliltään ja materiaaleiltaan sopeutuu ympäristöönsä. Avoimen maisematilan reunoihin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Alueella tapahtuvasta rakentamisesta, korjaus- ja muutostoimenpiteistä, ympäristörakentamisesta ja ympäristönhoidosta on pyydettävä etukäteen lausunto paikalliselta museoviranomaiselta.

Rakennukset

Uudisrakentamisen tulee soveltua suojellun rakennuksen arkkitehtuuriin.

Katot

Uudisrakennuksen tai -rakennusosan katon harja ei saa kohota maisemakuvassa suojellun rakennuksen katon harjan yli.

Piha

Mahdollisista pihamuutoksista, kuten uusista aidoista, pysäköintipaikoista, kaiteista, poluista ja portaista, tulee tehdä etukäteen yksityiskohtainen selostus museolle kommentoitavaksi historialliseen ympäristöön sopivuuden kannalta.

Istutettavalla alueen osalla tulee olla puita, pensaita ja perennoja, pääosin perinne- ja luonnonkasveja.

Vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,8.

Korttelialueella käytettävien materiaalien, rakenteiden ja valaistuksen tulee olla ympäristöön sopivia.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för servicebyggnader.

Allmänt

Följande offentliga och privata tjänster får placeras i området: aktivitets- eller evenemangslokaler, utbildnings-, restaurang-, bastu- och andra affärs- och servicelokaler samt kortvarig inkvartering. I området får man dock inte placera bostäder, servicebostäder, vårdinrättningar, andra bullerkänsliga funktioner och inte heller dagligvarubutiker eller stora detaljhandelsenheter.

Byggande, miljöbyggande och miljövård i området ska anpassas till områdets landskaps- och bybildsmässiga, kulturhistoriska och arkitektoniska värden. Då man bygger i området eller gör ändringar i befintliga byggnader ska man se till att byggandet av både byggnader och miljö till dimensioner, stil och mate-rial anpassar sig till omgivningen. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid det öppna landskapsrummets kanter.

Man ska i förväg be om ett utlåtande av den lokala museimyndigheten om byggande, reparations- och ändringsåtgärder, miljöbyggande och miljövård i området.

Byggnader

Nybyggande ska anpassas till den skyddade byggnadens arkitektur.

Tak

Taknocken i en nybyggnad eller en nybyggnadsdel får inte nå över taknocken i den byggnad som skyddas i landskapsbilden.

Gårdsplan

En detaljerad redogörelse för eventuella ändringar på gården, som nya staket, parkeringsplatser, räcken, stigar och trappor ska i förväg ges till museet för kommentarer med tanke på hur de passar in i den historiska miljön.

I den del av området som planteras ska det finnas träd, buskar och perenner, huvudsakligen traditionella växter och vildväxter.

Gröneffektiviteten ska vara minst 0,8.

De material, konstruktioner och belysning som används i kvartersområdet ska vara anpassade till miljön.

Pihan pinnoitteena tulee suosia vettä läpäiseviä pintoja.

Asfalttipäällystettä ei saa käyttää.

Hulevedet

Korttelialueella on viivytettävä hulevesiä. Rakennuslupaa varten tulee laatia korttelin yhteinen hulevesisuunnitelma sekä suunnitelma työaikaisten hulevesien käsittelystä. Hulevesisuunnitelma tulee hyväksyttää kaupungilla.

Melu ja ilmanlaatu

Rakennusten äänitasoeron lento- ja tiemelua vastaan on oltava majoitus- ja kokoustiloissa vähintään ΔL 38 dB sekä ravintola-, tapahtuma-, toimisto- ja liiketiloissa ja muissa vastaavissa tiloissa vähintään ΔL 35 dB.

Rakennusten suunnittelussa tulee huomioida Kehä III:n ilmanlaatuvaikutukset ja rakennukset tulee varustaa tilojen käyttötarkoituksen mukaisella tuloilman suodatuksella.

Hiilineutraalisuus

Rakennusmateriaalina tulee käyttää pääosin puuta.

Rakentamisen tulee olla elinkaarikestävää ja energiatehokasta, mahdollistaa uusiutuvan energian tuotanto tontilla sekä osoittaa pyrkimys hiilineutraaliuteen. Rakennuslupaa haettaessa tulee esittää hiilijalanjälkilaskelma.

Rakennusten energiakulutus tulee osittain tai kokonaan kattaa paikallisesti tuotetun, uusiutuvan energian avulla. Uusiutuvan energian ratkaisut saavat olla rakennus- ja korttelikohtaisia tai alueellisia.

Mahdolliset energiakaivot tulee sovittaa alueen ympäristörakentamiseen. Niiden tarkempi sijainti, määrä sekä muut ominaisuudet määritellään tapauskohtaisesti rakennusluvan yhteydessä.

Pysäköinti

Pysäköintipaikkoja tulee rakentaa vähintään 1 ap / 50 k-m².

Polkupyöräpaikkoja tulee rakentaa vähintään 1 pp / 50 k-m².

Vattengenomsläppliga ytor ska föredras som gårdsbeläggning.

Asfaltbeläggning får inte användas.

Dagvatten

I kvartersområdet ska dagvatten fördröjas. För bygglovet ska man utarbeta en gemensam dagvattenplan för kvarteret samt en plan för hanteringen av dagvatten under arbetet. Dagvattenplanen ska godkännas av staden.

Buller och luftkvalitet

Byggnadernas ljudnivåskillnad mot flyg- och vägbuller ska vara minst ΔL 38 dB i inkvarterings- och möteslokaler samt minst ΔL 35 dB i restaurang-, evenemangs-, kontors- och affärslokaler och andra motsvarande lokaler.

I planeringen av byggnaderna ska Ring III:s luftkvalitetseffekter beaktas och byggnaderna ska förses med filtrering av tilluften enligt lokalernas användningsändamål.

Klimatneutralitet

Trä ska användas som huvudsakligt byggmaterial.

Byggandet ska vara hållbart ur ett livscykelperspektiv och energieffektivt, möjliggöra produktion av förnybar energi på tomten och visa strävan mot klimatneutralitet. I samband med ansökan om bygglov ska en beräkning av koldioxidavtrycket presenteras.

Byggnadernas energiförbrukning ska delvis eller helt täckas med lokalt producerad förnybar energi. Lösningarna för förnybar energi får vara byggnads- och kvartersspecifika eller områdesvisa.

Eventuella energibrunnar ska anpassas till områdets miljöbyggande. Deras mer exakta positioner, antal och övriga egenskaper fastställs från fall till fall i samband med bygglovet.

Parkering

Minst 1 bp / 50 m²-vy parkeringsplatser ska byggas.

Minst 1cp / 50 m²-vy cykelplatser ska byggas.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja. — **Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**

Osa-alueen raja. — **Gräns för delområde.**

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista. — **Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**

41 — **Kaupunginosan numero.** — **Stadsdelsnummer.**

VIINI — **Kaupunginosan nimi.** — **Stadsdelens namn.**

41202 — **Korttelin numero.** — **Kvartersnummer.**

700 — **Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.** — **Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**

II — **Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.** — **Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**

Rakennusala. — **Byggnadsyta.**

Istutettava alueen osa. — **Del av område som ska planteras.**

Alueella olevat puut ovat maisemallisesti merkittäviä ja ne on säilytettävä. — Träden i området är betydelsefulla för landskapet och de ska bevaras.

sm — **Alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolailla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös.** — **Del av område där det finns en fast fornlämning som fridlysts enligt lagen om fornminnen.**

Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty. Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Vantaan kaupunginmuseon lausunto. — Det är förbjudet att gräva i området, täcka över, ändra, ta bort eller på annat sätt röra området. Om planer som gäller objektet ska ett utlåtande begäras av Vanda stadsmuseum.

sr — **Suojeltava rakennus.** — **Byggnad som skall skyddas.**

Suojeltava rakennus, jota ei saa purkaa. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuksen ominaispiirteet tulee säilyttää korjaus- ja muutostöissä. Rakennuksessa tehtävissä korjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai alkuperäisiä vastaavia materiaaleja. Alkuperäisiä rakennusosia tulee vaalia ja erityisesti alkuperäiset ikkunat tulee säilyttää. Mikäli rakennuksessa on tehty aikaisemmin muutoksia suojelutavoitteiden vastaisesti, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä korjattava rakennuksen alkuperäiseen tyyliin sopivalla tavalla. Korjaus- ja muutostoimenpiteistä on pyydettävä lausunto paikalliselta museoviranomaiselta. — Byggnad som ska skyddas och som inte får rivas. Den kulturhistoriskt värdefulla byggnadens kännetecknande drag ska bevaras i samband med reparations- och ändringsarbeten. Vid reparationer i byggnaden ska ursprungliga eller motsvarande material användas. Ursprungliga byggnadsdelar ska värnas och i synnerhet ska ursprungliga fönster bevaras. Om det tidigare har gjorts sådana ändringar i byggnaden som strider mot skyddsmålen, ska byggnaden i samband med reparations- eller ändringsarbeten iståndsättas på ett sätt som passar ihop med byggnadens ursprungliga stil. Om reparations- och ändringsåtgärder ska ett utlåtande begäras av den lokala museimyndigheten.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Merja Häsänen, Aluearkkitehti, 9.10.2024 11.56

{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

002054 VOUDINTIE 1

VIINIKKALA

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 7.10.2024 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002054. Kaavoitus on tullut vireille 2.4.2020.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavamuutos:

Kortteli 41202 kaupunginosassa 41 Viinikkala. (kumoutuva asemakaava korttelissa 41202, kaupunginosassa 41 Viinikkala).

Tonttijako:

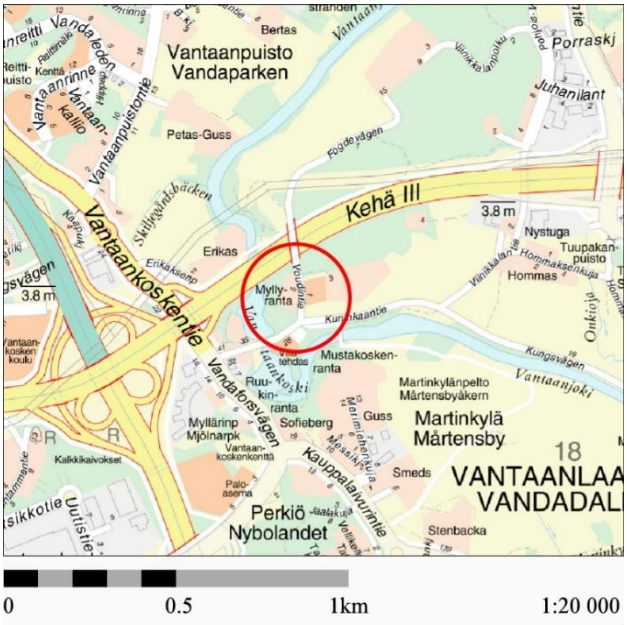
Tontin 41-202-1 tonttijako säilyy ennallaan korttelissa 41202 kaupunginosassa 41, Viinikkala.

Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan Voudintie 1:ssä sijaitsevan korttelin 41202 muutos yleisten rakennusten korttelialueesta (Y) kiinteistön nykyisen ravintolatoiminnan (Kuninkaan Kartano) mukaiseksi palvelurakennusten (P) korttelialueeksi. Korttelin rajat ja kokonaisrakennusoikeus säilyvät ennallaan. Suojeltava rakennus (sr) säilyy ja lisäksi suojellaan muinaismuistoalue (sm).

Asemakaavamuutokseen ei liity sopimuksia.

Kaavan laatija: Anne Polvi, asemakaavasuunnittelija, Vantaan kaupunki; anne.polvi@vantaa.fi, puh. 040-7507339.

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti.

Kaavamuutosalue sijaitsee Aviapoliksen suuralueella Viinikkalan kaupunginosassa Kehä III:n ja Kuninkaantien välissä, Vantaankosken ja entisen viilatehtaan lähellä, osoitteessa Voudintie 1. Vantaanjoki koskineen on Natura-aluetta. Asemakaavamuutosalueen eteläisin osa sijaitsee Viinikkala 2 -nimisen kivikautisen asuinpaikan alueerajauksen sisällä. Voudintie liittää alueen Kuninkaantien välityksellä Vantaankoskentiehen sekä Ylästöntiehen, jotka ovat osa Vantaan pääkatuverkkoa. Kuninkaantie on osa Suuri Rantatie - nimistä valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY).

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Tilausravintola Kuninkaan Lohet Oy (ent. Kiinteistö Oy Kuninkaantien Viilatehdas) jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 01.03.2019. Kaavamuutoksen numeroksi tuli työohjelmassa numero 002054.
- Kaavoitus tuli vireille 2.4.2020.
- Mielipiteet pyydettiin 8.5.2020 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 5 kappaletta.
- Asemakaavamuutosehdotus oli nähtävillä 19.6.–19.8.2024
- Asemakaavamuutosehdotuksesta pyydettiin 18 lausuntoa ja saatiin 5 kpl.
- Selostusta on tarkistettu 17.9.2024.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä 5
2. Lähtökohdat 6
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista 6
2.2 Suunnittelutilanne 20
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet 29
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo 29
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö 29
3.3. Asemakaavan tavoitteet 32
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot 35
4. Asemakaavan kuvaus 37
4.1 Kaavan rakenne 37
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen 38
4.3 Aluevaraukset 38
4.4 Kaavan vaikutukset 40
4.5 Ympäristön häiriötekijät 42
4.6 Nimistö 42
5. Asemakaavan toteutus 43
6. Kaavatyöhön osallistuneet 43
7. Asemakaavan seurantalomake 44
Asemakaavan seurantalomake

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Asemakaavan seurantalomake.
- Asemakaavakartta ja kaavamääräykset.
- Rakennettavuusluokat.
- Koonti OAS-vaiheen mielipiteistä (erillisenä liitteenä).
- Koonti lausunnoista (erillisenä liitteenä).

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 002054 Voudintie 1, 02.04.2020
- Arkeologiset kohteet: Viinikkala 2, 92010023, Vantaa, kiinteä muinaisjäännös, Museovirasto 15.8.2023 (https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.92010023)
- Kosken partaalla: Vantaankosken historian ja nykytilanteen selvitys ja yleissuunnitelma, Vantaan kaupunki, yleiskaavoitus, diplomityö, Mirja Vallinoja, 18.1.2022.

- Kulttuurimaisemaselvitys, Vantaan kaupunki, Laura Muukka ja Anne Mäkynen, 22.3.2005
- Purojen jokien Vantaa – Vantaan virtavesien kehittämisperiaatteet -ohjelma, Vantaan kaupunki, 2016
- Ravintola Kuninkaankartano, ent. Vantaankosken ruotsinkielinen kansakoulu, Vandaforsens folkskola, Vandas folkskola; Voudintie 1, Vantaan kaupunginmuseo (https://vantaankaupunginmuseo.finna.fi/Record/vantaa.rakennus:101895343J)
- Uusimaa, Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, VAMA 2021, Ympäristöministeriö ja SYKE, 18.11.2021
- Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristot RKY: Suuri rantatie, Museovirasto 22.12.2009 (https://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=2117)
- Vantaan kouluinventointi 14.8.2016 – 28.2.2017, Vantaan kaupunkisuunnittelu, Elina Riksman 28.2.2017
- Vantaan viherrakenneselvitys YK0038, Vantaan kaupunki, Yleiskaavoitus, Anne Mäkynen, 16.8.2017
- Vantaa Viinikkala 2, Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus 2003, Museovirasto, Sirpa Leskinen, 4.8.2004
- Vihreä ja virtaava Vantaa VIVA – viherrakenteen kehityskuva YK0050, Vantaan kaupunki, Kaupunkirakenne ja ympäristö, Yleiskaavayksikön kestävä kaupunki -tiimi, luonnos 20.12.2023

1. TIIVISTELMÄ

Tilausravintola Kuninkaan Lohet Oy (ent. Kiinteistö Oy Kuninkaantien Viilatehdas) on jättänyt 1.3.2019 hakemuksen Voudintie 1:ssä sijaitsevan kiinteistön asemakaavan muuttamiseksi.

Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan Voudintie 1:ssä sijaitsevan, 4774 m^2 suuruisen korttelin 41202 muutos voimassa olevan asemakaavan 180500 (kv 29.5.1989) mukaisesta yleisten rakennusten korttelialueesta (Y) kiinteistön nykyisen ravintolatoiminnan (Kuninkaan Kartano) mukaiseksi palvelurakennusten (P) korttelialueeksi. Muutos tehdään, koska asemakaava-alueella sijaitsevan rakennuksen käyttötarkoitus ei vastaa nykyistä asemakaavaa, mikä hankaloittaa kiinteistön nykyisen toiminnan kehittämistä. Alueelle saa jatkossa sijoittaa julkisia ja yksityisiä palveluja, kuten toiminta- tai tapahtumatiloja, koulutus-, ravintola-, sauna- ja muita liike- ja palvelutiloja, sekä lyhytaikaista majoitusta, muttei asuntoja, palveluasuntoja, hoitolaitoksia, muita melulle herkkiä toimintoja, eikä päivittäistavarakauppaa.

Korttelissa sijaitsee asemakaavalla suojeltu (sr) vanha rakennus, joka on alun perin toiminut Vantaan kaupungin ruotsinkielisenä kansakouluna ja sen jälkeen kaupungin kurssikeskuksena. Rakennus on muutettu vuonna 2006 ravintolaksi ja rakennusta on laajennettu useassa vaiheessa. Rakennuksen viimeisin muutos- ja laajennushanke on toteutettu vuonna 2018.

Korttelialueen pohjoisosa on voimassa olevassa kaavassa enintään yksikerroksisten uudisrakennusten (I) rakennusalaa, jonka kokonaisrakennusoikeuden määrä on enintään 700 k-m^2. Asemakaavamuutos säilyttää korttelin nykyiset rajat ja kokonaisrakennusoikeuden ennallaan, mutta muuttaa jonkin verran rakennusalan rajausta ja sallii jo poikkeusluvalla toteutetun kaksikerroksisen rakentamisen rakennusalalla. Suojeltavan rakennuksen (rakennusala noin 500 k-m^2) rajaus ja suojelumerkintä (sr) säilyvät ja rakennuksen suojelusta tulee lisäksi erillisiä asemakaavamääräyksiä. Sr-merkintä ei koske vanhaan rakennukseen vuosina 2006 ja 2018 tehtyjä laajennuksia. Asemakaavamuutoksella suojellaan uutena alueen eteläpuolisen osan muinaismuistoalue (sm) sekä säilytetään alueen nykyiset istutusalueet ja puut, jotka ovat kaupunkikuvan kannalta tärkeitä. Asemakaavamuutoksella määritetään lisäksi alueen vihertehokkuusluku ja hiilineutraalisuustavoitteet, sekä annetaan määräyksiä hulevesien käsittelystä. Tarvittavien auto- ja polkupyöräpaikkojen määrä ja muut määräykset päivitetään vastaamaan nykypäivän vaatimuksia.

Kuva 2. Suunnittelualue Kuninkaantien suunnasta katsottuna.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Viinikkalan kaupunginosa sijaitsee Aviapoliksen suuralueella Lentokentän kaupunginosan itä- ja lounaispuolella osittain Kehä III molemmin puolin. Alueelta on hyvät yhteydet lentokentälle ja Kehä III kautta kaikille tieliikenneväylille. Viinikkalan pohjois- ja itäosat ovat nykyisin enimmäkseen teollisuusaluetta. Viinikkalan kaupunginosan itä- ja lounaisraja kulkee Vantaanjokea pitkin ja Vantaanjokea ympäröivät maat Viinikkalan itä- ja lounaisosassa ovat enimmäkseen peltoja ja metsiä. Viinikkalassa on myös joitain pientaloaluita.

Suunnittelualue sijoittuu Voudintien varteen, Kehä III ja Kuninkaantien väliin lähelle Vantaankoskea. Vantaankoski on maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittävä ympäristö ja virkistyspaikka, jonka kautta kulkee Suuri Rantatie (Kuninkaantie). Kosken lähellä on kivikautisia asuinpaikkoja, keskiaikaisperäisiä kyliä ja Vantaan masuunin jäännös. Kosken molemmilla rannoilla on ollut myllyt. Alueella on useita suojeltuja rakennuksia (mylly, paloasema) ja rakennelmia (Suuri rantatie, silta, pato). Kosken itärannalla on vanha kokous ja ravintolatilaksi kunnostettu viilatehdas.

Suunnittelualueella on suojeltu rakennus ja siihen myöhemmin liitettyjä lisäosia, sekä pienempiä piharakennuksia. Piha-alueella on hiekkakenttää, portaikkoja, kulkureittejä ja istutuksia, sekä eteläreunassa kivistä ladottu muuri. Aluetta reunustaa pohjoisen suuntaan kaistale hiekkakenttää, jonka takana on metsää, sekä idän suuntaan metsä. Lännen puolella on tie, jonka toisella puolella on rakennuksia pihoineen. Etelän puolella on suunnittelualueen ja Kuninkaantien välissä pelto. Suunnittelualueen eteläosassa on Viinikkala 2 -niminen kiinteä muinaisjäännös.

Kuva 3. Ilmakuva suunnittelualueesta.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

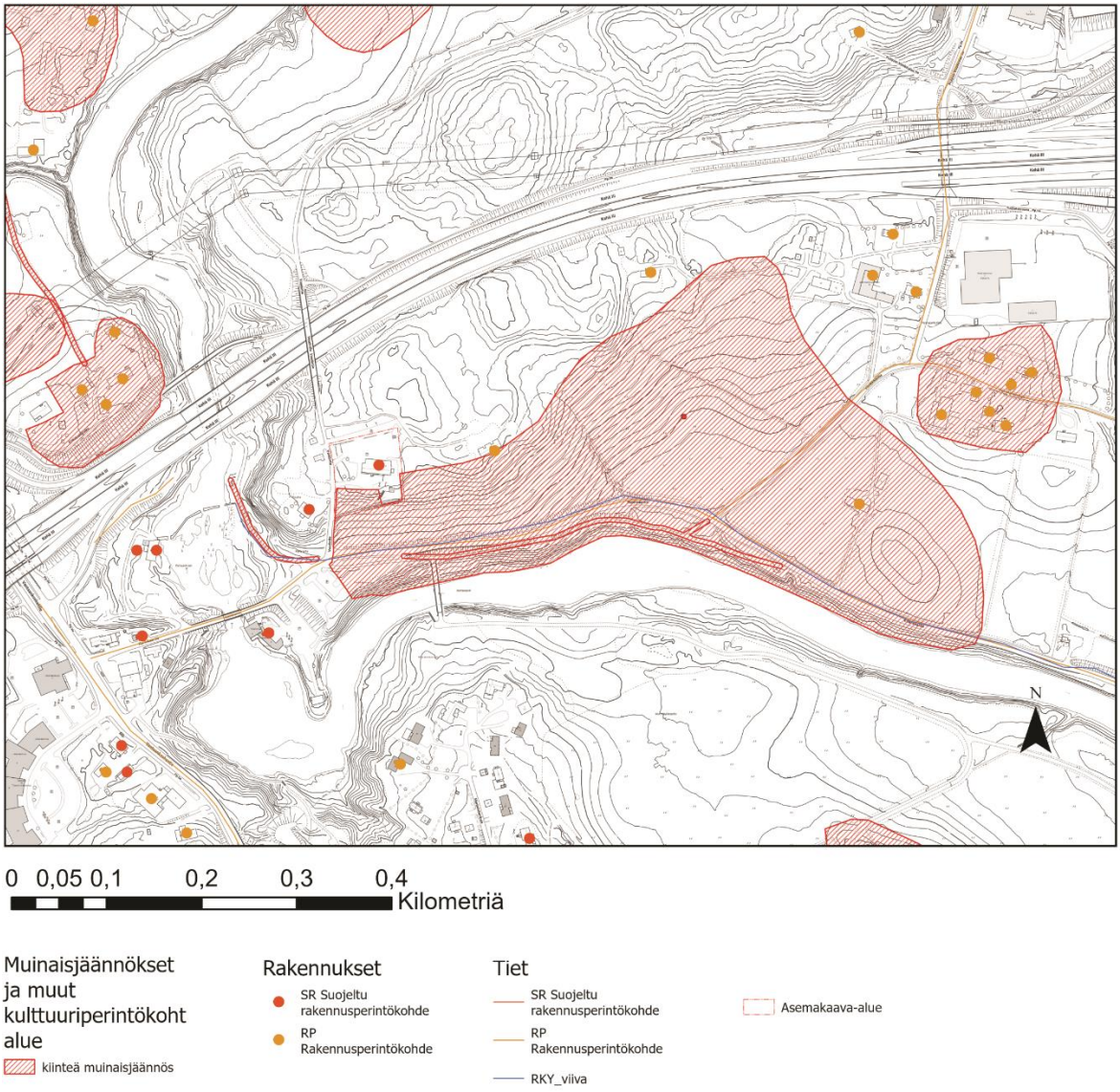
Suunnittelualue sijoittuu Vantaanjokea etelässä reunustavan savitasangon viereiselle korkeammalle moreenialueelle, jonka keskivaiheilla, osittain rakennuksen alla on pieni kallioinen alue. Maanpinta nousee voimakkaasti Vantaanjoelta Kuninkaantielle ja suunnittelualueelle siirryttäessä: Kuninkaantie sijaitsee yli 10 m Vantaanjokea korkeammalla ja tontin alin kohta on yli 6 m sekä talo yli 10 m Kuninkaantietä korkeammalla. Maastonmuodoltaan suunnittelualue on siis voimakkaasti nouseva etelä-pohjoissuunnassa. Maanpinnan korot vaihtelevat suunnittelualueella +35.2 metristä + 43.8 metriin merenpinnan yläpuolella. Suunnittelualue sijoittuu maisemakuvassa hyvin näkyvälle paikalle. Suunnittelualuetta rajaa maisemakuvassa pellon takaa näkyvä kivimuuri ja muutamat rakennuksen edessä olevat puut, rakennuksen taustalla ja sivuilla näkyy puita ja metsänreuna.

Kuva 4. Valokuva suunnittelualueesta Kuninkaantieltä katsottuna.

Vanhojen karttojen mukaan suunnittelualue oli pitkään rakentamatonta metsää Vantaankosken ympärille 1500-luvulla muodostuneen Viinikkalan kylän liepeillä. Vantaankosken ruotsinkielisen kansakoulun perustamispäätös tehtiin vuonna 1890 ja Hommaksen tilan maista alun perin lohkotulle tontille rakennettu koulurakennus vihittiin käyttöön vuonna 1896. Koulurakennuksessa on tehty rakentamisen jälkeen lukuisia muutoksia. Koulurakennus edustaa 1800-luvun lopun arkkitehtuuri-ihanteita. Se on massoittelultaan pitkä ja syvärunkoinen. Rakennuksen ympäristöä on muokattu suurten korkeuserojen vuoksi. Sitä ympäröiviä maanmuotoja on pengerretty ja rajattu pyöreillä kivillä. Pihan ilmettä etelään päin leimaavat suuret lautarakenteiset terassirakennelmat ja saunarakennus, josta on tehty grillikeittiö. Sauna on mahdollisesti alkuperäinen ja tyyppipiirustuksiin perustuva. Muutoksista huolimatta, Vantaankosken kansakoulun hahmo on hyvin säilynyt ja kertoo edelleen sen alkuperäisestä käyttötarkoituksesta kouluna. Rakennus on Vantaan kaupungin merkittävä rakennusperintökohde ja on suojeltu asemakaavassa.

Suunnittelualueen eteläosassa on ollut muinaista asutusta jo kampakeraamisella kaudella, kaivauksissa on löytynyt Viinikkala 2 -niminen muinainen asuinpaikka, jonka rajaus näkyy punaisella raidoituksella kuvassa 5. Samassa kuvassa näkyy myös kaava-alueen suojeltu rakennus (sr), sekä ympäristön muita rakennusperintökohteita, joista osa on suojeltu. Kuvaan 5 on myös merkitty sinisellä viivalla alueen eteläpuolella kulkevan Kuninkaantien vanha linjaus, joka on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristökohde (RKY).

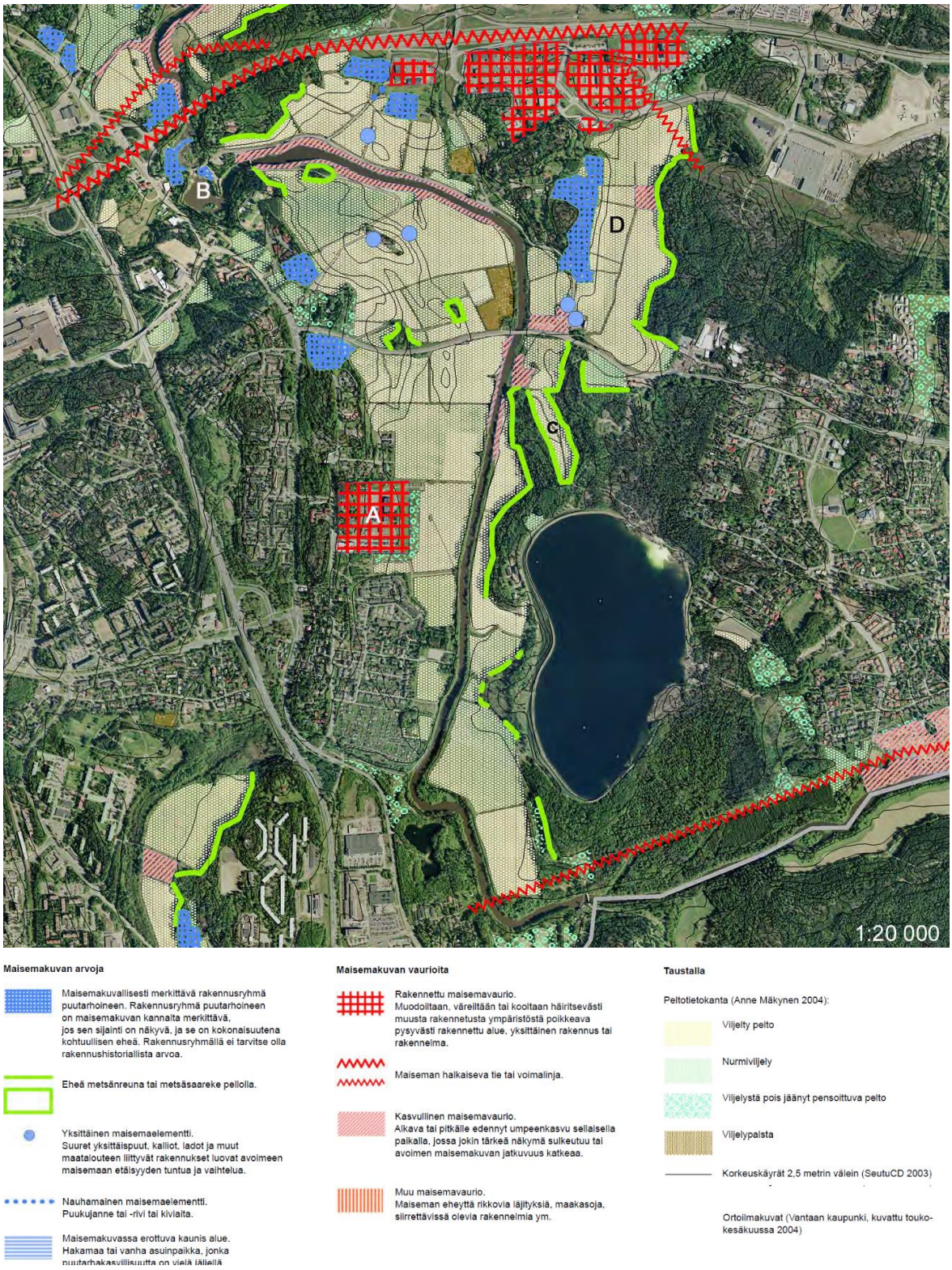

Kuva 5. Historialliset kulttuuri ja rakennusperintökohteet sekä muinaisjäännökset suunnittelualueen lähiympäristössä.

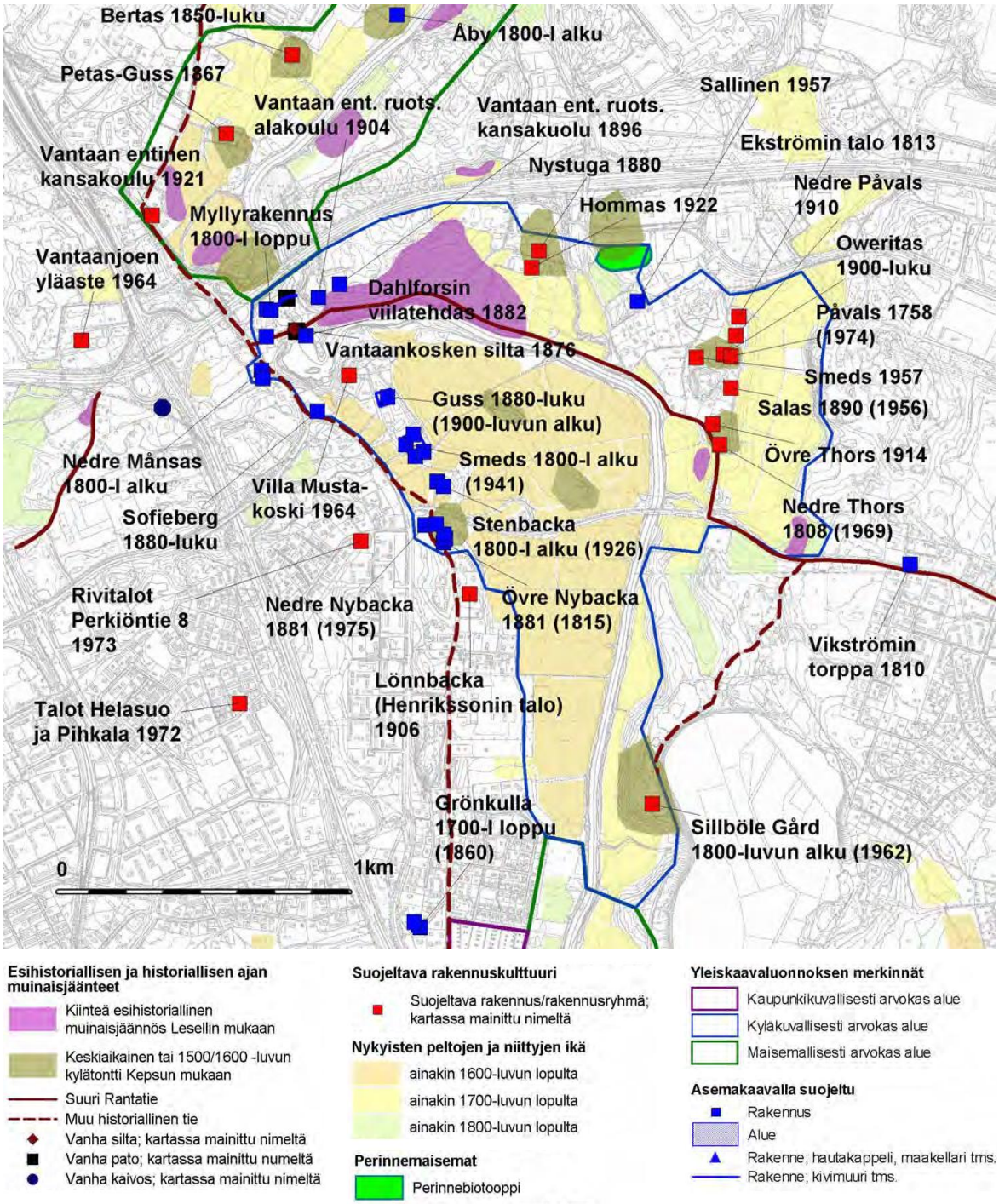
Vantaan kaupunki teki vuonna 2005 erillisen kulttuurimaisemaselvityksen, jossa kartoitettiin useiden laajempien alueiden maisemalliset ja kulttuurihistorialliset arvot. Selvityksessä oli mukana myös kaava-alue ympäristöineen.

Maisemakuvaselvityksen mukaan (kuva 6) alueen edessä oli maisemallisesti tärkeä Kuninkaantien suuntaan näkyvä viljelty pelto ja eheä metsänreuna. Metsää on selvityksen jälkeen hakattu suunnittelualueen eteläosassa ja kaava-alueen edessä on eheän metsänreunan sijasta nykyisin lähinnä yksittäisiä puita.

Kulttuurimaisemaselvityksessä (kuva 7) näkyi suunnittelualueella sijaitseva asemakaavalla suojeltu rakennus (Vantaan ent. ruots. kansakoulu 1896) ja kiinteän esihistoriallisen muinaisjäännöksen rajaus. Kaavamuutosalueen eteläpuolella kulki historiallinen Suuri Rantatie ja Vantaankosken ympäristössä oli lukuisia suojeltuja rakennuksia. Kulttuurimaisemaselvitys antoi kattavan kuvan ympäröivän alueen tuon ajan lukuisista kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kohteista, joihin suunnittelualuekin osana kuului. Ajantasainen tilanne historiallisista kulttuuri ja rakennusperintökohteista sekä muinaisjäännöksistä kaava-alueen ympäristössä on esitetty kuvassa 5.

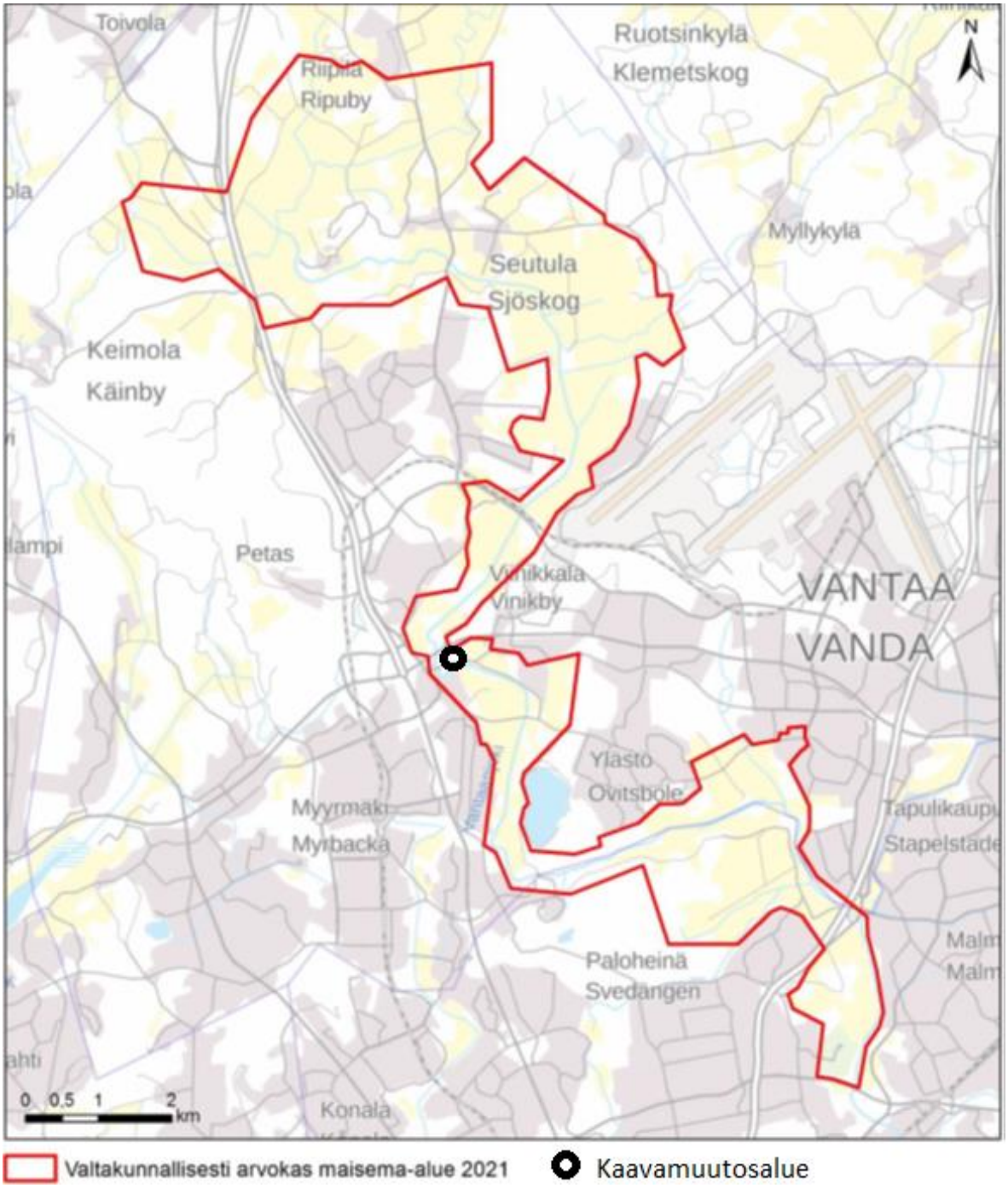

Kuva 6. Vantaanjokilaakso: Vantaanlaakso: Maisemakuvan arviointi. Kulttuurimaisemaselvitys, Vantaan kaupunki, Laura Muukka ja Anne Mäkynen 2005 s. 44.

Kuva 7. Vantaanjokilaakso: Vantaanlaakso: Kulttuurihistorialliset arvot. Kulttuurimaisemaselvitys, Vantaan kaupunki, Laura Muukka ja Anne Mäkynen 2005 s. 81.

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet inventoitiin ympäristöministeriön toimeksiantona vuosina 2010–2015 ja täydennettiin vuosina 2016–2021. Inventoinnin tulos (VAMA 2021) otettiin valtioneuvoston päätöksellä 18.11.2021 maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamaksi inventoinniksi, jonka avulla pyritään sekä turvaamaan edustavien ja elinvoimaisten maaseutumaisemien säilyminen, että herättämään kiinnostusta maisemanhoitoa kohtaan. VAMA 2021 inventoinnissa Vantaanjokilaakson viljelymaisema, jonka rajauksen sisään myös kaava-alue kuuluu, määritettiin valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi.

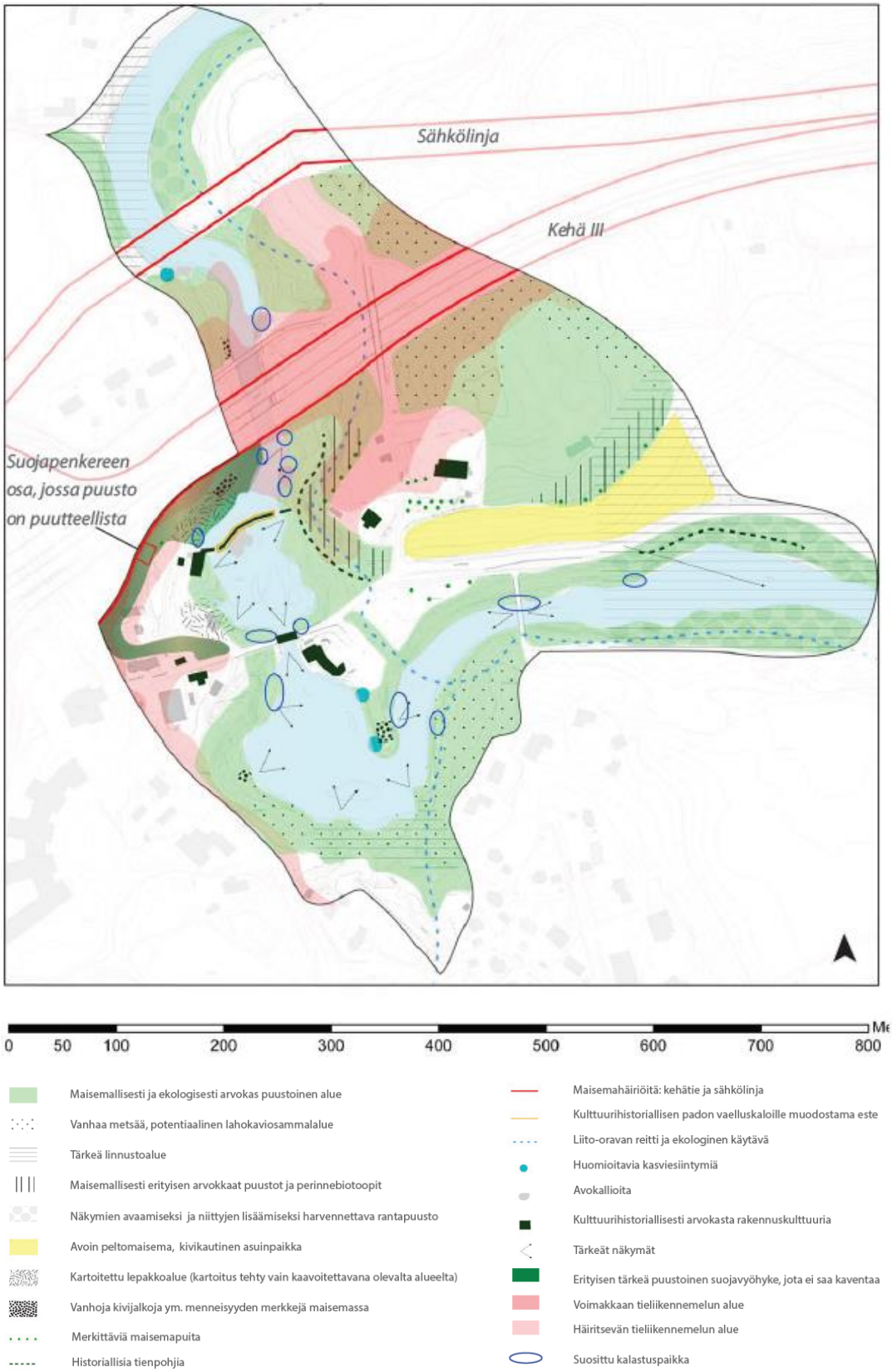

Kuva 8. Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. VAMA 2021, s. 70.

Vuonna 2022 suppeammalta Vantaankosken alueelta tehtiin historia- ja nykytilanneselvitys sekä yleissuunnitelma (Vallinoja, 2022). Suunnitelmassa kartoitettiin mm. kosken ympäristön kulttuurihistoriallisia sekä maisema-, luonnon- ja virkistysarvoja.

Kuva 9. Rakennuskulttuuriarvot ja reitit maastossa. Kaavamuutosalueen suojeltu rakennus on esitetty numerolla 4. Kosken partaalla: Vantaankosken historian ja nykytilanteen selvitys ja yleissuunnitelma, Vantaan kaupunki, yleiskaavoitus, diplomityö, Mirja Vallinoja, 18.1.2022, s. 58.

Kuva 10. Maisemakuvalliset ja kulttuurihistorialliset arvot, sekä ja virkistys- ja luonnonarvot. Kosken partaalla: Vantaankosken historian ja nykytilanteen selvitys ja yleissuunnitelma, Vantaan kaupunki, yleiskaavoitus, diplomityö, Mirja Vallinoja, 18.1.2022, s. 71.

Kaava-alueen läheinen Vantaankosken ympäristö on maisemallisten ja kulttuurihistoriallisten arvojensa lisäksi myös tärkeä virkistys- ja kalastuspaikka, joka palvelee huomattavan laajaa aluetta, koska Vantaalla on vain vähän vesistöä. Vantaankoski on Vantaanjoen suosituin kalastuspaikka. Suosio perustuu saaliskalojen runsaaseen istuttamiseen. Vantaanjoki on myös Natura-aluetta vuollejokisimpukan vuoksi. Kaava-alueen lähellä ei ole muita arvokkaita luontokohteita.

Kuva 11. Vantaankoski Kuninkaantien sillalta katsottuna. Takana vasemmalla näkyy vanha mylly.

Kuva 12. Vantaanjoki ja vanha viilatehdas Kuninkaantien sillalta katsottuna.

Kasvillisuus ja eläimistö

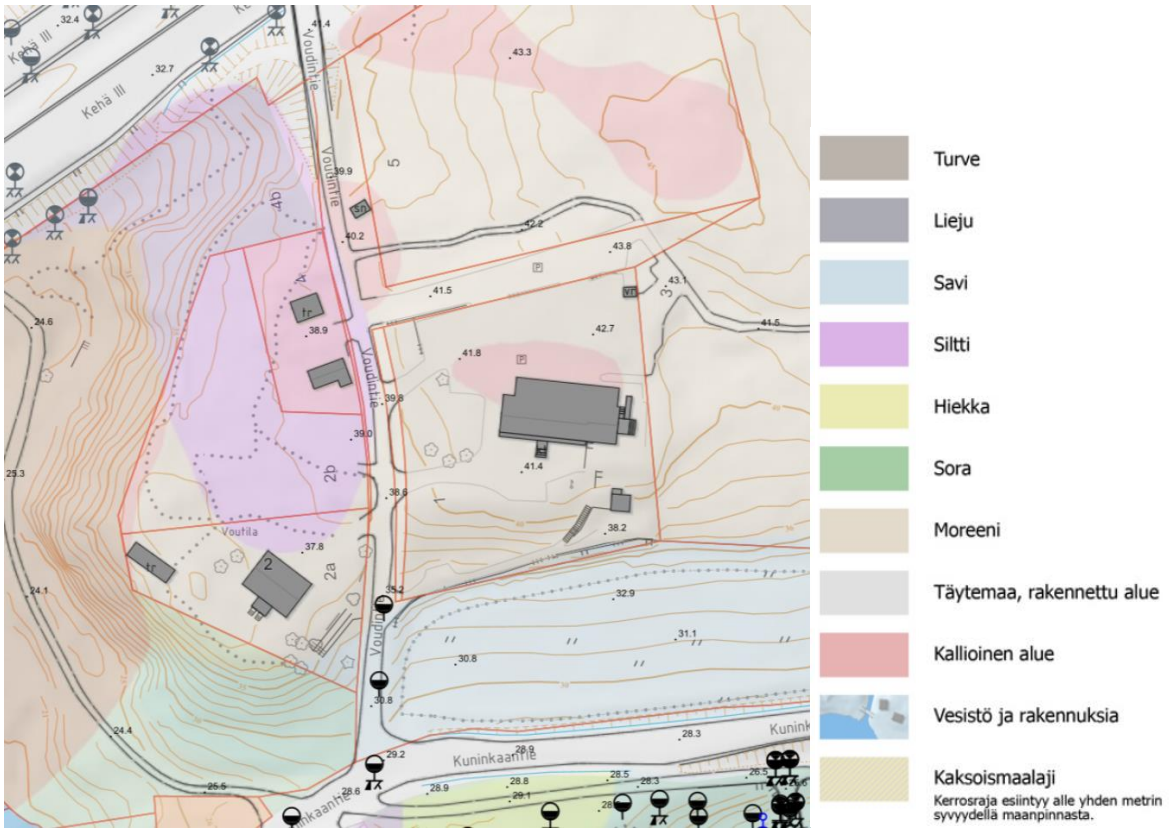
Kaava-alueen kasvillisuutta ja eläimistöä ei ole erikseen kartoitettu luontoselvityksellä. Koska kaava-alue tulee kasvillisuusalueiden osalta säilymään ennallaan, sen kasvillisuus ja mahdollinen eläimistö tulee säilymään.

Vesistöt ja vesitalous

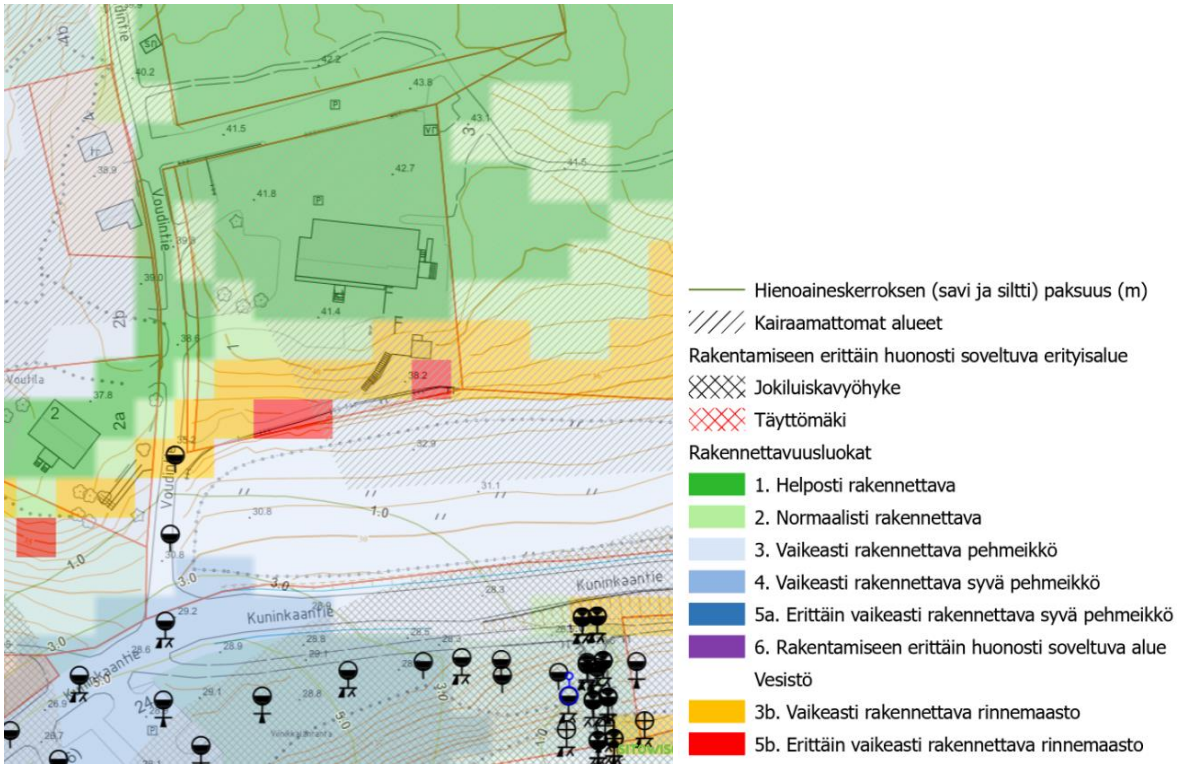
Kaava-alueella ei ole vesistöjä. Lähin vesistö on Vantaanjoki. Kaava-alue kuuluu Vantaanjoen valuma-alueeseen. Kaavoitettava alue on osin rakennettu, mutta suurelta osin hiekkakenttää/teitä ja kasvillisuusalueita. Alue ei ole pohjavesialuetta.

Maaperä

Kiinteistön alue sijoittuu rinnemaastoon, jossa maanpinta viettää etelään. Maanpinnan korkeus vaihtelee +35.2 metristä + 43.8 metriin. Alueen pohjamaa on moreenia ja kalliota. Maanpinnassa on myös nykyisen kiinteistön rakenteita ja täyttöjä. Kiinteistön alueella ei ole tiedossa arkistoituja maaperän pohjatutkimuksia. Alueella ei ole myöskään pohjavedenpinnan havaintoja.

Kuva 13. Maaperä- ja Pohjatutkimuskartta (ei mittakaavassa).

Kuva 14. Rakennettavuuskartta ja karttamerkinnät (ei mittakaavassa).

Rakennettavuus maaperän suhteen

Kuvassa 14. on esitetty alueen rakennettavuusluokitukset maaperän suhteen. Kiinteistön 092-41-202-1 (Voudintie 1) alueen pohjoisosa kuuluu rakennettavuusluokkaan 1. Helposti rakennettava. Kiinteistön eteläpuolen rinne kuuluu rakennettavuusluokkaan 3b. Vaikeasti rakennettava rinnemaasto ja paikoin luokkaan 5b. Erittäin vaikeasti rakennettava rinnemaasto.

Rakennettavuusluokkien alustavat ominaisarvot ja alustavat perustamistavat on esitetty liitteessä 'Rakennettavuusluokitukset'.

Rakentamisratkaisujen tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja -suunnitelmiin.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Viinikkalan kaupunginosa kuuluu Aviapoliksen suuralueeseen. Vaikka Aviapoliksen väkiluku on noussut vuosien 2012 ja 2022 välillä 17752:sta 20941:een, Viinikkalan alueen väkiluku on laskenut samana aikana 84:stä 63:een. Alueen pienentynyt väkiluku johtuu siitä, että Viinikkalan sijoittumisen takia suurelta osin lentoaseman lentomeluvyöhykkeille 1 ja 2, alueelle ei saa sijoittaa enää uusia asuinalueita. Alueella on nykyisellään vain joitain yksittäisiä pieniä omakotitaloryhmiä ja asuinrakennuksia.

Asuminen

Kaava-alueella ei ole asuntoja.

Palvelut ja työpaikat

Viinikkalan länsiosissa on pääasiassa teollisuus-, liike- ja varastorakennuksia. Suurin osa Viinikkalan alueen 6 079 työpaikasta (v. 2021) on kuljetuksen ja varastoinnin alalla. Seuraavaksi suurin toimiala on tukku- ja vähittäiskauppa.

Kaava-alueella sijaitsee ravintola- ja kokoustilana käytetty rakennus, joka tarjoaa sekä palveluja että työpaikkoja alueelle.

Yhdyskuntarakenne

Lentokentän kohtalainen läheisyys mahdollistaa nopeat yhteydet ulkomaille, etenkin Kaukoidän ja Euroopan suuntaan. Suunnittelualue sijaitsee myös autoilun kannalta liikenteellisesti hyvin saavutettavalla paikalla kehä III ja Hämeenlinnanväylän lähellä. Suunnittelualue on hyvin saavutettavissa joukkoliikennevälineillä, lähin bussipysäkki on noin 350 m päässä Vantaankoskentiellä.

Suunnittelualue sijoittuu kehittyvän historiallisen Vantaankosken kulttuuri- ja virkistysalueen sekä Kuninkaantien välittömään läheisyyteen ja muodostaa tärkeän osan alueen palveluja. Alue on kokonaisuudessaan metsine ja vanhoine rakennuksineen tärkeä historiallinen kulttuuri- ja virkistysalue.

Kaupunkikuva

Vantaankoskea ympäröivä historiallinen kulttuuri- ja virkistysalue, johon myös suunnittelualue kuuluu, on kokonaisuudessaan kapeine teineen, peltoineen, metsineen ja vanhoine rakennuksineen viehättävä ja sympaattinen, joskin kovin meluisa miljöö. Kosken läheisyydessä kosken kuohuna hukuttaa osin liikennemelun alleen. Historiallista koulurakennusympäristöä edustava suunnittelualue on maisemassa kaupunkikuvallisesti erittäin näkyvällä paikalla.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kaavoitusalue rakennuksineen ja istutuksineen sijoittuu alueelle, joka näkyy hyvin Kuninkaantielle ja muodostaa näin ollen tärkeän näkymäkuvan Kuninkaantieltä avautuvaan kulttuurimaisemaan.

Kuninkaantie, aikaisemmalta nimeltään Suuri Rantatie, on luokiteltu rakennusperintökohteeksi, jolla on erityisiä kulttuurihistoriallisia arvoja. Kuninkaantie on Hämeen Härkätien ohella Suomen tärkein historiallinen maantieyhteys. Suomen keskeisiä hallinto- ja linnakeskuksia, Turkua ja Viipuria, yhdistävä Suuri Rantatie kehittyi Suomen rannikkoa seuraavan merireitin rinnalle tiettävästi jo 1300-luvulla. Tärkeimmät kylät ja puolustusvarustukset sijaitsivat jokisuiden ja –laaksojen varsilla, joten tien linjaus muodostui kylästä ja kirkolta toiselle kulkevaksi. Teiden linjausta oiottiin eri aikoina liikenteen kasvun ja liikennevälineiden kehityttyä, ja valtaosa hyvin säilyneistä Rantatien osuuksista, kuten Viinikkalankin tieosuus, jäi syrjään liikenteeltä 1920–1930-lukujen tienparannuksissa.

Kaavoitusalueella sijaitseva entinen Vantaankosken ruotsinkielinen kansakoulu kuuluu Helsingin maalaiskunnan uusrenessanssikauden puukoulujen laajempaan ryhmään. Ryhmään kuuluvat myös Tolkinkylän ruotsinkielinen kansakoulu (nyk. Ylästön kotiseututalo), asuinrakennukseksi muutettu, Seutulassa sijaitseva, Västra finska folkskola ja vielä koulukäytössä oleva Dickursby skolan vanha rakennus. Näiden koulurakennusten pohjakaava ja julkisivut perustuvat tyyppipiirustuksiin, jotka on julkaistu vuonna 1892 tyyppipiirustussarjassa *Normalritningar till folkskolebyggnader på landet*. Yhdistävinä piirteinä näissä koulurakennuksissa on syvärunkoinen rakennusmassa, T-ikkunat, muita ikkunoita suuremmat luokkahuoneen ikkunat, harjakattoinen kuisti sekä pysty- ja vaakalaudoituksen vaihtelu ulkoverhouksessa.

Vantaankosken ruotsinkielisen kansakoulun perustamispäätös tehtiin vuonna 1890. Koulun perustamista ajoivat Viinikkalan, Voutilan, Myllykylän, Martinkylän, Lapinkylän, Piispankylän ja Silvolan kyläläiset. Aluksi koulu perustettiin kiertokouluna ja koulurakennukselle alettiin keräämään varoja. Rahaa kerättiin muun muassa arpajaisilla, johon paikallinen ompeluseura valmisti arpajaispalkintoja. Vuoden 1895 kunnalliskokouksessa vahvistettiin koulun perustaminen ja kunta myönsi koulurakennukseen rakentamiseen viidentuhannen markan tuen. Loput 11 740 markan kokonaiskustannuksista maksoivat kyläläiset. Paikalliset talonpojat toimittivat rakennustarpeet. Koulu rakennettiin Hommaksen tilan maista lohkotulle tontille, jonka Hommaksen isäntä K. V. Silfverberg oli lahjoittanut koulukäyttöön. Koulurakennus vihittiin käyttöön vuonna 1896. Seuraavana vuonna kunta lunasti tontin itselleen. Jo vuonna 1910 rakennusta jouduttiin laajentamaan sen ahtauden vuoksi. Ruotsinkielisen koulun toiminta päättyi vuonna 1946. Sen jälkeen rakennusta on käytetty myös suomenkielisenä kouluna ennen kuin Vantaankosken koulu valmistui. Rakennuksessa on toiminut myös sivukirjasto ja sitä on käytetty Marttojen kokoontumistilana ja asuntona.

Vuonna 1977 koulurakennus muutettiin kurssikeskukseksi. 2000-luvun puolella siinä alkoi toimia ravinto- ja kongressikeskus. Käyttötarkoitusten muuttuessa rakennus on kokenut useita muutoksia. Rakennuksen itäpäätyyn on rakennettu suurikokoinen laajennus, jossa on sisääntulokuisti ja pääsy vinttitilaan rakennettuihin saunatiloihin. Kuistin päällä on raskastekoinen parveke. Saunatiloihin valoa tuomaan on katolle rakennettu ikkunalyhdyt. Viimeisin laajennus, keittiön lastauslaituri, on toteutettu rakennuksen pohjoissivulle. Vanhan eteläsivulla olevan sisäänkäyntikuistin eteen on rakennettu raskas betoninen portaikko rautakaitein. Rakennuksen vanha savitiilikate on korvattu betonitiilikatteella.

Koulurakennus edustaa 1800-luvun lopun arkkitehtuuri-ihanteita. Se on massoittelultaan pitkä ja syvärunkoinen. Pituuden puolesta se poikkeaa tyyppipiirrosten mallista. Rakennuksen poikkeuksellinen pituus selittynee 1900-luvun alun laajennuksella. Rakennusajankohdalle tyypilliseen tapaan ulkovuorauksen laudoituksen suunta vaihtelee. Ullakkokerros on pystypaneloitu ja keskiosa leveämpää vaakalautaa. Ikkunoiden alapuolinen pystypanelointi päättyy leveään helmalautaan. Rakennuksen länsipäädyssä on muita ikkunoita suuremmat luokkasalin ikkunat. Ikkunat ovat

vanhoja, mahdollisesti alkuperäisiä. Niistä löytyy 1800-luvun lopun kulmarautoja. Rakennuksen koristeelliset osat keskittyvät lähinnä kapeassa poikkipäädyssä olevan umpikuistin ja länsipäädyn ullakon ikkunoihin. Kookkaista kiviharkoista tehty perusta ja vaalea väritys ovat rakennusajankohdan tyypillisiä piirteitä.

Kiinteistöä vastapäätä sijaitsee toinen vanha koulurakennus, entinen Vantaankosken ruotsinkielinen alakoulu. Rakennukset muodostavat Kuninkaantien varrelle, kosken rannalle arvokkaan koulukeskittymän, joka on aikanaan palvellut alueelle kehittyneen teollisuuden palveluksessa olevan työväestön lapsia.

Vantaankosken kansakoulun ympäristöä on muokattu suurten korkeuserojen vuoksi. Sitä ympäröiviä maanmuotoja on pengerretty ja rajattu pyöreillä kivillä. Pihan ilmettä etelään päin leimaavat suuret lautarakenteiset terassirakennelmat ja saunarakennus, josta on tehty grillikeittiö. Sauna on mahdollisesti alkuperäinen ja tyyppipiirustuksiin perustuva.

Muutoksista huolimatta, Vantaankosken kansakoulun hahmo on hyvin säilynyt ja kertoo edelleen sen alkuperäisestä käyttötarkoituksesta kouluna. Rakennus on Vantaan kaupungin merkittävä rakennusperintökohde ja se on suojeltu asemakaavassa.

Virkistys

Kaavoitusalueen vieressä on Vantaanjoki ja Vantaankoski, jotka ovat Natura-alueita. Vantaankoski on suosittu kalastuspaikka. Vantaanjokea ympäröivät metsä-, pelto- ja niittyalueet pitkälle jatkuvine joenrannan kävelyreitteineen tarjoavat mahdollisuuden virkistäytymiseen alueella.

Liikenne

Autoliikenne

Voudintiellä ei ole tehty liikennelaskentoja, mutta liikennemäärät ovat todennäköisesti varsin vähäiset huomioiden kadun varressa olevan maankäytön määrän. Voudintien liikennemäärä on arviolta noin 100 ajoneuvoa vuorokaudessa. Kuninkaantien liikennemääräksi on laskettu 530 ajoneuvoa vuorokaudessa vuonna 2021. Kuninkaantie on ollut tuolloin ja on edelleen suljettu sortuman vuoksi Ylästöntien päästä. Sortunut osuus on suunniteltu korjattavaksi arviolta vuonna 2030. Vantaankoskentiellä on vuonna 2020 laskettu 7300 ajon./vrk, Kehä III:lla vuonna 2021 84900 ajon./vrk ja Hämeenlinnanväylällä 44400 ajon./vrk.

Suunnittelualueen liikenne kulkee Voudintien ja Kuninkaantien kautta. Nopein reitti suunnittelualueelle on Vantaankoskentien suunnalta, johon on yhteys sekä Kehä III:lta, että Hämeenlinnanväylältä.

Julkinen liikenne

Lähin bussipysäkki on Vantaankoskentiellä noin 350 m päässä suunnittelualueesta. Pysäkiltä kulkee busseja moneen suuntaan. Matka bussilla lähimmälle Martinlaakson juna-asemalle kestää noin 5 min ja sieltä voi jatkaa matkaa helposti junalla kehärataa pitkin. Matka Aviapolikseen kestää bussilla noin 12 min, Elienlinaukiolle noin 35 min, Kalajärvelle noin 33 min, Kivistöön noin 10 min, Mellunmäkeen noin 42 min ja Perusmäkeen noin 32 min.

Kävely ja pyöräily

Lähin pääpyörä- ja kävelyreitti kulkee Vantaankoskentietä pitkin 350 m päässä suunnittelualueesta. Lähin muu pyöräily- ja kävelyreitti alkaa Kuninkaantien ja Vantaanjoen toiselta puolelta ja seurailee Vantaanjoen rantaa itään ja etelään.

Vesihuolto

Vedenjakelu ja jätevesiviemäröinti

Alue kuuluu HSY:n vesihuollon toiminta-alueeseen ja rakennus on liitetty vesijohto- ja viemäriverkkoon.

Hulevesiviemäröinti / hulevesijärjestelmä

Alueella ei ole yleistä hulevesiviemäröintiä. Alueen hulevedet johdetaan ojaverkostoa pitkin Vantaanjokeen.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ulottuu suunnittelualueelle. Johdot kulkevat Voudintien ja Kuninkaantien katualueilla.

Sähköverkko

Suunnittelualueella ja Voudintiellä on Vantaan Energialle kuuluvia pienjännitemaakaapeleita.

Ympäristöhäiriöt

Melu ja ilmanlaatu

Suunnittelualue on yleiskaavan lentomeluvyöhykkeellä 1, Lden yli 60 dB. Alueelle ei saa rakentaa uusia asuntoja eikä sijoittaa muita melulle herkkiä toimintoja. Kokoustilojen äänitasoeron ΔLA lento- ja tieliikenteen melua vastaan tulee olla vähintään 38 dB sekä ravintola-, tapahtuma- ja toimistotiloissa ja muissa vastaavissa tiloissa vähintään ΔLA 35 dB.

HSY:n ilmanlaadun vuosikartan perusteella typpidioksidin vuosikeskiarvo on kiinteistön alueella noin 11 µg/m3. Rakennusten suunnittelussa tulee huomioida KEHÄ III:n ilmanlaatuvaikutukset.

Pilaantuneet maat

Alueella ei ole raportoitu pilaantuneita maita.

Seveso-laitokset

Suunnittelualueella ei ole Tukesin valvomia, vaarallisia aineita käsitteleviä laitoksia (nk. Seveso-laitoksia) eivätkä niiden konsultointivyöhykkeet ulotu alueelle.

2.1.4 Maanomistus

Voimassa olevan asemakaavan mukaisen Y-alueen ja tontin numero 41-202-1 Voudintien varressa omistaa Tilausravintola Kuninkaan Lohet Oy.

Maanomistaja	Pinta-ala (ha)	
kaavamuutoksen hakija	4775,1	
	4775,1	

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.
- Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.
- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.
- Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä.

Maakuntakaava

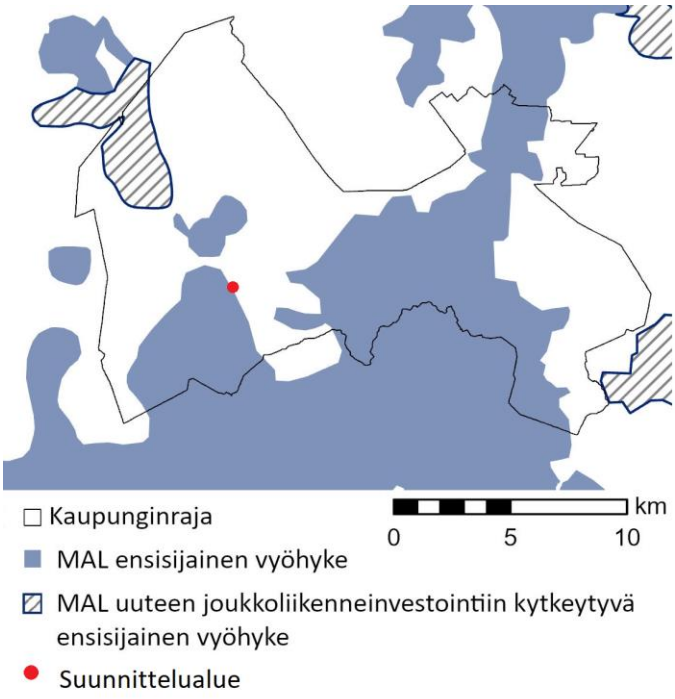

Kuva 15. Ote Uusimaa-kaavasta 2050. Suunnittelualueen sijainti on merkitty punaisella ympyrällä.

Uusimaa-kaava 2050 on saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 13.3.2023.

Suunnittelualue sijoittuu maakuntakaavassa valtakunnallisesti merkittävän tien reuna-alueelle. Suunnittelualueen vieressä on kulttuuriympäristön/maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue, jonka läpi kulkee arvokas pintavesi.

MAL 2019 -suunnitelma

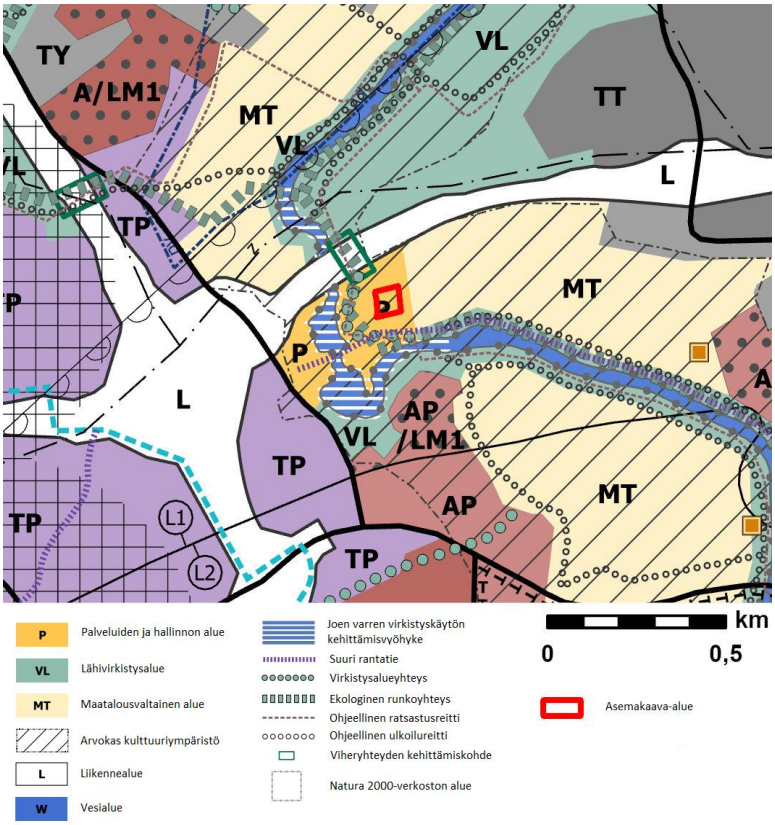

Kuva 16. Ote MAL-2019 suunnitelmasta. Suunnittelualueen sijainti on merkitty punaisella pallolla.

MAL 2019 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2019–2050. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSLn toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Suunnitelman päämittarien tavoitetasoissa vuodelle 2030 on määritelty mm. että liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 50 % vuoden

2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä (määräävä tavoitetaso), asuntotuotannosta vähintään 90 % kohdistuu ensisijaisesti kehitettäville maankäytön vyöhykkeille (oheinen kartta) ja väestöstä vähintään 85 % sijoittuu kestävän liikkumisen vyöhykkeille. MAL 2019 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSLn hallituksessa 26.3.2019 (liikenteen osuus) ja kaupunginvaltuustossa 20.5.2019. MAL 2019 -suunnitelman pohjalta valmistellaan ja neuvotellaan MAL-sopimus 2020–2023 valtion, seudun kuntien ja HSL:n kesken. Asemakaavamuutosalue sijoittuu ensisijaisen MAL-vyöhykkeen ulkopuolelle.

Yleiskaava

Kuva 17. Ote yleiskaavasta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021 (Yleiskaava 2020, KV 25.1.2021). Yleiskaavasta valitettiin Helsingin hallinto-oikeuteen, joka hylkäsi 28.6.2022 päätöksen myötä useimmat yleiskaavasta annetut valitukset. Vantaan yleiskaava tuli virallisesti voimaan 11.1.2023, mutta voimaantulo ei koske hallinto-oikeuden kumoamia merkintöjä ja määräyksiä eikä Länsisalmen aluetta, koska alue rajattiin aiemmin pois hyväksyttävästä yleiskaavasta. Kaavahanke on yleiskaavan mukainen.

Alue on yleiskaavassa palveluiden ja hallinnon aluetta, joka varataan monipuolisille julkisille ja yksityisille palvelutoiminnoille, sekä niitä palveleville asuin- ja huoltotiloille. Rakentaminen alueella tulee toteuttaa ympäristöön sopeutuen. Alueelle ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä.

Alue on yleiskaavassa myös osa arvokasta kulttuuriympäristöä. Alueiden käytössä on varmistettava, että kulttuuriympäristön arvot säilyvät ja yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on vaalittava kulttuuriympäristön ominaispiirteitä. Kulttuuriympäristöä kehitettäessä on sen arvot otettava huomioon ja sovitettava yhteen yleiskaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukaisen maankäytön kanssa.

Alueen etelä- ja länsipuolella, kulkee virkistysalueyhteys ja ekologinen runkoyhteys, sekä eteläpuolella Suuri rantatie. Alueen läheinen jokialue kuuluu joen varren virkistyskäytön kehittämisvyöhykkeeseen. Alueen lähellä itäpuolella on maatalousvaltaista aluetta. Alueen pohjoispuolella on liikennealue ja sen ylittävä viheryhteyden kehittämiskohde.

Asemakaava

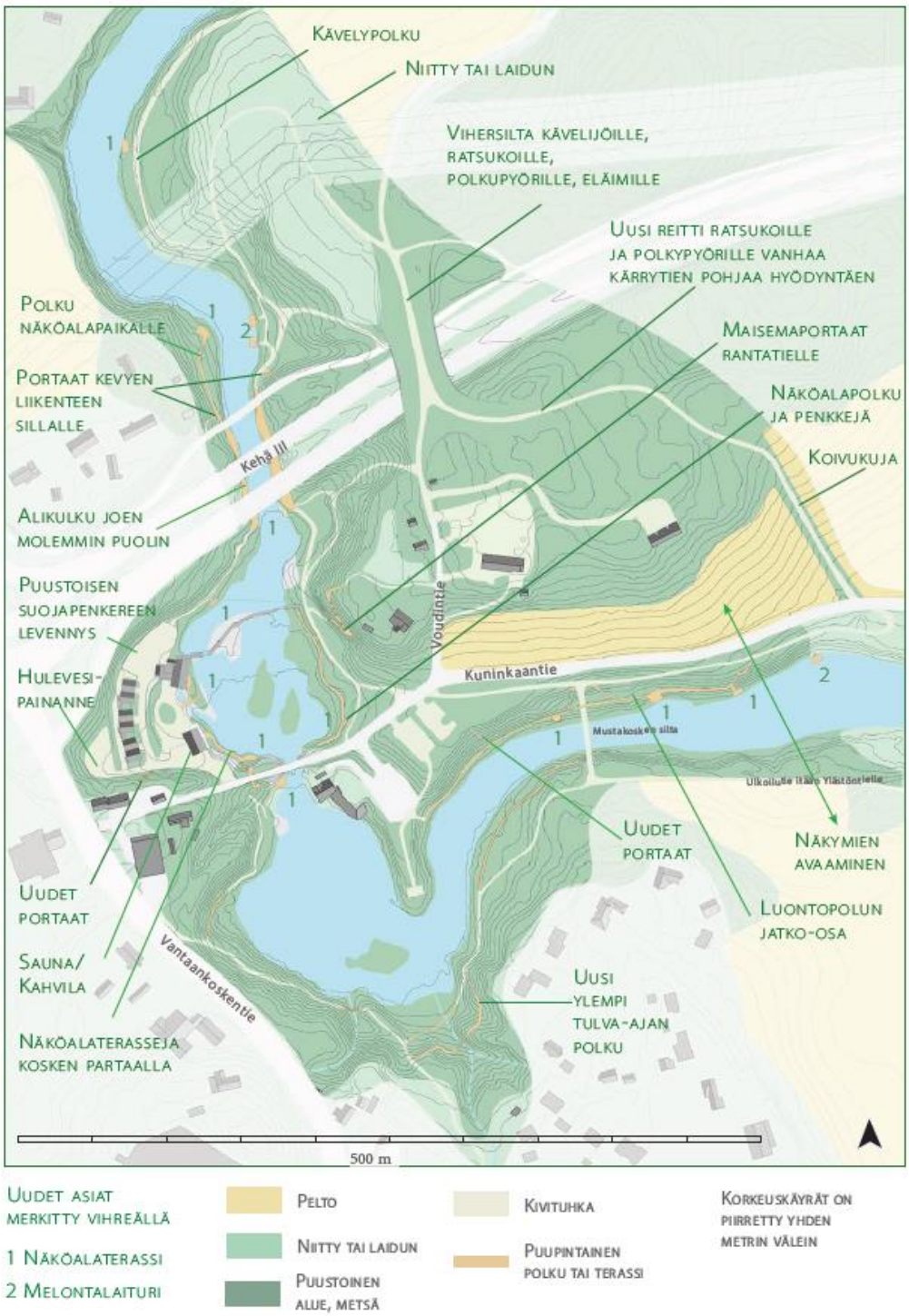
Kuva 18. Ote ajantasa-asemakaavasta. Suunnittelualue on rajattu punaisella katkoviivalla.

Kortteli 41202 on voimassa olevassa Vantaankosken vuoden 1989 asemakaavassa nro 180500 yleisten rakennusten korttelialuetta (Y). Korttelin eteläosassa on istutettava alueen osa. Keskellä korttelia on, vuonna 1891 valmistunut kaksikerroksinen rakennus, joka on nykyään suojeltu. Rakennuksen sivuilla ja takana olevalla alueella on voimassa olevassa kaavassa 700 k-m^2 lisärakennusoikeutta yksikerroksisille rakennuksille.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Vantaankosken yleissuunnitelma 2022

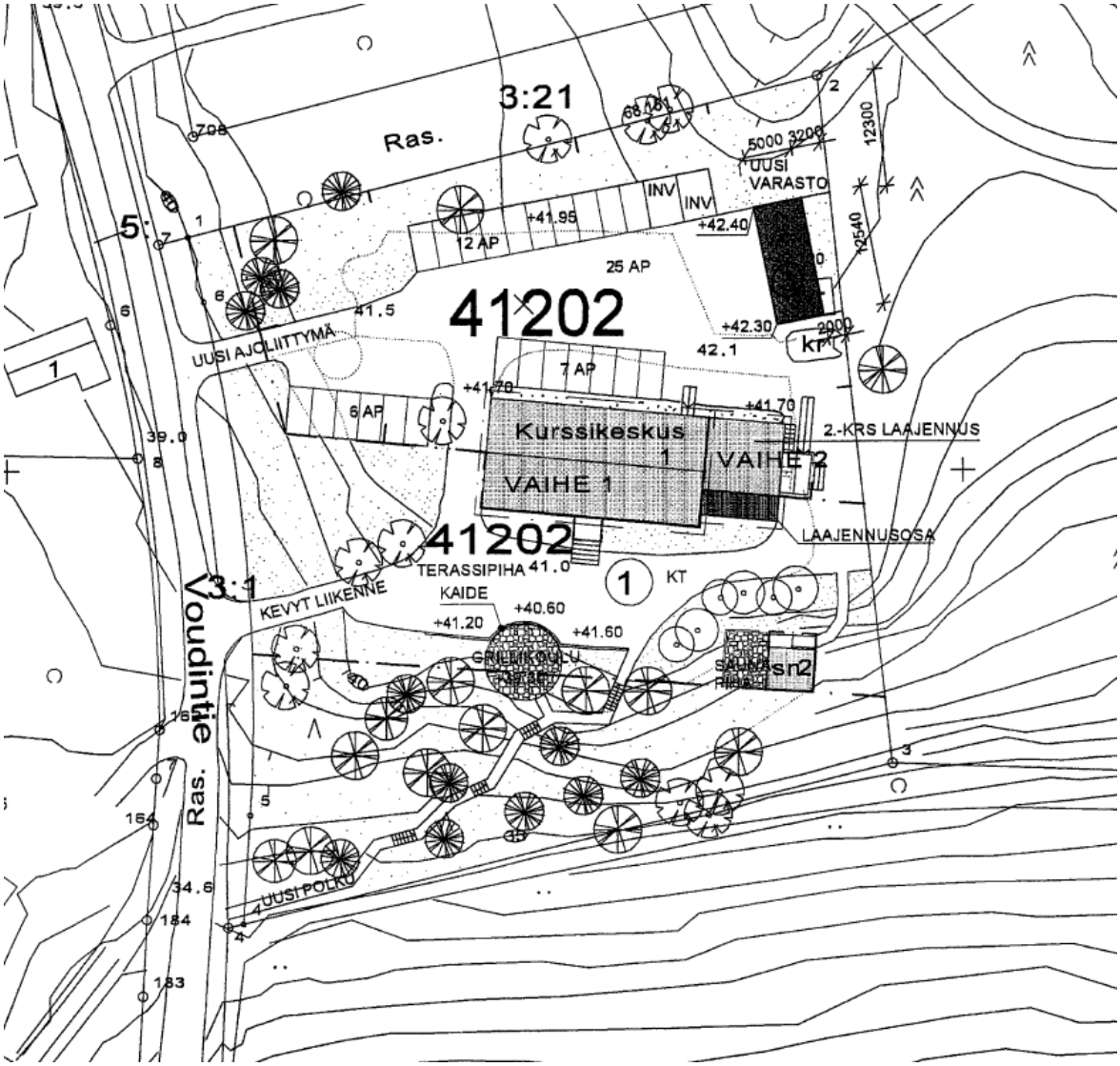
Vuonna 2022 tehdyllä Vantaankosken yleissuunnitelmalla pyritään kehittämään Vantaankosken alueen virkistyskäyttöä. Kaavoitusalueen suhteen ei ole tulossa muutoksia nykytilaan.

Kuva 19. Yleissuunnitelma, Vaihtoehto 1. Kosken partaalla: Vantaankosken historian ja nykytilanteen selvitys ja yleissuunnitelma, Vantaan kaupunki, yleiskaavoitus, diplomityö, Mirja Vallinoja, 18.1.2022, s. 94.

Korttelin muutostyöt vuoden 2006 poikkeamispäätöksellä

Alkuperäiseen koulurakennukseen on tehty laajennusosa idän puolelle 1960-luvulla. Laajennusosa on korvattu poikkeamispäätöksellä (41-21-06-POP 16.2.2006) uudella kaksikerroksisella laajennusosalla. Samalla päätöksellä rakennukseen on tehty muitakin muutoksia, kuten kattolyhdyt ja myös pihalle on tehty uusia kulkureittejä ja piharakennelmia. Poikkeusluvassa ei erityisesti mainittu tarvetta huomioida alueella olevaa kiinteää muinaisjäännöstä (Viinikkala-2, 92010023), joten muutostöissä osa eteläosan kulkureiteistä ja portaikoista rakennettiin alueelle, jossa oli muinaismuistolain mukaan suojeltava kiinteä muinaisjäännös. Muutokset tehtiin pihan osalta osin esitetystä asemapiirroksesta poikkeaviksi, esimerkiksi polku on leveämpi ja kulkee eri kohdassa kuin asemapiirroksessa on esitetty. Osalle muutoksista, kuten eteläisimmän rinteen kiviaidalle, haettiin lupa vasta jälkikäteen. Vuoden 2006 asemapiirros on esitetty kuvassa 20.

Kuva 20. Vuoden 2006 poikkeamispäätökseen liitetty asemapiirustus.

Kaavamuutosehdotus vuosina 2008–2011 numerolla 411700

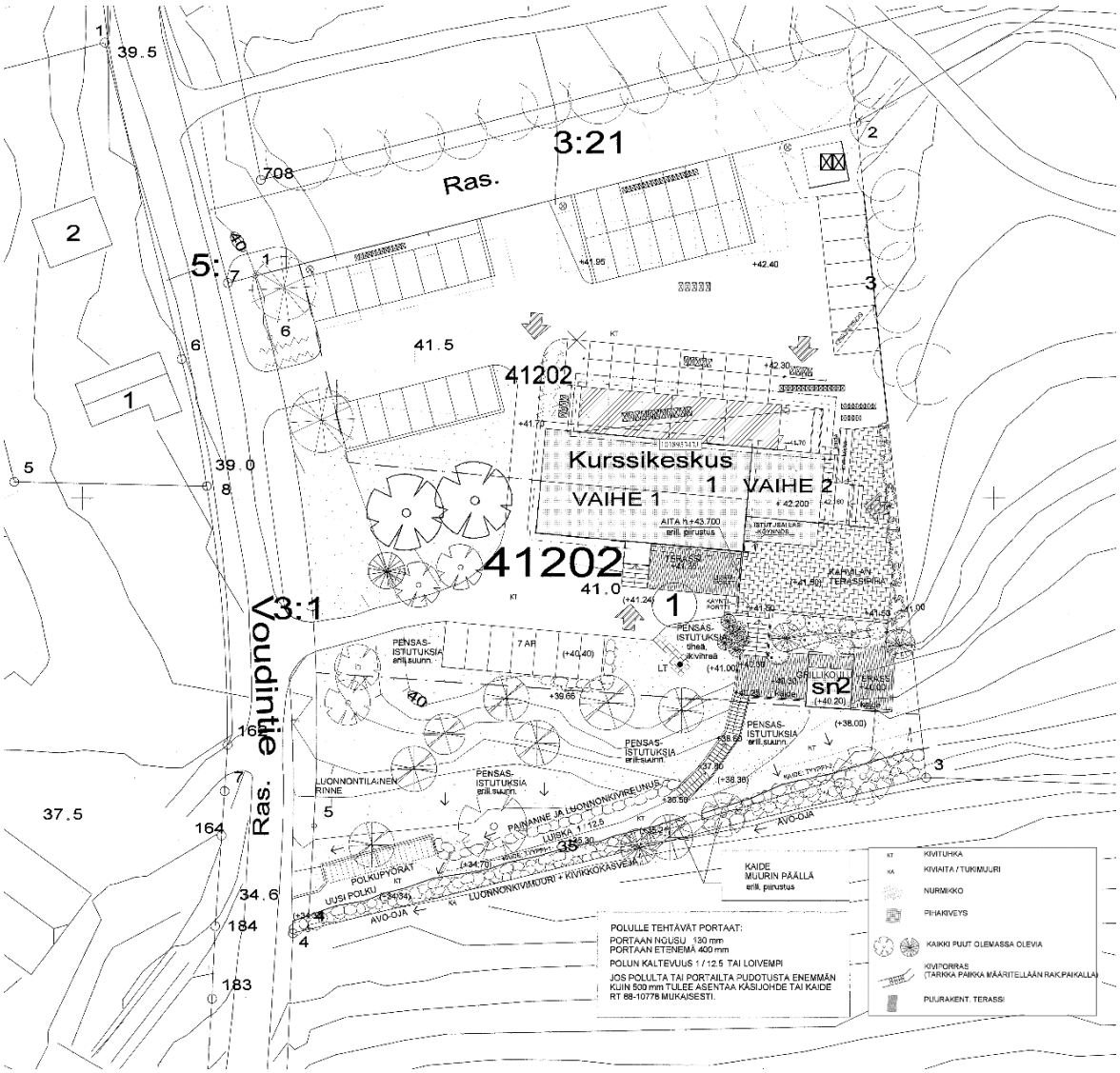
Kaava-alueelle ja viereiselle laajennusalueelle haettiin 3.10.2008 kaavamuutosta, jolla sallittaisiin yhteensä 4150 k-m2 lisärakentaminen ja hotellin toteutus. Hakijan suunnittelijana toimi arkkitehtitoimisto Forma-Futura Oy. Kaavatyö oli kaupunkisuunnitteluyksikön suunnitteluohjelmassa syksystä 2009. Kaavatyö alkoi numerolla 002054. Kaavatyö ulottui myös asemakaavoittamattomalle alueelle, joten kaavanumero muutettiin 25.1.2011 numeroksi 411700 samalla kun laadittiin uusi OAS ja postitettiin se osallisille. Kaava oli menossa mielipiteiden jätön ja niiden kommentoinnin jälkeen käsittelyyn kaupunkisuunnittelulautakunnan 13.6.2011 kokoukseen, mutta kaavan valmistelu jäädytettiin kaupungin puolelta ennen kokousta, eikä kaavaa ole sen jälkeen edistetty.

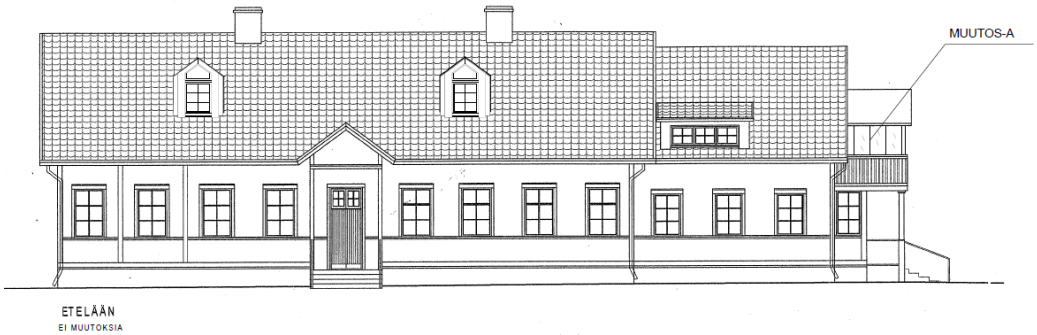
Kuva 21. Asemapiirros kaavan 411700 viitesuunnitelmasta vuodelta 2010 (Forma-Futura Oy).

Korttelin muutostyöt vuoden 2017 jälkeen

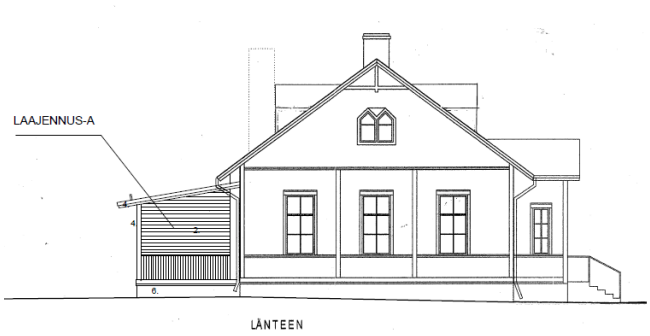
Kurssikeskuksen pohjoispuolelle rakennettiin rakennusluvalla 41-0222-18-B (26.3.2018) yksikerroksinen laajennusosa. Samalla tehtiin tilamuutoksia ja parannuksia vanhoihin rakennuksiin. Asemapiirroksen pihasuunnitelmassa esitettiin jo aikaisemmin tehty polku rappusineen oikealla paikallaan sekä ehdotettiin joitain muutoksia ja uusia istutuksia. Rakennusluvassa kuitenkin määritetiin, että pihasuunnitelman toteuttaminen edellyttää edeltävää arkeologin kanssa tehtävää kohdekäyntiä, jotta kaupunginmuseo voi arvioida onko hankkeella vaikutusta etelärinteessä olevaan muinaismuistolailla suojeltuun alueeseen. Tällaista käyntiä ei ole tehty, eikä pihasuunnitelmaa uusien istutusten osalta ole toteutettu. Vuoden 2017 asemapiirros ja parhaiten alkuperäisessä muodossaan säilyneet etelän ja lännen puolen julkisivut on esitetty kuvissa 22–24.

Kuva 22. Asemapiirros vuoden 2017 suunnitelmista (lupapiste).

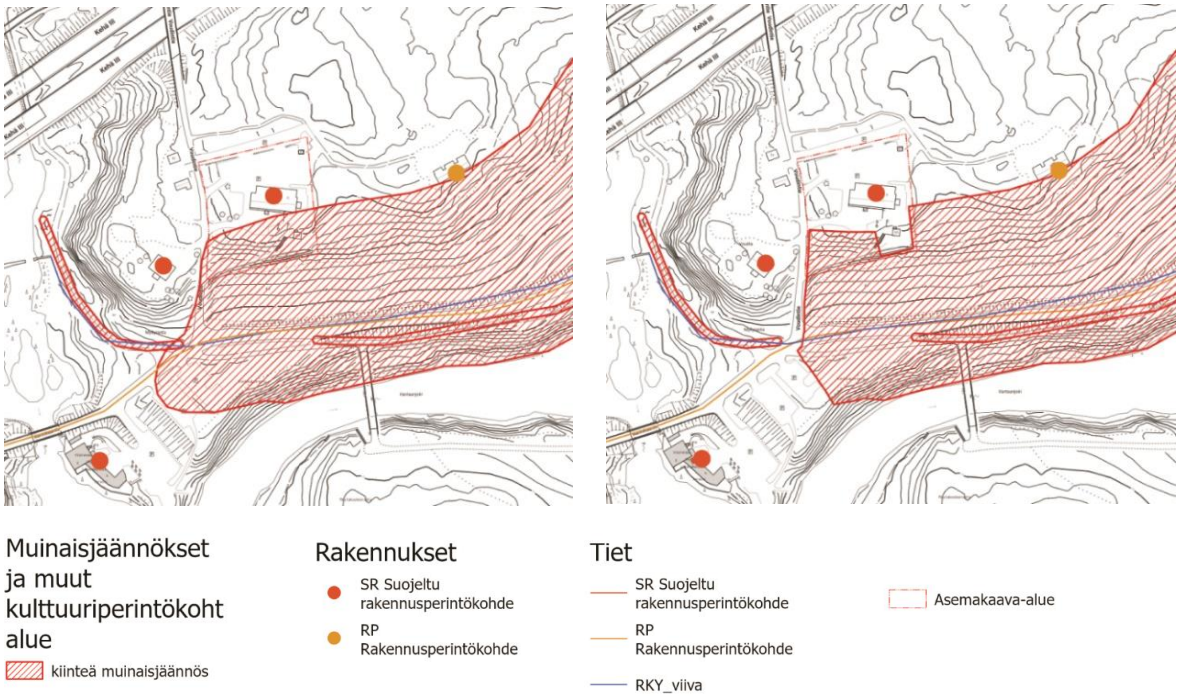
Kuva 23. Julkisivu etelään vuoden 2017 suunnitelmista (lupapiste).

Kuva 24. Julkisivu länteen vuoden 2017 suunnitelmista (lupapiste).

Muinaismuistoalueen rajauksen muutos 2024

Vantaan kaupunginmuseon edustaja tarkasteli maaliskuussa 2024 piha-alueen muinaismuistoalueen rajausta uudelleen, koska pihalla on tehty vuoden 2006 poikkeusluvalla muutostöitä, jotka ovat heikentäneet suojeluarvoja. Muinaismuistoalueen rajausta muutettiin siten että osa piha-alueesta rajattiin pois suojelusta, koska jo turmeltuja alueita ei ole enää syytä suojella (kuva 25). Rajausta pienennettiin samalla läheisen alueen toteutuneen pysäköintialueen osalta, jossa tehtiin tarvittavat arkeologiset tutkimukset ennen pysäköintialueen rakentamista.

Kuva 25. Muinaismuistoalueen aikaisempi rajaus (vasemmalla) ja tarkennettu rajaus (oikealla).

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Tilausravintola Kuninkaan Lohet Oy:n (ent. Kiinteistö Oy Kuninkaantien Viilatehdas) jättämä kaavamuutoshakemus kirjattiin saapuneeksi 01.03.2019. Kaavamuutos hyväksyttiin vuoden 2020 työohjelmaan (kh 10.2.2020) ja sai numeron 002054. Kaavoitus tuli vireille 2.4.2020.

Asemakaavamuutokseen ei liity sopimuksia.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi (yrityspalvelut, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, tekninen toimiala), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, Museovirasto, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Kaavoitus tuli vireille 2.4.2020. Asukastilaisuuksia ei järjestetty. Asemakaavaehdotuksen (nro 002054) vireilletulo vaiheessa mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 8.5.2020 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 5 kappaletta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmista saadut mielipiteet (tiivistettynä) alla:

- Caruna Oy: *Kaava-alueella ei sijaitse Caruna Oy:n sähköverkkoa.*

- Fingrid Oyj: *Asemakaavoitettavalla alueella ei ole Fingridin voimajohtoja.*

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY): *Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi.*

- Vantaan energia Oy ja Vantaan energia sähköverkot Oy:
    - *Sähköverkko: Ei huomauttamista. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.*
    - *Kaukolämpöverkko: Ei huomautettavaa. Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.*

- Vantaan kaupunginmuseo: *Kaupunginmuseo lausuu asiasta rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja arkeologisen kulttuuriperinnön osalta:*
    - *Kaavamuutosalueella sijaitsee kiinteä muinaisjäännös Viinikkala 2 (mj. rek. tunnus 92010023). Kyseessä on kivikautinen asuinpaikka. Kohde on laaja ja siitä on havaittu useita löytökeskittymiä. Asuinpaikalta on löytynyt kivikirveitä, talttoja, esineen teelmiä, kvartsiittiesineitä ja -iskoksia. Muinaisjäännösalueelle ei osoiteta kaavamuutoksen yhteydessä maankäyttöä. Muinaisjäännösalue tulee merkitä kaavaan sm-merkinnällä siltä osin, kun se rajautuu kaava-alueelle.*
    - *Suunnitelualueella sijaitseva entinen ruotsinkielinen Vantaankosken kansakoulu on yksi vantaalaisista uusrenessanssi-puukouluista. Rakennusten pohjakaava ja julkisivut perustuvat tyyppipiirustuksiin, jotka on julkaistu vuonna 1892 tyyppipiirustussarjassa Normalritningar till folkskolebyggnader på landet. Rakennuksen kulttuurihistorialliset arvot ovat hyvin säilyneet siihen kohdistuneista muutoksista huolimatta. Koulurakennus on muutettu kurssikeskukseksi vuonna 1977 ja ravintolaksi 2006. Rakennuksen itäpäätyyn on rakennettu suurikokoinen laajennus, josta on pääsy vintille rakennettuihin saunatiloihin. Ravintolan viimeisin muutos- ja laajennushanke on toteutettu vuonna 2018. Koulun takana oleva piha ja pieni urheilukenttä on nyt autopaikoitusalueena. Rakennuksen ympäristöä on muokattu suurten korkeuserojen vuoksi. Rakennus sijaitsee kaupunkikuvallisesti näkyvällä paikalla mäen päällä Suuren Rantatien varrella (RKY 2009). Sitä ympäröiviä maanmuotoja on pengerretty ja rajattu pyöreillä kivillä. Pihan ilmettä etelään päin leimaavat suuret lautarakenteiset terassirakennelmat ja vanha saunarakennus, josta on tehty grillikeittiö. Entinen koulurakennus on suojeltu asemakaavalla vuonna 1989 (kv 29.5.1989, nro 180500, Vantaankoski). Suojelumääräykset tulee päivittää kaavatyön yhteydessä huomioiden tehdyt muutos- ja laajennustyöt. Rakennus on inventoitu Vantaan kouluinventoinnissa (Elina Riksman, Vantaan kaupunki 2017). Tehty selvitys toimii hyvänä lähtökohtana arvioitaessa kaavan vaikutusta rakennettuun kulttuuriympäristöön sekä suojelutarpeiden arvioinnissa ja -määräysten laadinnassa.*

Nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen.

002054 Voudintie 1 asemakaavamuutosehdotus oli nähtävillä 19.6.-19.8.2024. Asemakaavamuutosehdotuksesta pyydettiin 18 lausuntoa ja niitä saatiin 5 kpl. Lausunnon antoivat Fingrid Oy, Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymä (HSY), Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) sekä Vantaan kaupunginmuseo.

Asemakaavamuutosehdotuksesta saadut lausunnot (tiivistettynä) alla ja niiden huomioiminen:

- Fingrid Oy: *Fingrid ei lausu asemakaavasta 002054 Voudintie 1. Kyseisellä asemakaava-alueella ei ole Fingridin voimajohtoja eikä muita toimintoja.*

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY): *Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Muutosehdotus ei edellytä niiden siirtämistä.*

- Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy:
    - *Sähköverkko: Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden mukaisesti. Voudintien suuntaisesti sijoittuva pienjänniteilmajohto on suunniteltu kaapeloitavaksi arviolta vuoden kuluessa. Ilmajohto on esitetty liitteen 2 kuvassa pistekatkoviivalla. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Mikäli*

maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

- *Kaukolämpöverkko: Ei huomautettavaa. Kaavalla ei vaikutusta kaukolämpöverkostoon. Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan nykyisten kaukolämpöputkien sijainti. Kiinteistöllä on liityntäjohto, joka alkaa Kuninkaantieltä ja menee päärakennuksen pohjoispuolelle. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.*

- Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy vastineen huomiointi:
  - Asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.
  - Asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan nykyisten kaukolämpöputkien sijainti. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY):

  Kulttuuri- ja rakennushistoriallisesti arvokkaan entisen ruotsinkielisen koulun suojelutavoitteet on turvattu asianmukaisella suojelumääräyksellä. Alueelle esitetty uudisrakentaminen on esitetty verraten laajalla rakennusalalla, minkä vuoksi sen vaikutusta tontin historiallisiin ominaispiirteisiin on vaikea arvioida. Tontille on esitetty erialaisia täydennysrakentamisen vaihtoehtoja, mutta ne eivät ole sitovia. Sinällään P-korttelin määräyksillä täydennysrakentaminen on määrätty sovitettavaksi alueen ominaispiirteisiin kattavin määräyksin, mikä vaikuttaa turvaavan alueen arvot.

- Vantaan kaupunginmuseo:

  Museo on lausunut mielipiteensä (Dnro VKM/066/2020) kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 8.5.2020 päivätyssä lausunnossaan. Mielipiteessä todettiin, että kaava-alueella sijaitsee muinaismuistolain (295/1963) suojelema kivikautinen asuinpaikka Viinikkala 2 (mj. rek. tunnus 92010023), joka pitää merkitä kaavaan sm-merkinnällä. Lisäksi mielipiteessä todettiin, että suunnittelualueella sijaitsee entinen ruotsinkielinen Vantaankosken kansakoulu, joka on suojeltu asemakaavalla vuonna 1989 (kv 29.5.1989, nro 180500, Vantaankoski). Rakennus on yksi vantaalaisista uusrenessanssi-puukouluista. Rakennusten pohjakaava ja julkisivut perustuvat tyyppipiirustuksiin, jotka on julkaistu vuonna 1892 tyyppipiirustussarjassa "Normalritningar till folkskolebyggnader på landet". Rakennuksen kulttuurihistorialliset arvot ovat hyvin säilyneet siihen kohdistuneista muutoksista huolimatta. Rakennus sijaitsee kaupunkikuvallisesti näkyvällä paikalla mäen päällä Suuren Rantatien varrella (RKY 2009). Museo esitti mielipiteessään, että rakennuksen suojelumääräykset tulee päivittää kaavatyön yhteydessä huomioiden rakennuksessa tehdyt muutos- ja laajennustyöt. Kaavaehdotuksessa suojellun koulurakennukseen liittyvä suojelumääräys on päivitetty vastaamaan entistä paremmin rakennuksen suojelutavoitteita. Suojelumääräys on laadittu museon kanssa yhteistyössä. Muinaisjäännös on merkitty kaavaan asianmukaisin sm-merkinnöin sekä siihen kuuluvine selostuksin.

  Selostuksen sivulla 10 oleva vuoden 2005 kartta suunnittelualueen ja sen lähiseutujen kulttuuriympäristökohteista on rakennusperinnön osalta vanhentunut. Museo suosittelee käyttämään selostuksessa ajantasaista karttaa, esimerkiksi Vantaan karttapalvelun karttaa.

Lausunnon huomioiminen: Vantaan kaupunginmuseon lausunnossa toivottiin ajantasaista karttaa rakennusperintökohteista. Kaavaselostuksessa on ollut vuoden 2005 kartan lisäksi ajantasainen kartta, jossa on ollut mukana myös lähialueen rakennusperintökohteet (kuva 5). Kaavaselostuksen tekstiä ja kuvan 5 kuvatekstiä on muokattu asian selkeyttämiseksi.

Nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset kaavakarttaan ja -määräyksiin

Nähtävilläolon jälkeen ei ole tehty muutoksia kaavakarttaan. Nähtävilläolon jälkeen kaavamääräyksistä on Vantaan kaupunginhallituksen 7.10.2024 § 19 päätöksellä poistettu seuraava kaavamääräys: Ulkokonsertteja ei saa järjestää.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022–2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Innovaatioiden Vantaa -strategian mukaan rohkea, rento ja viihtyisä Vantaa on kestävyyden edelläkävijä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Laadimme Vantaa kaupunkikeskuksille omat kehittämissuunnitelmansa, joissa korostuvat alueiden myönteiset ominaispiirteet. Teemme keskuksista viihtyisiä ja turvallisia. Huolehdimme, että luonto on lähellä. Lisäksi mahdollistamme helpon liikkumisen kaupungissamme sekä hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset ja päivittäiset palvelut.

Haluamme säilyttää luontomme monimuotoisuuden. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030. Lentokenttäalueesta tehdään Euroopan ympäristöystävällisin.

Neljä kärkihanketta rakentaa tulevaisuutta pidemmälle: ratikka mahdollistaa tiivistyvän kaupungin yhdistämällä kaupungin itäisimpiä osia sujuvan raideliikenteen piiriin ja mahdollistamalla kaupungin kasvun kestävästi joukkoliikenteen varrelle, Myyrmäen kulttuuritalo nostaa kulttuurin merkitystä, Kuusijärvi parantaa matkailua ja luonnon virkistyskäyttöä, ja Oppimiskampus tukee niin elinvoiman kuin jatkuvan oppimisen tarpeita.

MAL-tavoitteet:

MAL-sopimusten tavoitteena on yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän yhteensovittaminen siten, että

- luodaan edellytyksiä tonttitarjonnan ja asuntotuotannon merkittävälle lisäämiselle
- ja liikenteeseen kohdistettujen ja joukkoliikennettä tukevien investointien täysimääräiselle hyödyntämiselle
- edistetään uusien liikennepalvelujen syntymistä henkilö- ja tavaraliikenteessä.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018):

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.

- Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden rakentamisen tarvetta.
- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.
- Korkeaa rakentamista ja täydennysrakentamista edistetään aktiivisesti asemanseuduilla ja keskustoissa, joissa on hyvät palvelut.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävään rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 18.6.2018)

- Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2018–2021 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:
    - Kaupunkirakenne on kestävästi täydentyvä ja sekoittuva.
    - Liikkuminen on hiilineutraalia, sujuvaa ja kohtuuhintaista.
    - Varaudutaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja käytetään resurssitehokkaita, luonnonmukaisia ratkaisuja.
    - Luonnon monimuotoisuus säilytetään ja sitä kartutetaan myös rakennetuilla alueilla.
    - Viherrakenne luo hyvinvointia ja viheralueet ovat helposti saavutettavissa.
    - Ohjataan uusiutuvan energian käyttöön.

3.3.2 Muut tavoitteet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa määritellyt maanomistajan tavoitteet

- Tilausravintola Kuninkaan Lohet Oy (ent. Kiinteistö Oy Kuninkaantien Viilatehdas) on jättänyt 1.3.2019 hakemuksen Voudintie 1:ssä sijaitsevan kiinteistön asemakaavan muuttamiseksi. Voudintie 1:ssä sijaitseva kortteli 41202 halutaan muuttaa yleisten rakennusten korttelialueesta (Y) kiinteistön nykyisen ravintolatoiminnan (Kuninkaan Kartano) mukaiseksi liikerakennusten tms. korttelialueeksi. Korttelin rajat ja nykyinen asemakaavoitettu kokonaisrakennusoikeus säilyisivät ennallaan.

- Korttelissa sijaitseva ja asemakaavalla suojeltu vanha rakennus on muutettu v. 2006 ravintolaksi ja rakennusta on laajennettu useassa vaiheessa. Rakennus on sitä ennen ollut Vantaan kaupungin ruotsinkielisenä kansakouluna ja sittemmin kaupungin kurssikeskuksena. Ravintolan viimeisin muutos- ja laajennushanke on toteutettu v. 2018. Rakennuksen käyttötarkoitus

ei vastaa nykyistä asemakaavaa, mikä hankaloittaa kiinteistön nykyisen toiminnan kehittämistä.

Kaupungin tavoitteet

- Alueen käyttötarkoitus halutaan muuttaa paremmin alueen nykyistä käyttöä palvelevaksi. Samalla halutaan kuitenkin säilyttää suojeltu rakennus ja muinaismuistoalue, sekä alueen maisemakuvan kannalta tärkeä kasvillisuus.

Vihertehokkuus

- Asemakaavassa määrätään alueelle maankäytön mukainen vihertehokkuustaso, joka on tässä 0,8. Vihertehokkuudella tarkoitetaan alueen painotetun viherpinta-alan suhdetta alueen kokonaispinta-alaan. Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vehreän, viihtyisän ympäristön rakentumista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita.

Vantaan kulttuuriympäristölinjaukset

- Vantaan kaupungin johtoryhmä hyväksyi 10.2.2020 Vantaan kulttuuriympäristölinjaukset, joiden mukaan vantaalaisten kulttuuriympäristöt ovat rakkaita ja rikkaita. Ne ovat hyvin hoidettuja ja monikerroksisia. Kulttuuriympäristön arvojen välittymisestä tulevaisuuteen huolehditaan asemakaavoissa mm. seuraavasti:

    - Varmistetaan kaavojen merkinnöillä ja määräyksillä, että merkittävät kulttuuriympäristö-kokonaisuudet säilyvät.

    - Selvitetään kulttuuriympäristön arvot ja ominaispiirteet, ja pyritään säilyttämään ne.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Kuva 26. Suojeltu rakennus ja sen itäinen laajennusosa.

Kuva 27. Suojeltu rakennus ja sen pohjoinen laajennusosa.

Asemakaavassa muutetaan lähinnä vain alueen käyttötarkoitus yleisten rakennusten korttelialueesta palvelurakennusten korttelialueeksi. Alueella sijaitseva kulttuurihistoriallisesti arvokas suojeltu rakennus on tarkoitus säilyttää entisellään. Rakennuksen ominaispiirteet tulee säilyttää korjaus- ja muutostöissä. Rakennuksen laajennusten ja täydennysten tulee soveltua koulurakennuksen arkkitehtuuriin. Myös alueella sijaitseva kiinteä muinaismuistoalue tulee säilyttää.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Koska asemakaavassa muutetaan lähinnä vain alueen käyttötarkoitus, eikä uusia suunnitelmia alueelle ole tiedossa, niin asemakaavaratkaisulle ei ole tehty erillistä vaihtoehtojen tarkastelua. Kuitenkin, koska rakennusalalla on jäljellä vielä 338 k-m^2 rakennusoikeutta, tehtiin tarkastelu siitä,

miten jäljellä oleva rakennusoikeus voidaan sijoitella tontille joko yksi tai kaksikerroksisena sen varmistamiseksi, että kokonaisuudesta on mahdollista saada eheä ja yhtenäinen.

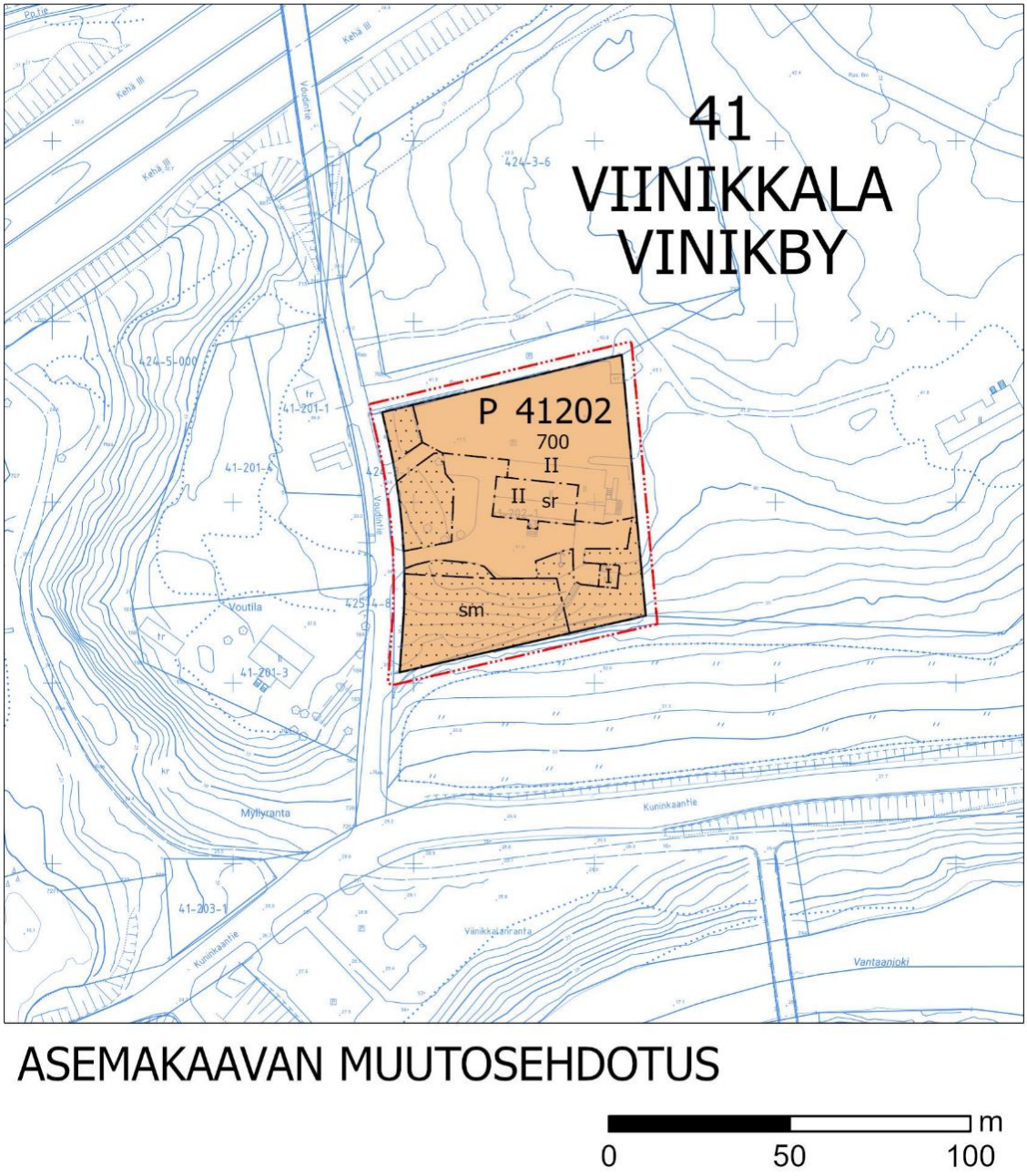
Kuva 28. Jäljellä olevaa rakennusoikeutta vastaavan yksikerroksisen (vasemmalla) ja kaksikerroksisen rakennuksen (oikealla) esimerkkisijoittelu rakennusalalle. Uudisrakennusosa on esitetty punaisella. Täyden rakennusoikeuden vaatimat 24 pysäköintipaikkaa autoille ja pyörille on esitetty mustina suorakulmioina.

Tarkastelun perusteella vaikuttaa siltä, että uudisrakennusosien sijoittaminen tontille on mahdollista niin että kokonaisuudesta saa eheän ja yhtenäisen. Myös vaaditut pysäköintipaikat mahtuvat hyvin pihalle. Mahdolliset uudisosat tulevat sijoittumaan alueen takaosaan, eivätkä tule olemaan maisemakuvassa hallitsevasti näkyvillä. Kaavamääräykset varmistavat sen, että alueella tapahtuva rakentaminen sopeutetaan alueen maisema- ja kyläkuvallisiin, kulttuurihistoriallisiin ja rakennustaiteellisiin arvoihin mittasuhteiltaan, tyyliltään ja materiaaleiltaan.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla muutetaan nykyinen yleisten rakennusten korttelialue (Y) palvelurakennusten (P) korttelialueeksi. Korttelin rajat, numero ja kokonaisrakennusoikeus säilyvät ennallaan.

Kuva 29. Ote kaavakartasta.

Asemakaavamuutoksella sallitaan voimassa olevan asemakaavan yksikerroksisen rakentamisen lisäksi myös kaksikerroksinen rakentaminen, joka on jo osittain toteutettu poikkeusluvalla. Uudisrakennuksen tai -rakennusosan katon harja ei kuitenkaan saa kohota maisemakuvassa suojellun rakennuksen katon harjan yli.

Asemakaavamuutoksella muutetaan rakennusalan rajausta siten, että alun perin poikkeusluvalla osin rakennusalan ulkopuolelle rakennettu itäinen lisäosa rajautuu jatkossa rakennusalan sisälle. Lisäksi rakennusala pienenee suojellun rakennuksen länsipäädyn kohdalta. Näin suojellun rakennuksen parhaiten alkuperäisessä asussaan säilyneet etelä- ja-länsijulkisivu säilyvät jatkossakin. Suojeltavan rakennuksen ala (sr) säilyy asemakaavassa ennallaan. Lisäksi suojellaan uutena muinaismuistoalue (sm) niiltä osin kuin sen päälle ei ole rakennettu kulkureittejä. Istutettavat alueen osat esitetään kaavakartassa tarkemmin nykytilaa vastaavina. Nykyiset istutusalueet ja maisemakuvan kannalta tärkeät puut on merkitty kaavamääräyksillä säilytettäväksi.

4.1.1 Mitoitus

Palvelurakennusten korttelialueen (P) koko on yhteensä noin 0,48 hehtaaria (4774 m^2). Suojeltavan rakennuksen kerrosala on noin 500 k-m^2 ja lisärakennusoikeus 1640 m^2 rakennusalalla noin 700 k-m^2, josta on käytetty 362 k-m^2. Lisärakennusoikeudesta on käyttämättä 338 k-m^2. Tehokkuusluku on noin e=0,25.

Kortteliin on määrätty toteutettavaksi vähintään 1 autopaikka/ 50 k-m^2 kohti ja vähintään 1 pyöräpaikka/50 k-m^2.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavan mukaiset asuinrakennukset noudattavat ympäröivän kaupunkirakenteen mittakaavaa. Alueella tapahtuva rakentaminen, ympäristörakentaminen ja ympäristönhoito tulee sopeuttaa alueen maisema- ja kyläkuvallisiin, kulttuurihistoriallisiin ja rakennustaiteellisiin arvoihin. Rakennusten arkkitehtuurista on annettu laatua ja materiaaleja koskevia määräyksiä, jotka suosivat puurakentamista ja historiallisen miljöön kunnioittamista. Suojellun rakennuksen korjaus- ja muutostoimenpiteistä on pyydettävä lausunto paikalliselta museoviranomaiselta.

Alueen vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,8. Alustavien arvioiden mukaan se toteutuu ja ylittyykin tällä hetkellä. Koska vain alueen käyttötarkoitus muuttuu, eikä alueelle ei ole tulossa uudisrakentamista, vihertehokkuuslaskelmaa ei ole vaadittu kaavamuutoksen yhteydessä. Mahdollisen myöhemmän uudisrakentamisen yhteydessä vihertehokkuuslaskelma on kuitenkin esitettävä. Mahdollisista pihamuutoksista, kuten uusista aidoista, kaiteista, poluista ja portaista tulee myös tehdä etukäteen yksityiskohtainen selostus museolle kommentoitavaksi historialliseen ympäristöön sopivuuden kannalta. Piha-alueella olevat puut ovat maisemallisesti merkittäviä ja ne on säilytettävä. Istutettavalla alueen osalla tulee olla puita, pensaita ja perennoja, pääosin perinne- ja luonnonkasveja. Jo perustettu nurmikko on sallittu.

Alueella ei ole yleistä hulevesiviemäröintiä. Alueen hulevedet johdetaan ojaverkostoa pitkin Vantaanjokeen. Hulevedet imeytyvät osittain maahan, koska alueella on säilytettäviä kasvillisuusalueita ja lisäksi on määrätty käytettäväksi vettä läpäiseviä pintoja ja kielletty alueen asvaltointi. Koska vain alueen käyttötarkoitus muuttuu, erillistä hulevesisuunnitelmaa ei kaavamuutoksen yhteydessä vaadittu. Mahdollisen lisärakentamisen yhteydessä tulee laatia koko korttelin yhteinen hulevesisuunnitelma sekä suunnitelma työaikaisten hulevesien käsittelystä. Hulevesisuunnitelma tulee hyväksyttää kaupungilla.

4.3 ALUEVARAUKSET

Alue on kokonaisuudessaan palvelurakennusten (P) korttelialuetta. Seuraavien otsikoiden alla kerrotaan tarkemmin käyttötarkoituksittain, sanallisesti kaavan sisältö, sekä merkittävimmät rakentamista ohjaavat määräykset ja perustelut niille.

4.3.1 Korttelialueet

P, palvelurakennusten korttelialue

Palvelurakennusten korttelialueelle saa sijoittaa julkisia ja yksityisiä palveluja, kuten toiminta- tai tapahtumatiloja, koulutus-, ravintola-, sauna- ja muita liike- ja palvelutiloja sekä lyhytaikaista majoitusta, ei kuitenkaan asuntoja, palveluasuntoja, hoitolaitoksia, muita melulle herkkiä toimintoja, eikä päivittäistavarakauppaa. Koska suunnittelualue on yleiskaavan lentomeluvyöhykkeellä 1, Lden yli 60 dB, alueelle ei saa rakentaa uusia asuntoja eikä sijoittaa muita melulle herkkiä toimintoja. Majoitus- ja kokoustiloissa äänitasoeron ΔLA lento- ja tieliikenteen melua vastaan tulee olla vähintään 38 dB sekä ravintola-, tapahtuma- ja toimistotiloissa ja muissa vastaavissa tiloissa vähintään ΔLA 35 dB. HSY:n ilmanlaadun vuosikartan perusteella typpidioksidin vuosikeskiarvo on kiinteistön alueella noin 11 µg/m3. Rakennusten suunnittelussa tulee huomioida KEHÄ III:n ilmanlaatuvaikutukset ja rakennukset tulee varustaa tilojen käyttötarkoituksen mukaisella tuloilman suodatuksella.

Alueella tapahtuva rakentaminen, ympäristörakentaminen ja ympäristönhoito tulee sopeuttaa alueen maisema- ja kyläkuvallisiin, kulttuurihistoriallisiin ja rakennustaiteellisiin arvoihin. Alueelle rakennettaessa tai tehtäessä muutoksia olemassa oleviin rakennuksiin on huolehdittava siitä, että sekä rakennusten että ympäristön rakentaminen mittasuhteiltaan, tyyliltään ja materiaaleiltaan sopeutuu ympäristöönsä. Avoimen maisematilan reunoihin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Rakennusoikeus uudisrakennuksille- ja -rakennusosille on 700 kerrosneliömetriä. Uudisrakennuksen tai -rakennusosan katon harja ei saa kohota maisemakuvassa suojellun rakennuksen katon harjan yli.

Alueella on suojeltu vanha koulurakennus, jota ei saa purkaa. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuksen ominaispiirteet tulee säilyttää korjaus- ja muutostöissä. Rakennuksessa tehtävissä korjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai alkuperäisiä vastaavia materiaaleja. Alkuperäisiä rakennusosia tulee vaalia ja erityisesti alkuperäiset ikkunat tulee säilyttää. Mikäli rakennuksessa on tehty aikaisemmin muutoksia suojelutavoitteiden vastaisesti, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä korjattava rakennuksen alkuperäiseen tyyliin sopivalla tavalla. Korjaus- ja muutostoimenpiteistä on pyydettävä lausunto paikalliselta museoviranomaiselta.

Alueella sijaitsee muinaismuistolailla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty. Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Vantaan kaupunginmuseon lausunto.

Mahdollisista pihamuutoksista, kuten uusista aidoista, kaiteista, poluista ja portaista tulee tehdä etukäteen yksityiskohtainen selostus museolle kommentoitavaksi historialliseen ympäristöön sopivuuden kannalta. Maisemallisesti merkittävät puut on säilytettävä. Istutettavalla alueen osalla tulee olla puita ja pensaita, pääosin perinne- ja luonnonkasveja. Vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,8. Korttelialueella käytettävien materiaalien, rakenteiden ja valaistuksen tulee olla ympäristöön sopivia. Pihan pinnoitteena tulee suosia vettä läpäiseviä pintoja. Asfalttipäällystettä ei saa käyttää.

Korttelialueella on viivytettävä hulevesiä. Rakennuslupaa varten tulee laatia koko korttelin yhteinen hulevesisuunnitelma sekä suunnitelma työaikaisten hulevesien käsittelystä. Hulevesisuunnitelma tulee hyväksyttää kaupungilla.

Rakennusmateriaalina tulee käyttää pääosin puuta. Rakentamisen tulee olla elinkaarikestävää ja energiatehokasta, mahdollistaa uusiutuvan energian tuotanto tontilla sekä osoittaa pyrkimys hiilineutraaliuteen. Rakennuslupaa haettaessa tulee esittää hiilijalanjälkilaskelma. Rakennusten energiakulutus tulee osittain tai kokonaan kattaa paikallisesti tuotetun, uusiutuvan energian avulla.

Uusiutuvan energian ratkaisut saavat olla rakennus- ja korttelikohtaisia tai alueellisia. Mahdolliset energiakaivot tulee sovittaa alueen ympäristörakentamiseen. Niiden tarkempi sijainti, määrä sekä muut ominaisuudet määritellään tapauskohtaisesti rakennusluvan yhteydessä.

Alueelle tulee toteuttaa vähintään 1 autopaikkaa/ 50 k-m2 kohti ja vähintään 1 pyöräpaikkaa/50 k-m2.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Kaavamuutos ei vaikuta väestön rakenteeseen tai kehitykseen alueella tai sen ympäristössä.

Yhdyskuntarakenne

Kuva 30. Rakeisuuskartta alueen rakennuskannasta. Kaava-alueen rakennukset on esitetty punaisella.

Alue sijoittuu Viinikkalan kaupunginosaan Kehä III:n ja Kuninkaantien väliin, Vantaankosken ja entisen viilatehtaan lähelle vanhaan harvaan rakennettuun kulttuuriympäristöön. Voudintie liittää alueen Kuninkaantien välityksellä Vantaankoskentiehen sekä Ylästöntiehen, jotka ovat osa Vantaan pääkatuverkkoa. Kuninkaantie on osa Suuri Rantatie - nimistä valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY).

Rakentaminen sijoittuu joukkoliikenteen lähelle. Bussipysäkit sijoittuvat kävelyetäisyydelle.

Kaupunkikuva

Kaavamuutos ei muuta kaupunkikuvaa olennaisesti, vaan turvaa alueen kulttuurihistoriallisesti tärkeän kaupunkikuvan säilymisen jatkossakin. Hanketta voidaan pitää näiltä osin VAT:n mukaisena.

Asuminen

Kaava-alueelle ei tule asumista.

Työpaikat ja palvelut

Alueella säilyy palveluna Tilausravintola Kuninkaan Lohet Oy:n ravintolatiloina toimiva rakennus ja sen tarjoamat työpaikat. Kiinteistö soveltuu parhaiten nykyisenkaltaiseen tilausravintola- ja kokoustoimintaan. Päivittäistavarakauppaa tai vähittäiskaupan suuryksikköä ei sallita, koska paikka ei sijainniltaan ja liikenteellisesti ole sopiva kaupan liikepaikaksi. Suurin osa alueen rakennusoikeudesta on käytetty, joten ainoastaan nykyisen toiminnan maltillinen laajennus on mahdollinen. Uusia työpaikkoja ei todennäköisesti synny tai niitä tulee vain vähän.

Muutoksen vaikutukset kaupalliseen palveluverkkoon eivät tule olemaan merkittävät. Suunnitellulla maankäytöllä ei ole paikallisesti tai seudullisesti heikentäviä vaikutuksia keskusta-alueiden kaupallisiin palveluihin ja niiden kehittämiseen.

Alueen työpaikat ja palvelut ovat hyvien joukkoliikenneyhteyksien tai pyörämatkan päässä asukkaista, joten hanketta voidaan pitää näiltä osin VAT:n mukaisena. Kaavamuutoksella myös luodaan VAT:n mukaisesti edellytyksiä elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle kaava-alueella.

Taloudelliset vaikutukset

Kaavataloudelliset vaikutukset ovat hyvin vähäiset. Kaavamuutos ei edellytä kunnallistekniikan rakentamista eikä rakennusoikeus nouse. Käyttötarkoituksen muutos nostaa jonkin verran tontin arvoa.

Sosiaalinen ympäristö

Kaavamuutos ei vaikuta sosiaalista ympäristöä muuttavasti.

Virkistys

Kaavamuutos turvaa alueen nykyisen käyttötarkoituksen, eikä vaikuta virkistysalueiden käyttöä lisäävästi. Hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Liikenne

Kaava-alue sijaitsee kävelyetäisyydellä Vantaankoskentien joukkoliikenteen pysäkeistä, joista on hyvät joukkoliikenneyhteydet moneen suuntaan, Martinlaakson aseman kautta myös kehäradan varrelle. Kaava-alueelta on myös hyvät ajoneuvoyhteydet Kehä III:lle ja Hämeenlinnanväylälle. Kaavamuutoksella ei ole merkittäviä liikenteellisiä vaikutuksia, koska liikennemäärät eivät asemakaavamuutoksen myötä oleellisesti muutu kumoutuvaan asemakaavan ja kiinteistön nykyiseen käyttöön verrattuna.

Vesihuolto

Kaavamuutosalue tukeutuu olemassa olevaan vesihuoltoverkostoon, joten kaavamuutoksesta ei aiheudu suunnittelu- tai rakennuskustannuksia yleiselle vesihuollolle.

Ympäristöhäiriöt

Suunnittelualue on yleiskaavan lentomeluvyöhykkeellä 1, Lden yli 60 dB. Alueelle ei saa rakentaa uusia asuntoja eikä sijoittaa muita melulle herkkiä toimintoja. Majoitus- ja kokoustilojen äänitasoeron ΔLA lento- ja tieliikenteen melua vastaan tulee olla vähintään 38 dB sekä ravintola-, tapahtuma- ja toimistotiloissa ja muissa vastaavissa tiloissa vähintään ΔLA 35 dB. HSY:n ilmanlaadun vuosikartan perusteella typpidioksidin vuosikeskiarvo on kiinteistön alueella noin 11 µg/m3. Rakennusten suunnittelussa tulee huomioida Kehä III:n ilmanlaatuvaikutukset ja rakennukset tulee varustaa tilojen käyttötarkoituksen mukaisella tuloilman suodatuksella.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Kaava muuttaa alueen käyttötarkoituksen nykytilaa vastaavaksi. Mahdollinen uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetulle alueelle tai nykyisin pysäköintialueena olevalle hiekkakentälle, eikä sillä täten ole huonontavaa vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää jo olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Alueella nykyisellään olevat istutusalueet ja puut, jotka ovat maisemakuvallisesti merkittäviä, merkitään kaavassa säilytettäväksi. Näin varmistetaan, että ne säilyvät jatkossakin. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Alueen hulevedet johdetaan nykytilanteessa ojaverkostoa pitkin Vantaanjokeen. Kaavamuutos ei heikennä hulevesien luonnonmukaista hallintaa verrattuna nykytilanteeseen. Alueen vettä imevät hiekkakentät ja kasvillisuus säilytetään kaavassa. Lisärakentamisen osalta tulee esittää uusi hulevesisuunnitelma.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Kaava muuttaa alueen käyttötarkoituksen nykytilaa vastaavaksi ja säilyttää ennallaan jo suurimmaksi osaksi käytetyn rakennusoikeuden. Tällä hetkellä alueelle ei ole suunnitteilla lisärakentamista, joten hiilineutraalisuusselvitystä ei ole vaadittu. Jäljellä olevan rakennusoikeuden (338 k-m^2) mahdollinen myöhempi käyttö ja lisärakentaminen tulee olemaan vaikutukseltaan ilmastonmuutokseen vähäistä. Uudisrakentamiselle rakennuslupaa haettaessa tulee kuitenkin esittää hiilijalanjälkilaskelma ja on huomioitava kaavamääräykset hiilineutraalisuudesta.

Kaava-alueelle on muotoiltu hiilineutraalisuutta lisääviä kaavamääräyksiä tarkastelemalla vastaavanlaisia kohteita hiilineutraalisuuteen pyrkimisen osalta. Kaavamääräyksissä on puurakentamiseen kannustavia määräyksiä. Rakentamisen tulee myös olla elinkaarikestävää ja energiatehokasta, mahdollistaa uusiutuvan energian tuotanto tontilla sekä osoittaa pyrkimys hiilineutraaliuteen. Rakennusten energiakulutus tulee osittain tai kokonaan kattaa paikallisesti tuotetun, uusiutuvan energian avulla. Uusiutuvan energian ratkaisut saavat olla rakennus- ja korttelikohtaisia tai alueellisia. Mahdolliset energiakaivot tulee sovittaa alueen ympäristörakentamiseen. Niiden tarkempi sijainti, määrä sekä muut ominaisuudet määritellään tapauskohtaisesti rakennusluvan yhteydessä.

Osana hiilineutraalisuustavoitteita on hiilinielujen ja -varastojen säilyttäminen ja kasvattaminen. Kaavassa on määritetty nykytilanteen mukaiset istutusalueet istutettaviksi alueen osiksi, sekä määrätty säilyttämään piha-alueella olevat puut. Tämä edistää hiilinielujen säilyttämistä ja kasvattamista.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Ilmanlaatu, pienhiukkaset sekä liikenne- ja lentomelu on käsitelty kohdassa 2.1.3. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

4.6 NIMISTÖ

Alueen nimistöön ei tule muutoksia.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen ei liity maankäyttösopimusta.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Kuninkaan Lohet Oy:	Timo Kauppinen	
	Mika Turunen	
	Jarmo Tuomala	
Vantaan kaupunki:		
Kaupunkisuunnittelu:	Johanna Rajala	aluearkkitehti (21.8.2023 asti)
	Merja Häsänen	vs. aluearkkitehti (21.8.2023 alkaen)
	Anne Polvi	asemakaava-arkkitehti
	Jukka Köykkä	kaavasuunnittelija
	Agon Shala	asemakaava-arkkitehti
	Mikko Järvi	kaavoitusinsinööri, kaavatalous
	Vuokko Rova	suunnitteluavustaja
	Anna-Liisa Vanhala	kaavoitusteknikko
Kaupunkiympäristö:	Heino Pitkänen	lakimies
Kadut ja puistot:	Paula Luomala	suunnitteluinsinööri, vesihuolto
	Harri Keinänen	suunnitteluinsinööri, vesihuolto
	Taina Toivanen	liikenteen alueinsinööri
	Juuso Kauppinen	liikenneinsinööri
	Jarmo Pajunen	liikenneinsinööri
Kiinteistöhallinta ja asuminen:	Teemu Jääskeläinen	maankäyttöinsinööri
Museopalvelut:	Andreas Koivisto	arkeologi
	Anne Silanto	rakennustutkija
Rakennusvalvonta:	Timo Tamminen	lupa-arkkitehti
Yleiskaavoitus:	Elina Ekroos	maisema-arkkitehti
Ympäristökeskus:	Ari Pietilä	ympäristösuunnittelija
	Jouni Ahtiainen	ympäristösuunnittelija
	Sinikka Rantalainen	ympäristösuunnittelija

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 7. päivänä lokakuuta 2024.

Anne Polvi
asemakaava-arkkitehti

Merja Häsänen
vs. aluearkkitehti

7. ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	**092 Vantaa**	**Täyttämispvm**	**06.05.2024**
Kaavan nimi	002054 Viinikkala 41 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	**02.04.2020**
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	**092002054**
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	**0,4774**	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	**0,4774**

Ranta-asemakaava	**Rantaviivan pituus [km]**	
Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	**Pinta-ala [ha]**	**Pinta-ala [%]**	**Kerrosala [k-m²]**	**Tehokkuus [e]**	**Pinta-alan muut. [ha +/-]**	**Kerrosalan muut. [k-m² +/-]**
Yhteensä	**0,4774**	**100,0**	**700**	**0,15**	**0,0000**	**0**
A yhteensä						
P yhteensä	0,4774	100,0	700	0,15	0,4774	700
Y yhteensä	0,0000		0		-0,4774	-700
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	**Pinta-ala [ha]**	**Pinta-ala [%]**	**Kerrosala [k-m²]**	**Pinta-alan muut. [ha +/-]**	**Kerrosalan muut. [k-m² +/-]**
Yhteensä					

Rakennussuojelu	**Suojellut rakennukset**		**Suojeltujen rakennusten muutos**	
	[lkm]	**[k-m²]**	**[lkm +/-]**	**[k-m² +/-]**
Yhteensä	**1**			

Alamerkinnät

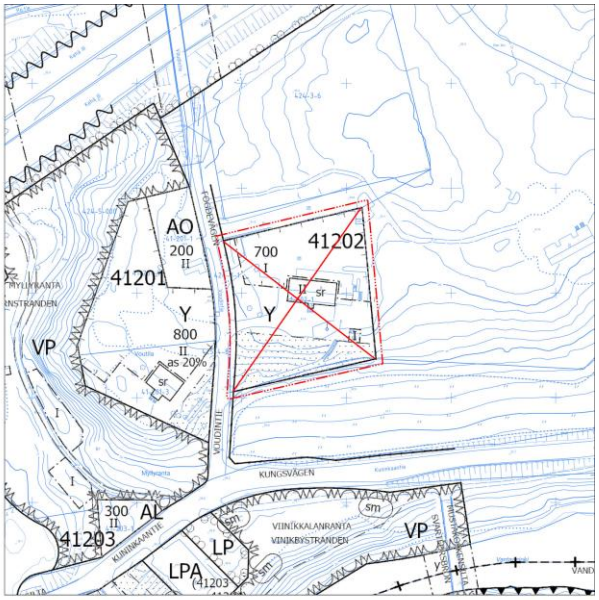
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**0,4774**	**100,0**	**700**	**0,15**	**0,0000**	**0**
A yhteensä						
P yhteensä	0,4774	100,0	700	0,15	0,4774	700
P	0,4774	100,0	700	0,15	0,4774	700
Y yhteensä	0,0000		0		-0,4774	-700
Y	0,0000		0		-0,4774	-700
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä	**1**			
Asemakaava	1			
Ei-asemakaava				

8. ASEMAKAAVAKARTTA JA –MÄÄRÄYKSET

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS

POISTETTAVAT MERKINNÄT

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum
002054	7.10.2024

Vantaan kaupunki

VOUDINTIE 1

Kaupunginosa 41, Viinikkala

Asemakaavamuutos
Kortteli 41202.

1:2000

Vanda stad

FOGDEVÄGEN 1

Stadsdel 41, Vinikby

Ändring av detaljplanen
Kvarteret 41202.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

P

Palvelurakennusten korttelialue.

Yleistä

Alueelle saa sijoittaa seuraavia julkisia ja yksityisiä palveluja: toiminta- tai tapahtumatiloja, koulutus-, ravintola-, sauna- ja muita liike- ja palvelutiloja sekä lyhytaikaista majoitusta. Alueelle ei kuitenkaan saa sijoittaa asuntoja, palveluasuntoja, hoitolaitoksia, muita melulle herkkiä toimintoja, eikä päivittäistavarakauppaa tai vähittäiskaupan suuryksikköä.

Alueella tapahtuva rakentaminen, ympäristörakentaminen ja ympäristönhoito tulee sopeuttaa alueen maisema- ja kyläkuvallisiin, kulttuurihistoriallisiin ja rakennustaiteellisiin arvoihin. Alueelle rakennettaessa tai tehtäessä muutoksia olemassa oleviin rakennuksiin on huolehdittava siitä, että sekä rakennusten että ympäristön rakentaminen mittasuhteiltaan, tyyliltään ja materiaaleiltaan sopeutuu ympäristöönsä. Avoimen maisematilan reunoihin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Alueella tapahtuvasta rakentamisesta, korjaus- ja muutostoimenpiteistä, ympäristörakentamisesta ja ympäristönhoidosta on pyydettävä etukäteen lausunto paikalliselta museoviranomaiselta.

Rakennukset

Uudisrakentamisen tulee soveltua suojellun rakennuksen arkkitehtuuriin.

Katot

Uudisrakennuksen tai -rakennusosan katon harja ei saa kohota maisemakuvassa suojellun rakennuksen katon harjan yli.

Piha

Mahdollisista pihamuutoksista, kuten uusista aidoista, pysäköintipaikoista, kaiteista, poluista ja portaista, tulee tehdä etukäteen yksityiskohtainen selostus museolle kommentoitavaksi historialliseen ympäristöön sopivuuden kannalta.

Istutettavalla alueen osalla tulee olla puita, pensaita ja perennoja, pääosin perinne- ja luonnonkasveja.

Vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,8.

Korttelialueella käytettävien materiaalien, rakenteiden ja valaistuksen tulee olla ympäristöön sopivia.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för servicebyggnader.

Allmänt

Följande offentliga och privata tjänster får placeras i området: aktivitets- eller evenemangslokaler, utbildnings-, restaurang-, bastu- och andra affärs- och servicelokaler samt kortvarig inkvartering. I området får man dock inte placera bostäder, servicebostäder, vårdinrättningar, andra bullerkänsliga funktioner och inte heller dagligvarubutiker eller stora detaljhandelsenheter.

Byggande, miljöbyggande och miljövård i området ska anpassas till områdets landskaps- och bybildsmässiga, kulturhistoriska och arkitektoniska värden. Då man bygger i området eller gör ändringar i befintliga byggnader ska man se till att byggandet av både byggnader och miljö till dimensioner, stil och mate-rial anpassar sig till omgivningen. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid det öppna landskapsrummets kanter.

Man ska i förväg be om ett utlåtande av den lokala museimyndigheten om byggande, reparations- och ändringsåtgärder, miljöbyggande och miljövård i området.

Byggnader

Nybyggande ska anpassas till den skyddade byggnadens arkitektur.

Tak

Taknocken i en nybyggnad eller en nybyggnadsdel får inte nå över taknocken i den byggnad som skyddas i landskapsbilden.

Gårdsplan

En detaljerad redogörelse för eventuella ändringar på gården, som nya staket, parkeringsplatser, räcken, stigar och trappor ska i förväg ges till museet för kommentarer med tanke på hur de passar in i den historiska miljön.

I den del av området som planteras ska det finnas träd, buskar och perenner, huvudsakligen traditionella växter och vildväxter.

Gröneffektiviteten ska vara minst 0,8.

De material, konstruktioner och belysning som används i kvartersområdet ska vara anpassade till miljön.

Pihan pinnoitteena tulee suosia vettä läpäiseviä pintoja.

Vattengenomsläppliga ytor ska föredras som gårdsbeläggning.

Asfalttipäällystettä ei saa käyttää.

Asfaltbeläggning får inte användas.

Hulevedet

Korttelialueella on viivytettävä hulevesiä. Rakennuslupaa varten tulee laatia korttelin yhteinen hulevesisuunnitelma sekä suunnitelma työaikaisten hulevesien käsittelystä. Hulevesisuunnitelma tulee hyväksyttää kaupungilla.

Dagvatten

I kvartersområdet ska dagvatten fördröjas. För bygglovet ska man utarbeta en gemensam dagvattenplan för kvarteret samt en plan för hanteringen av dagvatten under arbetet. Dagvattenplanen ska godkännas av staden.

Melu ja ilmanlaatu

Rakennusten äänitasoeron lento- ja tiemelua vastaan on oltava majoitus- ja kokoustiloissa vähintään ΔL 38 dB sekä ravintola-, tapahtuma-, toimisto- ja liiketiloissa ja muissa vastaavissa tiloissa vähintään ΔL 35 dB.

Rakennusten suunnittelussa tulee huomioida Kehä III:n ilmanlaatuvaikutukset ja rakennukset tulee varustaa tilojen käyttötarkoituksen mukaisella tuloilman suodatuksella.

Buller och luftkvalitet

Byggnadernas ljudnivåskillnad mot flyg- och vägbuller ska vara minst ΔL 38 dB i inkvarterings- och möteslokaler samt minst ΔL 35 dB i restaurang-, evenemangs-, kontors- och affärslokaler och andra motsvarande lokaler.

I planeringen av byggnaderna ska Ring III:s luftkvalitetseffekter beaktas och byggnaderna ska förses med filtrering av tilluften enligt lokalernas användningsändamål.

Hiilineutraalisuus

Rakennusmateriaalina tulee käyttää pääosin puuta.

Rakentamisen tulee olla elinkaarikestävää ja energiatehokasta, mahdollistaa uusiutuvan energian tuotanto tontilla sekä osoittaa pyrkimys hiilineutraaliuteen. Rakennuslupaa haettaessa tulee esittää hiilijalanjälkilaskelma.

Rakennusten energiakulutus tulee osittain tai kokonaan kattaa paikallisesti tuotetun, uusiutuvan energian avulla. Uusiutuvan energian ratkaisut saavat olla rakennus- ja korttelikohtaisia tai alueellisia.

Mahdolliset energiakaivot tulee sovittaa alueen ympäristörakentamiseen. Niiden tarkempi sijainti, määrä sekä muut ominaisuudet määritellään tapauskohtaisesti rakennusluvan yhteydessä.

Klimatneutralitet

Trä ska användas som huvudsakligt byggmaterial.

Byggandet ska vara hållbart ur ett livscykelperspektiv och energieffektivt, möjliggöra produktion av förnybar energi på tomten och visa strävan mot klimatneutralitet. I samband med ansökan om bygglov ska en beräkning av koldioxidavtrycket presenteras.

Byggnadernas energiförbrukning ska delvis eller helt täckas med lokalt producerad förnybar energi. Lösningarna för förnybar energi får vara byggnads- och kvartersspecifika eller områdesvisa.

Eventuella energibrunnar ska anpassas till områdets miljöbyggande. Deras mer exakta positioner, antal och övriga egenskaper fastställs från fall till fall i samband med bygglovet.

Pysäköinti

Pysäköintipaikkoja tulee rakentaa vähintään 1 ap / 50 k-m².

Polkupyöräpaikkoja tulee rakentaa vähintään 1 pp / 50 k-m².

Parkering

Minst 1 bp / 50 m²-vy parkeringsplatser ska byggas.

Minst 1cp / 50 m²-vy cykelplatser ska byggas.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Osa-alueen raja.

Gräns för delområde.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

41

Kaupunginosan numero.

Stadsdelsnummer.

VIINI

Kaupunginosan nimi.

Stadsdelens namn.

41202

Korttelin numero.

Kvartersnummer.

700

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

II

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.

Rakennusala.

Byggnadsyta.

Istutettava alueen osa.

Alueella olevat puut ovat maisemallisesti merkittäviä ja ne on säilytettävä.

Del av område som ska planteras.

Träden i området är betydelsefulla för landskapet och de ska bevaras.

sm

Alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolailla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös.

Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty. Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Vantaan kaupunginmuseon lausunto.

Del av område där det finns en fast fornlämning som fridlysts enligt lagen om fornminnen.

Det är förbjudet att gräva i området, täcka över, ändra, ta bort eller på annat sätt röra området. Om planer som gäller objektet ska ett utlåtande begäras av Vanda stadsmuseum.

sr

Suojeltava rakennus.

Suojeltava rakennus, jota ei saa purkaa. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuksen ominaispiirteet tulee säilyttää korjaus- ja muutostöissä. Rakennuksessa tehtävissä korjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai alkuperäisiä vastaavia materiaaleja. Alkuperäisiä rakennusosia tulee vaalia ja erityisesti alkuperäiset ikkunat tulee säilyttää. Mikäli rakennuksessa on tehty aikaisemmin muutoksia suojelutavoitteiden vastaisesti, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä korjattava rakennuksen alkuperäiseen tyyliin sopivalla tavalla. Korjaus- ja muutostoimenpiteistä on pyydettävä lausunto paikalliselta museoviranomaiselta.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

Byggnad som skall skyddas.

Byggnad som ska skyddas och som inte får rivas. Den kulturhistoriskt värdefulla byggnadens kännetecknande drag ska bevaras i samband med reparations- och ändringsarbeten. Vid reparationer i byggnaden ska ursprungliga eller motsvarande material användas. Ursprungliga byggnadsdelar ska värnas och i synnerhet ska ursprungliga fönster bevaras. Om det tidigare har gjorts sådana ändringar i byggnaden som strider mot skyddsmålen, ska byggnaden i samband med reparations- eller ändringsarbeten iståndsättas på ett sätt som passar ihop med byggnadens ursprungliga stil. Om reparations- och ändringsåtgärder ska ett utlåtande begäras av den lokala museimyndigheten.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto	Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,	ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä	höjdsystemet
N2000.	N2000.

{Allekirjoitus aluearkkitehti}

{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

LIITE: Rakennettavuusluokat

Vantaan kaupunki
Kaupunkiympäristö / Kiinteistöt ja tilat
Mittaus- ja geopalvelut

V2_13.4.2021

Rakennettavuusluokat alustavine perustamistapoineen

RAKENNET-TAVUUSLUOKKA	RAKENNETTAVUUSLUOKAN ALUSTAVAT OMINAISARVOT	ALUSTAVA PERUSTAMISTAPA
1. Helposti rakennettava	**maalaji:** - Sr, ohut Hk (alle 5 m), kuiva Mr, kantava maapohja - p_s = 200…300 kPa **maasto:** - kaltevuus < 10 % - helposti kuivatettava, pohjavesi >1 m perustamistason alapuolella	**talot:** - maanvaraan anturoilla, z = < 1…2 m **kadut, pihat, yms.:** -päällysrakenne maanvaraan **putkikaivannot:** -putket maanvaraan, mahdollinen tukematon kaivanto, lopputäyttö kaivumailla
2. Normaalisti rakennettava	**maalaji:** -Si, Sa < 2 m, kantavan maapohjan syv. < 2 m -p_s = 150…200 kPa **maasto:** - kaltevuus < 10-15 % - helposti kuivatettava, pohjavesi >1 m perustamistason alapuolella	**talot:** - maanvaraan anturoilla, z = < 2 m **kadut, pihat, yms.:** - päällysrakenne maanvaraan **putkikaivannot:** - putket maanvaraan, arina (sora/sepeli), mahdollinen tukematon kaivanto, lopputäyttö soralla
3 a. Vaikeasti rakennettava pehmeikkö	**maalaji:** - Si, Sa 2-3 m tai Tv < 2 m, kantavan maapohjan syv. > 2 m - $s_u \approx$ 10 kPa ps = 50 kPa, s_{10} < 10 cm **maasto:** - lähes tasainen - vaikea kuivatettava	**talot:** - lyhyet paalut kovaan pohjaan, L = 2-5 m, kantava alapohja **kadut, pihat, yms.:** - päällysrakenne maanvaraan, mahdollinen massanvaihto **putkikaivannot:** - putket geotekstiili, murskearina, keskivaikea kaivannon tuenta, mahdollinen täytön kevennys.
3 b. Vaikeasti rakennettava rinnemaasto	**maalaji:** - Ka, Lo, Mr - p_s = 200 kPa **maasto:** - kaltevuus 15-30 % - helposti kuivatettava	**talot:** -tasatulle moreenille tai louhitulle kalliopohjalle **kadut, pihat, yms.:** -tasatulle sivukaltevalle pohjalle (rikkilouhinta) **putkikaivannot:** -louhittu kaivanto, murskepohjainen asennusalusta,
4. Vaikeasti rakennettava syvä pehmeikkö	**maalaji:** - Sa 3-10 m tai Tv, Lj 2-3 m - $s_u \approx$ 10 kPa, s_{10} 10-30 cm **maasto:** - tasainen - vaikeasti kuivatettava	**talot:** - paaluperustus, L = 5-12 m, kantava alapohja **kadut, pihat, yms.:** - mahdollinen pilaristabilointi H = 3-10 m **putkikaivannot:** - mahdollinen pilaristabilointi H = 3-10 m, murskearina vaikea kaivannon tuenta, runkolinjat paalulaatalle
5 a. Erittäin vaikeasti rakennettava syvä pehmeikkö	**maalaji:** - **Sa 10-15 m tai Tv, Lj 3-4 m** - $s_u \approx$ 7 kPa, s_{10} 30-40 cm **maasto:** - tasainen - vaikeasti kuivatettava	**talot:** - paaluperustus, L = >12 m, kantava alapohja **kadut, pihat, yms.:** - pilaristabilointi H = 10-15 m **putkikaivannot:** - pilaristabilointi H = 10-15 m, vaikea kaivannon tuenta, runkolinjat paalulaatalle, pohjavedenpinnan alentaminen

Vantaan kaupunki
Kaupunkiympäristö / Kiinteistöt ja tilat
Mittaus- ja geopalvelut

V2_13.4.2021

5 b. Erittäin vaikeasti rakennettava jyrkkä rinne	**maalaji:** Ka, (Lo) - p_s = 3 MPa **maasto:** - kaltevuus > 30 % - helposti kuivatettava	**talot:** -louhitulle kalliopohjalle, louhintasyvyys 0,5 m alapohjan alapuolelle **kadut, pihat, yms.:** - louhitulle pohjalle **putkikaivannot:** -louhittu kaivanto, asennusalusta, lopputäyttö soralla
6. Rakentamiseen erittäin huonosti soveltuva alue	**maalaji:** -Sa > 15 m tai Tv, Lj > 4 m - $s_u \approx 7$ kPa, $s_{10} > 40$ cm **maasto:** -tasainen -vaikeasti kuivatettava	**talot:** - paaluperustus, L = > 24 m, kantava alapohja **kadut, pihat, yms.:** - alueellinen pohjanvahvistus, kalkkipilaristabilointi H = 15 m tai paalulaatta **putkikaivannot:** - Paalulaatta, L = > 24 m, erittäin vaikea tuenta, lopputäyttö soralla, pohjavedenpinnan alentaminen
7. Rakentamiseen erittäin huonosti soveltuva erityisalue	**maasto:** - vesistön luiskavyöhykkeet lähellä jokea tai puroa (<50…100m), jossa savipohjainen maaperä • täyttöalueet - tulva-alue - voimakas liikennetärinä	**Maankäyttö- ja rakentamismahdollisuudet on selvitettävä kohdekohtaisesti.**

SELITYKSET:

Lj	=	Lieju	p_s	=	sallittu geotekninen kantavuus
Sa	=	Savi	s_u	=	saven suljettu leikkauslujuus
Si	=	Silti	s_{10}	=	savipohjan painuma 10 kPa:n kuormalla (≈ 0.5 m penger)
Hk	=	Hiekka			
Mr	=	Moreeni			
Lo	=	Lohkareet			
Ka	=	Kallio			
Tv	=	Turve			

KARTTAMERKINNÄT:

Hienoaineskerroksen (savi ja siltti) paksuus (m)
Kairaamattomat alueet
Rakentamiseen erittäin huonosti soveltuva erityisalue
Jokiluiskavyöhyke
Täyttömäki
Rakennettavuusluokat
1. Helposti rakennettava
2. Normaalisti rakennettava
3. Vaikeasti rakennettava pehmeikkö
4. Vaikeasti rakennettava syvä pehmeikkö
5a. Erittäin vaikeasti rakennettava syvä pehmeikkö
6. Rakentamiseen erittäin huonosti soveltuva alue
Vesistö
3b. Vaikeasti rakennettava rinnemaasto
5b. Erittäin vaikeasti rakennettava rinnemaasto

VANTAAN KAUPUNKI
ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
002054 Voudintie 1
LAUSUNNOT JA VASTINEET
KALA 17.9.2024

Asemakaavoitus MHÄ ja APO

Kaupunkiympäristölautakunta 4.6.2024 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta **002054** /**Voudintie 1**. Lausuntoja pyydettiin 18 kpl ja saatiin 5 kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Vastine/Tarkistukset**
NRO 1, 20.06.2024 Fingrid Oy	Fingrid ei lausu asemakaavasta 002054 Voudintie 1. Kyseisellä asemakaava-alueella ei ole Fingridin voimajohtoja eikä muita toimintoja.	-
NRO 2, 31.07.2024 Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)	Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Muutosehdotus ei edellytä niiden siirtämistä.	-
NRO 3, 15.8.2024 Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy	<u>Sähköverkko</u> Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden mukaisesti. Voudintien suuntaisesti sijoittuva pienjänniteilmajohto on suunniteltu kaapeloitavaksi arviolta vuoden kuluessa. Ilmajohto on esitetty liitteen 2 kuvassa pistekatkoviivalla. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti. <u>Kaukolämpöverkko</u> Ei huomautettavaa. Kaavalla ei vaikutusta kaukolämpöverkostoon.	Asemakaavan muutosehdotuksessa on huomioitu maakaapeleiden sijainti. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti. Asemakaavan muutosehdotuksessa on huomioitu nykyisten kaukolämpöputkien sijainti. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

	Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan nykyisten kaukolämpöputkien sijainti. Kiinteistöllä on liityntäjohto, joka alkaa Kuninkaantieltä ja menee päärakennuksen pohjoispuolelle. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.	
NRO 4, 16.8.2024 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY)	Kulttuuri- ja rakennushistoriallisesti arvokkaan entisen ruotsinkielisen koulun suojelutavoitteet on turvattu asianmukaisella suojelumääräyksellä. Alueelle esitetty uudisrakentaminen on esitetty verraten laajalla rakennusalalla, minkä vuoksi sen vaikutusta tontin historiallisiin ominaispiirteisiin on vaikea arvioida. Tontille on esitetty erialaisia täydennysrakentamisen vaihtoehtoja, mutta ne eivät ole sitovia. Sinällään P-korttelin määräyksillä täydennysrakentaminen on määrätty sovitettavaksi alueen ominaispiirteisiin kattavin määräyksin, mikä vaikuttaa turvaavan alueen arvot.	-
NRO 5, 19.8.2024 Vantaan kaupunginmuseo	Museo on lausunut mielipiteensä (Dnro VKM/066/2020) kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 8.5.2020 päivätyssä lausunnossaan. Mielipiteessä todettiin, että kaava-alueella sijaitsee muinaismuistolain (295/1963) suojelema kivikautinen asuinpaikka Viinikkala 2 (mj. rek. tunnus 92010023), joka pitää merkitä kaavaan sm-merkinnällä. Lisäksi mielipiteessä todettiin, että suunnittelualueella sijaitsee entinen ruotsinkielinen Vantaankosken kansakoulu, joka	Vantaan kaupunginmuseon lausunnossa toivottiin ajantasaista karttaa rakennusperintökohteista. Kaavaselostuksessa on ollut vuoden 2005 kartan lisäksi ajantasainen kartta, jossa on ollut mukana myös lähialueen rakennusperintökohteet (kuva 5). Kaavaselostuksen tekstiä ja kuvan 5 kuvatekstiä on muokattu asian selkeyttämiseksi.

	on suojeltu asemakaavalla vuonna 1989 (kv 29.5.1989, nro 180500, Vantaankoski). Rakennus on yksi vantaalaisista uusrenessanssi-puukouluista. Rakennusten pohjakaava ja julkisivut perustuvat tyyppipiirustuksiin, jotka on julkaistu vuonna 1892 tyyppipiirustussarjassa Normalritningar till folkskolebyggnader på landet. Rakennuksen kulttuurihistorialliset arvot ovat hyvin säilyneet siihen kohdistuneista muutoksista huolimatta. Rakennus sijaitsee kaupunkikuvallisesti näkyvällä paikalla mäen päällä Suuren Rantatien varrella (RKY 2009). Museo esitti mielipiteessään, että rakennuksen suojelumääräykset tulee päivittää kaavatyön yhteydessä huomioiden rakennuksessa tehdyt muutos- ja laajennustyöt. Kaavaehdotuksessa suojellun koulurakennukseen liittyvä suojelumääräys on päivitetty vastaamaan entistä paremmin rakennuksen suojelutavoitteita. Suojelumääräys on laadittu museon kanssa yhteistyössä. Muinaisjäännös on merkitty kaavaan asianmukaisin sm-merkinnöin sekä siihen kuuluvine selostuksin. Selostuksen sivulla 10 oleva vuoden 2005 kartta suunnittelualueen ja sen lähiseutujen kulttuuriympäristökohteista on rakennusperinnön osalta vanhentunut. Museo suosittelee käyttämään selostuksessa ajantasaista karttaa, esimerkiksi Vantaan karttapalvelun karttaa.	

12 Vantaan Energia -konsernin yhteisökohtaisten omistajapoliittisten linjausten hyväksyminen 2024

VD/5878/00.01.01.01/2024

PT/RK-K/JN/EJ

Konserniyhteisöjen omistajapoliittisten linjausten yleisessä osassa linjataan kaupungin yhteisöjä koskevaa omistajapolitiikkaa ja erityisessä osassa määritellään yhteisökohtaisesti yhteisön tarkoitus konsernissa sekä asema kaupungin palvelutuotannossa. **Kaupunginvaltuusto** on hyväksynyt konserniyhteisöjen omistajapoliittiset linjausten yleisen osan kokouksessaan 19.8.2024 § 12.

Konserniyhteisöjen omistajapoliittisten linjausten yleisen osan hyväksymisen jälkeen kaikille kaupungin tytäryhteisöille vahvistetaan yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset, joissa kuvataan muun muassa yhteisön toiminnan tarkoitus, perusteet kaupungin omistajuudelle, yhteisölle asetettavat pitkän aikavälin tavoitteet. Erityinen osa eli yhteisökohtaiset linjaukset valmistellaan päätöksentekoon yhteisökohtaisesti tai sopivissa yhteisöryhmissä. Yhteisökohtaisia omistajapoliittisia linjauksia voidaan tarkistaa valtuustokausittain.

Vantaan Energia -konsernin omistajapoliittisissa linjauksissa on kuvattu osingonmaksusuunnitelma. Osingonmaksusuunnitelma sisältää esityksen lisäosingonmaksusta, joka voidaan toteuttaa omistajapoliittisiin linjauksiin kirjattujen reunaehtojen toteutuessa. Lisäosingon maksamisessa huomioidaan yhtiön taloudellinen tilanne, sähkön hinnankehitys ja muut oletukset markkinoiden kehityksestä. Lisäosingon edellytyksenä on, että yhtiön nettovelan ja käyttökatteen suhde säilyy alle 5,5 tasolla. Osingonmaksu ei saa myöskään vaarantaa yhtiön liiketoimintaa tai liiketaloudellisesti perusteltuja investointeja. Lisäosingon sisältävä noin 40–50 miljoonaan euron osinkotaso on mahdollista arviolta vuosista 2027–2029 alkaen.

Linjauksiin on myös kuvattu yhtiön polku investointien avulla kohti hiilinegatiivisuutta. Tähän yhtiö pyrkii vaiheittain. Yhtiö luopuu fossiilisten polttoaineiden käytöstä normaalissa energiantuotannossa vuoteen 2026 mennessä. Lisäksi yhtiö tekee hiilinegatiivisuuteen tähtääviä investointeja, joista merkittävimmät ovat korkealämpötilalaitos sekä lämmön kausivarasto eli Varanto. Hiilidioksidin talteenotto- ja varastointi-investoinnilta vaaditaan Vantaan kaupungin konserniohjeen mukainen ennakkosuostumus ennen investointipäätöstä. Vantaan Energialle kaupungin omistamien merkittävien yhtiöiden periaattein asetetaan myös vastuullisuuden osalta omat pitkän aikavälin tavoitteet SDG-viitekehystä noudattaen. Vastuullisuustavoitteissa korostuu erityisesti hiilinegatiivisuus 2030 -tavoite. Lisäksi omistajan yhtiöltä edellyttämää riskienhallintaa on kuvattu yhtiön päivitetyissä linjauksissa aiempaa tarkemmin.

Hallintosäännön 8 luvun 4 §:n 2 momentin mukaan kaupunginvaltuusto päättää konserniohjeessa määriteltyjen merkittävien konserniyhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapoliittisista linjauksista.

Konsernijaosto päätti 23.9.2024 § 6 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteenä olevat Vantaan Energia -konsernin yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset.

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 14

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteenä olevat Vantaan Energia -konsernin yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset.

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Mika Niikko poistui kokouksesta yhteisöjäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että perussuomalaisten kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

”Vantaan Energialla ei ole valvovien viranomaisten lupaa vaarallisten jätteiden polttamiseen, eikä silloin ko. toimintaa tule käynnistää. Yhtiön tulisi keskittää investointinsa muihin energia- ja kiertotalouden ratkaisuihin, jotka eivät aiheuta merkittäviä ympäristöriskejä.”

_____

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään hyväksyä liitteenä olevat Vantaan Energia -konsernin yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset.

Liitteet:
- Vantaan Energia -konsernin omistajapoliittiset linjaukset (Puhdas)
- Vantaan Energia -konsernin omistajapoliittiset linjaukset (Muutokset näkyvillä)

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:
Konserniohjauksen erityisasiantuntija Jesse Nurmi, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

(Puhdas)

YHTEISÖKOHTAISET OMISTAJAPOLIITTISET LINJAUKSET

VANTAAN ENERGIA -KONSERNI

Kaupungin omistus	60 %
Yhtiön toimiala	Sähkö-, lämpö- ja kaasuliiketoiminta sekä muu energianhuolto, kiertotalous ja edellä mainittuihin liittyvät tuotanto- ja palveluliiketoiminnat sekä alan muu liiketoiminta. www.vantaanenergia.fi

Taustaa yhtiötä koskeviin linjauksiin

Vantaan kaupunki omistaa 60 % ja Helsingin kaupunki 40 % Vantaan Energia Oy:stä. Vantaan Energia -konserniin kuuluu emoyhtiö Vantaan Energia Oy ja sen tytäryhtiö Vantaan Energia Sähköverkot Oy. Vantaan Energia Oy:n osakkuusyhteisöjä ovat Svartisen Holding A/S (49,6 %), Oomi Palvelut Oy (28,3 %) ja Kolsin Voima Oy (22,5 %).

Vantaan Energian toimittaman lämmön markkinaosuus Vantaan alueen kiinteistöjen lämmityksestä on noin 80 % ja jokainen vantaalainen on Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n sähkön jakeluasiakas. Oomi Oy toimii sähkön vähittäismyyjänä.

Kaupungin omistajapoliittisten linjausten mukaan Vantaan Energia Oy on markkinaehtoinen yhtiö.

Miksi omistetaan ja mitä omistukselta odotetaan tulevaisuudessa

Vantaan Energia -konsernilla on keskeinen rooli sähkön tuottajana, tukkumyyjänä ja jakelijana sekä lämmön tuottajana, myyjänä ja jakelijana. Lisäksi konserni ylläpitää ja kehittää energiainfrastruktuuria Vantaalla. Omistuksensa kautta kaupunki varmistaa hiilineutraalisuustavoitteensa saavuttamisen sekä vaikutusmahdollisuutensa paikallisen energiainfrastruktuurin ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Lisäksi kaupungilla on omistajana Vantaan Energia -konsernissa sijoittajan intressi, sillä kaupunki odottaa yhtiöltä vakaata ja kasvavaa osinkotuottoa.

Yhtiön riskienhallinnassa korostuvat pitkäjänteisyys, ennakointi ja erilaiset varautumisen näkökulmat. Yhtiö hallitsee liiketoimintaansa liittyviä riskejä aktiivisesti ja säilyttää vähintään 20–30 % omavaraisuusasteen. Lisäksi riskienhallinnassa on keskeistä, että yhtiö varmistaa liiketoimintastrategiassaan rahoituksen riittävyyden sekä huomioi sääntelyriskin ja investointien riittävän tuottotason noudattaen kaikessa toiminnassaan osakassopimuksen mukaisia liiketaloudellisesti kannattavia periaatteita. Yhtiöllä tulee olla hallituksen hyväksymä markkinariskipolitiikka. Yhtiö toimii huoltovarmuuden kannalta keskeisellä energiatoimialalla, joten sen on varmistettava riittävät resurssit toimitusvarmuuden turvaamiseksi.

Vuosien 2025–2028 tavoitteet

Omistajana kaupunki odottaa saavansa Vantaan Energia Oy:ltä tuottoa sijoittamalleen pääomalle ennakoitavan ja pitkällä aikavälillä kasvavan osinkotuoton muodossa. Tavoitteena on nostaa konsernin liikevoitto 79,7 miljoonaan euroon sekä parantaa sijoitetun pääoman tuottoa 7,5 prosenttiin vaiheittain vuoteen 2028 mennessä.

Osakassopimuksen mukaan yhtiö jakaa 50 % emoyhtiön tuloksesta osinkoina. Tämän lisäksi tavoitteena on, että yhtiö maksaa lisäosinkoa siten, että vuosittainen osakkeenomistajille maksettava osinko ylittää ko. 50 % rajan. Lisäosingon maksamisessa otetaan huomioon yhtiön taloudellinen tilanne, sähkön hinnankehitys ja muut oletukset markkinoiden kehityksestä. Lisäksi edellytyksenä on, ettei yhtiö velkaannu hallitsemattomasti eli yhtiön nettovelan ja käyttökatteen suhde säilyy alle 5,5 tasolla. Osingonmaksu ei saa myöskään vaarantaa yhtiön liiketoimintaa tai normaalin toiminnan liiketaloudellisesti perusteltuja investointeja. Hiilidioksidin talteenottoa koskeviin investointeihin liittyy vielä paljon avoimia kysymyksiä, joiden vuoksi ko. investointeja tai niiden tuottovaikutuksia ei ole voitu huomioida tavoitetasoa määritettäessä. Tämänhetkisten arvioiden perusteella kunnianhimoinen tavoite yhtiön lisäosingon sisältävästä osinkotasosta olisi yhteensä 40–50 miljoonaa euroa vuodessa ja tällainen osinkotaso voisi toteutua vuosina 2027–2029. Maksettavan osingon määrä päätetään vuosittain ja se vaihtelee yhtiön taloudellisen tilanteen ja markkinatilanteen kehityksestä riippuen.

Vantaan Energia -konserni tukee toiminnassaan Vantaan kaupungin hiilineutraalisuustavoitetta, joka tarkoittaa yhtiön näkökulmasta liiketaloudellisesti kannattavia fossiilittomiin tuotantotapoihin tähtääviä toimia, tuotannon ominaispäästöjen laskua sekä myöhemmin teknologian kehittyessä myös hiilidioksidin talteenottoa. Tavoitteena on, että yhtiö on hiilinegatiivinen vuonna 2030.

Yhtiö pyrkii hiilinegatiivisuuteen vaiheittain. Yhtiön tavoitteena on luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä normaalissa energiantuotannossa vuoteen 2026 mennessä. Lisäksi yhtiö on suunnitellut investoivansa korkealämpötilalaitokseen, lämmön kausivarastoon (Varanto), Martinlaakson sähkökattilaan ja lämpövarastoon, lajittelulaitokseen sekä hukkalämpöjen talteenottoon. Näiden investointien avulla yhtiöllä on edellytykset luoda sille ja sen omistajille sekä asiakkaille merkittävästi lisäarvoa tuottava lämmön hybridijärjestelmä Vantaalla. Lisäksi yhtiö suunnittelee hiilidioksidin talteenotto- ja varastointi-investointeja. Hiilidioksidin talteenotto on investointikokonaisuutena yhtiön liiketoiminnan kannalta niin merkittävä, että yhtiön tulee hakea aikanaan investoinnille Vantaan kaupungin konserniohjeen mukainen ennakkosuostumus ennen investointipäätöstä.

Vastuullisuus

Vantaan Energia -konserni tähtää hiilinegatiivisuuteen vuonna 2030.Vantaan Energia -konsernille vastuullisuus on liiketoiminnan kehittämisen väline, joka kasvattaa myös omistajien omistuksen arvoa. Konsernin toiminnan tulee olla kokonaisuudessaan tuloksellista ja taloudellisesti vastuullista.

Hiilinegatiivisuustavoitteessa onnistuminen on konsernille tärkeää myös taloudellisesti, koska jätteenpolton päästöt tulevat päästökaupan piiriin 2020-luvun lopulla.

Vantaan Energia -konserni edesauttaa toiminnassaan energiatehokkuuden kohentamista, energiankäytön optimointia ja edistää vahvasti kiertotaloutta. Lisäksi konserni edistää toiminnallaan luonnon monimuotoisuutta ja toimii vastuullisesti ympäristön hyväksi. Vantaan Energia -konserni myötävaikuttaa erityisesti

seuraaviin SDG-tavoitteisiin strategian, tavoitteiden, toiminnan ja kumppaneiden kautta:

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n tavoitteena on luotettava sähkönjakelu sekä varmistaa, että sähkön siirron hinnoittelu säilyy kohtuullisena ja tulevat investointitarpeet mahdollistavana sekä siirtokapasiteetti riittävänä.

Erityisvaatimukset hallituksen osaamiseen liittyen ja hallituksen koko

Hallituksen osaamisvaateet

- Energia-alan tuntemus ja liiketoimintaosaaminen
- Laajojen projektien johtamiskokemus
- Yritystalouden ja -juridiikan sekä rahoituksen osaaminen
- Yhteiskunnallisen vaikuttamisen osaaminen

Hallitusten koot:

- Vantaan Energia Oy: Hallituksen koko 7 (Vantaan kaupunki nimeää 3 jäsentä, Helsingin kaupunki 2 jäsentä ja lisäksi omistajat nimeävät yhdessä hallitukseen 2 asiantuntijajäsentä)
- Vantaan Energia Sähköverkot Oy: Hallituksen koko 3. Puheenjohtajana ja jäseninä emoyhteisön johtohenkilöt.

(Muutokset näkyvillä)

YHTEISÖKOHTAISET OMISTAJAPOLIITTISET LINJAUKSET

VANTAAN ENERGIA -KONSERNI

Kaupungin omistus	60 %
Yhtiön toimiala	Sähkö-, lämpö- ja kaasuliiketoiminta sekä muu energianhuolto, kiertotalous ja edellä mainittuihin liittyvät tuotanto- ja palveluliiketoiminnat sekä alan muu liiketoiminta. www.vantaanenergia.fi

Taustaa yhtiötä koskeviin linjauksiin

Vantaan kaupunki omistaa 60 % ja Helsingin kaupunki 40 % Vantaan Energia Oy:stä. Vantaan Energia -konserniin kuuluu emoyhtiö Vantaan Energia Oy ja sen tytäryhtiö Vantaan Energia Sähköverkot Oy. Vantaan Energia Oy:n osakkuusyhteisöjä ovat Svartisen Holding A/S (49,6 %), Oomi Palvelut Oy (28,3 %), Kolsin Voima Oy (22,5 %).

Vantaan Energian toimittaman lämmön markkinaosuus Vantaan alueen kiinteistöjen lämmityksestä on noin 80 % ja jokainen vantaalainen on Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n sähkön jakeluasiakas. Oomi Oy toimii sähkön vähittäismyyjänä.

Kaupungin omistajapoliittisten linjausten mukaan Vantaan Energia Oy on markkinaehtoinen yhtiö.

Miksi omistetaan ja mitä omistukselta odotetaan tulevaisuudessa

Vantaan Energia -konsernilla on keskeinen rooli sähkön tuottajana, tukkumyyjänä ja jakelijana sekä lämmön tuottajana, myyjänä ja jakelijana ~~sähkön ja lämmön tuottajana, myyjänä ja jakelijana~~. Lisäksi konserni ylläpitää ja kehittää energiainfrastruktuuria Vantaalla. Omistuksensa kautta kaupunki varmistaa hiilineutraalisuustavoitteensa saavuttamisen sekä vaikutusmahdollisuutensa paikallisen energiainfrastruktuurin ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Lisäksi kaupungilla on omistajana Vantaan Energia -konsernissa sijoittajan intressi, sillä kaupunki odottaa yhtiöltä vakaata ja kasvavaa osinkotuottoa.

Yhtiön riskienhallinnassa korostuvat pitkäjänteisyys, ennakointi ja erilaiset varautumisen näkökulmat. Yhtiö hallitsee liiketoimintaansa liittyviä riskejä aktiivisesti ja säilyttää vähintään 20–30 % omavaraisuusasteen. Lisäksi riskienhallinnassa on keskeistä, että yhtiö varmistaa liiketoimintastrategiassaan rahoituksen riittävyyden sekä huomioi sääntelyriskin ja investointien riittävän tuottotason noudattaen kaikessa toiminnassaan osakassopimuksen mukaisia liiketaloudellisesti kannattavia periaatteita. Yhtiöllä tulee olla hallituksen hyväksymä markkinariskipolitiikka. Yhtiö toimii huoltovarmuuden kannalta keskeisellä energiatoimialalla, joten sen on varmistettava riittävät resurssit toimitusvarmuuden turvaamiseksi.

Vuosien ~~2021–2024~~ 2025–2028 tavoitteet

Omistajana kaupunki odottaa saavansa Vantaan Energia Oy:ltä tuottoa sijoittamalleen pääomalle ennakoitavan ja ~~tasaisen~~ pitkällä aikavälillä kasvavan osinkotuoton muodossa. Tavoitteena on nostaa konsernin liikevoitto ~~68,2~~ 79,7 miljoonaan euroon sekä parantaa sijoitetun

pääoman tuottoa 7,5 prosenttiin vaiheittain vuoteen ~~2025~~ 2028 mennessä.

Osakassopimuksen mukaan yhtiö jakaa 50 % emoyhtiön tuloksesta osinkoina. Tämän lisäksi tavoitteena on, että yhtiö maksaa lisäosinkoa siten, että vuosittainen osakkeenomistajille maksettava osinko ylittää ko. 50 % rajan. Lisäosingon maksamisessa otetaan huomioon yhtiön taloudellinen tilanne, sähkön hinnankehitys ja muut oletukset markkinoiden kehityksestä. Lisäksi edellytyksenä on, ettei yhtiö velkaannu hallitsemattomasti eli yhtiön nettovelan ja käyttökatteen suhde säilyy alle 5,5 tasolla. Osingonmaksu ei saa myöskään vaarantaa yhtiön liiketoimintaa tai normaalin toiminnan liiketaloudellisesti perusteltuja investointeja. Hiilidioksidin talteenottoa koskeviin investointeihin liittyy vielä paljon avoimia kysymyksiä, joiden vuoksi ko. investointeja tai niiden tuottovaikutuksia ei ole voitu huomioida tavoitetasoa määritettäessä. Tämänhetkisten arvioiden perusteella kunnianhimoinen tavoite yhtiön lisäosingon sisältävästä osinkotasosta olisi yhteensä 40–50 miljoonaa euroa vuodessa ja tällainen osinkotaso voisi toteutua vuosina 2027–2029. Maksettavan osingon määrä päätetään vuosittain ja se vaihtelee yhtiön taloudellisen tilanteen ja markkinatilanteen kehityksestä riippuen. ~~Kaupungin tavoitteena on, että kaupungin osinkotuotto yhtiöstä kasvaa tavoitekaudella tehtävien merkittävien investointien jälkeen~~.

Vantaan Energia -konserni tukee toiminnassaan Vantaan kaupungin hiilineutraalisuustavoitetta, joka tarkoittaa yhtiön näkökulmasta liiketaloudellisesti kannattavia~~kivihiilettömiin ja~~ fossiilittomiin tuotantotapoihin tähtääviä toimia, tuotannon ominaispäästöjen laskua sekä myöhemmin teknologian kehittyessä myös hiilidioksidin talteenottoa. ~~Tavoitteena on, että energiatuotannon sisältämät hiilidioksidin ominaispäästöt laskevat 100 g/kWh vuoteen 2024 mennessä.~~ Tavoitteena on, että yhtiö on hiilinegatiivinen vuonna 2030.

~~Vantaan Energia Oy:n investointiohjelman tarkoituksena on, että yhtiö luopuu fossiilisten polttoaineiden käytöstä vuoteen 2026 mennessä.~~ Yhtiö pyrkii hiilinegatiivisuuteen vaiheittain. Yhtiön tavoitteena on luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä normaalissa energiantuotannossa vuoteen 2026 mennessä.~~Turpeen käyttö päättyy vuonna 2021, kivihiilen käyttö vuonna 2022 ja maakaasun vuonna 2024.~~ Lisäksi yhtiö on suunnitellut investoivansa korkealämpötilalaitokseen, lämmön kausivarastoon (Varanto), Martinlaakson sähkökattilaan ja lämpövarastoon, lajittelulaitokseen sekä hukkalämpöjen talteenottoon. Näiden investointien avulla yhtiöllä on edellytykset luoda sille ja sen omistajille sekä asiakkaille merkittävästi lisäarvoa tuottava lämmön hybridijärjestelmä Vantaalla. Lisäksi yhtiö suunnittelee hiilidioksidin talteenotto- ja varastointi-investointeja. Hiilidioksidin talteenotto on investointikokonaisuutena yhtiön liiketoiminnan kannalta niin merkittävä, että yhtiön tulee hakea aikanaan investoinnille Vantaan kaupungin konserniohjeen mukainen ennakkosuostumus ennen investointipäätöstä. ~~Martinlaakson geotermisen maalämpölaitoksen, jätevoimalan laajennuksen ja lämmön kausivaraston investoinnit.~~

Vastuullisuus

Vantaan Energia -konserni tähtää hiilinegatiivisuuteen vuonna 2030.~~Ilmastonmuutoksen torjunta muuttaa koko energia-alan toimintaperiaatteita.~~

Vantaan Energia -konsernille vastuullisuus on liiketoiminnan kehittämisen väline, joka kasvattaa myös ~~kaupungin~~ omistajien omistuksen arvoa. Konsernin toiminnan tulee olla kokonaisuudessaan tuloksellista ja taloudellisesti vastuullista.

Hiilinegatiivisuustavoitteessa onnistuminen on konsernille tärkeää myös taloudellisesti, koska jätteenpolton päästöt tulevat päästökaupan piiriin 2020-luvun lopulla.

Vantaan Energia -konserni edesauttaa toiminnassaan energiatehokkuuden kohentamista, energiankäytön optimointia ja edistää vahvasti kiertotaloutta. Lisäksi konserni edistää toiminnallaan luonnon monimuotoisuutta ja toimii vastuullisesti ympäristön hyväksi. Vantaan Energia -konserni myötävaikuttaa erityisesti seuraaviin SDG-tavoitteisiin strategian, tavoitteiden, toiminnan ja kumppaneiden kautta:

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n tavoitteena on luotettava sähkönjakelu sekä varmistaa, että sähkön siirron hinnoittelu säilyy kohtuullisena ja tulevat investointitarpeet mahdollistavana sekä siirtokapasiteetti riittävänä.

Erityisvaatimukset hallituksen osaamiseen liittyen ja hallituksen koko

Hallituksen osaamisvaateet

- Energia-alan tuntemus ja liiketoimintaosaaminen
- ~~Isojen~~ Laajojen projektien johtamiskokemus
- Yritystalouden ja -juridiikan sekä rahoituksen osaaminen
- ~~Yritysjuridiikan osaaminen~~
- Yhteiskunnallisen vaikuttamisen osaaminen

Hallitusten koot:

- Vantaan Energia Oy: Hallituksen koko 7 (Vantaan kaupunki nimeää 3 jäsentä, Helsingin kaupunki 2 jäsentä ja lisäksi omistajat nimeävät yhdessä hallitukseen 2 asiantuntijajäsentä)
- Vantaan Energia Sähköverkot Oy: Hallituksen koko 3. Puheenjohtajana ja jäseninä emoyhteisön johtohenkilöt.

13 **Vastaus Tarja Eklundin ja Naima El- Issaouin sekä 21 muun valtuutetun aloitteeseen Hakunilaan monitoimitalo elinkaarimallilla**

VD/6243/00.02.00.03/2022

TeA/PW/ST/HH/JuP/HaH/EJ

Tarja Eklund ja **Naima El- Issaoui** sekä 21 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Hakunilaan tarvitaan monitoimitalo, jossa yhdistyvät sekä asukkaiden, järjestöjen että koulutuksen lisätilatarpeet. Yhteinen tila lisäisi osallisuutta ja toisi kaikki järjestöt ja asukkaat yhteen samaan paikkaan, jossa voisivat kehittää yhteistyötä.

Toteutuspaikkana voisi olla Hakunilan Urheilupuiston viereinen alue, entinen Hevoshaan koulun alue tai jokin muu soveltuva tontti. Tilojen pitää olla muuntelukelpoisia aina harrastekerhoista, kokousten ja seminaarien pitoon, liikuntaharrastuksiin ja koulutuksellisiin tarpeisiin. Mahdollisesti osittain koulutiloiksi, jotka voidaan ottaa käyttöön tarpeen vaatiessa. Ruokalatila/kahvilatyyppinen tila ja iso juhlasali, jossa voi pitää myös isompia tilaisuuksia. Hakunilan keskustan alueella ei ole järjestöille sopivia kokoontumis- ja harrastustiloja eikä mahdollisuutta järjestää isompia tapahtumia sisätiloissa. Rakennuksesta suunnitellaan alueelle vetovoimatekijä, joka yhdistää Sotungin, Sipoonkorven ja Håkansbölen kartanon kulttuurimaiseman, Risto Vilhusen taidepuiston, Sotungin lukion, urheilupuiston ja Laila Pullisen veistospuiston kulttuurin sekä palvelut hienolla tavalla. Matkailun ja kulttuuripalvelujen edistämisen kannalta hanke loisi myös uusia mahdollisuuksia ja nostaisi alueen profiilia.

Me allekirjoittaneet ehdotamme, että kaupunki selvittää mahdollisuuden Hakunilan monitoimitalon toteutuksesta ja alustavan hinta arvion hankkeelle ennen syksyn budjettineuvotteluja.”

Kaupunginvaltuusto 23.5.2022 § 19

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

———

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksena seuraavaa:

Kaupungin toimitilainvestoinnit perustuvat kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan ja investointiohjelma päivitetään vuosittain toimialojen tilatarve- ja hanke-esitysten perusteella. Investointisuunnittelun tueksi tehdään alueellisia tai palvelukohtaisia toimitilaverkkosuunnitelmia toimitilajohtamisen hankevalmistelun johdolla. Hakunilan monitoimitalo ei ole ollut esillä palveluverkkosuunnittelussa tai alueellisissa selvityksissä eikä siitä ole tehty omaa hanke-esitystä.

Yhteiskäyttötilojen toteuttaminen on kannatettavaa mm. investointimenojen vähentämiseksi ja tilojen käytön tehostamiseksi. Tiloja hankitaan toimialojen ilmoittamiin tarpeisiin. Hakunilan suuralueen investointiohjelmassa on seuraavia uudisrakennushankkeita: Kaskelan päiväkodit I ja II, Itä-Vantaan ruotsinkielinen päiväkoti, Hakunilan asukastilat ja Kaskelan liikuntahalli sekä Hakunilan urheilupuiston tapahtuma- ja varastotila. Korjausrakennushankkeita ovat mm. Hakunilan lisäoppimistilat, Itä-Hakkilan koulun ja Sotungin lukion peruskorjaukset sekä Lehtikuusen koulun Havu rakennuksen tarveselvitys.

Kaskelan päiväkodit ovat hankevalmisteluvaiheessa ja kaupunkisuunnittelussa etsitään niille sopivia rakennuspaikkoja. Itä-Vantaan ruotsinkielisen päiväkodin toteutus olisi vasta vuosina 2026–27, eikä sen tarveselvitystä ole vielä aloitettu. Kaskelan liikuntahallin rakentaminen on ajoitettu vuosille 2029–30 ja Hakunilan urheilupuiston tapahtuma- ja varastotila vuodelle 2027, joten tarveselvitykset eivät ole vielä ajankohtaisia. Hakunilan asukastilasta ei ole tehty tarkempaa hanke-esitystä.

Hakunilan lisäoppimistilat ollaan toteuttamassa Rajakylän koulun asuntolaan peruskorjaus- ja tilamuutoshankkeena vuonna 2022 hyväksytyn tarveselvitys-hankesuunnitelman mukaisesti. Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus on ajoitettu vuodelle 2025–26 ja Sotungin lukion peruskorjaus vuosille 2028-29. Lehtikuusen koulun Havu rakennuksen jatkokäyttö tutkitaan kuluvan vuoden aikana.

Tiedossa olevien tilatarpeiden ja hanke-esitysten yhdistämistä voidaan tarkastella tarveselvitysvaiheessa voimassa olevan työohjelman mukaisessa aikataulussa. Toimialoja on pyydetty tarkistamaan voimassa oleva investointiohjelma ja tekemään tarvittavat uudet ja muutosesityksensä helmikuun loppuun mennessä. Tähän mennessä tarpeita ei ole tunnistettu aloitteen mukaisessa laajuudessa. Omana hanke-esityksenä Hakunilan monitoimitalo on mahdollista lisätä seuraavan talousarviovuoden investointiohjelmaan, jos toimialoilta sellainen esitys saadaan. Sisältö toimintojen ja tilatarpeiden osalta tulee kuitenkin perustua voimassa olevaan valtuustoon hyväksymään palveluverkkosuunnitelmaan. Sen mukaisesti Hakunilan ja Länsimäen alueiden palveluverkkoa tulisi tarkastella toimialojen yhteistyönä päällekkäisyyksiä karsien.

Todettakoon, että tilakeskus teki oman esityksensä Hevoshaan tontin jatkokäytöstä jo vuonna 2013 perusopetuksen luopuessa Hevoshaan koulusta. Erinomainen sijainti ja taloudelliset laskelmat olisivat puoltaneet suomenkielisen päiväkodin sekä ruotsinkielisen päiväkodin ja koulun yhdistämistä ja sijoittamista vanhan koulun paikalle erillisten uudishankkeiden ja Västersundomin koulun peruskorjauksen sijaan. Alueen käyttö suunniteltiin kuitenkin toisin, vanha Hevoshaan koulurakennus purettiin ja Västersundomin koulu korjattiin.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilatarpeet ovat jälleen ajankohtaisia. Lisäksi voimassa olevien esitysten perusteella alueella tarvitaan lisää liikunta-, asukas- ja tapahtuma- ja varastotiloja. Nuorisotilojen tarve tulee tarkentumaan valmisteilla olevassa nuoriso- ja asukastilojen toimitilaverkkoselvityksessä. Rakentamiskelpoisten tonttien löytäminen erillisille hankkeille on osoittautunut haasteelliseksi ja mahdollisen monitoimitalon sovittaminen alueelle voi olla vieläkin vaikeampaa.

Hankkeiden kustannukset arvioidaan ja määrärahaesitykset lasketaan kohteen laajuuden ja käyttötarkoituksen perusteella. Tässä vaiheessa hankkeen hinta-arvion antaminen ei ole mahdollista. Elinkaarimalli on hankintamalli, jonka soveltuvuus voidaan arvioida hankesuunnitteluvaiheessa hankkeen tavoitteiden ja sisällön tarkentuessa.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksena seuraavaa:

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala kannattaa Hakunilan alueen vetovoimaisuuden ja palveluverkon kehittämistä. Virallisen väestöennusteen 2022-2032 antama kuva alueen oppilaskehityksestä ei puolla uutta perusopetuksen hanketta mutta päiväkoti-ikäisten määrä sekä Hakunilan suuralueella että Hakunilan kaupunginosassa on samalla ennustejaksolla kasvava. Hakunilan alueella on paljon pieniä vanhoja varhaiskasvatuksen yksiköitä, joita joudutaan korvaamaan uusilla päiväkodeilla. Samoin uudet päiväkodit vastaavat alueen kasvuun. Seuraavaan investointisuunnitelmaan ollaan esittämässä kolmatta

uutta päiväkotia (Kaskela III) ja tarkoitus on toteuttaa Kaskela II yhteisenä suomen- ja ruotsinkielisenä hankkeena.

Toimialalla on ollut keskusteluja siitä, tulisiko nyt samassa kiinteistössä toimivien Sotungin koulun ja lukion osalta tehdä muutoksia ja rakentaa esimerkiksi liikuntapainotteiselle lukiolle omat tilat. Toimiala on avoin vaihtoehdolle, jossa samassa kiinteistössä olisi myös muita toimijoita.

Sekä varhaiskasvatuksen että perusopetuksen palveluiden sijoittamiseen vaikuttaa läheisten suurien väylien aiheuttamat melu- ja pienhiukkashaitat. Samoin piha-aluetta tulee olla riittävästi monipuolisen oppimisympäristön tarpeisiin. Soveltuvista tonteista Hakunilassakin on pulaa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksena seuraavaa:

Kohtaamistilojen tarvetta Hakunilassa on kartoitettu nuoriso- ja asukastilojen toimitilaverkkoselvityksessä. Näille toiminnoille sijaintipaikka Hakunilan keskustassa on Hevoshaan tonttia hyödyllisempi. Uudisrakennuksen sijaan voitaisiin tarkastella esimerkiksi vanhan ostoskeskuksen hyödyntämis- ja kehittämismahdollisuuksia.

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 20

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) antaa Tarja Eklundille ja Naima El- Issaouille sekä 21 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialojen esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus,

b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että asiakohtaan jätettiin kaksi kaupunginhallituksen yhteistä pöytäkirjalausumaa:

”Kaupunginhallitus edellyttää toimialojen noudattavan hallintosääntöä (luku 22 1§) valtuustoaloitteisiin vastattaessa: ”Kaupunginhallituksen on valmisteltava vastaus aloitteeseen, jossa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä ja se on annettava valtuustolle tiedoksi.”

”Hakunilan alueen uusien investointien yhteydessä tulee huomioida muuntokykyisten yhteisöllisten tilojen tarve. Hakunilasta puuttuu asukastalo, jossa voi järjestää isompia tilaisuuksia ja kulttuuritapahtumia, tarjota alueen asukkaille tilan kohtaamisille ja yhteisöllisille toiminnoille. Vastaavat tilat ovat jo käytössä muissa kaupunginosakeskuksissa, ja niiden tuoma lisäarvo on huomattava.”

———

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
Tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius, pekka.wallenius@vantaa.fi
Palveluverkkoasiantuntija Satu Turunen, satu.turunen@vantaa.fi

Hakunilaan monitoimitalo elinkaarimallilla. Hakunilaan tarvitaan monitoimitalo, jossa yhdistyvät sekä asukkaiden, järjestöjen että koulutuksen lisätilatarpeet. Yhteinen tila lisäisi osallisuutta ja toisi kaikki järjestöt ja asukkaat yhteen samaan paikkaan, jossa voisivat kehittää yhteistyötä. Toteutuspaikkana voisi olla Hakunilan Urheilupuiston viereinen alue, entinen Hevoshaan koulun alue tai jokin muu soveltuva tontti. Tilojen pitää olla muuntelukelpoisia aina harrastekerhoista, kokousten ja seminaarien pitoon, liikuntaharrastuksiin ja koulutuksellisiin tarpeisiin. Mahdollisesti osittain koulutiloiksi, jotka voidaan ottaa käyttöön tarpeen vaatiessa. Ruokalatila/kahvilatyyppinen tila ja iso juhlasali, jossa voi pitää myös isompia tilaisuuksia. Hakunilan keskustan alueella ei ole järjestöille sopivia kokoontumis- ja harrastustiloja eikä mahdollisuutta järjestää isompia tapahtumia sisätiloissa. Rakennuksesta suunnitellaan alueelle vetovoimatekijä, joka yhdistää Sotungin, Sipoonkorven ja Håkansbölen kartanon kulttuurimaiseman, Risto Vilhusen taidepuiston, Sotungin lukion, urheilupuiston ja Laila Pullisen veistospuiston kulttuurin sekä palvelut hienolla tavalla. Matkailun ja kulttuuripalvelujen edistämisen kannalta hanke loisi myös uusia mahdollisuuksia ja nostaisi alueen profiilia Me allekirjoittaneet ehdotamme, että kaupunki selvittää mahdollisuuden Hakunilan monitoimitalon toteutuksesta ja alustavan hinta arvion hankkeelle ennen syksyn budjettineuvotteluja.	Aloitteen tekijän nimi: *Tarja Eklund,* *Naima El- Issaoui* Aloitteen allekirjoittajat: 1. Jussi Särkelä 2. Jari Sainio 3. Anu Hall 4. Mari Hynninen 5. Ranbir Sodhi 6. Faysal Abdi 7. Ida Tamminen 8. Hussein Al- Taee 9. Pirkko Letto 10. Tiina Tuomela 11. Vaula Norrena 12. Minttu Sillanpää 13. Reija Friman 14. Marjo Vacker 15. Nina Nummela 16. Eeva Tikkanen 17. Pirjo Luokkala 18. Jari Jääskeläinen 19. Tuire Kaimio 20. Ulla Kaukola 21. Funda Demiri

14 **Vastaus Ulla Kaukolan ja 36 muun valtuutetun aloitteeseen Pähkinärinteen entisen neuvolan tilojen saaminen käyttöön**

VD/12956/00.02.00.03/2022

TeA/AK/PW/SJ-P/EJ

Ulla Kaukola ja 36 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Kaupunki sulki Pähkinärinteen neuvolan (Mantelikuja 4) maaliskuussa 2021. Siitä lähtien neuvolan tilat ovat olleet tyhjillään. Rakennus, jossa neuvola toimi on kaupungin omistuksessa.

Rakennuksen toisessa päässä on nuorisotila ja kirjasto. Nuorisotila on erittäin suosittu, siellä voi illan aikana olla jopa 150 kävijää. Nuorisotilan tiloissa toimii myös Pähkinärinteen koulun aamu- ja iltapäiväkerho, mikä aiheuttaa sen, että nuorisotoimi ei saa tilojaan käyttöön ennen klo 17:ää, koska iltapäiväkerho käyttää tiloja siihen saakka. Iltapäiväkerhossa on 40–60 lasta.

Ongelmana on siis se, että kaupungin omistaman rakennuksen toinen pää on tupaten täynnä ja toisessa päässä on tiloja tyhjillään (neuvolan tilat).

Me aloitteen allekirjoittajat pyydämme kaupunkia selvittämään, onko entisen neuvolan tiloja mahdollista saada joko kasvatuksen ja oppimisen toimialan tai kaupunkikulttuurin toimialan (nuorisotoimi) käyttöön? Yhtenä mahdollisuutena voisi olla, että koulun aamu- ja iltapäiväkerho siirtyisi entisen neuvolan tiloihin. ”

Kaupunginvaltuusto 14.11.2022 § 26

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

———

Kaupunkiympäristön toimialan Kiinteistöt ja tilat palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vantaan kaupungin omistuksessa olevan Pähkinärinteen neuvolan tilat (Mantelikuja 4) olivat olleet tyhjillään maaliskuusta 2021 alkaen. Kasvatus ja oppiminen -toimiala esitti helmikuussa 2023, että saisi tilan Pähkinärinteen koulun käyttöön.

Pähkinärinteen koulussa suoritettiin kapasiteettitarkastelu ja todettiin, että koulun tilakapasiteetti oli ylittyneenä noin 60 oppilaalla. Koulun puolella olevaan tilantarpeeseen vastaten Pähkinärinteen neuvolan tilat on vuokrattu Pähkinärinteen koulun käyttöön 1.4.2023. Tiloihin tehtiin sisäilma- ja tilakorjauksia ennen käyttöön ottamista.

Koulu on sijoittanut Pähkinärinteen neuvolan tiloihin toisen valmistavan opetuksen ryhmän. Tiloja käytetään myös iltapäiväkerhon toimintaan.

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 21

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Ulla Kaukolalle ja 36 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus,
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

”Kaupunginhallitus edellyttää toimialojen noudattavan hallintosääntöä (luku 22 1§) valtuustoaloitteisiin vastattaessa: “Kaupunginhallituksen on valmisteltava vastaus aloitteeseen, jossa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä ja se on annettava valtuustolle tiedoksi.”

_____

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:
- Ulla Kaukolan ja 36 muun valtuutetun aloite Pähkinärinteen entisen neuvolan tilojen saaminen käyttöön

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
Kunnossapitopäällikkö Jussi-Pekka Sojakka, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Pähkinärinteen entisen neuvolan tilojen saaminen käyttöön Kaupunki sulki Pähkinärinteen neuvolan (Mantelikuja 4) maaliskuussa 2021. Siitä lähtien neuvolan tilat ovat olleet tyhjillään. Rakennus, jossa neuvola toimi on kaupungin omistuksessa. Rakennuksen toisessa päässä on nuorisotila ja kirjasto. Nuorisotila on erittäin suosittu, siellä voi illan aikana olla jopa 150 kävijää. Nuorisotilan tiloissa toimii myös Pähkinärinteen koulun aamu- ja iltapäiväkerho, mikä aiheuttaa sen, että nuorisotoimi ei saa tilojaan käyttöön ennen klo 17:ää, koska iltapäiväkerho käyttää tiloja siihen saakka. Iltapäiväkerhossa on 40–60 lasta. Ongelmana on siis se, että kaupungin omistaman rakennuksen toinen pää on tupaten täynnä ja toisessa päässä on tiloja tyhjillään (neuvolan tilat). **Me aloitteen allekirjoittajat pyydämme kaupunkia selvittämään, onko entisen neuvolan tiloja mahdollista saada joko kasvatuksen ja oppimisen toimialan tai kaupunkikulttuurin toimialan (nuorisotoimi) käyttöön? Yhtenä mahdollisuutena voisi olla, että koulun aamu- ja iltapäiväkerho siirtyisi entisen neuvolan tiloihin.** *Kaupunginvaltuusto 14.11.2022*	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> *Ulla Kaukola* <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Kai-Ari Lundell 2. Juha Järä 3. Tuukka Saimen 4. Eeva Tikkanen 5. Juha Suoniemi 6. Anu Hall 7. Sirkka-Liisa Kähärä 8. Elina Nykyri 9. Paula Lehmuskallio 10. Tarja Eklund 11. Jari Jääskeläinen 12. Milad Dehghan 13.Heikkinen Minna 14. Pirjo Luokkala 15. Marjo Vacker 16. Nina Nummela 17. Suvi Karhu 18. Ranbir Sodhi 19. Loviisa Kaartokallio 20. Antero Eerola 21. Ida Tamminen 22. Sirpa Siru Kauppinen 23.Tanja Aidanjuuri 24. Funda Demiri 25. Heli Hakala 26. Reija Friman 27. Minttu Sillanpää 28. Tuire Kaimio 29. Faysal Abdi 30. Niilo Kärki 31. Janne Hartikainen 32. Markku Weckman 33. Eva Tawasolio 34. Maarit Raja-Aho 35. Tuomas Mutanen 36. Naima El Issaoui

15 Vastaus Juha Järän ja Nina Nummelan sekä 18 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaalle kiinteät kaupunkikulttuurilavat

VD/7933/00.02.00.03/2023

RÅ/RK/EJ

Juha Järä ja **Nina Nummela** sekä 18 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan kulttuuripalveluilla on käytössään monenlaisia tiloja. Vantaalta kuitenkin puuttuvat pysyvät, erilaisia tapahtumia mahdollistavat kaupunkikulttuurilavat.
Vuosikymmeniä on väliaikaisiin lavoihin käytetty suuria summia. Myyrmäessä on tämän lisäksi rahoitettu ns. Kesälavaa. Kaupunkikulttuurin lukuisat toimijat, kuten myös sen kuluttajat eli kuntalaiset tarvitsevat ja ansaitsevat ulkotilaisuuksiin kunnon puitteet, jotka palvelevat jopa vuoden ympäri.
Kiinteän lavan hyödyt joka kerta erikseen kasattaviin, hetken käyttöön tehtäviin lavoihin verrattuna ovat kiistattomat:

- On pidemmällä aikajänteellä taloudellisempi ratkaisu
- Niissä voi niin Vantaa kuin vantaalaiset toimijat toteuttavat erilaisia tapahtumatuotantoja kaikenikäisille.
- Lavaa vuokraamalla kaupunki voi saada siitä myös tuottoja
- Pysyvät lavat hyvällä ja näkyvällä sijainnilla luovat Vantaasta positiivista ja kulttuurimyönteistä kuvaa.

Ympäri Suomea kaupunkikulttuurilavat ovat iso osa kaupunkien tapahtumatuotantoja. Esimerkiksi Helsingissä Espan lava:
www.espanlava.fi

Kunnollinen esiintymislava siis toisi tärkeän ja puuttuvan elementin. Esitämme että Vantaa etsii Tikkurilan alueelta sopivan paikan. Seudulla mahdollisuuksia voisi ollapa vaikkapa suunnittelun alla olevalla Kirjastonpuistolla tai tulevalla Väritehtaan alueella, jonne se sopisi hyvin viheralueen osaseksi. Asiasta aiemmin tehty ja suosittu valtuustoaloite Heurekan rantaan rakennettavasta lavasta ei johtanut toivottuun tulokseen.

Näin ollen me allekirjoittaneet esitämme, että lavalle etsitään sopiva paikka ja taloussuunnitelmaan tehdään tarvittavat kirjaukset.
Lisäksi myös Myyrmäkeen sijoittuvaa lavanpaikkaa ryhdytään selvittämään.”

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 25

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Ehdotus pysyvästä esiintymislavasta on kiinnostava ja voisi tuoda merkittäviä hyötyjä niin kaupungin kulttuuritarjonnalle kuin taloudelle.

Aloitteen pohjalta aloitamme selvityksen mahdollisuuksista lavan sijoittamiseksi Tikkurilan alueelle, ja tarkastelemme myös Myyrmäen alueen vaihtoehtoja. Selvityksen aikana teemme tiivistä yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa, jolla on keskeinen rooli sopivan paikan valinnassa ja hankkeen edistämisessä.

Tiedepuisto todettiin aiemmassa selvityksessä pysyvälle esiintymislavalle sopivaksi paikaksi, mikäli sinne sellainen haluttaisiin. Lisäksi esimerkiksi Kirjastopuistossa on jo valmiiksi lavalle varattu vahvistettu alue, joka soveltunee vaikkapa kiinteälle konttilavalle. Vahvistetulla alueella olevien levyjen pitkäkestoista ja yhtäjaksoista kestävyyttä tulee kuitenkin selvittää, koska tähän asti paikalla on ollut vain tilapäisiä lavarakennelmia.

Myyrmäen Kesälavan ja Myyr York Parkin vuoden 2024 toiminnasta tehdään parhaillaan vaikuttavuuden arviointia Salmi Eventlizer -digitaalisen kyselytyökalun avulla. Näitä tuloksia hyödynnetään osana selvitystyötä.

Kulttuuritalo Martinuksen yhteyteen avataan kesällä 2025 tapahtumapuisto, jossa tulee olemaan pysyvä konttilava. Puiston tapahtumakonseptia kehitetään parhaillaan ja suunnittelussa huomioidaan asukkailta saadut toiveet ja palautteet.

Nykyisillä resursseilla rahaa lavojen ohjelmiston tuottamiseen tai tekniikan hankintoihin ei ole tarpeeksi, joten emme suosittele perinteisten kiinteiden lavojen (vrt. Espan lava, Laikunlava) priorisointia tällä hetkellä, jollei em. asioihin löydy tarvittavaa lisäystä budjettiin.

Jos ensin halutaan kokeilla lavojen toimivuutta, niin konttilavaratkaisut ovat siihen turvallisempi vaihtoehto. Konttilavat olisivat todennäköisesti edullisin vaihtoehto lavatekniikan ja -rakennelmien toteuttamiseen, mutta niidenkin osalta olisi kuitenkin ensin tehtävä selvitys kaikista liitännäiskustannuksista sekä harkita, kuinka ne sopivat tyyliltään ympäristöön. Lisäksi on hyvä pitää mielessä, että yhtä lavaratkaisua ei saada toimimaan kaikenlaisiin tapahtumiin.

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 22

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Juha Järälle ja Nina Nummelalle sekä 18 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys:

_____

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:
- allekirjoitettu Juha Järän ja Nina Nummelan sekä 18 muun valtuutetun aloite Vantaalle kiinteät kaupunkikulttuurilavat

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
kulttuuripäällikkö Reeli Karimäki, 040 5241403
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaalle kiinteät kaupunkikulttuurilavat *Vantaan kulttuuripalveluilla on käytössään monenlaisia tiloja. Vantaalta kuitenkin puuttuvat pysyvät, erilaisia tapahtumia mahdollistavat kaupunkikulttuurilavat. Vuosikymmeniä on väliaikaisiin lavoihin käytetty suuria summia. Myyrmäessä on tämän lisäksi rahoitettu ns. Kesälavaa. Kaupunkikulttuurin lukuisat toimijat, kuten myös sen kuluttajat eli kuntalaiset tarvitsevat ja ansaitsevat ulkotilaisuuksiin kunnon puitteet, jotka palvelevat jopa vuoden ympäri. Kiinteän lavan hyödyt joka kerta erikseen kasattaviin, hetken käyttöön tehtäviin lavoihin verrattuna ovat kiistattomat:* - *On pidemmällä aikajänteellä taloudellisempi ratkaisu* - *Niissä voi niin Vantaa kuin vantaalaiset toimijat toteuttavat erilaisia tapahtumatuotantoja kaikenikäisille.* - *Lavaa vuokraamalla kaupunki voi saada siitä myös tuottoja* - *Pysyvät lavat hyvällä ja näkyvällä sijainnilla luovat Vantaasta positiivista ja kulttuurimyönteistä kuvaa.* *Ympäri Suomea kaupunkikulttuurilavat ovat iso osa kaupunkien tapahtumatuotantoja. Esimerkiksi Helsingissä Espan lava:* *www.espanlava.fi* *Kunnollinen esiintymislava siis toisi tärkeän ja puuttuvan elementin. Esitämme että Vantaa etsii Tikkurilan alueelta sopivan paikan. Seudulla mahdollisuuksia voisi ollapa vaikkapa suunnittelun alla olevalla Kirjastonpuistolla tai tulevalla Väritehtaan alueella, jonne se sopisi hyvin viheralueen osaseksi. Asiasta aiemmin tehty ja suosittu valtuustoaloite Heurekan rantaan rakennettavasta lavasta ei johtanut toivottuun tulokseen. Näin ollen me allekirjoittaneet esitämme, että lavalle etsitään sopiva paikka ja taloussuunnitelmaan tehdään tarvittavat kirjaukset. Lisäksi myös Myyrmäkeen sijoittuvaa lavanpaikkaa ryhdytään selvittämään.*	Aloitteen tekijän nimi: *Juha Järä* *Nina Nummela* Aloitteen allekirjoittajat: 1. Elina Nykyri 2. Sirpa Siru Kauppinen 3. Antero Eerola 4. Vaula Norrena 5. Juha Suoniemi 6. Kai-Ari Lundell 7. Tanja Aidanjuuri 8. Janne Hartikainen 9. Suvi Karhu 10. Marjo Vacker 11. Markku Weckman 12. Tuire Kaimio 13. Milad Dehghan 14. Aki Mäkipernaa 15. Pekka Virkamäki 16. Tia Seppänen 17. Timo Valtonen 18. Niilo Kärki

16 **Vastaus Vihreän valtuustoryhmän ja 17 muun valtuutetun aloitteeseen "Suojellaan Linnaistenmetsän pientalokaavan ulkopuoliset alueet"**

VD/1604/00.02.00.03/2024

TeA/JV/MS/JH/EK

Vihreä valtuustoryhmä sekä 17 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Asemakaavan 100400 ‘Linnaisten omakotitaloalueen laajennus’ kaavatyössä ja sen jälkeen tehdyissä selvityksissä on tarkentunut tieto siitä, että Linnaistenmetsän alueella on runsaasti arvokkaita luontokohteita.

Esitämme, että näiden alueiden suojelutasoa nostetaan, esimerkiksi laajentamalla luonnonsuojelualue kattamaan kaavan 100400 ulkopuolinen metsäalue kokonaan.

Linnaistenmetsän eteläisin osa on jo rauhoitettua luonnonsuojelualuetta. Sen ulkopuolelle jää jo aiemmin arvokkaiksi todettuja luontokohteita, mutta lisäksi mm. soita, noroja, liito-oravien elinympäristöä ja yhteyksiä, arvokkaita kääpäkohteita, arvopuita sekä muiden avainlajien elinympäristöjä. Yleiskaavassa Linnaistenmetsän keskiosat on varattu luonnonsuojelualueelle, mutta myöskään tämä varaus ei kata kaikkia nyt tunnistettuja luonnon monimuotoisuudelle merkittäviä elinympäristöjä.

Vaikka vahvistettua asemakaavaa 100400 ei tässä vaiheessa enää muutettaisi koko alueen säästämiseksi, voidaan muun metsäalueen arvokkaiden luontokohteiden säilyminen turvata ja yhtenäisyyttä edistää suojelemalla vahvemmin jäljelle jäävät alueet.”

Kaupunginvaltuusto 26.2.2024 § 16

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

_____

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Yleiskaava 2020 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 25.1.2021 ja tuli voimaan 11.1.2023. Yleiskaavatyössä tehtiin kattavat selvitykset luontoarvoista sekä ratkaisuehdotuksiin liittyvät luontovaikutusten arvioinnit. Yleiskaavaan määriteltiin näiden selvitysten perusteella merkittävä määrä uusia luonnonsuojelualuevarauksia, joiden toteuttamista parhaillaan suunnitellaan.

Linnaistenmetsä on Rajatorpantien ja Äijänsuon luonnonsuojelualueen väliin jäävä metsäalue Lounais-Vantaalla. Linnaistenmetsän pinta-ala on noin 97,5 ha, josta Vantaan kaupungin omituksessa on 91 ha. Tästä alueesta on varattu yleiskaavassa lähivirkistysalueeksi 28 ha ja luonnonsuojeluun 47 ha. Tämä yleiskaavaan merkitty luonnonsuojelualue koostuu vuonna 2003 rauhoitetun Äijänsuon luonnonsuojelualueen 18,5 hehtaarista ja Linnaistenmetsän luonnonsuojelualuevarauksesta, jonka laajuus on 28,5 hehtaaria. Linnaistenmetsän suojelualuevaraus myös yhdistää eteläpuolisen Äijänsuon ja pohjoispuolisen vuonna 2017 rauhoitetun Furumossen–Tuomelan luonnonsuojelualueet yhtenäiseksi kokonaisuudeksi.

Linnaistenmetsän kaava on ELY-keskuksen hyväksymä ja tullut voimaan 30.6.2020. Kaavan kaikki korttelit ovat erillispientalojen korttelialueita (AO). Kaavan hyväksymisen jälkeen ilmeni tarve selvittää Liinaistenmetsän ja koko Vantaan norotilanne. Toistaiseksi osa Linnaistenmetsän kaavaan merkitystä rakentamisalueesta on jäämässä pois. Parhaillaan on tekeillä koko kaupungin kattava noroselvitys, jolla voi olla vaikutusta myös Linnaistenmetsän tilanteeseen.

Kaupunkiympäristön toimiala katsoo, että alueen yleiskaavatyössä määritelty suojelutaso on riittävä. Ensimmäisessä vaiheessa on tärkeintä turvata yleiskaavassa määriteltyjen suojelualueiden rauhoittaminen yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa. Linnaistenmetsä on lähes kokonaan kaupungin omistuksessa, joten metsäalueen luontoarvot myös yleiskaavan lähivirkistysalueella voidaan huomioida ja turvata. Alustavassa rauhoitusjärjestyksessä Linnaistenmetsän rauhoituksen hakeminen on ajoitettu vuodelle 2027.

Kaupunginhallitus 2.9.2024 § 22

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Vihreälle valtuustoryhmälle ja 17 muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

_____

Kaupunginhallitus 16.9.2024 § 20

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Vihreälle valtuustoryhmälle ja 17 muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana esittelijä muutti vastauksen viimeistä virkettä seuraavasti:

Linnaistenmetsä on lähes kokonaan kaupungin omistuksessa, joten metsäalueen luontoarvot myös yleiskaavan lähivirkistysalueella voidaan huomioida ja turvata. ~~sillä välin, kun toteutetaan yleiskaavan muita, kiireellisemmiksi arvioituja suojelualuevarausten rauhoituksia.~~ *Alustavassa rauhoitusjärjestyksessä Linnaistenmetsän rauhoituksen hakeminen on ajoitettu vuodelle 2027.*

Päätös:
Hyväksyttiin muutettu esitys.

_____

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Merkitään tiedoksi kaupunginhallituksen vastaus.

Liite:
- allekirjoitettu Vihreän valtuustoryhmän ja 17 muun valtuutetun aloite suojellaan Linnaistenmetsän pientalokaavan ulkopuoliset alueet

Muutoksenhakuohje: 2.1 Valituskielto

Lisätiedot:
Ympäristösuunnittelija Jarmo Honkanen, puh. 040 841 9962, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Suojellaan Linnaistenmetsän pientalokaavan ulkopuoliset alueet Asemakaavan 100400 'Linnaisten omakotitaloalueen laajennus' kaavatyössä ja sen jälkeen tehdyissä selvityksissä on tarkentunut tieto siitä, että Linnaistenmetsän alueella on runsaasti arvokkaita luontokohteita. **Esitämme, että näiden alueiden suojelutasoa nostetaan, esimerkiksi laajentamalla luonnonsuojelualue kattamaan** kaavan 100400 ulkopuolinen metsäalue kokonaan. Linnaistenmetsän eteläisin osa on jo rauhoitettua luonnonsuojelualuetta. Sen ulkopuolelle jää jo aiemmin arvokkaiksi todettuja luontokohteita, mutta lisäksi mm. soita, noroja, liito-oravien elinympäristöä ja yhteyksiä, arvokkaita kääpäkohteita, arvopuita sekä muiden avainlajien elinympäristöjä. Yleiskaavassa Linnaistenmetsän keskiosat on varattu luonnonsuojelualueelle, mutta myöskään tämä varaus ei kata kaikkia nyt tunnistettuja luonnon monimuotoisuudelle merkittäviä elinympäristöjä. Vaikka vahvistettua asemakaavaa 100400 ei tässä vaiheessa enää muutettaisi koko alueen säästämiseksi, voidaan muun metsäalueen arvokkaiden luontokohteiden säilyminen turvata ja yhtenäisyyttä edistää suojelemalla vahvemmin jäljelle jäävät alueet. *26.2.2024*	**Aloitteen tekijän nimi:** Vihreä valtuustoryhmä Aloitteen allekirjoittajat: 1. Milad Dehghan 2. Tiina Tuomela 3. Suvi Karhu 4. Tanja Aidanjuuri 5. Juha Järä 6. Niilo Kärki 7. Juha Suoniemi 8. Kai-Ari Lundell 9. Janne Hartikainen 10. Minna Heikkinen 11. Marjo Vacker 12. Minttu Sillanpää 13. Jussi Saramo 14. Nina Nummela 15. Anu Hall 16. Pirjo Luokkala 17. Mika Niikko

17 **Vastaus Juha Järän ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan matkailuun, palveluihin ja tapahtumiin mobiilisovellus**

VD/1600/00.02.00.03/2024

PT/MK/TK/MV/EJ

Juha Järä sekä 23 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Kun turisti, työmatkalainen tai kuntalainen hakee Vantaalta erilaisia nähtävyyksiä, palveluita, tapahtumia ja kulkutapoja sekä reittejä niihin, joutuu hän hakemaan tietoja lukemattomista eri lähteistä: Internetistä lukuisista osoitteista ja niiden alasivuilta, lehdistä, kirjoista, fyysisesti eri paikoista, soittamalla, kirjoittamalla, katsomalla painetusta kartasta jne. Nykyään lähes jokaisella on jo älypuhelin, jolla erilaisia sovelluksia käytetään asioiden ratkaisuun ja hoitamiseen.

Esitän että Vantaan kaupunki selvittää mahdollisuudet ja kustannukset sovelluksen kehittämiseen, joka vastaa edellä mainittuun – ja ryhtyy sen jälkeen kehittämään sovellusta jos/kun se järkevillä resursseilla pystytään tuottamaan.

Sovellus siis opastaisi Vantaan nähtävyyksiin (esim. museot, ulkoilukohteet), palveluihin (esim. ravintolat ja liikuntakohteet), liikkumiseen (esim. joukkoliikenne, vuokraamot, karttapalvelu) jne. Mallia voi ottaa vaikkapa Tallinnan matkailutoimiston julkaisemasta sovelluksesta:

T24 | Tallinna julkaisi uuden apuvälineen turisteille | Teemat | Helsingin Uutiset

Uskoakseni tähän sovellukseen käytettävät resurssit tulevat moninkertaisena takaisin, ja ovat osaltaan merkittävästi kehittämässä Vantaan kaupunkia matkailukohteena sekä monin tavoin lisäämässä taloudellista hyvää sen myötä koko Vantaalle, vantaalaisille yrityksille ja vantaalaisille.

Kaupunginvaltuusto 26.2.2024 § 14

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

———

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan viestinnän ja elinvoimapalvelujen palvelualueet toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Matkailijat hyödyntävät laajasti matkapuhelimiaan niin etsiessään tietoa matkakohteista ennen matkaansa kuin matkansa aikana ja usein tietoa haetaan useasta eri lähteestä. Matkailijan tarpeita kattamaan onkin maailmalla kehitetty erilaisia sovelluksia, ja osa niistä on lunastanut paikkansa.

Vuonna 2018 Vantaalla kokeiltiin osana 6Aika-hankekokonaisuutta omaa verkkosivupohjaista sovellusta ”Stopoverguide”, josta matkailija pystyi niin inspiroitumaan, hakemaan tietoa kohteista (esim. aukioloajoista, palveluista, saavutettavuudesta) kuin etsimään reaaliaikaisen reitin kohteeseen hyödyntäen HSL:n tarjoamaa dataa, mutta kokeilun tulokset jäivät vaisuiksi. Kokeilussa tunnistettiin

hyvin toimivan sovelluksen vaatima suuri työmäärä sekä markkinoinnin korkea hintalappu. Uuden tuotteen lanseeraaminen vaatii pitkää ja systemaattista markkinointia.

Pääkaupunkiseudulla on tällä hetkellä käytössä kaksi matkailijoille suunnattua sovellusta: Helsinki Card ja Museokortti. Stromman Helsinki Card on sovellus, jossa myös vantaalaiset yritykset voivat halutessaan olla mukana. Palvelu on yrityksille maksullinen ja tällä hetkellä (2024) Vantaalta vain Suomen Ilmailumuseo on mukana yhteistyössä. Kotimaisten matkailijoiden keskuudessa Museokortti on suosittu ja Museokorttikohteiden joukossa on useampia vantaalaisia toimijoita; Galleria K, Håkansböle, Laila Pullinen – veistospuisto & kotimuseo, Suomen Ilmailumuseo, Tiedekeskus Heureka, Vantaan Kaupunginmuseo ja Vantaan Taidemuseo Artsi.

Tapahtumien osalta Vantaalla on käytössä Vantaan tapahtumakalenteri, jossa on mahdollista Googlen karttapalvelun kautta tutkia myös reittiä kohteeseen hyödyntäen erilaisia liikkumismuotoja. Tapahtumakalenterissa ovat esillä myös kohteet. Kansainvälistä matkailijaa silmällä pitäen ongelmaksi tapahtumakalenterin hyödyntämisessä saattaa nousta puutteelliset käännökset tapahtumatiedoissa.

Oman sovelluksen rakentamisen sijaan Vantaan on kannattavampaa osallistua nykyistä laajemmin pääkaupunkiseudulla jo käytössä oleviin sovelluksiin ja alueen yhteiseen matkailumarkkinoinnin yhteistyöhön. Lisäksi meidän tulee kehittää jo tunnettuja omia vetovoimakohteita ja niiden markkinointia kuten Kuusijärveä, Aviapolista (mm. Uusi Ilmailumuseo), Håkansbölen kartanoa, Tikkurilan jokirantaa, osaamiskampusta ja Helsingin pitäjän kirkonkylää. Unohtamatta sijoittautumispaikkoja uusille yrityksille ja vetovoimaisille tapahtumille. Näin matkailun kehittämiseen sijoitettavat eurot tuottavat enemmän laajentuneita mahdollisuuksia kaupunkilaisille, kasvanutta liikevaihtoa yrityksille ja verotuloja kaupungille. Tietohallinnon arvion mukaan Vantaan kaupungin oman sovelluksen kehittämis- ja ylläpitokustannukset voivat olla varovaisestikin arvioiden satoja tuhansia euroja.

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 24

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Juha Järälle ja 23 muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:
- allekirjoitettu Juha Järän ja 23 muun valtuutetun aloite Vantaan matkailuun, palveluihin ja tapahtumiin mobiilisovellus

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
matkailumarkkinointisuunnittelija Mari Virtanen
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaan matkailuun, palveluihin ja tapahtumiin mobiilisovellus Vantaan matkailuun, palveluihin ja tapahtumiin mobiilisovellus. Kun turisti, työmatkalainen tai kuntalainen hakee Vantaalta erilaisia nähtävyyksiä, palveluita, tapahtumia ja kulkutapoja sekä reittejä niihin, joutuu hän hakemaan tietoja lukemattomista eri lähteistä: Internetistä lukuisista osoitteista ja niiden alasivuilta, lehdistä, kirjoista, fyysisesti eri paikoista, soittamalla, kirjoittamalla, katsomalla painetusta kartasta jne. Nykyään lähes jokaisella on jo älypuhelin, jolla erilaisia sovelluksia käytetään asioiden ratkaisuun ja hoitamiseen. Esitän että Vantaan kaupunki selvittää mahdollisuudet ja kustannukset sovelluksen kehittämiseen, joka vastaa edellä mainittuun – ja ryhtyy sen jälkeen kehittämään sovellusta jos/kun se järkevillä resursseilla pystytään tuottamaan. Sovellus siis opastaisi Vantaan nähtävyyksiin (esim. museot, ulkoilukohteet), palveluihin (esim. ravintolat ja liikuntakohteet), liikkumiseen (esim. joukkoliikenne, vuokraamot, karttapalvelu) jne. Mallia voi ottaa vaikkapa Tallinnan matkailutoimiston julkaisemasta sovelluksesta: T24 | Tallinna julkaisi uuden apuvälineen turisteille | Teemat | Helsingin Uutiset Uskoakseni tähän sovellukseen käytettävät resurssit tulevat moninkertaisena takaisin, ja ovat osaltaan merkittävästi kehittämässä Vantaan kaupunkia matkailukohteena sekä monin tavoin lisäämässä taloudellista hyvää sen myötä koko Vantaalle, vantaalaisille yrityksille ja vantaalaisille. Valtuuston kokous 26.2.2024	Aloitteen tekijän nimi: Juha Järä Aloitteen allekirjoittajat: 1. Milad Dehghan 2. Anu Hall 3. Tiina Tuomela 4. Manav Phull 5. Vaula Norrena 6. Suvi Karhu 7. Tanja Aidanjuuri 8. Niilo Kärki 9. Juha Suoniemi 10. Kai-Ari Lundell 11. Markku Weckman 12. Janne Hartikainen 13. Minna Heikkinen 14. Antero Eerola 15. Marjo Vacker 16. Nina Nummela 17. Maija Rautavaara 18. Tuire Kaimio 19. Mika Kasonen 20. Siri Ahokas 21. Reija Friman 22. Tia Seppänen 23. Mika Niikko

18 **Vastaus Keskustan valtuustoryhmän, Kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän, Liike Nyt valtuustoryhmän, Vasemmistoliiton valtuustoryhmän, Perussuomalaisten valtuustoryhmän, Vihreiden valtuustoryhmän ja Suomen ruotsalaisen kansanpuolue ryhmän sekä 4 muun valtuutetun aloite Vantaan perusopetuksen ryhmäkokojen pienentäminen selvitettävä**

VD/2473/00.02.00.03/2024

KK/IK/AV/TR/KV/VT/EK

Keskustan valtuustoryhmä, Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä, Liike Nyt valtuustoryhmä, Vasemmistoliiton valtuustoryhmä, Perussuomalaisten valtuustoryhmä, Vihreiden valtuustoryhmä ja Suomen ruotsalaisen kansanpuolue ryhmä sekä 4 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Tämän aloitteen allekirjoittajat esittävät, että Vantaalla selvitetään ja läpivalaistaan erilaiset vaihtoehdot perusopetuksen ryhmäkokojen pienentämiseksi sekä tuodaan esille nykyiset toteutuneet ryhmäkoot. Samalla tulee selvittää, millaiset taloudelliset vaikutukset eri ryhmäkokojen pienentämisen vaihtoehdoilla on sekä se, miten ryhmäkoot vaikuttavat esimerkiksi lapsen ja nuoren oppimiseen, työrauhan ja turvallisuuden kokemukseen, koulukiusaamisen määrään sekä opettajien työhyvinvointiin.

Toivetta ryhmäkokojen pienentämisestä on viime vuosina tuonut esille niin opettajat (esimerkiksi Vantaan perusopetuksen opettajien veso-päivätyöskentelyn tuotos syksyltä 2021), vanhemmat, Vantaan nuorisovaltuusto kuin me luottamushenkilötkin esimerkiksi valtuustoseminaarien yhteydessä.
Tällä hetkellä Vantaalla jokainen koulu saa kaupungilta tietoon kokonaisbudjetin ja koulun/rehtorin tehtävänä on tehdä parhaat mahdolliset opetusjärjestelyt annetuilla määrärahoilla ja käytössä olevilla tiloilla. Koulut päättävät itsenäisesti myös sen, kuinka paljon he panostavat luokkamuotoiseen pienluokkatoimintaan ja kuinka paljon erityistä tukea tarvitsevia tuetaan yleisopetuksen yhteydessä. Selkeää käsitystä keskimääräisistä, saatikka toteutuneista ryhmäkoista ei ainakaan kaupungin päättäjillä ole.

Päättäjien olisi hyvä myös tietää, miten rehtorit, opettajat ja oppilaat kokevat tämänhetkisen rahoituksen ja tilamitoitusten riittävyyden. Kuten tiedetään, Vantaan perusopetuksen tilamitoitukset ovat erittäin tiukat, minkä vuoksi perusluokkien ryhmäkokojen pysyvä pienentäminen koulukohtaisena päätöksenä on usein käytännössä vaikeaa. Muun muassa tämän vuoksi ryhmäkokoja onkin pyritty pienentämään jakotunneilla sekä esimerkiksi laaja-alaisten erityisopettajien ja resurssiopettajien palkkaamisella.

Tämän aloitteen allekirjoittajat ovat sitä mieltä, että Vantaalla tulee kiteyttää, millainen ryhmäkokojen pienentäminen tukee parhaalla tavalla lasten ja nuorten kasvua, oppimista ja hyvinvointia. On selvittävä myös, kumpi on oppimistulosten kannalta parempi vaihtoehto:
oppiaineiden tuntimäärien lisääminen vai ryhmäkokojen pienentäminen ja onko vaikuttavampaa pienentää ryhmäkokoja pysyvästi vai esimerkiksi jakotunneilla ja laaja-alaisia erityisopettajia ja resurssiopettajia lisäämällä. Tässä selvitystyössä tulee kuulla niin oppilaita, heidän huoltajiaan kuin koulun henkilöstöäkin.”

Kaupunginvaltuusto 25.3.2024 § 18

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:
- allekirjoitettu Keskustan valtuustoryhmän, Kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän, Liike Nyt valtuustoryhmän, Vasemmistoliiton valtuustoryhmän, Perussuomalaisten valtuustoryhmän, Vihreiden valtuustoryhmän ja Suomen ruotsalaisen kansanpuolue ryhmän ja 4 muun valtuutetun aloite Vantaan perusopetuksen ryhmäkokojen pienentäminen selvitettävä

_____

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vantaan perusopetuksen koulujen yleisopetuksen luokkakoot ovat 14–28 oppilasta/luokka. Perusopetuksen kouluille osoitettu rahoitus perustuu yhdenvertaiseen rahoituslaskelmaan, jossa huomioidaan: oppilasmäärä, erityisen tuen oppilaiden määrä, vuosiluokalla opetettavien oppituntien määrä ja erityisopettajaresurssi sekä muita muuttujia. Rahoituslaskelma on sellainen, että eri koulujen oppilaat ovat lähtökohtaisesti yhdenvertaisessa asemassa ja opetus voidaan järjestää keskimäärin samankokoisissa opetusryhmissä samankaltaisissa kouluissa. Ne koulut, jotka saavat tarveperusteista koulutuksellista tasa-arvorahoitusta merkittävästi, voivat antaa opetusta hiukan pienemmissä opetusryhmissä tai palkata enemmän erityisopettajia ja /tai koulunkäynninohjaajia.

Luokkakoon vaikutuksiin liittyvissä tarkasteluissa on tärkeä erottaa seuraavat käsitteet:

Luokkakoko tarkoittaa hallinnollista yleisopetuksen (ei pienryhmäopetus) perusyksikköä, josta luokanopettaja tai luokanvalvoja vastaa. Vantaan yleisopetuksen luokkakoon keskiarvo vuosiluokilla 1.–9. on 20,8 oppilasta, 1.–6. -luokilla 20,7 ja 7.–9. -luokilla 20,9 (tilastointipäivä 2023).

Keskimääräinen opetusryhmäkoko tarkoittaa sen opetusryhmän kokoa, jossa oppilas keskimäärin opiskelee. Keskimääräinen ryhmäkoko on pienempi kuin luokkakoko, koska siinä huomioidaan jakotunnit, samanaikaisopetus ja palkkitunnit. Vantaan perusopetuksen keskimääräinen opetusryhmäkoko vuosiluokilla 1.–9. on 16,45 (tilastointipäivä 2023)

Jakotunti tarkoittaa sitä, että luokka jaetaan kahteen osaan. Tällöin esimerkiksi aamulla klo 8–9 puolet luokasta opiskelee opettajan johdolla ja vasta klo 9 kouluun tulee toinen puolikas luokkaa. Koko luokka yhdessä opiskelee klo 9–13 ja aamulla klo 8 kouluun tulleet pääsevät kotiin klo 13 ja klo 13–14 myöhemmin kouluun tullut puolikas luokkaa opiskelee.

Ryhmäkoon tämänhetkinen tilanne ja kehitys
Vantaan keskimääräinen opetusryhmäkoko vuosiluokilla 1–9 on kuuden suurimman kaupungin vuonna 2023 valmistuneessa vertailussa (vuoden 2021 tilastointipäivä) toiseksi pienin: Espoo 16,2, Helsinki 17,3, Oulu 18,5, Turku 20,6 ja Vantaa 17,1. Vantaan luokkakokojen keskiarvo on pienentynyt todella merkittävästi viimeisen 15 vuoden aikana, luokkakoon keskiarvo on laskenut vuosiluokilla 1.-6. vajaalla neljällä oppilaalla 24,5 -> 20,7.

Eri alueiden väestömäärän kehitys ja olemassa olevat koulutilat vaikuttavat luokkakokoihin. Tämä ei tarkoita, että keskimääräinen opetusryhmäkoko on suurempi niissä kouluissa, joissa luokkakoko on suurempi kuin Vantaalla keskimäärin, sillä jokainen oppilas tuo rahoitusta koulun talousarvioon. Oppilaaksiotto on määritelty aluepäällikön ja ruotsinkielisen palvelualuejohtajan toimivaltaan. He

pyrkivät tasaamaan oppilasmäärää alueensa koulujen välillä tarkoituksenmukaisesti siten, että kouluilla olisi mahdollista rakentaa hallinnolliset luokkakoot ja keskimääräiset opetusryhmäkoot keskiarvoja mukaillen sekä oppilaiden ja opetusryhmien tarpeet huomioiden.

Vantaalla jokainen koulu saa yhteneväisellä laskentamallilla sekä Koulutuksellisen tasa-arvoindeksien (KOTA-indeksi) pohjalta lasketun kokonaisbudjetin. Koulun rehtori, johtoryhmää kuultuaan, päättää tarkoituksenmukaiset ja parhaat mahdolliset opetusjärjestelyt annetuilla määrärahoilla ja käytössä olevilla tiloilla. Koulut päättävät budjettinsa puitteissa oppilaiden tarpeet huomioiden luokkakoista, opetusryhmien ja jakotuntien määristä, resurssiopettajien ja laaja-alaisten erityisopettajien määristä sekä tuen järjestämisestä joko pienryhmissä tai integroituna. Edellä mainitut seikat vaikuttavat siihen, minkä kokoiset luokkakoot ovat ja mitkä ovat keskimääräiset opetusryhmäkoot.

Vaihtoehdot ryhmäkokojen pienentämiseen
Ryhmäkokojen pienentämiseen on teoriassa kaksi eri mahdollisuutta;
1) pienentää luokkakokoa tai 2) pienentää keskimääräistä opetusryhmäkokoa, joka tapahtuu lisäämällä jakotunteja ja/tai samanaikaisopettajia.

Luokkakoon pienentämisen talousvaikutuksia kuvataan oheisessa liitteessä 1. Luokkakokojen pienentämisen kustannusvaikutuksia ei tule ainoastaan oppilasmäärän jakamisesta pienempiin ryhmiin ja opettajien määrän kasvusta, vaan vaikutukset ulottuvat myös tilakustannuksiin, koska uusille ryhmille tulee saada opetukseen käytettäviä tiloja.
Liitteenä olevasta aineistosta voidaan esimerkiksi todeta, että mikäli päätettäisiin pienentää Vantaan keskimääräistä luokkakokoa (noin 21 oppilasta) kahdella oppilaalla noin 19 oppilaaseen, se maksaisi yhteensä noin 12,2 miljoona euroa. Tästä henkilöstökustannusten osuus on 9,6 M€ ja tilakustannusten (vuokrat ja siivous) 2,6 Me.

Jakotunnit ovat kouluissa myös laajasti käytössä opetusryhmien pienentämiseen, mutta vaihteluväli voi olla suuri koulujen välillä tai jopa koulun sisällä. Rehtori päättää jakotuntien käytöstä vuosittain työjärjestyksen ja lukuvuosisuunnitelman laadinnan yhteydessä. Tietyissä oppiaineissa (kotitalous, fysiikka ja kemia) opetusryhmäkoon työturvallisuussuositus on 16 oppilasta. Jakotuntien kustannusvaikutus voidaan laskea opettajan keskimääräisen tuntihinnan mukaan. Yhden vuosiviikkotunnin hinta on noin 2500 €. Jos esim. koulu on kolmisarjainen (kolme luokkaa / ikäluokka) ja kolmannen luokan matematiikkaan haluttaisiin jokaiselle luokalle lisätä jakotunti, se maksaisi ko. koulun kolmannen luokan osalta noin 7500 €.

Samanaikaisopettajuus tai yhteisopettajuus ovat laajasti käytössä Vantaalla. Tässä mallissa oppilaiden ja opetushenkilöstön suhdeluku saadaan kestävälle pohjalla ja opettajalla on enemmän aikaa oppilaan oppimisen tukemiseen. Lisäksi yhteisopettajuus tutkitusti lisää opettajien hyvinvointia ja jaksamista. Yhteisopettajuuden kustannusvaikutukset voidaan laskea opettajan vuosiansioiden (noin 55 000 eur sivukuluineen) pohjalta. Esimerkiksi, mikäli kouluun palkataan yksi resurssi- / rinnakkais- tai yhteisopettaja, voidaan ryhmiä jakaa pienemmäksi opettajan tuntimäärän mukaisilla tunneilla. Liitteen laskelmasta näkee keskimääräisen opetusryhmän pienentämisen kustannusvaikutukset. Jos esimerkiksi pienenettäisiin keskimääräistä opetusryhmäkokoa kahdella oppilaalla, sen kustannusvaikutus olisi noin 9,1 Me.

Oppiaineiden tuntimäärän lisääminen

Valtakunnallisessa asetuksessa perusopetuksen tuntijaosta määritellään oppilaiden minimivuosiviikkotuntimäärä vuosiluokilla 1–9 kussakin oppiaineessa. Kunnat voivat lisätä paikalliseen tuntijakoon vuosiviikkotunteja yli valtakunnallisen minimimäärän.

Tällä hetkellä valtakunnallinen minimituntimäärä on 225 vuosiviikkotuntia perusopetuksen aikana. Vantaan perusopetuksen tuntimäärä on yhteensä 231 vuosiviikkotuntia. Vantaalla opetetaan yli minimituntimäärän

- 1 vvt äidinkieltä ja kirjallisuutta sekä 1 vvt matematiikkaa vuosiluokilla 1–2
- 1 vvt B1-kieltä vuosiluokilla 8–9 sekä
- 2 vvt valinnaisia aineita.
- Lisäksi Vantaalla opetetaan 1 vvt tunne- ja vuorovaikutusopetusta.

Valtakunnalliseen minimituntimäärään lisätään kolme vuosiviikkotuntia 1.8.2025 alkaen siten, että 1–2 vuosiluokille lisätään 1 vvt äidinkieltä ja kirjallisuutta sekä 1 vvt matematiikkaa. Lisäksi vuosiluokille 3–6 lisätään yksi vuosiviikkotunti äidinkielen ja kirjallisuuden opetusta. Lisättyjen vuosiviikkotuntien sijoittuminen tietylle vuosiluokalle määräytyy paikallisen päätöksen mukaisesti.

Vantaa on usein lisännyt tunteja paikalliseen tuntijakoon etupainotteisesti ennen valtakunnallisia päätöksiä. Näin on toimittu myös 1–2 luokkien matematiikan sekä äidinkielen ja kirjallisuuden tuntien osalta, jotka ovat olleet Vantaan tuntijaossa 1.8.2023 alkaen. Vuoden 2025 elokuusta alkaen Vantaan tuntijakoon tulee näin ollen lisättäväksi yksi vuosiviikkotunti äidinkieltä ja kirjallisuutta jollekin vuosiluokista 3–6.

Vantaan suomenkielisen perusopetuksen rehtoreilta kysyttiin syksyllä 2023 mielipidettä äidinkielen ja kirjallisuuden sekä matematiikan tuntien lisäämiseen Vantaan tuntijakoon 1–2 luokille niin, että Vantaan tuntijaossa olisi jälleen kaksi vuosiviikkotuntia yli valtakunnallisen minimin 1.8.2025 alkaen. Rehtorit olivat lähes yksimielisesti sitä mieltä, että 1–2 luokkien vuosiviikkotuntimäärä on riittävä valtakunnallisen minimin mukaisesti eikä vuosiviikkotuntien lisäystä yli valtakunnallisen minimin kannatettu. Tuntijaon vuosiviikkotuntimäärän lisäämisen sijaan rehtorit kannattivat muita tapoja tukea opetusta ja oppimista (esim. yhteisopettajuuden vahvistaminen) ja valtionosuuden kasvun ohjaamista oppilaiden koulunkäyntiä tukeviin resursseihin, esimerkiksi kouluvalmentajiin.

Yhden vuosiviikkotunnin hinta vuosiluokilla 1.–6. on noin 350.000 euroa Vantaalla. Valtion lisättyä oppitunteja 1.8.2025 alkaen 1.–2. vuosiluokalle äidinkieleen ja matematiikkaan, niin perusopetuksen virkamiesjohto esitti rehtoreiden näkemyksen mukaisesti, että vuodesta 2025 alkaen oppituntimäärän noston vuoksi kasvavat valtionosuudet lisätään Vantaan vuoden 2025 kehykseen kouluvalmentajiin. Tällä valtionosuuden kasvulla saadaan vuosiluokkien 7.–9. opetusta antaville kaikille 20:lle koululle kouluvalmentajat 1.8.2025 alkaen. Lukuvuosina 2023–24 ja 2024–25 valtion hankerahoituksella on toiminut 11 kouluvalmentajaa 7.–9.luokkien kouluissa. Tästä kokemukset ovat olleet erinomaisia ja kun hankerahoitus päättyy, on tärkeää saada jatkettua ja laajennettua uutta hyväksi koettua vaikuttavaa toimintaa.

Tutkimusnäyttö ryhmäkoon vaikutuksista oppimiseen ja hyvinvointiin on ristiriitaista

Ryhmäkoon vaikutuksesta oppimiseen on keskusteltu pitkään, ja aihe kiinnostaa myös mediaa. Asiaa on tutkittu laajasti niin kansallisesti kuin kansainvälisesti. Kiinnostuksen keskiössä on ollut kysymys siitä, onko luokkakoolla merkitystä sille, miten hyvin oppilaat oppivat tai miten he viihtyvät koulussa. Tutkimusasetelmia haastaa se, että oppimiseen vaikuttavat laajasti monet opetukseen ja oppilaisiin liittyvät tekijät. Oppilaita ei jaeta koulussa luokkiin satunnaisesti, vaan koulut rakentavat opetusryhmät pedagogisin perustein, joissa huomioidaan oppilaiden yksilölliset tarpeet. Ryhmäkoon pienentämisen

vaikutusta lapsen ja nuoren oppimiseen, työrauhan ja turvallisuuden kokemukseen, koulukiusaamisen määrään sekä opettajien työhyvinvointiin ei voida todeta suoralla korrelaatiolla. Alla on esitetty keskeisiä huomioita viimeaikaisista tutkimuksista ja kansallisesta arvioinnista.

Ainoa Suomessa toistaiseksi julkaistu luokkakoon vaikutusta arvioiva tutkimusteos (Kupiainen & Hienonen 2016, Luokkakoko (jyu.fi)) tuo esiin laajasti luokkakoon vaikutusten tutkimisen problematiikkaa. Teoksessa esitellään luokkakoon vaikutuksista saatua vähäistä tutkimusnäyttöä. Kirjoittajat huomauttavat, että vaikka tutkimuksessa ei löydetä selkeää yhteyttä luokkakoon, oppimistulosten ja kouluhyvinvoinnin välillä se ei tarkoita, etteikö luokkakoolla voisi olla yhteyttä tai jopa vaikutusta oppilaiden oppimiseen tai oppimisasenteisiin. Etenkin suomalaiseen tutkimusnäyttöön perustuvien tutkimustulosten voidaan kirjoittajien mukaan sen sijaan katsoa osoittavan, että luokanmuodostus toimii peruskouluissamme tavalla, joka huomioi oppilaiden tarpeiden ja luokkakoon välisen yhteyden käytettävissä olevien resurssien puitteissa siten, että se tasaa luokkakoon vaikutusta. Toisaalta esimerkiksi Syrénin ja kollegoiden (2022) tutkimuksen mukaan suurempi luokkakoko aiheuttaa enemmän käytöshäiriöitä ja pienen, mutta tilastollisesti merkitsevän oppimistulosten laskun. Luokkakoon vaikutus oppimistuloksiin on tutkimuksen mukaan kuitenkin pieni, mikä jättää avoimeksi kysymyksen siitä, kuinka kustannustehokkaasti oppimistuloksia voidaan parantaa luokkakokoa pienentämällä. http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-8989-7

Saloviita ym. tutkimuksissa käy ilmi, että pienemmällä luokkakoolla on ollut keskimäärin myönteinen vaikutus, mutta vaikutus on kuitenkin jäänyt vähäiseksi, kun sitä vertaa muihin keinoihin parantaa kouluoppimista. Samalla käy ilmi, että luokkakoon pienentäminen on yksi huonoimmista vaihtoehdoista suhteessa sen vaatimiin muita keinoja kalliimpiin kustannuksiin.
Tutkimustuloksilla on osoitettu, ettei luokkakoolla ollut yhteyttä oppilaiden mitattuun osaamiseen eikä koulua koskeviin asenteisiin, kun ryhmäkoko vaihteli välillä 10–30. Joissain ulkomaisissa tutkimustuloksissa on havaittu oppimistulosten lievä positiivinen yhteys ryhmäkokoon. Suomessa yhteys voi kuitenkin olla erilainen. Alatupa (2007) jopa raportoi, että oppimistulokset olivat isommissa luokissa jopa parempia ryhmäkokoon 28 asti. Tosin kaikkein suurimmissa luokissa erinomaiset oppimistulokset voivat johtua siitä, että ne olivat painotettuja erikoisluokkia, joiden oppilaat olivat valikoituja. saloviita.kasvatus.2.2017.pdf (jyu.fi)

Karvin (2018) Työrauhan ja turvallisen oppimisympäristön arviointi perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa –arviointiraportin koulukohtaisen kyselyn vastausten mukaan häiriökäyttäytymiseen vaikuttavat eniten opettajan käyttämät opetusmetodit ja opetuksen ajankohta. Koulukohtaisen kyselyn vastausten mukaan työrauhaa parantavat myös pieni luokka- tai ryhmäkoko, mahdollisuus pienryhmätyöskentelyyn tai luokan jakoon sekä koulunkäyntiavustajien tukeen tunneilla. Oppilaiden sekä opettajien käsitysten mukaan luokka- tai ryhmäkoon ja koulun oppilasmäärän kasvaessa opettajien puuttuminen häiriö- ja ongelmatilanteisiin luokkahuoneissa hidastui selvästi KARVI_0618.pdf

Ryhmäkoon vaikutus opettajien hyvinvointiin ja jaksamiseen on yhtä lailla vaikeasti osoitettavista. Tutkimusten mukaan opettajan työn fyysistä kuormitusta lisäävät työpäivien pirstaleisuus ja kiire, melu, taukojen vähyys tai puute, koulutilojen puutteellinen kunto sekä työjärjestystekniset tai resursseihin liittyvät seikat. Psyykkistä kuormitusta lisäävät työn vastuullisuus sekä vaativat vuorovaikutustilanteet niin oppilaiden, huoltajien kuin muun työyhteisön kanssa. (s. 28–31, Yrttiaho, R. ja Posio S., 2021, Opettajan työhyvinvointikirja, PS-kustannus). Riittävät koulun resurssit, opettajien välinen yhteistyö ja esimiehen tuki sekä opettajan pystyvyysuskomusten vahvistaminen ovat keskeisiä tekijöitä työn kuormituksen vähentämisen ja työn imun lisäämisen kannalta. 978-951-39-8324-6.pdf (jyu.fi): OAJ on listannut opettajia kuormittaviksi tekijöiksi mm. vaikeudet pitää taukoja työpäivän aikana, jatkuvat keskeytykset, epäselvät tai puutteelliset ohjeet, puutteellinen perehdytys, liian suuri työmäärä

suhteessa työaikaan, työympäristön puutteet, haasteelliset vuorovaikutustilanteet oppilaiden tai huoltajien kanssa sekä häiriöt työyhteisössä https://www.oaj.fi/tyoelamaopas/tyohyvinvointi/tyokuormitus/.

Oppilaiden ja henkilöstön kuuleminen
Laaja oppilaiden ja koulun henkilöstön osallistaminen ja kokemusten kartoittaminen ei ole nykyresursseilla mahdollista. Tähän tarvittaisiin objektiivista tutkimuksenasettelua ja jokaisella opettajalla ja/tai oppilaalla tulisi olla ymmärrys koulutuksen järjestämisen reunaehdoista. Opetushenkilöstöä on kuitenkin kuultu kansallisestikin meneillään olevan oppimisen tuen uudistamisen kartoituksessa, missä samalla on otettu kantaa tässä selvityksessä pyydettyihin asioihin. Lakivalmistelussa on tuotu esiin, että nykyiset tuen hallinnolliset rakenteet kuormittavat opettajia ja ryhmiin integroitujen tuen oppilaiden määrä voi nousta kohtuuttoman suureksi. Näihin haetaan ratkaisua lain valmistelun kautta. Vantaan kaupungin LAAVA-arvioinnilla ja KUNTA 10 arvioinnissa esiin nostettuja näkemyksiä huomioidaan kehittämistoimenpiteissä.

Aktiivinen vuoropuhelu kasvatuksen ja oppimisen hallinnon sekä koulujen oppilaiden ja henkilöstön välillä on tärkeä keino kartoittaa säännöllisesti eri toimijoiden kokemuksia ja toiveita. Opettajakuntaa tavataan säännöllisesti työkokousten ja koulutusten tiimoilta, joissa käydään avointa keskustelua. Perusopetuksen aluepäälliköt järjestävät alueidensa kouluilla säännöllisesti navigointikeskusteluja, joissa käydään vuoropuhelua koulujen henkilöstön kanssa koulujen tilanteesta.

Oppilaiden oppimista, hyvinvointia, turvallisuuden tunnetta ja koulussa viihtymistä voidaan tutkitusti tukea opetusryhmien pienentämisen lisäksi monilla muilla keinoilla. Tärkeitä resursseja oppimisen tuessa ovat erityisopettajat, koulunkäynnin ohjaajat, resurssiopettajat ja monikieliset ohjaajat. Lisäksi Vantaalla pilotoidaan yläkouluissa kouluvalmentajatoimintaa vuosina 23–25.

Valtuustoaloitteen vastauksen yhteenveto:
Oppilaiden oppimiseen ja hyvinvointiin sekä opetushenkilöstön työhyvinvointiin vaikuttavat laajasti monet tekijät. Luokkako ja keskimääräinen opetusryhmäkoko sekä erityisopettajien ja koulunkäynninohjaajien määrä vaikuttavat keskeisesti oppilaiden oppimiseen ja hyvinvointiin sekä opetushenkilöstön työhyvinvointiin ja mahdollisuuksiin ohjata ja kohdata oppilaita yksilöllisesti.

Vantaan luokkakokojen keskiarvo on pienentynyt todella merkittävästi viimeisen 15 vuoden aikana, luokkakoon keskiarvo on laskenut vuosiluokilla 1.-6. vajaalla neljällä oppilaalla (24,5 -> 20,8). Vantaan luokkakoot ja keskimääräiset opetusryhmäkoot ovat kuuden suurimman kaupungin keskitasoa. Vantaa pystyy nykyisillä keskimääräisillä luokka- ja opetusryhmäkoolla tarjoamaan opetusta ja muodostamaan opetusryhmät perusopetuslain vaatimusten mukaisesti niin, että opetuksessa voidaan saavuttaa opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet.

Mikäli päätettäisiin lähteä tekemään lisäpanostuksia perusopetuksen luokka- tai opetusryhmäkoon pienentämiseen, tulisi valita tehdäänkö pienennystä luokkakokoon vai keskimääräiseen opetusryhmäkokoon.

Luokkakokojen pienentäminen mm. lisäisi luokanopettajan ja luokanvalvojan oppilaantuntemusta, käytettävissä olevaa aikaa yhtä oppilasta ja hänen huoltajiaan kohden sekä tulisi oppilaiden oppimista ja hyvinvointia.

Jos luokkakokoja päätettäisiin pienentää, niin se tarkoittaisi lähes kaikkien koulujen laajennusten rakentamista, sillä koulutilamme on optimoitu nykyiselle oppilasmäärälle. Tällä hetkellä aina kun oppilasmäärä kasvaa, rakennamme lisää koulutilaa. Samaa tarkoittaisi luokkakokojen pienentäminen, jos pienentäisimme nykyisiä luokkakokoja, niin vastaavat tilat tulisi rakentaa. Vantaan perusopetuksessa on noin 60 koulurakennusta ja niiden lähes kaikkien yhtäaikainen tai muutamankin vuoden sisällä tehtävä laajennusprojekti olisi perin hankala toteuttaa jo tälläkin hetkellä ylikuormitetulle toimitilajohtamisen palvelualueelle.

Mikäli päätettäisiin pienentää Vantaan keskimääräistä luokkakokoa (noin 21 oppilasta) kahdella oppilaalla noin 19 oppilaaseen, se maksaisi yhteensä noin 12,2 miljoona euroa. Tästä henkilöstökustannusten osuus olisi 9,6 M€ ja tilakustannusten (vuokrat ja siivous) 2,6 Me. Tämän lisäksi tulisi tarvittavan lisärakentamisen investointikustannukset.

Keskimääräistä opetusryhmäkokoa voidaan pienentää rakentamatta lisää koulutiloja palkkaamalla lisää opettajia ja lisäämällä yhteisopettajuutta sekä jakamalla nykyisiä opetusryhmiä entistä pienemmiksi jakotunneilla.

Mikäli päätettäisiin pienentää keskimääräistä opetusryhmäkokoa kahdella oppilaalla, sen kustannusvaikutus olisi noin 9,1 Me.

Perusopetuksen virkahenkilöjohto toteaa valtuustoaloitteeseen liittyen seuraavaa:
Sekä luokkakokoja pienentämällä että keskimääräistä opetusryhmäkokoa pienentämällä ilman luokkakoon pienentämistä päästään samaan tulokseen siten, että oppilaat saavat opetusta, ohjausta ja tukea oppimiseen samassa oppilas- opettajasuhteessa, eli oppituntien aikana yhdellä opettajalla on keskimäärin sama määrä oppilaita. Opetusryhmäkoon pienentäminen on kuitenkin kustannustehokkaampaa, koska se ei vaadi lisätiloja eikä niiden ylläpitoa.

Yhteenveto eri vaihtoehtojen hyödyistä:

- Luokkakoon pienentämisen etuna verrattuna opetusryhmäkoon pienentämiseen on luokanopettajan ja luokanvalvojan parempi oppilaantuntemus ja pienempi määrä huoltajia yhteistyökumppaneina.
- Keskimääräisen opetusryhmäkoon pienentäminen esimerkiksi jakotuntien ja samanaikaisopettajien avulla parantaisi mahdollisuuksia jakaa luokka pedagogisesti erilaisiin ryhmiin. Tämä mahdollistaisi myös kahden tai useamman opettajan yhteistyön, jossa opettajat voivat hyödyntää toistensa vahvuuksia. Tällöin oppilaat hyötyvät opettajien erilaisesta osaamisesta, ja samalla opettajat oppivat toisiltaan.

Tarkastelluista vaihtoehdoista taloudellisesti ja ekologisesti kestävämpi tapa olisi pienentää keskimääräistä opetusryhmäkokoa lisäämällä jakotunteja, resurssiopettajia, laaja-alaisia erityisopettajia, luokan sekä aineenopettajia ja vahvistaa rakenteita, joissa opettajan työ pohjautuu pari- ja/tai tiimityöhön. Opettajamäärän lisääminen suhteessa oppilasmäärään lisäisi oppilaiden ja henkilöstön myönteistä vuorovaikutusta ja työskentelyn hyvinvointia. Tämä tukee myös perusopetuslain tuomaa velvoitetta huomioida opetusryhmiä muodostettaessa, että opetus on järjestettävä oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti ja siten, että se edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä.

Mikäli päätettäisiin lähteä pienentämään joko luokkakokoja tai keskimääräisiä opetusryhmäkokoja, niin perusopetuksen johtavat virkahenkilöt näkevät keskimääräisen opetusryhmäkoon pienentämisen tarkoituksenmukaisempana ja kokonaistaloudellisesti edullisempana vaihtoehtona. Tällöin vältyttäisiin

lisärakentamiselta ja sen aiheuttamilta lisäkustannuksilta, lisärakentamisen negatiivisilta ympäristövaikutuksilta sekä kasvavilta ylläpitokustannuksilta.

Luokkakoon tai opetusryhmäkoon mahdollista pienentämistä punnittaessa on hyvä arvioida myös muita tutkittuja keinoja oppilaiden hyvinvoinnin ja oppimisen tukemiseen ja näihin liittyviä vaihtoehtoiskustannuksia, jotta käytössä olevat resurssit hyödynnetään optimaalisesti. Tutkimusnäyttö osoittaa, että niihin haasteisiin, joihin luokkakoon pienentämisellä haetaan ratkaisua, on löydettävissä myös muita, taloudellisesti kohtuuhintaisempia ratkaisuja. Kyseeseen voisi tulla esimerkiksi vantaalaisten oppimisessa ja koulunkäynnissä tukea tarvitsevien oppijoiden monipuolisten tuen resurssien vahvistaminen (laaja-alainen erityisopetus, opetuskielen tuki, S2 opetus, oman äidinkielen opetus). Lisäksi voitaisiin harkita esimerkiksi Vantaalla jo menestyksekkäästi pilotoidun kouluvalmentaja- ja monikielisen ohjaajaresurssin laajentamista/vahvistamista sekä erilaisia tutorointi- ja mentorointimalleja, joilla tuettaisiin opettajien osaamisen kehittämistä.

Kaupunginhallitus 2.9.2024 § 23

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Keskustan valtuustoryhmälle, Kristillisdemokraattien valtuustoryhmälle, Liike Nyt valtuustoryhmälle, Vasemmistoliiton valtuustoryhmälle, Perussuomalaisten valtuustoryhmälle, Vihreiden valtuustoryhmälle ja Suomen ruotsalaisen kansanpuolue ryhmälle sekä 4 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

_____

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vantaan perusopetuksen koulujen yleisopetuksen luokkakoot ovat 14–28 oppilasta/luokka. Perusopetuksen kouluille osoitettu rahoitus perustuu yhdenvertaiseen rahoituslaskelmaan, jossa huomioidaan: oppilasmäärä, erityisen tuen oppilaiden määrä, vuosiluokalla opetettavien oppituntien määrä ja erityisopettajaresurssi sekä muita muuttujia. Rahoituslaskelma on sellainen, että eri koulujen oppilaat ovat lähtökohtaisesti yhdenvertaisessa asemassa ja opetus voidaan järjestää keskimäärin samankokoisissa opetusryhmissä samankaltaisissa kouluissa. Ne koulut, jotka saavat tarveperusteista koulutuksellista tasa-arvorahoitusta merkittävästi, voivat antaa opetusta hiukan pienemmissä opetusryhmissä tai palkata enemmän erityisopettajia ja /tai koulunkäynninohjaajia.

Luokkakoon vaikutuksiin liittyvissä tarkasteluissa on tärkeä erottaa seuraavat käsitteet:

Luokkakoko tarkoittaa hallinnollista yleisopetuksen (ei pienryhmäopetus) perusyksikköä, josta luokanopettaja tai luokanvalvoja vastaa. Vantaan yleisopetuksen luokkakoon keskiarvo vuosiluokilla 1.–9. on 20,8 oppilasta, 1.–6. -luokilla 20,7 ja 7.–9. -luokilla-20,9 (tilastointipäivä 2023).

Keskimääräinen opetusryhmäkoko tarkoittaa sen opetusryhmän kokoa, jossa oppilas keskimäärin opiskelee. Keskimääräinen ryhmäkoko on pienempi kuin luokkakoko, koska siinä huomioidaan

jakotunnit, samanaikaisopetus ja palkkitunnit. Vantaan perusopetuksen keskimääräinen opetusryhmäkoko vuosiluokilla 1.–9. on 16,45 (tilastointipäivä 2023)

Jakotunti tarkoittaa sitä, että luokka jaetaan kahteen osaan. Tällöin esimerkiksi aamulla klo 8–9 puolet luokasta opiskelee opettajan johdolla ja vasta klo 9 kouluun tulee toinen puolikas luokkaa. Koko luokka yhdessä opiskelee klo 9–13 ja aamulla klo 8 kouluun tulleet pääsevät kotiin klo 13 ja klo 13–14 myöhemmin kouluun tullut puolikas luokkaa opiskelee.

Ryhmäkoon tämänhetkinen tilanne ja kehitys
Vantaan keskimääräinen opetusryhmäkoko vuosiluokilla 1–9 on kuuden suurimman kaupungin vuonna 2023 valmistuneessa vertailussa (vuoden 2021 tilastointipäivä) toiseksi pienin: Espoo 16,2, Helsinki 17,3, Oulu 18,5, Turku 20,6 ja Vantaa 17,1. Vantaan luokkakokojen keskiarvo on pienentynyt todella merkittävästi viimeisen 15 vuoden aikana, luokkakoon keskiarvo on laskenut vuosiluokilla 1.-6. vajaalla neljällä oppilaalla 24,5 -> 20,7.

Eri alueiden väestömäärän kehitys ja olemassa olevat koulutilat vaikuttavat luokkakokoihin. Tämä ei tarkoita, että keskimääräinen opetusryhmäkoko on suurempi niissä kouluissa, joissa luokkakoko on suurempi kuin Vantaalla keskimäärin, sillä jokainen oppilas tuo rahoitusta koulun talousarvioon. Oppilaaksiotto on määritelty aluepäällikön ja ruotsinkielisen palvelualuejohtajan toimivaltaan. He pyrkivät tasaamaan oppilasmäärää alueensa koulujen välillä tarkoituksenmukaisesti siten, että kouluilla olisi mahdollista rakentaa hallinnolliset luokkakoot ja keskimääräiset opetusryhmäkoot keskiarvoja mukaillen sekä oppilaiden ja opetusryhmien tarpeet huomioiden.

Vantaalla jokainen koulu saa yhteneväisellä laskentamallilla sekä Koulutuksellisen tasa-arvoindeksien (KOTA-indeksi) pohjalta lasketun kokonaisbudjetin. Koulun rehtori, johtoryhmää kuultuaan, päättää tarkoituksenmukaiset ja parhaat mahdolliset opetusjärjestelyt annetuilla määrärahoilla ja käytössä olevilla tiloilla. Koulut päättävät budjettinsa puitteissa oppilaiden tarpeet huomioiden luokkakoista, opetusryhmien ja jakotuntien määristä, resurssiopettajien ja laaja-alaisten erityisopettajien määristä sekä tuen järjestämisestä joko pienryhmissä tai integroituna. Edellä mainitut seikat vaikuttavat siihen, minkä kokoiset luokkakoot ovat ja mitkä ovat keskimääräiset opetusryhmäkoot.

Vaihtoehdot ryhmäkokojen pienentämiseen
Ryhmäkokojen pienentämiseen on teoriassa kaksi eri mahdollisuutta;
1) pienentää luokkakokoa tai
2) pienentää keskimääräistä opetusryhmäkokoa, joka tapahtuu lisäämällä jakotunteja ja/tai samanaikaisopettajia.

Luokkakoon pienentämisen talousvaikutuksia kuvataan oheisessa liitteessä 1. Luokkakokojen pienentämisen kustannusvaikutuksia ei tule ainoastaan oppilasmäärän jakamisesta pienempiin ryhmiin ja opettajien määrän kasvusta, vaan vaikutukset ulottuvat myös tilakustannuksiin, koska uusille ryhmille tulee saada opetukseen käytettäviä tiloja.

Liitteenä olevasta aineistosta voidaan esimerkiksi todeta, että mikäli päätettäisiin pienentää Vantaan keskimääräistä luokkakokoa (noin 21 oppilasta) kahdella oppilaalla noin 19 oppilaaseen, se maksaisi yhteensä noin 12,2 miljoona euroa. Tästä henkilöstökustannusten osuus on 9,6 M€ ja tilakustannusten (vuokrat ja siivous) 2,6 Me.

Jakotunnit ovat kouluissa myös laajasti käytössä opetusryhmien pienentämiseen, mutta vaihteluväli voi olla suuri koulujen välillä tai jopa koulun sisällä. Rehtori päättää jakotuntien käytöstä vuosittain

työjärjestyksen ja lukuvuosisuunnitelman laadinnan yhteydessä. Tietyissä oppiaineissa (kotitalous, fysiikka ja kemia) opetusryhmäkoon työturvallisuussuositus on 16 oppilasta. Jakotuntien kustannusvaikutus voidaan laskea opettajan keskimääräisen tuntihinnan mukaan. Yhden vuosiviikkotunnin hinta on noin 2500 €. Jos esim. koulu on kolmisarjainen (kolme luokkaa / ikäluokka) ja kolmannen luokan matematiikkaan haluttaisiin jokaiselle luokalle lisätä jakotunti, se maksaisi ko. koulun kolmannen luokan osalta noin 7500 €.

Samanaikaisopettajuus tai yhteisopettajuus ovat laajasti käytössä Vantaalla. Tässä mallissa oppilaiden ja opetushenkilöstön suhdeluku saadaan kestävälle pohjalla ja opettajalla on enemmän aikaa oppilaan oppimisen tukemiseen. Lisäksi yhteisopettajuus tutkitusti lisää opettajien hyvinvointia ja jaksamista. Yhteisopettajuuden kustannusvaikutukset voidaan laskea opettajan vuosiansioiden (noin 55 000 eur sivukuluineen) pohjalta. Esimerkiksi, mikäli kouluun palkataan yksi resurssi- / rinnakkais- tai yhteisopettaja, voidaan ryhmiä jakaa pienemmäksi opettajan tuntimäärän mukaisilla tunneilla. Liitteen laskelmasta näkee keskimääräisen opetusryhmän pienentämisen kustannusvaikutukset. Jos esimerkiksi pienenettäisiin keskimääräistä opetusryhmäkokoa kahdella oppilaalla, sen kustannusvaikutus olisi noin 9,1 Me.

Oppiaineiden tuntimäärän lisääminen
Valtakunnallisessa asetuksessa perusopetuksen tuntijaosta määritellään oppilaiden minimivuosiviikkotuntimäärä vuosiluokilla 1–9 kussakin oppiaineessa. Kunnat voivat lisätä paikalliseen tuntijakoon vuosiviikkotunteja yli valtakunnallisen minimimäärän.

Tällä hetkellä valtakunnallinen minimituntimäärä on 225 vuosiviikkotuntia perusopetuksen aikana. Vantaan perusopetuksen tuntimäärä on yhteensä 231 vuosiviikkotuntia. Vantaalla opetetaan yli minimituntimäärän

- 1 vvt äidinkieltä ja kirjallisuutta sekä 1 vvt matematiikkaa vuosiluokilla 1–2
- 1 vvt B1-kieltä vuosiluokilla 8–9 sekä
- 2 vvt valinnaisia aineita.
- Lisäksi Vantaalla opetetaan 1 vvt tunne- ja vuorovaikutusopetusta.

Valtakunnalliseen minimituntimäärään lisätään kolme vuosiviikkotuntia 1.8.2025 alkaen siten, että 1–2 vuosiluokille lisätään 1 vvt äidinkieltä ja kirjallisuutta sekä 1 vvt matematiikkaa. Lisäksi vuosiluokille 3–6 lisätään yksi vuosiviikkotunti äidinkielen ja kirjallisuuden opetusta. Lisättyjen vuosiviikkotuntien sijoittuminen tietylle vuosiluokalle määräytyy paikallisen päätöksen mukaisesti.

Vantaa on usein lisännyt tunteja paikalliseen tuntijakoon etupainotteisesti ennen valtakunnallisia päätöksiä. Näin on toimittu myös 1–2 luokkien matematiikan sekä äidinkielen ja kirjallisuuden tuntien osalta, jotka ovat olleet Vantaan tuntijaossa 1.8.2023 alkaen. Vuoden 2025 elokuusta alkaen Vantaan tuntijakoon tulee näin ollen lisättäväksi yksi vuosiviikkotunti äidinkieltä ja kirjallisuutta jollekin vuosiluokista 3–6.

Vantaan suomenkielisen perusopetuksen rehtoreilta kysyttiin syksyllä 2023 mielipidettä äidinkielen ja kirjallisuuden sekä matematiikan tuntien lisäämiseen Vantaan tuntijakoon 1–2 luokille niin, että Vantaan tuntijaossa olisi jälleen kaksi vuosiviikkotuntia yli valtakunnallisen minimin 1.8.2025 alkaen. Rehtorit olivat lähes yksimielisesti sitä mieltä, että 1–2 luokkien vuosiviikkotuntimäärä on riittävä valtakunnallisen minimin mukaisesti eikä vuosiviikkotuntien lisäystä yli valtakunnallisen minimin kannatettu. Tuntijaon vuosiviikkotuntimäärän lisäämisen sijaan rehtorit kannattivat muita tapoja tukea opetusta ja oppimista

(esim. yhteisopettajuuden vahvistaminen) ja valtionosuuden kasvun ohjaamista oppilaiden koulunkäyntiä tukeviin resursseihin, esimerkiksi kouluvalmentajiin.

Yhden vuosiviikkotunnin hinta vuosiluokilla 1.–6. on noin 350.000 euroa Vantaalla. Valtion lisättyä oppitunteja 1.8.2025 alkaen 1.–2. vuosiluokalle äidinkieleen ja matematiikkaan, niin perusopetuksen virkamiesjohto esitti rehtoreiden näkemyksen mukaisesti, että vuodesta 2025 alkaen oppituntimäärän noston vuoksi kasvavat valtionosuudet lisätään Vantaan vuoden 2025 kehykseen kouluvalmentajiin. Tällä valtionosuuden kasvulla saadaan vuosiluokkien 7.–9. opetusta antaville kaikille 20:lle koululle kouluvalmentajat 1.8.2025 alkaen. Lukuvuosina 2023–24 ja 2024–25 valtion hankerahoituksella on toiminut 11 kouluvalmentajaa 7.–9.luokkien kouluissa. Tästä kokemukset ovat olleet erinomaisia ja kun hankerahoitus päättyy, on tärkeää saada jatkettua ja laajennettua uutta hyväksi koettua vaikuttavaa toimintaa.

Tutkimusnäyttö ryhmäkoon vaikutuksista oppimiseen ja hyvinvointiin on ristiriitaista
Ryhmäkoon vaikutuksesta oppimiseen on keskusteltu pitkään, ja aihe kiinnostaa myös mediaa. Asiaa on tutkittu laajasti niin kansallisesti kuin kansainvälisesti. Kiinnostuksen keskiössä on ollut kysymys siitä, onko luokkakoolla merkitystä sille, miten hyvin oppilaat oppivat tai miten he viihtyvät koulussa. Tutkimusasetelmia haastaa se, että oppimiseen vaikuttavat laajasti monet opetukseen ja oppilaisiin liittyvät tekijät. Oppilaita ei jaeta koulussa luokkiin satunnaisesti, vaan koulut rakentavat opetusryhmät pedagogisin perustein, joissa huomioidaan oppilaiden yksilölliset tarpeet. Ryhmäkoon pienentämisen vaikutusta lapsen ja nuoren oppimiseen, työrauhan ja turvallisuuden kokemukseen, koulukiusaamisen määrään sekä opettajien työhyvinvointiin ei voida todeta suoralla korrelaatiolla. Alla on esitetty keskeisiä huomioita viimeaikaisista tutkimuksista ja kansallisesta arvioinnista.

Ainoa Suomessa toistaiseksi julkaistu luokkakoon vaikutusta arvioiva tutkimusteos (Kupiainen & Hienonen 2016, Luokkakoko (jyu.fi)) tuo esiin laajasti luokkakoon vaikutusten tutkimisen problematiikkaa. Teoksessa esitellään luokkakoon vaikutuksista saatua vähäistä tutkimusnäyttöä. Kirjoittajat huomauttavat, että vaikka tutkimuksessa ei löydetä selkeää yhteyttä luokkakoon, oppimistulosten ja kouluhyvinvoinnin välillä se ei tarkoita, etteikö luokkakoolla voisi olla yhteyttä tai jopa vaikutusta oppilaiden oppimiseen tai oppimisasenteisiin. Etenkin suomalaiseen tutkimusnäyttöön perustuvien tutkimustulosten voidaan kirjoittajien mukaan sen sijaan katsoa osoittavan, että luokanmuodostus toimii peruskouluissamme tavalla, joka huomioi oppilaiden tarpeiden ja luokkakoon välisen yhteyden käytettävissä olevien resurssien puitteissa siten, että se tasaa luokkakoon vaikutusta. Toisaalta esimerkiksi Syrénin ja kollegoiden (2022) tutkimuksen mukaan suurempi luokkakoko aiheuttaa enemmän käytöshäiriöitä ja pienen, mutta tilastollisesti merkitsevän oppimistulosten laskun. Luokkakoon vaikutus oppimistuloksiin on tutkimuksen mukaan kuitenkin pieni, mikä jättää avoimeksi kysymyksen siitä, kuinka kustannustehokkaasti oppimistuloksia voidaan parantaa luokkakokoa pienentämällä. http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-8989-7

Saloviita ym. tutkimuksissa käy ilmi, että pienemmällä luokkakoolla on ollut keskimäärin myönteinen vaikutus, mutta vaikutus on kuitenkin jäänyt vähäiseksi, kun sitä vertaa muihin keinoihin parantaa kouluoppimista. Samalla käy ilmi, että luokkakoon pienentäminen on yksi huonoimmista vaihtoehdoista suhteessa sen vaatimiin muita keinoja kalliimpiin kustannuksiin.
Tutkimustuloksilla on osoitettu, ettei luokkakoolla ollut yhteyttä oppilaiden mitattuun osaamiseen eikä koulua koskeviin asenteisiin, kun ryhmäkoko vaihteli välillä 10–30. Joissain ulkomaisissa tutkimustuloksissa on havaittu oppimistulosten lievä positiivinen yhteys ryhmäkokoon. Suomessa yhteys voi kuitenkin olla erilainen. Alatupa (2007) jopa raportoi, että oppimistulokset olivat isommissa luokissa

jopa parempia ryhmäkokoon 28 asti. Tosin kaikkein suurimmissa luokissa erinomaiset oppimistulokset voivat johtua siitä, että ne olivat painotettuja erikoisluokkia, joiden oppilaat olivat valikoituja. saloviita.kasvatus.2.2017.pdf (jyu.fi)

Karvin (2018) Työrauhan ja turvallisen oppimisympäristön arviointi perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa –arviointiraportin koulukohtaisen kyselyn vastausten mukaan häiriökäyttäytymiseen vaikuttavat eniten opettajan käyttämät opetusmetodit ja opetuksen ajankohta. Koulukohtaisen kyselyn vastausten mukaan työrauhaa parantavat myös pieni luokka- tai ryhmäkoko, mahdollisuus pienryhmätyöskentelyyn tai luokan jakoon sekä koulunkäyntiavustajien tukeen tunneilla. Oppilaiden sekä opettajien käsitysten mukaan luokka- tai ryhmäkoon ja koulun oppilasmäärän kasvaessa opettajien puuttuminen häiriö- ja ongelmatilanteisiin luokkahuoneissa hidastui selvästi KARVI_0618.pdf

Ryhmäkoon vaikutus opettajien hyvinvointiin ja jaksamiseen on yhtä lailla vaikeasti osoitettavista. Tutkimusten mukaan opettajan työn fyysistä kuormitusta lisäävät työpäivien pirstaleisuus ja kiire, melu, taukojen vähyys tai puute, koulutilojen puutteellinen kunto sekä työjärjestystekniset tai resursseihin liittyvät seikat. Psyykkistä kuormitusta lisäävät työn vastuullisuus sekä vaativat vuorovaikutustilanteet niin oppilaiden, huoltajien kuin muun työyhteisön kanssa. (s. 28–31, Yrttiaho, R. ja Posio S., 2021, Opettajan työhyvinvointikirja, PS-kustannus). Riittävät koulun resurssit, opettajien välinen yhteistyö ja esimiehen tuki sekä opettajan pystyvyysuskomusten vahvistaminen ovat keskeisiä tekijöitä työn kuormituksen vähentämisen ja työn imun lisäämisen kannalta. 978-951-39-8324-6.pdf (jyu.fi): OAJ on listannut opettajia kuormittaviksi tekijöiksi mm. vaikeudet pitää taukoja työpäivän aikana, jatkuvat keskeytykset, epäselvät tai puutteelliset ohjeet, puutteellinen perehdytys, liian suuri työmäärä suhteessa työaikaan, työympäristön puutteet, haasteelliset vuorovaikutustilanteet oppilaiden tai huoltajien kanssa sekä häiriöt työyhteisössä https://www.oaj.fi/tyoelamaopas/tyohyvinvointi/tyokuormitus/.

Oppilaiden ja henkilöstön kuuleminen

Laaja oppilaiden ja koulun henkilöstön osallistaminen ja kokemusten kartoittaminen ei ole nykyresursseilla mahdollista. Tähän tarvittaisiin objektiivista tutkimuksenasettelua ja jokaisella opettajalla ja/tai oppilaalla tulisi olla ymmärrys koulutuksen järjestämisen reunaehdoista. Opetushenkilöstöä on kuitenkin kuultu kansallisestikin meneillään olevan oppimisen tuen uudistamisen kartoituksessa, missä samalla on otettu kantaa tässä selvityksessä pyydettyihin asioihin. Lakivalmistelussa on tuotu esiin, että nykyiset tuen hallinnolliset rakenteet kuormittavat opettajia ja ryhmiin integroitujen tuen oppilaiden määrä voi nousta kohtuuttoman suureksi. Näihin haetaan ratkaisua lain valmistelun kautta. Vantaan kaupungin LAAVA-arvioinnilla ja KUNTA 10 arvioinnissa esiin nostettuja näkemyksiä huomioidaan kehittämistoimenpiteissä.

Aktiivinen vuoropuhelu kasvatuksen ja oppimisen hallinnon sekä koulujen oppilaiden ja henkilöstön välillä on tärkeä keino kartoittaa säännöllisesti eri toimijoiden kokemuksia ja toiveita. Opettajakuntaa tavataan säännöllisesti työkokousten ja koulutusten tiimoilta, joissa käydään avointa keskustelua. Perusopetuksen aluepäälliköt järjestävät alueidensa kouluilla säännöllisesti navigointikeskusteluja, joissa käydään vuoropuhelua koulujen henkilöstön kanssa koulujen tilanteesta.

Oppilaiden oppimista, hyvinvointia, turvallisuuden tunnetta ja koulussa viihtymistä voidaan tutkitusti tukea opetusryhmien pienentämisen lisäksi monilla muilla keinoilla. Tärkeitä resursseja oppimisen tuessa ovat erityisopettajat, koulunkäynnin ohjaajat, resurssiopettajat ja monikieliset ohjaajat. Lisäksi Vantaalla pilotoidaan yläkouluissa kouluvalmentajatoimintaa vuosina 23–25.

Valtuustoaloitteen vastauksen yhteenveto:

Oppilaiden oppimiseen ja hyvinvointiin sekä opetushenkilöstön työhyvinvointiin vaikuttavat useat tekijät, kuten luokkakoko, keskimääräinen opetusryhmäkoko sekä erityisopettajien ja koulunkäynninohjaajien määrä. Vantaalla luokkakokojen keskiarvo on pienentynyt merkittävästi viimeisen 15 vuoden aikana, ja ne ovat kuuden suurimman kaupungin keskitasoa. Nykyisillä luokka- ja ryhmäkoilla Vantaa pystyy tarjoamaan opetusta perusopetuslain vaatimusten mukaisesti.

Keskeiset tiedot eri vaihtoehdoista on koottu seuraavaan taulukkoon:

	Hyödyt	**Haasteet ja heikkoudet**	**Arvioitu kustannus-vaikutus**
Luokkakoon pienentäminen	• parantaa oppilaantuntemusta ja oppilaiden hyvinvointia • lisää käytettävissä olevaa aikaa yhtä oppilasta ja hänen huoltajiaan kohden	• vaatisi laajoja koulutilojen laajennuksia, mikä olisi kallista ja vaikeaa toteuttaa • lisärakentamisella on negatiivisia ympäristövaikutuksia • kasvavat ylläpitokustannukset	noin 12,2 miljoonaa euroa, mukaan lukien henkilöstö- ja tilakustannukset Lisäksi investointikustannukset
Keskimääräisen opetusryhmäkoon pienentäminen jakotuntien ja yhteisopettajuuden avulla	• parantaa mahdollisuuksia jakaa luokka pedagogisesti erilaisiin ryhmiin • mahdollistaa kahden tai useamman opettajan yhteistyön, jossa opettajat voivat hyödyntää toistensa vahvuuksia ja vertaisoppimista • oppilaat hyötyvät opettajien erilaisesta osaamisesta • ei vaadi lisätiloja • taloudellisesti edullisempi ja kestävämpi vaihtoehto.	• oppilastuntemuksen vahvistaminen haastavampaa, kun opettajalla edelleen suuri määrä oppilaita	noin 9,1 miljoonaa euroa

Perusopetuksen virkahenkilöjohto suosittelee keskimääräisen opetusryhmäkoon pienentämistä, koska se on kokonaistaloudellisesti tarkoituksenmukaisempaa.

Luokkakoon tai opetusryhmäkoon pienentämisen sijaan on hyvä arvioida myös muita, taloudellisesti edullisempia keinoja tukea oppilaiden hyvinvointia ja oppimista. Esimerkiksi tuen resurssien vahvistaminen (laaja-alainen erityisopetus, S2-opetus, opetuskielen ja oman äidinkielen tuki), opettajien tutorointi- ja mentorointimallit sekä kouluvalmentaja- ja monikielisen ohjaajaresurssin laajentaminen voisivat olla tehokkaita vaihtoehtoja.

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 25

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Keskustan valtuustoryhmälle, Kristillisdemokraattien valtuustoryhmälle, Liike Nyt valtuustoryhmälle, Vasemmistoliiton valtuustoryhmälle, Perussuomalaisten valtuustoryhmälle, Vihreiden valtuustoryhmälle ja Suomen ruotsalaisen kansanpuolue ryhmälle sekä 4 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:
- Liitelaskelma valtuustoaloitteeseen koskien luokka- ja opetusryhmäkokojen pienentämistä 15.8.2024, Luokkakoko
- Liitelaskelma valtuustoaloitteeseen koskien luokka- ja opetusryhmäkokojen pienentämistä 15.8.2024, Ryhmäkoko
- Allekirjoitettu Keskustan valtuustoryhmän, Kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän, Liike Nyt valtuustoryhmän, Vasemmistoliiton valtuustoryhmän, Perussuomalaisten valtuustoryhmän, Vihreiden valtuustoryhmän ja Suomen ruotsalaisen kansanpuolue ryhmän sekä 4 muun valtuutetun aloite Vantaan perusopetuksen ryhmäkokojen pienentäminen selvitettävä

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
Apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske, puh. +358 40 620 5080, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)
Perusopetuksen johtaja Ilkka Kalo, puh. +358 40 707 1115 (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Ruotsinkielisten palveluiden johtaja Anders Vikström, puh. +358 43 825 7442
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Suomenkielinen perusopetus	Perustettavien lisäluokkien tarve, jos luokkakokoa pienennetään noin 21 -> noin 19									
Koulun nimi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Yht.
Askistan koulu	0	1	1	1	1	0				4
Aurinkokiven koulu	1	1	0	1	1	1	1	1	1	8
Havukosken koulu					1	1	1	1	1	4
Heiskaharjun koulu	0	0	1	1	1	1	1	0		6
Hämeenkylän koulu	0	0	0	0	1	0	2	2	2	7
Ilolan koulu	0	1	1	1	1					4
Itä-Hakkilan koulu	0	1	0	1						2
Jokiniemen koulu	0	1	0	1	1	1	1	1	1	7
Jokivarren koulu	1	1	0	1	1	1				5
Kanvoksela koulu	0	1	1	0	1	1				4
Kannisto koulu	0	1	1	1	1	1				5
Kartanonkosken koulu	1	0	1	0	1	1	1	1	0	6
Keimolanmäen koulu	1	0	0	0	0	0				1
Kilterin koulu							0	0	1	1
Kivimäen koulu	0	0	1	1	0	0				2
Koivukylän koulu							0	0	1	1
Kuusikon koulu	0	1	0	1	0	1				3
Kytäpuiston koulu	0	0	0	1	1	1				3
Lehtikuusen koulu	0	1	0	1	1	1	1	0	1	6
Leppäkorven koulu	1	0	0	0	1	0	1	0	1	4
Länsimäen koulu				0	0	0	1	0	0	1
Martinlaakson koulu	0	1	0	1	1	1	0	1	1	6
Mikkolan koulu	0	0	0	0	1	1	1	0	1	4
Peltolan koulu							1	1	1	3
Pähkinärinteen koulu	0	0	1	0	1	0				2
Päivänummen koulu	1	1	0	0	1					3
Rajakylän koulu	0	1	0	1	0	0				2
Rajatorpan koulu	1	1	1	0	0	1				4
Rekolan koulu	0	1	0	0	1	1				3
Rekolanmäen koulu	0	1	0	1	0	1				3
Ruusuvuoren koulu						0	1	1	1	3
Seutulan koulu	0	0	1	0	1	1				3
Simonkallion koulu	0	0	1	1	1	1				4
Simonkylän koulu						0	0	0	0	0
Sotungin koulu	0	1	0	1	0	1	1	1	0	3
Uomarinteen koulu	0	1	0	1	1	0				3
Vantaan kansainvälinen koulu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Veromiehen koulu	0	1	0	1	1	1	1	0		5
Viertolan koulu	0	1	1	1	1	0				4
Vierumäen koulu	0	0	1	1	1					3
Ylästön koulu	0	1	1	1	1	1	1	1	1	8
5K perusopetus yhteensä	8	20	15	22	28	22	18	12	10	157

Opetushenkilöstö	
Opettajia	Euroja
3,8	830 833
9,2	504 167
5,4	295 625
4,0	220 000
9,7	533 958
3,8	210 833
1,9	103 125
8,3	456 042
4,8	265 833
3,9	213 125
4,9	268 125
6,7	370 268
0,9	48 125
1,5	81 190
1,9	105 417
1,5	81 190
2,9	160 417
3,1	169 583
6,9	378 780
4,8	266 488
1,5	79 881
6,8	376 161
5,0	275 655
4,3	238 333
2,0	107 708
2,8	153 542
1,9	103 125
3,7	203 956
3,0	162 708
2,9	160 417
4,3	238 333
3,0	165 095
4,0	220 000
0,0	0
3,9	214 439
2,9	160 417
10,1	554 583
6,0	330 656
3,8	210 833
3,0	162 708
9,2	506 458
174,0	9 568 036

Sisäiset vuokrat / vuosi	
Tarvittavat neliöt	260€ / m2 / vuosi
240	62 400
480	124 800
240	62 400
240	62 400
420	109 200
240	62 400
120	31 200
420	109 200
300	78 000
240	62 400
300	78 000
360	93 600
60	15 600
60	15 600
120	31 200
60	15 600
180	46 800
180	46 800
360	93 600
240	62 400
60	15 600
360	93 600
240	62 400
180	46 800
120	31 200
240	62 400
180	46 800
180	46 800
180	46 800
180	46 800
240	62 400
-	-
180	46 800
180	46 800
540	140 400
300	78 000
240	62 400
180	46 800
480	124 800
9 420	2 449 200

Sivuouskulut	
€ / m2	Euroja
19,67	4 721
19,67	9 442
19,67	4 721
19,67	4 721
19,67	8 261
19,67	4 721
19,67	2 360
19,67	8 261
19,67	5 901
19,67	4 721
19,67	5 901
19,67	7 081
19,67	1 180
19,67	1 180
19,67	2 360
19,67	1 180
19,67	3 541
19,67	3 541
19,67	7 081
19,67	4 721
19,67	1 180
19,67	7 081
19,67	4 721
19,67	4 721
19,67	2 360
19,67	3 541
19,67	3 541
19,67	3 541
19,67	3 541
19,67	3 541
19,67	3 541
19,67	3 541
19,67	3 541
19,67	10 622
19,67	5 901
19,67	4 721
19,67	3 541
19,67	9 442
	185 291

Vuotuiset käyttötalous-kustannukset yhteensä	Laajennusten määräraha-arviot
	Investoinnnit /60m2/ryhmä
	eurot laajennus; 5000e/tom2
277 954	1 200 000
638 408	2 400 000
362 746	1 200 000
287 121	1 200 000
651 420	2 100 000
277 954	1 200 000
136 685	600 000
573 503	2 100 000
349 734	1 500 000
280 246	1 200 000
352 026	1 500 000
470 949	1 800 000
64 905	300 000
97 971	300 000
138 977	600 000
97 971	300 000
210 757	900 000
219 924	900 000
479 461	1 800 000
333 609	1 200 000
96 661	300 000
476 842	1 800 000
342 776	1 200 000
288 674	900 000
141 269	600 000
203 882	900 000
136 685	600 000
271 079	1 200 000
213 049	900 000
210 757	900 000
288 674	900 000
215 343	900 000
287 121	1 200 000
264 775	900 000
210 757	900 000
705 605	2 700 000
414 556	1 500 000
277 954	1 200 000
213 049	900 000
640 700	2 400 000
12 202 527	47 100 000

Vuosiluokka	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vuosiluokan tuntijako	21	21	22	24	25	25	30,5	29,5	31
Keskimääräinen opetusvelvollisuus	24	24	24	24	24	24	21	21	21
Opettajan keskipalkka vuosittaisella sivukuluineen	55000								

Laatinut opetustoimen asiantuntija Timo Rönnqvist
15.8.2024

Yleisopetuksen henkilöstö-kuluolettama	Keskimääräinen opetusryhmäkoko lähtötilanteessa	Tuleva laskennallinen opetusryhmäkoko	Yleisopetuksen henkilöstökulu uudella opetusryhmäkoolla	Muutoksesta aiheutuva kustannus
73 000 000	18	18	73 000 000	0
73 000 000	18	17	77 294 118	4 294 118
73 000 000	18	16	82 125 000	9 125 000
73 000 000	18	15	87 600 000	14 600 000
73 000 000	18	14	93 857 143	20 857 143
73 000 000	18	13	101 076 923	28 076 923
73 000 000	18	12	109 500 000	36 500 000
73 000 000	18	11	119 454 545	46 454 545
73 000 000	18	10	131 400 000	58 400 000
73 000 000	18	9	146 000 000	73 000 000

Oletus: Keskimääräinen keskiryhmäkoko yleisopetuksessa on 18 oppilasta
Oletus: Yleisopetuksen suoraan opetukseen kuluva henkilöstökulu on 73 M€

Ryhmäkoko pudotetaan 18->17	4 294 118
Ryhmäkoko pudotetaan 18->16	9 125 000
Ryhmäkoko pudotetaan 18->15	14 600 000

Laatinut opetustoimen asiantuntija Timo Rönnqvist 13.8.2024

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaan perusopetuksen ryhmäkokojen pienentäminen selvitettävä Tämän aloitteen allekirjoittajat esittävät, että Vantaalla selvitetään ja läpivalaistaan erilaiset vaihtoehdot perusopetuksen ryhmäkokojen pienentämiseksi sekä tuodaan esille nykyiset toteutuneet ryhmäkoot. Samalla tulee selvittää, millaiset taloudelliset vaikutukset eri ryhmäkokojen pienentämisen vaihtoehdoilla on sekä se, miten ryhmäkoot vaikuttavat esimerkiksi lapsen ja nuoren oppimiseen, työrauhan ja turvallisuuden kokemukseen, koulukiusaamisen määrään sekä opettajien työhyvinvointiin. Toivetta ryhmäkokojen pienentämisestä on viime vuosina tuonut esille niin opettajat (esimerkiksi Vantaan perusopetuksen opettajien vesopäivätyöskentelyn tuotos syksyltä 2021), vanhemmat, Vantaan nuorisovaltuusto kuin me luottamushenkilötkin esimerkiksi valtuustoseminaarien yhteydessä. Tällä hetkellä Vantaalla jokainen koulu saa kaupungilta tietoon kokonaisbudjetin ja koulun/rehtorin tehtävänä on tehdä parhaat mahdolliset opetusjärjestelyt annetuilla määrärahoilla ja käytössä olevilla tiloilla. Koulut päättävät itsenäisesti myös sen, kuinka paljon he panostavat luokkamuotoiseen pienluokkatoimintaan ja kuinka paljon erityistä tukea tarvitsevia tuetaan yleisopetuksen yhteydessä. Selkeää käsitystä keskimääräisistä, saatikka toteutuneista ryhmäkoista ei ainakaan kaupungin päättäjillä ole. Päättäjien olisi hyvä myös tietää, miten rehtorit, opettajat ja oppilaat kokevat tämänhetkisen rahoituksen ja tilamitoitusten riittävyyden. Kuten tiedetään, Vantaan perusopetuksen tilamitoitukset ovat erittäin tiukat, minkä vuoksi perusluokkien ryhmäkokojen pysyvä pienentäminen koulukohtaisena päätöksenä on usein käytännössä vaikeaa. Muun muassa tämän vuoksi ryhmäkokoja onkin pyritty pienentämään jakotunneilla sekä esimerkiksi laaja-alaisten erityisopettajien ja resurssiopettajien palkkaamisella. Tämän aloitteen allekirjoittajat ovat sitä mieltä, että Vantaalla tulee kiteyttää, millainen ryhmäkokojen pienentäminen tukee parhaalla tavalla lasten ja nuorten kasvua, oppimista ja hyvinvointia. On selvittävä myös, kumpi on oppimistulosten kannalta parempi vaihtoehto: oppiaineiden tuntimäärien lisääminen vai ryhmäkokojen pienentäminen ja onko vaikuttavampaa pienentää ryhmäkokoja pysyvästi vai esimerkiksi jakotunneilla ja laaja-alaisia erityisopettajia ja resurssiopettajia lisäämällä. Tässä selvitystyössä tulee kuulla niin oppilaita, heidän huoltajiaan kuin koulun henkilöstöäkin. 25.3.2024	Aloitteen tekijän nimi: *Keskustan valtuustoryhmä* *KD:n valtuustoryhmä* *Liike Nyt valtuustoryhmä* *Vasemmistoliiton valtuustoryhmä* *Perussuomalaisten valtuustoryhmä* Vihreiden valtuustoryhmä RKP:n valtuustoryhmä Aloitteen allekirjoittajat: 1. Anu Hall 2. Pirkko Letto 3. Milad Dehghan 4. Mika Kasonen

19 **Vastaus Antero Eerola ja 19 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaalle saatava korruption vastainen toimintaohjelma**

VD/2475/00.02.00.03/2024

PT/S-AP/EJ

Antero Eerola sekä 19 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Suomi on jo vuosikausia ollut kansainvälisillä kärkisijoilla, kun on mitattu maailman vähiten korruptoituneita maita. Yleisimmin käytetty selvitys on kansainvälinen korruptionvastaisen järjestön Transparency Internationalin Corruption Perception Index (CPI), joka mittaa vastaajien havaintoja korruptiosta omassa maassaan.

Sen viime vuonna julkaiseman selvityksen (https://yle.fi/a/74- 20015512) mukaan Suomi on Tanskan ja Uuden-Seelannin jälkeen maailman kolmanneksi vähiten korruptoitunut maa.

Korruptiolla ymmärretään julkisen ja poliittisen vallan käyttöä henkilökohtaisen, usein taloudellisen hyödyn saamiseksi.

Oikeusministeriö julkaisi vuonna 2022 Selvityksiä ja ohjeita – sarjassaan (2022:9) kirjasen (https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164486) otsikolla ”Korruptiontorjunta kunnallishallinnossa - Askelmerkkejä hyvään hallintoon”. Sen mukaan kuntatasolla ”korruption tavoitteena on oikeudettoman yksityisen edun saavuttaminen lainvastaisin tai epäeettisin keinoin, mikä vaarantaa paikallishallinnossa yleisen edun toteutumisen sekä luottamuksen viranomaistoimintaan”. Saman suuntainen määritelmä löytyy myös valtioneuvoston periaatepäätöksestä kansalliseksi korruptionvastaiseksi strategiaksi ja toimenpideohjelmaksi (https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163396).

Vantaan kaupungilla on synkkä lähihistoria kunnallisen päätöksenteon korruptiosta. Viime vuosina tavat ovat kuitenkin siistiytyneet. Tähän ovat vaikuttaneet muun muassa kaupungin johdon puuttuminen ilmiöön sekä työnsä hyvin hoitanut media.

Vaikka korruptio olisikin laajamittaisena ilmiönä pääosin kurissa, myös kuntahallinnossa pitää olla jatkuvasti valppaana. Korruptiivisia ravintoketjuja voi yhä ilmaantua erityisesti julkisissa hankinnoissa, rakentamisessa, kaavoituksessa, vaalirahoituksessa ja näiden kytköksissä. Siksi myös Vantaan kaupungilla olisi syytä koota yhteen korruption vastaiset ohjeet ja toimenpiteet ja mahdollisesti tehtävä niistä erityinen toimintaohjeisto.

Edellä olevan perusteella, me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen:

*Kaupunki kokoaa yhteen tähänastiset määräykset, ohjeet, käytännöt ja toimenpiteet, joilla se torjuu korruptiota kaikessa toiminnassaan. Tarvittaessa niistä kootaan erityinen korruption vastainen toimintaohjelma.”

Kaupunginvaltuusto 25.3.2024 § 20

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

_____

Kuntademokratian palvelualue vastaa aloitteeseen seuraavaa:

Korruptio on vaikutusvallan väärinkäyttöä edun tavoittelemiseksi. Toiminta voi olla laitonta tai ainakin epäeettistä. Korruptioon voivat syyllistyä niin kaupungin työntekijät ja viranhaltijat, luottamushenkilöt kuin yksityishenkilöt ja yrityksetkin.

Kaupunginvaltuusto on 19.8.2024 § 14 päättänyt, että Vantaan kaupungille laaditaan aloitteessa esitetty korruption torjuntaohjelma. Päätös tehtiin päätettäessä riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisyn periaatteista. Täten päätös tämän aloitteen sisällön mukaisesta toimeksiannosta on jo tehty.

Kaupungin määräyksissä, ohjeissa ja suosituksissa on jo laajasti käsitelty erilaisia korruption ennaltaehkäisyyn liittyviä toimenpiteitä, mutta päätöksen mukaisesti ne kootaan yhteen asiakirjaan. Tällaisia määräyksiä ja ohjeita sisältävät mm. hankintoja koskeva ohjeistus, talouspalvelujen käsikirja, edustusohje, luottamushenkilöiden eettiset periaatteet ja hallintosääntö.

Myös korruption ehkäisyyn liittyvät tärkeimmät lainsäännökset tullaan liittämään samaan asiakirjaan. Keskisimmät säännökset löytyvät kunta- ja hallintolaista, laista julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista sekä rikoslaista. Kunta- ja hallintolaista löytyvät ennen kaikkea estellisyyssäännökset, joiden tarkoituksena on taata, että päätöksentekijällä tai päätöksen valmistelijalla ei ole päätöstä tehtäessä tai sitä valmisteltaessa muita intressejä kuin kaupungin etu. Korruption torjunta on yksi keskeisistä syistä hankintoja koskevan lainsäädännön olemassaoloon. Noudatettaessa julkisia hankintoja koskevia lakeja sekä kaupungin omaa ohjeistusta korruption mahdollisuus minimoidaan, vaikka sitä ei voidakaan kokonaan estää. Rikoslain 40 luvusta löytyvät virkarikoksia koskevat säännökset. Virkarikokseen voi syyllistyä niin viranhaltija, luottamushenkilö kuin tietyissä tilanteissa myös työntekijä. Ulkopuolisen tahon osallistuessa korruptioon rikoksena on useimmiten lahjuksen antaminen tai petos.

Korruption torjunta ei edisty pelkästään jo olemassa olevien säännösten ja ohjeiden keräämisellä yhteen asiakirjaan. Vantaan kaupungin henkilökuntaa ja luottamushenkilöitä tulee kouluttaa, jotta he ovat tietoisia lakien ja ohjeiden sisällöstä ja jotta he oppivat tunnistamaan ne tilanteet, joissa korruptiota voi esiintyä. Vaikka työyhteisössä keskinäinen luottamus on tärkeä, korruption torjunta edellyttää kriittistä asennetta sekä yhteisten pelisääntöjen noudattamista.

Kaupungilla on ilmoittajansuojelulain mukainen ilmiantokanava, jonne ilmoituksen korruptioepäilystä tai muusta epäillystä lainrikkomisesta voi tehdä joko anonyymisti tai ihan omalla nimellään. Tietoisuutta tämän kanavan olemassaolosta tulee lisätä.

Sisäinen tarkastus tarkastaa sekä ilmiantokanavaan tehdyt että muuta kautta sen tietoon tulleet väärinkäytösepäilyt. Sisäinen tarkastus samoin kuin ulkoinen tarkastus tarkastavat kaupungin eri toimintoja myös suunnitellun tarkastusohjelman mukaisesti. Jo pelkkä tieto tarkastusmahdollisuudesta voi toimia ennaltaehkäisevänä tekijänä. Osana korruption torjuntaohjelman laatimista tulee kiinnittää huomiota siihen, onko sisäisellä ja ulkoisella tarkastuksella riittävät resurssit tehokkaan tarkastuksen toteuttamiseen.

Osa korruption torjuntaohjelman laatimista tulee myös kiinnittää huomiota kaupungin toiminnan ja päätösten avoimuuteen ja läpinäkyvyyteen. Kaupungin toimielinten päätökset julkaistaan kaikki, lukuun ottamatta salassa pidettäviä asioista, kaupungin internet-sivuilla. Myös viranhaltijapäätöksistä valtaosa julkaistaan internetissä, mutta tältä osin ohjeistuksessa ja valvonnassa on vielä parannettava. Helsinki Region Infoshare -nimisessä palvelussa julkaistaan laajalti Vantaan kaupungin aineistoa avoimena datana. Palvelusta löytyy mm. Vantaan kaupungin ostot vuodesta 2012 lukien. On hyvä pohtia, tulisiko osa tästä aineistosta julkaista internetissä paremmin ymmärrettävässä muodossa.

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 26

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Antero Eerolalle ja 17 muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus,
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja muutti vastauksen ensimmäisen sivun kolmanneksi viimeisen kappaleen loppua seuraavasti:

Vaikka työyhteisössä keskinäinen luottamus on tärkeä, korruption torjunta edellyttää myös ~~tervettä epäluottamusta toisia kohtaan~~ *kriittistä asennetta* sekä yhteisten pelisääntöjen noudattamista.

Päätös:
Hyväksyttiin muutettu esitys.

_____

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:
- allekirjoitettu Antero Eerolan ja 17 muun valtuutetun aloite Vantaalle saatava korruption vastainen toimintaohjelma

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
kaupunginlakimies Sari-Anna Pennanen,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaalle saatava korruption vastainen toimintaohjelma Suomi on jo vuosikausia ollut kansainvälisillä kärkisijoilla, kun on mitattu maailman vähiten korruptoituneita maita. Yleisimmin käytetty selvitys on kansainvälinen korruptionvastaisen järjestön Transparency Internationalin Corruption Perception Index (CPI), joka mittaa vastaajien havaintoja korruptiosta omassa maassaan. Sen viime vuonna julkaiseman selvityksen (https://yle.fi/a/74-20015512) mukaan Suomi on Tanskan ja Uuden-Seelannin jälkeen maailman kolmanneksi vähiten korruptoitunut maa. Korruptiolla ymmärretään julkisen ja poliittisen vallan käyttöä henkilökohtaisen, usein taloudellisen hyödyn saamiseksi. Oikeusministeriö julkaisi vuonna 2022 Selvityksiä ja ohjeita –sarjassaan (2022:9) kirjasen (https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164486) otsikolla ”Korruptiontorjunta kunnallishallinnossa - Askelmerkkejä hyvään hallintoon”. Sen mukaan kuntatasolla ”korruption tavoitteena on oikeudettoman yksityisen edun saavuttaminen lainvastaisin tai epäeettisin keinoin, mikä vaarantaa paikallishallinnossa yleisen edun toteutumisen sekä luottamuksen viranomaistoimintaan”. Saman suuntainen määritelmä löytyy myös valtioneuvoston periaatepäätöksestä kansalliseksi korruptionvastaiseksi strategiaksi ja toimenpideohjelmaksi (https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163396). Vantaan kaupungilla on synkkä lähihistoria kunnallisen päätöksenteon korruptiosta. Viime vuosina tavat ovat kuitenkin siistiytyneet. Tähän ovat vaikuttaneet muun muassa kaupungin johdon puuttuminen ilmiöön sekä työnsä hyvin hoitanut media. Vaikka korruptio olisikin laajamittaisena ilmiönä pääosin kurissa, myös kuntahallinnossa pitää olla jatkuvasti valppaana. Korruptiivisia ravintoketjuja voi yhä ilmaantua erityisesti julkisissa hankinnoissa, rakentamisessa, kaavoituksessa, vaalirahoituksessa ja näiden kytköksissä. Siksi myös Vantaan kaupungilla olisi syytä koota yhteen korruption vastaiset ohjeet ja toimenpiteet ja mahdollisesti tehtävä niistä erityinen toimintaohjeisto. Edellä olevan perusteella, me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen: * Kaupunki kokoaa yhteen tähänastiset määräykset, ohjeet, käytännöt ja toimenpiteet, joilla se torjuu korruptiota kaikessa toiminnassaan. Tarvittaessa niistä kootaan erityinen korruption vastainen toimintaohjelma. Vantaalla 25.3.2024	Aloitteen tekijän nimi: *Antero Eerola (vas.)* Aloitteen allekirjoittajat: 1. Juha Suoniemi 2. Juha Järä 3. Niilo Kärki 4. Milad Dehghan 5. Kai-Ari Lundell 6. Tiina Tuomela 7. Minna Heikkinen 8. Vaula Norrena 9. Funda Demiri 10. Minttu Sillanpää 11. Jussi Saramo 12. Marjo Vacker 13. Sirpa Siru Kauppinen 14. Reija Friman 15. Mikko Viilo 16. Pirkko Letto 17. Suvi Karhu 18. Eva Tawasoli 19. Janne Hartikainen

20 **Vastaus kokoomuksen valtuustoryhmän, Suomen ruotsalaisen kansanpuolue ryhmän, Keskustan valtuustoryhmän, Kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän ja Liike Nyt valtuustoryhmän aloitteeseen toimenpideohjelma asuntorakentamisen edistämiseksi Vantaalla**

VD/3260/00.02.00.03/2024

TeA/ER/EJ

Kokoomuksen valtuustoryhmä, Suomen ruotsalainen kansanpuolueryhmä, Keskustan valtuustoryhmä, Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä ja Liike Nyt valtuustoryhmä jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Tammikuussa 2024 Vantaalla aloitettiin vain kymmenen uuden pientaloasunnon rakentaminen. Kerrostalojen työmaiden aloituksia ei ollut ainuttakaan. Näin vähän aloituksia tammikuussa ei ole kertaakaan ollut vuodesta 2007 lähtien, josta tilastotietoa on käytössä. Myönnettyjä asuntorakennuslupia oli puolestaan vain kymmenen, mikä on 50 lupaa vähemmän kuin edellisvuonna. Näin vähän asuntorakentamislupia ei ole kertaakaan myönnetty vuodesta 2007 lähtien.

Asuntorakentamisen romahduksen taustalla vaikuttaa muun muassa korkojen nousu, inflaatio ja heikkenevä suhdanne, jotka ovat supistaneet voimakkaasti uusien asuntojen kysyntää. Asuntorakentamista haittaa lisäksi viime vuosien rakentamiskustannusten voimakas nousu sekä myymättömien valmiiden asuntojen varanto.

Asuntorakentamisen romahdus iskee monella tapaa Vantaalle. Kaupungin tulopuolelle lovea lyövät sekä romahtaneet tulot maanmyynti- ja maankäyttösopimustuloissa että rakentamisesta kertyvien kunnallis- ja yhteisöverotulojen lasku. Aloitusten romahduksen pitkittyminen myös tarkoittaa, että uusia asuntoja valmistuu Vantaalla muutaman vuoden päästä ennätyksellisen vähän. Liian niukka asuntotarjonta voi johtaa asuntopulaan, joka voi vaikeuttaa esimerkiksi vantaalaisten yritysten kasvun edellytyksiä.

Vantaalla on luonnollisesti rajalliset edellytykset vaikuttaa tilanteeseen. Kaupunki voi kuitenkin esimerkiksi kaavoituksen, tontinluovutuksen sekä omistamansa vuokrataloyhtiönsä kautta edistää asuntorakentamisen edellytyksiä. Esimerkiksi Helsinki on linjannut helmikuussa 2024 määräaikaisista tonttipoliittisista periaatteista ja muista toimenpiteistä asuntorakentamisen edistämiseksi muuttuneessa toimintaympäristössä. Toimenpiteet liittyvät muun muassa myönteisempään suhtautumiseen tonttien rahoitus- ja hallintamuodon ja varausehtojen muutoksiin, mikäli ne selvästi edistäisivät hankkeen toteutumista.

Vantaankin tulisi pikaisesti valmistella määräaikainen toimintaohjelma edistämään asuntorakentamista kaupungissa. Toimintaohjelman valmistelun yhteydessä olisi tärkeä käydä aktiivisesti ja pikaisesti keskustelua myös Vantaalla toimivien rakentajien kanssa. Vantaan tulisi myöntää joustoja sellaisiin tontinluovutusten, maankäyttösopimusten ja kaavojen asettamiin ehtoihin, jotka edistäisivät hankkeiden toteutumista. Joustojen käytön ehtona voisi olla kohteiden rakentamisen käynnistäminen tietyn ajanjakson aikana. Rakentamista tukisi myös lupaprosessien vauhdittaminen sekä sellaisen yksityisen maan kaavoittamisen priorisointi, jossa rakentaminen voitaisiin käynnistää nopeasti (esimerkiksi pientalorakentaminen). Pienempien pientalokaavojen osalta voitaisiin myös uudistaa päätöksentekoprosessia nykyistä nopeammaksi.

Vantaa voisi luovuttaa tontteja esimerkiksi Helsingin tavoin hintakilpailuilla, joissa markkinahinta voisi myös laskea jonkin verran. Ehtona kuitenkin tulisi olla rakentamisen nopea käynnistyminen. Määräaikaisia alennuksia voitaisiin soveltaa myös maankäyttösopimuskorvauksiin edellyttäen kohteiden rakentamisen aloittamista tiettyyn ajankohtaan mennessä.
Kaupunki voisi myös höllentää tontinluovutusten ehtoja (mm. sallia yhtiömuotoisten tahojen ostaa useampia asuntoja) ja myöntää helpotuksia maankäyttösopimusten ehtoihin esimerkiksi hallintamuotojen ja huoneistotyyppien jakaumasta.

Yksi keino voisi olla myös kaupungin tarjoamat valinnaiset vuokratontit, joista ei esimerkiksi perittäisi lainkaan vuokraa kolmen tai neljän ensimmäisen vuoden ajalta. Kaikkien joustojen käytön ehtona olisi rakentamisen käynnistäminen tietyssä määräajassa.

Lisäksi kaupungin tulisi arvioida ympäristöministeriön asettaman Ara:n kehittämistyöryhmän ajatusta yksittäisten asuntojen ostamisesta segregaation torjumiseksi. Tässä suhdannetilanteessa VAV voisi esimerkiksi ostaa ns. nippukaupoilla hajautetusti ja edullisesti asuntoja vuokrauskäyttöön. Koska asunnot eivät olisi rajoitusten piirissä, ne olisi myös mahdollista myydä myöhemmin myydä edelleen.

Me aloitteen allekirjoittaneet valtuustoryhmät ja valtuutetut esitämme, että Vantaa laatii ja toteuttaa pikaisesti toimenpideohjelman asuntorakentamisen edistämiseksi Vantaalla.

Kaupunginvaltuusto 22.4.2024 § 20

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

_____

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vantaalla, samaan tapaan kuin muissa Suomen suurissa kaupungeissa, asuntorakentaminen on vähentynyt viimeisen kahden vuoden aikana merkittävästi niin pien- kuin kerrostalorakentamisen osalta. Asuntorakentamisen rakennuslupien ja asuntorakentamisen aloitusten määrät ovat ennätyksellisen matalalla tasolla. Tämä tulee, aloitteessakin todetun mukaisesti, vaikuttamaan merkittävästi valmistuvien asuntojen määrään Vantaalla tulevina vuosina.

Kaupunkiympäristön toimialalla on lähdetty edistämään jo monia valtuustoaloitteessa esille tuotuja esityksiä asuntorakentamisen vauhdittamiseksi. Kaupungin voimassa olevat maa- ja asuntopoliittiset linjaukset sekä tontinluovutusperiaatteet antavat jo nyt laajat mahdollisuudet edistää eri keinoin tontinmyyntiä. Vantaa on pääsääntöisesti luovuttanut yhtiömuotoiset tontit myymällä, lukuun ottamatta muutamia yksittäisiä poikkeuksia ja pitkän korkotuen ARA-kohteita, joille tontit on vuokrattu. Syksyllä 2024 on annettu aiemmin myymättä jääneille tuottajamuotoisille tonteille myös vuokrausmahdollisuus. Tämä muutos on lisännyt toimijoiden kyselyitä tonteista. Tontinluovutusperiaatteet antavat muitakin mahdollisuuksia tontinluovutuksiin, kaupunki esimerkiksi kilpailuttaa syksyllä 2024 tontteja ilman asetettua pohjahintaa. Päätökset kilpailuista on tehty kaupunkitilalautakunnassa.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että nopeasta rakentamisen aloituksesta voisi saada erilaisia joustoja. Vantaa antaa toimijoille kohteen suunnitteluun ja markkinointiajalle suunnitteluvarauksen. Toimija

maksaa varausmaksun, mutta tontin kauppahinta tai -vuokra maksetaan vasta kun kohteen rakennustyöt aloitetaan ja kiinteistökauppa tai vuokrasopimus tehdään. Käytäntö on toimijoille siis varsin joustava.

Kaupunki on toiminut nykyisessä markkinatilanteessa rakennuttajaystävällisesti esittämällä päätöksentekoon varausaikojen jatkoja varsin joustavasti. Varauksen jatkon ehtona on ollut, että rakennuttaja on markkinoinut kohdettaan aktiivisesti ja kohteen rakentamisen käynnistyminen tulevaisuudessa on todennäköistä. Kohteiden kauppakirjoissa hankkeen käynnistämiselle asetetaan aikarajat ja rakentamisvelvoite. Asemakaavojen valmistumista pyritään edistämään antamalla myös maankäyttösopimuskorvausten maksuaikatauluun joustoa.

Valtuustoaloitteessa on tehty esitys siitä, että vuokratonteilla jätettäisiin vuokra perimättä kolmen tai neljän ensimmäisen vuoden ajalta, mikäli kohteen rakentaminen lähtisi käyntiin tietyssä määräajassa. Vuokravapautus voi aiheuttaa myös riskin sille, että vuokravapaudesta tulee kiellettyä valtiontukea. EU:n komission asetuksen 2023/2831 mukaan yhdelle yritykselle myönnetyn de minimis -tuen kokonaismäärä ei saa ylittää 300 000 euroa kolmen vuoden jakson aikana. Suurimmissa kohteissa raja-arvo voi ylittyä. Vuokran perimättä jättäminen myös voimassa olevissa vuokrakohteissa tulisi selvittää tasapuolisen kohtelun näkökulmasta. Koskiessaan suurta määrää vuokrasopimuksia, vuokran perimättä jättäminen tarkoittaisi, että kaupungilta jäisi merkittävä määrä vuokratuloja saamatta. Vantaalla ei tällä hetkellä ole montaa voimassa olevaa tonttivarausta, joissa luovutusmuotona olisi vuokraus. Mikäli vuokravapaus ulotettaisiin koskemaan vain varauksessa olevia tontteja, jäisi kannustimen käyttö vaikutuksiltaan hyvin vähäiseksi. Vuokravapaus voi olla vaikutuksiltaan melko tehoton keino hankkeen käynnistämisen edistämiseksi, koska tontin vuokrakustannukset ovat vain pieni osa rakentamisen kaikkia kustannuksia. Hankkeen käynnistyminen riippuu ensisijaisesti siitä, saako rakennusliike myytyä kohteeseen toteutettavia asuntoja riittävästi.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että lupaprosesseja tulisi vauhdittaa ja sellaisen yksityisen maan kaavoittamista priorisoida, jossa rakentaminen voidaan käynnistää nopeasti. Aloitteessa esitetään, että pienempien pientalokaavojen osalta voitaisiin myös uudistaa päätöksentekoprosessia nykyistä nopeammaksi. Vantaan kaavoitusohjelmaan otetaan maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti hankkeita, jotka edistävät kaupungin strategisia ja taloudellisia tavoitteita. Tämänhetkisessä kaavoitustyössä on käynnissä sekä tulevaan kaavoitusohjelmaan 2025–2027 ollaan esittämässä monia pientalokohteiden kaavahankkeita ja yksityisillä mailla sijaitsevia kaavahankkeita. Kaavoituskohteiden mahdollisesti ripeää rakentamisaikataulua on etukäteen vaikea arvioida ja kohteiden ajoitukseen vaikuttaa myös kaupungin taloudellinen kyvykkyys tehdä alueelle kynnysinvestointeja esimerkiksi välttämättömän kunnallistekniikan rakentamista. Kaavatyö myös edellyttää lainmukaisia vaiheita valitusmahdollisuuksineen, joten kaavoitushankkeiden aikataulu on kytköksissä näihin eikä prosessia voida kaikilta osin nopeuttaa.

Rakennusvalvonnan osalta tavoitteena on nopeuttaa lupakäsittelyä kahdella pääkeinolla; lupakynnyksen nostamisella (eli vähemmän käsiteltäviä lupia) sekä toiminnan tehostamisella. Lupakynnyksen nostaminen tapahtuu osittain 1.1.2025 voimaan tulevan rakentamislain myötä, osittain käynnissä olevan rakennusjärjestyksen uusimisen myötä. Uuden rakentamislain myötä myös lupaprosessit käydään läpi. Tämä tarjoaa mahdollisuuden prosessien sujuvoittamiseen.

Asuinalueiden eriytyminen on yksi Vantaan suurimmista haasteista ja segregaation monitahoisten ongelmien ratkaisemiseen pyritään löytämään tällä hetkellä ratkaisuja kaupunkitasoisesti poikkihallinnollisella työllä. Alueellista eriytymistä ehkäistään parhaiten varmistamalla uusien asuinalueiden ja -kohteiden rakentamisessa monipuolinen hallintamuotojakauma, huomioiden myös

olemassa olevan asuntokannan hallintamuodot. Viimeisen vuoden aikana kaupunki on puoltanut hakemuksia, joilla on haettu vapaarahoitteisen vuokran kohdetta muutettavaksi lyhyen korkotuen hankkeeksi. Kaupunki on myös puoltanut hanketta, jossa alun perin vapaarahoitteisen omistusasuntotuotannon kohde on haettu asumisoikeuskohteeksi. Näissäkin tapauksissa puolto on tehty vain, mikäli alueen hallintamuotojakauman tasapaino ei vaarannu ja muutoksen myötä ei tarvitse muuttaa maankäyttösopimuksen ehtoja.

Mahdollisia muita joustoja hallintamuotoihin pohditaan tarvittaessa erikseen. Tontinluovutuksissa mukana olevan kerrostaloasuntojen pinta-alasääntelyn tarkoitus on osaltaan taata alueen laadukas rakentaminen. Vaatimuksia huoneistotyyppijakaumasta ei kaupungin tontinluovutuksissa enää ole. Kaupunkia rakennetaan pitkällä tähtäimellä eikä asuinalueiden monipuolista hallintamuotojakaumaa ja laatua voida vaarantaa markkinatilanteen muutosten tai rakennusalan heikon tilanteen takia.

Kaupunki pyrkii osaltaan asuintonttien luovutuksellaan varmistamaan omistusasuntokohteiden rakentumisen Vantaalle ja järjestämissään tontinluovutuskilpailuissa asuntojen myyntiä yrityksille tai sijoittajakäyttöön on rajoitettu. Tarkoituksenmukaista on, että asukkaille tarjotaan mahdollisuus ostaa asunto ensisijaisesti omaan käyttöön talosta, jossa on pääasiassa muitakin asuntonsa ostaneita kotitalouksia. Mikäli asuntoja voi vapaasti ostaa sijoittaja tai yhtiö, muodostuu kohteesta mahdollisesti vuokra-asuntopainotteinen kohde. Oman asunnon ostaneille asukkaille tällaiset asuntokohteet voivat olla hankalia asunto-osakeyhtiön päätöksenteon ja kustannusten kannalta. Suuri vuokra-asuntojen osuus voi lisätä yhtiössä myös asukkaiden vaihtuvuutta.

Aloitteessa nostetaan esiin, että VAV voisi ostaa ns. nippukaupoilla hajautetusti ja edullisesti asuntoja vuokrauskäyttöön. Niin kutsutut ”sekatalot”, joista vuokrataloyhtiöt ovat hankkineet asuntoja, voivat olla hallinnoltaan hyvin haastavia. Asuntonsa ostaneiden asukkaiden keskuudessa voi herätä myös epätyytyväisyyttä suuresta vuokra-asuntojen määrästä kohteessa ja koko kohde muuttua ajan saatossa vuokrataloksi. Vastaavaa on tehty aiempina vuosikymmeninä pienimuotoisesti joissain kaupungeissa, myös Vantaalla. Malli ei ole ollut toimiva ja yksittäisiä asuntoja hankkineet vuokrataloyhtiöt ovat pääsääntöisesti myyneet näitä asuntoja pois mahdollisuuksien mukaan. VAV Asunnot Oy:n tai muidenkin vuokra-asuntojen omistajien kannalta ehdottomasti kustannustehokkainta ja hallinnollisesti helpointa on omistaa kokonaisia vuokratalokohteita.

Vantaan maa- ja asuntopoliittisilla linjauksilla on päätetty ennustettava ja linjakas toimintatapa kaupungin maa- ja asuntopolitiikassa, eikä niihin ole tarvetta tehdä lyhyen aikavälin muutoksia ratkaisuksi valtakunnallisen tason haasteisiin. Mahdolliset määräaikaiset muutokset toimintatapaan kannattaa huomioida mieluummin tontinluovutusehdoissa. Kaupungin nykyiset tontinluovutusperiaatteet ovat sinällään jo varsin joustavat ja mahdollistavat hyvin jo nyt tapauskohtaisen harkinnan asuntorakentamishankkeissa.

Erillistä toimenpideohjelmaa asuntorakentamisen edistämiseksi ei ole tarpeen laatia. Kaupunkiympäristön toimiala tapaa säännöllisesti rakennusliikkeiden edustajia sekä muita rakentamisen yhteistyökumppaneita. Ideoita ja ehdotuksia asuntorakentamisen edistämiseen kuunnellaan tarkasti. Toimenpiteet, jotka vaarantamatta kaupungin pitkän linjan maa- ja asuntopoliittisia tavoitteita tai toimijoiden tasapuolista kohtelua, otetaan valmisteluun ja tuodaan päätöksenteon kautta käytäntöön. On myös huomattava, että nykyisessä markkinatilanteessa asuntorakentamisen vauhdittumiseen vaikuttaa hyvin pitkälti korkotason lasku ja sitä myöten asuntomarkkinan kysynnän kasvu.

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 27

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Kokoomuksen valtuustoryhmälle, Suomen ruotsalaiselle kansanpuolueryhmälle, Keskustan valtuustoryhmälle, Kristillisdemokraattiselle valtuustoryhmälle ja Liike Nyt valtuustoryhmälle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sakari Rokkanen esitti asian palauttamista valmisteluun. Kaupunginhallituksen jäsen Maarit Raja-Aho kannatti palautusesitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiaan on tehty kannatettu palautusesitys, josta joudutaan äänestämään, ja teki seuraavan äänestysehdotuksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan pohjaesitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat Rokkasen palautusesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 11 jaa-ääntä (Karinen, Abdi, Tammi, Räsänen, Kaukola, Lundell, Suoniemi, Niikko, Rämö, Valtanen, Tuomela) ja 4 ei-ääntä (Rokkanen, Kasonen, Raja-Aho, Orpana), joten puheenjohtaja totesi asian käsittelyn jatkuvan.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:
- allekirjoitettu Kokoomuksen valtuustoryhmän, Suomen ruotsalaisen kansanpuolueryhmän, Keskustan valtuustoryhmän, Kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän ja Liike Nyt valtuustoryhmän aloite toimenpideohjelma asuntorakentamisen edistämiseksi Vantaalla

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
Asumisasioiden päällikkö Elisa Ranta puh. 043 826 9419
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Toimenpideohjelma asuntorakentamisen edistämiseksi Vantaalla Tammikuussa 2024 Vantaalla aloitettiin vain kymmenen uuden pientaloasunnon rakentaminen. Kerrostalojen työmaiden aloituksia ei ollut ainuttakaan. Näin vähän aloituksia tammikuussa ei ole kertaakaan ollut vuodesta 2007 lähtien, josta tilastotietoa on käytössä. Myönnettyjä asuntorakennuslupia oli puolestaan vain kymmenen, mikä on 50 lupaa vähemmän kuin edellisvuonna. Näin vähän asuntorakentamislupia ei ole kertaakaan myönnetty vuodesta 2007 lähtien. Asuntorakentamisen romahduksen taustalla vaikuttaa muun muassa korkojen nousu, inflaatio ja heikkenevä suhdanne, jotka ovat supistaneet voimakkaasti uusien asuntojen kysyntää. Asuntorakentamista haittaa lisäksi viime vuosien rakentamiskustannusten voimakas nousu sekä myymättömien valmiiden asuntojen varanto. Asuntorakentamisen romahdus iskee monella tapaa Vantaalle. Kaupungin tulopuolelle lovea lyövät sekä romahtaneet tulot maanmyynti- ja maankäyttösopimustuloissa että rakentamisesta kertyvien kunnallis- ja yhteisöverotulojen lasku. Aloitusten romahduksen pitkittyminen myös tarkoittaa, että uusia asuntoja valmistuu Vantaalla muutaman vuoden päästä ennätyksellisen vähän. Liian niukka asuntotarjonta voi johtaa asuntopulaan, joka voi vaikeuttaa esimerkiksi vantaalaisten yritysten kasvun edellytyksiä. Vantaalla on luonnollisesti rajalliset edellytykset vaikuttaa tilanteeseen. Kaupunki voi kuitenkin esimerkiksi kaavoituksen, tontinluovutuksen sekä omistamansa vuokrataloyhtiönsä kautta edistää asuntorakentamisen edellytyksiä. Esimerkiksi Helsinki on linjannut helmikuussa 2024 määräaikaisista tonttipoliittisista periaatteista ja muista toimenpiteistä asuntorakentamisen edistämiseksi muuttuneessa toimintaympäristössä. Toimenpiteet liittyvät muun muassa myönteisempään suhtautumiseen tonttien rahoitus- ja hallintamuodon ja varausehtojen muutoksiin, mikäli ne selvästi edistäisivät hankkeen toteutumista. Vantaankin tulisi pikaisesti valmistella määräaikainen toimintaohjelma edistämään asuntorakentamista kaupungissa. Toimintaohjelman valmistelun yhteydessä olisi tärkeä käydä aktiivisesti ja pikaisesti keskustelua myös Vantaalla toimivien rakentajien kanssa. Vantaan tulisi myöntää joustoja sellaisiin tontinluovutusten, maankäyttösopimusten ja kaavojen	Kokoomuksen valtuustoryhmä RKP:n valtuustoryhmä Keskustan valtuustoryhmä Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä Liike Nyt valtuustoryhmä <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

asettamiin ehtoihin, jotka edistäisivät hankkeiden toteutumista. Joustojen käytön ehtona voisi olla kohteiden rakentamisen käynnistäminen tietyn ajanjakson aikana. Rakentamista tukisi myös lupaprosessien vauhdittaminen sekä sellaisen yksityisen maan kaavoittamisen priorisointi, jossa rakentaminen voitaisiin käynnistää nopeasti (esimerkiksi pientalorakentaminen). Pienempien pientalokaavojen osalta voitaisiin myös uudistaa päätöksentekoprosessia nykyistä nopeammaksi. Vantaa voisi luovuttaa tontteja esimerkiksi Helsingin tavoin hintakilpailuilla, joissa markkinahinta voisi myös laskea jonkin verran. Ehtona kuitenkin tulisi olla rakentamisen nopea käynnistyminen. Määräaikaisia alennuksia voitaisiin soveltaa myös maankäyttösopimuskorvauksiin edellyttäen kohteiden rakentamisen aloittamista tiettyyn ajankohtaan mennessä. Kaupunki voisi myös höllentää tontinluovutusten ehtoja (mm. sallia yhtiömuotoisten tahojen ostaa useampia asuntoja) ja myöntää helpotuksia maankäyttösopimusten ehtoihin esimerkiksi hallintamuotojen ja huoneistotyyppien jakaumasta. Yksi keino voisi olla myös kaupungin tarjoamat valinnaiset vuokratontit, joista ei esimerkiksi perittäisi lainkaan vuokraa kolmen tai neljän ensimmäisen vuoden ajalta. Kaikkien joustojen käytön ehtona olisi rakentamisen käynnistäminen tietyssä määräajassa. Lisäksi kaupungin tulisi arvioida ympäristöministeriön asettaman Ara:n kehittämistyöryhmän ajatusta yksittäisten asuntojen ostamisesta segregaation torjumiseksi. Tässä suhdannetilanteessa VAV voisi esimerkiksi ostaa ns. nippukaupoilla hajautetusti ja edullisesti asuntoja vuokrauskäyttöön. Koska asunnot eivät olisi rajoitusten piirissä, ne olisi myös mahdollista myydä myöhemmin myydä edelleen. Me aloitteen allekirjoittaneet valtuustoryhmät ja valtuutetut esitämme, että Vantaa laatii ja toteuttaa pikaisesti toimenpideohjelman asuntorakentamisen edistämiseksi Vantaalla.	21. 22. 23.

21 Vastaus Eeva Tikkasen ja 29 muun valtuutetun aloitteeseen sairauspoissaoloja ja niiden kustannuksia vähennettävä systemaattisemmin Vantaalla

VD/3258/00.02.00.03/2024

PT/PV-S/EJ

Eeva Tikkanen sekä 29 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan kaupungin henkilöstön sairauspoissaolokustannukset olivat pelkästään vuoden 2023 osalta reilu 29,3 miljoonaa euroa. Yhden työntekijän sairauspoissaolokustannukset olivat siis vuoden aikana keskimäärin noin 3500e. Lisäksi sijaisten palkkaamisesta tuli vielä omat merkittävät kulunsa. Vantaan kaupungin henkilöstön sairauspoissaoloprosentti on noussut viimeisen kolmen vuoden aikana kaksi prosenttiyksikköä, neljästä prosentista kuuteen prosenttiin. Sairauspoissaoloista seuraavat kustannukset ovat siis kestämättömiä ja tällä menolla valtuustokauden strateginen mittari sairauspoissaolojen vähentämisestä ei toteudu lainkaan.

Tämän aloitteen allekirjoittajat esittävätkin, että Vantaalla on tehtävä sairauspoissaolojen kustannusten vähentämiseksi töitä yhä systemaattisemmin. Se tarkoittaa välittävän ja kannustavan kulttuurin vahvistamista koko organisaatiossa sekä sairauspoissaolojen juurisyiden yhä tarkempaa tunnistamista eri toimialoilla, palvelualueilla ja yksiköissä. Sairauspoissaolojen ja niistä seuraavien kulujen vähentämiseksi on löydettävä yhä toimivampia malleja sekä systemaattisempia ja tehokkaampia toimenpiteitä.

Vantaalla on panostettava yhä vahvemmin arjen hyvään johtamiseen, työyhteisöjen ilmapiiriin, arjen työn sujuvuuteen, työkykyyn, motivaation ja sitoutumiseen. Lisäksi on varmistettava, että käytössä on riittävät toimenpiteet esimerkiksi korvaavaan työhön, työtehtävien ja -ajan muokkaamiseen, tilapäiseen työhön ja uudelleensijoittamiseen, jotta sairauspoissaoloihin vaikutetaan laskevasti ja työntekijöiden työpanos saadaan käyttöön mahdollisimman hyvin. Onnistumisia näihin löytyy niin oman kaupungin sisältä kuin muistakin kunnista ja kaupungeista.

Tähän kehittämis- ja ideointityöhön tulee ottaa mukaan tarvittavat toimijat ja yhteistyökumppanit sekä kaupungin sisältä että ulkopuolelta. Työpahoinvointi ja sairauspoissaolot ovat pahimmillaan inhimillinen tragedia niin yksittäiselle työntekijälle kuin työyhteisöllekin, mutta tulee myös todella kalliiksi ja vie näin resurssia pois muiden tärkeiden asioiden kehittämiseltä.”

Kaupunginvaltuusto 22.4.2024 § 19

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

_____

Henkilöstöpalvelut toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vantaan sairauspoissaoloprosentti ajalta 1-8/2024 oli 5,8 % kaupunkitasoisesti (lähde Hertta henkilöstöjärjestelmä), kun se viime vuonna samaan aikaan oli 5,28 %. Kuluneen vuoden aikana

sairauspoissaoloja on ollut eniten luokassa muut, joista suurin osa oli poissaoloja esihenkilön luvalla. Vantaalla esihenkilöllä on lupa myöntää 7 peräkkäistä kalenteripäivää sairauslomaa. Seuraavaksi suurin sairauspoissaoloryhmä oli mielenterveysperusteiset poissaolot. Näitä oli ajalla 1–8/2024 yhteensä 1,09 % kaikista sairauspoissaoloista. Mielenterveysperusteiset poissaolot näyttävät täten olevan hieman laskusuuntaisia verrattuna ajankohtaan 1–4/2024, jolloin mielenterveysperusteisia poissaoloja oli kaikista poissaoloista yhteensä 1,12 %. Kolmanneksi suurin poissaolojen syy oli tuki- ja liikuntaelinsairauksiin perustuvat oireet ja/tai sairaudet.

Vantaan kaupungin henkilöstön sairauspoissaolojen nousulle viimeisen kolmen vuoden aikana ei ole olemassa yhtä ainoaa syytä, joten myös toimenpiteiden tulee olla monenlaisia. Samankaltainen kehitys on ollut myös muissa isommissa kaupungeissa.

Toimintaympäristön murros ja sen tuoma muutos työhön näkyy Vantaalla jo nyt ja enenemässä määrin tulevaisuudessa. Nuorten ikäpolvien siirtyminen työelämään tuo uusia näkökulmia työelämään ja haastaa perinteisen esihenkilötyön osaamista. Siksi kevään 2024 aikana aloitettiin uusi työhyvinvoinnin toimintamuoto esihenkilöille: Ajankohtaista työhyvinvoinnista esihenkilöille -teamsinfot. Keväällä oli suunnitellun mukaiset kaksi kaupunkitasoista tilaisuutta, joihin osallistui noin 165 esihenkilöä. Syksylle on aikataulutettu toiset kaksi tilaisuutta. Tämän lisäksi jokaisella toimialalla on myös omat teams-infot aiheesta. Myös vaikeiden asioiden puheeksi otto koulutuksissa ja esimiesten valmennusohjelmissa kiinnitettään työhyvinvointiin ja sen johtamiseen huomiota.

Samaan aikaan ikäjohtaminen edellyttää toimenpiteitä. Tästä syystä kaupunki tulee panostamaan voimakkaasti esihenkilöiden osaamisen varmistamiseen ja uudistamiseen sekä vastuun ymmärtämiseen. Lisäksi vahvistamme työyhteisöjen kyvykkyyttä, tärkeimpänä luottamusta, avoimuutta ja valmentavaa johtamista työyhteisöjen yhteisen ymmärryksen vahvistamiseksi. Kun työyhteisön jäsenet jakavat yhteisen näkemyksen tavoitteista ja keinoista niiden saavuttamiseen, lisätään sillä työyhteisön hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Syksyllä 2024 Kunta 10-tutkimuksesta tullaan saamaan tuoretta tietoa Vantaan tilanteesta myös näihin näkökulmiin.

Jatkossa sairauspoissaolojen juurisyihin paneudutaan yhä kattavammin ratkaisukeskeisen tiedon analyysin kautta ja tiedolla johtamisen keinoin. Raporttien analysointi, uudet työkalut: Lähivuosina saamme käyttöömme Kevan ennustetyökalun, joka laskee ennusteen työkyvyttömyysriskistä eri ammattiryhmille Vantaan dataan perustuen. Pulssi- työkalu mittaa työyhteisön työhyvinvointia ja toimivuutta ajantasaisesti. Nämä tulevat, uudet työkalut mahdollistavat tiedolla johtamisen ja sen kautta päätöksentekoa ja ennen kaikkea johtamistekoja lähes reaaliajassa kaikilla toimialoilla koko kaupungissa. Edellä mainitut työkalut ja työkyvynjohtamisen vuosikellon rakentaminen ovat parhaillaan kokeilussa Varhaiskasvatuksen palvelualueella. Pulssi on Kunta10 työhyvinvointi kyselyn rinnalle tuleva nopea työkalu työyhteisöjen käyttöön.

Mielenterveysperusteisiin sairauspoissaoloihin Vantaan kaupungin työterveyssopimukset mahdollistavat työperäisten ongelmien hoitoon 3 käyntiä työterveyspsykologilla ja perustellusta syystä on mahdollista saada 2 lisäkäyntiä. Lisäksi on mahdollisuus psykiatrian konsultaatioon työkyvyn ja kuntoutustarpeen arvioimiseksi/ diagnoosin selvittämistä varten 1–3 kertaa hoitovastuun säilyessä työterveyslääkärillä. Tämän lisäksi Työvoiman saatavuus -hankkeen rahoituksella on kokeilussa Mielen voimalinjapalvelu. Kyseessä on helppo ja nopea palvelu mielen hyvinvoinnin tueksi ilman erillistä lähetettä ja lääkärissä käyntiä. Palvelu on ennaltaehkäisevää matalan kynnyksen toimintaa. Palvelu on anonyymisti ja avoimesti koko henkilöstön käytössä vuoden 2024 loppuun.

Varhaiskasvatuksen päiväkodeissa työskentelevälle henkilöstölle tarjotaan mahdollisuus saada influenssarokotus. Tämän toivotaan vähentävän kausi-influenssatartuntoja henkilöstöön ja vähentävän poissaoloja.

Vantaan kaupungilla on ollut pitkään käytössä myös tuunatun työn malli, joka mahdollistaa työn muokkaamisen sairauspoissaolojen madaltamiseksi. Tuunatun työn toimintatapa on ratkaisu tilanteisiin, joissa työntekijä on sairauden tai tapaturman vuoksi tilapäisesti kykenemätön tekemään vakituista työtään, mutta pystyy terveyttään tai toipumistaan vaarantamatta tekemään soveltaen eli tuunatusti omaa työtä tai korvaavaa työtä. Mallin tavoitteena on edistää Vantaan henkilöstön työkykyä ja työyhteisöjen hyvinvointia. Esihenkilöiden koulutusta tuunatun mallista jatketaan aktiivisesti.

Työterveyshuollon kilpailuttamisessa on yhtenä tavoitteena työterveyshuollon varhaisten tukipalveluiden kehittäminen. Suunnitteilla on myös järjestää vuoden 2025 aikana laaja osallistava työpaja uusien keinojen / toimintatapojen pohtimiseen ja löytämiseen, osallistujina toimialojen edustajat, esihenkilöiden edustajat, henkilöstöpalvelujen työkykyasiantuntijat, työterveyshuolto, ulkoiset työnohjaajakumppanit ja mahdolliset muut verkostot.

Vantaa tekee ja on tehnyt ja tekee aktiivista kehitystyötä niin työterveyshuollon, Keva kuin kuutoskaupunkien kanssa (Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Oulu ja Turku). Yhteistyötä syvennetään edelleen.

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 28

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Eeva Tikkaselle ja 29 muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:
- allekirjoitettu Eeva Tikkasen ja 29 muun valtuutetun aloite sairauspoissaoloja ja niiden kustannuksia vähennettävä systemaattisemmin Vantaalla

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
henkilöstöjohtaja va. Pia Viskarinen-Soutamo
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Sairauspoissaoloja ja niiden kustannuksia vähennettävä systemaattisemmin Vantaalla Vantaan kaupungin henkilöstön sairauspoissaolokustannukset olivat pelkästään vuoden 2023 osalta reilu 29,3 miljoonaa euroa. Yhden työntekijän sairauspoissaolokustannukset olivat siis vuoden aikana keskimäärin noin 3500e. Lisäksi sijaisten palkkaamisesta tuli vielä omat merkittävät kulunsa. Vantaan kaupungin henkilöstön sairauspoissaoloprosentti on noussut viimeisen kolmen vuoden aikana kaksi prosenttiyksikköä, neljästä prosentista kuuteen prosenttiin. Sairauspoissaoloista seuraavat kustannukset ovat siis kestämättömiä ja tällä menolla valtuustokauden strateginen mittari sairauspoissaolojen vähentämisestä ei toteudu lainkaan. *Tämän aloitteen allekirjoittajat esittävätkin, että Vantaalla on tehtävä sairauspoissaolojen kustannusten vähentämiseksi töitä yhä systemaattisemmin. Se tarkoittaa välittävän ja kannustavan kulttuurin vahvistamista koko organisaatiossa sekä sairauspoissaolojen juurisyiden yhä tarkempaa tunnistamista eri toimialoilla, palvelualueilla ja yksiköissä. Sairauspoissaolojen ja niistä seuraavien kulujen vähentämiseksi on löydettävä yhä toimivampia malleja sekä systemaattisempia ja tehokkaampia toimenpiteitä.* *Vantaalla on panostettava yhä vahvemmin arjen hyvään johtamiseen, työyhteisöjen ilmapiiriin, arjen työn sujuvuuteen, työkykyyn, motivaation ja sitoutumiseen. Lisäksi on varmistettava, että käytössä on riittävät toimenpiteet esimerkiksi korvaavaan työhön, työtehtävien ja -ajan muokkaamiseen, tilapäiseen työhön ja uudelleensijoittamiseen, jotta sairauspoissaoloihin vaikutetaan laskevasti ja työntekijöiden työpanos saadaan käyttöön mahdollisimman hyvin.* Onnistumisia näihin löytyy niin oman kaupungin sisältä kuin muistakin kunnista ja kaupungeista. Tähän kehittämis- ja ideointityöhön tulee ottaa mukaan tarvittavat toimijat ja yhteistyökumppanit sekä kaupungin sisältä että ulkopuolelta. Työpahoinvointi ja sairauspoissaolot ovat pahimmillaan inhimillinen tragedia niin yksittäiselle työntekijälle kuin työyhteisöllekin, mutta tulee myös todella kalliiksi ja vie näin resurssia pois muiden tärkeiden asioiden kehittämiseltä.	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> *Eeva Tikkanen* <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Tiina Tuomela 2. Jouko Jääskeläinen 3. Oskari Iivarinen 4. Milad Dehghan 5. Pirjo Luokkala 6. Antero Eerola 7. Kai-Ari Lundell 8. Marjo Vacker 9. Vaula Norrena 10. Janne Hartikainen 11. Reija Friman 12. Anitta Orpana 13. Sirpa Siru Kauppinen 14. Paula Lehmuskallio 15. Eva Tawasoli 16. Nina Nummela 17. Suvi Karhu 18. Susanna Kaiju 19. Juha Järä 20. Eve Rämö 21. Maarit Raja-Aho 22. Siri Ahokas 23. Mika Kasonen 24. Hanna Valtanen 25. Heli Hakala 26. Matilda Stirkkinen 27. Naima El Issaoui 28. Ida Tamminen 29. Maija Rautavaara

22 Vastaus Jussi Särkelän ja 35 muun valtuutetun aloitteeseen Vetokannaksen ruoppaamiseksi ja kunnostamiseksi

VD/4101/00.02.00.03/2024

TeA/SM/EJ

Jussi Särkelä ja 35 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vetokannas on hyvin suosittu uinti-, kuntoilu- ja vapaa- ajanviettopaikka kesäisin Suur-Myyrmäen alueen asukkaille. Sen palveluja on kehitetty niin, että se on saanut kiitosta käyttäjiltä.

Lammen pohja on kuitenkin siinä kunnossa, että leväongelma on jokakesäinen riesa. Jo nyt (20.5.2024) rihmalevää on niin paljon, että siitä on haittaa niin aamu-uijille kuin päiväkäyttäjille. Levän kerääminen pois ei enää riitä. Tarvitaan perusteellisempia toimenpiteitä.

Esitämme, että Vetokannas ruopataan ensi talvena ja korjataan muutenkin kaikilta osin niin, että se palvelee alueen asukkaita nykyistäkin paremmin.”

Kaupunginvaltuusto 20.5.2024 § 22

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

———

Kaupunkiympäristön toimiala / katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vetokannaksen uimaranta on valmistunut vuonna 2012. Jo kahdentoista vuoden ajan uimaranta on ollut ympärivuotisessa käytössä ja siksi ruoppaaminen on katsottu ajankohtaiseksi uimapaikan vedenlaadun ja viihtyisyyden säilyttämiseksi. Ruoppaaminen edellyttää kuitenkin ruoppaussuunnitelman laatimista sekä mahdollisesti myös vesiluvan hakemista valtion ympäristöviranomaiselta.

Viheralueiden suunnittelu käynnistää ruoppaussuunnitelman laatimisen vuoden 2024 lopulla. Lupahakemuksen käsittelyprosessi on noin vuosi, joten ensimmäinen mahdollinen ajankohta ruoppaukselle olisi keväällä 2026. Suunnittelun yhteydessä selvitetään myös mahdollisia muita parannustarpeita.

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 31

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Jussi Särkelälle ja 35:lle muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:
- allekirjoitettu Jussi Särkelän ja 35 muun valtuutetun aloite Vetokannaksen ruoppaamiseksi ja kunnostamiseksi

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
Puistosuunnittelupäällikkö Sirpa Mäkilä, puh. 040 581 9037
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Valtuustoaloite Vetokannaksen ruoppaamiseksi ja kunnostamiseksi Vetokannas on hyvin suosittu uinti-, kuntoilu- ja vapaa-ajanviettopaikka kesäisin Suur-Myyrmäen alueen asukkaille. Sen palveluja on kehitetty niin, että se on saanut kiitosta käyttäjiltä. Lammen pohja on kuitenkin siinä kunnossa, että leväongelma on jokakesäinen riesa. Jo nyt (20.5.2024) rihmalevää on niin paljon, että siitä on haittaa niin aamu-uijille kuin päiväkäyttäjille. Levän kerääminen pois ei enää riitä. Tarvitaan perusteellisempia toimenpiteitä. Esitämme, että Vetokannas ruopataan ensi talvena ja korjataan muutenkin kaikilta osin niin, että se palvelee alueen asukkaita nykyistäkin paremmin.	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Jussi Särkelä <u>Aloitteen allekirjoittajat</u> 1. Kai-Ari Lundell 2. Juha Suoniemi 3. Niilo Kärki 4. Anu Hall 5. Pirjo Luokkala 6. Eeva Tikkanen 7. Tiina Tuomela 8. Tarja Eklund 9. Milad Dehghan 10. Funda Demiri 11. Marjo Vacker 12. Pirkko Letto 13. Anitta Orpana 14. Faysal Abdi 15. Reija Friman 16. Nina Nummela 17. Janne Hartikainen 18. Jari Sainio 19. Minna Heikkinen 20. Tuire Kaimio 21. Pasi Liukkonen 22. Elina Nykyri 23. Vaula Norrena 24. Ida Tamminen 25. Mari Hynninen 26. Sirpa Siru Kauppinen 27. Susanna Kaiju 28. Emmi Pajunen 29. Antero Eerola 30. Markku Weckman 31. Jouko Jääskeläinen 32. Mika Niikko 33. Stefan Åstrand 34. Siri Ahokas 35. Aadan Ibrahim

23 Vastaus Eeva Tikkasen, Tarja Eklundin ja Mika Kasosen sekä 25 muun valtuutetun aloite varhaiskasvatukselle lisätilaa Itä-Hakkilaan

VD/4097/00.02.00.03/2024

KK/SI/ST/VT/EJ

Eeva Tikkanen, Tarja Eklund ja **Mika Kasonen** sekä 25 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Itä-Hakkilan päiväkodin vierestä puretaan tänä kesänä vanha kahden ryhmän paviljonkirakennus, mikä tekee alueen asukkaille lähipäiväkotiin pääsemisestä käytännössä mahdottoman. Itä-Hakkilan päiväkotiin ei ole tähänkään saakka päässeet lähellekään kaikki alueen halukkaat lapset, mutta elokuusta 2024 päiväkotiin ei voida ottaa yhtään uutta lasta, vaikka jonossa olisi 60.
Jonossa oleville tarjotaan nyt paikkaa Hakunilasta Harmotieltä tai Länsimäestä saakka. Tilanne on nyt siis kymmenien itähakkilalaisten lapsiperheiden ja lasten edun näkökulmasta kohtuuton.

Tämän aloitteen allekirjoittajat esittävät, että kaupunki selvittää ja etsii parhaan ratkaisun Itä-Hakkilan tämänhetkisen heikon varhaiskasvatussaatavuuden ratkaisemiseksi ja varmistaa, että Itä-Hakkilan nykyisiä käytettävissä olevia tiloja huomattavasti suurempi varhaiskasvatustilojen tarve huomioidaan investointisuunnitelmaa päivitettäessä vuodelle 2025.
Lisäksi on käännettävä kaikki kivet, jotta jo syksylle 2024 Itä-Hakkilaan hakeneille 60 lapselle löydetään paras mahdollinen sijoitusratkaisu perheiden arjen sujuvuus ja varhaiskasvatuslain henki huomioiden. Perheiden kanssa tulee viestiä ja vuoro vaikuttaa heidän tilanteistaan aktiivisesti.

Itä-Hakkilalaisten lasten ja perheiden kannalta tarpeellinen ratkaisu voi olla esimerkiksi uusi paviljonki vanhan tilalle. Lisäksi on selvitettävä, olisiko Itä-Hakkilan suunnassa sopivaa tonttia Kaskela II:n päiväkodille. Samalla on tarpeellista kartoittaa mahdollisia muita tiloja ja vaihtoehtoja tilanteen ratkaisemiseksi mahdollisesti jo syksyn 2024 osalta.

Varhaiskasvatuslain 5 §:n 1 momentin mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Pykälän 4 momentin mukaan kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet.

Vantaalla on myös kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päättämät varhaiskasvatuspaikan järjestämistä ohjaavat periaatteet (15.2.2022), jotka eivät myöskään toteudu tällä hetkellä Itä-Hakkilassa.
Periaatteet sisältävät ohjeistuksen mm. sisarusperiaatteen ensisijaisuudesta, erityistarpeista ja kehityksen ja oppimisen tuesta ja kulkuyhteyksistä. Vantaan linjaus on, että etäisyys kodin ja päiväkodin välillä olisi alle 1,5 km tai matka-aika kodin ja varhaiskasvatuspaikan välillä kestäisi alle 30 minuuttia.”

Kaupunginvaltuusto 20.5.2024 § 18

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle käsiteltäväksi.

_____

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Päiväkotiverkkoselvityksessä on tarkasteltu Hakunilan suuraluetta. Tavoitteena on ollut saada alueelle kolme hanketta Kaskela I-III. Kaavoituksen kanssa on käyty mahdolliset sijainnit useaan kertaan läpi, sillä herkälle toiminnalle soveltuvia tontteja on vaikea löytää alueelta. Tonttien puute päiväkotirakentamiselle on aiheuttanut varhaiskasvatuspaikkojen vähyyden Hakunilan alueelle. Helmikuussa yhteisellä valmistelulla (Kato ja Kaso) päädyimme Satulakujan ja Talkookentän tontteihin. Nämä korvaavat toteutumatonta, vuodelle 2023 kaavailtua Kaskela I päiväkotia.

Itä-Vantaan päiväkodin kaksiryhmäisen paviljongin tilalle ei voitu rakentaa uuttaa paviljonkia uusien rakennusmääräysten mukaisesti maassa kulkevien hulevesiputkistojen vuoksi, eikä lähialueelta löytynyt korvaavaa soveltuvaa tonttia. Tämän vuoksi on päädytty kasvattamaan Suitsikujan uusi päiväkoti neliryhmäisestä kuusiryhmäiseksi, että alueelle saataisiin lisäpaikkoja. Suitsikuja on noin 2 kilometrin päässä Itä-Hakkilan päiväkodista, matka-aika julkisilla n.15 minuuttia. Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2022–2031, sisältää kohdan varhaiskasvatuksen lähipalvelusta seuraavilla sanoilla: ”Lähipalvelun kriteerinä on saavutettavuus, joka tarkoittaa, että enimmällä osalla käyttäjistä palveluun on matkaa enintään 1,5 kilometriä tai matka julkisella liikenteellä kestää enintään 30 minuuttia.”

Kuninkaanmäen alue on myös hieman kasvava seuraavalla kymmenvuotiskaudella, joten vielä tarkasteltiin yhtä mahdollisuutta rakentaa Itä-Hakkilaan. Tarkastelun kohteena on paviljongin mahtuminen Itä-Hakkilan päiväkodin jo rakennetulle piha-alueelle ja ottaa piha-alueeksi entisen paviljongin alue. Tämä aiheuttaa kustannusten lisäksi, rakentamismelua ja -pölyä päiväkodille, hetkellisesti päiväkodin piha-alueen muuttamista työmaa-alueeksi, erilaisia rajoituksia päiväkodin pihamaan käytölle rakentamisen ajaksi, mutta haitat olisivat hetkellisiä. Jos paviljonki oli mahdollinen kyseisessä paikassa, sille tehdään investointiesitys vuodelle 2026.

Suomen- ja ruotsinkielistä päiväkotia on suunniteltu Hevoshaantielle. Paikka soveltuu hyvin isolle 210 tilapaikkaiselle päiväkodille ja on hyvien kulkuyhteyksien päässä. Alueella on luonto ja urheilumahdollisuudet lähellä.

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 32

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Eeva Tikkaselle, Tarja Eklundille ja Mika Kososelle sekä 25 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:
- allekirjoitettu Eeva Tikkasen, Tarja Eklundin ja Mika Kososen sekä 25 muun valtuutetun aloite varhaiskasvatukselle lisätilaa Itä-Hakkilaan

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
Varhaiskasvatuspäällikkö Soile Ikäläinen, p. 040 832 2731, (etunimi.sukunimi@vantaa.fi)
Palveluverkkoasiantuntija Satu Turunen, p. 043 8271 740, (etunimi.sukunimi@vantaa.fi)

Varhaiskasvatukselle lisätilaa Itä-Hakkilaan Itä-Hakkilan päiväkodin vierestä puretaan tänä kesänä vanha kahden ryhmän paviljonki-rakennus, mikä tekee alueen asukkaille lähipäiväkotiin pääsemisestä käytännössä mahdottoman. Itä-Hakkilan päiväkotiin ei ole tähänkään saakka päässeet lähellekään kaikki alueen halukkaat lapset, mutta elokuusta 2024 päiväkotiin ei voida ottaa yhtään uutta lasta, vaikka jonossa olisi 60. Jonossa oleville tarjotaan nyt paikkaa Hakunilasta Harmotieltä tai Länsimäestä saakka. Tilanne on nyt siis kymmenien itähakkilalaisten lapsiperheiden ja lasten edun näkökulmasta kohtuuton. *Tämän aloitteen allekirjoittajat esittävät, että kaupunki selvittää ja etsii parhaan ratkaisun Itä-Hakkilan tämänhetkisen heikon varhaiskasvatussaatavuuden ratkaisemiseksi ja varmistaa, että Itä-Hakkilan nykyisiä käytettävissä olevia tiloja huomattavasti suurempi varhaiskasvatustilojen tarve huomioidaan investointisuunnitelmaa päivitettäessä vuodelle 2025.* *Lisäksi on käännettävä kaikki kivet, jotta jo syksylle 2024 Itä-Hakkilaan hakeneille 60 lapselle löydetään paras mahdollinen sijoitusratkaisu perheiden arjen sujuvuus ja varhaiskasvatuslain henki huomioiden. Perheiden kanssa tulee viestiä ja vuorovaikuttaa heidän tilanteistaan aktiivisesti.* Itä-Hakkilalaisten lasten ja perheiden kannalta tarpeellinen ratkaisu voi olla esimerkiksi uusi paviljonki vanhan tilalle. Lisäksi on selvitettävä, olisiko Itä-Hakkilan suunnassa sopivaa tonttia Kaskela II:n päiväkodille. Samalla on tarpeellista kartoittaa mahdollisia muita tiloja ja vaihtoehtoja tilanteen ratkaisemiseksi mahdollisesti jo syksyn 2024 osalta. Varhaiskasvatuslain 5 §:n 1 momentin mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Pykälän 4 momentin mukaan kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet. Vantaalla on myös kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päättämät varhaiskasvatuspaikan	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Eeva Tikkanen Tarja Eklund Mika Kasonen <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Marjo Vacker 2.Juha Järä 3. Kai-Ari Lundell 4. Pirjo Luokkala 5. Tiina Tuomela 6. Jussi Särkelä 7. Anu Hall 8. Milad Dehghan 9. Tuomas Mutanen 10. Anitta Orpana 11. Reija Friman 12. Maija Rautavaara 13. Minna Heikkinen 14. Paula Lehmuskallio 15. Vaula Norrena 16. Eva Tawasoli 17. Sirpa Siru Kauppinen 18. Nina Nummela 19. Hanna Valtanen 20. Ida Tamminen 21. Heli Hakala 22. Faysal Abdi 23. Emmi Pajunen 24. Antero Eerola 25. Aadaan Ibrahim

järjestämistä ohjaavat periaatteet (15.2.2022), jotka eivät myöskään toteudu tällä hetkellä Itä-Hakkilassa. Periaatteet sisältävät ohjeistuksen mm. sisarusperiaatteen ensisijaisuudesta, erityistarpeista ja kehityksen ja oppimisen tuesta ja kulkuyhteyksistä. Vantaan linjaus on, että etäisyys kodin ja päiväkodin välillä olisi alle 1,5 km tai matka-aika kodin ja varhaiskasvatuspaikan välillä kestäisi alle 30 minuuttia.	

24 Vastaus Vaula Norrenan ja 21 muun valtuutetun aloitteeseen varjoa päiväkodin pihoille

VD/4976/00.02.00.03/2024

KK/MS/PA/ST/VT/EJ

Vaula Norrena sekä 21 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

Tämän aloitteen allekirjoittaneiden mielestä Vantaalla monissa Vantaan päiväkodeissa lapset joutuvat jäämään koko päiväksi sisään kesäkuumalla, kun päiväkodin piha on liian paahteinen ja tukahduttava. Tästä on tullut huolestunutta palautetta sekä päiväkotien henkilöstöltä että vanhemmilta. Kesät ovat kuumempia kuin ennen: hellepäiviä on enemmän ja myös auringon UV-säteily on voimakkaampaa kuin ennen. Ilman puiden tai katosten antamaa varjoa päiväkodin piha voi olla helteellä vaarallisen kuuma.

Tämän aloitteen allekirjoittavat esittävät, että Vantaalla tulee selvittää mistä päiväkodeista puutuu varjoa pihalta ja alkaa järjestää sitä sinne, jolloin saadaan suojaa paitsi paahteelta myös sateelta. Lisäksi allekirjoittaneet esittävät, että istuttamalla puita saadaan pitkän ajan kuluessa pihat viihtyisämmiksi ja pihailmasto terveellisemmäksi.
Lehtevä puusto viilentää piha-aluetta parikymmentä astetta verrattuna avoimeen pihaan.
Jo kevyet aurinkopurje- ja markiisikatokset auttavat alkuun, muta niiden tulee olla riittävän suuria, että lapsiryhmä mahtuu leikkimään niiden alla.

Tämän aloitteen allekirjoittaneiden mukaan Helsingin päiväkotien suunnitteluohjeessa on määritelty, että uusien päiväkotien pihoilla pitää olla vähintään kymmenen neliötä varjoa 28 lasta kohden. Sekin on kovin vähän. Vantaan päiväkotien suunnitteluohje toteaa vain, että leikkipihaa tulee olla noin 20 m2/ lapsi. Viilennys mainitaan tavoiteltavana, mutta siihen ei ole ohjetta. Tulee huolehtia riittävästä varjosta sekä uusilla että vanhoilla päiväkodinpihoilla. Pitkällä tähtäimellä tavoitteena tulee olla jokaiseen päiväkodin piha, jossa kasvaa myös kunnollisen kokoisia puita.

Kaupunginvaltuusto 17.6.2024 § 26

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

_____

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala sekä toimitilajohtaminen toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Olemassa oleville päiväkotien pihoille on jo toteutettu parannuksia ja rakennettu määrärahojen puitteissa varjoa kasvillisuudella, uusilla katoksilla, pergoloilla, purjekatoksilla päiväkodin tarpeiden ja pihan olosuhteita mukaillen.

Päiväkotien pihojen perusparannuksissa tehdään myös parannuksia ja lisätään varjopaikkoja päiväkodin tarpeiden sekä pihan olosuhteita mukaillen eri tavoin.

Uudiskohteiden pihojen varjostustarpeet huomioidaan hankkeen eri vaiheissa kasvillisuudella, uusilla katoksilla, pergoloilla, purjekatoksilla päiväkodin tarpeiden ja pihan olosuhteita mukaillen. Uusiin

kohteisiin suunnitellaan erikseen varjopaikkoja (kasvillisuus, katokset) ja säilyttämällä olemassa olevaa kasvillisuutta sekä istuttamalla uutta kasvillisuutta.

Lähetetään päiväkodeille kysely siitä, kuinka paljon niiden pihoilla on lapsille varjopaikkoja. Vastauksien perusteella laaditaan kiireellisyysjärjestys päiväkotien pihojen varjostuksen parantamiseksi. Tämä listaus toimitetaan aikanaan valtuustolle tiedoksi.

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 33

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Vaula Norrenalle ja 21 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana esittelijä muutti vastauksen viimeisen kappaleen kuulumaan seuraavasti:

~~Esitämme päiväkotien pihojen varjostustilanteen selvittämiseksi Webropol -kyselyn lähettämistä päiväkodeille~~. ~~Vastauksien perusteella luodaan priorisointilistaus akuuteista pihoista, joihin kohdistetaan ensimmäisenä toimenpiteet.~~

Lähetetään päiväkodeille kysely siitä, kuinka paljon niiden pihoilla on lapsille varjopaikkoja. Vastauksien perusteella laaditaan kiireellisyysjärjestys päiväkotien pihojen varjostuksen parantamiseksi. Tämä listaus toimitetaan aikanaan valtuustolle tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin muutettu esitys.

———

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:
- allekirjoitettu Vaula Norrenan ja 21 muun valtuutetun aloite varjoa päiväkodin pihoille

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
Apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske, puh. 040 620 5080, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloite: Varjoa päiväkotien pihoille	**Aloitteen tekijän nimi:** **Vaula Norrena** Aloitteen allekirjoittajat: 1. Siri Ahokas 2. Milad Dehghan 3. Tuire Kaimio 4. Reija Friman 5. Tuomas Mutanen 6. Anu Hall 7. Funda Demiri 8. Maija Rautavaara 9. Juha Suoniemi 10.Juha Järä 11. Hanna Valtanen 12. Tiina Tuomela 13. Marjo Vacker 14. Nina Nummela 15. Eva Tawasoli 16. Pirjo Luokkala 17. Eeva Tikkanen 18. Kai-Ari Lundell 19.Sirpa Siru Kauppinen 20. Eve Rämö 21.Paula Lehmuskallio
Monissa Vantaan päiväkodeissa lapset joutuvat jäämään koko päiväksi sisään kesäkuumalla, kun päiväkodin piha on liian paahteinen ja tukahduttava. Tästä on tullut huolestunutta palautetta sekä päiväkotien henkilöstöltä että vanhemmilta. Kesät ovat kuumempia kuin ennen: hellepäiviä on enemmän ja myös auringon UV-säteily on voimakkaampaa kuin ennen. Ilman puiden tai katosten antamaa varjoa päiväkodin piha voi olla helteellä vaarallisen kuuma. Esitämme, että Vantaa selvittää, mistä päiväkodeista puuttuu varjoa pihalta ja alkaa järjestää sitä sinne. Rakentamalla katoksia saadaan suojaa paitsi paahteelta myös sateelta. Istuttamalla puita saadaan pitkän ajan kuluessa pihat viihtyisämmiksi ja pihailmasto terveellisemmäksi. Lehtevä puusto viilentää piha-aluetta parikymmentä astetta verrattuna avoimeen pihaan. Jo kevyet aurinkopurje- ja markiisikatokset auttavat alkuun, mutta niiden tulee olla riittävän suuria, että lapsiryhmä mahtuu leikkimään niiden alla. Helsingin päiväkotien suunnitteluohjeessa on määritelty, että uusien päiväkotien pihoilla pitää olla vähintään kymmenen neliötä varjoa 28 lasta kohden. Sekin on kovin vähän. Vantaan päiväkotien suunnitteluohje toteaa vain, että leikkipihaa tulee olla noin 20 m2/ lapsi. Viilennys mainitaan tavoiteltavana, mutta siihen ei ole ohjetta. Tulee huolehtia riittävästä varjosta sekä uusilla että vanhoilla päiväkotipihoilla. Pitkällä tähtäimellä tavoitteena tulee olla jokaiseen päiväkotiin piha, jossa kasvaa myös kunnollisen kokoisia puita. Vaula Norrena	

25 Vastaus Juha Järän ja 19 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan esiintymislavatilanne kuntoon

VD/5899/00.02.00.03/2024

RÅ/RK/EJ

Juha Järä sekä 19 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Myyrmäessä on toiminut suosittu kesälavatoiminta. Tikkurilassa puolestaan on järjestetty vuosia tilapäisesti kasattavalle lavalle järjestettyjä isompia konsertteja, jotka myös ovat olleet suosittuja. Jälkimmäinen on maksanut pelkästään rakentamisen osalta paljon ja antanut aina kulloinkin vain yhden konsertin ajan kuntalaisille iloa, pääsääntöisesti kaksi kertaa kesäkaudella. Vantaalla on n. 250 000 asukasta, mutta ei yhtään kunnon kiinteää esiintymislavaa. Monesti tämän kokoisessa kaupungissa on jopa useampi lava. Kaksi kunnollista olisi siis liioittelua vaan fiksu investointi.

Esitän että kaupunki selvittää mahdollisimman pian mahdollisuudet järjestää Itä-Vantaalle, Tikkurilaan, Länsi-Vantaan Myyrmäen tapaisen kesälavatoiminnon, myös kustannustehokkuus huomioiden. Lisäksi esitän, että onnistuessaan kaupunki selvittäisi mahdollisuudet perustaa pysyvämpi kaupunkikulttuurilava Tikkurilan seudulle. Yksi hyvä, ellei paras vaihtoehto kiinteälle lavapaikalle olisi kirjastonpuisto, jossa järjestettiin la 17.8.2024 upea konsertti. Lavan paikka oli sopivasti alueen luonnollisemmassa paikassa, jolloin kaikilla katsojilla oli hyvä näkyvyys. Auringon suunta oli huomioitu, kuin myös äänensuunta, jolloin lähialueiden asukkaille tulee mahdollisimman vähän haittaa. Kiinteämmän lavan voisi rakentaa suhteellisen nopeastikin ”asioiden loksahtaessa paikalleen” - mutta viimeistään mahdollisen ratikan rakentamisen jälkeen, sillä ratikan ulostuloreitin työmaan takia nykyinen kirjastonpuisto jäänee remontin alle ja joudutaan sitten uusimaan.

Lisäksi myöhemmin myös esim. Myyrmäen ja Martinlaakson väliseen Jokiuomanpuistoon (Louhelajam) tai jonnekin muualle Länsi-Vantaalle voisi soveltua pysyvämpi lava, jonka mahdollisuutta tulisi myös selvitellä. Lavojen rakennevaihtoehtoja on paljon ja myös tarvittaessa jopa ”sallittu spraymaalaaminen” voitaisiin mahdollistaa lavarakenteet huomioon ottaen. Esitetyt ongelmat ja esteet ovat ”taklattavissa”.

Edellä mainitut kaupunkikulttuurilavat toteutuneena toisivat eri tavoin runsaasti kaivattua kulttuuri- ja tapahtumatoimintaa elävöittämään kaupunkikeskustaa ja lisäksi toisivat pidemmän päälle niihin myös kustannustehokkuutta kulttuuripalveluinfraan. Molemmat asiat ovat paitsi kaupungin strategian mukaisia, niin myös vahva kuntalaisten tahtotila.”

Kaupunginvaltuusto 19.8.2024 § 24

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistetavaksi.

———

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Selvitämme mahdollisuudet Kesälavan toteuttamiseen Tikkurilan alueelle ja arvioimme samalla, voisiko kiinteä kaupunkikulttuurilava sijoittua Kirjastonpuistoon. Kirjastopuistossa Tikkuparkin sisäänmenon

takana on levyristikoilla vahvistettu maa-alue, johon voi rakentaa ainakin tilapäisen lavarakennelman ja näin on tehtykin. Vahvistetun alueen soveltuvuutta pysyvään lavaan selvitetään.

Esittämänne näkökohdat lavan sijainnin ja ympäristön huomioimisesta, kuten äänensuunnan ja auringon suunnan optimoinnista, ovat arvokkaita. On myös hyvä huomioida, että Tikkurilan Terazzilta kantautuva musiikki on herättänyt runsaasti negatiivista palautetta asukkailta.

Kulttuuritalo Martinuksen yhteyteen rakennetaan tapahtumapuisto, jossa on pysyvä ns. konttilava. Tapahtumapuisto pyritään avaamaan kesäkaudelle 2025. Puiston tapahtumakonseptia kehitetään parhaillaan ja suunnittelussa huomioidaan asukkailta saadut toiveet ja palautteet.

Myyrmäen Kesälavan ja Myyr York Parkin vuoden 2024 toiminnasta tehdään parhaillaan vaikuttavuuden arviointia Salmi Eventlizer -digitaalisen kyselytyökalun avulla. Näitä tuloksia hyödynnetään osana selvitystyötä.

Nykyisillä resursseilla rahaa lavojen ohjelmiston tuottamiseen tai tekniikan hankintoihin ei ole tarpeeksi, joten emme suosittele perinteisten kiinteiden lavojen (vrt. Espan lava, Laikunlava) priorisointia tällä hetkellä, jollei em. asioihin löydy tarvittavaa lisäystä budjettiin.

Jos ensin halutaan kokeilla lavojen toimivuutta, niin konttilavaratkaisut ovat siihen turvallisempi vaihtoehto. Konttilavat olisivat todennäköisesti edullisin vaihtoehto lavatekniikan ja -rakennelmien toteuttamiseen, mutta niidenkin osalta olisi kuitenkin ensin tehtävä selvitys kaikista liitännäiskustannuksista sekä harkita, kuinka ne sopivat tyyliltään ympäristöön. Lisäksi on hyvä pitää mielessä, että yhtä lavaratkaisua ei saada toimimaan kaikenlaisiin tapahtumiin.

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 34

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Juha Järälle ja 19 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:
- allekirjoitettu Juha Järän ja 19 muun valtuutetun aloite Vantaan esiintymislavatilanne kuntoon

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

kulttuuripäällikkö Reeli Karimäki, 040 5241 403
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite Vantaan esiintymislavatilanne kuntoon	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Myyrmäessä on toiminut suosittu kesälavatoiminta. Tikkurilassa puolestaan on järjestetty vuosia tilapäisesti kasattavalle lavalle järjestettyjä isompia konsertteja, jotka myöskin ovat olleet suosittuja. Jälkimmäinen on maksanut pelkästään rakentamisen osalta paljon ja antanut aina kulloinkin vain yhden konsertin ajan kuntalaisille iloa, pääsääntöisesti kaksi kertaa kesäkaudella. Vantaalla on n. 250 000 asukasta, mutta ei yhtään kunnon kiinteää esiintymislavaa. Monesti tämän kokoisessa kaupungissa on jopa useampi lava. Kaksi kunnollista olisi siis liioittelua vaan fiksu investointi. Esitän että kaupunki selvittää mahdollisimman pian mahdollisuudet järjestää Itä-Vantaalle, Tikkurilaan, Länsi-Vantaan Myyrmäen tapaisen kesälavatoiminnon, myös kustannustehokkuus huomioiden. Lisäksi esitän, että onnistuessaan kaupunki selvittäisi mahdollisuudet perustaa pysyvämpi kaupunkikulttuurilava Tikkurilan seudulle. Yksi hyvä, ellei paras vaihtoehto kiinteälle lavapaikalle olisi kirjastonpuisto, jossa järjestettiin la 17.8.2024 upea konsertti. Lavan paikka oli sopivasti alueen luonnollisemmassa paikassa, jolloin kaikilla katsojilla oli hyvä näkyvyys. Auringon suunta oli huomioitu, kuin myös äänensuunta, jolloin lähialueiden asukkaille tulee mahdollisimman vähän haittaa. Kiinteämmän lavan voisi rakentaa suhteellisen nopeastikin ”asioiden loksahtaessa paikalleen” - mutta viimeistään mahdollisen ratikan rakentamisen jälkeen, sillä ratikan ulostuloreitin työmaan takia nykyinen kirjastonpuisto jäänee remontin alle ja joudutaan sitten uusimaan. Lisäksi myöhemmin myös esim. Myyrmäen ja Martinlaakson väliseen Jokiuomanpuistoon (Louhelajam) tai jonnekin muualle Länsi-Vantaalle voisi soveltua pysyvämpi lava, jonka mahdollisuutta tulisi myös selvitellä. Lavojen rakennevaihtoehtoja on paljon ja myös tarvittaessa jopa ”sallittu spraymaalaaminen” voitaisiin mahdollistaa lavarakenteet huomioon ottaen. Esitetyt ongelmat ja esteet ovat ”taklattavissa”. Edellä mainitut kaupunkikulttuurilavat toteutuneena toisivat eri tavoin runsaasti kaivattua kulttuuri- ja tapahtumatoimintaa elävöittämään kaupunkikeskustaa ja lisäksi toisivat pidemmän päälle niihin myös kustannustehokkuutta kulttuuripalveluinfraan. Molemmat asiat ovat paitsi kaupungin strategian mukaisia, niin myös vahva kuntalaisten tahtotila.	Aloitteen tekijän nimi: Juha Järä Aloitteen allekirjoittajat: 1. Juha Suoniemi 2. Kai-Ari Lundell 3. Niilo Kärki 4.Tuukka Saimen 5.Vaula Norrena 6.Milad Dehghan 7.Marjo Vacker 8.Nina Nummela 9. Paula Lehmuskallio 10. Elina Nykyri 11. Suvi Karhu 12.Tanja Aidanjuuri 13. Lasse Norres 14. Tiina Tuomela 15. Siru Kauppinen 16. Markku Weckman 17. Aapo Happonen 18. Mika Niikko 19. Janne Hartikainen